

รายงานวิจัย

โครงการ การพัฒนาการบริหารงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบล ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหาร
ส่วนตำบล และเทศบาลตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โดย รศ.ดร.สถาพร เริงธรรม
อัญชนา แสงแก้ว

ธันวาคม 2561

รายงานวิจัย

โครงการ การพัฒนาการบริหารงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบล ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหาร
ส่วนตำบล และเทศบาลตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้วิจัย

รศ.ดร.สถาพร เรืองธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น
อัญชนา แสงแก้ว

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

สรุปสำหรับผู้บริหาร (Executive Summary)

ชื่อโครงการวิจัย: การพัฒนาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

: Administrative Development of Tambol Administrative Organizations Following the Sufficiency Economy Philosophy of Tambol Administrative Organization and Tambol Municipalities in the Northeast

ชื่อผู้วิจัย: รศ.ดร.สถาพร เริงธรรม และอัญญา แสงแก้ว

เดือนและปีที่ทำวิจัยเสร็จ: กุมภาพันธ์ 2562

การศึกษานี้ จะนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ให้ความสำคัญกับ “การพัฒนาคน” กับ “หลักเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา” ที่ให้ความสำคัญกับการเคารพในความหลากหลายของแต่ละพื้นที่ หรือภูมิสังคม และแนวคิดการบริหารการปกครองท้องถิ่น (Local Governance) ที่ให้ความสำคัญกับ “การสร้างพื้นที่กลาง หรือพื้นที่สาธารณะ” ที่ทุกฝ่ายในท้องถิ่นจะสามารถร่วมกันปฏิบัติงาน และร่วมรับผิดชอบเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มาประกอบสร้างเป็นแนวทางพัฒนาระบบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาลตำบล โดยจะนำเอาทั้ง 2 แนวคิด มาเป็นร่าง “กรอบแนวทางการปฏิบัติ” (Framework) ในการพัฒนาระบบการฯ และต้องการที่จะนำเอากรอบดังกล่าวไปใช้ในการ “วิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม” (Participatory Action Research: PAR) โดยคณะผู้วิจัย และคณะผู้เข้าร่วมงานวิจัยจากทุกภาคส่วนในท้องถิ่นร่วมกันดำเนินการตั้งแต่เริ่มต้น นั่นคือ การออกแบบกรอบการปฏิบัติ การนำเอากรอบดังกล่าวไปทดลองในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อติดตามผลการใช้ การประเมินผลการใช้ และการปรับปรุง รวมทั้งพัฒนาผลการทดลองใช้เพื่อจัดทำเป็นแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ที่ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลที่เป็นพื้นที่เป้าหมายของการศึกษารั้งนี้ สามารถจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหา และตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังสามารถจัดทำเป็นข้อสรุป และตัวแบบการพัฒนาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งอื่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและในภูมิภาคอื่นๆ ได้ตลอดจนสามารถพัฒนาเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายให้กับรัฐบาลและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง นำไป

จัดทำเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อพัฒนาการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการจัดตั้งอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

การศึกษานี้ เริ่มดำเนินการโดยการประเมินผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการใช้แบบประเมินผลที่คณะผู้วิจัยจากทุกภาคได้จัดทำขึ้น โดยสามารถแบ่งระดับการประเมินผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ออกเป็น 3 ระดับคือ เข้าข่าย (เป็นองค์กรแห่งความยั่งยืน) เข้าใจ (เป็นองค์กรแห่งความสุข) เข้าถึง (เป็นองค์กรแห่งประโยชน์สุข)

จากนั้น คณะผู้วิจัยได้นำเอาศาสตร์พระราชารำจนวน 3 ข้อ ได้แก่ หลักภูมิสังคม การระเบิดจากข้างใน และหลักการเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา มาประยุกต์ใช้เพื่อปรับปรุงกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นไปตามแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” ซึ่งเป็นกระบวนการที่เน้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชน และองค์กรชุมชนในพื้นที่ ได้เข้ามาร่วมรับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาฯ ตลอดทั้งกระบวนการ ตั้งแต่จุดเริ่มต้นของกระบวนการ จนถึงขั้นตอนสุดท้าย นั่นคือ การประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าว ซึ่งการพัฒนากระบวนการดังกล่าว การศึกษานี้เรียกว่า PCCC Model กล่าวคือ การพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จะต้องเริ่มต้นจากการที่ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนสามารถที่จะร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ในฐานะของการเป็นหุ้นส่วนร่วมกัน (Partnership) จากนั้น จะต้องร่วมกันปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ (Co Management) และจะต้องมีสถานะเป็นเจ้าของในแผนพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน (Co-Ownership) ตลอดจนถึง 2 ฝ่ายจะต้องมีพันธะร่วมกันในการผลักดันและขับเคลื่อนการจัดทำแผนอย่างจริงจัง (Commitment)

โดยพบว่า ผลของการนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น สามารถทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลได้มีการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการปฏิบัติงานขององค์กรฯ ในด้านต่างๆ คือ ทางด้านความสัมพันธ์กับองค์กรชุมชนและประชาชนในพื้นที่ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ให้โอกาสองค์กรชุมชนและประชาชนเข้ามามีส่วนรับผิดชอบภารกิจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น โดยการดำเนินงานดังกล่าวจะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลและให้คำแนะนำของหน่วยงานต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลที่เกี่ยวข้องกับภารกิจนั้นๆ

ในการทำงานด้านการพัฒนาชุมชนนั้นพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ให้ความสำคัญกับการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นมาใช้เป็นกรอบในการดำเนินงาน แทนที่จะใช้แผนพัฒนาที่กำหนดโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเช่นที่เคยปฏิบัติ และได้มีความพยายามที่จะใช้วิธีการปรับเปลี่ยนทัศนคติของคณะผู้บริหาร และบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อออกแบบการประสานงานระหว่างหน่วยงานภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสนับสนุนการเข้าร่วมรับผิดชอบของประชาชน โดยไม่พยายามที่จะใช้ระเบียบข้อบังคับต่างๆ เป็นเครื่องมือหลักในการปฏิบัติงาน อย่างไรก็ตาม

ดี การประสานงานระหว่างหน่วยงานนั้น ไม่ได้เป็นการหลีกเลี่ยงการดำเนินงานภายใต้ระเบียบข้อบังคับต่างๆ แต่จะพยายามใช้ระเบียบของทางราชการเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการดำเนินงานอย่างเหมาะสม

ด้านการปรับปรุงองค์กรพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการมอบหมายให้หน่วยงานภายในทั้งหมดให้มีหน้าที่ในการเป็นศูนย์ประสานงานระหว่างประชาชน และองค์กรชุมชนในพื้นที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และทำหน้าที่เป็นฝ่ายติดตามสนับสนุนให้คำแนะนำ ในการทำงานขององค์กรชุมชนในพื้นที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งการกำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานภายในองค์กรฯ ใหม่ดังกล่าว มีผลทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการทำงานที่เปิดกว้างเพิ่มมากขึ้น และสามารถทำงานใกล้ชิดกับประชาชนได้มากขึ้นกว่าเดิม และมีส่วนช่วยให้เกิดการร่วมรับผิดชอบระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กับประชาชนให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรมเพิ่มมากขึ้น

ด้านวัฒนธรรมการปฏิบัติงาน พบว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล ได้ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานในระบบเปิด โดยให้ความสำคัญกับการรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชน เปิดโอกาสให้ประชาชนและองค์กรชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและบริการสาธารณะเพิ่มมากขึ้น

จากการปรับปรุงแนวทางการบริหารงานดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่า แนวคิดการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิด 1 ตำบล 1 แผนพัฒนานั้น สามารถที่จะช่วยให้เกิดการพัฒนา และยกระดับการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ในระดับ “เข้าใจ” เนื่องจาก แนวความคิดนี้สามารถทำให้เกิดการปรับเปลี่ยน “วิธีการ” บริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เน้นให้เกิดการบริหารงานแบบเปิดกว้าง ซึ่งจะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับทั้งในส่วนของข้อมูลข่าวสาร และทรัพยากรทางการบริหารเพิ่มเติมจากที่ตนเองมีอยู่ ซึ่งจะช่วยให้สามารถจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น ซึ่งนับว่าเป็นการ “สร้างภูมิคุ้มกัน” ให้เกิดขึ้นกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่จะช่วยป้องกันให้สามารถนำเอาแผนพัฒนาฯ ไปปฏิบัติให้เกิดผลลัพธ์ที่ต้องการได้เพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม

จากการปรับปรุงแนวทางการบริหารงานดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่า แนวคิดการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิด 1 ตำบล 1 แผนพัฒนานั้น สามารถช่วยให้เกิดการพัฒนา และยกระดับการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ในระดับ “เข้าใจ” ทั้งนี้เพราะ จะทำให้เกิดการ “ปรับสมดุล” ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใหม่ เนื่องจาก แนวความคิดนี้สามารถทำให้เกิดการปรับเปลี่ยน “วิธีการ” บริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เน้นให้เกิดการบริหารงานแบบเปิดกว้าง ซึ่งจะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นลดทอนบทบาทหน้าที่ของตนเองลงบางส่วน ในขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้ประชาชนและองค์กรอื่นๆ ในพื้นที่ได้เข้ามาร่วมรับผิดชอบในการทำงาน ซึ่งจะส่งผลดีเนื่องจากจะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับข้อมูล

ข่าวสารและทรัพยากรทางการบริหารเพิ่มเติมจากที่ตนเองมีอยู่ ซึ่งจะช่วยให้สามารถจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น ซึ่งนับว่าเป็นการ “สร้างภูมิคุ้มกัน” ให้เกิดขึ้นกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ที่จะเป็นหลักประกันให้สามารถนำเอาแผนพัฒนาฯ ไปปฏิบัติให้เกิดผลลัพธ์ตามต้องการได้มากกว่าเดิม

นอกจากนี้ แนวความคิดนี้สามารถจะช่วยให้เกิดการยกระดับการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สูงขึ้นอีกด้วย โดยการ “ปรับสมดุล” ทางด้านบทบาทหน้าที่ช่วยปรับเปลี่ยน “วิธีคิด” ในการบริหารงานจากความเชื่อที่ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นศูนย์กลางของการบริหารงานในท้องถิ่นแต่เพียงผู้เดียว มาเป็นการสนับสนุนให้ประชาชนและองค์กรเครือข่ายต่างๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น ซึ่งด้วยการปรับเปลี่ยนวิธีคิดที่ให้ความสำคัญกับการสร้าง “ความสมดุล” ในการบริหารงานระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนและองค์กรชุมชนดังกล่าว ช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถบริหารงานได้อย่าง “พอประมาณ” เนื่องจากไม่จำเป็นต้องใช้ข้อมูลข่าวสาร และทรัพยากรทั้งหมดไปในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเหมือนเดิมอีกต่อไป แต่สามารถใช้ข้อมูลข่าวสารและทรัพยากรของตนเองเพียงบางส่วน ในขณะที่เดียวกันก็สามารถนำเอาข้อมูลข่าวสารและทรัพยากรจากประชาชนและองค์กรภายนอกอื่นๆ มาทดแทนได้ ซึ่งจะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำเอาทรัพยากรทางการบริหารงานในส่วนที่เหลือไปใช้ในการบริหารงานทางด้านอื่นๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์กรฯ และในการให้บริการแก่ประชาชนในพื้นที่ได้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งการบริหารงานในลักษณะของการ “ปรับสมดุล” ดังกล่าวจะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถใช้ทรัพยากรทางการบริหารต่างๆ ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม และมีความ “พอประมาณ” เพิ่มมากขึ้น

เพื่อให้สามารถสังเคราะห์ข้อมูลจนจัดทำเป็นตัวแบบการพัฒนาระบบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” ที่ได้นำเอาแนวคิดจากกรอบวิจัยกลางมาประยุกต์ใช้ โดยได้นำเอาแนวคิดที่ว่าด้วย “วิธีการ-วิธีคิด-วิถีชีวิต” มาใช้เป็นในการสังเคราะห์ผลการศึกษาข้างต้นทั้งหมดจำแนกตามปัจจัยต่างๆ เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงในลักษณะของความสัมพันธ์ในเชิง “เหตุ-ปัจจัย-ผล” กล่าวคือ ถ้าต้องการจะให้ผลที่ดีจะต้องสร้างเหตุที่ดีและปัจจัยสนับสนุนที่ โดยสามารถสรุปผลของการสังเคราะห์กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิด 1 ตำบล 1 แผนพัฒนาภายใต้หลักการ “3 ปรับ 9 ขั้นตอน” ได้ดังนี้

ปรับที่ 1 ได้แก่ “ปรับวิธีคิด” เพราะตัวแบบนี้จะไม่มีทางสำเร็จได้ถ้าหากคณะผู้บริหาร และข้าราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถที่จะปรับวิธีคิด โดยหันมาให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ประชาชน และองค์กรชุมชนต่างๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ได้เสียก่อน ซึ่งกระบวนการในการปรับวิธีคิดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จะประกอบด้วยขั้นตอนการปฏิบัติการ 3 ขั้นตอนด้วยกัน โดยเริ่มต้นจากการที่จะต้องให้

ความสำคัญกับการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามา “ร่วมคิด” ตั้งแต่จุดเริ่มต้นของกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาฯ จากนั้น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องปรับวิธีคิดเกี่ยวกับการมองประชาชน องค์การชุมชนเป็น “หุ้นส่วนในการพัฒนา” และขั้นตอนสุดท้าย ได้แก่ การปรับวิธีคิดจากเดิมที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของหน่วยงานภายในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลัก มาเป็นการให้ความสำคัญกับการคิดออกแบบพัฒนาศักยภาพในการเข้าร่วมรับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน และองค์การชุมชนอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปด้วย

ปรับที่ 2 ได้แก่ “ปรับวิธีการ” โดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องปรับวิธีการบริหารงานที่เน้นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาร่วมรับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นไปตามแนวคิด 1 ตำบล 1 แผนพัฒนาให้ได้มากที่สุด สำหรับกระบวนการจัดทำแผนภายใต้แนวคิดการปรับวิธีการนั้น จะประกอบด้วยขั้นตอนการปฏิบัติงาน 3 ขั้นตอนด้วยกัน ได้แก่

ขั้นตอนแรก ปรับวิธีการดำเนินการจัดเก็บข้อมูลเสียใหม่ โดยอาจจะไม่จำเป็นต้องใช้วิธีการทำประชาคมหมู่บ้านและประชาคมตำบลตามที่กฎหมายกำหนดแต่เพียงอย่างเดียว แต่อาจจะใช้วิธีการอื่นๆ ตัวอย่างเช่น การจัดเก็บข้อมูลโดยประชาชนและองค์การชุมชน รวมทั้งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ที่จัดทำโดยนักวิจัย หรือหน่วยงานจากภายนอก ขั้นตอนต่อมา ได้แก่ การเปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบและรับรองข้อมูลร่วมกันระหว่างองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนและองค์การชุมชน ขั้นตอนสุดท้าย ได้แก่ การที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาร่วมรับผิดชอบในการรับรองแผนพัฒนาท้องถิ่น ตลอดจนการจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาร่วมรับทราบผลการรับรองของสภาท้องถิ่น และประกาศใช้แผนร่วมกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ปรับที่ 3 ได้แก่ “ปรับวิถีปฏิบัติ” ประกอบด้วยขั้นตอนของการปรับวิถีการปฏิบัติงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 3 ขั้นตอนด้วยกัน โดยมีรายละเอียดของการปรับวิถีการปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนแรก ได้แก่ การขยายเครือข่ายผู้เข้าร่วมดำเนินงานในการนำเอาแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ได้รับการประกาศใช้ร่วมกันระหว่างองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนและองค์การชุมชนแล้วไปปฏิบัติ ขั้นตอนต่อมา ได้แก่ การร่วมกันในการกำหนดแนวทางการนำเอาแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติ และขั้นตอนสุดท้าย ได้แก่ การปรับวิถีการนำเอาแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติ โดยในขั้นตอนนี้จะเป็นการปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ของประชาชนและองค์การชุมชน ในการเข้าไปร่วมรับผิดชอบในการนำเอาแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติ โดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องปรับวิธีการบริหารงานของตนเอง โดยยึดหลักการจัดแบ่งภารกิจออกเป็น 3 กลุ่มภารกิจ ได้แก่ ภารกิจที่ต้องทำด้วยตนเอง ภารกิจที่อนุญาตให้ประชาชนและองค์การชุมชนเข้ามาร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงาน และภารกิจที่อาจส่งมอบให้ประชาชนและองค์การชุมชนดำเนินการเองได้ ภายใต้การกำกับดูแลขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

จากแนวทางการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงดังกล่าวข้างต้น การศึกษานี้เสนอว่า เพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนและองค์กรชุมชนในพื้นที่ในลักษณะดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจะต้องมีการออกแบบกลไกทั้งในเชิงโครงสร้างหน้าที่ และในเชิงสถาบันหรือระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องเสียใหม่ โดยจะต้องออกแบบกลไกการทำงานเชิงสถาบันให้สามารถนำมาสนับสนุนให้องค์กรทั้ง 2 ฝ่ายสามารถที่จะเข้ามาร่วมกันในการทำงานให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ โดยควรที่จะปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3 ประการ ดังนี้

(1) ควรปรับปรุง และแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของทั้งองค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาลตำบล

(2) การปรับปรุงระเบียบการบริหารงานภายในองค์กร โดยกำหนดให้ทุกหน่วยงานภายในจะต้องมีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนการเข้าร่วมรับผิดชอบของประชาชนและองค์กรชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

(3) ควรมีการทบทวนเรื่องการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรัฐบาลกลาง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการกำหนดและแก้ไขกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ เพื่อให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาข้อจำกัด และความไม่คล่องตัวในการให้บริการแก่ประชาชนเพิ่มมากขึ้นได้ด้วยตนเอง อันจะเป็นปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงานด้านต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารและรับใช้ประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

สารบัญ

บทที่	เนื้อหา	หน้า
	บทคัดย่อ	ก
	สรุปสำหรับผู้บริหาร	ค
	สารบัญ	ณ
	สารบัญตาราง	ฐ
	สารบัญแผนภูมิ	ฒ
1	บทนำ	
	ความเป็นมา และความสำคัญของเรื่องที่ทำ	1
	คำถามการวิจัย	9
	วัตถุประสงค์การวิจัย	10
	นิยามศัพท์ปฏิบัติการ	10
2	วรรณกรรมปริทัศน์	
	เศรษฐกิจพอเพียง กับการพัฒนาท้องถิ่น	12
	การเข้าร่วมรับผิดชอบของพลเมือง เพื่อการยกระดับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	20
	แผนพัฒนาท้องถิ่น เครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง	29
	กรอบการวิจัยที่ได้จากปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	33
	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	36
	กรอบแนวคิดการวิจัย	41

บทที่	เนื้อหา	หน้า
3	วิธีดำเนินการศึกษา	
	พื้นที่วิจัย	44
	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	44
	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	45
	วิธีดำเนินการวิจัย	45
	การวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูล	48
4	การนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารงาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
	ความนำ	50
	สภาพ และระดับของการบริหารงานตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดอำนาจเจริญ	53
	สภาพ และระดับของการบริหารงานตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดยโสธร	57
	สภาพ และระดับของการบริหารงานตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดบึงกาฬ	59
	สภาพ และระดับของการบริหารงานตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดศรีสะเกษ	62
5	ข้อมูลคุณลักษณะของตำบลและขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
	จังหวัดอำนาจเจริญ	69
	จังหวัดศรีสะเกษ	76
	จังหวัดยโสธร	81
	จังหวัดบึงกาฬ	85

บทที่	เนื้อหา	หน้า
6	ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
	ส่วนที่ 1 ความเป็นหุ้นส่วน (Partnership: P)	91
	ส่วนที่ 2 การทำงานร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ (Co-Management: C)	94
	ส่วนที่ 3 การเป็นเจ้าของร่วม (Co-Ownership: C)	96
	ส่วนที่ 4 การมีพันธะสัญญาร่วมกัน (Commitment: C)	109
	ส่วนที่ 5 สรุป	111
	ระดับของการบริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการ กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” (PCCC model)	122
7	ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กับการปรับปรุงการพัฒนาการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
	หลักภูมิสังคม	135
	หลักระเบิดจากภายใน	137
	หลักเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา	142
	บทสังเคราะห์การนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาลตำบล	149
8	สรุป และข้อเสนอแนะ	
	สรุปผลการศึกษา	158
	ตัวแบบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา”	162
	ตัวแบบการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนา กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	177
	ข้อเสนอแนะในการนำเอาตัวแบบการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปประยุกต์ใช้	178

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	180
เอกสารอ้างอิง	182
ภาคผนวก	

สารบัญตาราง

ตาราง ที่	เนื้อหา	หน้า
1	กรอบตัวชี้วัด 3 ระดับ	39
2	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นพื้นที่วิจัย	43
3	แสดงผลการประเมินการบริหารงานระดับเข้าข่ายขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นจังหวัดอำนาจเจริญ	53
4	แสดงผลการประเมินการบริหารงานระดับเข้าใจขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นจังหวัดอำนาจเจริญ	55
5	แสดงผลการประเมินการบริหารงานระดับเข้าถึงขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นจังหวัดอำนาจเจริญ	56
6	แสดงผลการประเมินการบริหารงานระดับเข้าข่ายขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นจังหวัดยโสธร	57
7	แสดงผลการประเมินการบริหารงานระดับเข้าใจขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นจังหวัดยโสธร	58
8	แสดงผลการประเมินการบริหารงานระดับเข้าถึงขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นจังหวัดยโสธร	59
9	แสดงผลการประเมินการบริหารงานระดับเข้าข่ายขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นจังหวัดบึงกาฬ	60
10	แสดงผลการประเมินการบริหารงานระดับเข้าใจขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นจังหวัดบึงกาฬ	61
11	แสดงผลการประเมินการบริหารงานระดับเข้าถึงขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นจังหวัดบึงกาฬ	62
12	แสดงผลการประเมินการบริหารงานระดับเข้าข่ายขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นจังหวัดศรีสะเกษ	63
13	แสดงผลการประเมินการบริหารงานระดับเข้าใจขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นจังหวัดศรีสะเกษ	64

ตาราง ที่	เนื้อหา	หน้า
14	แสดงผลการประเมินการบริหารงานระดับเข้าถึงขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นจังหวัดศรีสะเกษ	65
15	สรุปผลการศึกษาสภาพและระดับของการบริหารงานตามแนวทางปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	66
16	แสดงผลของการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ และแนวทางการปฏิบัติงานของ เทศบาลฯ เปรียบเทียบก่อน และหลังจากที่ได้เข้าร่วมโครงการวิจัย	125
17	หลักเกณฑ์การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานตาม PCCC model กับผลการ ประเมินระดับการบริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	127
18	การเปรียบเทียบข้อมูลที่เกี่ยวข้องในตำบลกับผลการประเมินการบริหารงาน ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับผลที่เกิดขึ้นจาก PCCC model ของ จังหวัดอำนาจเจริญ	128
19	การเปรียบเทียบข้อมูลที่เกี่ยวข้องในตำบลกับผลการประเมินการบริหารงาน ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับผลที่เกิดขึ้นจาก PCCC model ของ จังหวัดยโสธร	130
20	การเปรียบเทียบข้อมูลที่เกี่ยวข้องในตำบลกับผลการประเมินการบริหารงาน ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับผลที่เกิดขึ้นจาก PCCC model ของ จังหวัดศรีสะเกษ	132
21	การเปรียบเทียบข้อมูลที่เกี่ยวข้องในตำบลกับผลการประเมินการบริหารงาน ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับผลที่เกิดขึ้นจาก PCCC model	134
22	การเปรียบเทียบความสอดคล้องกันระหว่างผลการประเมินระดับการ บริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับผลการดำเนินงานตาม แนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” (PCCC model)	136

แผนภูมิ ที่	สารบัญแผนภูมิ เนื้อหา	หน้า
1	ระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง	18
2	การวิเคราะห์เศรษฐกิจพอเพียงเชิงระบบของอภิชัย พันธเสน	33
3	กรอบแนวคิดการวิจัย	41
4	แสดงขั้นตอนการดำเนินการศึกษาเพื่อให้ได้ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของ บทที่ 4	50
5	ตัวแบบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” ภายใต้แนวคิดกรอบวิจัยกลางๆ	167

บทที่ 1

บทนำ

1.ความเป็นมา และความสำคัญของประเด็นศึกษา

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และเทศบาลตำบล เป็นส่วนหนึ่งของรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศไทย มีหน้าที่ “ต้องปฏิบัติ” ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล 9 ประการ ได้แก่ การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ค้ำครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร โดยส่วนนี้ถือว่าเป็นหน้าที่หลัก ในขณะที่เทศบาลตำบลมีหน้าที่ “ต้องปฏิบัติ” ได้แก่ การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ป้องกันและระงับโรคติดต่อ ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบล “อาจ” จัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอีกด้วย ได้แก่ การจัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์ ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ การท่องเที่ยว การผังเมือง ส่วนเทศบาลตำบล “อาจ” จัดทำกิจการใดๆในเขตเทศบาล ได้แก่ ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา ให้มีโรงฆ่าสัตว์ ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม ให้มีสุสานและฌาปนสถาน บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์รักษาคนเจ็บไข้ ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำและเทศพาณิชย์ และส่วนนี้เป็นหน้าที่รองโดยที่ทั้งการบริหารงานทั่วไปตลอดจนงานในหน้าที่หลักและหน้าที่รองจะต้องนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ โดยจะต้องดำเนินงานในลักษณะประหยัด โปร่งใส ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่ทุจริต ยึดผลประโยชน์ส่วนรวมของ

ประชาชนในพื้นที่เป็นสำคัญ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความสุข เกิดเป็นชุมชน และสังคมที่มีความร่มเย็นเป็นสุขด้วยการสร้างประโยชน์สุขจากทุกฝ่ายที่สามารถทำได้

ถึงแม้ว่า เจตนารมณ์ของการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลจะระบุไว้อย่างชัดเจนว่า จะต้องมีการดำเนินงานเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนในพื้นที่เป็นหลักสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แต่ในความเป็นจริงแล้วพบว่า การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลหลายแห่ง ยังคงไม่สามารถสร้างผลสัมฤทธิ์ได้ตามเจตนารมณ์ของการจัดตั้งดังกล่าว โดยผลของผลการปฏิบัติงานทางด้านการพัฒนาต่างๆ ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนเท่าที่ควร และในหลายกรณียังมีการบริหารงานแบบไม่มีธรรมาภิบาลอีกด้วย

ทั้งนี้ เนื่องจากที่ผ่านมา องค์การบริหารส่วนตำบลยังคงไม่ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้ประชาชนและภาคส่วนอื่นๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลหลายแห่งยังคงมีวิธีการบริหารงานที่ยึดติดกับแบบแผนการทำงาน โดยยึดเอาเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กรเป็นหลัก ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการยึดโยงการทำงานขององค์กรเข้ากับสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในพื้นที่มากเท่าที่ควร เนื่องจากการบริหารงานที่ขาดการตรวจสอบและถ่วงดุลจากทุกภาคส่วน นำไปสู่ปัญหาการทำงานอย่างไม่มีประสิทธิภาพ มีการทุจริตคอร์รัปชันในโครงการพัฒนาต่างๆ ขององค์กรในลักษณะนี้มากพอสมควร

ถ้าพิจารณาถึงปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้เกิดสภาพปัญหาดังกล่าว จะพบว่าเกิดขึ้นได้หลายปัจจัยด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยทางด้านการบริหารองค์การภายในที่ยึดติดกับแบบแผนการทำงานของระบบราชการอย่างเคร่งครัด ปัจจัยทางด้านการบริหารงบประมาณที่เน้นการรวมศูนย์การตัดสินใจเอาไว้ที่ข้าราชการและนักการเมืองท้องถิ่นเท่านั้น การที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นบางส่วนที่มีพฤติกรรมการทำงานตามกรอบอำนาจหน้าที่ของตนเอง โดยไม่ได้ให้ความสำคัญกับการทำงานเพื่อให้บริการแก่ประชาชนอย่างเต็มกำลังความสามารถ อีกทั้งปัจจัยทางด้านนโยบายและแผน ที่มักจะถูกจัดทำขึ้นโดยอาศัยกระบวนการดำเนินงานตามแบบแผนที่ให้ความสำคัญกับการรวมศูนย์อำนาจในการตัดสินใจเอาไว้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลเท่านั้น ซึ่งปัจจัยทั้งหลายเหล่านี้ สร้างอุปสรรคสำคัญต่อการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ไม่สามารถดำเนินงานได้ตามเป้าประสงค์ของการจัดตั้งตามที่คาดหวังไว้ ซึ่งถ้าหากสามารถแก้ไขอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากปัจจัยเหล่านี้ได้ ก็มีความเป็นไปได้ที่จะพัฒนาการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ประสบความสำเร็จเพิ่มขึ้นได้

การศึกษานี้จึงเสนอว่า ถ้าหากพิจารณาถึงความเป็นไปได้ในการที่จะทำการวิจัยเพื่อค้นหาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลที่เหมาะสมที่สุดแล้ว จะพบว่าการดำเนินการเพื่อบูรณาการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากปัจจัยทางด้านการบริหารองค์การ การบริหารงบประมาณ และทางด้านบุคลากร เป็นสิ่งที่มีความเป็นไปได้ยาก ทั้งนี้เนื่องจาก มีความเกี่ยวข้องกับระเบียบข้อบังคับ และประเด็นทางด้านการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานเป็นจำนวนมาก อีกทั้ง

ยังอาจก่อให้เกิดแรงต่อต้านจากข้าราชการและนักการเมืองในองค์กร อันเป็นผลมาจากการไม่ยอมรับและไม่ยอมให้ความร่วมมือในการพัฒนา เนื่องจากการดำเนินการศึกษาอาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่อาจส่งผลกระทบต่อสภาพการทำงานที่เคยชิน และผลประโยชน์ต่างๆของพวกเขาเหล่านั้น

อย่างไรก็ดี การศึกษานี้ค้นพบว่าปัจจัยทางด้านนโยบายและแผนนั้นว่ามีความเป็นไปได้มากที่สุดในการศึกษาวิจัยเพื่อค้นหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เหมาะสมโดยไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง ทั้งนี้เพราะเป็นเพียงปัจจัยเดียวที่สามารถนำมาพัฒนาได้โดยไม่ได้สร้างความแปลกแยกจากการปฏิบัติของข้าราชการและคณะผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากนัก เนื่องจากกระบวนการจัดทำนโยบายและแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ถูกกฎหมายกำหนดให้ต้องมีการดำเนินงานเป็นประจำทุกปี ซึ่งนับว่าเป็นเรื่องที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถูกบังคับโดยกฎหมายที่ต้องปฏิบัติอยู่แล้วโดยไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ การศึกษาเพื่อการพัฒนาการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้ปัจจัยดังกล่าวนี้ จึงน่าจะมีโอกาสที่จะทำการศึกษาให้สำเร็จได้ดีที่สุด เพราะไม่ได้เป็นการเพิ่มภาระหรือส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากเท่าใดนัก

ด้วยเหตุผลดังกล่าว การศึกษานี้จะทำการศึกษาเพื่อพัฒนาการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มมากขึ้น โดยจะทำการศึกษาถึงแนวทางในการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดของกระบวนการนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้มากที่สุด ซึ่งการศึกษาดังกล่าวนอกจากจะช่วยให้ได้แนวทางการพัฒนาการจัดทำแผนฯ ที่สามารถนำไปใช้ปฏิบัติเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนในพื้นที่ให้ได้มากที่สุดแล้ว ยังจะช่วยในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารงานในด้านอื่นๆ ที่เหลืออยู่ได้แก่ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านบุคลากร และการบริหารภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อีกประการหนึ่งด้วย ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์เป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทางอ้อมได้อีกทางหนึ่งด้วย

จากหลักการดังกล่าวข้างต้น การศึกษานี้จึงเริ่มต้นจากการค้นหาถึงสภาพการดำเนินงาน และสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งพบว่า แผนพัฒนาท้องถิ่นจะเป็นกลไกสำคัญในการกำหนดทิศทางในการทำงานทั้งหมด ดังนั้น ถ้าหากแผนพัฒนาท้องถิ่นสามารถถูกกำหนดขึ้นมาเพื่อใช้ประโยชน์ในการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล ให้สามารถตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริงแล้ว ก็จะสามารถช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเหล่านี้ สามารถดำเนินงานได้ตามเจตนารมณ์ของการจัดตั้งได้มากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ดี จากผลการศึกษาของคณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น ได้ทำการศึกษาสถานการณ์การบูรณาการแผนพัฒนาท้องถิ่นเข้าสู่ระบบการวางแผน

พัฒนาและการทำงานงบประมาณเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นในปีงบประมาณ 2557 พบว่า มีเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 6238 แห่ง จากจำนวน 7775 แห่ง หรือร้อยละ 80.3 นำโครงการและกิจกรรมจากแผนพัฒนาท้องถิ่น จำนวน ร้อยละ 30 เข้าสู่การจัดทำแผนท้องถิ่น และมีโครงการกิจกรรมจากแผนพัฒนาท้องถิ่นในแผนพัฒนาท้องถิ่น ร้อยละ 20 เท่านั้น ที่นำมาสู่การทำงานงบประมาณของ อบต. ซึ่งยังมีข้อจำกัดในการบูรณาการแผนพัฒนาท้องถิ่นสู่ระบบงบประมาณของ อบต. ทั้งกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพ การบูรณาการแผนและการสนับสนุนการดำเนินงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง¹

สภาพปัญหาดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่า ที่ผ่านมามองการบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการนำเอาแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งเป็นแผนที่แสดงถึงความต้องการของประชาชนในพื้นที่เพื่อใช้ในการดำเนินงานมากนัก โดยส่วนใหญ่โครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ในแผนพัฒนาท้องถิ่นจะเป็นการกำหนดโดยองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลเสียมากกว่า

ดังจะพบได้ว่า ตลอดเวลา 2 ทศวรรษของการกระจายอำนาจ และการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลขึ้นมานั้น ได้รับการร้องเรียนถึงผลการปฏิบัติงานที่มักจะไม่ค่อยตอบสนองต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนมากเท่าที่ควร ส่วนใหญ่ ผลการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมุ่งไปที่การนำเอาโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน และการก่อสร้างประเภทต่างๆ ในพื้นที่มาดำเนินการ ทั้งนี้เพราะ โครงการลักษณะดังกล่าวช่วยให้ผู้บริหารหรือคณะมีผลประโยชน์ร่วมได้ในสัดส่วนค่อนข้างมาก

ในขณะที่ในพื้นที่ชนบทที่องค์การบริหารส่วนตำบลรับผิดชอบ จะมีการพัฒนาถนน รวมทั้งสาธารณูปโภคต่างๆ อย่างมาก ในขณะที่สภาพปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมต่างๆ ยังคงดำรงอยู่ อาทิเช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม ปัญหาความขัดแย้งระหว่างประชาชนในชุมชน กับโรงงานอุตสาหกรรม ปัญหาความยากจน ปัญหาเด็ก และเยาวชน ปัญหาผู้สูงอายุ ปัญหาด้านการประกอบอาชีพของประชาชน เป็นต้น ซึ่งนับวัน ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ก็ยิ่งทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น

ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ เป็นตัวชี้วัดที่สำคัญที่แสดงให้เห็นถึงผลกระทบที่เกิดจากการที่องค์การบริหารส่วนตำบล ได้ให้ความสำคัญกับโครงการและกิจกรรมการพัฒนาต่างๆ ตามที่ผู้บริหารและคณะผู้บริหารต้องการมากกว่า การให้ความสำคัญกับการนำเอาแผนพัฒนาท้องถิ่นซึ่งเป็นเครื่องมือที่สะท้อนถึงปัญหาและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริงในพื้นที่ไปปฏิบัติ

¹ รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านการปกครองท้องถิ่น สภาการ

ขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เรื่อง "การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น" 2559 หน้า 5 เข้าถึงเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2560 http://library2.parliament.go.th/giventake/content_nrsa2558/d070559-02.pdf

อาจจะกล่าวได้ว่า ที่ผ่านมาระบบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นส่วนใหญ่แล้ว ถูกผูกขาดโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กล่าวคือ เป็นกระบวนการที่ถูกควบคุมและตัดสินใจโดยนักการเมือง และข้าราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลเกือบทั้งหมด ในขณะที่ประชาชนและภาคส่วนต่างๆ ได้รับโอกาสให้ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการดังกล่าวไม่มากเท่าที่ควร นอกจากนี้ การได้รับโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนนั้น มักจะเป็นไปในลักษณะของการเป็นเพียงผู้ให้ข้อมูลในลักษณะต่างๆ แก่องค์การบริหารส่วนตำบลเท่านั้น แต่ไม่ได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการตัดสินใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแต่อย่างใด

ผลที่เกิดขึ้นตามมาคือ ถึงแม้้องค์การบริหารส่วนตำบลจะสามารถจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ แต่ขาดมิติของการทำงานแบบมีส่วนร่วมของประชาชน ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการนำแผนพัฒนาฯ เหล่านั้นไปปฏิบัติจึงไม่สามารถเกิดผลของการพัฒนาฯ ได้ตามที่คาดหวัง กล่าวคือ ถึงแม้จะสามารถปฏิบัติงานจนสำเร็จลุล่วงได้ตามเป้าหมายที่กำหนด แต่ในเชิงผลลัพธ์ของการพัฒนา ไม่ตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของประชาชนได้ ทั้งนี้เพราะโครงการ และกิจกรรมส่วนใหญ่ที่ถูกนำมาปฏิบัติ นั้นเป็นโครงการและกิจกรรมที่ถูกกำหนดจากองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลเป็นหลัก ถึงแม้ในแผนพัฒนาฯ จะได้มีการนำเอาโครงการ และกิจกรรมที่ภาคประชาชนได้จัดทำขึ้นไปบรรจุเอาไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นก็ตาม แต่โครงการเหล่านี้ มักไม่ได้รับความสนใจในการนำไปปฏิบัติมากเท่ากับโครงการที่กำหนดโดยองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล

สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาดังกล่าวเกิดจาก กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ผ่านมา ถูกควบคุมโดยบรรดานักการเมืองและข้าราชการส่วนท้องถิ่นเท่านั้น แผนพัฒนาท้องถิ่นจึงมีลักษณะเป็นแบบ “บนลงล่าง” ซึ่งกระบวนการดังกล่าวเป็นการตัดสินใจโดยยึดเอาองค์กรของรัฐเป็นตัวตั้ง อีกทั้งโครงการบางโครงการที่กำหนดโดยองค์การบริหารส่วนตำบลเอง ก็ไม่ได้มุ่งหวังที่จะถูกนำมาใช้เพื่อการแก้ไขปัญหาต่างๆ อย่างแท้จริง เป็นสิ่งที่ถูกกำหนดขึ้นในรูปแบบของการเป็น “นโยบายประชานิยม” ที่มีเป้าหมายเพียงเพื่อต้องการคะแนนเสียงสนับสนุนจากประชาชนในการเลือกตั้งครั้งต่อไปของบรรดานักการเมืองท้องถิ่นเท่านั้น

การที่จะทำให้้องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลสามารถดำเนินการในลักษณะดังกล่าวได้ มีความจำเป็นต้องมีการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเสียใหม่ โดยที่ไม่อาจใช้แนวทางการดำเนินงานแบบเดิมได้อีกต่อไป ทั้งนี้เพราะ การดำเนินงานแบบเก่าเป็นการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแบบแยกส่วน นั่นคือเป็นการจัดทำแผนแยกกันระหว่างกลุ่มหลักๆ 2 กลุ่มในพื้นที่ ได้แก่ แผนขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล และแผนพัฒนาท้องถิ่นของภาคประชาชน กล่าวคือ แต่ละกลุ่มก็มีกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาของตนเอง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความคาดหวังของแต่ละกลุ่ม ซึ่งยากที่จะบูรณาการแผนฯ ดังกล่าวเข้าด้วยกัน เนื่องจากเป็น แผนฯ ที่ถูกจัดทำขึ้นภายใต้ความต้องการที่แตกต่างกันตั้งแต่แรก ดังนั้น ถึงแม้ว่า จะมีความพยายามในการบูรณาการกันอย่างไร

สุดท้ายก็จะเป็นเพียงแค่การนำเอาแผนของแต่ละฝ่ายมารวมกันเท่านั้น แต่เมื่อถึงขั้นตอนที่จะนำแผนพัฒนาฯ ไปสู่การปฏิบัติ ก็จะขึ้นอยู่กับว่าองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล จะให้ความสำคัญกับแผนของชุมชนมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้เพราะ เป็นหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจในการตัดสินใจในการกำหนดว่าในแต่ละปีงบประมาณจะมีโครงการและกิจกรรมใดบ้างที่ถูกเลือกมาใช้ในการบริหารงาน ซึ่งส่วนใหญ่คณะผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล มักจะเลือกเอาโครงการและกิจกรรมที่ตนเองกำหนดขึ้นเป็นหลัก ทั้งนี้เพราะเป็นโครงการและกิจกรรมที่เป็นความต้องการของตนเอง และเล็งเห็นว่าน่าจะมีความสำคัญมากกว่ากิจกรรมหรือโครงการอื่นๆ ที่กำหนดมาจากภาคประชาชน อีกทั้งในบางครั้งก็มีความต้องการที่จะใช้โครงการดังกล่าวเพื่อหวังผลประโยชน์ทางการเมืองของตนเองอีกด้วย ถ้าหากโครงการ และกิจกรรมใดๆ ก็ตามสอดคล้องกับความต้องการขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล ก็อาจจะได้รับการสนับสนุนมาจัดทำเป็นข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติเพื่อการจัดสรรงบประมาณประจำปี แต่โดยทั่วไปแล้วก็จะมีจำนวนไม่มากนัก ดังตัวอย่างข้อมูลที่นำเสนอไว้ข้างต้น

จากการศึกษาพบว่า แนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวคือ องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องหันมาให้ความสำคัญกับการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแบบใหม่ที่อยู่บนหลักการสำคัญ 2 ประการคือ

ประการแรก ต้องให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนพัฒนา “แบบเปิด” นั่นคือ การเปลี่ยนกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ถูกรวมศูนย์อำนาจไว้ในองค์กรที่อยู่ในภาครัฐ ไปสู่การเป็นกระบวนการในภาคประชาสังคมที่ปฏิบัติการอยู่ใน “พื้นที่สาธารณะ” เพื่อให้ได้แผนพัฒนาท้องถิ่นที่สร้างประโยชน์ให้กับทุกภาคส่วนและทุกพื้นที่ได้อย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม สิ่งสำคัญคือ จะต้องมีความเชื่อมั่นพื้นฐานว่า ประชาชนทุกคนในสังคมไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ นักธุรกิจ ภาคประชาสังคม และประชาชน มีความเสมอภาคกันและมีสิทธิที่จะเข้าร่วมรับผิดชอบในการป้องกัน แก้ไขปัญหาหรือการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น และสังคมของตนเองอย่างเท่าเทียมกัน นั่นคือ ต้องเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้เข้าร่วมกันรับผิดชอบในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น นับแต่ขั้นตอนแรกของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ประการที่สอง ต้องให้ความสำคัญกับ การเข้าร่วมรับผิดชอบของพลเมือง (Citizen Engagement) ในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยแนวคิดนี้จะให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง นั่นคือ เป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เข้มข้นกว่าการเป็นผู้ให้ข้อมูลและการเป็นผู้รับรองหรือเห็นชอบต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาลตำบลเท่านั้น แต่เสนอให้ประชาชนในพื้นที่มีสถานะความเป็นพลเมืองที่สามารถเข้าเป็นเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาฯ ร่วมกับนักการเมืองและข้าราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลในฐานะที่เป็นหุ้นส่วน (Partner) ในการดำเนินงานที่มีบทบาทหน้าที่ในการตัดสินใจร่วมกัน (Co-Management

and Decision Making) ตลอดทั้งกระบวนการจัดทำแผน รวมไปถึงขั้นตอนของการประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นด้วย

การดำเนินงานตามหลักการสำคัญทั้ง 2 ประการดังกล่าว จะส่งผลให้ทำให้กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นกลายเป็นพื้นที่สาธารณะ ที่เปิดกว้างให้ทุกภาคส่วนเข้าร่วมในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยไม่ได้ยึดติดว่าจะต้องเป็นนักการเมืองและข้าราชการเท่านั้น จึงจะสามารถจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้ดีกว่า การจัดทำแผนพัฒนาแบบเดิมที่ยึดเอาองค์การส่วนตำบลเป็นศูนย์กลาง ทั้งนี้เพราะ แท้ที่จริงการเข้าร่วมรับผิชอบของทุกภาคส่วนจะทำให้สามารถนำเสนอโครงการและกิจกรรมการพัฒนาที่ครอบคลุมถึงประเด็นต่างๆ ได้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้สามารถเติมเต็มกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์เพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม

อย่างไรก็ดี การที่จะนำเอาหลักการดังกล่าวทั้ง 2 ประการมาใช้ในการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นนั้น จำเป็นที่จะต้องมีการนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ร่วมกับแนวคิดของรัฐประศาสนศาสตร์แบบใหม่ (New Public Governance) เพื่อออกแบบแนวทางการพัฒนา ที่จะสามารถทำให้การพัฒนากระบวนการดังกล่าว มีความสอดคล้องและมีความเป็นไปได้ในการนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลได้เป็นอย่างดี

โดยการศึกษาจะนำเอาแนวคิดที่เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการพัฒนาในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ ซึ่งแนวคิดดังกล่าว จะให้ความสำคัญกับ “การพัฒนาคน” ให้มีวิถีชีวิตอย่างมั่นคงบนพื้นฐานของการรู้จักความพอประมาณ การคำนึงถึงความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และเน้นการ “เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา” อย่างสอดคล้องกับ “ภูมิสังคม” ที่ให้ความสำคัญกับความหลากหลายของระบบภูมินิเวศ เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ประเพณี เพื่อผลประโยชน์ของประชาชน โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อให้ได้มาซึ่งผลลัพธ์คือแผนพัฒนาท้องถิ่นที่สอดคล้องกับความเป็นอยู่และชีวิตของประชาชนในพื้นที่

ในขณะเดียวกัน จะนำเอาแนวความคิดว่าด้วย การบริหารการปกครองระดับท้องถิ่น (Local Governance) ที่เสนอว่า รัฐทุกระดับจำเป็นต้องประสานงานกับประชาชนและองค์กรต่างในชุมชนท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด และต้องเคารพในการตัดสินใจของประชาชนในท้องถิ่นที่อาจกำหนดทิศทางการพัฒนาในพื้นที่ของตน ซึ่งแตกต่างไปจากแนวทางที่รัฐกำหนดไว้ก็เป็นได้ ทั้งนี้รัฐจะต้องปรึกษาหารือกับประชาชนในชุมชนท้องถิ่นต่างๆ จนได้ข้อตกลงร่วมกัน เพื่อป้องกันผลทางลบที่จะเกิดขึ้นกับท้องถิ่นและชุมชน แต่หากมีผลกระทบเกิดขึ้น รัฐจะต้องร่วมกับประชาชนและประชาสังคมในการตัดสินใจดำเนินการเพื่อแก้ไข บรรเทา และเยียวยาผลกระทบที่เกิดขึ้น สิ่งที่เป็นในอนาคคือ การพัฒนารูปแบบการร่วมรับผิดชอบในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ระหว่างรัฐกับประชาชนและองค์กร

ต่างๆ ในชุมชนท้องถิ่น โดยใช้รูปแบบการทำข้อตกลงร่วมกันในการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการของแต่ละท้องถิ่นหรือสังคมโดยรวม

การศึกษานี้ จึงเสนอว่า การที่จะสามารถทำให้เกิดแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้สามารถนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง จำเป็นที่จะต้องพัฒนาบนฐานคิดใหม่ นั่นคือจะต้องพยายามในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ที่อยู่บนพื้นฐานของการบูรณาการปัญหา และความต้องการของทุกฝ่ายเข้าด้วยกัน และจัดทำเป็นแผนพัฒนาท้องถิ่นเพียงแผนเดียวที่ทุกฝ่าย ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลฯ กำนันผู้ใหญ่บ้าน และประชาชน ได้เข้ามาร่วมมือกันในการจัดทำขึ้นตั้งแต่ต้น หรืออาจจะเรียกได้ว่า เป็นการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นรูปแบบใหม่ภายใต้แนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” (One Tambol One Plan: OTOP) ซึ่งจะเป็นการปฏิเสธแนวคิดในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแบบที่ผ่านมา ที่เป็นแบบ “1 หน่วยงาน/องค์กร 1 แผนพัฒนา” (One Office One Plan) ซึ่งเมื่อแต่ละฝ่ายได้จัดทำแผนของตนเองเสร็จแล้วจึงนำเอาแผนฯทั้งหมดมาบูรณาการเข้าด้วยกัน ซึ่งที่ผ่านมามักจะสามารถทำได้เพียงแค่การบูรณาการแผนพัฒนาต่างๆ ในลักษณะของการเป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างกรปกครองส่วนท้องถิ่นกับภาคประชาชนและองค์กรอื่นๆ ในพื้นที่เท่านั้น ขณะที่ในส่วนของการมุ่งให้เกิดการนำเอาโครงการ และกิจกรรมต่างๆ ในแผนฯ ที่ถูกบูรณาการนั้นกลับไม่ค่อยได้รับการตอบรับและนำไปใช้ปฏิบัติงานโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะที่เป็นเจ้าภาพหลักแต่อย่างใด ซึ่งข้อติดขัดดังกล่าวนี้ มีผลทำให้แผนพัฒนาท้องถิ่นที่เกิดขึ้นจากการบูรณาการแผนฯ ของแต่ละภาคส่วนเข้าด้วยกัน ไม่สามารถที่จะสร้างผลสัมฤทธิ์ได้ตรงตามความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มากเท่าใดนัก

ในขณะที่แนวความคิดในการจัดทำแผนฯ แบบ “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” จะอยู่บนฐานคิดของการทำงานร่วมกันระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลกับประชาชน ตั้งแต่จุดเริ่มต้นของกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาฯ ทั้งนี้ อาจรวมถึงผู้นำท้องที่เช่นกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน และหน่วยงานราชการต่างๆ ในพื้นที่ด้วย โดยทุกฝ่ายจะต้องร่วมกันรับผิดชอบในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาฯ โดยถือว่า ทุกฝ่ายมีภารกิจร่วมกันในการดำเนินงานดังกล่าว โดยที่แต่ละฝ่ายจะเข้ามาร่วมมือกันรับผิดชอบในฐานะที่ “มีความเป็นหุ้นส่วน” (Partnership) ที่มีความเสมอภาคกันในการทำงาน นั่นคือ ทั้งฝ่าย องค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน และประชาชนต่างร่วมมือในการทำงานโดยมีฐานะที่เท่าเทียมกัน ต่างฝ่ายต่างมีบทบาทหน้าที่ของตนเองและทำงานร่วมกันได้อย่างมีอิสระ ปราศจากการแทรกแซงหรือครอบงำจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และจะต้องร่วมกันตัดสินใจในการดำเนินงานที่จะมีผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาตำบลในทุกครั้ง โดยทุกฝ่ายจะต้องเข้ามาร่วมกันในการดำเนินงานดังกล่าวอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอโดยไม่มีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งถูกกีดกันออกจากกระบวนการไปได้

ซึ่งผลของกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาตำบลดังกล่าวข้างต้นนั้น จะทำให้กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นกระบวนการที่ทำให้แผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นแผนพัฒนาของทุกภาคส่วน นั่นคือ

ทำให้ทุกภาคส่วนมีความเป็นเจ้าของแผนพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ปัญหา และความต้องการของทุกฝ่ายได้ถูกนำมาบูรณาการร่วมกัน โดยทุกภาคส่วนจําแนกเอาปัญหาเหล่านั้น มาพิจารณาตัดสินใจจัดทำเป็นแผนพัฒนาท้องถิ่น ที่มีความครอบคลุมความต้องการของทุกภาคส่วนได้ ซึ่งจะทำให้ปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของประชาชนไม่ถูกละทิ้งไป เนื่องจากปัญหาและความต้องการดังกล่าวนั้น ได้ถูกทำให้เป็นพันธะสัญญาที่จะต้องนำเอาโครงการและกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดไว้ ไปปฏิบัติ โดยถือว่า เป็นแผนฯ ของทุกคน

ด้วยแนวคิดดังกล่าวทั้งหมดข้างต้น การศึกษานี้ จะนำเอาศาสตร์พระราชที่ให้ความสำคัญกับ “การพัฒนาคน” “หลักเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา” ที่ให้ความสำคัญกับการเคารพในความหลากหลาย ของแต่ละพื้นที่ หรือภูมิสังคม และแนวคิดการบริหารการปกครองท้องถิ่น (Local Governance) ที่ให้ ให้ความสำคัญกับ “การสร้างพื้นที่กลาง หรือพื้นที่สาธารณะ” ที่ทุกฝ่ายในท้องถิ่นจะสามารถเข้ามาร่วมกัน ปฏิบัติงานและรับผิดชอบร่วมกัน โดยนำเอาแนวคิดทั้ง 2 มาทำเป็น “กรอบแนวทางการปฏิบัติ” (Framework) ในการพัฒนากระบวนการฯ และต้องการที่จะนำเอากรอบดังกล่าวไปทดลองใช้ ใน ลักษณะของการ “วิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม” (Participatory Action Research: PAR) โดย คณะผู้วิจัยและคณะผู้เข้าร่วมงานวิจัยจากทุกภาคส่วนในท้องถิ่นร่วมกันดำเนินการวิจัยตั้งแต่เริ่มต้น นั่นคือ การออกแบบกรอบแนวทางการปฏิบัติ การนำเอากรอบไปทดลองใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อ ติดตามผลการใช้ การประเมินผลการใช้ ร่วมกันปรับปรุงและพัฒนาผลการทดลองใช้ ที่ทำให้องค์การ บริหารส่วนตำบลที่เป็นพื้นที่เป้าหมายของการศึกษารั้งนี้ สามารถจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่นำไปใช้ เพื่อการแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังสามารถ นำมาจัดทำเป็นข้อสรุปและตัวแบบการพัฒนาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาลตำบลแห่งอื่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและในภูมิภาคอื่นๆ ได้ ตลอดจน สามารถพัฒนา เป็นข้อเสนอเชิงนโยบายให้กับรัฐบาลและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องนำไปจัดทำเป็นแนวทางปฏิบัติ เพื่อปรับปรุงการพัฒนาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการ จัดตั้งขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

2. คำถามการวิจัย

2.1 แนวทางการนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เพื่อพัฒนากระบวนการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล ที่ส่งเสริมให้ทุกฝ่ายได้เข้ามาร่วม รับผิดชอบอย่างแท้จริง ควรเป็นอย่างไร

2.2 วิธีการนำเอานำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางการพัฒนากระบวนการ จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลไปประยุกต์ใช้ให้เกิดผลสำเร็จ ในแห่งอื่นๆ ในประเทศไทย ควรเป็นอย่างไร

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.1 เพื่อศึกษาแนวทางการนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาระบบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลที่ทุกฝ่ายได้เข้ามาร่วมรับผิดชอบอย่างแท้จริง

3.2 เพื่อศึกษาวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางพัฒนาระบบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลของการศึกษานี้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดผลสำเร็จในแห่งที่อื่นๆ ของประเทศไทย

4. นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

การเข้าร่วมรับผิดชอบของพลเมือง หมายถึง การที่ประชาชนทั่วไป ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงตนเองจากการที่เป็นที่เฉื่อยชา และรอคอยรับความช่วยเหลือจากองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลแต่เพียงอย่างเดียว กลายเป็นพลเมืองที่มีการตื่นรู้ ตื่นตัว และพร้อมที่จะเข้าร่วมรับผิดชอบในการดำเนินกิจการสาธารณะต่างๆ รวมถึงการเข้าร่วมรับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลอยู่เสมอ โดยที่ไม่จำเป็นจะต้องได้รับการร้องขอ

การบริหารการปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เปิดกว้างให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามาร่วมกันรับผิดชอบในการพัฒนาตั้งแต่การจัดทำแผนพัฒนาไปจนถึงการร่วมกับบริหาร และร่วมกันรับผลของการดำเนินงาน ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าว จะช่วยให้การปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถตอบสนองปัญหาและความต้องการของประชาชนท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีธรรมาภิบาล

แผนพัฒนาท้องถิ่น หมายถึง แผนพัฒนาตำบลที่ถูกจัดทำขึ้นจากการเข้าร่วมรับผิดชอบระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลและประชาชนรวมถึงภาคส่วนอื่นๆ ที่อยู่ในตำบล ซึ่งจะจัดทำขึ้นผ่านกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามาร่วมคิด ร่วมทำตั้งแต่ขั้นตอนแรกของการจัดทำแผนจนถึงขั้นตอนสุดท้าย นั่นคือ การประกาศใช้แผนพัฒนา

ความเป็นหุ้นส่วน หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบล และประชาชน หรือพลเมืองมีสถานะการทำงานที่เท่าเทียมกัน นั่นคือ ทั้ง 2 ฝ่ายต่างมีเป้าหมายร่วมกันและร่วมกันรับผิดชอบในการออกแบบการทำงานร่วมกัน ตลอดจนมีความรับผิดชอบอย่างเท่าเทียมกันในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

การทำงานร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบล และประชาชน หรือพลเมืองมีการติดต่อสื่อสารเพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกันอย่างสม่ำเสมอและโปร่งใส มีการกำหนดและดำเนินกระบวนการจัดทำแผนฯ ร่วมกันอย่างจริงจัง ตลอดจนร่วมกันในการประกาศใช้แผนพัฒนาฯ เมื่อแล้วเสร็จ

การเป็นเจ้าของร่วม หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลและประชาชน หรือพลเมือง แสดงออกถึงการร่วมกันรับผิดชอบในความสำเร็จหรือความล้มเหลวของกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในทุกขั้นตอน ตั้งแต่ขั้นตอนของการจัดทำแผน การประกาศใช้แผน ตลอดจนผลต่างๆ ที่เกิดขึ้น ระหว่างการดำเนินงานจัดทำแผนฯ

การมีพันธะสัญญาร่วมกัน หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลและประชาชนหรือพลเมือง ได้มีการปรึกษาหารือกันจนสามารถจัดทำข้อตกลงร่วมกันได้ โดยที่ทุกฝ่ายให้การยอมรับและรับรองในการนำไปปฏิบัติ รวมถึงการร่วมกันสนับสนุนการดำเนินงานจัดทำแผน โดยใช้ศักยภาพและทรัพยากรต่างๆ ที่แต่ละฝ่ายมีอยู่ มาใช้ในการดำเนินกระบวนการจัดทำและประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น ตั้งแต่ขั้นตอนเริ่มต้นจนถึงขั้นตอนของการประกาศใช้แผนฯ

บทที่ 2

วรรณกรรมปริทัศน์

1. เศรษฐกิจพอเพียง กับการพัฒนาท้องถิ่น

คณะผู้ทรงคุณวุฒิของสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ได้ร่วมกันแสดงความ คิดเห็นเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เอาไว้ว่า

“เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชน ในทุกระดับ ตั้งแต่ครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศ ให้ดำเนิน ไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัย ความรอบรู้ ความรอบคอบ และระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนการ ดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีจิตสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มี ความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตอยู่ด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้ สมดุลพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วกว้างขวาง ทั้งทางด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี”

หลักการสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงเป็นหลักการของการพึ่งตนเอง ไม่ประมาท รู้จักเลือกสรร และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในองค์กรหรือชุมชนท้องถิ่นอย่างเหมาะสม มีความสมเหตุสมผล ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจึงสามารถที่จะใช้ได้กับทุกองค์กรและทุกระดับชั้น ทั้งในภาครัฐและ เอกชน² แนวทางการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ ต้องทำความเข้าใจและเรียนรู้ ตลอดเวลา การนำมาใช้ต้องปรับให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่อย่างแท้จริงผ่านกระบวนการ เรียนรู้ร่วมกันของทุกภาคส่วนในพื้นที่นั้นๆ³

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปใช้ภายใต้สถานการณ์ที่มีความหลากหลาย เป็นอย่างยิ่ง หรือเรียกว่า ต้องคำนึงถึง "ภูมิสังคม" ด้วย การปรับใช้จึงเป็นเรื่องของความร่วมมือระหว่าง

² สุรยุทธ์ จุลานนท์. ในการประชุมชี้แจง “แนวทางการพัฒนาประเทศตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”. เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2549 ณ ดิกลันดิโมเดิร์น ทำเนียบรัฐบาล.

³ โสสิต ปันเปี่ยมรัชฎ์. ในการประชุมชี้แจง “แนวทางการพัฒนาประเทศตาม ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”. เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2549 ณ ดิกลันดิ โมเดิร์น ทำเนียบรัฐบาล.

ภาครัฐ ภาคเอกชน ตลอดจนภาคประชาสังคม ที่มีความปรารถนาดีต่อประโยชน์สุขของประชาชนอย่าง สมดุลและยั่งยืน⁴

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา เพื่อให้สามารถขับเคลื่อน กระบวนการพัฒนาที่ใช้ความรอบรู้ในทุกๆ ด้านที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านต่างๆ อย่างรอบคอบ เป็นไปตามลำดับขั้นตอน รวมทั้งการเสริมสร้างศีลธรรมและสำนึกในคุณธรรม จริยธรรม⁵

การพัฒนา 9k, ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เน้นพื้นฐานการพึ่งตัวเองเป็นสำคัญ โดยพยายาม นำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ขณะเดียวกันก็ต้องไม่เป็นการทำลาย ทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม และถ้าหากเป็นไปได้ต้องฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ดีขึ้นด้วย หรือเป็นการพัฒนาที่เพิ่มพูนทุนในทุกประเภท ไม่ว่าทุนมนุษย์ ซึ่งประกอบด้วย ความเพียร ความสามารถ สติปัญญา และการพัฒนาจิต ทุนทางสังคม คือ การช่วยเหลือ เผื่อแผ่ ความซื่อสัตย์สุจริต ที่ก่อให้เกิดการร่วมมือกันทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ร่วมกันในชุมชนและสังคมส่วนรวม ส่วนทุนทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติที่เอื้อต่อการผลิตและการ ดำรงชีวิตของมนุษย์และสิ่งมีชีวิตทั้งหลายจะต้องได้รับการบำรุงรักษา รวมทั้งการฟื้นฟูเพื่อความยั่งยืน ต่อไปในการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตทั้งหลายในอนาคต ทุนทางกายภาพ ไม่ว่าจะเป็นเงินทุน เครื่องมือ เครื่องจักรและเทคโนโลยีต่างๆ ควรจะมีเพิ่มพูนมากขึ้นหรืออย่างน้อยก็ไม่ควรจะมีน้อยไปกว่าเดิม ซึ่งก็ เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี สำหรับการพัฒนาประเทศโดยรวมจะต้องมีการพัฒนาเป็นขั้นเป็นตอน โดยใช้ หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีที่เหมาะสมแก่แต่ละขั้นตอนของการพัฒนา

เศรษฐกิจพอเพียง สามารถจำแนกได้เป็น 3 ระดับ ดังนี้

(1) เศรษฐกิจพอเพียงระดับที่หนึ่ง เป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบพื้นฐาน ที่เน้นความ พอเพียงในระดับบุคคลและครอบครัว คือ การที่สมาชิกในครอบครัวมีความเป็นอยู่ในลักษณะที่สามารถ พึ่งพาตนเองได้ สามารถสนองความต้องการขั้นพื้นฐาน เช่น ความต้องการในปัจจัยสี่ของตนเองและ ครอบครัวได้ มีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีความสามัคคีกลมเกลียว และมีความพอเพียงในการ ดำเนินชีวิตด้วยการประหยัดและการลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น จนสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข ทั้งทางกายและใจ

(2) เศรษฐกิจพอเพียงระดับที่สอง ที่ผ่านความพอเพียงขั้นพื้นฐานไปแล้ว ที่เน้นความ พอเพียงในระดับกลุ่มหรือองค์กร คือ เมื่อบุคคล/ครอบครัว มีความพอเพียงในระดับที่หนึ่งแล้ว ก็จะรวม พลังกันในกลุ่มหรือสหกรณ์ เพื่อร่วมกันดำเนินงานในด้านต่างๆ ทั้งด้านการผลิต การตลาด ความ

⁴ จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา. “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการประยุกต์ใช้ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10”. เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2549 ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล.

⁵ อำพน กิตติอำพน. “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการประยุกต์ใช้ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10”. เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ.2549 ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล.

เป็นอยู่ สวัสดิการ การศึกษา สังคมและศาสนา โดยได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยราชการ มูลนิธิ และเอกชน

(3) เศรษฐกิจพอเพียงระดับที่สาม เป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้า ที่เน้นความพอเพียงในระดับเครือข่าย คือ เมื่อกลุ่มหรือองค์กร มีความพอเพียงในระดับที่สองแล้ว ก็จะร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกเพื่อการสร้างเครือข่าย มีการติดต่อร่วมมือกับธนาคารและบริษัทต่างๆ ทั้งในด้านการลงทุน การผลิต การตลาด การจำหน่าย และการบริหารจัดการ เพื่อการขยายกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่หลากหลาย รวมทั้งการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศโดยตรง สามารถสร้างรายได้ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้งในด้านสวัสดิการ การศึกษา สังคมและศาสนา ให้สมประโยชน์ด้วยกันทุกฝ่าย

ผลจากการใช้แนวทางการพัฒนาประเทศไปสู่ความทันสมัย ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแก่สังคมไทยอย่างมากในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม สังคมและสิ่งแวดล้อม อีกทั้งกระบวนการของความเปลี่ยนแปลงมีความสลับซับซ้อน จนยากที่จะอธิบายในเชิงสาเหตุและผลลัพธ์ได้ เพราะการเปลี่ยนแปลงทั้งหมดต่างเป็นปัจจัยเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน สำหรับผลของการพัฒนาในด้านบวกนั้น ได้แก่การเพิ่มขึ้นของอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ความเจริญทางวัตถุ และสาธารณูปโภคต่างๆ ระบบสื่อสารที่ทันสมัย หรือการขยายปริมาณและกระจายการศึกษาอย่างทั่วถึงมากขึ้น แต่ผลด้านบวกเหล่านี้ส่วนใหญ่กระจายไปถึงคนในชนบทหรือผู้ด้อยโอกาสในสัดส่วนที่น้อยมาก ขณะที่การเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้เกิดผลลบติดตามมาด้วย เช่น การขยายตัวของรัฐและทุนเข้าไปในชนบทได้ส่งผลให้ชนบทเกิดความอ่อนแอในหลายด้าน ทั้งการต้องพึ่งพิงตลาดและพ่อค้าคนกลางในการส่งสินค้าทุน ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบความสัมพันธ์แบบเครือญาติและการรวมกลุ่มกันตามประเพณีเพื่อการจัดการทรัพยากรที่เคยมีอยู่แต่เดิมแตกสลายลง ภูมิความรู้ที่เคยใช้แก้ปัญหาและสั่งสมปรับเปลี่ยนกันมาถูกลืมเลือนและเริ่มสูญหายไป เกิดเป็นผลให้มีการทำลายทุนทางสังคมตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สิ่งสำคัญ ก็คือ ความพอเพียงในการดำรงชีวิต ซึ่งเป็นเงื่อนไขพื้นฐานที่ทำให้คนไทยสามารถพึ่งตนเองและดำรงชีวิตได้อย่างมีศักดิ์ศรี ภายใต้อำนาจและความมีอิสระในการกำหนดชะตาชีวิตของตนเอง ความสามารถในการควบคุมและจัดการเพื่อให้ตนเองได้รับการสนองตอบต่อความต้องการต่างๆ รวมทั้งความสามารถในการจัดการปัญหาต่างๆ ได้ด้วยตนเอง⁶

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจึงเป็นการชี้แนะแนวทางการปฏิบัติในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากสภาพความเป็นจริงในวิถีชีวิตของสังคมไทย ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยและวิกฤตเพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา⁷ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถ

⁶ http://www.chaipat.or.th/site_content/34-13/3579-2010-10-08-05-24-39.html

⁷ <https://sites.google.com/site/sufficiencyeconomyweb/kar-phathna-tam-hlak-sersthkic-phx-pheiyng>

นำมาใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เพราะ เป็นปรัชญาที่กระบวนการพัฒนาท้องถิ่นและการเสริมสร้างสุขภาวะชุมชนนั้นจะต้องใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง ประสานบูรณาการกันทุกระดับโดยมีกลไกทุกภาคส่วนเข้ามาสนับสนุนให้ชุมชนและท้องถิ่นมีบทบาทในการจัดการตัวเองรวมทั้งผลักดันให้เกิดกระบวนการขับเคลื่อนการพัฒนาต่อไป

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจึงเป็นการสร้างการเรียนรู้ในชุมชนที่เปิดกว้างให้ชุมชนกำหนดรูปแบบของชุมชนได้เอง เพราะในแต่ละชุมชนมีความแตกต่างทั้งในมิติของประวัติศาสตร์ สังคม วัฒนธรรม ประเพณี ขณะเดียวกันก็ต้องนำนวัตกรรมความรู้ใหม่ ๆ มาใช้ ควบคู่กับการจัดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเรียนรู้ของชุมชน จึงเป็นการใช้พลังชุมชนในการพัฒนาโดยส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนในสังคม เช่น ผู้นำชุมชน ผู้นำองค์กร ผู้นำภาครัฐ รวมถึงเด็กและเยาวชน นำไปกำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาให้ชุมชนของตนตามความเป็นจริง เกิดเป็นความถูกต้องและความเป็นธรรม โดยใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นกลไกในการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการเรียนรู้แก่ชุมชนที่จะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนในระดับชุมชน ที่ทุกฝ่ายจะต้องมีการพึ่งพาอาศัยกันในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ รวมถึงการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในระดับชุมชน พัฒนากระบวนการเรียนรู้ร่วมกันสามารถนำเทคโนโลยีมาพัฒนาชุมชนได้อย่างเหมาะสม โดยยึดหลักความประหยัดและเรียบง่าย สามารถหาได้ทำได้เองในท้องถิ่น รู้จักประยุกต์ใช้ในสิ่งที่มีอยู่ในภูมิภาคนั้น ๆ มาใช้ในการแก้ไขปัญหา

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการพัฒนาพื้นที่ก็คือ การที่ทุกภาคส่วนมีใช้เพียงแต่ภาครัฐเท่านั้นแต่รวมถึงภาคเอกชนและภาคประชาสังคม ต้องให้ความสำคัญกับการใช้ความรู้และข้อมูลในการขับเคลื่อนนโยบาย เปิดให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมใช้เหตุใช้ผลร่วมกันในการขับเคลื่อนและต้องวางแผนให้กระบวนการพัฒนาสามารถรับมือกับความผันผวนทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม ทั้งในประเทศและระดับโลกได้ หลักการและเงื่อนไขของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจึงเป็นหลักการที่นำไปสู่ความสามารถในการพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม การบริหารการพัฒนาที่มีเสถียรภาพและความเจริญก้าวหน้า และบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน เกิดเป็นความสุขแก่ผู้ปฏิบัติรวมทั้งสร้างประโยชน์สุขเพื่อความร่วมมือเป็นสุขแก่หน่วยปฏิบัติในระดับต่างๆ

เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จะพบว่ามีความเชื่อมโยงและเสริมคุณค่ากับการจัดการภาครัฐและการบริหารการพัฒนา ดังนี้

ความพอประมาณ สะท้อนถึงการมีทิศทางนโยบายที่สมดุลและมีบูรณาการ บนพื้นฐานของการพึ่งตนเอง (Self-Reliance) ความพอประมาณ เป็นหลักการสำคัญในการกำหนดนโยบายสาธารณะที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ มีกรอบทิศทาง นโยบายที่มีความสมดุลทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม การดำเนินนโยบายอย่างรอบคอบและไม่สร้างผลกระทบต่อภาครัฐและภาคประชาชน ส่งเสริมการพัฒนามาบนพื้นฐานขององค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ความมีเหตุผล หมายถึงการมีเจตนารมณ์ เชิงกลยุทธ์และมีการตัดสินใจในทางบริหารที่สมเหตุสมผล ความมีเหตุผลยังหมายถึงความสามารถในการนำทรัพยากรมาใช้อย่างเหมาะสม มีการกระจายทรัพยากร และการจัดสรรสิ่งที่มีคุณค่าต่อสังคมผ่านนโยบายสาธารณะอย่างเป็นธรรม กระบวนการตัดสินใจเชิงนโยบายอยู่บนพื้นฐานของความรู้และข้อมูลที่ต้องการและมีธรรมาภิบาล นอกจากนี้ ยังเกี่ยวข้องกับคุณธรรมของผู้นำในการยึดผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง การมีวิสัยทัศน์ในการนำศักยภาพของบุคลากรมาใช้เต็มความสามารถโดยการนำของผู้นำองค์กรที่ยึดหลักความมีเหตุผล

ส่วนองค์ประกอบการมีภูมิคุ้มกันที่ดี สะท้อนถึงความสามารถที่จะปรับตัวให้รู้และเท่าทันพลวัตการเปลี่ยนแปลงจากภายในและกระแสโลกาภิวัตน์มีการ จัดการความเสี่ยงและมีศักยภาพความสามารถจัดการในสภาวะวิกฤต การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีขึ้นอยู่กับ การเสริมสร้างสังคมอุดมปัญญา เป็นสังคมฐานความรู้ มากกว่าสังคมฐานอำนาจ การเสริมสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กรที่เกื้อหนุนต่อการจัดการยุคใหม่ ที่มุ่งเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากภาคเอกชนและองค์การประชาสังคม การจัดการความเสี่ยง การเสริมสร้างนวัตกรรม และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาระบบสัญญาณเตือนภัยเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงจากภายในและภายนอก

สำหรับเงื่อนไขหลัก ได้แก่ จริยธรรม คุณธรรม ซึ่งมีความสำคัญต่อการจัดการภาครัฐ หมายถึงการมีธรรมาภิบาล การยึดมั่นในจริยธรรม คุณธรรมและ การดำเนินงานบนพื้นฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพ เงื่อนไขคุณธรรม ครอบคลุมถึงความซื่อสัตย์ ขยันอดทน เอื้อเฟื้อแบ่งปัน ทั้งนี้คุณธรรมจะเกิดขึ้นได้และได้รับการตระหนัก มีการยกระดับคุณธรรม จริยธรรม และ จิตสำนึกของ ผู้นำทุกระดับ การมุ่งประโยชน์สาธารณะ หรือประโยชน์ส่วนรวม การปราศจากผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflicts of Interest) การทุจริตคอร์รัปชัน และการทุจริตเชิงนโยบาย การธำรงความดีการส่งเสริมคนดี และสร้างเครือข่ายคนดีให้เข้ามามีบทบาทในการบริหารประเทศ

เงื่อนไขความรอบรู้หมายถึงความรู้และภูมิปัญญา การจัดการภูมิปัญญา และนวัตกรรม ซึ่งเป็นองค์ประกอบ และเงื่อนไขสำคัญของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในบริบทของการจัดการภาครัฐ เงื่อนไขความรู้หมายถึงการให้ความสำคัญกับการจัดการความรู้และการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การส่งเสริมเวทีและเครือข่ายการเรียนรู้ การเสริมพลังประชาชนที่อ่อนแอ ด้อยโอกาส และเสียเปรียบในสังคม ให้มีความสามารถในการเรียนรู้และสามารถปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลง

แนวคิดแห่งการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีลักษณะที่สำคัญ ได้แก่

1.ให้ความสำคัญกับ “การพัฒนาคน” ในการดำเนินวิถีชีวิตอย่างมั่นคงบนพื้นฐานของการรู้จักความพอประมาณ การคำนึงถึงความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

2.เน้นการ “เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา” อย่างสอดคล้องกับ “ภูมิสังคม” ที่ให้ความสำคัญกับความหลากหลายของระบบภูมินิเวศ เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ประเพณี เพื่อผลประโยชน์ของประชาชน โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

3.เป็นการพัฒนาที่คำนึงถึงการ “ทำตามลำดับขั้นตอน” จากการสร้างพื้นฐานให้มั่นคงพอควรแล้ว จึงค่อยสร้างเสริมความเจริญขั้นสูงขึ้นไปตามลำดับ

อภิชัย พันธเสน⁸ เสนอว่า การเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อาจไม่จำเป็นจะต้องเริ่มจากการ “ระเบิดจากภายใน” คือทำจากเล็กไปใหญ่ แต่ในที่นี้จะอธิบายถึงความหมายที่เกิดจากการเปลี่ยนวิธีคิดภายในแต่ละบุคคล คือ แต่ละคนเกิดมีปัญญาที่ถูกกำกับด้วยสติ แล้วนำไปสู่การมีชีวิตที่มีคุณธรรม ดำรงชีวิตอย่างมีเหตุผล ดำเนินชีวิตด้วยความพอเพียง จนเกิดเป็นภูมิคุ้มกันที่สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้ทุกชนิด แต่อาจจะเป็นการ “ระเบิดจากภายนอก” คือ เห็นอันตรายจากความประมาท หรือความเสี่ยงที่เกิดขึ้น แล้วคิดหาทางสร้างภูมิคุ้มกันด้วยวิธีคิดที่เข้าใจเรื่องความพอประมาณ และเมื่อปฏิบัติด้วยความพอประมาณหรือความพอเพียงจนเป็นวิถีชีวิตแล้วก็จะเข้าใจความหมายและมีชีวิตที่มีคุณธรรมเป็นเหตุ โดยมีผลเป็นความสุข สำหรับคนโดยทั่วไปการ “ระเบิดจากภายนอก” ที่เริ่มจากพื้นฐานความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนเพื่อที่จะอยู่รอดด้วยการมีภูมิคุ้มกัน ภายหลังจากความพยายามสร้างภูมิคุ้มกันด้วยรูปแบบต่างๆ จะเข้าใจว่า การมีภูมิคุ้มกันที่ดีซึ่งเป็นวิธีการ จะต้องอยู่บนพื้นฐานของความคิดในเรื่องความพอเพียง หรือความพอประมาณ และเมื่อปฏิบัติจนกลายเป็นวิถีชีวิตแล้ว ก็จะเข้าใจความหมายของการมีเหตุผลเป็นอย่างดี นั่นก็คือ ขั้นตอนที่สูงที่สุดคือ การเข้าถึงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ถ้าเริ่มต้นจากการมีภูมิคุ้มกันถือได้ว่าเป็นการเข้าช่วยของการปฏิบัติตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพราะในขั้นตอนนี้ความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนและความโลภยังมีอยู่ แต่ที่ต้องสร้างภูมิคุ้มกันเพราะเกรงภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้น แต่เมื่อใดที่นำเอาความคิดเรื่องความพอเพียง หรือความพอประมาณมาใช้เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันถือได้ว่า เริ่มเข้าใจความหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแล้ว ความโลภหรือความอยากมีอยากได้โดยไม่มีความจำเป็นจะลดลงด้วย หลังจากได้ปฏิบัติเป็นประจำจนกลายเป็นวิถีชีวิต และสามารถเป็นตัวอย่างให้ผู้อื่นเรียนรู้ได้ ระดับนี้อาจกล่าวได้ว่าสามารถเข้าถึงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างแท้จริง ดังนั้น จึงอาจจะกล่าวได้ว่าการเข้าใจจะต้องรวมเงื่อนไขของการเข้าช่วย เข้าใจด้วย ส่วนการเข้าถึงจะต้องรวมการเข้าใจที่ได้รวมเอาเข้าช่วยด้วยแล้ว ซึ่งอาจจะแสดงเป็นสัมพันธ์ ดังนี้

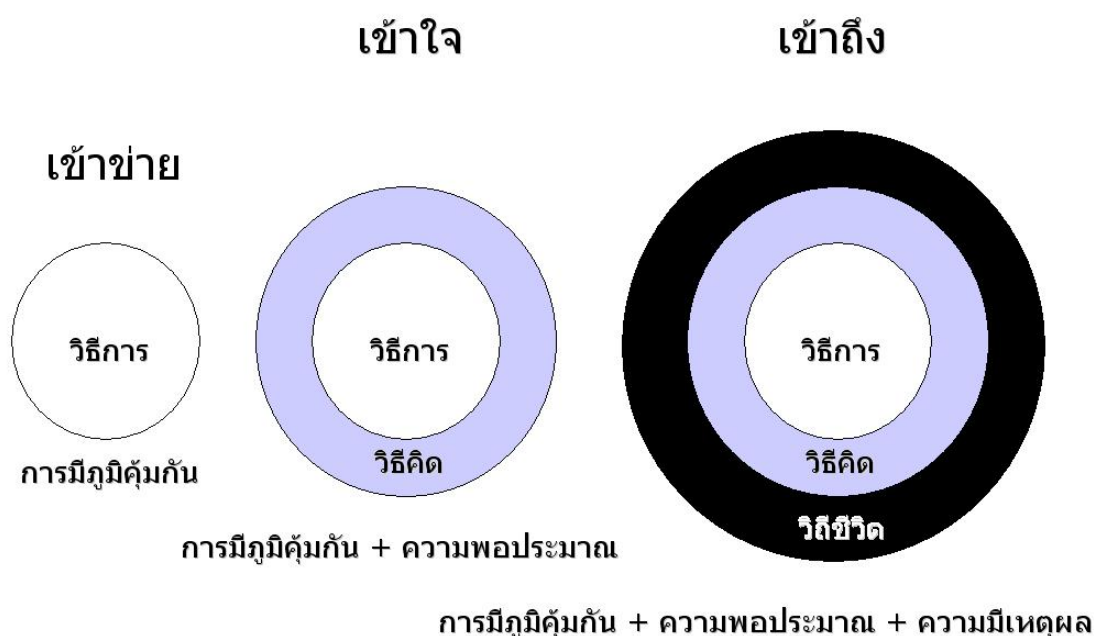
⁸ อภิชัย พันธเสน และคณะ. (2560). ยั่งยืน มีความสุขจากประโยชน์สุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียง: หนึ่งทศวรรษครึ่งแห่งการวิจัยเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง (2547-2559). กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).

การมีภูมิคุ้มกัน → เข้าข่าย

การมีภูมิคุ้มกัน + ความพอประมาณ → เข้าใจ

หรืออาจแสดงด้วยภาพได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 ระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจึงส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานภาครัฐกับชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาฐานของการใช้ข้อมูลที่มีอยู่ในพื้นที่ไปสู่กระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาร่วมกันของชุมชน ซึ่งกระบวนการดังกล่าวจำเป็นต้องมีเครื่องมือที่จะสามารถเชื่อมโยงการมีส่วนร่วมอย่างบูรณาการทั้งในแนวดิ่งและแนวนอน บนเงื่อนไขของการใช้ข้อมูลบริบทของแต่ละพื้นที่อย่างเหมาะสม เพราะการมีส่วนร่วมเป็นการที่ประชาชนได้ใช้ความพยายามหรือใช้ทรัพยากรบางอย่างของตน เช่น ความคิด ความรู้ ความสามารถ แรงงาน เงินทุน วัสดุ ในกิจกรรมพัฒนานั้น การมีส่วนร่วมจะทำให้ประชาชนหลุดพ้นจากการเป็นผู้รับผลจากการพัฒนาและเป็นผู้กระทำให้เกิดกระบวนการพัฒนาด้วยตนเอง ดังนั้น การมีส่วนร่วมจึงเป็นได้ทั้งวิธีการซึ่งนำไปสู่การพัฒนาและเป็นเป้าหมายของการพัฒนาด้วย โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกขั้นตอนการพัฒนา เริ่มตั้งแต่การมีส่วนร่วมในการค้นปัญหา การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วม

ในการตรวจสอบและติดตามผล และการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ฯลฯ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ตรงเป้าหมาย ได้แก่ การนำมาซึ่งประโยชน์ของประชาชนอย่างแท้จริง

การพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนั้น เป็นการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น และพัฒนาเครือข่ายเชื่อมโยงสู่ภายนอกชุมชน เพื่อสร้างความสมดุลในประโยชน์ของการพัฒนาแก่ทุกภาคส่วนเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม เป็นการพัฒนา “เศรษฐกิจประชาชน” และ “สังคมชนบท” ให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่มและความร่วมมือของประชาชนใน “การสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน” โดยการพัฒนาแบบองค์รวมที่ยึดความเหมาะสมของพื้นที่เป็นตัวตั้ง เพื่อให้เกิดความสมดุลของการพัฒนาและความยั่งยืนของการใช้ทุน ทั้งทุนมนุษย์ ทุนสังคมและวัฒนธรรม ทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งทุนทางกายภาพ หรือทุนทางเศรษฐกิจอย่างบูรณาการ และเกื้อกูลกัน สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่ในแต่ละชุมชนท้องถิ่น โดยยึดมั่นในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็น “ภูมิคุ้มกัน” ต่อผลกระทบที่ชุมชนท้องถิ่นอาจได้รับจากภายนอกและกระแสโลกาภิวัตน์ คือ “การใช้ชีวิตบนพื้นฐานของการรู้จักตนเอง การคิดพึ่งพาตนเองและพึ่งพาซึ่งกัน และกัน” เน้นการรวมกลุ่มกันในระดับชุมชนและท้องถิ่น และทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม โดยมี “การจัดการความรู้และกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนร่วมกันของคนในชุมชน” เพื่อให้พัฒนาศักยภาพของชุมชนให้สามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

กล่าวโดยสรุป ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนับว่า เป็นทั้งแนวคิดและแนวปฏิบัติในการพัฒนาสังคมในทุกๆ ด้านที่อยู่บนหลักการสำคัญอย่างน้อย 3 ประการด้วยกัน ประการแรก ได้แก่ หลักภูมิสังคม หมายความว่า การพัฒนาบนพื้นฐานของการเคารพความแตกต่างหลากหลายของแต่ละพื้นที่ การพัฒนาต่างๆ จึงต้องคำนึงถึงการออกแบบให้เหมาะสมกับการนำไปปฏิบัติของแต่ละพื้นที่ด้วยจึงจะสามารถก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้ ประการที่สอง ได้แก่ หลักว่าด้วย “การระเบิดจากภายใน” ซึ่งเป็นหลักการว่าด้วยการพัฒนาเพื่อสร้างเปลี่ยนแปลงสำนึกของคน โดยมุ่งส่งเสริมให้พวกเขาเกิดสำนึกดังกล่าวด้วยตนเอง ซึ่งการทำให้ประชาชนเกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตสำนึกของตนเองได้นั้นจะเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาให้ประสบความสำเร็จได้เพิ่มมากขึ้น และประการสุดท้าย ได้แก่ หลักการว่าด้วย “การเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา” ซึ่งหลักการดังกล่าว ได้เน้นย้ำว่า การพัฒนาใดๆ ก็ตามจะต้องให้ความสำคัญกับการสร้างการยอมรับของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้ได้เสียก่อน จึงจะสามารถดำเนินการพัฒนาต่อไปได้ นั่นคือ แนวทางการพัฒนาต่างๆ ควรจะต้องถูกนำไปสร้างความเข้าใจและปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพของพื้นที่ โดยอาศัยความรู้ ภูมิปัญญา และข้อมูลของท้องถิ่นควบคู่กันไป ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวอย่างเป็นขั้นตอน และสามารถสร้างการยอมรับให้เกิดขึ้นได้อย่างแท้จริงจากพื้นที่นั้น จะเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดที่จะสร้างความสำเร็จในการพัฒนาให้เกิดขึ้นได้อย่างยั่งยืน

2. การเข้าร่วมรับผิดชอบของพลเมือง เพื่อการยกระดับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

สถาพร เริงธรรม⁹ กล่าวว่าที่ผ่านมา กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มักถูกควบคุมด้วยกลไกการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงหน่วยงานราชการต่างๆ ในพื้นที่เป็นหลัก หรืออาจเรียกได้ว่า เป็นการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแบบรวมศูนย์อำนาจ ซึ่งมักจะใช้มุมมองเพียงด้านเดียวเท่านั้น ได้แก่ มุมมองของรัฐที่ประกอบด้วยนักการเมืองและข้าราชการเป็นหลัก ซึ่งการดำเนินงานลักษณะดังกล่าว ได้ส่งผลให้นโยบายสาธารณะที่ถูกกำหนดขึ้นมานั้น ยังไม่สามารถที่จะใช้เพื่อการแก้ไขปัญหาต่างๆ ในสังคมได้อย่างเพียงพอและเหมาะสม ทั้งนี้เพราะ ในสังคมหนึ่งๆ นั้นจะประกอบไปด้วยองค์กรภาคส่วนต่างๆ รวมถึงประชาชนทั่วไปด้วย ดังนั้น การดำเนินกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่พึงประสงค์และคาดหวังได้ถึงผลสำเร็จตามที่ต้องการนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการรอบแนวคิดและทัศนคติทางการเมืองในด้านบวกกับเรื่องสิทธิเสรีภาพในระบอบประชาธิปไตย โดยให้ความสำคัญกับคุณค่าของประชาชนในสังคม การพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในทิศทางที่ถูกต้อง จะต้องพยายามก้าวออกมาจากมิติของการรวมศูนย์อำนาจการดำเนินทั้งหมดไว้ที่รัฐ และจะต้องเพิ่มอำนาจและบทบาทหน้าที่ของประชาชน และองค์กรภาคส่วนต่างๆ ภายนอกภาครัฐ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในลักษณะของ “การร่วมรับผิดชอบ” (Engagement) ระหว่างรัฐและประชาชน ในลักษณะที่ทั้ง 2 ฝ่ายมีความสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกันแบบเท่าเทียมและเสมอภาคกัน ทั้งนี้เพื่อ ทำให้กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามารถถูกนำมาใช้เพื่อการลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติให้เกิดขึ้นในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ¹⁰

การพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จะต้องเกิดขึ้นจากการร่วมมือกันของรัฐและประชาชนทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ดีสามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชนอย่างแท้จริง ซึ่งการดำเนินการตามแนวคิดดังกล่าวได้นั้น รัฐจะต้องให้ความสำคัญกับการส่งเสริมประชาชนทุกภาคส่วนมีความตระหนัก และเข้าร่วมรับผิดชอบในการดำเนินกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในทุกขั้นตอนได้ตลอดเวลา¹¹

เนื่องมาจากที่ผ่านมา กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ถูกผูกขาดโดยรัฐ มักจะทำให้ นโยบายสาธารณะขาดมิติของการคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนและการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ต่างๆ ซึ่งมีผลอย่างสำคัญต่อการสร้างปัญหาความเหลื่อมล้ำในด้านต่างๆ ระหว่างพื้นที่และประชาชนด้วยกันเองด้วย ดังนั้น วิกฤตหนึ่ง ที่สร้างความไม่เป็นธรรม และเท่าเทียมทางสังคม คือ การขาดแผนพัฒนาท้องถิ่นที่คำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ อันเนื่องมาจากที่ผ่านมา

⁹ สถาพร เริงธรรม. 2560. นโยบายสาธารณะของประชาชน. ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

¹⁰ Tholen, Berry. 2016. 'Drawing the Line: On the Public/Private Distinction in Debates on New Modes of Governance'. Public Integrity. Vol. 18 Issue 3.

¹¹ Klijn, Erik-Hans; Koppenjan, Johannes Franciscus Maria. 2016. Governance Networks in the Public Sector. Abingdon, Oxon : Routledge.

อำนาจในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นกระจุกตัวอยู่แต่ในรัฐ ที่ประกอบไปด้วยบรรดานักการเมืองและข้าราชการเท่านั้น แผนพัฒนาท้องถิ่นที่ผ่านมาจึงมีลักษณะเป็นแบบบนลงล่าง ซึ่งกระบวนการดังกล่าวมักดำเนินการไปโดยอาศัยอ้างอิงจากข้อมูลหลักฐานของรัฐเพียงฝ่ายเดียวในการสนับสนุนในการตัดสินใจ ซึ่งมีผลทำให้นโยบายต่างๆ ขาดความสมเหตุสมผลและไม่สามารถถูกนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาหรือการพัฒนาเพื่อก่อให้เกิดความเป็นธรรมและเท่าเทียมทางด้านต่างๆ ของประชาชนในสังคมได้

สภาวะการณ์ดังกล่าวเป็นผลมาจากสาเหตุของการขาดกระบวนการมีส่วนร่วม (Participation) ของประชาชนและองค์กรภาคส่วนต่างๆ ภายนอกภาครัฐ ซึ่งส่งผลให้ขาดข้อมูลสนับสนุนในการดำเนินการกระบวนการนโยบายต่างๆ อย่างเพียงพอที่จะสามารถกำหนดและนำนโยบายไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งนโยบายบางอย่างก็ไม่ได้มุ่งหวังที่จะถูกนำมาใช้เพื่อการแก้ไขปัญหาต่างๆ อย่างแท้จริง เป็นสิ่งที่ถูกกำหนดขึ้นโดยรัฐในรูปแบบของการเป็น นโยบายประชานิยม (Populism Policy) ที่มีเป้าหมายเพียงเพื่อต้องการคะแนนเสียงสนับสนุนจากประชาชนในการเลือกตั้งครั้งต่อไปของบรรดานักการเมือง หรือพรรคการเมืองเท่านั้น ซึ่งนโยบายเหล่านี้มักจะส่งผลซ้ำเติมให้ปัญหาความไร้ประสิทธิภาพของนโยบายสาธารณะมีความรุนแรงขึ้น ช่องว่างความเหลื่อมล้ำที่กว้างอยู่แล้วก็ขยายตัวเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ทั้งทางด้านรายได้ระหว่างคนรวยกับคนจน ซึ่งจะส่งผลสืบเนื่องไปยังปัญหาความเหลื่อมล้ำและความไม่เป็นธรรมทางด้านต่างๆ ตั้งแต่ระบบสุขภาพ ระบบการศึกษา ระบบเศรษฐกิจ ระบบสวัสดิการ ไปจนถึงระบบการเมืองการปกครอง

การเปลี่ยนกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ถูกรวมศูนย์อำนาจไว้ที่รัฐ ไปสู่การเป็นกระบวนการที่ปฏิบัติการอยู่ใน “พื้นที่สาธารณะ” (Public Space) เพื่อให้ได้นโยบายสาธารณะที่สร้างประโยชน์ให้กับทุกภาคส่วนและทุกพื้นที่ได้อย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมนั้น สิ่งสำคัญคือจะต้องมีความเชื่อพื้นฐานว่า ประชาชนทุกคนในสังคมไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ นักธุรกิจ ภาคประชาสังคม และประชาชน มีความเสมอภาคกัน และมีสิทธิที่จะเข้าร่วมรับผิดชอบในการป้องกันแก้ไขปัญหา หรือการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ตลอดจนสังคมของตนเองอย่างเท่าเทียมและเสมอภาค นั่นคือ ต้องเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้เข้าร่วมกันรับผิดชอบในกระบวนการจัดทำแผนฯ นับแต่ขั้นตอนของการกำหนดประเด็นปัญหา การริเริ่ม การวิเคราะห์ การสร้างทางเลือก ไปจนถึงการประเมินผลเพื่อจะดำเนินการต่อหรือยุติแผนพัฒนา¹²

การทำให้กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นกลายเป็นพื้นที่สาธารณะ ที่เปิดกว้างให้ทุกภาคส่วนเข้าร่วม โดยไม่ได้ยึดติดว่าต้องเป็นนักการเมืองและข้าราชการเท่านั้น จะสามารถสร้างแผนพัฒนาท้องถิ่นมีความเป็นธรรมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคมได้ดีกว่า ทั้งนี้เพราะ การเข้าร่วมรับผิดชอบของ

¹² Korkut, Umut, Mahendran, Kesi, Bucken-Knapp, Gregg, Cox and Robert Henry. 2015. *Discursive Governance in Politics, Policy, and the Public Sphere*. New York, NY: Palgrave Macmillan.

ทุกภาคส่วนจะทำให้สามารถสร้างทางเลือกที่จะนำไปใช้ในการจัดทำแผนฯ ที่สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาได้ดีกว่า รวมถึงทำให้แผนพัฒนาฯ ที่ถูกนำไปปฏิบัติสามารถถูกติดตามกำกับและประเมินผลจนสามารถถูกนำไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าอีกด้วย เนื่องจากการให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามาร่วมรับผิดชอบนั้น จะช่วยให้สามารถเติมเต็มกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์เพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม¹³

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ไม่เปิดพื้นที่ให้ประชาชนที่นับวันยังมีความหลากหลายกระจายกลุ่มในสังคมได้เข้าร่วมได้อย่างเพียงพอ นั้น จะส่งผลเสียอย่างร้ายแรงต่อการบริหารงานของรัฐในระยะยาวอีกด้วย เนื่องจากสภาพปัญหาและความต้องการของสังคมที่ทวีความซับซ้อนเพิ่มมากขึ้น จำเป็นที่จะต้องมีการกระบวนการดำเนินงานที่สามารถเข้าถึงปัญหาเหล่านั้น ที่มีความหลากหลายกว่าเดิม เนื่องจากปัญหาต่างๆ ในปัจจุบัน และอนาคต จะเกิดขึ้นจากพื้นที่ส่วนต่างๆ ของสังคมที่มีความแตกต่างกันไป เพราะฉะนั้นการใช้กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแบบรวมศูนย์อำนาจที่กำหนดให้มีเพียงองค์กรเดียวคือ รัฐทำหน้าที่รับผิดชอบ จึงจะไม่เหมาะสมที่จะถูกนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อีกต่อไป ทั้งนี้เพราะไม่มีศักยภาพเพียงพอที่จะนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับการแก้ไขปัญหาที่มีลักษณะเฉพาะแตกต่างกันไปตามแต่ละพื้นที่ได้

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจึงจำเป็นที่จะต้องมีการปรับปรุง และพัฒนาให้สามารถใช้ในการแก้ไขปัญหา หรือตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น โดยจะต้องคำนึงถึงความสำคัญของการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนได้ “เข้าร่วมรับผิดชอบ” (Public Engagement) ดำเนินกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในทุกขั้นตอน และทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ จนถึงระดับท้องถิ่น ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว สามารถทำได้โดยผ่านการเพิ่มอำนาจบริหารจัดการตนเองให้กับองค์กรต่างๆ และประชาชนที่อยู่ในชุมชนท้องถิ่นต่างๆ ทั่วประเทศ ให้ได้มีโอกาสในการใช้ความรู้ความสามารถของตนเองในการเข้าร่วมรับผิดชอบต่อรัฐทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่นในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในทุกขั้นตอน นั่นคือ จะต้องมีการเพิ่มอำนาจให้กับชุมชนท้องถิ่นให้สามารถเข้าร่วมกับรัฐทุกระดับในการดำเนินกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในทุกขั้นตอน โดยจะต้องลดอำนาจรวมศูนย์ในการดำเนินกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของรัฐลง และให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกันกับประชาชนในชุมชนท้องถิ่นต่างๆ ในลักษณะของการเป็นหุ้นส่วนการทำงานกันให้เพิ่มมากขึ้น¹⁴

ฉะนั้น การพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยการถ่ายโอนอำนาจการดำเนินกระบวนการฯ ไปให้กับองค์กรต่างๆ และประชาชนในชุมชนท้องถิ่น จึงนับเป็นการปรับสมดุลของการ

¹³ Ibid.

¹⁴ Mervio, Mika Markus. 2015. *Management and Participation in the Public Sphere*. Hershey, PA: Information Science Reference.

ดำเนินงานทางด้านนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับเงื่อนไขและสถานการณ์ในปัจจุบันและอนาคตที่จะแปรเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งเท่ากับเป็นการ “ลดอำนาจรัฐ และเพิ่มอำนาจประชาชน” ในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยมีหลักการสำคัญคือ การเปิดโอกาสให้ประชาชน และองค์กรต่างๆ ในชุมชนท้องถิ่นสามารถร่วมกับรัฐในการรับผิดชอบต่อการจัดการกับชุมชนของตนเอง และสังคมให้เพิ่มมากขึ้น ทั้งทางด้านการกำหนดนโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติ การประเมินผลนโยบาย และการตัดสินใจยุติหรือพัฒนานโยบายสาธารณะที่อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของพวกเขา ซึ่งการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในทิศทางนี้ ย่อมนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงบทบาทและอำนาจหน้าที่ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชนท้องถิ่น ภาคเอกชน ภาคประชาชนหรือภาคประชาสังคม นับว่า เป็นการจัดความสัมพันธ์ทางอำนาจระหว่างภาคส่วนต่างๆ ของสังคมใหม่ ที่ให้ความสำคัญกับการจัดความสัมพันธ์ระหว่างระบบราชการ กับประชาชนจากความสัมพันธ์แนวดิ่งเป็นแนวนอนมากขึ้นอีกด้วย¹⁵

ดังนั้น การพัฒนากระบวนการสาธารณะตามแนวทางนี้ จึงมีเจตจำนงอยู่ที่การปลดปล่อยพลังสร้างสรรค์ของประชาชนในท้องถิ่นต่างๆ ซึ่งประกอบส่วนขึ้นเป็นองค์รวมของประชาชนทั้งประเทศ บทบาทในการกำหนดนโยบายการพัฒนาต่างๆ จึงควรเป็นของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นมากขึ้น รัฐควรทำหน้าที่เป็นหน่วยงานทางวิชาการ ซึ่งเสนอทางเลือกในการจัดการและแก้ไขปัญหาต่างๆ และร่วมกันตัดสินใจในการเลือกแนวทางที่ดีที่สุดที่เหมาะสมสำหรับแต่ละพื้นที่ หรือสังคม ไม่ใช่เป็นผู้ทำหน้าที่ต่างๆ ทั้งหมดเหมือนที่ผ่านมา หมายความว่า รัฐยังคงมีอำนาจในการนำเสนอทิศทางการดำเนินกระบวนการนโยบายเพื่อการแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้เช่นเดิม เพียงแต่ว่า การตัดสินใจจะต้องกระทำร่วมกันกับประชาชน และองค์กรในชุมชนท้องถิ่น

รัฐทุกระดับจึงจำเป็นต้องประสานงานกับประชาชน และองค์กรต่างในชุมชนท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด และต้องเคารพในการตัดสินใจของประชาชนในท้องถิ่น ที่อาจกำหนดทิศทางการพัฒนาในพื้นที่ของตน ซึ่งแตกต่างไปจากแนวทางที่รัฐกำหนดไว้ก็เป็นได้ ทั้งนี้ รวมถึงการทำข้อตกลงการค้าหรือข้อตกลงทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลกระทบทางลบต่อคุณภาพชีวิตและการพัฒนาเศรษฐกิจของประชาชน รัฐจะต้องปรึกษาหารือกับประชาชนในชุมชนท้องถิ่นต่างๆ จนได้ข้อตกลงร่วมกันเสียก่อนที่จะมีการทำข้อตกลงกับต่างประเทศ เพื่อป้องกันผลทางลบที่จะเกิดขึ้นกับท้องถิ่นและชุมชน แต่หากมีผลกระทบเกิดขึ้น รัฐจะต้องร่วมกับประชาชนในชุมชนท้องถิ่นในการตัดสินใจดำเนินการเพื่อที่จะสามารถแก้ไข บรรเทา และเยียวยาผลกระทบที่เกิดขึ้นนั้นได้ เมื่อเป็นเช่นนั้น สิ่งที่เป็นในอนาคคือ การพัฒนารูปแบบการร่วมรับผิดชอบในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นระหว่างรัฐกับ

¹⁵ Wildemeersch, Danny; Bouverne-De Bie, Maria; Biesta, Gert. Dordrecht. 2014. Civic Learning. Democratic Citizenship and the Public Sphere. Springer.

ประชาชน และองค์กรต่างๆ ในชุมชนท้องถิ่น โดยใช้รูปแบบการทำงานข้อตกลงร่วมกันในการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการของแต่ละท้องถิ่น หรือสังคมโดยรวม¹⁶

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า ชุมชนท้องถิ่นนับว่าเป็นกลไกทางสังคมที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นภายในชุมชนและภายในท้องถิ่น เพื่อการจัดการพื้นที่ของตนเองในด้านต่างๆ อาทิเช่น การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การจัดการระบบสวัสดิการในชุมชน หรืออื่นๆ ซึ่งกลไกชุมชนได้ช่วยสนับสนุนให้เกิดความเป็นธรรม และความยั่งยืนทั้งของชุมชนในภาพย่อย และของสังคมในภาพรวม ดังนั้น การพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวทางนี้ จึงเป็นการสร้างความสมดุลให้เกิดขึ้นระหว่างอำนาจหน้าที่ของรัฐ กับชุมชนท้องถิ่น โดยจะต้องให้การรับรองในบทบาท และอำนาจที่มีอยู่โดยธรรมชาติของชุมชน ซึ่งมีความแตกต่างหลากหลายไปตามระบบนิเวศวัฒนธรรมของแต่ละชุมชน โดยจะเน้นการตัดสินใจร่วมกันมากกว่า การตัดสินใจแทนทั้งหมดของรัฐเพียงฝ่ายเดียว¹⁷

หลักการพื้นฐานที่สำคัญของการส่งเสริมให้ประชาชน และองค์กรต่างๆ ในชุมชนท้องถิ่นได้เข้าร่วมรับผิดชอบในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นดังที่เสนอข้างต้นคือ “หลักการกระจายอำนาจแนวราบ” หรือการกระจายอำนาจจากรัฐ ไม่ว่าจะเป็นราชการส่วนกลาง หรือส่วนท้องถิ่นไปสู่ชุมชน และภาคประชาสังคม โดยยอมรับในการในการทำงานร่วมกันในฐานะ “ความเป็นหุ้นส่วน” ที่มีสถานภาพในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างเท่าเทียมกัน เป็นการปรับสมดุลของอำนาจภายในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นระหว่างรัฐ กับประชาชนและองค์กรนอกภาครัฐ โดยมีกฎหมายรับรองสถานภาพของชุมชนท้องถิ่นและการเพิ่มบทบาทของชุมชนและภาคประชาสังคม¹⁸

การสนับสนุนบทบาทของชุมชนท้องถิ่นในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจึงเป็นการปรับเปลี่ยนดุลยภาพของบทบาทของรัฐ กับบทบาทของชุมชน องค์กร ชุมชน ภาคประชาสังคมและประชาชนภายในชุมชนท้องถิ่นให้สอดคล้องและสมดุลกัน โดยเน้นย้ำในหลักการที่รัฐและองค์กรของรัฐทุกระดับจะต้องเอื้ออำนวยและสนับสนุนให้ชุมชนและประชาชนเข้ามามีบทบาทโดยตรงในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มากที่สุดเพื่อหลีกเลี่ยงการทำงานแบบ “การรับเหมาทำแทน” ของรัฐและหน่วยงานของรัฐ โดยการดำเนินการดังกล่าวรัฐจะต้องมีค่านิยมในการยอมรับสถานภาพของชุมชนชนท้องถิ่นที่มีความจำเพาะ และความแตกต่างหลากหลายของสภาพปัญหาและความต้องการของแต่ละชุมชนท้องถิ่นที่จะขึ้นอยู่กับระบบนิเวศวัฒนธรรมของแต่ละชุมชนและกลุ่มชาติพันธุ์ในชุมชนท้องถิ่น

¹⁶ United Nations. 2007. Civic Engagement in Public Policies: A Toolkit. New York: United Nations Publications.

¹⁷ Verba, Sidney. 2006. Fairness, equality, and democracy: three big words. Social Research. Summer. Vol. 73. Issue 2.

¹⁸ Smith, Zachary A.; DeShazo, Jessica L. Lanham. 2015. Developing Civic Engagement in Urban Public Art Programs. Rowman & Littlefield Publishers.

รวมถึงต้องมีค่านิยมในการเอื้ออำนวยในการใช้สิทธิของชุมชนท้องถิ่นในด้านต่างๆ ในระบบการบริหารราชการ รวมถึงการใช้สิทธิความเป็นนิติบุคคลในระบบกฎหมายและในกระบวนการยุติธรรมอีกด้วย¹⁹

การส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่น ได้เข้าร่วมรับผิดชอบในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นนั้นว่า มีประโยชน์ต่อการพัฒนาการบริหารงานของรัฐหลายประการด้วยกัน ได้แก่

(1) สามารถแก้ไขข้อบกพร่องของการบริหารงานของรัฐภายใต้ระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทนที่นับวันจะไม่สามารถกำหนดนโยบายที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนที่นับวันจะมีความหลากหลายและซับซ้อนมากขึ้นในปัจจุบัน

(2) ทำให้สามารถกำหนดนโยบายที่ใช้ในการแก้ไขปัญหา หรือตอบสนองต่อความต้องการของสังคมได้อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น เพราะการดำเนินกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อการแก้ไขปัญหาที่ผ่านมา

(3) การทำให้ระบบการตรวจสอบและถ่วงดุลของภาคประชาชนต่อภาครัฐมีมากขึ้น ซึ่งอาจช่วยลดการทุจริตของนักการเมืองและข้าราชการลงได้

(4) การกระจายอำนาจให้แก่ประชาชน และองค์กรในชุมชนท้องถิ่น จะเป็นการสนับสนุนหลักการที่ให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองได้ ทั้งนี้เพราะ จะทำให้ชุมชนท้องถิ่นมีอิสระในการตัดสินใจเรื่องของตนเองได้ยิ่งขึ้น และจะช่วยทำให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รับการแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง และตรงตามความต้องการ

การพัฒนาของสังคมในด้านต่างๆ มาถึงจุดที่โครงสร้างในด้านต่างๆ สลับซับซ้อน การที่รัฐรวมศูนย์อำนาจในการตัดสินใจไว้ที่รัฐและมีอำนาจในการควบคุมกำหนดการทำงานในทุกๆ เรื่อง เป็นสิ่งที่จะสร้างปัญหาในการบริหารกิจการของประเทศมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะ นโยบายต่างๆ ที่ถูกกำหนดขึ้นโดยรัฐและบังคับใช้เป็นแบบแผนเดียวกันทั้งประเทศหรือสังคม เช่น กำหนดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว แหล่งอุตสาหกรรม โดยที่ประชาชนในพื้นที่นั้นๆ อาจจะได้ประโยชน์จากนโยบายเหล่านั้น หรือในบางกรณีประชาชนในชุมชนท้องถิ่นที่เป็นเป้าหมายของการพัฒนาตามนโยบายที่กำหนดโดยรัฐหรือหน่วยงานของรัฐในทุกๆ ระดับอาจต้องเป็นผู้เสียประโยชน์มากกว่าได้รับผลประโยชน์ในระยะยาว

ตัวอย่างที่เห็นได้อย่างชัดเจนถึงข้อจำกัดของการดำเนินกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแบบรวมศูนย์อำนาจของรัฐ ได้แก่ ปัญหาทางด้านความขัดแย้งในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเป็นปัญหาใหญ่ของทุกประเทศในโลก นับวันที่การพัฒนาเศรษฐกิจก้าวหน้าไปมากขึ้นเท่าไรความขัดแย้งเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติโดยเฉพาะปัญหาที่ดินและแหล่งน้ำจะเป็นประเด็นสำคัญมากยิ่งขึ้น ขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทย ที่คนส่วนใหญ่อยู่ในชนบทมีวิถีชีวิตที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติแต่ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยังคงถูกกำหนดโดยรัฐ ยังคงให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้มแข็ง

¹⁹ Ventriss, Curtis. 2016. 'Investing in People: Toward a Co-Possibility Model for Citizen Engagement'.

ให้กับภาคอุตสาหกรรมก็จะสร้างความขัดแย้งระหว่างการพัฒนา กับประชาชนที่ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในพื้นที่มากขึ้นเรื่อยๆ ทั้งนี้เพราะการดำเนินกระบวนการนโยบายโดยรัฐบาลกลางโดยไม่ให้คนในพื้นที่ได้มีโอกาสตัดสินใจย่อมทำให้รัฐไม่ทราบความต้องการที่แท้จริงและมีโอกาสที่จะพัฒนาไปในแนวทางที่ชุมชนเสียเปรียบและไม่ได้รับประโยชน์อย่างแท้จริงด้วย

การให้อำนาจแก่ประชาชน และองค์กรต่างๆ ในชุมชนท้องถิ่นในการเข้าร่วมรับผิดชอบในการกำหนดทิศทางการพัฒนาจึงเป็นเรื่องจำเป็น เพื่อที่จะทำให้ประชาชนในชุมชนนั้นๆ ได้มีสิทธิ และโอกาสในการเลือกดำเนินการในสิ่งที่พวกเขาเห็นว่าเป็นประโยชน์กับพวกเขามากที่สุด และดีกว่าการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นกลุ่มคนที่ไม่ได้อยู่ในท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการที่อาจทำให้ความเข้าใจในสถานการณ์ต่างๆ ของชุมชนเกิดความผิดพลาด หรือคลาดเคลื่อน ซึ่งส่งผลให้เกิดความขัดแย้งระหว่างรัฐ และประชาชนในท้องถิ่นได้ เช่น โครงการวางท่อก๊าซ โครงการสร้างโรงไฟฟ้า โครงการสร้างเขื่อนที่ประชาชนในชุมชนที่เป็นที่ตั้งของโครงการเหล่านี้ไม่ได้ประโยชน์ เพราะฉะนั้น การเพิ่มอำนาจและบทบาทให้กับชุมชนได้เข้าร่วมรับผิดชอบในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนา ปกป้อง และคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงช่วยลดความขัดแย้งในการใช้ทรัพยากรที่จะเกิดขึ้นได้²⁰

แนวโน้มการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจึงควรมีการถ่ายโอนไปให้เป็นอำนาจของประชาชนในการเข้าร่วมรับผิดชอบให้เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้เพราะในเวลานี้กระบวนการนโยบายแบบรวมศูนย์อำนาจไว้กับรัฐแทบจะไม่สามารถใช้ในการแก้ไขปัญหาสำคัญๆ ที่เกิดขึ้นชุมชนท้องถิ่นต่างๆ ของประเทศได้ เพราะสังคมไทยได้เปลี่ยนไปมากในทุกๆ ด้าน ประชาชนมีความหลากหลายทางด้านความคิด อุดมการณ์และผลประโยชน์จนไม่อาจใช้วิธีการตัดสินใจเชิงนโยบายแบบสั่งการจากข้างบนลงล่างหรือการใช้นโยบายเดียวแต่นำไปใช้เหมือนกันทั่วประเทศ จึงไม่ใช่หนทางที่ดีที่สุดในการนำมาใช้ในการบริหารประเทศอีกต่อไป แต่หนทางที่ดีที่สุดคือ การให้อำนาจประชาชนแก้ปัญหาของตัวเองด้วยการเปิดพื้นที่ให้ประชาชนสามารถร่วมกับรัฐและหน่วยงานของรัฐในการผลักดันกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในการจัดการกับปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง²¹

การพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิดนี้ เป็นการปรับปรุงโดยอาศัยพลังของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นมาหนุนเสริมการทำงานของรัฐและหน่วยงานของรัฐ โดยเปิดพื้นที่ให้ภาคประชาชนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาประเทศและชุมชนท้องถิ่นของตนเองให้เพิ่มมากขึ้น เป็นการปรับเปลี่ยนทิศทางการขับเคลื่อนกระบวนการนโยบายจากสั่งการจากข้างบนลงล่างมาเป็นรับฟังจาก

²⁰ Sancino, Alessandro, Voluntas. 2016. 'The Meta Co-production of Community Outcomes: Towards a Citizens' Capabilities Approach'. *International Journal of Voluntary & Nonprofit Organizations*. February. Vol. 27. Issue 1.

²¹ Fischer, Harry W.. 2016. 'Beyond Participation and Accountability: Theorizing Representation in Local Democracy'. *World Development*. October.

ข้างล่างขึ้นไป และสร้างการร่วมรับผิดชอบในการตัดสินใจเชิงนโยบายร่วมกันระหว่างรัฐกับประชาชนในพื้นที่ต่างๆ โดยทุกฝ่ายจะมีบทบาทหน้าที่อย่างเท่าเทียมกัน²²

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิดนี้ จึงเป็นนโยบายสาธารณะที่ปฏิเสธการดำเนินการแบบรวมศูนย์อำนาจและบังคับใช้ลงมาในพื้นที่ชุมชนท้องถิ่นแบบมีมาตรฐานเดียว นั่นคือ นโยบายเดียวใช้เหมือนกันทั่วประเทศ แต่เป็นนโยบายสาธารณะที่ส่งเสริมการดำเนินการแบบกระจายอำนาจ นั่นคือ ส่งเสริมการเข้าร่วมรับผิดชอบของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นทุกระดับทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น และมีการบังคับใช้โดยเคารพในอัตลักษณ์และความแตกต่างหลากหลายของชุมชนท้องถิ่นแต่ละแห่ง โดยกำหนดให้แต่ละพื้นที่สามารถใช้นโยบายสาธารณะที่มีวัตถุประสงค์และแบบแผนการดำเนินงานที่แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับบริบทของพื้นที่ที่แตกต่างกันได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในแต่ละชุมชนท้องถิ่นเป็นสำคัญ ซึ่งการดำเนินการตามแนวคิดดังกล่าวจะช่วยให้การแก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรมและความเหลื่อมล้ำในสังคมเกิดขึ้นจากการดำเนินกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแบบที่ผ่านมา ที่เน้นแบบรวมศูนย์อำนาจโดยใช้กลไกภาครัฐเป็นหลัก ในขณะที่ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้รับผลของนโยบายไม่ได้มีส่วนร่วมเท่าที่ควร จึงไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ต้นตอแท้จริงของปัญหาและเกิดการสะสมเพิ่มมากขึ้นจนกลายเป็นปัญหาความความเหลื่อมล้ำทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่รวมศูนย์อำนาจ โดยประชาชนไม่มีส่วนร่วมนั้น นอกจากจะเป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานของรัฐต่อการพัฒนาประเทศแล้ว ยังเอื้อประโยชน์แก่ผู้คนกลุ่มหนึ่งที่อยู่ใกล้ศูนย์กลางอำนาจ เช่น นักการเมือง ข้าราชการ กลุ่มทุน เป็นต้น มากกว่าคนส่วนใหญ่ที่อยู่ห่างจากศูนย์กลาง มีสิทธิมีเสียง และมีโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตมากกว่าคนส่วนใหญ่ของประเทศ หรือสังคม ซึ่งจะเป็นการเปิดโอกาสให้สามารถใช้นโยบายสาธารณะไปในทางฉ้อฉลได้ง่าย เพราะสามารถปิดกั้นการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและถ่วงดุลของประชาชนในการดำเนินกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี

ตัวอย่างเช่น กรณีของประเทศไทยที่กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจะภายใต้การกำกับควบคุมของรัฐกลางโดยมีกรมในกระทรวงต่างๆ เป็นศูนย์กลางกำหนดทุกอย่างตั้งแต่นโยบายไปจนถึงงบประมาณ การจัดทำแผนงาน หรือโครงการต่างๆ กระบวนนโยบายสาธารณะแทบทุกอย่างเริ่มต้นที่ส่วนกลางแล้วจึงไหลลงไปตามสายการบริหารราชการแผ่นดินสู่ส่วนภูมิภาค ซึ่งแตกย่อยออกเป็นจังหวัด อำเภอ และตำบล ในขณะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบต่างๆ อาจจะมีอิสระในการดำเนินการนโยบายสาธารณะแต่ก็ยังคงถูกกำกับดูแลจากรัฐกลางอยู่เช่นเดิม ทำให้บางครั้งไม่สามารถกำหนดนโยบายเพื่อตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้ดีเท่าที่ควร

²² Rogers, John and Orr, Marion. 2011. Public Engagement for Public Education: Joining Forces to Revitalize Democracy and Equalize Schools. Stanford. California: Stanford University Press.

นอกจากนี้ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเองก็อาจทำตัวคล้ายกับรัฐบาล โดยรวบอำนาจในการดำเนินการกระบวนการนโยบายในระดับท้องถิ่นไว้กับตนเอง โดยไม่ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นมากเท่าใดนัก จึงมีผลทำให้นโยบายสาธารณะในท้องถิ่นอาจมุ่งตอบสนองต่อความต้องการขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเองมากกว่า การสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง หรือไม่สามารณำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาที่ประชาชนในท้องถิ่นต้องการให้ดำเนินงานมากเท่าใดนัก

ดังนั้น การพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจึงเป็นการปรับดุลอำนาจระหว่างรัฐและประชาชนและองค์กรต่างๆ ในชุมชนท้องถิ่น ไม่ให้อำนาจอยู่ในมือของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมากเกินไป โดยจะต้องส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นได้ร่วมรับผิดชอบกับหน่วยงานของรัฐในการกำหนดนโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติ และการประเมินผลนโยบาย ซึ่งกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิดนี้ จะยึดเอาชุมชนท้องถิ่นเป็นตัวตั้งซึ่งมีค่าเท่ากับเอาประชาชน ชุมชน และองค์กรต่างๆ ในท้องถิ่นเป็นศูนย์กลางของการดำเนินกระบวนการนโยบาย จะช่วยให้สามารถระดมทรัพยากรที่จำเป็นมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานได้เป็นอย่างดี นั่นหมายความว่า กระบวนการนโยบายแบบ “นโยบายชุดเดียว ใช้กับทุกจังหวัด” ที่ใช้กันอยู่ทุกวันนี้ ที่มีมอบอำนาจให้รัฐและหน่วยงานของรัฐต่างๆ สามารถดำเนินการแก้ปัญหาทุกเรื่อง โดยพยายามที่จะมองว่า ปัญหาในสังคมหรือประเทศมีความเหมือนกันหมดทุกพื้นที่ โดยมองข้ามปัญหา และความต้องการเฉพาะพื้นที่ ที่มีต่อปัญหาหนึ่งๆ ที่มีความแตกต่างกันดังที่เคยเป็นมาควรจะต้องถูกยกเลิกไป และควรจะพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปให้ความสำคัญกับการพัฒนาพื้นที่เฉพาะให้มากขึ้น

ตามแนวความคิดนี้ การส่งเสริมให้ประชาชนและองค์กรต่างๆ ในท้องถิ่นได้เข้าร่วมในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นถือว่า เป็นหลักการสำคัญ นั่นคือ จะต้องพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้าร่วมรับผิดชอบได้มากขึ้น โดยมีรัฐคอยให้การช่วยเหลือ สนับสนุนการเข้าร่วมรับผิดชอบของประชาชน ตามโอกาส และควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมที่จะส่งเสริมให้ประชาชนสามารถใช้ความคิดของตนเอง ในการเข้าร่วมตัดสินใจในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในทุกขั้นตอน ซึ่งต้องยึดหลักการที่ว่า ความคิดริเริ่มต้องมาจากประชาชนในชุมชนท้องถิ่น ซึ่งต้องใช้วิธีการแบบประชาธิปไตยเป็นเครื่องมือในการสร้างโอกาสให้ประชาชนเกิดความคิด และแสดงออกซึ่งความคิดเห็นอันเป็น ประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่น และสังคม²³

²³ Ombler, Jenny; Russell, Marie; Rivera-Muñoz, Graciela. 2016. 'Local Councils and Public Consultation extending the reach of democracy'. *Policy Quarterly*. November. Vol. 12. Issue 4.

3. แผนพัฒนาท้องถิ่น เครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

การที่จะนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงดังกล่าวข้างต้นไปสู่การปฏิบัติให้บังเกิดผลนั้นสามารถกระทำได้หลายวิธีการด้วยกัน อย่างไรก็ตาม การศึกษานี้มีความสนใจในเครื่องมือหนึ่งที่มีความสำคัญ และสามารถนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาได้เป็นอย่างดี นั่นคือ แผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งเป็นแผนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดขึ้นเป็นกรอบเพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาชุมชนต่างๆ ในท้องถิ่น ที่ได้มาจากทุกภาคส่วนในท้องถิ่นช่วยกันวิเคราะห์ สังเคราะห์ กำหนดวิธีการและดำเนินงานร่วมกัน รับผิดชอบร่วมกันและเรียนรู้ร่วมกัน บุคคลที่อาศัยอยู่ในชุมชนท้องถิ่นต้องกำหนดอนาคตของตนเอง ด้วยกระบวนการจัดการของชุมชนท้องถิ่นที่ต้องเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การวางแผนพัฒนาในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นของตนเอง ปัจจัยพื้นฐานของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยชุมชนเอง ได้แก่ การส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนในชุมชนท้องถิ่นคิดและตัดสินใจเพื่อหาทางออกในการแก้ไขปัญหาที่ถูกต้องเหมาะสมและเป็นไปได้ในเวลาและสถานการณ์ของชุมชนนั้นๆ โดยใช้ความรู้ที่มีอยู่ในชุมชนในการแลกเปลี่ยน ต่อยอด และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ร่วมกันเกิดเป็น “ทุนทางสังคม” (Social Capital) ภายใต้ระบบความสัมพันธ์ระหว่างทุกภาคส่วนในชุมชนท้องถิ่น ให้เกิดการสร้างพลังและใช้พลังท้องถิ่น ในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง บนฐานที่ทุกฝ่ายมีความเท่าเทียม มีศักดิ์ศรี มีส่วนร่วม และความเป็นอิสระที่พอเพียง และสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น

แผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นการประเมินปัญหาและความต้องการของชุมชน เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่กำหนดเป้าหมายการพัฒนาของท้องถิ่นที่ต้องการให้ชุมชนท้องถิ่นพัฒนาไปสู่การพึ่งตนเอง การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจึงเป็นการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานในท้องถิ่นนั้นๆ เพื่อจัดทำแผนขึ้นมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาชุมชนหรือท้องถิ่นของตนเอง ให้เป็นไปตามความต้องการและสามารถแก้ไขปัญหาที่ชุมชนเผชิญอยู่ร่วมกันได้โดยคนในชุมชนท้องถิ่นได้มาร่วมกันคิด ร่วมกำหนดแนวทาง และกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่น โดยยึดหลักการพึ่งตนเองด้วยการคำนึงถึงศักยภาพ ทรัพยากร ภูมิปัญญา วิถีชีวิต วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นเป็นหลัก “การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น” จึงเป็นความร่วมมือกันทำงานของหน่วยงานทุกภาคส่วน รวมถึงประชาชนในท้องถิ่น โดยยึดหลักการใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมพัฒนาให้เป็นไปตามความต้องการของคนในชุมชนท้องถิ่น

แผนพัฒนาท้องถิ่น หมายถึง แผนที่เกิดจากการที่ทุกภาคส่วนได้ร่วมกันกำหนดแนวทางในการปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น เป็นรูปแบบการดำเนินงานที่สามารถสร้างพลังของการเปลี่ยนแปลงเพื่อการพัฒนาจากทุกภาคส่วนที่ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบในการพัฒนา แก้ไขปัญหา โดยนำปัญหามาวิเคราะห์กำหนดกิจกรรม และดำเนินงาน ตามความสามารถของ

แต่ละพื้นที่ โดยพึ่งพาทรัพยากรที่มีอยู่เป็นหลักโดยใช้ทุนทางสังคม ทุนทางวัฒนธรรม ทรัพยากร และภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งเป็นศักยภาพที่มีอยู่เดิมของชุมชนมาสร้างกระบวนการพัฒนา และสร้างการเรียนรู้ร่วมกันของทุกภาคส่วนในท้องถิ่น ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างชุมชนที่เข้มแข็งให้มีความตื่นตัวที่จะพัฒนาตนเอง

การพัฒนาแผนพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าว จึงมีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เนื่องจากปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน และการใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในลักษณะของการพัฒนาตามลักษณะของ “ภูมิสังคม” เป็นการดำเนินการเพื่อให้เกิดการเรียนรู้การมีส่วนร่วม ความร่วมมือ และการ สนับสนุนจากพลังของประชาชนในชุมชน นำมาสู่การร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบในการพัฒนา เพื่อการจัดการปัญหาของชุมชน ได้ตรงกับสภาพปัญหาอย่างแท้จริงบนพื้นฐานของการพึ่งพาตนเอง ความพอดีพอควร หรือความพอประมาณสมเหตุสมผลและสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นภายในท้องถิ่น สามารถดำรงชีวิตอย่างมั่นคงของชุมชนและสังคม

ดังนั้น แผนพัฒนาท้องถิ่น จึงสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เพราะ แผนพัฒนาท้องถิ่นให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน โดยดำเนินการผ่านการสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เข้ามาร่วมกันดำเนินงานอย่างครบวงจรของการจัดทำแผนฯ ได้แก่ การช่วยกันคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ กำหนดวิธีการและดำเนินงานร่วมกัน การรับผิดชอบร่วมกันดังกล่าวจะก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน ในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของชุมชน ทำให้ท้องถิ่นมีเป้าหมายและแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนาให้คนในชุมชนอยู่ดีมีสุข การดำเนินงานตามแนวทางดังกล่าวจึงช่วยให้คนในชุมชนมีศักยภาพสามารถพัฒนาตนเองและชุมชนได้ ผ่านการใช้องค์ความรู้ภูมิปัญญาของตนเองและของท้องถิ่น การร่วมกับผู้อื่นใช้ความรู้ความสามารถ ความถนัดความเชี่ยวชาญของตนเองในการพัฒนางาน โดยคำนึงถึงสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ต่อผู้อื่น ต่อส่วนรวมย่อมนำมาซึ่งความปรองดองสามัคคีอยู่ร่วมกัน ช่วยกันพัฒนาให้ก้าวหน้าอันเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีของท้องถิ่น

แผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นเครื่องมือเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชนในการแก้ไขปัญหาของชุมชนด้วยตนเอง บนพื้นฐานของข้อมูล การคิด การตัดสินใจ และลงมือกระทำของคนในชุมชน โดยดำเนินการส่งเสริมกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง มีเป้าหมายให้ทุกหมู่บ้านมีแผนพัฒนาท้องถิ่นและใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหา และวางรากฐานวิถีชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในหมู่บ้าน ทั้งในมิติที่ชุมชนช่วยกันทำเอง เสนอขอความร่วมมือและขอรับการสนับสนุนงบประมาณ โดยบูรณาการแผนพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน ให้เป็นแผนพัฒนาท้องถิ่นบูรณาการระดับตำบล ที่เสนอต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แผนพัฒนาท้องถิ่น)

อำเภอ (แผนพัฒนาอำเภอ) จังหวัด (แผนพัฒนาจังหวัด) ตลอดจนหน่วยงานภาคี ทั้งภาครัฐและเอกชน²⁴

นอกจากนี้ จากการที่แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงได้ให้ความสำคัญกับศาสตร์พระราชาด้วยการพัฒนาตาม “ภูมิสังคม” การพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จะเป็นกิจกรรมหนึ่งที่จะสามารถนำเอาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้เพื่อการสร้างพื้นฐาน ความเข้มแข็งในการพึ่งพาตนเองอย่างเป็นระบบจากฐานรากของบุคคล ครอบครัว และชุมชน โดยมี แนวคิดสำคัญคือ การมีส่วนร่วมกันเองภายในหมู่บ้าน หรือชุมชนในการกำหนดแผนการพัฒนาและ ขับเคลื่อนชุมชนของตนเอง เป็นการสร้างความเข้มแข็งในทุกระดับของชุมชน ที่จะบูรณาการกับภารกิจ ต่าง ๆ ของส่วนราชการหรือองค์กรต่างๆ ที่จะเข้ามาร่วมพัฒนาในโอกาสต่าง ๆ ดังนั้นเพื่อให้การวางแผนชุมชนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บรรลุเป้าหมายทั้งการมีแผนและการดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเองได้อย่างมั่นคง

สถานการณ์ในชุมชนยุคปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและตลอดเวลา เป็นการเปลี่ยนไปสู่ความร่วมมือและความขัดแย้งของคน กลุ่ม องค์กรในชุมชน ดังนั้นการทำงานพัฒนาภายใต้กระแสที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอด คงจะทำในแบบที่เคยปฏิบัติกันมานานไม่ได้อีกต่อไป การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญที่สุดคือ การเปลี่ยนในความคิดการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา ถือได้ว่า เป็นการเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์ต่างจากในอดีตที่รัฐระดับต่างๆ เป็นผู้กำหนดว่า ความมีชีวิตที่ดีของชุมชนในท้องถิ่นควรมีลักษณะอย่างไร ผลพวงจากการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสารสนเทศที่รวดเร็วและเข้าถึงประชาชนอย่างกว้างขวางเท่าเทียมในทุกระดับ ประกอบกับพระราชบัญญัติกระจายอำนาจ ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนมากขึ้น ส่งผลให้การทำงานพัฒนาต้องปรับให้มีความยืดหยุ่นให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน โดยคำนึงความแตกต่างหลากหลายที่ต้องใช้รูปแบบวิธีการที่สอดคล้องเหมาะสมเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชน มีการบูรณาการงาน มีการติดต่อสื่อสารในลักษณะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันอย่างเสมอภาค เข้าถึงและรับรู้ข้อมูลข่าวสารอย่างเท่าเทียมกัน และเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของกิจกรรมร่วมกัน กำกับดูแลกิจกรรมเหล่านั้นให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ร่วมกันกำหนดไว้ กำกับดูแลงบประมาณของรัฐที่มาจากภาษีของประชาชน มีผลประโยชน์ร่วมกัน เพื่อสร้างพลังการทำงานร่วมกันอย่างมีวิสัยทัศน์ กระบวนการแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะต้องนำมาใช้ในการพัฒนาสังคมของชุมชนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ร่วมกันตลอดเวลา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน ภายใต้วิสัยทัศน์และงบประมาณของประชาชน เพื่อให้เป็นชุมชนที่สมานฉันท์อย่างแท้จริงและเข้มแข็งอย่างยั่งยืนตลอดไป

การสนับสนุนการเชื่อมโยงบูรณาการการทำงานแผนชุมชนระดับอำเภอบูรณาการ จังหวัด บูรณาการ และตามสภาพภูมิโนเวศนั้น มีเป้าหมายที่สำคัญ คือ การใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นเครื่องมือ

²⁴ กรมการพัฒนาชุมชน. 2553. การบูรณาการแผนพัฒนาท้องถิ่น. มปท.

ในการแก้ไขปัญหาความยากจนที่ขยายวงกว้างมากกว่าระดับตำบล เน้นการแก้ไขปัญหาความยากจนโดยมียุทธศาสตร์การพัฒนาในพื้นที่ในระดับต่างๆ เช่น ทั้งอำเภอ ทั้งจังหวัด พื้นที่ลุ่มน้ำ ฯลฯ การทำให้ชุมชนท้องถิ่นได้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีการบูรณาการเชื่อมโยงการทำงานร่วมกันของพื้นที่ทางด้านข้อมูล คน ทรัพยากร เกิดเป็นเครือข่ายทำงานร่วมกันอันนำไปสู่การฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่น การทำให้เกิดการเชื่อมโยงไปสู่การทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ระดับอำเภอ จังหวัด ภูมิภาค

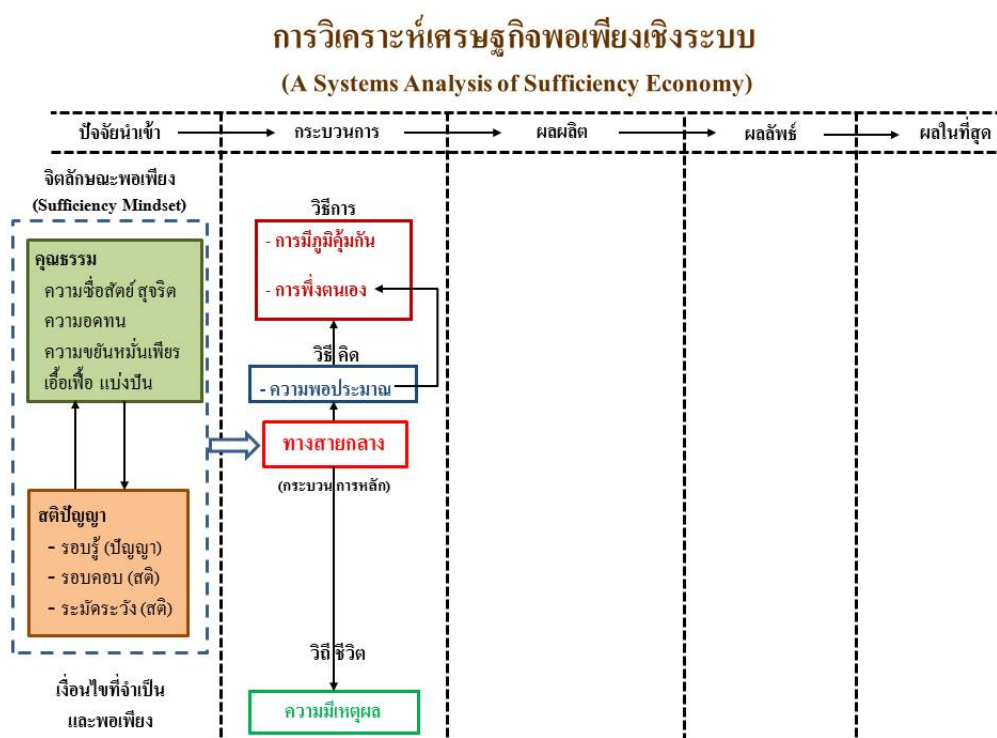
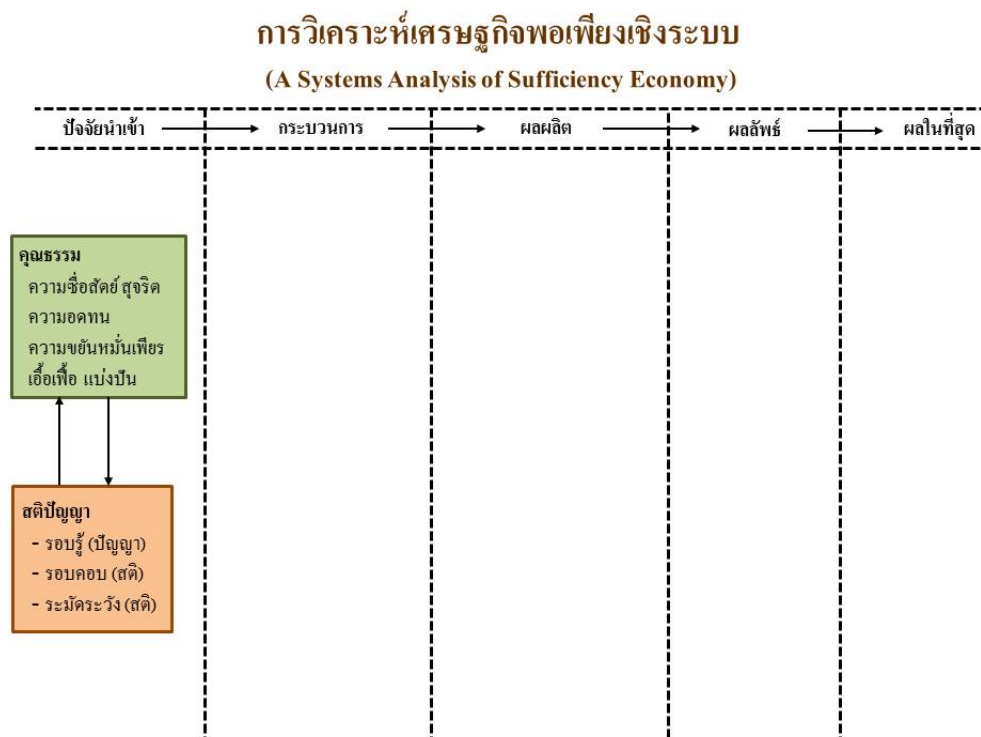
คุณค่าที่ค้นพบจากกระบวนการแผนพัฒนาท้องถิ่นได้แก่ (1) แผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นยุทธศาสตร์สำคัญที่ทำให้คนในชุมชนท้องถิ่นค้นพบตัวเอง สร้างจิตสำนึกใหม่ เปลี่ยนวิธีคิด เกิดความสามัคคีกัน ร่วมกันแก้ไขปัญหาสังคมและลดปัญหาความยากจนของชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (2) แผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นเครื่องมือวิจัยของชุมชน โดยชุมชน เพื่อชุมชน ที่ทรงพลัง อันจะนำไปสู่การสร้างเสริมความเข้มแข็งทางปัญญา (3) แผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นเครื่องมือสำคัญในการเชื่อมโยงเครือข่ายแผนพัฒนาท้องถิ่นทุกระดับ อันจะนำมาซึ่งพลังการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง (4) กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ค้นพบนวัตกรรม การบริหารจัดการโดยองค์กร ชุมชน ทำให้ลดต้นทุนการพัฒนาและสามารถไปต่อยอดงบประมาณของท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ (5) กระบวนการแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ค้นพบภูมิปัญญา วัฒนธรรมและฐานทรัพยากร เป็นทุนทางสังคมในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นภายใต้วิถีชีวิตที่นำไปสู่การแก้ไขปัญหาสังคม ลดความยากจนอย่างยั่งยืน²⁵

กล่าวโดยสรุป การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนา จะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถบริหารงานให้ตอบสนองต่อความต้องการของส่วนรวมได้เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้เพราะจะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับประชาชนในพื้นที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมกันในการบริหารจัดการ และการนำแผนฯ ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อก่อให้เกิดการเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการพัฒนา ที่สามารถแก้ปัญหาของท้องถิ่นเพื่อนำไปสู่สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมได้ดียิ่งขึ้น การนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับเครื่องมือดังกล่าวนี้ จะช่วยส่งเสริมให้ประชาชนสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองของท้องถิ่นด้วยการใช้พลังและทุนของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ และประชาชนที่มีอยู่ในท้องถิ่นเพื่อแก้ไขปัญหา กำหนดอนาคต และทิศทาง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งนับว่า เป็นเป้าหมายสำคัญสูงสุดของการพัฒนาได้เป็นอย่างดี

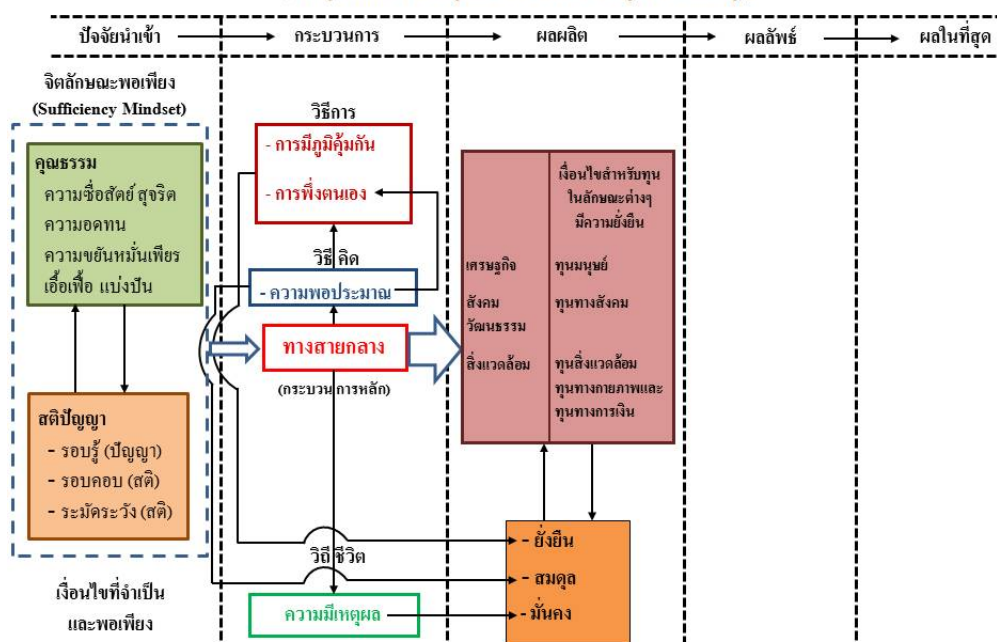
²⁵ เครือข่ายแผนแม่บทชุมชนพึ่งตนเอง 4 ภาค. 2550. แผนชีวิตชุมชน เพื่อการพึ่งตนเองและการพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน.

4.กรอบการวิจัยที่ได้จากปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

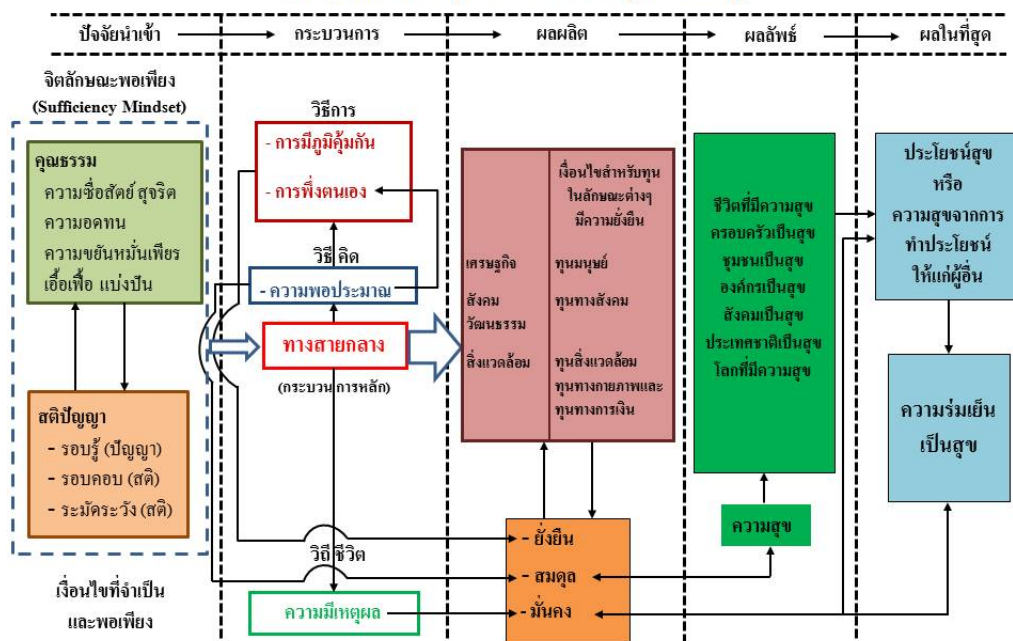
แผนภูมิ 2 การวิเคราะห์เศรษฐกิจพอเพียงเชิงระบบของอภิชัย พันธเสน

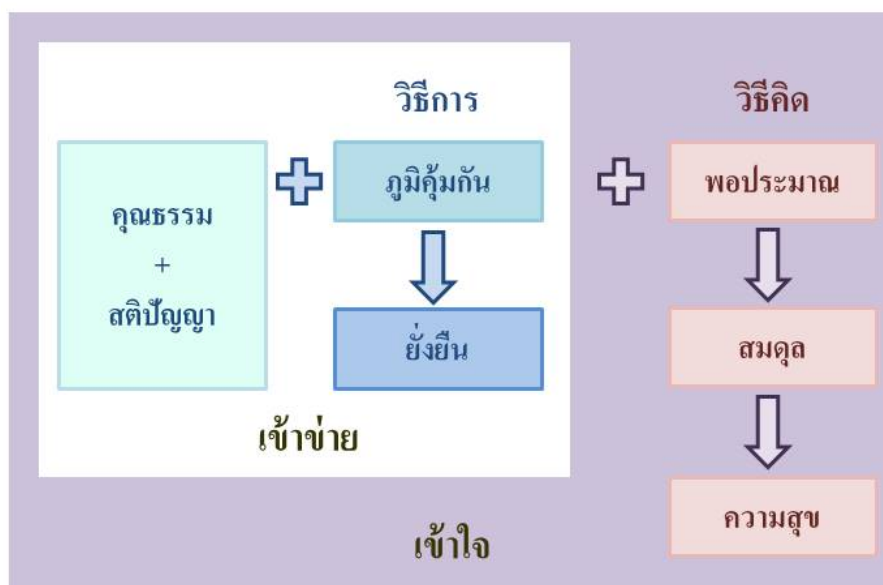
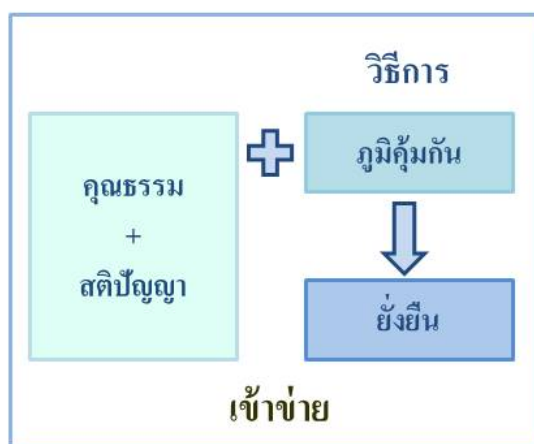

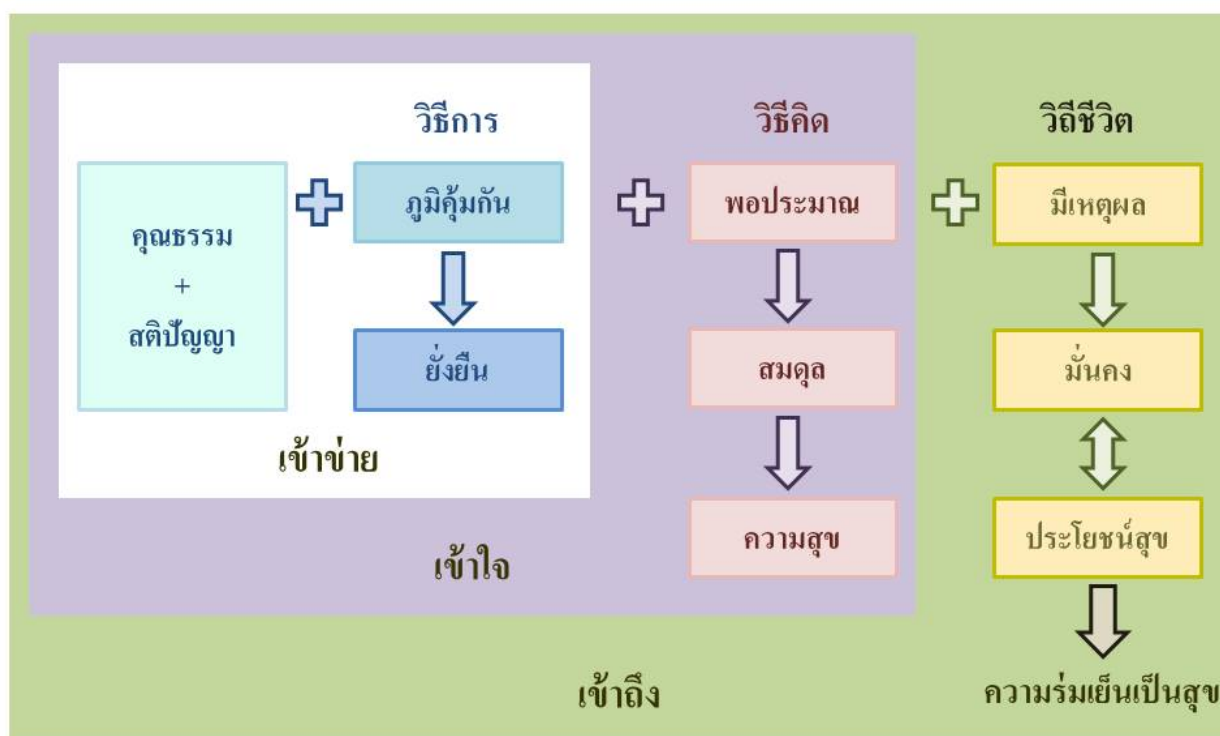
การวิเคราะห์เศรษฐกิจพอเพียงเชิงระบบ (A Systems Analysis of Sufficiency Economy)

การวิเคราะห์เศรษฐกิจพอเพียงเชิงระบบ (A Systems Analysis of Sufficiency Economy)

5. การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

อภิชัย พันธเสน²⁶ เสนอว่า การที่จะประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เข้ากับการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องเริ่มจากอำนาจหน้าที่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีตามกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับตำบล ซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐในท้องถิ่นที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนฐานรากมากที่สุด ซึ่งเริ่มจากพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และได้แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 3 พ.ศ. 2542 โดยมาตรา 15 หน้าที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับตำบล คือ ส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน ขณะที่มาตรา 16 กำหนดให้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น บทบาทหน้าที่ดังกล่าวมีผลทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดทำแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาท้องถิ่น จำนวน 7 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

1. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
2. การพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่ความยั่งยืน
3. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศยั่งยืน
4. การอนุรักษ์ ฟื้นฟูและสืบสานศิลปวัฒนธรรม จารีต ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

²⁶ อภิชัย พันธเสน. (2561). กรอบวิจัยกลางโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ทั่วประเทศไทย. เอกสารอัดสำเนา. มปท.

5. พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
6. การจัดระเบียบชุมชน สังคม และรักษาความสงบเรียบร้อย
7. พัฒนการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

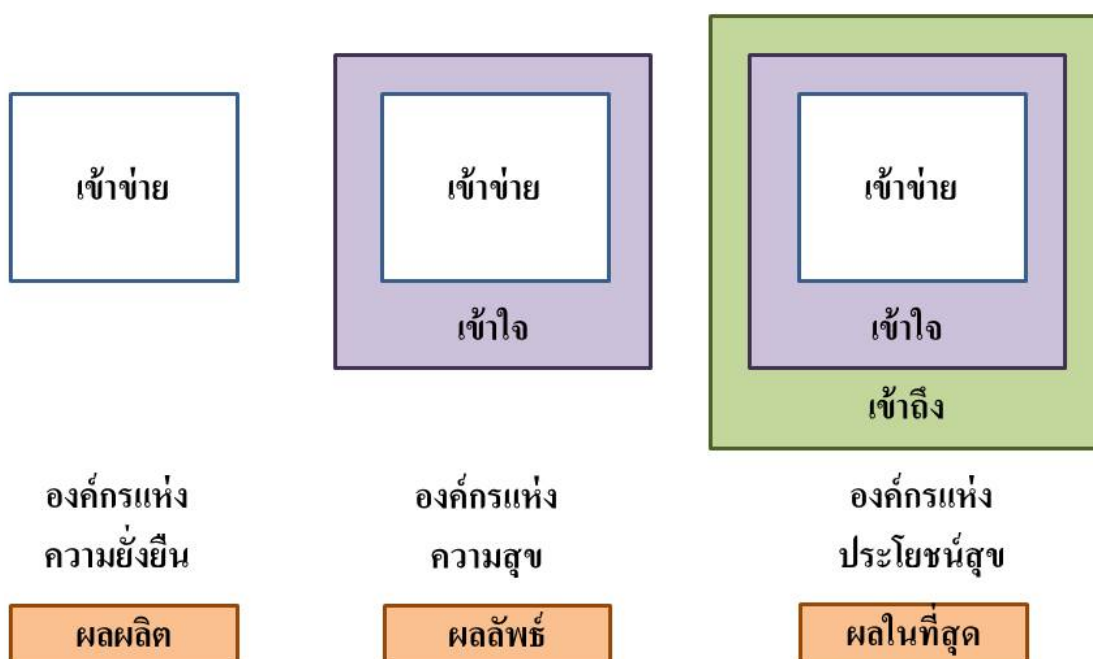
จากยุทธศาสตร์ทั้ง 7 ประการนี้ คณะผู้วิจัยมีความเห็นร่วมกันว่า การวางแผนอย่างมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่นั้นเป็นสิ่งสำคัญในแง่ของการส่งเสริมประชาธิปไตย และการมีส่วนร่วมของราษฎรตามมาตรา 15 และ 16 ของพระราชบัญญัติดังกล่าว เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน จึงเพิ่มประเด็นนี้เข้าไปเป็นประเด็นสำคัญที่องค์การบริหารในระดับตำบลจะต้องดำเนินการ ส่วนยุทธศาสตร์ในข้อที่ 2 นั้น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นระดับตำบลเกือบทุกแห่งเข้าใจว่าเป็นการทำให้โครงการพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีใช้วัตถุประสงค์ของโครงการนี้ เนื่องจากโครงการนี้ต้องการให้ตำบลมีการบริหารงานของตนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ข้อที่ 7 คือ การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี หรือ Good governance โดยที่การบริหารจัดการตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีความลึกซึ้งยิ่งกว่า ดังนั้นยุทธศาสตร์หลักของงานวิจัยนี้สำหรับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นระดับตำบลคือ การบริหารงานขององค์กรตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีกรอบการดำเนินงานตามกรอบการวิจัยที่ได้จากปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น

ดังนั้นยุทธศาสตร์ 6 ประการ ภายใต้กรอบการบริหารจัดการขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นระดับตำบลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ

1. การวางแผนและการจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วมจากประชาชน
2. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
3. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศที่ยั่งยืน
4. การอนุรักษ์ ฟื้นฟูและสืบสานงานศิลปวัฒนธรรม จารีต ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
5. พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
6. การจัดระเบียบชุมชน สังคม และรักษาความสงบเรียบร้อย

โดยนอกจากการบริหารงานขององค์กรจะต้องเป็นไปตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีการแบ่งออกเป็นสามระดับ คือ **เข้าข่าย** (เป็นองค์กรแห่งความยั่งยืน) **เข้าใจ** (เป็นองค์กรแห่งความสุข) **เข้าถึง** (เป็นองค์กรแห่งประโยชน์สุข) ขั้นตอนในการดำเนินงานของแต่ละยุทธศาสตร์จะต้องเป็นไปตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วย คือต้องประกอบไปด้วยการใช้สติปัญญาและคุณธรรม การมีภูมิคุ้มกัน ความพอประมาณ และความมีเหตุผลด้วย

เนื่องจากในการประเมินความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงนั้น ก่อนที่จะพัฒนาในระดับที่สูงขึ้นไปจะต้องผ่านเงื่อนไขที่ต่ำกว่าเสียก่อน คือ

ในการประเมินความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงจำเป็นต้องกำหนดให้ความสำคัญของลักษณะการเป็นเศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญในลักษณะเงื่อนไขที่จะต้องก้าวข้ามให้ได้ (Threshold) สำหรับแต่ละระดับแตกต่างกันระหว่างการเป็นผลผลิต ผลลัพธ์ และผลในที่สุด นั่นคือถ้าหากเป็นผลผลิตจะต้องเป็นผลที่เกิดขึ้นภายในองค์กรในสัดส่วนที่มากหรือเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 80-100) แต่ถ้าเป็นผลลัพธ์ สิ่งที่เกิดขึ้นภายในองค์กรควรจะลดลง (ร้อยละ 40-60) และสิ่งที่จะเป็นผลดีต่อประชาชนในท้องถิ่นจะเพิ่มมากขึ้น ส่วนสุดท้ายจะเป็นผลในที่สุด ส่วนที่เป็นผลในองค์กรแต่เป็นเงื่อนไขที่จำเป็นจะน้อยลงและผลต่อประชาชนภายนอกจะต้องเพิ่มมากขึ้นและเป็นงานที่องค์กรทำได้ยากมากขึ้น คือเป็นสิ่งที่เกินกว่าความจำเป็นพื้นฐาน แต่เป็นงานที่ช่วยให้เกิดความร่มเย็นเป็นสุขในพื้นที่เป็นสำคัญ (ร้อยละไม่เกิน 35) ซึ่งสามารถวางแผนกรอบการประเมินผลการดำเนินงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยสังเขปได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 กรอบตัวชี้วัด 3 ระดับ

เข้าข่าย (องค์กรแห่งความยั่งยืน)	เข้าใจ (องค์กรแห่งความสุข)	เข้าถึง (องค์กรแห่งประโยชน์สุข)
1. การบริหารงานอย่างโปร่งใส มีธรรมาภิบาล และไม่มีการทำผิดกฎหมาย (50 คะแนน)	5. การบริหารงานภายในให้เป็นองค์กรแห่งความสุข (50 คะแนน)	9. การบริหารงานภายในให้เป็นองค์กรแห่งประโยชน์สุข (30 คะแนน)
2. การวางแผนและจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วม (20 คะแนน)	6. งานโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม (20 คะแนน)	10. การจัดการศึกษา สาธารณสุข และการจัดการขยะในระดับที่สูงขึ้น (20 คะแนน)
3. การวางแผนการทำงานเพื่อส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น (15 คะแนน)	7. งานส่งเสริมอาชีพเกษตรกรกรรมและวิสาหกิจชุมชน (15 คะแนน)	11. การจัดการกิจกรรมลดปัญหาสังคมและเพิ่มสวัสดิการสังคมเท่าที่สามารถทำได้ (30 คะแนน)
4. งานโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพ (15 คะแนน)	8. งานด้านสังคมและวัฒนธรรม (15 คะแนน)	12. การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น (20 คะแนน)
100 คะแนน	100 คะแนน	100 คะแนน
ผลผลิต	ผลลัพธ์	ผลในที่สุด

ส่วนที่ระบายสีฟ้านั้นก็คือผลที่เกิดขึ้นภายในหรือเป็นความตั้งใจที่จะกระทำภายในองค์กร ซึ่งมีสัดส่วนเป็นคะแนนเต็ม 85 (องค์กรแห่งความยั่งยืน) 50 (องค์กรแห่งความสุข) และ 30 (องค์กรแห่งประโยชน์สุข) ตามลำดับ

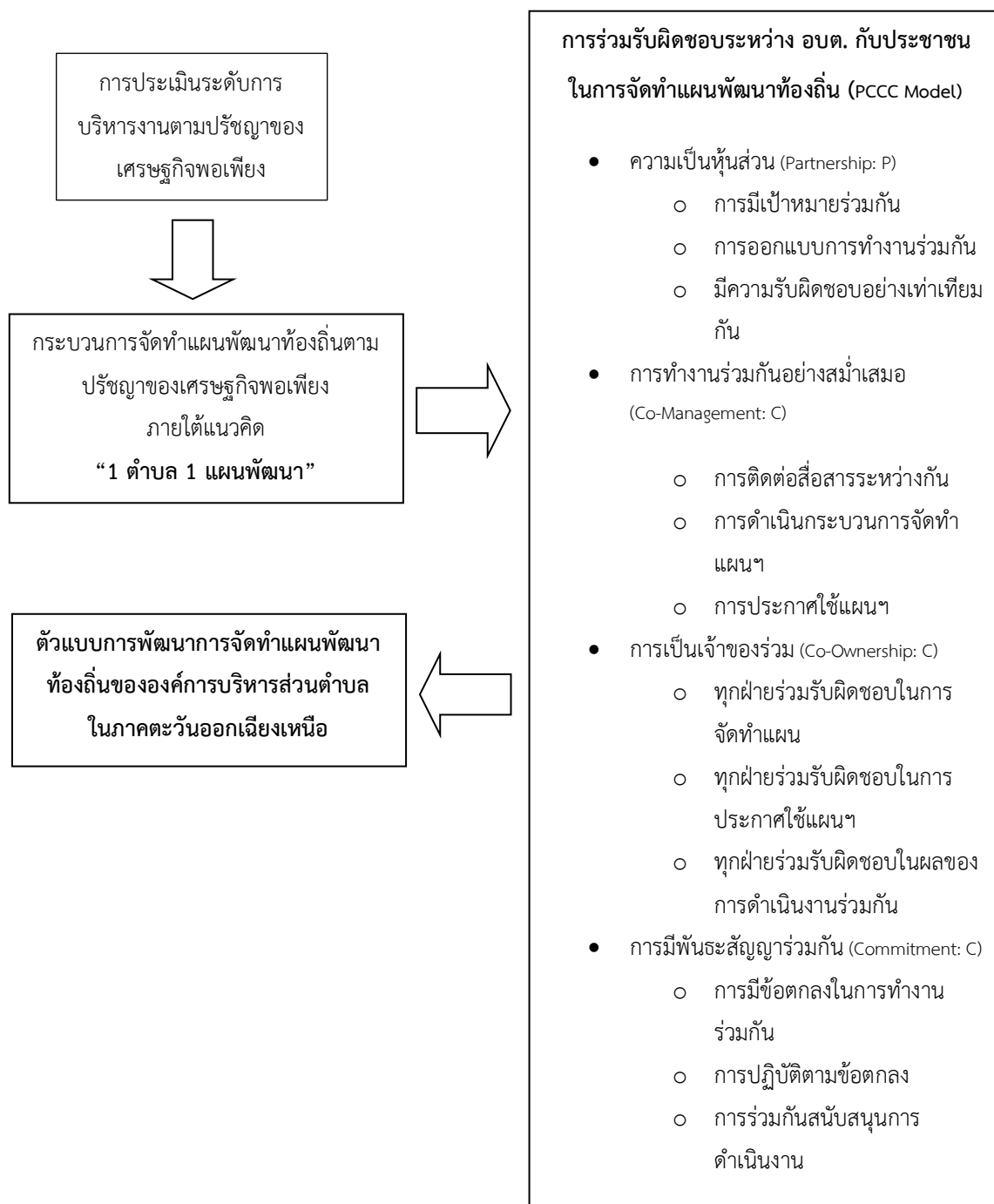
คะแนน	การแปลความหมาย
70 - 169 คะแนน * <u>เงื่อนไข</u> คะแนนรวมข้อ 1 2 และ 3 ต้องไม่ต่ำกว่า 70 คะแนน	เข้าข่าย (องค์กรแห่งความยั่งยืน) (ผลผลิต)
170 - 269 คะแนน <u>เงื่อนไข</u> คะแนนข้อ 5 ต้องไม่ต่ำกว่า 40 คะแนน	เข้าใจ (องค์กรแห่งความสุข) แต่ต้องผ่านการเป็นองค์กรแห่งความยั่งยืนมาก่อน

และคะแนนรวมข้อ 5 ต้องไม่ต่ำกว่า 40 คะแนน	(ผลลัพธ์)
270 คะแนนขึ้นไป <u>เงื่อนไข</u> คะแนนข้อ 9 ต้องไม่ต่ำกว่า 25 คะแนน	เข้าถึง (องค์กรแห่งประโยชน์สุข) แต่ต้องผ่าน การเป็นองค์กรแห่งความสุขมาก่อน (ผลในที่สุด)

* หมายเหตุ สำหรับองค์กรที่ไม่มีปัญหาการสูญเสียบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถออกจากพื้นที่ หรือสามารถหาบุคลากรที่มีคุณภาพมาทดแทนได้ไม่ยาก ก็อาจจะได้คะแนน 10 คะแนน ในข้อนี้ การที่ไม่ได้คะแนนเต็มเนื่องจากการทำงานส่งเสริมเยาวชนในพื้นที่เพื่อให้รักถิ่นฐานและสืบสานงานพัฒนาในพื้นที่ยังคงเป็นงานสำคัญ ถ้าหากมีการทำงานเช่นนี้ด้วยก็สามารถได้คะแนนเต็ม 15 คะแนน ได้

กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual framework)

แผนภูมิที่ 3 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

จากแผนภูมิดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า การศึกษานี้ จะเริ่มต้นจากการประเมินระดับการบริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและทำการจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องในตำบล เพื่อค้นหาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารงานในระดับใดเพื่อตอบสนองต่อวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1

จากนั้นจะนำเอาศาสตร์พระราช จำนวน 3 หลัก ได้แก่ หลักภูมิสังคม การระเบิดจากข้างใน และ หลักการเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา มาปรับปรุงกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นไปตามแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” และนำเอาแนวคิดดังกล่าวไปทดลองปฏิบัติ จากนั้นจะนำเอา PCCC model มาทำการศึกษาถึงประสิทธิผลของการทดลองดังกล่าว โดยจะแสดงให้เห็นว่าได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร สุดท้ายผู้วิจัยจะนำเอาข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการสังเคราะห์เพื่อจัดทำตัวแบบการพัฒนา กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Method) โดยได้กำหนดให้มีวิธีดำเนินการศึกษาแบบ “การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) ที่จะดำเนินงานวิจัยโดยให้คณะนักวิจัย และผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่เป้าหมายของการศึกษานี้ นั่นคือ คณะผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ภาคประชาสังคม และประชาชนในพื้นที่ได้ร่วมมือกันในการทำวิจัยตั้งแต่ขั้นตอนเริ่มต้นของการดำเนินงาน จนถึงขั้นตอนสุดท้าย โดยจะใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data Collection) เป็นวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อให้สามารถสร้างผลการวิจัยที่ตอบสนองต่อคำถามและวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ได้ต่อไป โดยสามารถแสดงรายละเอียดของวิธีการวิจัยของการศึกษานี้ ได้ดังนี้

1.พื้นที่วิจัย

การศึกษานี้จะใช้วิธีการเลือกพื้นที่วิจัยแบบเจาะจง โดยจะทำการคัดเลือกเององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดต่างๆ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 4 จังหวัดๆ ละ 5 แห่ง โดยองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลที่ถูกคัดเลือกมาเข้าร่วมโครงการนั้น จะเป็นหน่วยงานที่มีประวัติผลการปฏิบัติงานดีเด่นทางด้านการส่งเสริมปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีคณะผู้บริหาร ตลอดจนข้าราชการที่มีความรู้ความเข้าใจและมีความตั้งใจจริงในการขับเคลื่อนงานดังกล่าวร่วมกับประชาชนและภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่อย่างจริงจัง โดยสามารถแสดงรายละเอียดของพื้นที่วิจัยได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 2 แสดงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นพื้นที่วิจัย

จังหวัด	อำเภอ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
บึงกาฬ	เมือง	เทศบาลตำบลปากคาด
	เมือง	องค์การบริหารส่วนตำบลปากคาด
	พรเจริญ	เทศบาลตำบลดอนชมพู
	เซกา	เทศบาลตำบลหนองท่ม
	บึงโขงหลง	เทศบาลตำบลบึงโขงหลง

จังหวัด	อำเภอ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ยโสธร	เลิงนกทา	เทศบาลตำบลกุดเชียงหมี
	เลิงนกทา	เทศบาลตำบลบึงคล้า
	กุดชุม	องค์การบริหารส่วนตำบลค่าน้ำสร้าง
	กุดชุม	องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเปือย
	กุดชุม	องค์การบริหารส่วนตำบลนาโสี
อำนาจเจริญ	เมือง	เทศบาลตำบลไค้คำ
	เมือง	องค์การบริหารส่วนตำบลกุดปลาตุก
	เมือง	องค์การบริหารส่วนตำบลโนนหนามแท่ง
	เมือง	องค์การบริหารส่วนตำบลนาจิก
	พนา	เทศบาลตำบลพระเหลา
ศรีสะเกษ	เมืองจันทร์	เทศบาลตำบลเมืองจันทร์
	พยุห์	องค์การบริหารส่วนตำบลพยุห์
	โพธิ์ศรีสุวรรณ	เทศบาลตำบลโคด
	ราษีไศล	องค์การบริหารส่วนตำบลจิกสังข์ทอง
	ขุขันธ์	สำโรงตาเจ็น

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การศึกษานี้ จะทำการเชิญคณะบุคคลกลุ่มต่างๆ เข้ามาร่วมเป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) รวมถึงเป็นผู้ร่วมดำเนินการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Key Participatory Participants) อีกด้วย โดยคณะผู้วิจัยได้เลือกเชิญอย่างเจาะจง (Purposive Invitation) กลุ่มคณะบุคคลต่างๆ ดังนี้ เข้าร่วมในการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. กลุ่มคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล โดยแต่ละแห่งจะประกอบด้วย

- 1.1 นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
- 1.2 ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- 1.3 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน แต่ละ 2 คน
- 1.4 ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

2. กลุ่มองค์กรชุมชน โดยแต่ละแห่งจะประกอบด้วย

- 2.1 ประธานสภาองค์กรชุมชนตำบล
- 2.2 สมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบล แต่ละ 2 คน

3. กำนันตำบล

4. กลุ่มประชาชนที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมการจัดทำแผนพัฒนาตำบล

แห่งละ 5 คน

3.วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้ จะใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการต่างๆ ดังนี้

1.การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยจะใช้เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นเอกสารของทางราชการประเภทต่างๆ รวมไปถึงสถิติ และข้อมูลที่ปรากฏอยู่ในเอกสารประเภทต่างๆ ของทางราชการ และเอกสารขององค์กรชุมชน

2.การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participatory Observation) โดยจะใช้เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงพฤติกรรมของผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มต่างๆ ที่เข้าร่วมกระบวนการพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามกรอบแนวทางการพัฒนา ที่การศึกษานี้กำหนดขึ้น

3.การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group) โดยจะใช้เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลในลักษณะของความคิดเห็น และข้อมูลในลักษณะของการแสดงออกทางความรู้สึกนึกคิดของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มต่างๆ ที่มีต่อการดำเนินงานตามกรอบแนวทางการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่การศึกษานี้กำหนดขึ้น

4.การสัมภาษณ์ (Interview) โดยจะใช้เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญเฉพาะบางคน เพื่อทำการสอบถามความถูกต้องของข้อมูลที่ได้รับ และเพื่อเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลบางประการที่อาจจะไม่สามารถทำการเก็บได้โดยใช้วิธีการทั้ง 3 แบบข้างต้น

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้ จะแบ่งวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอนด้วยกัน โดยแต่ละขั้นตอนจะมีรายละเอียดของการศึกษาดังนี้

1.ขั้นเตรียมการ

1.1 การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group) เพื่อจัดทำคู่มือการพัฒนาแผนพัฒนาตำบลภายใต้แนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา”

1.2 วิจัยเอกสาร เพื่อสืบค้นข้อมูลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่ง

1.3 การสัมมนาองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจแนวทางการปฏิบัติงานตามคู่มือการพัฒนาฯ

1.4 ประชุมทำความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัยในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่ง ให้กับคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำท้องที่ และตัวแทนสภาองค์กรชุมชน และร่วมกันออกแบบและจัดทำแผนปฏิบัติการตามกรอบแนวทางที่กำหนดไว้ในคู่มือ

2. ขั้นตอนดำเนินการ

คณะผู้วิจัย ร่วมกับคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำท้องที่ และตัวแทนสภาองค์กรชุมชน ปฏิบัติตามกรอบการดำเนินงานจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแผนปฏิบัติการที่กำหนดขึ้น โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

2.1 การเตรียมความพร้อมองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล

2.1.1 ดำเนินการประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจในแนวทางปฏิบัติตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงให้กับข้าราชการและนักการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล

2.1.2 ดำเนินการพัฒนาระบบการจัดทำแผนพัฒนา 3 ปี และแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล ให้สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.3 ดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลกับตัวแทนประชาชนในพื้นที่ ในการกำกับติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.4 ดำเนินการประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจให้้องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล ในการจัดทำข้อบังคับงบประมาณให้เป็นไปตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 ดำเนินการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นที่จะนำมาใช้ในการจัดทำแผนจากประชาชนทุกหลังคาเรือนในทุกหมู่บ้าน

2.3 จัดทำเวทีระดมปัญหาและความต้องการพัฒนาของทุกหมู่บ้าน

2.4 ดำเนินการประเมินผลการบริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการใช้แบบประเมินผลที่โครงการวิจัยจัดทำขึ้น

2.5 ทำการรวบรวมปัญหา/ความต้องการที่ได้รับจากหมู่บ้าน เพื่อนำมาวิเคราะห์และสร้างแนวทางในการแก้ไขปัญหา/ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน

2.6 นำเอาแนวทางแก้ไขปัญหาของประชาชน มาวิเคราะห์ร่วมกับและข้อมูลการประเมินผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และข้อมูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.7 คณะนักวิจัย ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชน จัดทำกร
ยกร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น

2.8 จัดทำเวทีนำเสนอแผนพัฒนาตำบล โดยประกอบด้วย ตัวแทนประชาชน
และผู้นำองค์กรภาคีทุกภาคส่วนเข้าร่วมเวที

2.9 นำข้อมูลที่ได้รับจากเวทีนำเสนอแผนฯ มาทำการปรับปรุงแก้ไข

2.10 จัดทำเวทีเสนอแผนฯ ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว เพื่อให้ตัวแทน
ประชาชน และผู้นำองค์กรภาคีทุกภาคส่วนรับรอง และประกาศใช้ ตลอดจนเผยแพร่แผนพัฒนาท้องถิ่น

3.ขั้นกำกับติดตามและประเมินผล

3.1 คณะผู้วิจัยติดตามผลการนำเอาแผนพัฒนาท้องถิ่นไปจัดทำเป็นข้อบัญญัติ
ขององค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาลบัญญัติของเทศบาลตำบล

3.2 คณะผู้วิจัยติดตามประเมินผลการเปลี่ยนแปลงขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นในด้านต่างๆ ในระหว่างและภายหลังการจัดทำข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติ โดยดำเนินการเก็บ
รวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการต่างๆ ที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ทำงานในพื้นที่ กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญในทุก
พื้นที่ จำนวน 2 ครั้ง/ตำบล/เดือน

3.3 คณะผู้วิจัย รวบรวมข้อมูลที่ได้รับจากการติดตามประเมินผลมาทำการ
วิเคราะห์ เพื่อประเมินความก้าวหน้าของการดำเนินงาน เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของโครงการ

3.4 คณะผู้วิจัยคืนข้อมูลและร่วมปรึกษาหารือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในการนำผลที่ได้รับจากการวิเคราะห์ เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงดำเนินงาน

3.5 คณะผู้วิจัยจัดสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างองค์การบริหาร
ส่วนตำบลและเทศบาลตำบลต่างๆ จำนวน 1 ครั้ง เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

3.6 คณะผู้วิจัยจัดทำรายงานความก้าวหน้าการวิจัย (6 เดือน)

3.7 คณะผู้วิจัยจัดสัมมนารายงานสรุปผลการดำเนินงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลและเทศบาลตำบลทุกแห่ง เมื่อสิ้นสุดแผนปฏิบัติงาน จำนวน 1 ครั้ง

3.8 คณะผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้รับจากการศึกษา

3.9 คณะผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้รับการวิเคราะห์แล้วมาทำการสังเคราะห์ เพื่อ
จัดทำเป็นตัวแบบในการนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้เพื่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตาม
แนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” ขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล

3.10 คณะผู้วิจัยจัดทำเวทีสาธารณะเผยแพร่องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

3.11 คณะผู้วิจัยปรับปรุง พัฒนา และจัดทำตัวแบบการพัฒนาที่สมบูรณ์

3.12 คณะผู้วิจัยจัดทำรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

5. การวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัย จะนำเอาข้อมูลที่ได้รับจากการเก็บรวบรวมด้วยวิธีการต่างๆ ตามที่ระบุไว้ มาทำการวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดการวิจัยเพื่อตอบคำถาม และวัตถุประสงค์การวิจัย โดยมีรายละเอียดของวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. นำเอาข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีการ “วิเคราะห์เนื้อหา” (Content Analysis) เพื่อแสดงให้เห็นถึง “ผลลัพธ์” (Outcome) โดยจะนำเอาข้อมูลที่ได้รับมาจัดแยกเป็นหมวดหมู่ตามกรอบแนวคิด จากนั้น จะทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยทำการเปรียบเทียบกับแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อแสดงให้เห็นถึงผลลัพธ์ของการนำเอากรอบแนวทางการพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาตำบลที่การศึกษานี้ได้กำหนดขึ้นไปปฏิบัติ

2. นำเอาข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีการ “วิเคราะห์เชิงบรรยาย” (Descriptive Analysis) เพื่อแสดงให้เห็นถึง “ผลในที่สุด” (Impact) ของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหลังจากการนำเอากรอบแนวทางการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติ โดยจะทำการเปรียบเทียบกับแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง แล้วนำเสนอให้เห็นถึงผลของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

3. นำเอาข้อมูลที่ได้รับจากการวิเคราะห์ทั้ง 2 วิธีดังกล่าว มาทำการสังเคราะห์ (Synthesis) เพื่อกำหนด และอธิบายถึงความเชื่อมโยงสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ (Correlation) ที่ค้นพบอย่างเป็นระบบ และจัดทำเป็น “ตัวแบบ” (Model) การพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการตอบวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนดไว้

บทที่ 4

การนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารงานของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. ความนำ

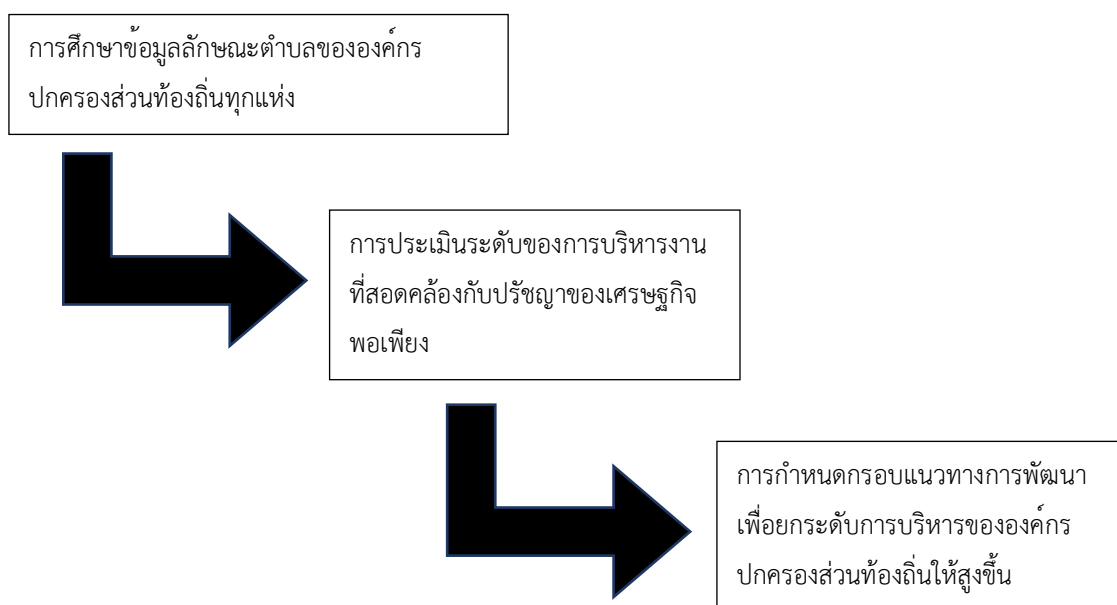
การศึกษาในบทนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะนำเสนอผลการประเมินระดับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และเทศบาลตำบล (ทต.) ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นพื้นที่วิจัย การแสดงผลการศึกษาดังกล่าวจะช่วยให้เกิดความเข้าใจถึงสถานการณ์ของการนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการวิจัยและการนำเสนอผลการศึกษาดังนี้

การศึกษานี้จะดำเนินไปภายใต้ระเบียบวิธีวิจัยหลักได้แก่ “การวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม” ขั้นตอนแรกของการดำเนินการวิจัยเป็นการร่วมกันออกแบบและการดำเนินงานการร่วมกันตามที่กำหนดร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งการออกแบบวิธีการดำเนินงานวิจัยดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ที่จะสร้างให้เกิดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานขององค์กรฯเองตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยวิธีการที่เรียกว่า “การระเบิดจากภายใน” ทั้งนี้เพราะการดำเนินงานต่างๆภายใต้ระเบียบวิธีวิจัยดังกล่าว จะช่วยให้คณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ร่วมเรียนรู้กับคณะนักวิจัยเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานจริงในปัจจุบัน ตลอดจนแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะนำไปสู่การ “เกิดสำนึก” (Consciousness) ที่จะต้องร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงานวิจัยร่วมกับคณะผู้วิจัยและหน่วยงานอื่นๆตลอดจนประชาชนในพื้นที่ ซึ่งการเกิดสำนึกดังกล่าวนี้เองที่จะส่งผลให้คณะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคส่วนต่างๆในพื้นที่จะได้มาร่วมกันผลักดัน ให้สามารถยกระดับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้น ตามที่มีการกำหนดไว้เป็น 3 ระดับได้แก่ ระดับ “เข้าข่าย” ซึ่งเป็นระดับเริ่มต้นขึ้นมาเป็นระดับ “เข้าใจ” บรรลุถึงระดับสูงสุดของการพัฒนานั้นคือ “การเข้าถึง” ซึ่งจะเป็องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มุ่งให้เกิดการพัฒนาที่ก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบอย่างแท้จริง

ภายใต้ระเบียบวิธีวิจัยหลักดังกล่าวผู้วิจัยได้นำมากำหนดเป็นแนวทางในการนำเสนอผลการศึกษา โดยได้นำมากำหนดเป็นขั้นตอนตลอดจนผลของการศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อที่จะแสดงให้เห็นว่าผลของการศึกษานี้มีที่มาจากกระบวนการศึกษาอย่างไร อันจะช่วยให้สามารถอธิบายได้ว่าองค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่นมีการบริหารอยู่ในระดับใดอย่างสมเหตุสมผล ตลอดจนสามารถที่จะบ่งชี้ให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมโครงการได้มีการนำเอาผลการประเมินที่เกิดขึ้นไปใช้ในการพัฒนาการบริหารงานขององค์กร ให้มีความสอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับที่สูงขึ้นได้อย่างไร ดังนั้นเพื่อให้สามารถนำเสนอผลการศึกษาทั้งหมดดังกล่าวได้แบ่งผลการศึกษาออกเป็น 3 ส่วน ดังแผนภูมิที่ 3

แผนภูมิที่ 4 แสดงขั้นตอนการดำเนินการศึกษาเพื่อให้ได้ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของบทที่ 4

สำหรับวิธีการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยได้นำเอาแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” ดำเนินงานร่วมกับการปฏิบัติการเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตาม เนื่องด้วยการวิจัยนี้ถูกออกแบบให้เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนให้เข้ามาร่วมกันรับผิดชอบในการดำเนินการวิจัยภายใต้แนวทางการดำเนินงานดังกล่าวเปิดโอกาสให้คณะผู้วิจัยสามารถใช้เวทีการประชาคมในตำบล เพื่อระดมความคิดเห็นของประชาชนเพื่อนำมาใช้ในการจัดทำแผนฯ ตลอดจนการเข้าร่วมประชุมกับคณะผู้บริหารและข้าราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการร่วมกันเก็บข้อมูล การร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูล และการร่วมกันรับรองความถูกต้องของข้อมูล ซึ่งจะช่วยให้ข้อมูลที่ได้รับมีความน่าเชื่อถือและมีความสอดคล้องใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด เนื่องจากข้อมูลดังกล่าวได้มาจากการที่ให้ผู้ที่เข้าร่วมการประชุมหรือเวทีประชาคมที่มาจากหลายภาคส่วน เป็นผู้ร่วมนำเสนอข้อมูลและตรวจสอบข้อมูลร่วมกันในลักษณะของการ

ตรวจสอบข้อมูลไปพร้อมๆกับการดำเนินการประชุม ซึ่งจะช่วยให้เกิดผลดีคือ การส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีโอกาสร่วมกับประชาชนในการจัดเก็บข้อมูลร่วมกัน และร่วมกันตรวจสอบข้อมูลไปพร้อมกันด้วย ซึ่งจะทำให้ข้อมูลที่ได้รับมี “ความแม่นยำ” (Validity) และมี “ความเชื่อถือได้” (Reliability) เพิ่มขึ้น

การได้มาซึ่งข้อมูลจากการดำเนินงานในลักษณะดังกล่าว ได้มาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 4 ช่องทาง ดังนี้

1. คณะผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีอยู่แล้วจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยต้องการที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลประเภทโครงการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการมาก่อนหน้านี้ และข้อมูลข้อมูลพื้นฐานต่างๆ ของตำบลที่ได้ถูกจัดเก็บไว้ก่อนหน้านี้ เพื่อนำมาจัดทำเป็นข้อมูลพื้นฐานและข้อมูลคุณลักษณะของตำบล

2. คณะผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นข้อมูลของชุมชน ข้อมูลจากปราชญ์ชาวบ้าน และหลักฐานการดำเนินโครงการต่างๆ ของชุมชน

3. คณะผู้วิจัยร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำการเปิดเวทีประชาคม เพื่อระดมความคิดเห็นจากประชาชนและองค์กรชุมชนต่างๆ ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยรวบรวมข้อมูลประเภทที่เป็นปัญหาและความต้องการของประชาชนที่ประสงค์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาตำบลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนแนวทางที่จะทำให้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงถูกนำไปปฏิบัติอย่างกว้างขวาง

4. คณะผู้วิจัย ร่วมกับผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้แทนประชาชนในพื้นที่ นำข้อมูลทั้งหมดมาสรุป ร่วมกันรับรองความถูกต้อง และความเชื่อถือได้ของข้อมูลที่ได้รับจากการเก็บรวบรวมมาทั้งหมด 3 ช่องทางดังกล่าวข้างต้น จากนั้น จะทำการสรุปเป็นข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ของการวิจัยต่อไป

โดยข้อมูลทั้งหมด จะถูกนำเสนอใน 3 ประเภทด้วยกัน ได้แก่

ประเภทที่ 1 เป็นข้อมูลพื้นฐาน เช่น ข้อมูลด้านการศึกษา วัฒนธรรมประเพณี ผู้นำด้านต่างๆ ทรัพยากรธรรมชาติและทุนทางสังคมที่มีอยู่

ประเภทที่ 2 เป็นข้อมูลผลการประเมินการบริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ผ่านการประชุมร่วมกันของนักวิจัยทุกโครงการย่อยในชุดโครงการวิจัยนี้ ในฐานะเกณฑ์การประเมินกลาง

ประเภทที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ผ่านมา ความรู้ความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง สิ่งที่ต้องการดำเนินการต่อไป ปัญหาอุปสรรคและ แนวทางการที่จะทำให้เกิดความยั่งยืน

การจัดเก็บข้อมูลทั้ง 3 ประเภท มีลักษณะและวิธีการดำเนินการดังนี้

1. ใช้วิธีการสอบถามตามแบบสอบถามกับกลุ่มเป้าหมาย เช่น นายกองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ปลัดเทศบาล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แกนนำชุมชน และปราชญ์ชาวบ้าน

2. การเก็บรวบรวมจากเวทีประชาคมของหมู่บ้าน โดยให้ผู้ประสานงานตำบลเชิญ กลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมเวที หมู่บ้านละประมาณ 20-30 คน โดยใช้กระบวนการกระตุ้นให้คิดอย่าง มีจิตสำนึก โดยคณะผู้วิจัยจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการใช้คำถามตามแบบสำรวจให้ประชาชน ได้แสดงความคิดเห็นทุกคน จากนั้น คณะผู้วิจัย จะทำการสรุป และคืนข้อมูลให้กับประชาชน เพื่อให้ทุกคน ได้ร่วมตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลร่วมกัน

3. หลังจากได้ข้อมูลจากการเก็บรวบรวมทั้งสองส่วน คณะผู้วิจัยจะนำสู่เวทีการประชุม วิเคราะห์ข้อมูลระดับตำบล โดยมีผู้ประสานงานตำบล ตัวแทนหมู่บ้านบ้านละ 2 คน เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ นโยบายและแผน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เข้าร่วมประชุม จากนั้น คณะผู้วิจัยจะนำเสนอผลการรวบรวมข้อมูลจาก ทุกหมู่บ้าน แล้วสรุปรวบรวมเป็นภาพของตำบล เพื่อให้ผู้เข้าร่วมเวทีพิจารณาความถูกต้อง และเสนอความ คิดเห็นเพิ่มเติม ซึ่งเวทีวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว นับว่า เป็นการตรวจสอบข้อมูลครั้งที่ 1 โดยให้ผู้มีส่วน เกี่ยวข้องตรวจสอบข้อมูลร่วมกัน ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลที่มีความครอบคลุม ทัวถึง แม่นยำ เกิดความเป็น เจ้าของข้อมูล และช่วยให้ผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนรู้จักตำบลของตนเองได้อย่างแท้จริง

4. หลังจากนั้น คณะผู้วิจัยจะจัดเวทีประชุมเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลอีกครั้ง โดยมีผู้เข้าร่วม เช่น ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แกนนำชาวบ้าน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดเก็บข้อมูลทุกหมู่บ้านเข้าร่วมประชุม โดยจะเริ่มจาก การนำเสนอ ชุดข้อมูลที่ รวบรวมเป็นข้อมูลตำบลแล้วในการประชุมวิเคราะห์ข้อมูล ครั้งที่ 1 โดยให้ผู้เข้าร่วมตรวจสอบความถูก ผิด ความครอบคลุม ความถูกต้องของข้อมูลอีกครั้ง โดยให้ผู้เข้าร่วมประชุมสามารถเสนอ หรือปรับปรุงข้อมูล เพิ่มเติมได้ เพื่อให้เกิดการตรวจสอบข้อมูลครั้งที่ 2 ให้เป็นข้อมูลที่ยอมรับทุกฝ่าย และให้ทุกคนรับรองข้อมูล ดังกล่าวร่วมกัน จากนั้นจะเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไข ปัญหา การกำหนดโครงการและกิจกรรมต่างๆที่จะต้องทำ ซึ่งสิ่งที่ได้จากการประชุมวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้คือ ทำให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับทุกภาคส่วนได้ทำการตรวจสอบข้อมูล ให้เกิดความเห็นพ้องต้องกันว่า มีปัญหา และมีความจำเป็นที่จะต้องร่วมกันกำหนดแนวทางแก้ไข และร่วมกันพัฒนา

2.สภาพและระดับของการบริหารงานตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การนำเสนอผลการศึกษาในส่วนนี้ จะจำแนกผลการศึกษาออกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง โดยจะนำเสนอข้อมูลต่างๆ ที่ครอบคลุมผลการศึกษาตามขั้นตอนทั้ง 3 ขั้นตอนที่กำหนดไว้ทุกแห่ง สำหรับผลการวิเคราะห์ในตารางต่างๆนั้น ผู้วิจัยได้นำเสนอไว้ในภาคผนวกของรายงานการวิจัย โดยสามารถนำเสนอผลการศึกษาดังกล่าวจำแนกตามพื้นที่จังหวัดต่างๆ ที่เป็นพื้นที่วิจัยของการศึกษารวมถึงการนำเสนอผลการศึกษาในภาพรวมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ดังนี้

2.1 จังหวัดอำนาจเจริญ

การศึกษานี้ ได้คัดเลือกองค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาลตำบลของจังหวัดอำนาจเจริญ จำนวน 5 แห่งเป็นพื้นที่วิจัย โดยสามารถแสดงผลการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง จำแนกเป็น ข้อมูลผลการประเมินการบริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และข้อมูลสรุปผลการศึกษาเบื้องต้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งที่เข้าร่วมโครงการ ได้ดังนี้

2.1.1 การประเมินผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(1) ผลการประเมินผลในระดับ “เข้าข่าย”

ตารางที่ 3 แสดงผลการประเมินการบริหารงานฯ ในระดับเข้าข่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ

ตัวชี้วัดหลัก	คะแนนเต็ม	ผลการประเมิน				
		อบต. กุดปลาตุก	อบต. นาจิก	อบต. โนนหนามแท่ง	ทต. พระเหลา	ทต.ไกรคำ
1.การบริหารงานอย่างโปร่งใส มีธรรมาภิบาล และไม่มีการทำผิดกฎหมาย	50	34	44	42	45	44
2.มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วม และประกาศให้	20	17	18	20	20	20

ตัวชี้วัดหลัก	คะแนน เต็ม	ผลการประเมิน				
		อบต. กุดปลาตุก	อบต. นาจิก	อบต. โนนหนามแท่ง	ทต. พระเหลา	ทต.โกคำ
ทุกภาคส่วนทราบ ล่วงหน้า เพื่อการ ตรวจสอบได้						
3.มีการวางแผนการ ทำงานเพื่อส่งต่อจากรุ่น สู่รุ่น	15	12	12	12	12	12
4.มีงานโครงสร้าง พื้นฐานด้านกายภาพใน ท้องถิ่น ประกอบด้วย ถนน แหล่งน้ำเพื่อการ บริโภคและอุปโภค ไฟฟ้า และการสื่อสารคมนาคม	15	11	14	14	12	13
รวมทั้งสิ้น (A)	100	74	81	81	86	82
คะแนนตัวชี้วัด (1 + 2 + 3)		63	77	76	70	77

(2) ผลการประเมินผลในระดับในระดับ “เข้าใจ”

ตารางที่ 4 แสดงผลการประเมินการบริหารงานฯ ในระดับเข้าใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดอำนาจเจริญ

ตัวชี้วัดหลัก	คะแนนเต็ม	ผลการประเมิน				
		อบต. กุดปลาตุก	อบต. นาจิก	อบต. โนนหนามแท่ง	ทต. พระเหลา	ทต.ไผ่คำ
5.การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งความสุข	50	39	44	46	39	49
6.งานโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม	20	14	18	20	20	20
7.งานด้านส่งเสริมอาชีพ การเกษตรและวิสาหกิจชุมชน	15	7.5	15	15	10	15
8.งานด้านสังคมและวัฒนธรรม	15	15	15	15	15	15
รวมทั้งสิ้น (B)	100	75.5	92	96	89	99
(A) + (B)	200	122.5	173	177	175	181
คะแนนตัวชี้วัด (5)		39	44	46	39	49

(3) การประเมินผลในระดับ “เข้าถึง”

ตารางที่ 5 แสดงผลการประเมินการบริหารงานฯ ในระดับเข้าถึงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดอำนาจเจริญ

ตัวชี้วัดหลัก	คะแนนเต็ม	ผลการประเมิน				
		อบต. กุดปลาตุก	อบต. นาจิก	อบต. โนนหนามแท่ง	ทต. พระเหลา	ทต.โกคำ
9.การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งประโยชน์สุข	30	20	20	20	20	20
10.มีการจัดการศึกษา สาธารณสุข และการจัดการขยะ ในระดับที่สูงขึ้น	20	16	16	20	16	20
11.มีการจัดการเพื่อลดปัญหาทางสังคมและเพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้	30	23	17	18	18	20
12.การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมให้ดียิ่งขึ้น	20	14	20	20	20	20
รวมทั้งสิ้น (C)	100	79	73	78	74	85
(A) + (B) + (C)	300	250.5	246	255	249	266
คะแนนตัวชี้วัด (9)		20	20	20	20	20

2.2 จังหวัดยโสธร

การศึกษานี้ ได้คัดเลือกองค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาลตำบลของจังหวัดอำนาจเจริญ จำนวน 5 แห่งเป็นพื้นที่วิจัย โดยสามารถแสดงผลการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง จำแนกเป็น ข้อมูลสะท้อนลักษณะตำบล ข้อมูลผลการประเมินการบริหารงานตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และข้อมูลสรุปผลการศึกษาเบื้องต้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งที่เข้าร่วมโครงการ ได้ดังนี้

(1) ผลการประเมินผลในระดับ “เข้าข่าย”

ตารางที่ 6 แสดงผลการประเมินการบริหารงานฯ ในระดับเข้าข่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร

ตัวชี้วัดหลัก	คะแนนเต็ม	ผลการประเมิน				
		ทต. กุดเชียงหมี	ทต. บึงคล้า	ทต. คำน้ำสร้าง	อบต. นาโสี	ทต. โนนเปือย
1.การบริหารงานอย่างโปร่งใส มีธรรมาภิบาลและไม่มีการทำผิดกฎหมาย	50	35	41	42	30	32
2.มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วม และประกาศให้ทุกภาคส่วนทราบล่วงหน้า เพื่อการตรวจสอบได้	20	15	17	17	11	13
3.มีการวางแผนการทำงานเพื่อส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น	15	10	13	13	10	10
4.มีงานโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพในท้องถิ่น ประกอบด้วย ถนน แหล่งน้ำเพื่อการบริโภคและอุปโภคไฟฟ้า และการสื่อสารคมนาคม	15	11	15	13	14	13

ตัวชี้วัดหลัก	คะแนนเต็ม	ผลการประเมิน				
		ทต. กุดเชียงหมี	ทต บึงคล้า	ทต. ค่าน้ำสร้าง	อบต. นาโสี	ทต. โนนเปือย
รวมทั้งสิ้น (A)	100	71	78	81	65	68
คะแนนตัวชี้วัด (1 + 2 + 3)		60	71	72	51	55

(2) ผลการประเมินผลในระดับ “เข้าใจ”

ตารางที่ 7 แสดงผลการประเมินการบริหารงานฯ ในระดับเข้าใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดยโสธร

ตัวชี้วัดหลัก	คะแนนเต็ม	ผลการประเมิน				
		ทต. กุดเชียงหมี	ทต บึงคล้า	ทต. ค่าน้ำสร้าง	อบต. นาโสี	ทต. โนนเปือย
5.การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งความสุข	50	35.5	35.5	37	30	36
6.งานโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม	20	15	13	11	11	11
7.งานด้านส่งเสริมอาชีพ การเกษตรและวิสาหกิจชุมชน	15	7.5	10	12.5	12.5	12.5
8.งานด้านสังคมและวัฒนธรรม	15	10	10	15	10	10
รวมทั้งสิ้น (B)	100	68	68.5	75.5	63.5	69.5
(A) + (B)	200	139	146.5	156.5	128.5	137.5
คะแนนตัวชี้วัด (5)		35.5	35.5	37	30	36

(3) ผลการประเมินผลในระดับ “เข้าถึง”

ตารางที่ 8 แสดงผลการประเมินการบริหารงานฯ ในระดับเข้าถึงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัด ยโสธร

ตัวชี้วัดหลัก	คะแนน เต็ม	ผลการประเมิน				
		ทต. กุดเชียงหมี	ทต. บึงคล้า	ทต. คำน้ำสร้าง	อบต. นาโสี	ทต. โนนเปือย
9.การบริหารงานภายในองค์กร ให้เป็นองค์กรแห่งประโยชน์สุข	30	15	25	10	15	15
10.มีการจัดการศึกษา สาธารณสุข และการจัดการ ขยะ ในระดับที่สูงขึ้น	20	14	14	4	9	11
11.มีการจัดการเพื่อลดปัญหา ทางสังคมและเพิ่มสวัสดิการ ทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้	30	20	20	17	16	16
12.การพัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติและ สภาพแวดล้อมให้ดียิ่งขึ้น	20	20	20	17	20	20
รวมทั้งสิ้น (C)	100	69	79	38	60	62
(A) + (B) + (C)	300	208	225.5	194.5	188.5	199.5
คะแนนตัวชี้วัด (ก)		15	25	10	15	15

2.3 จังหวัดบึงกาฬ

การศึกษานี้ ได้คัดเลือกองค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาลตำบลของจังหวัดบึงกาฬ จำนวน 5 แห่งเป็นพื้นที่วิจัย โดยสามารถแสดงผลการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง จำแนกเป็น ข้อมูลผลการประเมินการบริหารงานตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และข้อมูล สรุปผลการศึกษาเบื้องต้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งที่เข้าร่วมโครงการ ได้ดังนี้

(1) ผลการประเมินผลในระดับ “เข้าข่าย”

ตารางที่ 9 แสดงผลการประเมินการบริหารงานฯ ในระดับเข้าข่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดบึงกาฬ

ตัวชี้วัดหลัก	คะแนนเต็ม	ผลการประเมิน				
		ทต. บึงโขงหลง	ทต. ปากคาด	อบต. หนองท่ม	อบต. วังชมภู	อบต. ปากคาด
1.การบริหารงานอย่างโปร่งใสมีธรรมาภิบาลและไม่มีการทำผิดกฎหมาย	50	42	32	42	30	34
2.มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วม และประกาศให้ทุกภาคส่วนทราบล่วงหน้า เพื่อการตรวจสอบได้	20	20	17	17	11	13
3.มีการวางแผนการทำงานเพื่อส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น	15	12	10	12	7	7
4.มีงานโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพในท้องถิ่น ประกอบด้วย ถนน แหล่งน้ำเพื่อการบริโภคและอุปโภคไฟฟ้า และการสื่อสารคมนาคม	15	15	15	12	11	11
รวมทั้งสิ้น (A)	100	89	74	80	59	65
คะแนนตัวชี้วัด (1 + 2 + 3)		74	59	71	48	54

(2) ผลการประเมินผลในระดับ “เข้าใจ”

ตารางที่ 10 แสดงผลการประเมินการบริหารงานฯ ในระดับเข้าใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัด
บึงกาฬ

ตัวชี้วัดหลัก	คะแนน เต็ม	ผลการประเมิน				
		ทต. บึงโขงหลง	ทต. ปากคาด	อบต. หนองหุ้ม	อบต. วังชมภู	อบต. ปากคาด
5.การบริหารงานภายในองค์กร ให้เป็นองค์กรแห่งความสุข	50	23	31	33	38	31
6.งานโครงสร้างพื้นฐานทาง สังคม	20	18	13	16	16	18
7.งานด้านส่งเสริมอาชีพ การเกษตรและวิสาหกิจชุมชน	15	15	15	12.5	10	12.5
8.งานด้านสังคมและวัฒนธรรม	15	15	10	10	6	10
รวมทั้งสิ้น (B)	100	71	69	81.5	70	71.5
(A) + (B)	200	160	143	161.5	129	136.5
คะแนนตัวชี้วัด (5)		23	31	33	38	31

(3) ผลการประเมินผลในระดับ “เข้าถึง”

ตารางที่ 11 แสดงผลการประเมินการบริหารงานฯ ในระดับเข้าถึงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดบึงกาฬ

ตัวชี้วัดหลัก	คะแนนเต็ม	ผลการประเมิน				
		ทต. บึงโขง หลง	ทต. ปากคาด	อบต. หนองพุ่ม	อบต. วังชมภู	อบต. ปากคาด
9.การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งประโยชน์สุข	30	25	20	20	20	20
10.มีการจัดการศึกษาสาธารณสุข และการจัดการขยะ ในระดับที่สูงขึ้น	20	20	16	14	13	16
11.มีการจัดการเพื่อลดปัญหาทางสังคมและเพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้	30	17	16	18	13	18
12.การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมให้ดียิ่งขึ้น	20	20	20	17	20	20
รวมทั้งสิ้น (C)	100	82	72	69	66	79
(A) + (B) + (C)	300	242	215	230.5	195	215.5
คะแนนตัวชี้วัด (9)		20	20	20	20	20

2.4 จังหวัดศรีสะเกษ

การศึกษานี้ ได้คัดเลือกองค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาลตำบลของจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 5 แห่งเป็นพื้นที่วิจัย โดยสามารถแสดงผลการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง จำแนกเป็น ข้อมูลผลการประเมินการบริหารงานตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และข้อมูลสรุปผลการศึกษาเบื้องต้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งที่เข้าร่วมโครงการ ได้ดังนี้

(1) ผลการประเมินในระดับ “เข้าข่าย”

ตารางที่ 12 แสดงผลการประเมินการบริหารงานฯ ในระดับเข้าข่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดศรีสะเกษ

ตัวชี้วัดหลัก	คะแนนเต็ม	ผลการประเมิน				
		ทต.โดด	อบต. จิกสังข์ทอง	อบต.พยุห์	ทต. เมืองจันทร์	ทต.สำโรง ตาเจ็น
1.การบริหารงานอย่างโปร่งใส มีธรรมาภิบาล และไม่มีการทำผิดกฎหมาย	50	50	50	50	50	50
2.มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วม และประกาศให้ทุกภาคส่วนทราบล่วงหน้า เพื่อการตรวจสอบได้	20	20	20	20	20	20
3.มีการวางแผนการทำงานเพื่อส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น	15	10	12	15	10	10
4.มีงานโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพในท้องถิ่น ประกอบด้วย ถนน แหล่งน้ำ เพื่อการบริโภคและอุปโภคไฟฟ้า และการสื่อสารคมนาคม	15	15	15	15	13	13
รวมทั้งสิ้น (A)	100	95	97	100	93	93
คะแนนตัวชี้วัด (1 + 2 + 3)		80	82	85	80	80

(2) การประเมินในระดับ “เข้าใจ”

ตารางที่ 13 แสดงผลการประเมินการบริหารงานฯ ในระดับเข้าใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัด
ศรีสะเกษ

ตัวชี้วัดหลัก	คะแนน เต็ม	ผลการประเมิน				
		ทต.โคด	อบต. จิกสังข์ทอง	อบต.พยุห์	ทต. เมืองจันทร์	ทต.สำโรง ตาเจ็น
5.การบริหารงานภายใน องค์กรให้เป็นองค์กรแห่ง ความสุข	50	32	25	30	38	30
6.งานโครงสร้างพื้นฐานทาง สังคม	20	20	20	20	20	20
7.งานด้านส่งเสริมอาชีพ การเกษตรและวิสาหกิจชุมชน	15	15	15	15	15	15
8.งานด้านสังคมและ วัฒนธรรม	15	15	10	10	15	15
รวมทั้งสิ้น (B)	100	82	70	75	88	80
(A) + (B)	200	177	167	175	181	173
คะแนนตัวชี้วัด (5)		32	25	30	38	30

(2) การประเมินในระดับ “เข้าถึง”

ตารางที่ 14 แสดงผลการประเมินการบริหารงานฯ ในระดับเข้าถึงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
จังหวัดศรีสะเกษ

ตัวชี้วัดหลัก	คะแนน เต็ม	ผลการประเมิน				
		ทต.โคด	อบต. จิกสังข์ทอง	อบต.พยุห์	ทต. เมืองจันทร์	ทต.สำโรง ตาเจ็น
9.การบริหารงานภายใน องค์กรให้เป็นองค์กรแห่ง ประโยชน์สุข	30	20	20	20	20	20
10.มีการจัดการศึกษา สาธารณสุข และการจัดการ ขยะในระดับที่สูงขึ้น	20	14	16	14	18	18
11.มีการจัดการเพื่อลดปัญหา ทางสังคมและเพิ่มสวัสดิการ ทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้	30	11	16	18	14	16
12.การพัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติและ สภาพแวดล้อมให้ดียิ่งขึ้น	20	20	20	17	20	20
รวมทั้งสิ้น (C)	100	65	77	69	82	84
(B) + (B) + (C)	300	242	244	244	263	257
คะแนนตัวชี้วัด (9)		20	20	20	20	20

2.5 สรุปผลการศึกษาสภาพและระดับของการบริหารงานตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จากการศึกษาเพื่อวิเคราะห์เพื่อแสดงให้เห็นถึงระดับของการนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เป็นพื้นที่วิจัย ทั้ง 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดยโสธร จังหวัดบึงกาฬ และจังหวัดศรีสะเกษ รวม 20 แห่ง ดังที่ได้นำเสนอทั้งหมดข้างต้น คณะผู้วิจัยสามารถที่จะสรุปผลการนำเสนอดังกล่าว เพื่อแสดงให้เห็นว่า ในปัจจุบัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว นั้น มีระดับของการนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารงานในระดับต่างๆ ตั้งแต่ระดับเข้าข่าย – เข้าใจ – เข้าถึง อย่างไรก็ตาม โดยสามารถแสดงผลการสรุปดังกล่าวได้ดังตารางแสดงระดับของการนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารงานของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

ตารางที่ 15 สรุปผลการศึกษาสภาพและระดับของการบริหารงานตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ระดับของการประยุกต์ใช้			
		ไม่ผ่านเกณฑ์	เข้าข่าย	เข้าใจ	เข้าถึง
อำนาจเจริญ	เทศบาลตำบลไค้คำ			✓	
	องค์การบริหารส่วนตำบลกุดปลาตุก	✓			
	เทศบาลตำบลพระเหลา		✓		
	องค์การบริหารส่วนตำบลโนนหนามแท่ง			✓	
	องค์การบริหารส่วนตำบลนาจิก			✓	
ยโสธร	เทศบาลตำบลกุดเชียงหมี	✓			
	เทศบาลตำบลบึงคล้า		✓		
	องค์การบริหารส่วนตำบลค่าน้ำสร้าง		✓		
	องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเปือย	✓			
	องค์การบริหารส่วนตำบลนาโสี	✓			
บึงกาฬ	เทศบาลตำบลปากคาด	✓			
	เทศบาลตำบลวังชมภู	✓			

จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ระดับของการประยุกต์ใช้			
		ไม่ผ่านเกณฑ์	เข้าข่าย	เข้าใจ	เข้าถึง
	องค์การบริหารส่วนตำบลปากคาด	✓			
	เทศบาลตำบลหนองท่ม		✓		
	เทศบาลตำบลบึงโขงหลง		✓		
ศรีสะเกษ	เทศบาลตำบลเมืองจันทร์		✓		
	องค์การบริหารส่วนตำบลพยุห์		✓		
	เทศบาลตำบลโดด		✓		
	องค์การบริหารส่วนตำบลจิกสังข์ทอง		✓		
	เทศบาลตำบลสำโรงตาเจ็น		✓		
สรุป (แห่ง)		7	10	3	0

จากตารางสรุปผลการศึกษาดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด 20 แห่งของภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เป็นพื้นที่วิจัย จำนวน 20 แห่ง มีการนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารงานในระดับ “เข้าข่าย” มากที่สุด จำนวน 11 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 55 รองลงมาคือ ระดับ “เข้าใจ” จำนวน 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 15 และ ยังไม่เข้าเกณฑ์ใดๆ จำนวน 6 แห่ง คิดเป็น ร้อยละ 30 โดยพบว่า ยังไม่มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใดเลยที่สามารถนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารงานจนถึงขั้นสูงสุด นั่นคือ ระดับ “เข้าถึง” หรือการเป็นองค์กรแห่งประโยชน์สุข

บทที่ 5

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในตำบลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การนำเสนอผลการศึกษาในบทนี้ จะเป็นผลการศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องในตำบล โดยจะแสดงให้เห็นถึงข้อมูลลักษณะเฉพาะของการบริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นพื้นที่วิจัยของการศึกษารั้งนี้ในประเด็นต่างๆ เพื่อที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจถึงบริบท และผลของการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สามารถสะท้อนถึงการบริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ โดยจะเป็นข้อมูลแสดงสถานะของการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีงบประมาณ 2561 โดยจะแบ่งประเด็นการนำเสนอผลการศึกษาออกเป็น 2 ส่วนสำคัญได้แก่ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในตำบลของพื้นที่ และข้อมูลข้อมูลที่เกี่ยวข้องในตำบลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อมูลทั้ง 2 ส่วนนี้ จะแสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่แตกต่างกันไป โดยข้อมูลในส่วนแรก หรือ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในตำบลของพื้นที่จะเป็นการแสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อประชาชนในพื้นที่ รวมถึงข้อมูลที่แสดงถึงศักยภาพของพื้นที่ในลักษณะของความพร้อมที่จะได้รับการพัฒนาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งข้อมูลในส่วนนี้ จะเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญถึงประเด็นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องแสวงหาแนวทางการพัฒนาเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับการพัฒนาให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้กำหนดไว้ในแบบประเมินการบริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อมูลอีกส่วนหนึ่ง ได้แก่ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในตำบลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงผลการบริหารงานตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งบ่งชี้ถึงผลการประเมินการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยข้อมูลในส่วนนี้จะบ่งชี้ให้เห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งได้มีผลการดำเนินงานอย่างไรบ้าง ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะนำไปใช้ในการออกแบบแนวทางการพัฒนาการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาให้สอดคล้องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนี้ยังจะช่วยยกระดับการบริการงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้อยู่ในระดับสูงขึ้นตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดไว้ว่า มีตั้งแต่ระดับ เข้าข่าย นั่นคือ เป็นองค์กรแห่งความยั่งยืน ระดับเข้าใจ คือ เป็นองค์กรแห่งความสุข และระดับเข้าถึง ซึ่งจะเป็นองค์กรประโยชน์สุข โดยการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะ

สามารถบรรลุเงื่อนไขการเป็นองค์กรดังกล่าวในแต่ละระดับได้นั้น จะต้องผ่านตัวชี้วัดและหลักเกณฑ์การประเมินผลตามที่ศึกษานี้กำหนด¹²

ผลการการนำเสนอข้อมูลทั้ง 2 ส่วนดังกล่าว เมื่อนำมาประกอบกันจะช่วยแสดงให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีผลของการบริหารงานสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การประเมินในระดับใด และจะช่วยบ่งชี้ให้เห็นอีกด้วยว่า มีประเด็นใดบ้างที่ควรจะต้องปรับปรุง และพัฒนาให้มีผลการบริหารงานที่ดีขึ้น อันจะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำเอาข้อมูลดังกล่าวนี้ ไปใช้ในการพิจารณาแสวงหาแนวทางการพัฒนาให้เกิดผลของการบริหารงานที่ดียิ่งขึ้นได้ ในท้ายที่สุดแล้ว จะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง มีแนวทางการดำเนินงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ จนกระทั่งกลายเป็น “วิถีชีวิต” ในการบริหารงานขององค์กร ซึ่งจะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถมีการบริหารงานที่ “ยั่งยืน และสมดุล” นั่นคือ สามารถปรับปรุงการบริหารงานของตนให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในการบริหารงานได้ ตลอดจนใช้ศักยภาพที่องค์กรมีอยู่ในการนำมาใช้เพื่อการบริหารงานได้อย่างเหมาะสมเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งการพัฒนาการบริหารงานได้อย่าง “ยั่งยืน และสมดุล” ดังกล่าวจะสามารถผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ปฏิบัติตามแนวทางนี้ สามารถที่จะบรรลุถึงระดับของการบริหารงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขั้นสูงสุดนั่นคือ เป็น “องค์กรประโยชน์สุข” ได้อย่าง “มั่นคง” ได้ในที่สุด

สำหรับผลการนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องในตำบลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของศึกษานี้ทั้งหมด จะแบ่งออกตามจังหวัดต่างๆ จำนวน 4 จังหวัด เรียงตามลำดับดังนี้คือ จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดยโสธร และจังหวัดบึงกาฬ โดยมีรายละเอียดของการนำเสนอข้อมูลดังนี้

1. จังหวัดอำนาจเจริญ

องค์การบริหารส่วนตำบลนาจิก¹³

ในอดีตตั้งแต่ปี 2410 เมื่อครั้งเมื่อเมืองอำนาจเจริญขอขึ้นกับเมืองอุบลราชธานีเจ้าเมืองอุบลราชธานี ในขณะนั้น คือ พระพรหมเทวานุเคราะห์วงศ์ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานนามตามที่ขอบ้านนาจิกตั้งขึ้นในราวปี พ.ศ.2410 โดยมีราษฎรกลุ่มใหญ่กลุ่มหนึ่งได้อพยพจากบ้านทุ่งใหญ่และบ้านกุดพันเขียว (ปัจจุบันอยู่ในเขตอำเภอมหาชนะชัย) เมืองฟ้าหยาดและอำเภอดำเนินสะดวก) เพื่อแสวงหาที่ทำมาหากินที่อุดมสมบูรณ์แล้วเดินทางผ่านบริเวรนี้ เห็นว่าเป็น

¹² โปรดดูรายละเอียดของหลักเกณฑ์ และตัวชี้วัดดังกล่าวได้ที่หน้า 29 – 31 และ 40 ของรายงานศึกษานี้

¹³ โปรดดูรายละเอียดเพิ่มเติมใน องค์การบริหารส่วนตำบลนาจิก. 2561. แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (2561-2564). เอกสารอัดสำเนา.

ทำเลดี และมีพื้นที่เหมาะสมกับการตั้งหลักปักฐานบริเวณนี้ เนื่องจากมีความอุดมสมบูรณ์ ด้วย ดิน น้ำ ป่า ซึ่งเป็นพื้นที่มีต้นไม้จิกจำนวนมากจึงตั้งชื่อว่า บ้านนาจิกและตั้งเป็นชื่อตำบลนาจิกในเวลาต่อมา

พ.ศ.2476 รัฐบาลสยามได้กำหนดการบริหารราชการส่วนภูมิภาคเป็นจังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน พ.ศ. 2480 ขณะนั้นตำบลนาจิกมี ชุนพินิจนาจิก (มหาบัว) เป็นกำนันตำบลนาจิก คนแรก เป็นผู้มีอำนาจบารมีปกครอง นายหรอย ไม่ทราบนามสกุล เป็นกำนันตำบลนาจิกคนที่สอง นายหนู กันหาวัน เป็นกำนันตำบล นาจิกคนที่สาม ขณะนั้นตำบลนาจิกมีพื้นที่กว้างขวางมีพื้นที่เป็นป่า ดงดิบครึ่งหนึ่งเมื่อมีคณอพยพมาตั้งถิ่นฐานมากขึ้นจึงไม่สามารถดูแลทุกข์สุขได้ทั่วถึง พ.ศ. 2517 นายนำ ไชยอาษา เป็นกำนันตำบลนาจิกคนที่สี่ ได้มีการแยกหมู่บ้านและจัดตั้งเป็นตำบลคือ ตำบล โนนโพธิ์ อยู่ทิศเหนือตำบลนาจิกพ.ศ. 2536 นายวิลาศ บุญเกษ เป็นกำนันตำบลนาจิกคนที่ห้า ได้มีการแยกหมู่บ้านอีกครั้งหนึ่งและจัดตั้งเป็นตำบลคือตำบลดอนเมย อยู่ทิศตะวันตกตำบลนาจิก จึงคงเหลือพื้นที่ในตำบลนาจิก จำนวน 8 หมู่บ้าน ประกอบด้วย หมู่ที่ 1 บ้านนาจิก หมู่ที่ 2 บ้านหนอง หุ้งมนต์ หมู่ที่ 3 หมู่ที่ 4 บ้านเชือก หมู่ที่ 5 บ้านหนองงาเทิง หมู่ที่ 6 บ้านหนองชาด หมู่ที่ 7 บ้านโนน ผึ่ง หมู่ที่ 8 บ้านโนนสมบูรณ์ (เดิมบ้านเชือก) นายนิคม ฝ่ายบุตร เป็นกำนันตำบลนาจิกคนที่หก และ คนปัจจุบัน ได้แก่ นายสมศักดิ์ โสภิพันธ์

ตำบลนาจิกเป็นชุมชนที่สงบมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินอยู่ใกล้ตัวเมือง พื้นที่ทำกินส่วนใหญ่ของตำบลเหมาะสำหรับการทำนาปีมีรายได้หลักปีละครั้ง การพัฒนาด้าน เศรษฐกิจ สังคม การเมืองนั้น ตำบลนาจิกมีต้นทุนทางสังคมที่เป็นผู้นำทางความคิดจำกัด ไม่นักต่อสู้ ทางอุดมการณ์เหมือนท้องถิ่นอื่น แต่ผู้นำท้องถิ่น ท้องถิ่นและประชาชนมีกระบวนการมีส่วนร่วม เป็นแรงผลักดันและขับเคลื่อนประเด็นงานนโยบายสาธารณะ โดยนำปัญหาความต้องการของพื้นที่ เป็นฐานมีเป้าหมายร่วมกันคือ สังคมอยู่เย็นเป็นสุข

ผู้นำท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้นำทางความคิดเป็นแกนหลักในการพัฒนามาโดย ตลอด การกระจายอำนาจทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการมากขึ้น ถึงแม้ว่า ยังไม่ได้ตอบโจทยความยากจน แต่กระบวนการมีส่วนร่วมสร้างให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้ และมีจิต อาสาในการพัฒนามากขึ้น

กลุ่มองค์กรที่ตั้งขึ้นทั้งจากนโยบายของรัฐหรือโดยการรวมตัวกันของกลุ่มประชาชนก็ ดีหรือโดยการขับเคลื่อนและหนุนเสริมโดยภาคประชาสังคมก็ดี เกิดขึ้นมากมายอย่างเป็นรูปธรรม เช่น กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มจักสานมวนยี่งขาว กลุ่มร้านค้าชุมชน กลุ่มเครือข่ายการค้าข้าว กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มเกษตร สามารถ ก้าวขึ้นมาเป็นแหล่งทุนทางสังคม โดยการมีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับ ผลประโยชน์

การเคลื่อนงานได้อย่างเป็นรูปธรรม เกิดจากการได้รับความร่วมมือจากภาคีทุกหน่วยงาน เช่น ผู้นำชุมชน โรงเรียน วัด โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สภาองค์กรชุมชนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยการประสานงานที่ดี จึงเห็นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน

เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2540 ได้ยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคนปัจจุบันดำรงตำแหน่งมา 1 สมัย ระยะเวลา 5 ปี

องค์การบริหารส่วนตำบลนาจิกมีพื้นที่รับผิดชอบโดยประมาณ 44.26 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 27,662.5 ไร่ มีจำนวนหลังคาเรือน 883 หลังคาเรือน จำนวนประชากร 3,793 คน แบ่งเป็น ชาย 1,858 คน หญิง 1,935 คน

กลุ่มผู้ด้อยโอกาส ผู้เปราะบาง

- จำนวนผู้สูงอายุ 270 คน
- จำนวนเด็กแรกเกิด ถึง 6 ปี 242 คน
- จำนวนผู้สูงอายุ ที่ป่วยเป็นโรคเรื้อรัง 132 คน
- จำนวนสตรีตั้งครรภ์ 24 คน
- จำนวนผู้สูงอายุ ที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ 12 คน
- จำนวนสตรีอายุ 35 ปี ขึ้นไป 993 คน
- จำนวนผู้พิการ 104 คน

องค์การบริหารส่วนตำบลลุดปลาตุก¹⁴

องค์การบริหารส่วนตำบลลุดปลาตุก อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ ได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อปี พ.ศ.2540 นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคนปัจจุบันดำรงตำแหน่งมา 1 สมัย ระยะเวลา 5 ปี

องค์การบริหารส่วนตำบลรับผิดชอบพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 64.40 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 40,250 ไร่

มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 1,959 หลังคาเรือน มีจำนวนประชากร 6,087 คน แบ่งเป็น เพศชาย จำนวน 3,073 คน เพศหญิง 3,014 คน ประชากรส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ประกอบด้วย ทำนา จำนวน 987 ครัวเรือน ทำสวน 22 ครัวเรือน ทำไร่ จำนวน 157 ครัวเรือน นอกจากนี้ยังได้มีการออกไปรับจ้างทำงานทั้งในพื้นที่และต่างจังหวัดในช่วงนอกฤดูการผลิต

¹⁴ โปรดดูรายละเอียดเพิ่มเติมใน องค์การบริหารส่วนตำบลลุดปลาตุก. 2561. แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (2561-2564). เอกสารอัดสำเนา.

ประชาชนที่ป่วยด้วยโรคติดต่อ จำนวน 294 คน และป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลปลาตุก ประกอบด้วย หมู่ที่ 1,2,3,4,10,12 จำนวน 4,096 คน

กลุ่มผู้ด้อยโอกาส ผู้เปราะบาง

- จำนวนผู้สูงอายุ 270 คน
- จำนวนเด็กแรกเกิด ถึง 6 ปี 242 คน
- จำนวนผู้สูงอายุ ที่ป่วยเป็นโรคเรื้อรัง 132 คน
- จำนวนสตรีตั้งครรภ์ 24 คน
- จำนวนผู้สูงอายุ ที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ 12 คน
- จำนวนสตรีอายุ 35 ปี ขึ้นไป 993 คน
- จำนวนผู้พิการ 104 คน

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนหนามแท่ง¹⁵

ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 บ้านโนนหนามแท่ง ถนนชยางกูร ตำบลโนนหนามแท่ง อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ อยู่ห่างจากอำเภอเมืองระยะทางประมาณ 7 กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดอำนาจเจริญประมาณ 2 กิโลเมตร

มีประชากรทั้งสิ้น 8,459 คน แยกเป็นชาย 4,267 คน หญิง 4,192 คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย 137.81 คน/ตารางกิโลเมตร

จำนวนผู้สูงอายุ : 256 คน

จำนวนผู้สูงอายุ ที่ป่วยเป็นโรคเรื้อรัง : 32 คน

จำนวนผู้สูงอายุ ที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ : 1 คน

จำนวนผู้พิการ : 5 คน

อาชญากรรม

ไม่มีเหตุอาชญากรรมเกิดขึ้น ส่วนมากครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติภัยอย่างถูกวิธีมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน จากข้อมูลที่สำรวจพบว่ามีครัวเรือนส่วนน้อยที่ไม่มีการป้องกันอุบัติเหตุ อาชญากรรม มีการการติดตั้งกล้องวงจรปิดในจุดที่เป็นที่สาธารณะ ติดตั้งสัญญาณไฟกระพริบทางร่วมทางแยก ก่อสร้างป้ายและลูกศรบอกทาง รวมทั้งได้ตั้งจุดตรวจ จุดสกัด จุดบริการ เนื่องจากพื้นที่ติดกับตัวเมืองอำนาจเจริญ ติดกับทางหลวงสาย อำนาจ-มุกดาหาร แต่ปัญหาที่พบเป็น

¹⁵ โปรดดูรายละเอียดเพิ่มเติมใน องค์การบริหารส่วนตำบลโนนหนามแท่ง. 2561. แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (2561-2564). เอกสารอัดสำเนา.

ประจำคือ การแข่งรถชิงของวุ่นวุ่น ทาง อบต.ได้ขอความร่วมมือไปยังแกนนำ ฝ่ายปกครอง และผู้ปกครองให้ดูแลบุตรหลาน และได้หารือเกี่ยวกับมาตรการแก้ไขในแต่ละชุมชนแล้ว

ยาเสพติด

ปัญหายาเสพติดในตำบลโนนหนามแท่ง จากการข้อมูลมีผู้ที่ติดยาเสพติด มีผู้เสพยาบ้างมีการส่งไปบำบัด แต่ยังไม่พบผู้ค้า เนื่องจากกว่าได้รับความร่วมมือกับทางผู้นำ ประชาชนหน่วยงานที่อยู่ในพื้นที่กับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ที่ช่วยสอดส่องดูแลอยู่ให้ความรู้ถึงพิษภัยของยาเสพติดมีการณรงค์ การประชาสัมพันธ์ การแจ้งเบาะแส การฝึกอบรมให้ความรู้ ถ้านอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ ก็เป็นเรื่องของอำเภอหรือตำรวจ ซึ่งมีการประสานข้อมูลกับทาง อบต. อยู่ตลอด

ระบบเศรษฐกิจ

ประชากรส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม อาชีพหลักคือ การทำนา มีบางส่วนทำไร่มันสำปะหลัง และมีบางส่วนที่ประกอบอาชีพเสริมอย่างอื่น เช่น รับจ้าง ทำไร่ ทำสวน ปศุสัตว์ ฯลฯ

เทศบาลตำบลพระเหลา

ตำบลพระเหลาแยกออกจากตำบลพนาเมื่อปีพุทธศักราช 2532 มีหมู่บ้านที่รับผิดชอบอยู่ 11 หมู่บ้าน ยกฐานะจากสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2540 จากองค์การบริหารส่วนตำบลพระเหลายกฐานะเป็นเทศบาลตำบลพระเหลา เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2548 และวันที่ 22 ธันวาคม 2554 เทศบาลตำบลพระเหลาได้ปรับขนาดจากเทศบาลขนาดเล็กเป็นเทศบาลขนาดกลาง เทศบาลตำบลพระเหลา เป็นตำบลหนึ่งในอีก 4 ตำบล ของอำเภอพนา จังหวัดอำนาจเจริญ สำนักงานเทศบาลตำบลพระเหลา ตั้งอยู่เลขที่ 19 หมู่ที่ 4 บ้านปทุมแก้ว ตำบลพระเหลา อำเภอพนา จังหวัดอำนาจเจริญ เนื้อที่ 25,719 ไร่ หรือ 53 ตารางกิโลเมตร ห่างจากที่ว่าการอำเภอพนาประมาณ 3 กิโลเมตร **มีหมู่บ้านทั้งสิ้น** 11 หมู่บ้าน มีจำนวนหลังคาเรือนทั้งหมด 1,895 หลังคาเรือน มีประชากรทั้งสิ้น 6,165 คน แบ่งเป็น ชาย 3,106 และหญิง 3,059

ระบบเศรษฐกิจ

ด้านการเกษตรประชากรส่วนใหญ่ของตำบลพระเหลา จะประกอบอาชีพด้านการเกษตรกรรม พืชเศรษฐกิจที่สำคัญที่หารายได้ให้แก่เกษตรกรคือ ข้าว ส่วนการเลี้ยงสัตว์จะเป็นแบบระบบครอบครัว เช่น เลี้ยงวัว เลี้ยงควาย หมู ไก่ เป็ด ฯลฯ อาชีพอื่น ๆ เช่น รับราชการ รับจ้างทั่วไป

โครงสร้างทางสังคม

สภาวะโภชนาการประชากรส่วนใหญ่ยังคงมีระดับโภชนาการที่มีความเสี่ยงขาดโภชนาการหรือโภชนาการเกิน เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ยังมีพฤติกรรมการรับประทานอาหารที่มีความเสี่ยง เช่นอาหารมัน หวาน เค็มเกินไป

สุขภาพโดยทั่วไป ประชากรส่วนใหญ่ยังขาดการออกกำลังกายหรือออกกำลังกายน้อยมาก คิดได้เพียงร้อยละ 10 เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่คิดว่าการทำงานในชีวิตประจำวันคือการออกกำลังกาย

กลุ่มผู้ด้อยโอกาส ผู้เปราะบาง

จำนวนผู้มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ.	จำนวน 9 ครอบครัว
จำนวนผู้สูงอายุ	จำนวน 1,070 คน
จำนวนผู้พิการ	จำนวน 286 คน
จำนวนผู้เสพยาเสพติด	จำนวน 6 คน
จำนวนผู้ที่ติดยาเสพติดที่ต้องได้รับการบำบัด	จำนวน 4 คน

เทศบาลตำบลไคคำ¹⁶

ตำบลไคคำประมาณปี พ.ศ.2311 พระเจ้าศิริบุญสารเจ้าเมืองเวียงจันทน์ได้ขับไล่พระวอ พระตา ซึ่งถูกกล่าวหาว่าเป็นขบถ ทั้งพระวอแลพระตาได้พาไพร่พลลูกน้องของตนข้ามแม่น้ำโขงมาอยู่ฝั่งไทยที่หนองบัวลำภู (จังหวัดหนองบัวลำภูในปัจจุบัน) ฝ่ายพระเจ้าศิริบุญสารได้ทราบข่าวว่า พระวอ พระตา กำลังชงสมุ้คน จึงยกทัพมาปราบอีก พระวอตายในสงคราม พระตาและพวกที่เหลือแตกพ่ายหนีเป็น 2 สาย สายที่ 1 ลงตามลำน้ำโขง สายที่ 2 ลงมาที่ยโสธรและแยกเป็นหลายกลุ่ม พระวออพยพลงมาที่ดอนมดแดง และอีกกลุ่มอาศัยตามลุ่มน้ำ มีจำนวนหนึ่งที่อาศัยที่โนนโพนเมืองประมาณ 50 ครอบครัว ซึ่งมาจากเวียงจันทน์ หรือบ่าวลาวเวียงที่ใช้คำแทนตัวเองว่า “โดนข้าน้อย หรือเจ้าอันยา” ต่อมาพื้นที่หมู่บ้านโพนเมืองเริ่มคับแคบ คนเฒ่าคนแก่สมัยนั้นก็ปรึกษาหารือกันเพื่อหาที่อยู่ใหม่ โดยตกลงกันออกหาที่ตั้งบ้านใหม่เป็น 3 กลุ่ม แต่ละกลุ่มให้มีผู้นำและคณะออกไปหาที่ตั้งบ้านใหม่ โดยให้นำเอาดินจากที่เห็นว่าสมควรที่จะตั้งหมู่บ้านมาเสี่ยงทายดูก่อนว่า เมื่อตั้งหมู่บ้านแล้วลูกบ้านจะเกิดความร่มเย็นเป็นสุขดีหรือไม่ ชาวบ้านจึงได้แยกออกสำรวจดังนี้

กลุ่มที่ 1 นำเอาดินโนนบ่อน้ำบุนมาเสี่ยงทาย ผลสามารถตั้งเป็นบ้านเป็นเมืองได้ (บ้านบ่อน้ำในปัจจุบัน)

¹⁶ โปรดดูรายละเอียดเพิ่มเติมใน เทศบาลตำบลไคคำ. 2561. แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (2561-2564). เอกสารอัดสำเนา.

กลุ่มที่ 2 นำเอาดินโนนหินลาดมาเสี่ยงทาย ผลสามารถตั้งเป็นบ้านเป็นเมืองได้ (บ้านลาดในปัจจุบัน)

กลุ่มที่ 3 นำเอาดินโนนคำคำไก่อมาเสี่ยงทาย ผลปรากฏว่าไม่สามารถตั้งเป็นหมู่บ้านได้เพราะเป็นป่ามเหศักดิ์มีผีตุ้มมาก

อีกกลุ่มหาจุดที่ตั้งใหม่ และได้พบโนนๆ หนึ่งซึ่งมีบริเวณกว้างขวาง ป่าอุดมสมบูรณ์ สัตว์ป่าน้อยใหญ่มากมาย และที่สำคัญบริเวณนั้นมีหนองน้ำคำหรือน้ำซบขนาดใหญ่มีน้ำไหลซึมตลอดทั้งปี ผู้นำจึงเอาดินแห่งนั้นมาเสี่ยงทายก็พบว่า สามารถตั้งเป็นบ้านเป็นเมืองได้แล้วจะพบกับความอยู่เย็นเป็นสุข ชาวบ้านจึงได้อพยพมาอยู่ ณ โนนแห่งนี้ และเรียกชื่อตามภูมิประเทศ เป็นป่าน้ำซบไหลตลอดปี ไก่อ่มากมายออกมาคุ้ยเขี่ยหาอาหารบริเวณชายป่า จึงพากันเรียกว่า “บ้านไก่อ๊ะ” ซึ่งตั้งในปีพ.ศ.2318 หลังจากได้เป็นหมู่บ้านก็ได้ขึ้นกับตำบลนาจิก ปีพ.ศ.2484 ย้ายมาขึ้นกับตำบลบุง ปีพ.ศ. 2489 ตั้งเป็นตำบลไก่อ๊ะ อำเภออำนาจเจริญ จังหวัดอุบลราชธานี คำว่า “ไก่อ๊ะ” แผลงมาจากบ้านไก่อ๊ะ ซึ่ง เป็นหมู่บ้านที่ตั้งตำบลบริเวณชายป่าข้างหมู่บ้านเป็นที่ลุ่มมีน้ำคำ (น้ำซบ) ไหลตลอดปี เวลาแสงแดดยามเช้าและเย็นมากระทบทำให้มองเห็นเป็นสีทองระยิบระยับไปทั่ว จึงเรียกว่า “คำไก่อ๊ะ” ต่อมาเปลี่ยนเป็น “ไก่อ๊ะ” คำว่า “ไก่อ๊ะ” แทนความหลากหลายของสัตว์ป่า “คำ” หมายถึง ดังนั้นตำบลไก่อ๊ะจึงหมายถึง “ดินแดนที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีทรัพยากรธรรมชาติที่พอเพียงต่อการดำรงชีวิต มีความเอื้ออาทรและความเป็นพี่น้องทำให้อยู่ร่วมกันด้วยความสงบ”

เทศบาลตำบลไก่อ๊ะแบ่งส่วนการปกครองออกเป็น ทั้งสิ้น 13 หมู่บ้าน มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 8,101 คน แบ่งเป็น ชาย 4,038 คน หญิง 4,063 คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย 96.75 คนต่อตารางกิโลเมตร นายกเทศมนตรีคนปัจจุบันดำรงตำแหน่งมาแล้ว 2 สมัย ระยะเวลาทั้งสิ้น 8 ปี

ระบบเศรษฐกิจ

ด้านการเกษตรประชากรส่วนใหญ่ของตำบลไก่อ๊ะ จะประกอบอาชีพด้านการเกษตรกรรม พืชเศรษฐกิจที่สำคัญที่ทำรายได้ให้แก่เกษตรกรคือ ข้าว ส่วนการเลี้ยงสัตว์จะเป็นแบบระบบครอบครัว เช่น เลี้ยงวัว เลี้ยงควาย หมู ไก่ เป็ด ฯลฯ อาชีพอื่น ๆ เช่น รับราชการ รับจ้างทั่วไป

โครงสร้างสุขภาพ

สภาวะโภชนาการประชากรส่วนใหญ่ยังคงมีระดับโภชนาการที่มีความเสี่ยงขาดโภชนาการหรือโภชนาการเกิน เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ยังมีพฤติกรรมการรับประทานอาหารที่มีความเสี่ยง เช่น อาหารมัน หวาน เค็มเกินไป

สุขภาพโดยทั่วไป ประชากรส่วนใหญ่ยังขาดการออกกำลังกายหรือออกกำลังกายน้อยมาก คิดได้เพียงร้อยละ 10 เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ไม่รู้ว่าจะออกกำลังกายอย่างถูกวิธีคืออย่างไร

กลุ่มผู้ด้อยโอกาส ผู้เปราะบาง

จำนวนผู้มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ.	จำนวน 10 ครอบครัว
จำนวนผู้สูงอายุ	จำนวน 1,870 คน
จำนวนผู้พิการ	จำนวน 437 คน
จำนวนผู้เสพยาเสพติด	จำนวน 15 คน
จำนวนผู้ที่ติดยาเสพติดที่ต้องได้รับการบำบัด	จำนวน 6 คน

2. จังหวัดศรีสะเกษ

เทศบาลตำบลโตด¹⁷

เทศบาลตำบลโตดจัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2539 และได้สร้างที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นใหม่ ณ บ้านหนองตอ หมู่ที่ 13 จนถึงปัจจุบัน และวันที่ 27 สิงหาคม พ.ศ.2555 องค์การบริหารส่วนตำบลโตดได้ยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลโตด มีเนื้อที่ทั้งหมด 41.21 ตารางกิโลเมตร หรือ 26,786.5 ไร่ มีประชากรทั้งสิ้น 8,203 คน แยกเป็นชาย 4,153 คน หญิง 4,050 คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย 199.05 / ตารางกิโลเมตร จำนวนครัวเรือน 1,709 ครัวเรือน

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม อาชีพหลักคือ การทำนา มีบางส่วนทำไร่ทำสวนบ้าง และมีบางส่วนที่ประกอบอาชีพเสริมอย่างอื่น เช่น รับจ้าง ทำไร่ ทำสวน ฯลฯ ส่วนปศุสัตว์ เป็นการประกอบกิจการในลักษณะเลี้ยงในครัวเรือนเป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริม เช่น การเลี้ยงไก่ เป็ด โค สุกร และกระบือ

จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ประชากรที่มีอายุ 18-60 ปี อยู่ในกำลังแรงงานร้อยละ 62.12 และประชากรอายุระหว่าง 25 - 50 ปี บางส่วนไปรับจ้างทำงานนอกพื้นที่ รวมทั้งแรงงานที่ไปทำงานต่างประเทศ

ปัญหาเสพยาเสพติดในพื้นที่เทศบาลตำบลโตด จากการสำรวจพบว่า ในเขตพื้นที่ที่มีผู้ที่ติดยาเสพติดแต่เมื่อเทียบกับพื้นที่อื่นถือว่าน้อย และยังไม่พบผู้ค้า เหตุผลก็เนื่องมาจากได้รับความร่วมมือกับทางผู้นำ ประชาชน หน่วยงานของเทศบาลตำบลโตดร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ที่ช่วยสอดส่องดูแลอยู่เป็นประจำ

เทศบาลฯ ยังมีปัญหาขยะบ้างบางส่วน แต่ได้พยายามจัดทำโครงการการจัดการขยะมูลฝอยที่ต้นทางให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน ซึ่งอยู่ในช่วงระหว่างดำเนินการดำเนินโครงการ นอกจากนี้ ยังคงมี

¹⁷ โปรดดูรายละเอียดเพิ่มเติมใน เทศบาลตำบลโตด. 2561. แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (2561-2564). เอกสารอัดสำเนา.

ปัญหาอบายมุขอยู่บ้าง แต่ได้มีการตั้งกฎกติกาและระเบียบในการส่งเสริมให้ประชาชนลดละเลิกการเล่นอบายมุขในงานบุญประเพณีในหมู่บ้าน

กลุ่มผู้ด้อยโอกาส ผู้เปราะบาง

จำนวนคนจนที่ขึ้นทะเบียน	3,244 คน
จำนวนผู้สูงอายุ	1,305 คน
จำนวนผู้พิการ	415 คน
จำนวนผู้ที่ติดยาเสพติดที่ต้องได้รับการบำบัด	2 คน

องค์การบริหารส่วนตำบลจิกสังข์ทอง¹⁸

ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของอำเภอราศีไศล และอยู่ห่างจากอำเภอราศีไศล เป็นระยะทางประมาณ 13 กิโลเมตร ตำบลจิกสังข์ทอง มีเนื้อที่อยู่ประมาณ 17,923 ไร่ หรือประมาณ 18 ตารางกิโลเมตร นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคนปัจจุบันดำรงตำแหน่งมาแล้วติดต่อกัน 3 สมัย หรือ 12 ปี

องค์การบริหารส่วนตำบลจิกสังข์ทองมีหมู่บ้านทั้งหมดจำนวน 10 หมู่บ้าน มีครัวเรือนทั้งสิ้น 845 ครัวเรือน มีประชากรทั้งสิ้น 3,976 คน แยกเป็นชาย 1,997 คน เป็นหญิง 1,939 คน

ประชาชนในเขตตำบลจิกสังข์ทองประกอบอาชีพทำนาเป็นอาชีพหลัก โดยผู้ที่ประกอบอาชีพทำนาคือ กลุ่มผู้สูงอายุ มีอาชีพรองโดยการรวมกลุ่มของเกษตรกรเป็นกลุ่มอาชีพ คือ 1.กลุ่มทอเสื่อ 2.กลุ่มทอผ้าไหม 3.กลุ่มเลี้ยงจิ้งหรีด 4.กลุ่มหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนประชาชนวัยแรงงานเดินทางเข้าเมืองเพื่อไปรับจ้างและขายแรงงาน ประชากรมีรายได้ 30,000 บาท ต่อคนต่อปี

สถานการณ์ยาเสพติดในเขตตำบลจิกสังข์ทอง มีการตรวจพบผู้เสพยาเสพติดรายย่อย ส่วนใหญ่เป็นวัยแรงงาน จากการตรวจหาสารเสพติดประจำปีพบว่า มีผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเป็นรายเดิม

โครงสร้างสุขภาพ ประชาชนยังมีความเสี่ยงในเรื่องปัญหาสุขภาพ เช่นโรคเบาหวาน โรคความดันและมีสัดส่วนของจำนวนผู้สูงอายุมากกว่า 60%

สถานะโภชนาการ ประชาชนยังมีความเสี่ยงด้านโภชนาการ โดยเฉพาะปัญหาโภชนาการของเด็กนักเรียนที่มีความเสี่ยงในเรื่องภาวะเรื้อรังน้ำหนักเกิน

สถานะความเจ็บป่วย ประชาชนจำนวน 60% ยังคงมีสถานะความเจ็บป่วยเนื่องจากเป็นโรคเบาหวาน โรคความดันและโรคอื่นๆ

¹⁸ โปรดดูรายละเอียดเพิ่มเติมใน องค์การบริหารส่วนตำบลจิกสังข์ทอง. 2561. แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (2561-2564). เอกสารอัดสำเนา.

กลุ่มผู้ด้อยโอกาส ผู้เปราะบาง

จำนวนคนจนที่ขึ้นทะเบียน	5,221 คน
จำนวนผู้สูงอายุ	591 คน
จำนวนผู้พิการ	118 คน
จำนวนผู้ที่ติดยาเสพติดที่ต้องได้รับการบำบัด	7 คน

องค์การบริหารส่วนตำบลพยุห์¹⁹

เดิมเป็นสภาตำบลพยุห์ ทำให้การบริหารงานไม่สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขาดความคล่องตัวในการบริหาร รัฐบาลจึงปรับปรุงฐานะของสภาตำบลเสียใหม่ให้เป็นนิติบุคคล เพื่อให้สามารถรองรับการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนให้มากยิ่งขึ้น ตามพ.ร.บ.สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 องค์การบริหารส่วนตำบลพยุห์ ตั้งอยู่เลขที่ 169 ถนนศรีสะเกษ – กันทรลักษณ์ อำเภอพยุห์ จังหวัดศรีสะเกษ อยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของจังหวัดศรีสะเกษ มีเนื้อที่ทั้งหมด 22,317.5 ไร่ หรือประมาณ 32.10 ตารางกิโลเมตร มีจำนวนหลังคาเรือนทั้งสิ้น 1,297 หลังคาเรือน มีประชากรทั้งสิ้น 4,974 คน แบ่งเป็นชาย 2,437 คน หญิง 2,537 คน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งมาติดต่อกัน 3 สมัย รวมระยะเวลา 10 ปี

สภาพสังคมปัจจุบัน ประชาชนยังคงดำรงชีวิตแบบพึ่งพาอาศัยกันเป็นส่วนใหญ่ การติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างบุคคลในชุมชนยังเป็นไปด้วยความเรียบง่าย มีการรวมกลุ่มกันเพื่อทำกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและร่วมกิจกรรมของเทศบาล

ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยเฉพาะการประกอบอาชีพทำนาเป็นหลัก ประกอบอาชีพค้าขายบ้าง รายได้หลักส่วนใหญ่มาจากการขายผลผลิตข้าวในแต่ละปีที่ผลิตได้ ส่วนรายได้เสริมมาจากการเลี้ยงสัตว์ ค้าขายวัสดุของเก่า รายได้เฉลี่ยของประชาชนประมาณ 40,000 บาทต่อคนต่อปี

กลุ่มผู้ด้อยโอกาส ผู้เปราะบาง

จำนวนคนจนที่ขึ้นทะเบียน	2,238 คน
จำนวนผู้สูงอายุ	574 คน
จำนวนผู้พิการ	99 คน
จำนวนผู้ที่ติดยาเสพติดที่ต้องได้รับการบำบัด	4 คน

¹⁹ โปรดดูรายละเอียดเพิ่มเติมใน องค์การบริหารส่วนตำบลพยุห์. 2561. แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (2561-2564). เอกสารอัดสำเนา.

เทศบาลตำบลเมืองจันทร์²⁰

เทศบาลตำบลเมืองจันทร์ตั้งอยู่ เลขที่ 70 หมู่ที่ 6 ตำบลเมืองจันทร์ อำเภอเมืองจันทร์ จังหวัดศรีสะเกษ กระทรวงมหาดไทยประกาศจัดตั้งเป็นสภาตำบลเมืองจันทร์ เมื่อปี พ.ศ.2537 และอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 40 และมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและเทศบาลตำบล พ.ศ.2537 ยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองจันทร์ เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ ปีพ.ศ.2540 และได้รับการยกฐานะตามประกาศกระทรวงมหาดไทยเป็นเทศบาลตำบลเมืองจันทร์ วันที่ 5 กันยายน พ.ศ.2556 มีเนื้อที่ประมาณ 38.4 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 40,000 ไร่ นายกเทศมนตรีคนปัจจุบันดำรงตำแหน่งมา 2 สมัยติดต่อกัน รวมทั้งสิ้น 8 ปี

ตำบลเมืองจันทร์ มีจำนวนครัวเรือน 1,715 ครัวเรือน มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 7,862 คน โดยแยกตามเพศคือ ชาย จำนวน 4,063 คน หญิง จำนวน 3,799 คน

การประกอบอาชีพของคนในชุมชนส่วนใหญ่ อาชีพหลักคือเกษตรกรรม อาชีพรองคือประกอบธุรกิจพานิชยกรรม รับจ้างทั่วไป และรวมกลุ่มผลิตสินค้าในท้องถิ่น ประชาชนมีรายได้เฉลี่ยต่อปีคนละ 30,000 บาท/คน/ปี

ยังพบว่า มีปัญหาขยะบ้างบางส่วน แต่ทางเทศบาลได้พยายามจัดทำโครงการการจัดการขยะมูลฝอยที่ต้นทางให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน ซึ่งอยู่ในช่วงระหว่างดำเนินการ

ในส่วนของปัญหาอบายมุขและสิ่งเสพติด ได้มีการตั้งกฎกติกาและระเบียบในกาส่งเสริมให้ประชาชนลดละเลิกการเล่นอบายมุขในบุญประเพณีในหมู่บ้านและกวัดขันเข้มงวดเกี่ยวกับยาเสพติดในพื้นที่

กลุ่มผู้ด้อยโอกาส ผู้เปราะบาง

จำนวนคนจนที่ขึ้นทะเบียน	4,973 คน
จำนวนผู้สูงอายุ	905 คน
จำนวนผู้พิการ	74 คน
จำนวนผู้ที่ติดยาเสพติดที่ต้องได้รับการบำบัด	10 คน

²⁰ โปรดดูรายละเอียดเพิ่มเติมใน เทศบาลตำบลเมืองจันทร์. 2561. แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (2561-2564). เอกสารอัดสำเนา.

เทศบาลตำบลสำโรงตาเจ็น²¹

องค์การบริหารส่วนตำบลสำโรงตาเจ็น ยกฐานะจากสภาตำบลขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2540 องค์ประกอบเป็นตำบลหนึ่งของอำเภอชุมพวง จังหวัดศรีสะเกษ องค์การบริหารส่วนตำบลสำโรงตาเจ็น มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 32.9 ตารางกิโลเมตร นายกเทศมนตรีคนปัจจุบันดำรงตำแหน่งมาแล้ว 2 สมัย ในปี พ.ศ. 2544 – 2547 และ ปี 2556-ปัจจุบัน

ตำบลสำโรงตาเจ็นมี 17 หมู่บ้าน และมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 5,760 คนแยกเป็นประชากรชาย จำนวน 2,933 คน คิดเป็นร้อยละ 50.66 จำนวนประชากรหญิง 2,857 คน คิดเป็นร้อยละ 49.34

ประเภทอาชีพ	อาชีพที่ทำรายได้สูงของครัวเรือน			
	อันดับ 1		อันดับ 2	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ทำนา	1055	89.18	122	24.75
2. ทำไร่ ระบุ	18	1.52	35	7.1
3. ทำสวน ระบุ	5	0.42	59	11.97
4. เลี้ยงสัตว์ ระบุ	13	1.1	99	20.08
6. เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ระบุ	0	0	2	0.41
7. อุตสาหกรรมในครัวเรือน ระบุ	1	0.08	2	0.41
8. อื่นๆ (ระบุ) รับจ้างทั่วไป	91	7.69	174	35.29
รวม	1183	100	493	100

องค์การบริหารส่วนตำบลสำโรงตาเจ็น มีการจัดการขยะ จำนวน 1,025 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 84.99 ไม่มีการจัดการขยะ จำนวน 181 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 15.01 และไม่ได้รับข้อมูล 1 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.08

²¹ โปรดดูรายละเอียดเพิ่มเติมใน องค์การบริหารส่วนตำบลสำโรงตาเจ็น. 2561. แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (2561-2564). เอกสารอัดสำเนา.

กลุ่มผู้ด้อยโอกาส ผู้เปราะบาง

จำนวนคนจนที่ขึ้นทะเบียนจำนวนผู้รับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ	2,368 ราย
จำนวนผู้สูงอายุจำนวนสูงอายุ	820 คน
จำนวนผู้พิการจำนวนผู้พิการ	278 คน
จำนวนผู้ที่ติดยาเสพติดที่ต้องได้รับการบำบัด	2 คน

3. จังหวัดบึงกาฬ

เทศบาลตำบลบึงโขงหลง²²

เทศบาลตำบลบึงโขงหลงได้รับการยกฐานะจากสุขาภิบาลบึงโขงหลง จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2536 และในประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลตำบลบึงโขงหลง อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดหนองคาย เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2553 โดยมีพื้นที่ทั้งหมด 13.2 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วยตำบลบึงโขงหลง 7 ชุมชน ตำบลโพธิ์หมากแข้ง 5 ชุมชน จำนวนประชากรปัจจุบันมีทั้งสิ้น 9,764 คน มีจำนวนครัวเรือน 2,717 ครัวเรือน และมีความหนาแน่นของประชากร 739.69 คน แยกเป็นประชากรชาย จำนวน 4,849 คน ประชากรหญิง จำนวน 4,915 คน นายกเทศมนตรีคนปัจจุบันดำรงตำแหน่งมา 4 สมัย ติดต่อกันรวมระยะเวลา 16 ปี

ทางด้านเศรษฐกิจ เกษตรกรที่มีที่ทำกินของตนเอง 3,100 ครัวเรือน เกษตรกรที่ไม่มีที่ทำกินของตนเอง 77 ครัวเรือน แรงงานรับจ้างที่ไม่มีที่ทำกิน 44 ครัวเรือน

เทศบาลตำบลบึงโขงหลงมีการแก้ไขปัญหาเรื่องขยะเรื่องการจัดตั้งธนาคารขยะ ทั้ง 12 ชุมชน และมีบริการเก็บขยะจากทางเทศบาล ปัญหาอบายมุขและสิ่งเสพติด เทศบาลตำบลบึงโขงหลงไม่ถือว่าเป็นชุมชนปลอดอบายมุขหรือสิ่งเสพติด เพราะจากการสำรวจพบว่ามีคนในหลายๆ ชุมชนเล่นการพนันเวลาว่างจากงานประจำ และมีเด็กวัยรุ่นเข้ารับการบำบัดยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง

กลุ่มผู้ด้อยโอกาส ผู้เปราะบาง

จำนวนคนจนที่ขึ้นทะเบียน	4,242 คน
จำนวนผู้สูงอายุ	1,464 คน
จำนวนผู้พิการ	488 คน
จำนวนผู้ที่ติดยาเสพติดที่ต้องได้รับการบำบัด	2 คน

²² โปรดดูรายละเอียดเพิ่มเติมใน เทศบาลตำบลบึงโขงหลง, 2561. แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (2561-2564). เอกสารอัดสำเนา.

เทศบาลตำบลปากคาด

เทศบาลตำบลปากคาดตั้งอยู่เลขที่ 157 หมู่ 5 ตำบลโนนศิลา อำเภอปากคาด จังหวัดบึงกาฬ ได้รับการยกฐานะจากสุขาภิบาลเป็นเทศบาลเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2542 สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่มคิดเป็นร้อยละ 80 ของพื้นที่ทั้งหมดติดกับแม่น้ำโขงทำให้มีการเกษตรแนวใหม่ตามลุ่มแม่น้ำโขง นายกเทศมนตรีคนปัจจุบันดำรงตำแหน่งมาแล้ว 1 สมัย ระยะเวลา 5 ปี

พื้นที่การเกษตร อาชีพส่วนใหญ่ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปากคาด คือ อาชีพเกษตรกรรมเช่นทำนาทำไร่ปลูกผัก ปลูกยางพารา สวนผลไม้ รองลงมาคือ ค้าขาย รับจ้างทั่วไป และอุตสาหกรรมในครัวเรือน เช่น ปลาร้าบอง ไม้กวาดดอกหญ้า ผลผลิตการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ยางพารา เงาะ ทุเรียน มังคุด แตงโม ถั่วเหลือง และไม้ยูคาลิปตัส อาชีพอื่นๆ ในพื้นที่ เช่น ค้าขาย ร้อยละ 30

จากการสำรวจยังพบว่า เขตรับผิดชอบยังมีปัญหาอบายมุขและสิ่งเสพติด ร้อยละ 20 ของพื้นที่

ตำบลปากคาดมีจำนวนหมู่บ้าน 10 หมู่บ้าน จำนวนครัวเรือนทั้งหมด 1,500 ครัวเรือน และจำนวนประชากรทั้งหมด 4,177 คน ประกอบด้วย เพศชาย 2,064 คน เพศหญิง 2,113 คน

กลุ่มผู้ด้อยโอกาส ผู้เปราะบาง

จำนวนคนจนที่ขึ้นทะเบียน	2,500 คน
จำนวนผู้สูงอายุ	1,125 คน
จำนวนผู้พิการ	192 คน
จำนวนผู้เสพยาเสพติดที่ต้องได้รับการบำบัด	80 คน

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองทุ่ม²³

เมื่อก่อนมีนายปา จักสาร พร้อมด้วยเพื่อนบ้าน จำนวน 33 ครัวเรือน ได้อพยพจากบ้านขามเปี้ย แขวงไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม มาตั้งหลักแหล่งทำมาหากินอยู่ริมหนองน้ำ ซึ่งมีต้นกระทุ่มอยู่ริมหนองน้ำ จึงตั้งเป็นชื่อหมู่บ้านว่า บ้านหนองทุ่ม อยู่ในเขตปกครองของตำบลท่ากกแดง จังหวัดหนองคาย

ในปี พ.ศ.2447 ได้จัดตั้งเป็นหมู่บ้านโดยมีผู้ใหญ่บ้านคนแรกคือ นายปา จักสาร ต่อมาในปี พ.ศ.๒๔๘๐ ได้แยกบ้านหนองทุ่มออกจากตำบลท่ากกแดง ไปขึ้นต่อตำบลซาง จังหวัด

²³ โปรดดูรายละเอียดเพิ่มเติมใน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองทุ่ม. 2561. แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (2561-2564). เอกสารอัดสำเนา.

หนองคาย จนกระทั่งในปี พ.ศ.2530 ยกฐานะขึ้นเป็นตำบลหนองทุ่ม วันที่ 23 มีนาคม พ.ศ.2554 จังหวัดหนองคาย ได้แบ่งเขตการปกครองออกเป็นจังหวัดบึงกาฬ ตำบลหนองทุ่มจึงขึ้นการปกครองกับจังหวัดบึงกาฬ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคนปัจจุบันดำรงตำแหน่งมา 2 สมัยรวมระยะเวลา 8 ปี

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองทุ่ม มีหมู่บ้านจำนวน 12 หมู่บ้าน พื้นที่รวม 13.2 ตารางกิโลเมตร จำนวนครัวเรือน 2,882 ครัวเรือน จำนวนประชากร 9,950 คน

พื้นที่การเกษตร มีพื้นที่ร้อยละ 50 เป็นพื้นที่ทำนาและประกอบอาชีพเกษตรกรรม ของชุมชน ประกอบอาชีพอื่นๆ ได้แก่ อาชีพการประมง และมีพื้นที่อ่างเก็บน้ำบึงเค็งเป็นที่หาอาหาร ด้วยเช่นกัน

ทางด้านเศรษฐกิจพบว่า เกษตรกรที่มีที่ทำกินของตนเอง 2,882 ครัวเรือน เกษตรกรที่ไม่มีที่ทำกินของตนเอง 35 ครัวเรือน แรงงานรับจ้างที่ไม่มีที่ทำกิน 250 ครัวเรือน

ปัญหาอบายมุขและสิ่งเสพติด อบต.หนองทุ่ม ยังมีการตรวจพบว่ามีอบายมุขในชุมชนและปัญหาเสพติดยังคงมี เห็นได้จากแบบสำรวจจะระบุไว้แต่ละชุมชนยังมีผู้ที่ติดยา และต้องการบำบัดยาอีกจำนวนมาก

กลุ่มผู้ด้อยโอกาส ผู้เปราะบาง

จำนวนคนจนที่ขึ้นทะเบียน	4,278 คน
จำนวนผู้สูงอายุ	1,492 คน
จำนวนผู้พิการ	497 คน

องค์การบริหารส่วนตำบลวังชมภู²⁴

ตำบลวังชมภู ได้ชื่อมาจากบ้านวังยาวเดิม ประชากรอพยพมาจากบ้านตาลเดี่ยว ต.ท่ากกแดง อ.บึงกาฬ จ.หนองคาย ในปี พ.ศ. 2456 หมู่บ้านได้ตั้งอยู่ติดแม่น้ำสงคราม ซึ่งเป็นแม่น้ำสายหลัก โดยเป็นวังลึก และยาวกว่าบริเวณอื่น ชาวบ้านจึงตั้งชื่อว่า “วังยาว” และตั้งเป็นทางการเมื่อ พ.ศ. 2468 จนถึงปัจจุบัน ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลวังชมภู ตั้งอยู่ที่ ตำบลวังชมภู อ.พรเจริญ จ.บึงกาฬ พื้นที่ตำบลวังชมภู มีเนื้อที่ประมาณ 50.50 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 31,562.99 ไร่ ดำรง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคนปัจจุบันดำรงตำแหน่งมาแล้ว 2 สมัยติดต่อกัน รวมระยะเวลา 8 ปี

ตำบลวังชมภู มีรายได้ของประชากรเฉลี่ย 49,922 บาท ต่อคน/ปี โดยมีเกษตรกร เป็นอาชีพหลักของประชาชนในพื้นที่ของตำบลวังชมภู คือ การทำนา ทำไร่ ปลูกผักชนิดต่างๆ ส่วนใหญ่อยู่ตามบริเวณที่ราบลุ่ม และริมแม่น้ำสงคราม ซึ่งจะทำการเพาะปลูกทั้งข้าวเหนียวและข้าวเจ้า

²⁴ โปรดดูรายละเอียดเพิ่มเติมใน องค์การบริหารส่วนตำบลวังชมภู. 2561. แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (2561-2564). เอกสารอัดสำเนา.

โดยมีปศุสัตว์ เป็นอาชีพรองของประชากรในพื้นที่ตำบลวังชมภู เช่น โคกระบือ ไก่ สุกร เป็ด และสัตว์อื่น ๆ นอกจากนี้ ยังมีอาชีพประมงแบบพื้นบ้านตามลำน้ำ ทำไร่ เช่น ทำไร่มันสำปะหลัง และเริ่มมีการปลูกไม้เศรษฐกิจมากขึ้น เช่น การปลูกยางพารา การปลูกยูคาลิปตัส ส่วนอาชีพ ค้าขาย ส่วนใหญ่จะค้าขายของชำ และสินค้าทางการเกษตร ประชาชนในตำบลวังชมภู บางส่วนจะอพยพไปทำงานรับจ้างยังต่างถิ่น เช่น กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

จำนวนประชากรของตำบลวังชมภู รวมทั้งสิ้น 4,484 คน แยกเป็นชาย 2,280 คน หญิง 2,204 คน จำนวน ครัวเรือน 1,173 ครัวเรือน

กลุ่มผู้ด้อยโอกาส ผู้เปราะบาง

จำนวนคนจนที่ขึ้นทะเบียน	1,928 คน
จำนวนผู้สูงอายุ	224 คน
จำนวนผู้พิการ	67 คน
จำนวนผู้ที่ติดยาเสพติดที่ต้องได้รับการบำบัด	44 คน

องค์การบริหารส่วนตำบลปากคาด²⁵

องค์การบริหารส่วนตำบลปากคาด ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของอำเภอปากคาด อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ 3.5 กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งหมด 51 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 31,938 ไร่ มีหมู่บ้านในเขตรับผิดชอบ จำนวน 9 หมู่บ้าน สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่ม พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ปลูกสร้างบ้านเรือน และทำการเกษตร อบต.ปากคาด มีประชากรทั้งสิ้น 3,819 คน แบ่งเป็นเพศชาย จำนวน 1,943 คน เพศหญิง 1,876 คน มีจำนวนครัวเรือน 1,152 หลังคาเรือน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคนปัจจุบันดำรงตำแหน่งมาแล้ว 2 สมัย รวมระยะเวลา 9 ปี

ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีพื้นที่การเกษตรประมาณ 10,093 ไร่ สภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญแยกได้ดังนี้ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง ข้าวโพด ผัก ผลไม้ตามฤดูกาล เงาะ ลำไย เป็นต้น รองลงมาคือ ประกอบอาชีพค้าขาย

พบปัญหาผลกระทบทางอากาศในพื้นที่ อบต.ปากคาด เนื่องจากมีพื้นที่หลายจุดเป็นจุดรับซื้อขายพารา ทำให้เมื่อมีการนำยางกันถ้วยมารวมกันเพื่อขาย กลิ่นของยางพารารบกวนชาวบ้านเกิดเป็นมลภาวะทางอากาศ นอกจากนี้ยังพบว่า มีปัญหาอบายมุขและสิ่งเสพติด โดยพื้นที่ อบต.ปากคาด เป็นพื้นที่หนึ่งที่ต้องเฝ้าระวังเรื่องของอบายมุข และยาเสพติด เนื่องจากมีพื้นที่บางส่วนติดกับแม่น้ำโขง จึงพบเป็นแหล่งผ่อนปรนสำหรับผู้ค้ายาข้ามชาติ ทำให้ชุมชนยังคงมียาเสพติด

²⁵ โปรดดูรายละเอียดเพิ่มเติมใน องค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงตะเอนปากคาด. 2561. แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (2561-2564). เอกสารอัดสำเนา.

กลุ่มผู้ด้อยโอกาส ผู้เปราะบาง

จำนวนคนจนที่ขึ้นทะเบียน	1,642 คน
จำนวนผู้สูงอายุ	381 คน
จำนวนผู้พิการ	67 คน
จำนวนผู้ที่ติดยาเสพติดที่ต้องได้รับการบำบัด	38 คน

4. จังหวัดยโสธร

เทศบาลตำบลกุดเชียงหมี²⁶

เทศบาลตำบลกุดเชียงหมี ได้รับการยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลตามประกาศกระทรวงมหาดไทยเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2552 แบ่งการปกครองออกเป็น 2 เขต จำนวน 12 หมู่บ้าน จำนวนประชากรทั้งสิ้น 7,636 คน ชาย 3,761 คน หญิง 3,875 คน จำนวนครัวเรือน 1,957 ครัวเรือนความหนาแน่นเฉลี่ย 68 คน/ตารางกิโลเมตร นายกเทศมนตรีคนปัจจุบันดำรงตำแหน่งมาแล้ว 4 สมัยติดต่อกัน รวมระยะเวลา 16 ปี

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำให้มีความจำเป็นต้องจ้างแรงงานจากต่างพื้นที่ เข้ามาอยู่ในพื้นที่ประชากรจึงมีความหลากหลายเข้ามาอยู่อาศัยส่งผลให้มีปัญหา ยาเสพติดแพร่ระบาดเข้ามาในพื้นที่พอสมควร แต่เนื่องจากพื้นที่อยู่ในความรับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรเลิงนกทา คอยสอดส่องดูแลและหาเบาะแสผู้กระทำความผิดอยู่เป็นประจำ ประกอบกับแต่ละชุมชนมีอาสาสมัครตำรวจบ้านซุ้รักษาความสงบหมู่บ้าน คอยเป็นกำลังสำคัญในการแจ้งเบาะแสและข้อมูลข่าวสารให้กับทางราชการทำให้ปัญหา ยาเสพติดเบาบางลงตามลำดับ

เทศบาลตำบลกุดเชียงหมี ได้ดำเนินการด้านสังคมสงเคราะห์ ดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์ รับลงทะเบียนและประสานโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ประสานการรับบัตรผู้พิการ อีกทั้งยังมีอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน และมีระบบการดำเนินงานดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง (Long Term Care) ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบผู้ดูแลผู้สูงอายุ (Care Giver)

ตำบลกุดเชียงหมี มีพื้นที่กว้างและอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การทำการเกษตร ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำนา ทำไร่มันสำปะหลัง ปลูกอ้อยและสวนยางพารา และในปัจจุบันมีการปลูกปาล์มน้ำมันในบางพื้นที่ นอกจากนี้ ยังมีผู้ประกอบอาชีพการประมง และการปศุสัตว์ ได้แก่ โคพื้นเมือง โคพันธุ์โคลูกผสม กระบือ สุกร ไก่และเป็ด

²⁶ โปรดดูรายละเอียดเพิ่มเติมใน องค์การบริหารส่วนตำบลกุดเชียงหมี. 2561. แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (2561-2564).

กลุ่มผู้ด้อยโอกาส ผู้เปราะบาง

จำนวนคนจนที่ขึ้นทะเบียน	3,054 คน
จำนวนผู้สูงอายุ	916 คน
จำนวนผู้พิการ	75 คน
จำนวนผู้ที่ติดยาเสพติดที่ต้องได้รับการบำบัด	3 คน

เทศบาลตำบลบุงคำ²⁷

ตำบลบุงคำ เป็นตำบลที่ตั้งอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอเลิงนกทา ประกอบด้วย 16 หมู่บ้าน มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 130,937.5 ไร่ หรือ ประมาณ 209.5 ตารางกิโลเมตร มีประชากรทั้งหมด 13,474 แบ่งเป็นเพศชาย 6,780 คน เพศหญิง 13,474 คน มีหลังคาเรือนทั้งสิ้น 3,746 หลังคาเรือน มีความหนาแน่นเฉลี่ย 64-65 คน/ตารางกิโลเมตร นายกเทศมนตรีคนปัจจุบันดำรงตำแหน่งมาแล้ว 3 สมัย รวมระยะเวลา 12 ปี

ด้านการเกษตรประชากรส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพด้านการเกษตรกรรม พืชเศรษฐกิจที่สำคัญที่ทำรายได้ให้แก่เกษตรกรคือ ข้าว ส่วนการเลี้ยงสัตว์จะเป็นแบบระบบครอบครัว เช่น เลี้ยงวัว เลี้ยงควาย หมู ไก่ เป็ด ฯลฯ อาชีพอื่น ๆ เช่น รับราชการ รับจ้างทั่วไป

เทศบาลตำบลบุงคำมีการจัดตั้ง อปพร.ทุกหมู่บ้าน เพื่อดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน ทำให้ตำบลบุงคำไม่มีปัญหาในด้านอาชญากรรมในพื้นที่

เทศบาลตำบลบุงคำมีพื้นที่เฝ้าระวังและป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดครอบคลุมทั้ง 19 หมู่บ้านและจัดให้มีการอบรมกลุ่มเสี่ยงทั้งในและนอกสถานศึกษา

เทศบาลตำบลบุงคำได้มีการส่งเสริมกิจกรรมสังคมสงเคราะห์กับประชาชนในกลุ่มต่างๆ ตามนโยบายของรัฐบาล ดังนี้ ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ จำนวน 1,532 บาท ผู้พิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพฯ จำนวน 435 ราย ผู้ป่วยเอดส์ที่ได้รับเบี้ยยังชีพ จำนวน 12 ราย

กลุ่มผู้ด้อยโอกาส ผู้เปราะบาง

จำนวนผู้มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ.	จำนวน 5,793 คน
จำนวนผู้สูงอายุ	จำนวน 1,616 คน
จำนวนผู้พิการ	จำนวน 404 คน
จำนวนผู้เสพยาเสพติดที่ต้องได้รับการบำบัด	จำนวน 130 คน

²⁷ โปรดดูรายละเอียดเพิ่มเติมใน องค์การบริหารส่วนตำบลบุงคำ. 2561. แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (2561-2564). เอกสารอัดสำเนา.

เทศบาลตำบลค่าน้ำสร้าง²⁸

เดิมตำบลค่าน้ำสร้างขึ้นอยู่กับในความปกครองของอำเภอโพธาราม ต่อมาเมื่อปี 2520 ได้แยกการปกครองออกเป็นตำบลค่าน้ำสร้าง อยู่ในเขตการปกครองของอำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร แบ่งการปกครองออกเป็น 10 หมู่บ้าน

องค์การบริหารส่วนตำบลค่าน้ำสร้าง มีพื้นที่รับผิดชอบ 45.86 ตารางกิโลเมตร หรือ 28,622.50 ไร่ มีประชากรทั้งหมด 4,929 คน เป็นชาย 2,498 คน หญิง 2,431 คน และมี 1,287 ครัวเรือน นายกเทศมนตรีคนปัจจุบันดำรงตำแหน่งมาแล้ว 5 สมัยติดต่อกัน รวมระยะเวลา 17

ตำบลค่าน้ำสร้างมีการเกษตรกรรมทั่วไปรวมทั้งที่อยู่อาศัย ประมาณ 12,930 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 53 ของพื้นที่ตำบล จำนวนครัวเรือนในภาคเกษตรกรรมจำนวน 1,287 ครัวเรือน แยกออกดังนี้

1. พื้นที่ทำนา	12,381	ไร่
๒. พื้นที่ปลูกพืชไร่	162	ไร่
๓. พื้นที่ปลูกไม้ยืนต้น	98	ไร่
๔. พื้นที่สวนผักและไม้ดอก	43	ไร่

การเลี้ยงสัตว์ของตำบลค่าน้ำสร้าง มีการเลี้ยงโคขุนเพื่อการค้า และการเลี้ยงสัตว์ปีก เช่น ไก่เนื้อ ไก่พื้นบ้าน เป็ดเทศ , ห่าน , สุกร เป็นอาชีพเสริม

อุตสาหกรรมของตำบลค่าน้ำสร้างส่วนมากเป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือน เช่น โรงสีข้าว อุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้ามีเป็นส่วนน้อย

กลุ่มผู้ด้อยโอกาส ผู้เปราะบาง

จำนวนผู้มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ.	จำนวน 2,119 คน
จำนวนผู้สูงอายุ	จำนวน 739 คน
จำนวนผู้พิการ	จำนวน 147 คน
จำนวนผู้เสพยาเสพติดที่ต้องได้รับการบำบัด	จำนวน 40 คน

²⁸ โปรดดูรายละเอียดเพิ่มเติมใน องค์การบริหารส่วนตำบลค่าน้ำสร้าง. 2561. แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (2561-2564). เอกสารอัดสำเนา.

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส²⁹

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเสยกฐานะมาจากสภาตำบล เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2540 โดยองค์การบริหารส่วนตำบล บริหารงานตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึง (ฉบับที่ 6) พ.ศ.2552 มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคนปัจจุบันดำรงตำแหน่งมา 1 สมัย ระยะเวลา 4 ปี และได้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนต่อจนถึงปัจจุบันเนื่องจากยังไม่มีทางเลือกตั้ง

ตำบลนาโเส เป็นตำบลที่ตั้งอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอภูทอก ประกอบด้วย 11 หมู่บ้าน มีพื้นที่ประมาณ 21,430 ไร่ (34.28 ตารางกิโลเมตร) ตำบลนาโเสมีทั้งหมด 11 หมู่บ้าน มีประชากรทั้งสิ้น 4,194 คน แยกเป็น ชาย จำนวน 2,105 คน หญิง จำนวน 2,089 คน ความหนาแน่นเฉลี่ย 150 คน/ ตารางกิโลเมตร

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 90 มีพืชที่สำคัญ คือ ข้าว มีพื้นที่ปลูกข้าวมากที่สุด คือ จำนวน 14,731 ไร่ มันสำปะหลัง มันสำปะหลัง มีพื้นที่ปลูก จำนวน 1,250 ไร่ และยางพาราจำนวน 520 ไร่ หลังฤดูเก็บเกี่ยวมีการอพยพแรงงานไปทำงานในต่างจังหวัด รายได้เฉลี่ย 78,770.02 บาท

กลุ่มผู้ด้อยโอกาส ผู้เปราะบาง

จำนวนผู้มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. จำนวน	1,803 คน
จำนวนผู้สูงอายุ	จำนวน 629 คน
จำนวนผู้พิการ	จำนวน 125 คน
จำนวนผู้เสพยาเสพติดที่ต้องได้รับการบำบัด จำนวน	13 คน

เทศบาลตำบลโนนเปือย³⁰

ตำบลโนนเปือย เดิมขึ้นอยู่กับตำบลสัมผ่อ อำเภอเลิงนกทา โดยมีบ้านจันทร์ลับเป็นบ้านหลัก และราษฎรได้แยกไปตั้งเป็นหมู่บ้านต่าง ๆ เช่น บ้านผักกะยา บ้านดอนหวาย บ้านกุดปลาตุก ตั้งขึ้นเมื่อปี 2504 ขึ้นอยู่กับอำเภอภูทอก มี 11 หมู่บ้าน ปัจจุบันมีทั้งหมด 14 หมู่บ้าน ตำบลโนนเปือย ได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลในปี 2540 ตำบลโนนเปือย ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร และมีอาชีพค้าขาย และรับจ้างเป็นอาชีพรอง

²⁹ โปรดดูรายละเอียดเพิ่มเติมใน องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส. 2561. แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (2561-2564). เอกสารอัดสำเนา.

³⁰ โปรดดูรายละเอียดเพิ่มเติมใน องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเปือย. 2561. แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (2561-2564). เอกสารอัดสำเนา.

เทศบาลตำบลโนนเปือย ประกอบด้วยหมู่บ้านทั้งหมดจำนวน 14 หมู่บ้าน มีหลังคาเรือน 1,988 ประชากรทั้งสิ้น 6,787 คน แบ่งออกเป็นเพศชาย 3,437 คน เพศหญิง 3,350 คน นายกเทศมนตรีคนปัจจุบันดำรงตำแหน่งมาแล้ว 1 สมัย ตั้งแต่ พ.ศ.2556 เป็นต้นมา

ปัญหาเสพติดในหมู่บ้านในเขตเทศบาลโนนเปือยยังเป็นอีกปัญหาที่มีให้พบเห็นอยู่ในเขตพื้นที่ และได้มีการขอความร่วมมือจากทางสถานีตำรวจภูธรกุดชุม และที่ทำการปกครองอำเภอ กุดชุม จัดอบรมฝึกอาชีพให้กับผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติด นอกจากนั้น อบต.โนนเปือย ยังได้จัดการอบรมให้ความรู้กับประชาชนเพื่อป้องกันปัญหาเสพติดและช่วยกันสอดส่องดูแลในเรื่องนี้ด้วย

ประชากรในเขตอบต.โนนเปือย ร้อยละ 95 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญได้แก่ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย ยางพารา ยูคาลิปตัส จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ประชากรที่มีอายุ 15-60 ปี อยู่ในกำลังแรงงาน แรงงานส่วนใหญ่เป็นแรงงานด้านการเกษตร ประชากรอายุระหว่าง 25-50 ปี บางส่วน ไปรับจ้างทำงานนอกพื้นที่ เพราะในพื้นที่มีการจ้างงานน้อย

กลุ่มผู้ด้อยโอกาส ผู้เปราะบาง

จำนวนผู้มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ.	จำนวน 2,918 คน
จำนวนผู้สูงอายุ	จำนวน 950 คน
จำนวนผู้พิการ	จำนวน 67 คน
จำนวนผู้เสพยาเสพติดที่ต้องได้รับการบำบัด	จำนวน 12 คน

บทที่ 6

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาการบริหารงานของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การนำเสนอผลการศึกษาในบทนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะแสดงให้เห็นถึงผลที่เกิดขึ้นภายหลังจากการที่ได้มีการนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับการปรับปรุงกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นพื้นที่วิจัยทั้ง 20 แห่ง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลดังกล่าวได้มีการปรับเปลี่ยนแนวคิดและแนวทางการปฏิบัติงานให้มีความสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้หรือไม่และได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งการนำเสนอผลการศึกษาดังกล่าวจะกระทำโดยการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างผลการความก้าวหน้าในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้นำเสนอไว้ในบทที่ 5 ในรูปแบบของข้อมูลที่เกี่ยวข้องในตำบล โดยคณะผู้วิจัยจะนำเอาข้อมูลดังกล่าวเป็นฐานในการเปรียบเทียบกับปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการปรับปรุงกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เป็นปัจจัยที่ได้ทำการวิเคราะห์มาจากหลักการสำคัญของศาสตร์พระราชา 3 ประการ ได้แก่ หลักการระเบิดจากข้างใน หลักการภูมิสังคม และหลักการเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา โดยคณะผู้วิจัยได้นำเอาหลักการดังกล่าวมาจำแนกเป็นปัจจัยหลักจำนวน 4 ปัจจัยที่การศึกษานี้เรียกว่า PCCC Model ที่ได้นำเสนอไว้ในกรอบแนวคิดการวิจัยแล้ว

อย่างไรก็ดี เนื่องจากประเด็นที่ใช้ในการประเมินผลการบริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในข้อมูลที่เกี่ยวข้องในตำบลมีจำนวนมาก การศึกษานี้จะเลือกเอาเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการนำมาวิเคราะห์กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นรวมถึงจำนวนงบประมาณ และโครงการที่แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการเข้าร่วมรับผิดชอบของประชาชนและองค์กรชุมชนในพื้นที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเท่านั้น โดยจะนำเอาประเด็นในหัวข้อที่ 4 ของข้อมูลที่เกี่ยวข้องในตำบลในส่วนของคุณลักษณะ และหัวข้อที่ 1.3, 1.4 และ 1.5 ของข้อมูลที่เกี่ยวข้องในตำบลเกี่ยวกับจำนวนครัวเรือนที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมาใช้ในการวิเคราะห์ร่วมกับหลักการสำคัญของศาสตร์พระราชาทั้ง 3 หลัก และปัจจัยการดำเนินงานหลักของ PCCC Model เพื่อที่จะแสดงให้เห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาการบริหารงานเพื่อสนับสนุนให้เกิดกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” ที่การศึกษานี้ได้เสนอไว้หรือไม่และอย่างไร

สำหรับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวทั้งหมดข้างต้น การศึกษานี้จะแบ่งออกเป็น 5 ส่วนด้วยกัน จำแนกตามปัจจัยหลักของการวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดที่กำหนด ดังนี้

ส่วนที่ 1 ความเป็นหุ้นส่วน (Partnership: P) โดยในส่วนนี้จะทำการวิเคราะห์ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าร่วมกับปฏิบัติหน้าที่ในฐานะของการเป็นหุ้นส่วน ร่วมกัน ตั้งแต่การออกแบบการทำงาน และมีการตัดสินใจร่วมกันทุกครั้งในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือไม่ และมีการดำเนินการอย่างไร

ส่วนที่ 2 การทำงานร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ (Co-Management: C) ในส่วนนี้จะทำการวิเคราะห์ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการทำงานร่วมกับทุกฝ่ายในระหว่างการดำเนินงานจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือไม่ อย่างไร

ส่วนที่ 3 การเป็นเจ้าของร่วม (Co-Ownership: C) ในส่วนนี้จะทำการวิเคราะห์ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ส่งเสริมให้ทุกฝ่ายได้เข้าเป็นเจ้าของแผนพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้นหรือไม่ และอย่างไร

ส่วนที่ 4 การมีพันธะสัญญาร่วมกัน (Commitment: C) ในส่วนนี้จะทำการวิเคราะห์ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการส่งเสริมให้ทุกฝ่ายได้มาทำข้อตกลงร่วมกันในการสนับสนุนการจัดทำ และการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติมากขึ้นหรือไม่ และอย่างไร

ส่วนที่ 5 สรุป ในส่วนนี้ คณะผู้วิจัยจะทำการสังเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด เพื่อแสดงความเชื่อมโยงให้เห็นว่า ได้มีการนำเอาศาสตร์พระราชทั้ง 3 หลักดังกล่าว มาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมโครงการวิจัยฯ ได้อย่างไร ซึ่งผลของการศึกษาในส่วนนี้ จะถูกนำไปใช้ในการศึกษาในบทที่ 7 ของการศึกษานี้ต่อไป

ส่วนที่ 1 ความเป็นหุ้นส่วน (Partnership: P)

จากการศึกษาพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งที่เข้าร่วมโครงการวิจัยมีการดำเนินงานที่มุ่งส่งเสริมให้ภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยสามารถนำเอาผลการศึกษามาอธิบายถึงการดำเนินงานในลักษณะของการส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลได้ดังนี้

1.1 การมีเป้าหมายร่วมกัน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในโครงการนี้มีฐานคิดคล้ายคลึงกัน นั่นคือมีความต้องการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลและบริหารท้องถิ่นมากขึ้น โดยคณะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งตระหนักว่า ถ้าหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดความร่วมมือจากชุมชนการจะพัฒนาหรือตอบสนองความต้องการใดๆ ย่อมเป็นไปได้ด้วยความยากลำบาก คณะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีแนวคิดว่าการแก้ไขปัญหาดังกล่าวจะกระทำได้อีกต่อเมื่อ

เปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานและเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มากขึ้น หลักการที่ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญคือ การสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาชนโดยมุ่งเปลี่ยนแปลงบทบาทหน้าที่ของประชาชนจากเดิมที่เป็นเพียงผู้เสียภาษีมาเป็นผู้ที่สามารถทำงานเคียงคู่กันไป เพื่อแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ผ่านกระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งเป็นกระบวนการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาในท้องถิ่นด้วยตัวเองให้เพิ่มมากขึ้น

ภายใต้แนวคิดดังกล่าว ได้ส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนสามารถร่วมกันในการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ผ่านการส่งเสริมให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นและตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนร่วมให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รับทราบและเกิดความเข้าใจร่วมกันถึงเป้าหมายของการพัฒนาชุมชนเหล่านั้น โดยเริ่มตั้งแต่การประชาคมเพื่อเสนอโครงการหรือแผนเข้าสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และในการทำกิจกรรมต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีการประชุมเพื่อวางแผนกิจกรรมร่วมกับประชาชนในชุมชนทุกครั้ง ซึ่งการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในลักษณะดังกล่าวเหล่านี้ จะมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสในการร่วมตัดสินใจในการกำหนดเป้าหมายในการดำเนินภารกิจนั้นๆ ได้เป็นอย่างดี

1.2 การออกแบบการทำงานร่วมกัน

ก่อนที่จะเริ่มการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจะมีการประชุมเตรียมการเพื่อให้ประชาชนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจในรูปแบบกิจกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นว่า จะมีขั้นตอนของกิจกรรม มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในกิจกรรมย่อยของแต่ละกิจกรรมของการจัดทำแผนอย่างไรบ้าง โดยในแต่ละปีองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลทุกแห่งจะเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การทำประชาคม การลงมติรับรับรองข้อมูล และการมีส่วนร่วมอื่นๆ ในการจัดทำแผนพัฒนาฯ จากนั้นจะร่วมกันสรุปว่าในปีนั้นๆ จะมีวิธีการในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ร่วมกันอย่างไร ก่อนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะนำเอาข้อสรุปนี้ไปปฏิบัติต่อไป

นอกจากนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งได้ส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการออกแบบการจัดทำแผนพัฒนาฯ ผ่านการส่งเสริมให้เกิดการตรวจสอบและประเมินผลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลได้ตลอดเวลา โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถแจ้งเหตุได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ทันทีที่พบกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการแก้ไข นอกจากนี้ ยังส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามาร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงานผ่านการจัดเวทีประชาคมหรือการประชุมต่างๆ ในหมู่บ้าน/ชุมชน ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ประชาชนสามารถบอกกล่าวถึงผลการดำเนินการที่ผ่านมาว่า ประสบความสำเร็จอย่างไร มีจุดบกพร่องอย่างไร รวมถึง

แจ้งความต้องการของชุมชนหรือประชาชนทั่วไป เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับทราบและนำไปพิจารณาในการดำเนินการต่อไป โดยพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมโครงการวิจัยได้เปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนต่างๆ ได้มีส่วนร่วมรับผิชอบในการจัดทำแผนผ่านการประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้หลายช่องทาง อาทิเช่น ประชาชนสามารถแจ้งเหตุได้ทันทีเมื่อพบเหตุ หรือจะเป็นการประเมินกิจกรรมต่างๆ ผ่านเวทีประชาคมหรือการประชุมในชุมชนซึ่งจัดขึ้นเป็นประจำทุกเดือน

1.3 มีความรับผิดชอบอย่างเท่าเทียมกัน

จากการศึกษาพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งได้เปิดโอกาสให้ประชาชนส่วนใหญ่ในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ ผ่านกิจกรรมที่เกี่ยวกับการปรึกษาหารือกับองค์กรบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล ในเรื่องของการดำเนินการกิจในการพัฒนาชุมชน การดูแลภูมิทัศน์ในชุมชน และภารกิจในการจัดบุญประเพณีต่างๆ เป็นต้น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะไม่ได้เป็นผู้ใช้อำนาจในการชี้แนะหรือตัดสินใจในการจัดทำโครงการพัฒนาต่างๆ แต่เพียงฝ่ายเดียวอีกต่อไป โดยจะมีการแบ่งบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของแต่ละฝ่ายเอาไว้ว่า เรื่องใดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นผู้ดำเนินการในการจัดทำแผนฯ และจะให้ประชาชนและองค์กรชุมชนมาร่วมปรึกษาหารือและร่วมออกแบบการดำเนินกิจกรรมตามรูปแบบภารกิจตามที่แต่ละฝ่ายได้ตกลงกันไว้ได้อย่างไร

จากแนวทางการดำเนินงานดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าองค์กรบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลได้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนในรูปแบบใหม่ที่เน้นให้มีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้เพิ่มมากขึ้น ตลอดจนได้มอบอำนาจหน้าที่ให้แก่ประชาชนและองค์กรชุมชนเพื่อให้ได้มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาฯ เพื่อแก้ปัญหา และสร้างประโยชน์ให้แก่ชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งนับว่าเป็นรูปแบบที่สามารถส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมโดยตรงและมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบที่ใกล้เคียงหรือเท่าเทียมกันกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น

1.4 สรุป

ภายใต้แนวคิด และแนวทางการปฏิบัติของโครงการฯ นี้ มีส่วนช่วยทำให้องค์กรบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลเกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านทัศนคติ และพฤติกรรมความสัมพันธ์ของตนที่มีต่อประชาชนและองค์กรชุมชนไปจากเดิมที่เคยเป็นไปในลักษณะของ “การไม่มีความเป็นหุ้นส่วน” โดยมีทัศนคติว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเจ้าของการจัดทำบริการสาธารณะแต่เพียงผู้เดียว ประชาชนไม่มีความจำเป็นในการเข้าไปมีส่วนร่วมมากเท่าใดนัก มาเป็นการส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์กันในลักษณะของ “ความเป็นหุ้นส่วน” ซึ่งกันและกันเพิ่มมากขึ้น โดยได้ช่วยส่งเสริมทัศนคติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความเชื่อมั่นในประชาชนและองค์กรชุมชนเพิ่มขึ้น

โดยการส่งเสริมให้ประชาชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นทุกขั้นตอนตั้งแต่การร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมประเมินผลอีกด้วย

ส่วนที่ 2 การทำงานร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ (Co-Management: C)

2.1 การติดต่อสื่อสารระหว่างกัน

จากการศึกษาพบว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้ให้ความสำคัญกับการติดต่อสื่อสารกับประชาชนเพิ่มมากขึ้น โดยการเปิดช่องทางการติดต่อสื่อสารระหว่างกันที่มีความหลากหลาย รวมไปถึงการใช้โซเชียลมีเดียมาใช้เป็นเครื่องมืออีกด้วย ซึ่งได้ช่วยส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการคิดสร้างงานและมีสิทธิในการตัดสินใจโครงการที่ชุมชนส่งให้กับทางองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลได้อย่างสะดวกเพิ่มมากขึ้น ซึ่งมีผลทำให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งจะเป็นผู้รับฟังความคิดเห็นของประชาชนมากกว่าเดิม ทำให้การจัดทำบริการสาธารณะต่างๆ ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ตรงกับความต้องการของประชาชนได้ดียิ่งขึ้นอีกด้วย

การให้ความสำคัญในการติดต่อสื่อสารกับประชาชนในลักษณะดังกล่าว ได้ส่งผลให้ประชาชนเกิดมีความตื่นตัวอย่างสูงในการพร้อมที่จะเข้ามาร่วมรับผิดชอบในการจัดทำบริการสาธารณะร่วมกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะความสะดวกในการติดต่อสื่อสารกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นช่วยให้ประชาชนมีความสนใจที่จะออกมามีส่วนร่วมในกิจกรรม ทั้งทางด้านการทำหน้าที่ในการเสนอความคิดเห็น การสอดส่องดูแล และกำกับติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย

2.2 การดำเนินกระบวนการจัดทำแผนฯ

จากการศึกษาพบว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีการเปลี่ยนทัศนคติ และพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นอย่างมาก กล่าวคือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีทัศนคติ และพฤติกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารงานที่ได้เปิดโอกาสให้ประชาชน ร่วมกับคณะกรรมการชุมชนได้มีสิทธิในการตัดสินใจในการจัดทำโครงการบริการสาธารณะด้วยตนเอง ก่อนส่งให้กับทางองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปพิจารณาจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

ด้วยกระบวนการดังกล่าวนี้ ช่วยให้ประชาชนและองค์กรชุมชนได้มีโอกาสทำงานร่วมกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นภายในเขตชุมชนของตนเอง ตั้งแต่การเริ่มต้นลงพื้นที่สำรวจปัญหาและความต้องการของชุมชน การจัดลำดับความสำคัญของโครงการ

เพื่อรวบรวมและจัดทำเป็นแผนชุมชนเสนอต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจะทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานและสนับสนุนการดำเนินงานของประชาชนและองค์กรชุมชนในพื้นที่ตลอดทุกขั้นตอน

2.3 การประกาศใช้แผนฯ

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากที่องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลได้ร่วมมือกันในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแล้วเสร็จ ทั้งสองฝ่ายได้ร่วมมือกันในการประกาศใช้แผนพัฒนาดังกล่าว โดยมีจุดมุ่งหมายให้เกิดการยอมรับร่วมกันในแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ถูกจัดทำขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งหนึ่งที่แสดงออกถึงการเปลี่ยนแปลงในวิธีการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เพราะที่ผ่านมา การประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นจะเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่เพียงฝ่ายเดียว โดยฝ่ายประชาชนเป็นเพียงผู้รับทราบผลของการประกาศใช้ฯ ดังกล่าวเท่านั้น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีวิธีการในการประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นที่เริ่มต้นจากการจัดเวทีประชาคมในระดับชุมชน/หมู่บ้าน เพื่อเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจถึงแนวคิด และวัตถุประสงค์ของแผนฯ ในระดับหมู่บ้านเสียก่อน จากนั้นจึงจะร่วมกับองค์กรชุมชนต่างๆ ในหมู่บ้าน จัดให้มีการลงมติให้การรับรองแผนฯ โดยจะต้องมีประชาชนอย่างน้อยร้อยละ 60 ของหลังคาเรือนขึ้นไปเป็นผู้ลงมติรับรองแผนพัฒนาตำบลในระดับหมู่บ้าน จากนั้น เมื่อแผนพัฒนาตำบลได้รับการรับรองจากประชาชนทุกหมู่บ้านแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะร่วมกับองค์กรชุมชนในตำบลจัดให้มีการประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นระดับตำบล โดยเชิญตัวแทนของหมู่บ้านทุกหมู่บ้านรวมกันประมาณ 200 คนต่อตำบล ร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิ นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำทาง การ และผู้นำตามธรรมชาติร่วมกันรับรอง และประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น ก่อนที่จะนำเอาแผนพัฒนาฯ ดังกล่าวไปเข้าสู่กระบวนการประกาศใช้อย่างเป็นทางการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กฎหมายกำหนดไว้ต่อไป

2.3 สรุป

การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลดังกล่าวมุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากเดิมที่เป็นผู้ดำเนินการแทนประชาชน มาเป็นผู้ทำหน้าที่ในการเสริมสร้างบทบาทของประชาชนและองค์กรชุมชนในการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกัน โดยได้มีการออกแบบวิธีการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เหมาะสมกับการส่งเสริมให้องค์กรชุมชนและประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้มากขึ้นผ่านการให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบ และเป็นผู้ร่วมรับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำแผนงาน และโครงการต่างๆ ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติราชการให้มีขั้นตอนที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อเกิด

กระบวนการปฏิบัติงานที่สามารถสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ 3 การเป็นเจ้าของร่วม (Co-Ownership: C)

3.1 ทุกฝ่ายร่วมรับผิดชอบในการจัดทำแผน

จากการศึกษาพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลให้การยอมรับว่า ประชาชนและองค์กรชุมชนมีความสามารถในการที่จะสามารถรับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ตามที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มอบหมายได้ ซึ่งแตกต่างจากก่อนที่จะมีโครงการฯ เป็นอย่างมาก กล่าวคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแทบจะไม่ได้ให้การยอมรับ หรือไม่เชื่อว่า ประชาชนจะสามารถดำเนินงานร่วมกับเทศบาลฯ ได้ แต่กลับเชื่อว่า ตนเองเท่านั้นที่มีความสามารถเพียงพอที่จะดำเนินงานได้ ทั้งนี้เพราะ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่เชื่อว่า ประชาชนจะมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ดีเพียงพอ เนื่องจากยังคงยึดติดกับทัศนคติการทำงานแบบระบบราชการแบบคลาสสิก³¹ อยู่ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้นที่มีข้อมูล และความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน ส่วนประชาชนและองค์กรชุมชนนั้นอาจไม่มีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะเข้ามาร่วมรับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ ดังนั้น ด้วยทัศนคติดังกล่าว จึงทำให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเชื่อว่า การจัดทำแผนพัฒนาฯ ควรเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น ส่วนประชาชนควรเป็นฝ่ายผู้รับบริการ หรือรอคอยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาจัดทำบริการสาธารณะต่างๆ ภายในชุมชนของตนเอง ส่วนประชาชนอาจจะเข้ามามีส่วนร่วมกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้บ้าง ในบางกรณีที่ต้องการความช่วยเหลือจากประชาชนในชุมชน และการมีส่วนร่วมดังกล่าว ก็เป็นเพียงการปฏิบัติหน้าที่ตามที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร้องขอ หรือสั่งการมาเท่านั้น

แต่เมื่อได้นำเอาโครงการฯ นี้มาปฏิบัติ พบว่า ทัศนคติค่านิยมของการปฏิบัติงานแบบเดิมได้ถูกปรับเปลี่ยนไปจากเดิมมากพอสมควร กล่าวคือสามารถทำให้บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเริ่มให้ความสำคัญกับประชาชนและองค์กรชุมชนว่า เป็นภาคส่วนที่มีความสามารถที่จะช่วยให้การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น และเริ่มมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานในระบบเปิดเพิ่มมากขึ้น นั่นคือเริ่มทำให้ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการเปิดโอกาสให้ประชาชนและองค์กรชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

³¹ Weber, M., (2009), *From Max Weber: Essays in Sociology*, New York: Routledge.

สำหรับเครื่องมือสำคัญที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำมาใช้ในการปรับแนวทางการบริหารงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ได้แก่ การปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานจากการที่เป็นผู้ดำเนินการจัดทำและบริหารแผนการจัดทำบริการสาธารณะทั้งหมด มาเป็นการดำเนินงานส่งเสริมให้หมู่บ้านแต่ละแห่งเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนชุมชนด้วยตัวเอง แล้วจึงนำเสนอแผนชุมชนที่ผ่านการรับรองจากการทำประชาคมชุมชนแล้ว เสนอต่อเจ้าหน้าที่ของฝ่าย และสำนักต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาให้คำแนะนำ และขอเสนอแนะในการปรับปรุงให้ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ โดยเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะมาร่วมให้คำแนะนำ อบรมให้ความรู้ความเข้าใจถึงแนวทางการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง ก่อนที่จะนำเสนอให้คณะผู้บริหารเทศบาลนำไปบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อพิจารณาอนุมัติงบประมาณและส่งมอบภารกิจตามแผนให้กับหมู่บ้านต่างๆ รับผิดชอบไปดำเนินการตามแผนฯ ที่ได้รับการอนุมัติต่อไป

3.1 ทุกฝ่ายร่วมรับผิดชอบในการประกาศใช้แผนฯ

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากที่แผนพัฒนาท้องถิ่นได้ถูกจัดทำจนเสร็จสิ้นแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือ การทำให้แผนฯ นี้ได้รับการรับรู้รับทราบและยอมรับจากประชาชนทั่วไปในตำบล ซึ่งการจะดำเนินการดังกล่าวได้ ต้องกระทำการผ่านการประกาศใช้แผนพัฒนาตำบล ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการส่งเสริมให้ทุกฝ่ายเข้าร่วมในการประกาศใช้แผนพัฒนาฯ ร่วมกัน ผ่านการใช้กลไกการทำงานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้น ที่ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนแห่งละ 30 คน ประกอบด้วยกลุ่มนักวิชาการและผู้แทนจากองค์กรภาคีเครือข่ายการพัฒนาที่มีความเข้มแข็ง ทำหน้าที่ร่วมกับเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่ในการกำหนดแนวทางการประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน โดยคณะทำงานดังกล่าวจะทำหน้าที่รับผิดชอบในการความรู้ความเข้าใจแก่สมาชิกสภาองค์กรชุมชนระดับตำบลและประชาชนทั้งตำบล นอกจากนี้คณะทำงานประกาศใช้แผนพัฒนาฯ ยังมีหน้าที่ในการติดต่อประสานงานสร้างความเข้าใจกับหน่วยงานราชการต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกตำบล เพื่อให้หน่วยงานเหล่านี้ได้รับรู้และเข้าใจในแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ได้จัดทำขึ้นและเข้ามามีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรชุมชน และประชาชนทั่วไปในการจัดทำเวทีประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นที่ผ่านการยอมรับในแนวทางการดำเนินงานของทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง

3.2 ทุกฝ่ายร่วมรับผิดชอบในผลของการดำเนินงานร่วมกัน

ภายหลังจากที่มีการประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ร่วมมือกับประชาชน องค์กรชุมชน หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค และภาคีเครือข่ายต่างๆ ในการนำเอาแผนพัฒนาฯ ไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลพื้นที่ โดยมีหลักการสำคัญคือ ให้นำเอาแผนงาน/โครงการที่กำหนดไว้มาใช้เป็นกรอบในการจัดทำข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบัญญัติเพื่อที่จะเป็นการรับประกันว่า แผนพัฒนาท้องถิ่น

ที่ถูกประกาศใช้นั้นจะถูกนำไปปฏิบัติให้บังเกิดผลตามเจตนารมณ์อย่างจริงจัง หลังจากนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ทำข้อตกลงร่วมกับประชาชนและองค์กรชุมชนว่า จะร่วมมือกันติดตามกำกับ การดำเนินงานของโครงการต่างๆ และรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานของโครงการต่างๆ ที่ปรากฏในข้อบัญญัติและเทศบัญญัติให้กับคณะผู้บริหารฯ และประชาชนทราบเป็นระยะ และใน ข้อตกลงยังกำหนดว่า เมื่อดำเนินโครงการต่างๆ เสร็จแล้ว ตัวแทนประชาชนและองค์กรชุมชนที่ได้รับ มอบหมายจะร่วมกับเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำหน้าที่ติดตามประเมินผลโครงการ เสนอให้กับคณะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสังคมทราบต่อไป

ส่วนที่ 4 การมีพันธะสัญญาร่วมกัน (Commitment: C)

4.1 การมีข้อตกลงในการทำงานร่วมกัน

ภายใต้แนวคิดการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นนี้ สามารถทำให้เกิดการประสาน เชื่อมโยงความต้องการของชุมชนกับความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม จนนำไปสู่แนวทางการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลแนวใหม่ที่เกิดขึ้นจาก ข้อตกลงร่วมกันในการดำเนินงานเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาฯ ระหว่างหน่วยงานขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นกับประชาชนและองค์กรชุมชนในพื้นที่ โดยทั้งสองฝ่ายจะร่วมกันจัดทำข้อตกลงร่วมกัน ขึ้นมาเพื่อกำหนดว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะกระจายความรับผิดชอบในการตัดสินใจดำเนินการ จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้กับชุมชนภายใต้การสนับสนุนงบประมาณ เทคนิควิธีการปฏิบัติงาน ความรู้ ทางวิชาการ และระเบียบข้อบังคับต่างๆ จากทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้อตกลงดังกล่าวจะ กำหนดว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำหน้าที่ในการเป็นผู้คอยกระตุ้นและช่วยสนับสนุน ให้เกิด กระบวนการทำแผนร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชน โดยองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นจะส่งเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงพื้นที่สังเกตการณ์ เพื่อให้คำแนะนำการ ปฏิบัติงานและร่วมทำกิจกรรมกับประชาชนในชุมชนต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ และจะร่วมกันติดตาม ประเมินผล ตลอดจนรายงานผลให้กับประชาชนในชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบต่อไป

4.2 การปฏิบัติตามข้อตกลง

จากการศึกษาพบว่า ประชาชนและองค์กรชุมชนได้มีการดำเนินงานตามแนวทางการ ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่กำหนดไว้ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลและ เทศบาลตำบลได้ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงกระบวนการทำงานของตนเอง และการกระจายอำนาจให้ องค์กรชุมชนและประชาชนในแต่ละชุมชน/หมู่บ้าน เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนฯ ร่วมกับองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น โดยก่อนที่จะทำการมอบหมายหน้าที่ให้กับประชาชนและองค์กรชุมชนไปนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการจัดการอบรมให้ความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับการจัดทำและการ บริหารแผนพัฒนาท้องถิ่น และได้มอบหมายให้หน่วยงานภายในที่ได้รับมอบหมายทำหน้าที่รับผิดชอบ

ติดตามให้การสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรชุมชน เกี่ยวกับการดำเนินงานจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

จะเห็นได้ว่า กระบวนการทำงานที่องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล ออกแบบไว้นั้น เป็นการดำเนินงานภายใต้แนวทางที่ทั้งสองฝ่ายได้ร่วมกันกำหนดไว้ที่ว่า ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่จัดทำและติดตามกำกับดูแลสนับสนุนประชาชนและองค์กรชุมชนในการร่วมจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นควบคู่กันไป

4.3 การร่วมกันสนับสนุนการดำเนินงาน

จากการศึกษาพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลได้มีความพยายาม นำเอาแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ได้ร่วมกับชุมชนพัฒนาขึ้นเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานร่วมกันผ่านกลวิธีต่างๆ ได้แก่ การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคิด ตัดสินใจ วางแผนการปฏิบัติการ ร่วมบำรุงรักษา ติดตามและประเมินผล และการพัฒนาให้ประชาชนพึ่งตนเองได้มากขึ้น โดยมีรัฐคอยให้การช่วยเหลือสนับสนุน ในส่วนที่เกินขีดความสามารถของประชาชน ตามโอกาสและหลักเกณฑ์ที่เหมาะสม รวมทั้งการสร้างสภาพแวดล้อมให้ประชาชนและองค์กรชุมชนร่วมกันคิด ร่วมกันทำและมีการเรียนรู้เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จึงนับว่า เป็นกลวิธีที่สำคัญในการปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการทำงานจากเดิม เป็นวิธีดำเนินงานแบบใหม่ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นได้อย่างเป็นรูปธรรม ผ่านแนวทางการปฏิบัติสำคัญ 2 แนวทางคือ

(1) การส่งเสริมกระบวนการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยพัฒนาศักยภาพให้คนในชุมชนมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดทำและบริหารแผนชุมชน จนนำไปสู่การทำให้องค์กรชุมชนแต่ละแห่งสามารถรวมกลุ่มกันร่วมคิดร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมรักษาผลประโยชน์ของชุมชนด้วยตนเอง รวมทั้งให้ความสำคัญกับการปรับวิถีคิด และวิธีการทำงานของบุคลากรในภาครัฐจากการเป็นผู้สั่งการเป็นผู้สนับสนุนในการจัดการและแก้ไขปัญหาของชุมชนเอง

(2) การส่งเสริมกระบวนการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในลักษณะ “ร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้” เพื่อส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยการส่งเสริมให้เกิดการสร้างประชาคมภายในชุมชน และการสร้างเครือข่ายของชุมชนที่จะช่วยให้ชุมชนได้เกิดการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการพัฒนาชุมชนของตนเองด้านต่างๆ เพื่อนำมาใช้จัดทำแผนพัฒนาฯ ตามความต้องการของชุมชน

(3) การปรับเปลี่ยนหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจากการเป็นผู้จัดทำ การพัฒนาท้องถิ่นและดำเนินการเองทั้งหมด มาเป็นการทำหน้าที่เชื่อมประสานให้ประชาชนและองค์กรชุมชนให้มีความรู้ในทุกอย่างที่ยากทำ เป็นผู้เชื่อมประสานให้เกิดเครือข่ายให้ทุกภาคส่วนได้ติดต่อสื่อสารสร้างสัมพันธ์ระหว่างกัน เพื่อร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ส่วนที่ 5 สรุป

จากการนำเสนอผลการศึกษาดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ผลของการนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ทำการศึกษาผ่านการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” สามารถทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลสามารถที่จะพัฒนาการปฏิบัติงานของตนให้มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากขึ้น สามารถกำหนดรูปแบบและแนวทางการปฏิบัติงานภายในองค์กรฯ ที่มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี ตลอดจนได้มีการกำหนดกลวิธีที่มีความเหมาะสมต่อการนำมาใช้ในการพัฒนาความเข้มแข็งของประชาชน ให้สามารถสร้างการมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการจัดทำบริการสาธารณะได้อย่างเป็นรูปธรรมและปฏิบัติได้จริง จนสามารถกล่าวได้ว่า ด้วยการพัฒนาแนวคิดและแนวทางการปฏิบัติดังกล่าวข้างต้น มีผลทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นพื้นที่ศึกษาวิจัยนี้สามารถประสบความสำเร็จในการบริหารงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ได้อาศัยพลังของประชาชนในท้องถิ่นเป็นปัจจัยหลักในการสนับสนุนการทำงาน ทั้งทางด้านการกำหนดนโยบายและแผน การบริหารงาน การกำกับดูแล และประเมินผล

การที่องค์กรบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลเหล่านี้ สามารถดำเนินการได้เช่นนี้ จึงนับว่า มีลักษณะใกล้เคียงกับการเป็น “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชน” เป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ให้ความสำคัญต่อการเคารพต่อความต้องการของประชาชนและให้ความสำคัญกับการรับฟังความเห็นของประชาชนเพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ได้ยึดติดกับความต้องการของตนเองเป็นสำคัญแต่อย่างใด แต่พยายามที่จะเพิ่มอำนาจให้ประชาชนได้มีสิทธิในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ผ่านการออกแบบการทำงานภายในองค์กรที่มีความยืดหยุ่นอ่อนตัว จนสามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาต่างๆ ระหว่างการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปใช้ในการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในชุมชนต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

จากข้อสรุปดังกล่าวข้างต้น สามารถสะท้อนให้เห็นว่า ภายหลังจากที่องค์กรบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลได้เข้าร่วมโครงการวิจัย ได้มีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและแนวทางการปฏิบัติการนำเสนอรายงานผลการศึกษาในส่วนนี้จะแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นแรก การเปลี่ยนแปลงด้านทัศนคติในการปฏิบัติงาน ที่จะแสดงให้เห็นว่าภายหลังจากที่ได้เข้าร่วมโครงการแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติไปในการบริหารงานอย่างไร และในส่วนที่สอง จะเป็นการนำเสนอถึงการเปลี่ยนแปลงในแนวทางการปฏิบัติงานว่า ภายหลังจากที่ได้เข้าร่วมโครงการวิจัยแล้ว ได้มีการเปลี่ยนแปลงการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างไร โดยรายละเอียดของการนำเสนอทั้ง 2 ส่วนมีดังนี้

5.1 การเปลี่ยนแปลงทางด้านทัศนคติในการปฏิบัติงาน

การนำเสนอในส่วนนี้จะเป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ว่า หลังจากทื่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้นำเอา PCCC Model ตามกรอบแนวคิดการวิจัย มาประยุกต์ใช้แล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทัศนคติในการดำเนินงานใน 2 ประเด็นคือการบริหารที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และการให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนและองค์กรชุมชน โดยจะอธิบายให้เห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการเปลี่ยนแปลงกับทัศนคติที่ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมเพิ่มมากขึ้นอย่างไร และการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้มีรายละเอียดและจุดเน้นสำคัญอะไร มีความสอดคล้องกับแนวคิดสำคัญที่เกี่ยวข้องกับอะไรบ้าง โดยสามารถแสดงรายละเอียดของการศึกษาประเด็นย่อยทั้ง 3 ประเด็นดังกล่าว ได้ดังนี้

5.1 การเปลี่ยนแปลงทางด้านทัศนคติในการปฏิบัติงาน

การนำเสนอในส่วนนี้จะเป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ว่า หลังจากทื่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้นำเอา PCCC Model ตามกรอบแนวคิดการวิจัย มาประยุกต์ใช้แล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทัศนคติในการดำเนินงานใน 2 ประเด็นคือการบริหารที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และการให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนและองค์กรชุมชน โดยจะอธิบายให้เห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการเปลี่ยนแปลงกับทัศนคติที่ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมเพิ่มมากขึ้นอย่างไร และการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้มีรายละเอียดและจุดเน้นสำคัญอะไร มีความสอดคล้องกับแนวคิดสำคัญที่เกี่ยวข้องกับอะไรบ้าง โดยสามารถแสดงรายละเอียดของการศึกษาประเด็นย่อยทั้ง 3 ประเด็นดังกล่าว ได้ดังนี้

5.1.1 การบริหารโดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง

จากการศึกษาพบว่า หลังจากทื่มีได้เข้าร่วมโครงการวิจัยฯ แล้ว องค์กรบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลได้มีการปรับทัศนคติในการทำความเข้าใจในศักยภาพของประชาชนและองค์กรชุมชนไปมาก จากการที่เคยมองว่าไม่มีศักยภาพเพียงพอที่จะดำเนินการพัฒนาชุมชนของตนเองได้ ทั้งนี้เพราะ “ขาดความรู้ความสามารถ” และ “ไม่มีความมุ่งมั่นตั้งใจอย่างเพียงพอ” ที่จะเข้าร่วมรับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ มาเป็นการปรับปรุงการดำเนินงานเสียใหม่ โดยอาศัยฐานคิดที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม นั่นคือ เน้นการเปิดโอกาสให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนต่างๆ ได้เข้ามามีบทบาทในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น เพราะได้ตระหนักว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถที่จะเข้าถึงปัญหาและตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในพื้นที่ได้ทั้งหมด การใช้วิธีการบริหารแบบเดิมไม่สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกต่อไป ดังนั้น จึงควรที่จะสร้างแนวทางใหม่ในการบริหาร โดยอาศัยวิธีการเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนต่างๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วม

ในการจัดทำบริการสาธารณะตามที่ตนเองต้องการ ภายใต้การกำกับดูแลและให้การสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรฯ น่าจะเป็นทางเลือกที่ดีที่สุด

แนวคิดในการพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานดังกล่าวข้างต้น เป็นผลมาจากการนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นหลักการสำคัญในการการส่งเสริมให้เกิดรูปแบบ “การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม” ที่เสนอว่า รูปแบบการบริหารราชการที่มีประสิทธิภาพนั้น ควรจะต้องให้ความสำคัญกับการเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ ทุกภาคส่วน ทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่อาจจะมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของพวกเขาเหล่านั้น เพื่อจะช่วยให้การดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐได้รับการยอมรับจากประชาชนเพิ่มมากขึ้น และสามารถป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐกับประชาชนภาคส่วนต่างๆ ได้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนทำให้ปัญหาเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของรัฐที่ไม่ตรงกับความต้องการของประชาชนมีความรุนแรงลดน้อยลง¹³

การนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ จึงสามารถสร้างทัศนคติในการพัฒนาการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใหม่ ที่สอดคล้องกับแนวคิด “การบริการสาธารณะแนวใหม่” (New Public Services) ที่เสนอว่า เป็นแนวทางการบริหารที่ให้ความสำคัญต่อการปรับเปลี่ยนบทบาทของภาครัฐในการดำเนินกิจการสาธารณะ เนื่องมาจากสิ่งแวดล้อมและเงื่อนไขในการบริหารงานที่ได้มีการเปลี่ยนไปอย่างมาก โดยเสนอว่า หน่วยงานของรัฐไม่ได้เป็นผู้มีความรับผิดชอบในการการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติแต่เพียงอย่างเดียว แต่ต้องเน้นให้เกิดการเปิดกว้างให้ทุกภาคส่วนในสังคมตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างๆ นอกภาครัฐได้เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ซึ่งจะเป็นการปรับเปลี่ยนแนวทางการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐให้แตกต่างจากเดิม ที่ให้ความสำคัญของการเป็นผู้ทำหน้าที่กำกับทิศทางของการปฏิบัติงานแต่เพียงฝ่ายเดียว มาเป็นให้ความสำคัญกับการทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนและส่งเสริมการเข้าร่วมกับรัฐในการปฏิบัติงานของภาคประชาชนให้เพิ่มมากขึ้น¹⁴

ดังนั้น บทบาทของภาครัฐจะเปลี่ยนไปเป็นการเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้กลุ่มองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจากภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์กรประชาชน ได้มีโอกาสได้ปรึกษาหารือร่วมกันในประเด็นต่างๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อตกลงร่วมกัน โดยจะต้องดำเนินการภายใต้ความเคารพในความต้องการชุมชนและผลประโยชน์ของชุมชนไปพร้อมๆ กัน หน้าที่ของรัฐจึงเปลี่ยนแปลงมาเป็นผู้

¹³ Fung, A., Wright, E. O., (2001), ‘Deepening Democracy: Innovations in Empowered Participatory Governance’, POLITICS & SOCIETY, Vol. 29 No. 1, pp.5-41.

¹⁴ Denhardt, R.B. and Denhardt J. V., (2000), ‘The New Public Service: Serving Rather than Steering’, Public Administration Review, Vol. 60, Issue 6, pp. 549–559.

คอยกระตุ้นและเสริมสร้างให้ประชาชนได้พัฒนาตนเองให้มี “ความเป็นพลเมือง” ที่มีความพร้อมในการสร้างสรรค์และบริหารกิจการสาธารณะต่างๆ ด้วยตนเอง เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและสังคมได้อย่างแท้จริง¹⁵

การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้น นับว่า เป็นการปฏิวัติทัศนคติและวิธีคิดในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบบเดิมโดยสิ้นเชิง โดยมุ่งที่จะยกเลิกทัศนคติของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เคยยึดติดอยู่กับความเชื่อว่า ตนเองเป็นเจ้าของนายของประชาชน สามารถตัดสินใจต่างๆ แทนประชาชนได้ทุกเรื่อง และมุ่งส่งเสริมให้บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีทัศนคติใหม่ที่เน้นการทำงานภายใต้หลักการบริหารที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง¹⁶ ที่ให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรชุมชนและประชาชนในพื้นที่ โดยเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ปรับเปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อประชาชน โดยเห็นว่า ประชาชนเป็นส่วนสำคัญของการทำงานในทุกๆ ด้าน และเล็งเห็นถึงความจำเป็นและความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องมุ่งเสริมสร้างศักยภาพขององค์กรชุมชนให้มีความพร้อมที่จะเป็น “ผู้เข้าร่วมรับผิดชอบในการดำเนินการพัฒนาชุมชนของตนเอง” มากกว่าจะถูกปล่อยให้เพียง “ผู้ที่ต้องคอยรับการพัฒนา” ที่ทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการจัดหา หรือจัดทำให้เหมือนเช่นเดิม¹⁷

การเปลี่ยนแปลงในทัศนคติของบุคลากรภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวข้างต้นนั้น เป็นผลมาจากความพยายามที่จะปรับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับในองค์กรฯ จนสามารถทำให้เจ้าหน้าที่ในฝ่าย กอง และสำนักต่างๆ ภายในองค์กรฯ ให้การยอมรับถึงแนวทางการปฏิบัติราชการที่มุ่งส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน โดยคณะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมองว่า ความสำเร็จในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นนั้น จะต้องเริ่มจากปรับเปลี่ยนทัศนคติในการปฏิบัติงานของบุคลากรภายในองค์กรฯ ให้เกิดการยอมรับในศักยภาพขององค์กรชุมชนและประชาชนที่สามารถจะเข้ามาร่วมรับผิดชอบในการบริหารจัดการกิจการสาธารณะในเขตชุมชนของตนเองให้ได้ เพราะถ้าหากไม่สามารถปรับเปลี่ยนได้แล้ว ทัศนคติการ

¹⁵ Denhardt, R.B. and Denhardt J. V., *Ibid.*

¹⁶ Cooper, T.L., Bryer, T.A. and Meek, J.W., (2006), ‘Citizen-Centered Collaborative Public Management’, *Public Administration Review*, Vol. 66, Iss. Supplement s1, pp. 76–88.

¹⁷ Andrews, M. and Shah, A., (2003), ‘*Citizen-Centered Governance: A New Approach to Public Sector Reform*’, *Handbook on Public Sector Performance Reviews*. Vol. 3, Shah Anwar, editor, Washington D.C.: The World Bank.

ปฏิบัติงานแบบเดิมของบุคลากรขององค์กรจะกลายเป็นอุปสรรคสำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานของโครงการไม่สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้

ดังนั้น คณะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงได้ให้ความสำคัญกับการปรับเปลี่ยนทัศนคติการปฏิบัติงานของบุคลากรฯ โดยได้มีการดำเนินงานในหลายวิธี ไม่ว่าจะเป็นการใช้เวลาส่วนหนึ่งในการประชุมส่วนราชการต่างๆ ในสังกัด ในการนำเสนอให้เห็นถึงความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนางานตามภารกิจต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การเชิญตัวแทนประชาชนชนและองค์กรชุมชนเข้าร่วมประชุมประจำเดือนร่วมกับหัวหน้าส่วนราชการ ตลอดจนการพัฒนาบุคลากรด้วยการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง โดยจะมุ่งเน้นการปลูกฝังให้เกิดทัศนคติที่ให้การยอมรับ ต่อการทำงานแบบเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงาน

การนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล จึงเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นจากความพยายามเปลี่ยนแปลงความคิด ทัศนคติและพฤติกรรมของคณะผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากเดิมที่เชื่อมั่นในขีดความสามารถในการทำงานขององค์กรเองในการจัดทำบริการสาธารณะต่างๆ ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ มาเป็นความเชื่อมั่นในขีดความสามารถขององค์กรชุมชนในการเข้ามาร่วมงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แทนการทำหน้าที่นี้ของหน่วยงานต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยพยายามที่จะสร้างเสริมความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนและองค์กรชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยดำเนินการผ่านกระบวนการให้การศึกษาแก่ประชาชนเพื่อให้มีความพร้อมที่จะเข้ามามีส่วนร่วมด้วยเสมอ

5.1.2 การให้ความสำคัญกับการเข้าร่วมรับผิดชอบของประชาชน

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากที่ได้เข้าร่วมโครงการวิจัยองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลได้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่สำคัญอีกประเด็นหนึ่งคือ การที่คณะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เปลี่ยนมาให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนและองค์กรชุมชนเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก โดยถือว่าการมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งของประชาชนและองค์กรชุมชนในการจัดการและการแก้ไขปัญหาของชุมชน จะสามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมภายในชุมชนได้ดีกว่า การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นผู้ดำเนินการทั้งหมดแต่เพียงฝ่ายเดียว

ทัศนคติดังกล่าวได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่ไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมขององค์กรชุมชนและประชาชนในท้องถิ่นมาเป็นการให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก กับการมีส่วนร่วมในระดับความรู้สึกที่เป็นเจ้าของร่วมกันของประชาชน โดยมุ่งผลักดันให้เกิดการมีส่วนร่วม

อย่างแท้จริง¹⁸ ได้แก่ การส่งเสริมให้ประชาชนร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมใช้ประโยชน์ และร่วมเป็นเจ้าของ กล่าวคือ การร่วมใจ หมายถึง การที่องค์กรชุมชนและประชาชนมีประเด็นที่จะต้องการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาาร่วมกัน การร่วมคิด หมายถึงการที่ประชาชนได้มีส่วนร่วมเพื่อร่วมคิดพิจารณาหาทางเลือกในการดำเนินการ และมีการปรึกษาหารือตลอดทั้งการตัดสินใจเลือกแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสมที่สุด จากนั้นจึงเป็นการร่วมทำหลังจากที่ได้มีการปรึกษาหารือและตัดสินใจในแนวทางดำเนินการแล้ว หากมีปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงาน ทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชนจะต้องร่วมมือกันหาแนวทางแก้ไข เมื่อดำเนินการเสร็จแล้วจึงจะเป็นการร่วมใช้ประโยชน์ที่ประชาชนมีสิทธิและโอกาสที่จะใช้ประโยชน์อย่างเท่าเทียมกัน และขั้นตอนสุดท้ายคือการร่วมเป็นเจ้าของที่จะทำให้เกิดความรู้สึกหวงแหนที่จะต้องรักษาสิ่งที่สร้างขึ้นเอาไว้ร่วมกัน

ดังนั้น การนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้จึงมีผลทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลที่เข้าร่วมโครงการมีทัศนคติที่เปลี่ยนแปลงไป โดยให้ความสำคัญกับความเชื่อที่ว่า การทำงานร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนและองค์กรชุมชนบนพื้นฐานของกระบวนการมีส่วนร่วมรับผิดชอบ การมีเป้าหมายร่วมกัน และยึดโยงเกาะเกี่ยวกันด้วยประโยชน์สาธารณะ ในลักษณะเปิดโอกาสให้กับประชาชนและองค์กรชุมชนได้มีส่วนร่วมในการประเมินสถานการณ์ของชุมชน กำหนดวิสัยทัศน์ร่วม ร่วมคิด ตัดสินใจการแก้ปัญหาและการพัฒนาของชุมชนผ่านกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น¹⁹ เป็นวิธีการที่ดีที่สุดสำหรับทุกฝ่าย

ด้วยทัศนคติดังกล่าวทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลมีความเชื่อว่า การผลักดันให้เกิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมขององค์กรชุมชนและประชาชนนั้นช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนเข้ามา “ทำกิจกรรมร่วมกัน” ซึ่งนับเป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้ผลของการดำเนินงานด้านต่างๆ ให้ประสบความสำเร็จและมีความต่อเนื่องยั่งยืนได้ดีกว่า การบริหารแบบที่เอาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นศูนย์กลางอย่างเช่นที่เคยยึดถือมาก่อนหน้านี้ โดยการผลักดันให้การสร้างการร่วมรับผิดชอบของประชาชนและองค์กรชุมชนและการปลูกฝังจิตสำนึกในเรื่องความเป็นเจ้าของแผนพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน โดยเริ่มจากการพูดคุย ประชุมหารือ ร่วมกันคิด ร่วมกันตัดสินใจ และทำร่วมกัน รวมถึงรับผิดชอบร่วมกัน ภายใต้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

¹⁸ King, C.S., Feltey, K.M. and Susel, B. O'Neill, 'The Question of Participation: Toward Authentic Public Participation in Public Administration', Public Administration Review, Vol. 58, No. 4, Jul. - Aug., 1998, pp. 317-326.

¹⁹ Ostrom, E., (1996), 'Crossing the Great Divide: Coproduction, Synergy, and Development', World Development, Vol. 24, Issue 6, pp.1073-1087.

ภายหลังจากการที่องค์กรบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้นำเอาแนวทางการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ถูกจัดทำขึ้นภายใต้การนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ไปปฏิบัติพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกแห่งได้มีการปรับเปลี่ยนทัศนคติจากการยึดติดกับค่านิยมการปฏิบัติงานแบบ “ระบบปิด” มาเป็นการปรับทัศนคติใหม่ที่สำคัญกับการทำงานใน “ระบบเปิด” ที่มุ่งเน้นการทำงานโดยนำเอาแนวคิดการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมมาใช้เป็นแนวทางหลักในการปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ขององค์กรฯ ที่มุ่งเปิดโอกาสให้องค์กรชุมชน และประชาชนภายในชุมชน. ได้เข้ามามีส่วนร่วมกับในการบริหารจัดการบริการสาธารณะเพิ่มมากขึ้น

สรุปได้ว่า ผลที่เกิดขึ้นได้ปรับเปลี่ยนทัศนคติในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสียใหม่ จากเดิมที่มุ่งเน้น “ระบบการทดแทน” หมายถึง การที่เป็นผู้จัดทำแผนพัฒนาและดำเนินงานจัดทำบริการสาธารณะต่างๆ ให้กับประชาชนทั้งหมดแต่เพียงผู้เดียว เสมือนเป็นการ “รับเหมาทดแทนประชาชนไปทุกเรื่อง” ซึ่งได้รับบทเรียนว่า การทำงานลักษณะดังกล่าวไม่ได้ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้มากเท่าใดนัก มาเป็นการเปลี่ยนทัศนคติในการมองเห็นถึงความสำคัญของกระบวนการเข้าร่วมรับผิดชอบขององค์กรชุมชนและประชาชนในพื้นที่ โดยมุ่งเปิดโอกาสให้ประชาชนในแต่ละชุมชนได้แสดงทัศนะและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ ที่จะมีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง ผ่านกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

5.2 การเปลี่ยนแปลงทางด้านรูปแบบแนวทางการปฏิบัติงาน

จากการศึกษาพบว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลได้มีการปรับเปลี่ยนแนวทางในการปฏิบัติงานของตนเองอย่างเป็นรูปธรรม จากเดิมที่เป็นผู้ทำหน้าที่จัดทำบริการสาธารณะทั้งหมดแต่เพียงผู้เดียว มาเป็นการกระจายอำนาจให้ประชาชนและองค์กรชุมชนในพื้นที่เป็นผู้ร่วมรับผิดชอบในการทำหน้าที่จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในประเด็นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นว่า เป็นเรื่องที่ประชาชนสามารถจะกระทำได้และเป็นเรื่องที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสามารถให้การสนับสนุนได้โดยไม่ขัดกับระเบียบข้อบังคับต่างๆ ของทางราชการ ซึ่งสามารถนำมาใช้ทดแทนวิธีการบริหารแบบเดิมที่ไม่มีประสิทธิภาพในการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้เป็นอย่างดี

คณะผู้บริหารและบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลที่เข้าร่วมโครงการวิจัย เชื่อมั่นว่า การส่งเสริมให้องค์กรชุมชนเข้ามาร่วมรับผิดชอบในการบริหารงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างเป็นรูปธรรมจะเกิดขึ้นได้ จากการกระตุ้นให้ประชาชนและองค์กรชุมชนสามารถจัดการองค์ความรู้ ภูมิปัญญา รวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างเครือข่ายชุมชนเพื่อความต่อเนื่องและการพึ่งตนเองของชุมชนได้ในระยะยาว โดยใช้กระบวนการหนุนเสริมให้ประชาชนปรับเปลี่ยนวิธีคิดที่เน้นการพึ่งตนเอง สามารถกำหนดอนาคตในการจัดการชุมชนและทรัพยากรของชุมชนจนนำไปสู่การมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ใหม่ระหว่างชุมชนท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้

ภายใต้แนวคิดการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นนี้ ทำให้สามารถประสานเชื่อมโยงความต้องการของชุมชนกับแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสมจนนำไปสู่แนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแนวใหม่ที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับองค์กรชุมชนในพื้นที่ โดยกระจายความรับผิดชอบและอำนาจให้องค์กรชุมชนร่วมกับประชาชนเป็นผู้คิดค้นและจัดทำแผนและโครงการพัฒนาชุมชนของตนเอง ภายใต้การสนับสนุนงบประมาณ เทคนิควิธีการปฏิบัติงาน ความรู้ทางวิชาการ และระเบียบข้อบังคับต่างๆ จากทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ด้วยแนวคิดดังกล่าวข้างต้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงได้พยายามกระตุ้นให้ชุมชนแต่ละแห่งจัดทำแผนชุมชนโดยจะทำหน้าที่ช่วยสนับสนุนให้เกิดกระบวนการทำแผนร่วมกันระหว่างประชาชนในชุมชน ตัวอย่างเช่น การช่วยสนับสนุนเรื่องข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการจัดทำแผนฯ อาทิ ข้อมูลเรื่องระเบียบของทางราชการ ข้อมูลทางด้านเทคนิควิชาการ และข้อมูลทั่วไปของชุมชน เป็นต้น และเมื่อแผนชุมชนถูกจัดทำขึ้นเสร็จแล้วองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องทางด้านเนื้อหาสาระเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาทางด้านระเบียบข้อบังคับของทางราชการ จากนั้นก็จะนำไปพิจารณาร่วมกับประชาชนและองค์กรชุมชนจัดทำเป็นแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะคอยส่งเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงพื้นที่สังเกตการณ์เพื่อให้คำแนะนำการปฏิบัติงาน และร่วมทำกิจกรรมกับประชาชนในชุมชนต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ

จะเห็นได้ว่า กระบวนการทำงานที่ออกแบบไว้นั้นจะอยู่ภายใต้แนวคิดที่พยายามจะส่งเสริมให้องค์กรชุมชนมีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการกิจการสาธารณะร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจะกำหนดให้ประชาชนและองค์กรชุมชนร่วมรับผิดชอบในการทำงานและให้หน่วยงานภายในขององค์กรฯ ทำหน้าที่ในการติดตามกำกับดูแลและให้การสนับสนุนการดำเนินงานภายใต้แนวคิดที่ว่า “ไม่มีใครรู้ปัญหาของชุมชนได้ดีไปกว่าคนในชุมชนเอง”

การดำเนินงานตามแนวคิด 1 ตำบล 1 แผนพัฒนา จึงมุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจากเดิมที่ เป็นผู้ดำเนินการแทนประชาชนมาเป็นผู้ทำหน้าที่

ในการเสริมสร้างบทบาทของประชาชนและองค์กรชุมชนในการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับองค์กรฯ โดยมีการออกแบบวิธีการทำงานให้เหมาะสมกับการส่งเสริมให้องค์กรชุมชนและประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้มากขึ้น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้ปฏิเสธการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ แต่ให้มีการปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติราชการให้มีขั้นตอนที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในการส่งเสริมการเข้าร่วมรับผิดชอบของประชาชน นั่นคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวคิดในการปรับปรุงแก้ไขโครงสร้างและวิธีการปฏิบัติงาน ที่สอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่มีอยู่ เพื่อให้สามารถสนับสนุนการเข้าร่วมรับผิดชอบของประชาชนในการบริหารงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างไม่ผิดกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับ

ในส่วนของกระบวนการดำเนินงานนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล จะใช้วิธีส่งเสริมการเข้าร่วมรับผิดชอบของภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่ ได้แก่ ประชาชน องค์กรชุมชน ผู้บริหารเทศบาล และข้าราชการในหน่วยงานขององค์กรฯ เพื่อให้เกิดการทำงานขององค์กรภาคีที่สนับสนุนให้เกิดปฏิบัติการในพื้นที่ระดับชุมชน สำหรับแนวทางการขับเคลื่อนองค์กรภาคีต่างๆ สามารถแบ่งออกได้ 3 ขั้นตอนด้วยกัน ขั้นตอนแรกได้แก่ การทำให้เกิดการเข้าใจปัญหาร่วมกัน ขั้นที่สองได้แก่ การวางแผนหาวิธีการที่จะแก้ปัญหา ขั้นที่สามได้แก่ การผลักดันวิธีการในการแก้ปัญหา ซึ่งกระบวนการดังกล่าวจะอาศัยเวทีการประชุมเพื่อที่จะร่วมกันพิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหาและสร้างความเห็นพ้องต้องกันระหว่างภาคีเครือข่าย

จากที่นำเสนอมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมโครงการวิจัย ได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบแนวทางการทำงานไปจากเดิมที่เน้นแบบการบริหารแบบบนลงล่างมาเป็นการให้ความสำคัญการพัฒนาจากฐานล่างเป็นอันดับแรก²⁰ โดยให้ความสำคัญกับการกำหนดบทบาทให้องค์กรชุมชนเป็นกลไกสำคัญในการดำเนินการเพื่อให้เกิดพลังการพัฒนาจากความต้องการของคนในชุมชน ซึ่งจะช่วยให้การพัฒนามีความต่อเนื่อง ผ่านกระบวนการส่งเสริมการรวมกลุ่มของประชาชนและการสร้างเครือข่ายองค์กรชุมชน เพื่อให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน

แนวทางปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนี้ อยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการตัดสินใจดำเนินงานใดๆ ต้องมีสิทธิ์ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจดำเนินงาน กล่าวคือ ส่วนราชการต้องคำนึงถึงสิทธิของประชาชนในการเข้าร่วมในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วน

²⁰ Altieri, M.A. and Masera, Q. (1993), 'Sustainable Rural Development in Latin America: Building from the Bottom-Up', Ecological Economics, Vol. 7, Issue 2, pp. 93–121.

ท้องถิ่นในทุกขั้นตอนโดยให้ความสำคัญกับข้อเสนอของประชาชนที่จะต้องถูกนำไปประกอบการตัดสินใจในการบริหารงานและการจัดทำบริการสาธารณะ ต้องมีการกำหนดวิธีการมีส่วนร่วมที่เหมาะสมกับความต้องการของประชาชนเพื่อให้สามารถเข้าร่วมได้อย่างเต็มขีดความสามารถ และมีการแจ้งให้ผู้เข้ามามีส่วนร่วมได้ทราบว่า ผลของการมีส่วนร่วมนั้นก่อให้เกิดกระบวนการนำไปปฏิบัติอย่างไร มีผลสำเร็จหรือมีความคืบหน้าประการใด²¹

5.3 สรุป

ภายหลังจากที่องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลที่ได้เข้าร่วมโครงการวิจัยได้นำเอาแนวทางการพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ได้รับการพัฒนามาจากแนวความคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติแล้ว มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านรูปแบบ และแนวทางในการปฏิบัติงานของเทศบาลฯ อย่างสำคัญ 4 ประการ ได้แก่

- (1) ความสัมพันธ์กับองค์กรชุมชน และประชาชนในพื้นที่
- (2) การใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงาน
- (3) การปรับปรุงโครงการองค์กร
- (4) วัฒนธรรมการปฏิบัติงาน

โดยสามารถแสดงผลของการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ และแนวทางในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวข้างต้นได้ดังตารางที่ 20 ดังนี้

²¹ Carpinì, M.X.D., Cook, F.L. and Jacobs, L.R., (2004), 'Public Deliberation, Discursive Participation and Citizen Engagement: A Review of the Empirical Literature', *Political Science*, Vol. 7, pp. 315-344.

ตารางที่ 20 แสดงผลของการเปลี่ยนแปลงรูปแบบและแนวทางการปฏิบัติงานของเทศบาลฯ เปรียบเทียบก่อน และหลังจากที่ได้เข้าร่วมโครงการวิจัย

ประเด็น	หลังจากมีโครงการ
1.ความสัมพันธ์กับองค์กรชุมชน และประชาชนในการจัดทำบริการสาธารณะ	มีความสัมพันธ์กันเพิ่มมากขึ้นโดยเทศบาลฯ ได้มอบหมายประชาชนร่วมรับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ภายใต้การกำกับดูแลของ อปท.
2.การใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงาน	● แผนพัฒนาท้องถิ่นที่จัดทำโดยการร่วมรับผิดชอบระหว่าง อปท. กับประชาชนและองค์กรชุมชน ● การปรับเปลี่ยนทัศนคติของคณะผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานของ อปท.
3.การปรับปรุงโครงสร้างองค์กร	กำหนดให้หน่วยงานภายในทุกฝ่ายทำหน้าที่สนับสนุนและเป็นพี่เลี้ยงของประชาชนในการร่วมจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
4.วัฒนธรรมการปฏิบัติงาน	แบบราชการในระบบเปิด

จากตารางที่ 20 แสดงให้เห็นว่า ภายหลังจากที่องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลได้มีการดำเนินงานโครงการฯ นี้แล้ว ได้มีการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการปฏิบัติงานขององค์กรฯ ในด้านต่างๆ คือ ทางด้านความสัมพันธ์กับองค์กรชุมชนและประชาชนในพื้นที่ พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ให้โอกาสองค์กรชุมชนและประชาชนเข้ามารับผิดชอบภารกิจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น โดยการดำเนินงานดังกล่าวจะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลและให้คำแนะนำของหน่วยงานต่างๆ ขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับภารกิจนั้นๆ

ทางด้านการใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงาน พบว่า ในการทำงานการพัฒนาชุมชนนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ให้ความสำคัญกับการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นมาใช้เป็นกรอบแนวทางในการสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน แทนที่จะทำการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแต่เพียงฝ่ายเดียว อย่างเช่นที่เคยปฏิบัติ และได้มีความพยายามที่จะปรับเปลี่ยนทัศนคติของคณะผู้บริหาร และบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ยอมรับและสนับสนุนการเข้าร่วมรับผิดชอบของประชาชนและองค์กรชุมชน โดยไม่พยายามที่จะใช้ระเบียบข้อบังคับต่างๆ เป็นเครื่องมือหลักในการปฏิบัติงาน อย่างไรก็ตามการส่งเสริมการมีส่วนร่วมฯ นั้น จะไม่ได้เป็นการหลีกเลี่ยงการดำเนินงานอยู่ภายใต้ระเบียบข้อบังคับต่างๆ แต่จะพยายามใช้ระเบียบของทางราชการเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการดำเนินงานอย่างเหมาะสม

ด้านการปรับปรุงโครงการองค์กรพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการมอบหมายให้หน่วยงานภายในทั้งหมดมีหน้าที่ในการเป็นศูนย์ประสานงานระหว่างประชาชนและองค์กรชุมชนในพื้นที่ ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและทำหน้าที่เป็นฝ่ายติดตามสนับสนุนให้คำแนะนำในการทำงานขององค์กรชุมชนในพื้นที่ทางด้านการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งการกำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานภายในดังกล่าว มีผลทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการทำงานที่เปิดกว้างเพิ่มมากขึ้น สามารถทำงานใกล้ชิดกับกับประชาชนได้มากขึ้นกว่าเดิมและมีส่วนช่วยให้เกิดการเข้าร่วมรับผิดชอบระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรมเพิ่มมากขึ้น

ด้านวัฒนธรรมการปฏิบัติงาน พบว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล ได้ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานในระบบเปิด ที่เป็นการทำงานที่ให้ความสำคัญกับการรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชน และเปิดโอกาสให้ประชาชนและองค์กรชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและบริการสาธารณะเพิ่มมากขึ้น

6. ระดับของการบริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” (PCCC model)

จากสรุปผลการศึกษากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” ซึ่งมีองค์ประกอบการดำเนินงานตามแนวคิด PCCC model ดังกล่าวต้น สามารถนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับผลของการประเมินระดับการบริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อที่จะแสดงให้เห็นว่า แนวคิดดังกล่าวจะสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างไร โดยจะนำเอาข้อมูลที่เกี่ยวข้องในตำบลในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามแนวคิด PCCC model มาใช้ในการแสดงถึงผลการเปรียบเทียบดังกล่าวได้ดังนี้

ตารางที่ 21 หลักเกณฑ์การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานตาม PCCC model กับผลการประเมินระดับการบริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ PCCC model	เกณฑ์การประเมิน		
	ไม่เข้าข่าย	เข้าข่าย	เข้าใจ
1.จำนวนชุมชนที่เข้าร่วมวางแผนทั้งหมด	50-59%	60-69%	70% ขึ้นไป
2.จำนวนโครงการของ อปท. ที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน	5 โครงการ	6-10 โครงการ	11 โครงการขึ้นไป
3.งบประมาณรายจ่ายของโครงการชุมชน	ไม่เกิน 500,000 บาท	500,000 - 1,000,000 บาท	1,000,000 บาท ขึ้นไป
4.จำนวนโครงการที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงทางเศรษฐกิจของชุมชน	ไม่เกิน 5 โครงการ	6-9 โครงการ	10 โครงการขึ้นไป
5.จำนวนโครงการของชุมชนที่ส่งเสริมให้เยาวชนในพื้นที่มีกิจกรรมในฐานะเป็นจิตอาสา หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ มีสุขภาพกายและจิตที่ดี	ไม่มี	1 โครงการ	มากกว่า 1 โครงการ
6.กติกา/ข้อตกลงชุมชนหรือท้องถิ่นเกี่ยวกับมาตรการหรือแนวทางที่จะส่งเสริมให้เยาวชนในพื้นที่	ไม่มี	มี	มี
7.กติกา/ข้อตกลงชุมชนหรือท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการขยะในชุมชน	ไม่มี	มี	มี
8.กติกา/ข้อตกลงชุมชนหรือท้องถิ่นเกี่ยวกับการลดอบายมุขและยาเสพติดในพื้นที่	ไม่มี	มี	มี
9.จำนวนโครงการที่สามารถมีเงินเหลือจากการประมูล	ไม่มี	ไม่เกิน 2 โครงการ	3 โครงการขึ้นไป
10.จำนวนโครงการที่เกิดขึ้นจากการจัดการความรู้ภายในองค์กร	1-3 โครงการ	3-5 โครงการ	5 โครงการขึ้นไป
11.จำนวนโครงการที่สร้างความสามัคคีและการมีส่วนร่วมของพนักงาน	ไม่มี	1 โครงการ	2 โครงการขึ้นไป

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าว ผู้วิจัยจะนำเอาข้อมูลที่เกี่ยวข้องในตำบลที่ได้จัดทำขึ้นที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานตาม PCCC model จำนวน 10 ประเด็น มาทำการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลที่มีระดับของการบริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ต่างกัน โดยต้องการที่จะแสดงให้เห็นถึงความ

สอดคล้องสัมพันธ์กันระหว่างผลของการประเมินฯ กับผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตาม PCCC model ซึ่งแสดงรายละเอียดของผลการศึกษารายจังหวัดดังนี้

จังหวัดอำนาจเจริญ

ตารางที่ 22 การเปรียบเทียบข้อมูลที่เกี่ยวข้องในตำบลกับผลการประเมินการบริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับ “เข้าใจ” กับผลที่เกิดขึ้นจาก PCCC model ของจังหวัดอำนาจเจริญ

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ PCCC model	ผลการดำเนินงาน				
	ไม่เข้าใจ	เข้าใจ	เข้าใจ		
	อบต. กุดปลาตุก	ทต.พระเหลา	ทต.ไค้คำ	อบต. โนนหนามแท่ง	อบต.นาจิก
1.จำนวนชุมชนที่เข้าร่วมร่างแผนทั้งหมด	63.71%	94.80%	100%	100%	84.03%
2.โครงการที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน (โครงการ)	4	52	52	32	25
3.งบประมาณรายจ่ายของโครงการชุมชน (บาท)	306,000.00	5,692,140.00	1,145,800.00	1,600,000.00	1,372,900.00
4.โครงการที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงทางเศรษฐกิจของชุมชน (โครงการ)	5	5	12	11	12
5.โครงการที่ส่งเสริมให้เยาวชนในพื้นที่มีกิจกรรมในฐานะเป็นจิตอาสา หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ (โครงการ)	ไม่มี	2	2	2	2
6.กติกา/ข้อตกลงชุมชนหรือท้องถิ่นเกี่ยวกับมาตรการหรือแนวทางที่จะส่งเสริมให้เยาวชนในพื้นที่	มี	มี	มี	มี	มี
7.กติกา/ข้อตกลงชุมชนหรือท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการขยะในชุมชน	มี	มี	มี	มี	มี

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ PCCC model	ผลการดำเนินงาน				
	ไม่เข้าข่าย	เข้าข่าย	เข้าใจ		
	อบต. กุดปลาตุก	ทต.พระเหลา	ทต.ไถ่คำ	อบต. โนนหนามแท่ง	อบต.นาจิก
8.กติกา/ข้อตกลงชุมชนหรือ ท้องถิ่นเกี่ยวกับการลด อบายมุขและยาเสพติดใน พื้นที่	มี	มี	มี	มี	มี
9.โครงการที่สามารถมีเงิน เหลือจากการประมูล (โครงการ)	2	ไม่มี	8	3	5
10.โครงการที่เกิดขึ้นจาก การจัดการความรู้ภายใน องค์กร (โครงการ)	1	4	5	4	6
11.โครงการที่สร้างความ สามัคคีและการมีส่วนร่วม ของพนักงาน (โครงการ)	1	2	2	2	2

จากการนำเอาข้อมูลที่เกี่ยวข้องในตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดปลาตุกที่เป็นผลการดำเนินงานตามแนวทาง PCCC model พบว่า สอดคล้องกับผลการประเมินที่อยู่ในระดับ “ไม่เข้าข่าย” เนื่องจากมีเพียงประเด็นที่มีผลการดำเนินงานที่อยู่ในระดับนี้ จำนวน 3 ข้อด้วยกัน ได้แก่ ประเด็นจำนวนชุมชนที่เข้าร่วมวางแผนทั้งหมด การมีกติกา/ข้อตกลงชุมชนหรือท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการขยะในชุมชน การมีกติกา/ข้อตกลงชุมชนหรือท้องถิ่นเกี่ยวกับการลดอบายมุขและยาเสพติดในพื้นที่ และจำนวนโครงการที่สร้างความสามัคคีและการมีส่วนร่วมของพนักงาน แต่ในข้ออื่นๆ มีผลการประเมินที่ต่ำกว่าเกณฑ์การประเมินระดับเข้าข่ายทั้งหมด

จากการนำเอาข้อมูลที่เกี่ยวข้องในตำบลของเทศบาลตำบลพระเหลาที่เป็นผลการดำเนินงานตามแนวทาง PCCC model พบว่า สอดคล้องกับผลการประเมินที่อยู่ในระดับ “เข้าข่าย” ที่สามารถแสดงให้เห็นว่า สามารถผ่านเกณฑ์ในระดับนี้ได้เกือบครบทุกประเด็น อย่างไรก็ตาม เทศบาลฯ ยังไม่สามารถผ่านเกณฑ์การประเมินระดับ “เข้าใจ” ได้เนื่องจากยังมีประเด็นที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ในระดับนี้อยู่อีก 2 ประเด็น ได้แก่ จำนวนโครงการที่สามารถมีเงินเหลือจากการประมูล และจำนวนโครงการที่เกิดขึ้นจากการจัดการความรู้ภายในองค์กร

จากการนำเอาข้อมูลที่เกี่ยวข้องในตำบลที่เป็นผลการดำเนินงานตามแนวทาง PCCC model ขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนหนามแท่ง องค์การบริหารส่วนตำบลนาจิก และเทศบาลตำบลไถ่คำ พบว่า ทั้ง 3 แห่งที่มีผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับผลการประเมินที่อยู่ในระดับ “เข้าใจ” ทุกแห่ง เนื่องจากมีผลการดำเนินงานที่ผ่านเกณฑ์ในระดับนี้ในทุกประเด็นที่นำไปเปรียบเทียบกับผลการประเมินระดับการบริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับ “เข้าใจ” ที่นำเสนอไว้

จังหวัดยโสธร

ตารางที่ 23 การเปรียบเทียบข้อมูลที่เกี่ยวข้องในตำบลกับผลการประเมินการบริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับ “ ” กับผลที่เกิดขึ้นจาก PCCC model ของจังหวัดยโสธร

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ PCCC model	ผลการดำเนินงาน				
	ไม่เข้าข่าย			เข้าข่าย	
	ทต. กุดเชียงหมี	อบต. โนนเปือย	อบต.นาโสี	ทต.บุ่งคล้า	อบต. ค่าน้ำสร้าง
1.จำนวนชุมชนที่เข้าร่วมร่างแผนทั้งหมด	60.29%	60.36%	62.85%	81.09%	79.96%
2.โครงการที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน (โครงการ)	ไม่มี	ไม่มี	9	125	200
3.งบประมาณรายจ่ายของโครงการชุมชน (บาท)	ไม่มี	ไม่มี	20,000.00	3,000,000	4,200,000
4.โครงการที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงทางเศรษฐกิจของชุมชน (โครงการ)	2	1	4	5	6
5.โครงการที่ส่งเสริมให้เยาวชนในพื้นที่มีกิจกรรมในฐานะเป็นจิตอาสา หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ (โครงการ)	1	1	ไม่มี	1	2
6.กติกา/ข้อตกลงชุมชนหรือท้องถิ่นเกี่ยวกับมาตรการหรือแนวทางที่จะส่งเสริมให้เยาวชนในพื้นที่	มี	มี	ไม่มี	มี	มี

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ PCCC model	ผลการดำเนินงาน				
	ไม่เข้าข่าย			เข้าข่าย	
	ทต. กุดเชียงหมี	อบต. โนนเปือย	อบต.นาโสี	ทต.บุ่งคล้า	อบต. ค่าน้ำสร้าง
7.กติกา/ข้อตกลงชุมชนหรือ ท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการ ขยะในชุมชน	มี	มี	ไม่มี	มี	มี
8.กติกา/ข้อตกลงชุมชนหรือ ท้องถิ่นเกี่ยวกับการลด อบายมุขและยาเสพติดใน พื้นที่	มี	มี	ไม่มี	มี	มี
9.โครงการที่สามารถมีเงิน เหลือจากการประมูล (โครงการ)	ไม่มี	ไม่มี	มี	13	40
10.โครงการที่เกิดขึ้นจากการ จัดการความรู้ภายในองค์กร (โครงการ)	2	ไม่มี	5	3	3
11.โครงการที่สร้างความ สามัคคีและการมีส่วนร่วม ของพนักงาน (โครงการ)	ไม่มี	ไม่มี	3	2	2

จากการนำเอาข้อมูลที่เกี่ยวข้องในตำบลที่เป็นผลจากการดำเนินงานตามแนวทาง PCCC model ขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนเปือย องค์การบริหารส่วนตำบลนาโสี และเทศบาลตำบลกุดเชียงหมี พบว่า สอดคล้องกับผลการประเมินที่อยู่ในระดับ “ไม่เข้าข่าย” เนื่องจากมีเพียงประเด็นเดียวที่มีผลการดำเนินงานที่ผ่านเกณฑ์ประเมินเหมือนกันหมด ได้แก่ การมีจำนวนชุมชนที่เข้าร่วมวางแผนฯ เท่านั้น แต่ในประเด็นผลการดำเนินงานอื่นๆ ต่างก็มีผลการดำเนินงานที่แตกต่างกัน แต่ในภาพรวมแล้วองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลทั้ง 3 แห่งนี้ มีผลการดำเนินงานตามแนวทาง PCCC model ที่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินระดับการบริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้นำเสนอไว้แล้ว

จากการนำเอาข้อมูลที่เกี่ยวข้องในตำบลของเทศบาลตำบลบุ่งคล้า และองค์การบริหารส่วนตำบลค่าน้ำสร้างเฉพาะที่เป็นผลการดำเนินงานตามแนวทาง PCCC model พบว่า สอดคล้องกับผลการประเมินที่อยู่ในระดับ “เข้าข่าย” เนื่องจาก สามารถผ่านเกณฑ์ประเมินที่กำหนดไว้แต่ยังไม่สามารถผ่านเกณฑ์การประเมินระดับ “เข้าใจ” ได้ เนื่องจากยังมีประเด็นที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ในระดับ

นี้อยู่อีก 2 ประเด็น ได้แก่ จำนวนโครงการที่สามารถมีเงินเหลือจากการประมูล และจำนวนโครงการที่เกิดขึ้นจากการจัดการความรู้ภายในองค์กร

จังหวัดศรีสะเกษ

ตารางที่ 24 การเปรียบเทียบข้อมูลที่เกี่ยวข้องในตำบลกับผลการประเมินการบริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับ “เข้าข่าย” กับผลที่เกิดขึ้นจาก PCCC model ของจังหวัดศรีสะเกษ

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ PCCC model	ผลการดำเนินงาน				
	เข้าข่าย				
	ทต. เมืองจันทร์	ทต.พยุห์	อบต.โคต	อบต. จิกสังข์ทอง	อบต. สำโรงตาเจ็น
1.จำนวนชุมชนที่เข้าร่วมร่างแผนทั้งหมด	71.63%	92.26%	80%	85.26%	88.41%
2.โครงการที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน (โครงการ)	150	11	30	11	208
3.งบประมาณรายจ่ายของโครงการชุมชน (บาท)	16,622,700	840,000	9,377,255	2,500,000	2,920,000
4.โครงการที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงทางเศรษฐกิจของชุมชน (โครงการ)	6 โครงการ	8 โครงการ	9 โครงการ	8 โครงการ	6 โครงการ
5.โครงการที่ส่งเสริมให้เยาวชนในพื้นที่มีกิจกรรมในฐานะเป็นจิตอาสา หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ (โครงการ)	1	4	1	2	1
6.กติกา/ข้อตกลงชุมชนหรือท้องถิ่นเกี่ยวกับมาตรการหรือแนวทางที่จะส่งเสริมให้เยาวชนในพื้นที่	มี	มี	มี	มี	มี
7.กติกา/ข้อตกลงชุมชนหรือท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการขยะในชุมชน	มี	มี	มี	มี	มี

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ PCCC model	ผลการดำเนินงาน				
	เข้าข่าย				
	ทต. เมืองจันทร์	ทต.พยุห์	อบต.โดด	อบต. จิกสังข์ทอง	อบต. สำโรงตาเจ็น
8.กติกา/ข้อตกลงชุมชนหรือ ท้องถิ่นเกี่ยวกับการลด อบายมุขและยาเสพติด	มี	มี	มี	มี	มี
9.จำนวนโครงการที่สามารถ มีเงินเหลือจากการประมูล	ไม่มี	ไม่มี	35 โครงการ	ไม่มี	ไม่มี
10.จำนวนโครงการที่เกิดขึ้น จากการจัดการความรู้ ภายในองค์กร	2 โครงการ	2 โครงการ	1 โครงการ	1 โครงการ	10 โครงการ
11.จำนวนโครงการที่สร้าง ความสามัคคีและการมีส่วน ร่วมของพนักงาน	2 โครงการ	5 โครงการ	3 โครงการ	1 โครงการ	2 โครงการ

จากการนำเอาข้อมูลที่เกี่ยวข้องในตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลทุกแห่งในจังหวัดศรีสะเกษเฉพาะที่เป็นผลการดำเนินงานตามแนวทาง PCCC model พบว่า สอดคล้องกับผลการประเมินที่อยู่ในระดับ “เข้าข่าย” เนื่องจาก สามารถผ่านเกณฑ์ประเมินที่กำหนดไว้แต่ยังไม่สามารถผ่านเกณฑ์การประเมินระดับ “เข้าใจ” ได้เนื่องจากยังมีประเด็นที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ในระดับนี้อยู่อีก 2 ประเด็น ได้แก่ จำนวนโครงการที่สามารถมีเงินเหลือจากการประมูล ซึ่งพบว่ามีเพียง อบต.โดด เพียงแห่งเดียวเท่านั้นที่ผ่านเกณฑ์ และจำนวนโครงการที่เกิดขึ้นจากการจัดการความรู้ภายในองค์กร ซึ่งมีเพียง อบต.สำโรงตาเจ็นเพียงแห่งเดียวเท่านั้นที่ผ่านเกณฑ์

จังหวัดบึงกาฬ

ตารางที่ 25 การเปรียบเทียบข้อมูลที่เกี่ยวข้องในตำบลกับผลการประเมินการบริหารงานตาม
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับผลที่เกิดขึ้นจาก PCCC model

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ PCCC model	ผลการดำเนินงาน				
	ไม่เข้าข่าย		เข้าข่าย		
	อบต.ปากคาด	ทต.วังชมภู	ทต.ปากคาด	ทต.หนองหุ้ม	ทต.บึงโขงหลง
1.จำนวนชุมชนที่เข้าร่วมร่าง แผนทั้งหมด	76.64%	60.58%	78.65%	60.33%	70.61%
2.โครงการที่สนับสนุนการมี ส่วนร่วมของประชาชน (โครงการ)	6	11	140	65	20
3.งบประมาณรายจ่ายของ โครงการชุมชน (บาท)	230,000.00	650,000	6,002,400.00	1,500,000	10,555,605.57
4.โครงการที่เกี่ยวข้องกับ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ของชุมชน (โครงการ)	1	ไม่มี	9	8	6
5.โครงการที่ส่งเสริมให้ เยาวชนในพื้นที่มีกิจกรรมใน ฐานะเป็นจิตอาสา หรือผู้ บำเพ็ญประโยชน์	1	ไม่มี	1	2	1
6.กติกา/ข้อตกลงชุมชนหรือ ท้องถิ่นเกี่ยวกับมาตรการ หรือแนวทางที่จะส่งเสริมให้ เยาวชนในพื้นที่	มี	ไม่มี	มี	มี	มี
7.กติกา/ข้อตกลงชุมชนหรือ ท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการ ขยะในชุมชน	มี	ไม่มี	มี	มี	มี
8.กติกา/ข้อตกลงชุมชนหรือ ท้องถิ่นเกี่ยวกับการลด อบายมุขและยาเสพติด	ไม่มี	ไม่มี	มี	มี	มี
9.โครงการที่สามารถมีเงิน เหลือจากการประมูล (โครงการ)	ไม่มี	ไม่มี	10	1	5

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ PCCC model	ผลการดำเนินงาน				
	ไม่เข้าข่าย		เข้าข่าย		
	อบต.ปากคาด	ทต.วังชมภู	ทต.ปากคาด	ทต.หนองท่ม	ทต.บึงโขงหลง
10.โครงการที่เกิดขึ้นจาก การจัดการความรู้ภายใน องค์กร (โครงการ)	1	2	4	4	10
11.โครงการที่สร้างความ สามัคคีและการมีส่วนร่วม ของพนักงาน (โครงการ)	1	1	2	4	3

จากการนำเอาข้อมูลที่เกี่ยวข้องในตำบลที่เป็นผลจากการดำเนินงานตามแนวทาง PCCC model ขององค์การบริหารส่วนตำบลปากคาด และเทศบาลตำบลวังชมภู พบว่า สอดคล้องกับผลการประเมินที่อยู่ในระดับ “ไม่เข้าข่าย” เนื่องจากมีเพียง 2 ประเด็นที่มีผลการดำเนินงานที่ผ่านเกณฑ์ประเมินเหมือนกันหมด ได้แก่ การมีจำนวนชุมชนที่เข้าร่วมวางแผนฯ และมีโครงการที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน แต่ในประเด็นผลการดำเนินงานอื่นๆ ต่างก็มีผลการดำเนินงานที่แตกต่างกัน และพบว่า ทั้ง 2 แห่งมีผลการดำเนินงานที่ไม่เข้าข่ายเหมือนกัน จำนวน 3 ประเด็น ได้แก่ โครงการที่สามารถมีเงินเหลือจากการประมูล โครงการที่เกิดขึ้นจากการจัดการความรู้ภายในองค์กร และโครงการที่สร้างความสามัคคีและการมีส่วนร่วมของพนักงาน ซึ่งในภาพรวมแล้วองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลทั้ง 2 แห่งนี้ มีผลการดำเนินงานตามแนวทาง PCCC model ที่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินระดับการบริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้นำเสนอไว้แล้ว

จากการนำเอาข้อมูลที่เกี่ยวข้องในตำบลของเทศบาลตำบลปากคาด เทศบาลตำบลหนองท่ม และเทศบาลตำบลบึงโขงหลง เฉพาะที่เป็นผลการดำเนินงานตามแนวทาง PCCC model พบว่า สอดคล้องกับผลการประเมินที่อยู่ในระดับ “เข้าข่าย” เนื่องจากสามารถผ่านเกณฑ์ประเมินที่กำหนดไว้ แต่ยังไม่สามารถผ่านเกณฑ์การประเมินระดับ “เข้าใจ” ได้ เนื่องจากยังมีประเด็นที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ในระดับนี้อยู่ โดยพบว่า เทศบาลตำบลหนองท่มไม่ผ่านเกณฑ์ในประเด็นโครงการที่สามารถมีเงินเหลือจากการประมูล และโครงการที่เกิดขึ้นจากการจัดการความรู้ภายในองค์กร ในขณะที่เทศบาลตำบลปากคาด และเทศบาลตำบลหนองท่มไม่ผ่านเกณฑ์ด้านจำนวนโครงการที่เกิดขึ้นจากการจัดการความรู้ภายในองค์กร

สรุป

จากผลการศึกษาทั้งหมดข้างต้นแสดงให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลทั้งหมดทุกแห่ง มีผลการประเมินระดับการบริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและผลการดำเนินงานตามแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” ซึ่งดำเนินงานผ่าน PCCC model ที่สอดคล้องกัน กล่าวคือ เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 22 ถึง 25 ที่นำเอาข้อมูลที่เกี่ยวข้องในตำบลมาใช้ในการวิเคราะห์ จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลมีผลการดำเนินงานตามแนวคิด PCCC model สอดคล้องกับผลการประเมินระดับการบริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กล่าวคือ จะเห็นได้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลที่มีระดับการบริหารงานฯ ที่ไม่ผ่านเกณฑ์จะมีผลการดำเนินงานตามแนวคิด PCCC model ที่น้อยกว่าองค์กรฯ ที่มีผลการประเมินในระดับเข้าข่าย และองค์กรฯ ที่มีการประเมินในระดับเข้าข่ายก็จะมีผลการดำเนินงานตามแนวคิด PCCC model น้อยกว่าองค์กรฯ ที่มีผลการประเมินในระดับเข้าใจในเกือบจะทุกประเด็นของข้อมูลที่เกี่ยวข้องในตำบลที่เป็นผลจากการดำเนินงานตามแนวทาง PCCC model ด้วยเช่นกัน โดยสามารถแสดงผลของความสอดคล้องกันของระดับการบริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับผลการดำเนินงานตามแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” ได้ดังตารางที่ 26

ตารางที่ 26 การเปรียบเทียบความสอดคล้องกันระหว่างผลการประเมินระดับการบริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับผลการดำเนินงานตามแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” (PCCC model)

ประเด็นการดำเนินงานตาม PCCC model	ค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานเปรียบเทียบกับระดับการบริหารงานฯ		
	ไม่เข้าข่าย	เข้าข่าย	เข้าใจ
1.จำนวนชุมชนที่เข้าร่วมวางแผนทั้งหมด	มากกว่า 60%	มากกว่า 60%	มากกว่า 60%
2.โครงการที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน (โครงการ)	5	26	92
3.งบประมาณรายจ่ายของโครงการชุมชน (บาท)	201,000.00	691,826.32	1,372,900.00
4.โครงการที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงทางเศรษฐกิจของชุมชน (โครงการ)	2	7	12
5.โครงการที่ส่งเสริมให้เยาวชนในพื้นที่มีกิจกรรมในฐานะเป็นจิตอาสา หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์	1	2	2
6.กติกา/ข้อตกลงชุมชนหรือท้องถิ่นเกี่ยวกับมาตรการหรือแนวทางที่จะส่งเสริมให้เยาวชนในพื้นที่	มี	มี	มี
7.กติกา/ข้อตกลงชุมชนหรือท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการขยะในชุมชน	มี	มี	มี

ประเด็นการดำเนินงานตาม PCCC model	ค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานเปรียบเทียบกับระดับ การบริหารงานฯ		
	ไม่เข้าเกณฑ์	เข้าข่าย	เข้าใจ
8.กติกา/ข้อตกลงชุมชนหรือท้องถิ่นเกี่ยวกับการลดอบายมุขและยาเสพติด	มี	มี	มี
9.โครงการที่สามารถมีเงินเหลือจากการประมูล (โครงการ)	1	6	15
10.โครงการที่เกิดขึ้นจากการจัดการความรู้ภายในองค์กร (โครงการ)	2	4	6
11.โครงการที่สร้างความสามัคคีและการมีส่วนร่วมของพนักงาน (โครงการ)	1	3	3

ตารางที่ 26 แสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องกันระหว่างผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามแนวคิด PCCC model กับระดับการบริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกล่าวคือ เมื่อพิจารณาตามประเด็นที่ได้คัดเลือกพบว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลที่มีระดับการบริหารงานฯ ที่แตกต่างกันมีผลการดำเนินงานตาม PCCC model แตกต่างกันไปด้วย โดยองค์กรฯ ที่มีระดับการบริหารงานฯ ในระดับเข้าใจจะมีค่าเฉลี่ยของผลการดำเนินงานมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับระดับเข้าข่าย และไม่ผ่านเกณฑ์ อย่างไรก็ตาม มีผลการดำเนินงาน 4 ประเด็น ที่องค์กรที่มีระดับการบริหารงานแตกต่างกันมีผลการดำเนินงานตาม PCC model ที่ไม่แตกต่างกัน โดยพบว่า องค์กรฯ ทั้ง 3 ระดับต่างก็มีครัวเรือนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 ตลอดจนมีผลการดำเนินงานทางด้านการร่วมกับชุมชนในการจัดทำกติกา/ข้อตกลงชุมชนในการดำเนินการทางด้านการส่งเสริมเยาวชนในพื้นที่ การจัดการขยะในชุมชน และการลดอบายมุขและยาเสพติดเหมือนกันหมดทุกระดับ

อย่างไรก็ดีเมื่อพิจารณาในประเด็นอื่นๆ แล้วพบว่า มีผลการดำเนินงานตาม PCCC model ที่แตกต่างกันทุกระดับ โดยสามารถแสดงรายละเอียดของการเปรียบเทียบจำแนกรายประเด็นได้ดังนี้

ในประเด็นการจัดทำโครงการที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนพบว่า องค์กรฯ ระดับเข้าใจมีค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานมากที่สุด จำนวน 92 โครงการ รองลงมาคือ ระดับเข้าข่าย จำนวน 26 โครงการ และระดับไม่เข้าข่ายมีผลการดำเนินงานน้อยที่สุดเพียง 5 โครงการเท่านั้น

ในประเด็นการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินโครงการที่เสนอโดยชุมชนพบว่า องค์กรฯ ระดับเข้าใจมีค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานมากที่สุด จำนวน 92 โครงการ รองลงมาคือ ระดับเข้าข่าย จำนวน 26 โครงการ และระดับไม่เข้าข่ายมีผลการดำเนินงานน้อยที่สุดเพียง 5 โครงการเท่านั้น นอกจากนี้ยังพบว่าองค์กรฯ ที่มีระดับการบริหารงานในระดับที่สูงกว่าก็มีผลการดำเนินงานตาม

PCCC model ที่สอดคล้องกันด้วย นั่นคือ องค์กรฯระดับเข้าใจได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนมากที่สุดเฉลี่ยแต่ละ 1,372,900.00 ระดับเข้าข่ายจัดสรรงบประมาณสนับสนุนเฉลี่ยแต่ละ 691,826.32 บาท และระดับไม่เข้าข่ายจัดสรรงบประมาณสนับสนุนน้อยที่สุดเฉลี่ยแต่ละ 201,000.00 บาท

ประเด็นการจัดทำโครงการที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงทางเศรษฐกิจของชุมชนพบว่า องค์กรฯในระดับเข้าใจมีการจัดทำโครงการลักษณะนี้มากที่สุดเฉลี่ยแต่ละ 12 โครงการ ส่วนองค์กรระดับเข้าข่ายมีการจัดทำโครงการรองลงมาเฉลี่ยแต่ละ 7 โครงการ และระดับไม่ผ่านเกณฑ์มีการจัดทำโครงการลักษณะนี้เฉลี่ยแต่ละ 2 โครงการ

ประเด็นการจัดทำโครงการเพื่อส่งเสริมให้เยาวชนในพื้นที่มีกิจกรรมในฐานะเป็นจิตอาสา หรือ ผู้บำเพ็ญประโยชน์พบว่า องค์กรฯในระดับเข้าใจและเข้าข่ายมีการจัดทำโครงการลักษณะนี้เท่ากันเฉลี่ยแต่ละ 2 โครงการ ส่วนองค์กรระดับไม่เข้าข่ายมีการจัดทำโครงการลักษณะนี้เฉลี่ยแต่ละ 1 โครงการ

ประเด็นการประมูลโครงการจนมีเงินเหลือจากการประมูลที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นได้พบว่า องค์กรฯในระดับเข้าใจมีจำนวนโครงการที่มีเงินเหลือจากการประมูลมากที่สุดเฉลี่ยแต่ละ 15 โครงการ ส่วนองค์กรระดับเข้าข่ายมีจำนวนโครงการที่มีเงินเหลือจากการประมูลรองลงมาเฉลี่ยแต่ละ 6 โครงการ และระดับไม่เข้าข่ายมีการจัดทำโครงการที่มีเงินเหลือจากการประมูลเฉลี่ยแต่ละ 1 โครงการ

ประเด็นการจัดทำโครงการที่เกิดขึ้นจากการจัดการความรู้ภายในองค์กรเพื่อเสริมสร้างการเป็นองค์กรแห่งความสุขพบว่า องค์กรฯในระดับเข้าใจมีการจัดทำโครงการในลักษณะนี้มากที่สุดเฉลี่ยแต่ละ 6 โครงการ ส่วนองค์กรระดับเข้าข่ายมีจำนวนโครงการที่มีการจัดทำโครงการฯ รองลงมาเฉลี่ยแต่ละ 4 โครงการ และระดับไม่เข้าข่ายมีการจัดทำโครงการที่เฉลี่ยแต่ละ 2 โครงการ

ประเด็นสุดท้ายที่ทำการเปรียบเทียบได้แก่ ประเด็นทางด้านการจัดทำโครงการที่สร้างความสามัคคีและการมีส่วนร่วมของพนักงานพบว่าเมืององค์กรฯในระดับเข้าใจมีการจัดทำโครงการในลักษณะนี้เท่ากับองค์กรระดับเข้าข่ายเฉลี่ยแต่ละ 3 โครงการ ส่วนองค์กรระดับไม่ผ่านเกณฑ์มีการจัดทำโครงการที่เฉลี่ยแต่ละ 1 โครงการ

จากผลการเปรียบเทียบดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ระดับของการบริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับผลการดำเนินงานตามแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” ที่ดำเนินการผ่าน PCCC model มีความสอดคล้องกัน ดังนั้น จึงสามารถนำเอากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิดนี้มาใช้ในการสนับสนุนการพัฒนาการบริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลได้อีกแนวทางหนึ่งเช่นเดียวกัน

บทที่ 7

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กับการปรับปรุงการพัฒนาการบริหารงานของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การนำเสนอผลการศึกษาในบทนี้ จะสรุปถึงสาระสำคัญที่ได้จากการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัย ที่แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงแนวคิด และแนวทางการบริหารงานองค์กรบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลแต่ละแห่ง ที่เกิดขึ้นภายหลังจากมีการนำเอาแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” มาประยุกต์ใช้ในการจัดทำจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยจะทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบกับหลักการสำคัญของศาสตร์พระราชาที่การศึกษานี้ได้นำมาใช้ในการกำหนดเป็นกรอบการวิจัยทั้ง 3 หลักการ โดยมีรายละเอียดของผลการศึกษาดังนี้

5.1 หลักภูมิสังคม

ภายหลังจากที่ได้มีการดำเนินงานการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนตามแนวคิดนี้แล้ว องค์กรบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลได้มีการปรับปรุงรูปแบบ และวิธีการปฏิบัติงานที่มีความสัมพันธ์กับหลักภูมิสังคมของศาสตร์พระราชา โดยพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนพัฒนาฯ ที่มุ่งตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ให้ได้มากที่สุด โดยพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ให้โอกาสองค์กรชุมชนและประชาชนเข้ามารับผิดชอบภารกิจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตั้งแต่เริ่มต้น โดยการดำเนินงานดังกล่าวจะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลและให้คำแนะนำจากหน่วยงานภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับภารกิจนั้นๆ

ผลการศึกษาดังกล่าวพบว่า หลักภูมิสังคมได้ถูกนำมาประยุกต์ใช้เพื่อการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยได้นำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานให้เป็นองค์กรที่มี “การบริหารจัดการชุมชนท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม” หรือที่การศึกษานี้เรียกว่า เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชน

การนำเอาหลักภูมิสังคมมาใช้ในการปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิด 1 ตำบล 1 แผนพัฒนา เริ่มจากการปรับแนวคิดของคณะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มุ่งเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดทำบริการสาธารณะในชุมชนต่าง บนฐานคิดที่มุ่งให้เกิดการประสานความร่วมมือของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างภาคประชาชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องพยายามแสวงหาแนวทางในการดำเนินงานร่วมกัน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงต่อชุมชน โดยการที่จะบรรลุตามแนวคิดดังกล่าวจะต้องออกแบบ

กลไกการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สามารถทำให้ปัญหาต่างๆ ของประชาชนในชุมชน ถูกนำไปดำเนินการแก้ไขให้ตรงกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ให้มากที่สุด ผ่านการส่งเสริมให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น

ในขณะเดียวกัน การทำงานร่วมกันระหว่างประชาชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้อง อยู่บนพื้นฐานของความพยายามที่จะใช้วิธีการ “เสวนาหาทางออก” (Dialogue) จากการที่ประชาชน ในชุมชน และเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถร่วมกันหาทางออกเกี่ยวกับปัญหา สาธารณะ ที่จะนำไปสู่ความเข้าใจร่วมกัน และนำไปสู่การปฏิบัติร่วมกันโดยมุ่งก่อให้เกิดประโยชน์ สาธารณะในชุมชนอย่างแท้จริง

การนำเอาหลักภูมิสังคมมาปรับใช้ในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามารถทำให้เกิด การเปลี่ยนแปลงต่อองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลที่เข้าร่วมโครงการเป็นอย่างมาก จากเดิมที่ไม่เคยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน มาเป็นองค์กรที่ให้ความสำคัญต่อการมี ส่วนร่วมฯ เป็นอย่างสูง โดยให้ความสำคัญอย่างสูงต่อการทำงานในระบบเปิดที่ปฏิเธรการให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นศูนย์กลาง แต่เปลี่ยนมาเป็นการยึดถือเอาประชาชนเป็นศูนย์กลาง โดยกำหนดว่า การจัดทำบริหารสาธารณะใดๆ ก็ตามจะต้องดำเนินการผ่านกระบวนการรับฟังความ คิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ก่อนเสมอ เพื่อที่จะนำเอาความคิดเห็นเหล่านั้นมาประกอบใช้ในการ พิจารณาตัดสินใจจัดทำบริการสาธารณะต่อไป

นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลยังได้มีการกระจายอำนาจในการ จัดทำบริการสาธารณะภายในชุมชนไปให้กับองค์กรชุมชนและประชาชนเป็นผู้รับผิดชอบ ในการดำเนินงานทุกขั้นตอน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำหน้าที่เป็นทั้งผู้ดำเนินงาน ผู้สนับสนุน และผู้อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของชุมชน โดยจะไม่ทำหน้าที่เป็นผู้ปฏิบัติงาน ทุกอย่างแทนประชาชนเหมือนเช่นที่เคยปฏิบัติก่อนที่จะมีการดำเนินโครงการฯ นี้

การดำเนินงานตามโครงการฯ นี้ จึงเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าร่วมในการ ดำเนินงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยมีสถานะภาพที่เท่าเทียมกัน มีกระบวนการสร้าง ข้อตกลงร่วมกันด้วยเหตุผล เป็นการกระทำอย่างเปิดเผยในพื้นที่สาธารณะ โดยข้อตกลงดังกล่าว จะต้องถูกนำไปปฏิบัติร่วมกัน เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น การเปลี่ยนแปลงขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล ที่มีส่วนเกื้อหนุนให้ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนมีความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดในลักษณะที่ประชาชนเข้ามา เป็นส่วนสำคัญในการทำงาน ในขณะเดียวกัน ก็สามารถทำให้ประชาชน มีความเป็นพลเมืองที่มีความ พร้อมที่จะเข้าร่วมในการทำงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยเช่นกัน หรืออาจเรียกได้ว่า มีความ เป็น “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชน”

ดังนั้น แนวความคิดนี้จึงมุ่งส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนแนวคิดในการบริหารงานของรัฐ จากเดิมที่เอาหน่วยงานของรัฐเป็นตัวตั้ง มาเป็นการเอาพื้นที่เป็นตัวตั้งในการจัดการกับปัญหา และความต้องการต่างๆ ภายในท้องถิ่นของตนเอง โดยหน่วยงานของรัฐต้องยอมรับในบทบาทของประชาชนและองค์กรชุมชนให้มีส่วนร่วมในขั้นตอนต่างๆ ของกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น⁴⁵

การดำเนินงานที่ได้กล่าวมานี้ จะก่อให้เกิดความสำเร็จได้ดีกว่าการดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐแต่เพียงฝ่ายเดียวเช่นที่ผ่านมา ทั้งนี้เพราะจะทำให้ประชาชนในพื้นที่ ซึ่งเป็นผู้ใกล้ชิดกับปัญหา มากที่สุด ได้มีโอกาสในการคิดค้นหาแนวทางป้องกัน และแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งจะเป็นการดีกว่า การที่ให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้คิดค้นแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว

การสนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนสามารถร่วมกันตัดสินใจดำเนินการต่างๆ กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแนวคิดดังกล่าวตามแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” ที่ดำเนินการภายใต้ หลักภูมิสังคม ส่งผลให้เกิดการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติการจัดทำบริการสาธารณะของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี เพราะแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ถูกกำหนดขึ้นโดยหน่วยงานของ รัฐ มักจะละเอียดหรือไม่ให้ความใส่ใจกับสภาพบริบทของปัญหาที่มีความแตกต่างซึ่งหลากหลายกันไป เฉพาะแต่ละชุมชน ส่งผลให้การนำเอาแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวมาใช้ อาจจะไม่ประสบผลบ้าง ในบางพื้นที่ และอาจไม่ประสบความสำเร็จเลยในอีกหลายพื้นที่เช่นกัน แต่แนวทางแก้ไขปัญหาคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับชุมชนจัดทำขึ้นนั้น มีความเป็นไปได้ที่จะทำให้เกิดการป้องกันและ แก้ไขปัญหาให้ประสบความสำเร็จได้มากกว่า เพราะเป็นแผนที่ผ่านการทำงานร่วมกันกับประชาชนใน แต่ละพื้นที่นั่นเอง⁴⁶

5.2 หลักระเบิดจากข้างใน

จากการศึกษาพบว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลที่ได้มีการนำเอาแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” มาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ได้มีการปรับปรุง การดำเนินงานภายในองค์กร 3 ประการด้วยกัน ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถพัฒนากระบวนการบริหารงาน ภายในองค์กรที่สามารถสนับสนุนการดำเนินงานตามแนวคิดดังกล่าวได้ โดยพบว่า องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นได้มีการปรับปรุงการดำเนินงานภายในต่างๆ ดังนี้

⁴⁵ โปรดดู Stoker, G., 2006, ‘Public Value Management: A New Narrative for Networked Governance?’, *American Review of Public Administration*, 36 (1), pp. 41– 57.

⁴⁶ Bowles, S. & Gintis, H., 2002, ‘Social capital and community governance’, *The Economic Journal*, 112, pp.F419–F436.

1. ทางด้านการใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงาน พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ให้ความสำคัญกับการกำหนดแนวทางการประสานงานระหว่างหน่วยงานภายในองค์กรเองขึ้นมา เพื่อใช้ในการสนับสนุนการดำเนินงานจัดทำแผนพัฒนาฯ โดยไม่พยายามที่จะใช้ระเบียบข้อบังคับต่างๆ ของทางราชการเป็นเครื่องมือหลักในการปฏิบัติงาน อย่างไรก็ตาม การประสานงานระหว่างหน่วยงานภายในองค์กรนั้น ไม่ได้เป็นการหลีกเลี่ยงที่จะปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับต่างๆ ของทางราชการ แต่เป็นการดำเนินงานที่ใช้ระเบียบราชการเป็นเครื่องมือในการสนับสนุน ให้การดำเนินงานจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิดนี้สามารถดำเนินไปได้อย่างสะดวกและราบรื่น

2. ด้านการปรับปรุงโครงสร้างองค์กรพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีส่งเสริมให้ทุกหน่วยงานทำหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานระหว่างประชาชนและองค์กรชุมชนในพื้นที่ในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน และปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาชุมชน และทำหน้าที่เป็นฝ่ายติดตามสนับสนุนการทำงานขององค์กรชุมชนในพื้นที่ทางด้านการจัดทำแผนฯ การให้คำแนะนำแก่ชุมชนในระหว่างการทำงานร่วมกัน รวมถึงการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์กรชุมชน ซึ่งการปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานดังกล่าวมีผลทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนมีความใกล้ชิดกันมากขึ้นกว่าเดิม และช่วยให้เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

3. ด้านวัฒนธรรมการปฏิบัติงาน พบว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลได้เปลี่ยนจากการทำงานในระบบปิดที่ให้ความสำคัญกับข้อมูลขององค์กรฯ และดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะต่างๆ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่เพียงฝ่ายเดียว มาเป็นระบบเปิดที่ให้ความสำคัญกับการรับฟังปัญหา และความต้องการของประชาชน และเปิดโอกาสให้ประชาชนและองค์กรชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดทำบริการสาธารณะเพิ่มมากขึ้น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนในการส่งเสริมให้ประชาชนเกิดการรวมตัวเป็นกลุ่มที่สามารถสะท้อนความต้องการของชุมชน และร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา หรือตอบสนองความต้องการต่างๆ ของชุมชน โดยได้ดำเนินการส่งเสริมให้เกิด “กระบวนการปรึกษาหารือ” เพื่อร่วมกันใช้สติปัญญาในการตัดสินใจฉันทามติร่วมกันภายใต้บรรยากาศที่เอื้ออาทรต่อกัน ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนผู้มีความรู้สึกเป็นเจ้าของแผนพัฒนาท้องถิ่นร่วมกันเป็นพลังที่ระเบิดออกมาจากข้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชน ส่งผลให้การจัดทำบริการสาธารณะต่างๆ ร่วมกันมีประสิทธิภาพมากกว่าที่ผ่านมา

การดำเนินงานดังกล่าว มีจุดมุ่งหมายให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรม การปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากเดิมที่ยึดมั่นกับรูปแบบการทำงานแบบใช้ระบบและระเบียบแบบแผนของทางราชการอย่างเคร่งครัด มาเป็นองค์กรฯ ที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนและสามารถทำงานกับประชาชนอย่างใกล้ชิดในฐานะเป็นหุ้นส่วนร่วมกันในการ

ดำเนินงานจัดทำบริการสาธารณะ ซึ่งนับว่าเป็นการดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักการระเบิดจากข้างใน โดยพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการสอดแทรกแนวคิดดังกล่าวเอาไว้ภายในขั้นตอนการปฏิบัติงานต่างๆ ดังนี้

ขั้นตอนแรก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เริ่มจากการพยายามปลูกฝังแนวคิดการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม และใช้แนวคิดการเสวนาเพื่อการพัฒนาการปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่ผ่านกระบวนการจัดการฝึกอบรมเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง โดยพยายามชี้ให้เห็นว่า การให้ความสำคัญกับการเปิดกว้าง แลกเปลี่ยน และรับฟังความคิดเห็นต่างๆ จากทุกภาคส่วน จะช่วยทำให้การปฏิบัติงานขององค์กรฯ ดีขึ้น เพราะช่วยให้ได้รับข้อมูลและความร่วมมือที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานจากภาคส่วนอื่นๆ ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดความร่วมมือแล้ว ยังจะช่วยให้ผลของการปฏิบัติงานสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและภาคส่วนอื่นๆ ได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

ขั้นตอนที่สองคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดภาระหน้าที่ของหน่วยงานภายในเสียใหม่ โดยกำหนดให้ทุกหน่วยงานทำหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานกับประชาชนและองค์กรชุมชน โดยหน่วยงานภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกหน่วยงานจะเป็นตัวกลางในการติดตามให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนและองค์กรชุมชนตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

ขั้นตอนที่สามคือ ให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจที่จะถูกส่งมอบให้กับประชาชนและองค์กรชุมชน ออกไปดำเนินการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง และติดตามนิเทศการดำเนินงานเป็นระยะ เปิดโอกาสให้ตัวแทนของประชาชนและองค์กรชุมชนเข้าร่วมประชุมกับคณะผู้บริหารขององค์กรฯ เป็นประจำทุกเดือน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน อันจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่

จากขั้นตอนการปฏิบัติงานดังกล่าวข้างต้น จะเห็นถึงความพยายามขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลเพื่อก่อให้เกิด “การระเบิดจากข้างใน” อันเนื่องมาจากการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพยายามที่จะปรับการบริหารงานภายในองค์กร ให้สามารถทำงานร่วมกับองค์กรชุมชนและประชาชนในชุมชนต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น กล่าวคือ สามารถสร้างกระบวนการทำงานที่สอดคล้องประสานรับกันเป็นอย่างดีระหว่างองค์กรฯ กับประชาชนและองค์กรชุมชน จนสามารถทำให้ผลของการปฏิบัติงานต่างๆ ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในชุมชนได้อย่างแท้จริง

การพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิดนี้ เป็นการปรับปรุงโดยอาศัยพลังของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น มาหนุนเสริมการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปิดพื้นที่ให้ภาคประชาชนเข้ามามีบทบาทในการจัดทำแผนพัฒนาให้เพิ่มมากขึ้น เป็นการปรับเปลี่ยนทิศทางการขับเคลื่อนกระบวนการนโยบายจากบนลงล่าง มาเป็นท

รับฟังจากข้างล่างขึ้นบน และสร้างการร่วมรับผิดชอบในการตัดสินใจเชิงนโยบายร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนในพื้นที่ต่างๆ โดยทุกฝ่ายจะมีบทบาทหน้าที่อย่างเท่าเทียมกัน⁴⁷

การพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิดนี้ให้ประสบความสำเร็จ จึงอยู่ที่การส่งเสริมและเปลี่ยนแปลงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้าร่วมรับผิดชอบในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ผ่านการเปิดช่องทางให้ประชาชนได้เข้ามาร่วมปรึกษาหารือในเรื่องต่างๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อวิถีความเป็นอยู่ของชุมชนและสังคม โดยไม่ใช่เป็นดำเนินการแต่ฝ่ายเดียวอย่างที่ผ่านมา⁴⁸

การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้กระบวนการนี้ จะต้องให้ความสำคัญและเคารพในความแตกต่างหลากหลาย ต้องยอมรับว่าในสังคมประกอบด้วยพื้นที่ต่างๆ หลายระดับ แต่ละพื้นที่จะมีอัตลักษณ์ที่แตกต่างกัน ความเป็นพหุลักษณะ การปฏิบัติหน้าที่ในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องดำเนินในลักษณะของการเอื้อให้เกิดการปลดปล่อยพลังของชุมชนท้องถิ่น ให้สามารถเข้าร่วมรับผิดชอบดูแลตนเองและสังคมโดยรวม ซึ่งจะส่งผลให้กลายเป็นกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ชุมชนท้องถิ่นและสังคมเป็นเจ้าของร่วมกัน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องสนับสนุนและส่งเสริมให้กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ถูกขับเคลื่อนโดยประชาชนในชุมชนท้องถิ่นให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้⁴⁹

หัวใจของกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแบบนี้คือ การส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนมีความรู้สึก “เป็นเจ้าของแผนพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน” ผ่านการส่งเสริมให้ประชาชนได้ยกระดับตนเองขึ้นเป็นพลเมือง ที่ได้เข้าร่วมรับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตั้งแต่เริ่มต้นให้ได้มากที่สุด นั่นคือ การทำให้พลเมืองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดว่า อะไรเป็นสิ่งที่พวกเขาต้องการ และจะอย่างไรจึงจะทำให้สามารถบรรลุความต้องการตามที่พวกเขาคาดหวังเอาไว้ได้ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมุ่งส่งเสริมให้ประชาชนและองค์กรต่างๆ ในชุมชนท้องถิ่นมีฐานะและบทบาทหน้าที่อย่างเท่าเทียมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นั่นคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องเปลี่ยนมุมมองที่มีต่อประชาชนในเชิงบวกมากขึ้น มองเห็นศักยภาพ มองเห็นการสร้างสรรค์ของชุมชนท้องถิ่น ในแง่ของการเป็นผู้สร้างโอกาสให้สามารถค้นหาสิ่งใหม่ๆ ให้กับการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

⁴⁷ Rogers, John and Orr, Marion. 2011. Public Engagement for Public Education: Joining Forces to Revitalize Democracy and Equalize Schools. Stanford. California: Stanford University Press.

⁴⁸ เอนก เหล่าธรรมทัศน์. 2555. การกระจายอำนาจ=การคืนอำนาจสู่การจัดการตนเองของชุมชน ท้องถิ่น และสังคม. นนทบุรี : สำนักงานปฏิรูป (สปร.).

⁴⁹ Mansuri, Ghazala; Rao, Vijayendra. 2012. Localizing Development: Does Participation Work?. Washington, D.C.: World Bank Publications.

ภายใต้แนวคิดดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมโครงการวิจัย ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงกระบวนการบริหารงานภายในองค์กรของตนเอง โดยเริ่มจากการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและวิธีคิดเกี่ยวกับการความหมายของแผนพัฒนาท้องถิ่น อันเป็นผลของการร่วมกันกระทำการเพื่อส่วนรวม หรือแก้ปัญหาให้ส่วนรวม แผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นผลมาจากการมุ่งเน้นให้ ประชาชน หรือพลเมืองได้เข้าร่วมรับผิดชอบ ให้ความสำคัญกับประโยชน์ส่วนรวม ผ่านการประสานผลประโยชน์เฉพาะตน เฉพาะกลุ่ม เข้ากับผลประโยชน์ส่วนรวม กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิดนี้ จึงมีความเชื่อมโยง กับความมีคุณธรรมจริยธรรม เพื่อที่จะสามารถสร้างระบอบที่ทำให้บุคคลหรือหมู่คณะต่างๆ ต้องไม่เป็นเพียงผู้รับบริการแต่เพียงฝ่ายเดียว แต่ต้องการให้ประชาชนเป็นพลเมืองผู้มีความรับผิดชอบต่อชุมชนท้องถิ่นและส่วนรวม เป็นกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ส่งเสริม “พลเมืองเข้าร่วมรับผิดชอบ” ผ่านการให้ศึกษาทางการเมืองแก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีสำนึกของความเป็นพลเมืองที่มีความรักในท้องถิ่น สังคม และประสงค์เข้าไปร่วมรับผิดชอบในการตัดสินใจจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ที่สามารถแก้ปัญหาของชุมชนท้องถิ่น และสังคมส่วนรวมให้ได้มากที่สุด⁵⁰

ในส่วนของแนวทางการปฏิบัติพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการสร้างความ เป็นพลเมืองเพื่อเข้าร่วมรับผิดชอบในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นนั้น โดยเริ่มจากการส่งเสริมการศึกษาเพื่อการสร้างสำนึกแก่พลเมือง ด้วยการกระจายอำนาจประชาชนสามารถเข้าร่วม รับผิดชอบในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในทุกขั้นตอน โดยการทำให้ประชาชนผู้ที่ใกล้ชิดกับ ปัญหา เป็นผู้เข้าร่วมรับผิดชอบกับหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเพื่อการแก้ไขปัญหาอื่นๆ ให้ ได้มากที่สุด จากนั้น ได้ทำการส่งเสริมให้พลเมืองสามารถรวมตัวกันจัดตั้งเป็นกลุ่มองค์กรชุมชน เพื่อใช้ เป็นพื้นที่สาธารณะ เพื่อให้การแลกเปลี่ยน ถกเถียง หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ จน สามารถนำไปสู่การสร้างความรู้ของชุมชนขึ้นมาชุดหนึ่ง ที่กลายเป็นประเด็นร่วมที่จะถูกนำไปสู่การ จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป⁵¹

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าวส่งเสริมให้เกิด “พื้นที่กลาง” ให้ทุก ภาคส่วนในสังคมได้เข้ามามีปฏิสัมพันธ์กัน เพื่อดำเนินกระบวนการกำหนดนโยบายที่จะส่งผลให้เกิด การร่วมตัดสินใจระหว่างภาคส่วนต่างๆ อย่างเท่าเทียม เสมอภาค โดยใช้ “พื้นที่สาธารณะ” ที่อยู่ตรง กลางระหว่างภาครัฐและประชาชน ซึ่งถือว่าเป็น “ตัวแสดง” (Actor) ในการเข้ามามีร่วมกันรับผิดชอบ ดำเนินงานในพื้นที่ทางนโยบาย หรือกลายเป็น “สนาม” ในการเข้ามาทำกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อน

⁵⁰ Gilman, Hollie Russon. 2016. Participatory Budgeting and Civic Tech: The Revival of Citizen Engagement. Washington, DC: Georgetown University Press.

⁵¹ Atlee, Tom. 2012. Empowering Public Wisdom: A Practical Vision of Citizen-Led Politics. Berkeley, California: EVOLVER EDITIONS.

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นร่วมกันอย่างอิสระและเสมอภาค ระหว่างผู้เล่นต่างๆ ที่จะเข้าไปใช้สนามดังกล่าว โดยมีจุดมุ่งหมายอยู่ที่ผลประโยชน์ส่วนรวม⁵²

ดังนั้น กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิดนี้ จึงเป็นการระเบิดจากข้างในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง โดยมีจุดเริ่มต้นจากการที่ต้องการเปลี่ยนแปลงแนวคิดในการบริหารงานของตนเอง ที่ต้องการจะเพิ่มอำนาจให้แก่ประชาชนและองค์กรต่างๆ ในชุมชนท้องถิ่น ขณะเดียวกันก็ต้องลดบทบาท และจำกัดอำนาจของภาครัฐในการรวมศูนย์อำนาจการตัดสินใจในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้น้อยลง และส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงให้ประชาชนให้มีความเป็นพลเมืองที่พร้อมจะเข้าร่วมโดยตรงมากยิ่งขึ้น โดยพยายามกระตุ้นให้ประชาชนมีฐานะเป็นพลเมืองที่มีความตื่นตัวและความพร้อม ที่จะดำเนินกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่จะมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของพวกเขา ในรูปแบบของ “การจัดการร่วมกัน” ระหว่างประชาชน องค์กรประชาสังคม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องการจะสร้างชุมชนและสังคมมีความเข้มแข็ง และสามารถพัฒนาได้อย่างยั่งยืนบนพื้นฐานของสังคมที่มีความเสมอภาคและเป็นธรรม ในการกระจายตัวของประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น⁵³

5.3 หลักเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการปฏิบัติงานทางด้านความสัมพันธ์กับองค์กรชุมชนและประชาชนในพื้นที่ โดยได้เปิดโอกาสให้เข้ามาร่วมรับผิดชอบภารกิจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวจะอยู่ภายใต้การกำกับดูแล และให้คำแนะนำของหน่วยงานภายในขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับภารกิจนั้นๆ

การดำเนินงานในลักษณะดังกล่าว ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายในองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล กล่าวคือ ทำให้เกิดการปรับปรุงรูปแบบแนวทางการปฏิบัติงานโดยเปิดโอกาสให้ได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญของพวกเขาในการแก้ปัญหาของพวกเขา ซึ่งจะช่วยให้ส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่มาเป็นผู้คอยอำนวยความสะดวกและสนับสนุนการดำเนินงาน โดยให้มีการดำเนินงานในลักษณะของความเป็นหุ้นส่วนกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับองค์กรชุมชนและประชาชน ซึ่งมีเป้าหมายของข้อตกลงอยู่ที่การร่วมกันดำเนินภารกิจจัดบริการสาธารณะแก่ประชาชนให้สัมฤทธิ์ผล

⁵² Ibid.

⁵³ Ciaffi, Daniela; Gallent, Nick. 2014. Community Action and Planning: Contexts, Drivers and Outcomes. Bristol: Policy Press.

ด้วยแนวคิดดังกล่าว ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้พยายามกำหนดรูปแบบและแนวทางการปฏิบัติงานของหน่วยงานเสียใหม่ โดยมุ่งที่จะออกแบบให้เป็นกลไกที่สามารถนำมาใช้ในการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมกับองค์กรฯ ได้ใกล้ชิดกันมากขึ้น และทำให้ไม่เป็นการละเลยของประชาชนในการที่จะเข้ามามีส่วนร่วมฯ มากนัก โดยจะต้องเป็นกลไกที่ช่วยให้ประชาชนและองค์กรชุมชนได้มีโอกาสในการเข้าร่วมรับรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา/ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแนวทาง ร่วมการแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และร่วมกระบวนการพัฒนาในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนในชุมชนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนของตนเองร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ด้วยแนวทางการปฏิบัติงานดังกล่าว การทำให้กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นกลายเป็นพื้นที่สาธารณะที่เปิดกว้างให้ทุกภาคส่วนเข้าร่วมโดยไม่ได้ยึดติดว่า จะต้องเป็นนักการเมืองและข้าราชการเท่านั้น ซึ่งจะสามารถสร้างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่มีความเป็นธรรมและนำไปใช้ลดความเหลื่อมล้ำในสังคมได้ดีกว่า ทั้งนี้เพราะการเข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นของทุกภาคส่วนจะทำให้สามารถสร้างทางเลือกที่จะนำไปใช้ในการจัดทำแผนฯ ที่สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาได้ดีกว่า รวมถึงทำให้แผนพัฒนาฯ สามารถถูกนำไปปฏิบัติ ติดตามกำกับ และประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าอีกด้วย⁵⁴

ฉะนั้น การพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยการส่งเสริมให้องค์กรต่างๆ และประชาชนในชุมชนท้องถิ่นได้เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็น จึงนับเป็นการปรับสมดุลของการดำเนินงานนี้ และมีความสอดคล้องกับหลักการเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาของศาสตร์พระราชา โดยมีหลักการสำคัญคือการเปิดโอกาสให้ประชาชน และองค์กรต่างๆ ในชุมชนท้องถิ่นสามารถร่วมกับรัฐในการรับฟังความคิดเห็นต่อการจัดการกับชุมชนของตนเองและสังคมให้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในทิศทางนี้ ย่อมนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงบทบาทและอำนาจหน้าที่ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรชุมชนและประชาชน จึงนับว่า เป็นการจัดการความสัมพันธ์ทางอำนาจระหว่างภาคส่วนต่างๆ ของสังคมใหม่ ที่ให้ความสำคัญกับการจัดการความสัมพันธ์ระหว่างระบบราชการ กับประชาชนจากความสัมพันธ์แนวตั้งเป็นแนวราบมากขึ้นอีกด้วย⁵⁵

การพัฒนาารูปแบบการร่วมรับฟังความคิดเห็นในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นระหว่างรัฐกับประชาชน และองค์กรต่างๆ ในชุมชนท้องถิ่นตามแนวทางนี้ จึงเป็นการทำข้อตกลงร่วมกันเพื่อช่วย

⁵⁴ Ibid.

⁵⁵ Wildemeersch, Danny; Bouverne-De Bie, Maria; Biesta, Gert. Dordrecht. 2014. Civic Learning. Democratic Citizenship and the Public Sphere. Springer.

สนับสนุนการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น⁵⁶ การพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวทางนี้ เป็นการสร้างความสมดุลให้เกิดขึ้นระหว่างอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับชุมชน โดยจะต้องให้การรับรองในบทบาท และอำนาจที่มีอยู่โดยธรรมชาติของชุมชน ซึ่งมีความแตกต่างหลากหลายไปตามระบบนิเวศวัฒนธรรมของแต่ละชุมชน โดยจะเน้นการตัดสินใจร่วมกันมากกว่าการตัดสินใจแทนทั้งหมดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพียงฝ่ายเดียว⁵⁷

การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ให้ความสำคัญกับการสนับสนุนบทบาทของชุมชนท้องถิ่นในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จึงเป็นการนำเอาหลักเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนามาใช้ในการปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเอง กับองค์กรชุมชนและประชาชนภายในพื้นที่ให้สอดคล้องและสมดุลกัน โดยเน้นย้ำในหลักการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องเอื้ออำนวยและสนับสนุนให้ชุมชน และประชาชนเข้ามามีบทบาทโดยตรงในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มากที่สุด การดำเนินการดังกล่าว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีค่านิยมในการยอมรับสถานภาพของชุมชนท้องถิ่นที่มีความจำเพาะและความแตกต่างหลากหลายของสภาพปัญหาและความต้องการของแต่ละชุมชนท้องถิ่นที่ขึ้นอยู่กับระบบนิเวศวัฒนธรรมของแต่ละชุมชน รวมถึงต้องมีค่านิยมในการเอื้ออำนวยในการใช้สิทธิของชุมชนท้องถิ่นในด้านต่างๆ ในการเข้าร่วมรับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และการบริหารจัดการในต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น⁵⁸

การดำเนินงานในลักษณะดังกล่าว จึงเป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องกับหลักเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา โดยเกี่ยวกับการปรับบทบาทของการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มุ่งเน้นการตอบสนองต่อประโยชน์สาธารณะที่ไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่งเท่านั้น แต่จะต้องเป็นประโยชน์สาธารณะที่กระจายตัวไปอย่างทั่วถึงทั้งสังคม และเป็นประโยชน์สาธารณะที่เป็นธรรมสำหรับประชาชนทุกกลุ่มที่อาศัยอยู่ในชุมชนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงไม่ได้ผูกขาดการทำงานเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนแต่เพียงฝ่ายเดียวอีกต่อไป แต่จะทำหน้าที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนและองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความไว้วางใจและร่วมมือกันในการทำงานเพื่อให้เกิดประโยชน์ตามที่ทุกฝ่ายในสังคมต้องการ

⁵⁶ United Nations. 2007. Civic Engagement in Public Policies: A Toolkit. New York: United Nations Publications.

⁵⁷ Verba, Sidney. 2006. Fairness, equality, and democracy: three big words. Social Research. Summer. Vol. 73. Issue 2.

⁵⁸ Ventriss, Curtis. 2016. 'Investing in People: Toward a Co-Possibility Model for Citizen Engagement'. International Journal of Public Administration. November. Vol. 39. Issue 13.

บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จึงต้องทำหน้าที่ในการช่วยเหลือและสนับสนุนให้ประชาชนมีความเป็นพลเมืองที่มีความเข้าใจในศักยภาพของตนเอง และทำหน้าที่เป็นผู้เชื่อมต่อวิสัยทัศน์ของชุมชนและองค์กรต่างๆ เข้ากับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อดำเนินกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่สนองตอบต่อประโยชน์สาธารณะได้อย่างแท้จริง

บทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใต้หลักเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาจึงให้ความสำคัญกับ

1) การบริหารจัดการที่ประกอบด้วยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายฝ่าย มิใช่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพียงฝ่ายเดียว เพื่อก่อให้เกิดความเท่าเทียมกันในโอกาส

2) ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานแบบ “เครือข่ายความร่วมมือ” เพื่อสรรค์สร้าง ความยุติธรรมทางเศรษฐกิจและสังคมแก่พลเมืองทุกคน

3) ให้ความสำคัญกับคุณค่าของกระบวนการถกแถลง และการเข้าร่วมรับผิดชอบ อย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดการกำกับ และการทำงานร่วมกัน

4) เปิดกว้างต่อการตัดสินใจอย่างมีความพร้อมที่จะรับผิดชอบร่วมกัน ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับพลเมือง เพื่อที่จะส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนระหว่างกัน

การส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้าร่วมรับผิดชอบในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จึงเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่บนพื้นฐานของหลักเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา ในฐานะที่เป็นเครื่องมือหนึ่งที่น่าไปสู่การมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของแผนพัฒนาฯ เนื่องจาก ประชาชนจะถูกส่งเสริมให้ก้าวข้ามลักษณะของการเป็นผู้รอรับบริการ มาเป็นผู้ร่วมผลิตการให้บริการสาธารณะ ผ่านการกระตุ้นให้ประชาชนเกิดมีความสนใจในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในขั้นตอนต่างๆ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำหน้าที่เป็นผู้คอยติดตามกระตุ้นให้เกิดการประสานงานร่วมกับประชาชนและองค์กรต่างๆ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดการรับรู้และเข้าใจถึงความต้องการระหว่างกัน เพราะฉะนั้น การปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงไม่อาจจะจำกัดอยู่แต่เฉพาะการบริหารจัดการภายในองค์กรเท่านั้น โดยจะต้องทำการกำหนดหลักเกณฑ์ที่จะเป็นหลักประกันว่า ประชาชนและองค์กรชุมชนจะสามารถเข้าร่วมรับผิดชอบในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างถูกต้องชอบธรรม และตลอดเวลาที่พวกเขาเห็นว่าจำเป็นที่จะต้องเข้าร่วมฯ

บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในลักษณะนี้ คือ การเป็นผู้สร้างกลไกในการดำเนินกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ก่อให้เกิดการร่วมมือกันภาคีรัฐ พลเมือง และองค์กรต่างๆ เพื่อให้บรรลุข้อตกลงร่วมกันที่อยู่บนความชอบธรรม และคำนึงถึงประโยชน์ของชุมชนและสังคม แผนพัฒนาท้องถิ่นจะต้องเกิดจากการพูดคุยและการกำหนดร่วมกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง หรือมีส่วน

ได้ส่วนเสีย ไม่ใช่เกิดจากความเข้าใจและความต้องการของนักการเมือง หรือข้าราชการประจำ ซึ่งจะ
ทำให้แผนพัฒนาท้องถิ่นที่ได้จากกระบวนการดังกล่าว มีเนื้อหาที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนท้องถิ่น
และสังคม สามารถสร้างความเป็นธรรม และความเสมอภาคของผลประโยชน์สาธารณะที่เกิดขึ้น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นพื้นที่วิจัยจึงได้เปลี่ยนบทบาทจากการชี้นำและควบคุมสังคม
มาเป็นการสนับสนุนการเปิดพื้นที่ให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนรับผิดชอบในการแลกเปลี่ยนข้อมูล
ข่าวสาร และร่วมตัดสินใจเพื่อสร้างมติสาธารณะร่วมกันในประเด็นต่างๆ ของชุมชนท้องถิ่น และสังคม
การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงไม่จำเป็นจะต้องทำหน้าที่เป็นดำเนินการด้วยตนเอง
ทั้งหมด แต่จะเป็นการช่วยให้ประชาชนได้มีโอกาสพัฒนาตนเองให้สามารถร่วมรับผิดชอบ

บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นพื้นที่วิจัยได้เปลี่ยนไป ทั้งนี้เพื่อที่จะสามารถ
ดำเนินกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ตอบสนองต่อความต้องการของส่วนรวมได้เพิ่มมากขึ้น
โดยได้ทำความเข้าใจกับบทบาทของตนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเสียใหม่ว่า ตนเอง
และพลเมืองมีสถานะเป็นหุ้นส่วนในการดำเนินกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ที่มีบทบาท
หน้าที่ และอำนาจในการดำเนินการที่เสมอภาคกันนั่นเอง

บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เปลี่ยนมาเป็นการปฏิบัติงานในแบบเครือข่าย.
มากขึ้น โดยจะทำหน้าที่เป็น

(1) ผู้มีบทบาทสำคัญในการเชื่อมต่อในการทำงานร่วมกันกับประชาชนและองค์กร
ต่างๆ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิด และตัดสินใจดำเนินนโยบายสาธารณะ
ตามที่สังคมต้องการ

(2) ผู้มีบทบาทสำคัญในการช่วยให้ชุมชน และประชาชนรับรู้ และเข้าใจในศักยภาพ
พวกเขา ในการที่จะเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ของ
ชุมชนท้องถิ่นและสังคม

(3) ผู้มีบทบาทในการบูรณาการและเชื่อมต่อวิสัยทัศน์ของชุมชนและองค์กรต่างๆ
ในพื้นที่เข้ากับความต้องการของรัฐ เพื่อให้สามารถดำเนินกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้
เกิดผลดียิ่งขึ้น

การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแนวคิดนี้ จึงเป็นการปฏิเสศกระบวนการ
จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแบบเก่าที่แบ่งแยกระหว่างรัฐกับสังคม หรือระหว่างผู้จัดทำบริการ กับ
ผู้รับบริการ ที่ไม่อาจนำมาใช้ในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้อีกต่อไป แต่จะต้องเสริมสร้าง
ให้ภาคีเครือข่ายต่างๆ เข้ามาร่วมเป็นหุ้นส่วนในการดำเนินกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่าง
กว้างขวาง โดยการเข้ามามีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายนั้นจะต้องอาศัยวิธีการบริหารจัดการที่ยึดหลักการเคารพ
และยอมรับในความแตกต่างหลากหลาย เพื่อให้สามารถประสานความร่วมมือระหว่างฝ่ายต่างๆ
ตลอดจนกระตุ้นให้แต่ละฝ่ายนำทรัพยากรออกมาใช้เพื่อบรรลุเป้าประสงค์ของส่วนรวม ในรูปแบบของ

“การจัดการร่วมกัน” ระหว่างรัฐกับพลเมือง และองค์กรต่างๆ ในชุมชนท้องถิ่น ซึ่งเป็นความพยายามร่วมกันของทุกฝ่ายในการดำเนินกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น

การดำเนินงานในรูปแบบดังกล่าว ทำให้การแบ่งแยกระหว่าง รัฐ กับพลเมืองในการดำเนินกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นต้องสิ้นสุดลง ในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแบบนี้ พลเมือง และองค์กรต่างๆ ในชุมชนท้องถิ่นสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมเป็นภาคีกับภาครัฐในรูปแบบของ “การจัดการร่วมกัน” ซึ่งหมายถึง การที่ทั้ง 2 ฝ่าย หรือทุกฝ่ายได้เข้ามาร่วมกันตัดสินใจในการที่จะจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน

การส่งเสริมการเข้าร่วมรับผิดชอบในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมโครงการวิจัยดังกล่าวนี้ จึงเป็นการทำงานที่ใช้วิธีการบริหาร “แบบภาพรวม” ไม่ได้เป็นการบริหาร “แบบแยกส่วน” โดยต้องการแสดงให้เห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับพลเมือง และองค์กรอื่นๆ ในสังคม ไม่สามารถจะแยกออกจากกันได้ โดยให้ความสนใจไปที่การสร้างวิธีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างภาคส่วนต่างๆ และปฏิเสธการดำเนินงานแบบรวมศูนย์อำนาจไว้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่เพียงอย่างเดียวอีกต่อไป แต่ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจไปให้กับพลเมืองชุมชนท้องถิ่นและสังคมมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้เกิดสถานะดุลยภาพระหว่างรัฐ กับพลเมืองและสังคม ภายในเครือข่ายกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งให้ความสำคัญกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างหุ้นส่วนต่างๆ ภายในเครือข่าย

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าวนี้ จึงมีความสอดคล้องกับหลักการเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา ซึ่งเป็นรูปแบบใหม่ของความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับสังคม โดยที่ภารกิจในการดำเนินกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นผลมาจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำการอันหลากหลายที่มีความสนใจ ผลประโยชน์ ค่านิยม การรับรู้ และทรัพยากรที่แตกต่างกัน กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแบบนี้จึงเป็นการเปลี่ยนแปลงทางความคิด จากการแบ่งแยกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกจากสังคม ชุมชนท้องถิ่น และพลเมือง มาเป็นการทำให้รัฐ และสังคม และพลเมืองได้เข้าร่วมกันเป็นส่วนหนึ่งในภาคีเครือข่ายของกระบวนการนโยบาย

องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมโครงการวิจัย สามารถปรับเปลี่ยนแนวทางการบริหารงาน โดยการส่งเสริมการเข้าร่วมรับผิดชอบของพลเมือง และองค์กรชุมชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมีดังต่อไปนี้

(1) การกระจายอำนาจสู่พลเมืองในชุมชน เพื่อให้ประชาชนได้โอกาสเข้าร่วมรับผิดชอบในการตัดสินใจภายในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้สามารถสร้างความเป็นพลเมืองให้กับประชาชนได้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างความเป็นหุ้นส่วนของ

พลเมือง ในการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประสบความสำเร็จ สามารถนำไปใช้ ในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ในพื้นที่ได้ดียิ่งขึ้น

(2) การกำหนดบทบาทของรัฐในการเป็นผู้ส่งเสริมการเข้าร่วมรับผิดชอบของพลเมือง โดยกำหนดให้รัฐมีสถานะเป็นหุ้นส่วนหนึ่ง ภายในกระบวนการจัดทำนโยบายที่จะมีอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจร่วมกับพลเมืองและองค์กรอื่นๆ ที่จะเข้ามาร่วมกันทำหน้าที่ภายในกระบวนการจัดทำนโยบาย ในลักษณะของการเป็นเครือข่ายที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมกันดำเนินงาน โดยมีความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่เท่าเทียม

(3) การสร้างความไว้วางใจ ระหว่างรัฐ กับพลเมือง และองค์กรต่างๆ ให้สามารถร่วมมือกันดำเนินกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น บนพื้นฐานของการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้เกิดการตัดสินใจร่วมกันอย่างมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ผ่านการใช้วิธีการติดต่อสื่อสารระหว่างกันอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจระหว่างกัน ลดความขัดแย้ง และสร้างความร่วมมือระหว่างกัน

ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่นำเอาแนวคิดการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแบบ “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” มาปฏิบัติ จึงได้นำเอาหลักเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาอันเป็นส่วนหนึ่งของ ศาสตร์พระราชามาใช้เป็นเงื่อนไขสำคัญ ที่มีผลต่อความมีประสิทธิภาพของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวทางดังกล่าวข้างต้น โดยเงื่อนไขคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องออกแบบวิธีการ กระตุ้นให้ประชาชนในชุมชนเข้ามาร่วมรับผิดชอบในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งจะต้องสร้าง สภาพแวดล้อมที่จะช่วยให้ประชาชนในชุมชนเกิดกระบวนการคิดและปฏิบัติในการร่วมกัน โดยองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องให้ความสำคัญกับการปรับวิธีคิด และวิธีการปฏิบัติงานให้เปลี่ยนแปลงไป จากเดิม โดยปรับเปลี่ยนจากการที่เป็นผู้รับผิดชอบคิดและปฏิบัติงานเองทั้งหมด มาเป็นผู้ทำหน้าที่ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนและองค์กรชุมชนเป็นผู้เข้ามาเป็นผู้ร่วมรับผิดชอบหลัก ในการคิด และปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ในขณะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำหน้าที่ในการ ส่งเสริมให้ชุมชนเป็นผู้ใช้ศักยภาพและภูมิปัญญาของชุมชน ในการเข้ามาร่วมรับผิดชอบกำหนด มาตรการแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาฯ ภายใต้หลักการมีส่วนร่วมระหว่าง รัฐ องค์กรชุมชนและ ประชาชน

ด้วยเงื่อนไขสำคัญดังกล่าว ส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เหล่านี้ได้ทำการปรับปรุงแก้ไข หน่วยงานของตนให้มีความสำคัญกับการปรับเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้ชี้แนะ ควบคุมสั่งการ และเป็น ผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นหลัก มาเป็นผู้ให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานของ องค์กรชุมชน โดยมุ่งปรับเปลี่ยนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นกลไกหลักในการสร้างพื้นที่กลางใน การพูดคุย และปรึกษาหารือ เพื่อให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างความร่วมมือกับ ประชาชนในชุมชนและภายนอกชุมชน เพื่อร่วมกันในการแสดงออกถึงความต้องการ แนวทางในการ

ป้องกัน และแก้ไขปัญหาในท้องถิ่นของตนเอง เพื่อให้สามารถกำหนดแนวทางปฏิบัติที่จะสามารถนำมาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาได้อย่างสอดคล้องกับสภาพของปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้⁵⁹

5.4 บทสังเคราะห์การนำเอาศาสตร์พระราชสำหรับการพัฒนาการบริหารงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล

จากการศึกษาดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การนำเอาหลักการสำคัญของศาสตร์พระราชทั้ง 3 หลัก ได้แก่ หลักภูมิสังคม หลักระเบิดจากข้างใน และหลักเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนามาประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถนำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ นั่นคือ การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นภายใต้แนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” ของการศึกษานี้ จะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถพัฒนาการบริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับ “เข้าใจ” ได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เพราะ สามารถที่จะนำมาใช้ในการดำเนินงานปรับปรุงการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในส่วนที่เกี่ยวข้อง 2 ประการ ดังนี้

1.การสร้างภูมิคุ้มกัน การนำเอาแนวคิด 1 ตำบล 1 แผนพัฒนามาประยุกต์ใช้ จะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถนำมาใช้เป็นกรอบในการพัฒนาทัศนคติ และมุมมองในการบริหารงานของคณะผู้บริหารงาน และข้าราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานองค์กรแบบเปิดกว้างและการยอมรับในศักยภาพของประชาชนและองค์กรชุมชน ซึ่งการดำเนินงานในลักษณะดังกล่าวจะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถค้นหา และได้รับทราบถึงสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถที่จะจัดทำแผนพัฒนาที่สอดคล้องกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในพื้นที่ได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้ง ยังจะช่วยให้สามารถกำหนดแนวทางการนำเอาแผนพัฒนาไปปฏิบัติให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ต่างๆ ภายในเขตรับผิดชอบที่อาจมีความแตกต่างหลากหลายกันได้อย่างดียิ่งขึ้นอีกด้วย

ภายใต้หลักการดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นได้ว่า แนวคิด 1 ตำบล 1 แผนพัฒนา มีความสอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เนื่องจากสามารถที่จะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถมีภูมิคุ้มกันไม่ให้เกิดการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ผิดพลาด หรือไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในพื้นที่ หรือไม่สามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงต่อชุมชนต่างๆ ในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีต่อการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในลำดับต่อไป

⁵⁹ Moore, M., 1995, *Creating Public Value: Strategic Management in Government*, Cambridge: Harvard University Press.

นั่นคือ จะช่วยให้องค์กรฯ สามารถมีทิศทาง และแนวทางการพัฒนาพื้นที่รับผิดชอบที่ก่อให้เกิดผลลัพธ์ตามที่ประชาชนในพื้นที่คาดหวังไว้ได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้ง ยังจะช่วยให้สามารถบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย เพราะว่า การมีภูมิคุ้มกันดังกล่าว จะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถใช้งบประมาณและทรัพยากรทางการบริหารต่างๆ อาทิเช่น บุคลากร และเครื่องมือต่างๆ เป็นต้น ในการนำไปใช้แก้ไขปัญหาให้กับประชาชนได้อย่างตรงจุดและตรงต่อสภาพความเป็นจริงของบริบทในแต่ละพื้นที่ ในขณะเดียวกัน ก็จะสามารถช่วยป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบมิให้เกิดขึ้นได้อีกด้วย เนื่องจากการบริหารงานแบบเปิดกว้าง จะช่วยให้เกิดกระบวนการตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง และเข้มข้นกว่าเดิม ซึ่งจะสามารถช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปฏิบัติงานได้อย่างโปร่งใสเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย

2.การสร้างความปลอดภัย การนำเอาแนวคิด 1 ตำบล 1 แผนพัฒนา มาประยุกต์ใช้ จะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถกำหนดบทบาทหน้าที่ในการบริหารงานในด้านต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น กล่าวคือ การประยุกต์ใช้แนวคิดนี้ จะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปรับเปลี่ยนแนวทางการบริหารงานไปจากเดิม นั่นคือ การเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการบริหารงานการพัฒนาท้องถิ่นแต่เพียงผู้เดียว มาเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่แบบ “พอประมาณ” นั่นคือ แบ่งปันภารกิจความรับผิดชอบไปให้กับประชาชน และองค์กรอื่นๆ ภายในท้องถิ่นให้เข้ามาร่วมรับผิดชอบในการบริหารงานเพิ่มมากขึ้น ซึ่งการปรับเปลี่ยนแนวทางการบริหารงานดังกล่าวจะช่วยให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวอีกต่อไป แต่จะทำหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ภายใต้ขอบเขตภารกิจจำนวนหนึ่ง และแบ่งปัน หรือถ่ายโอนภารกิจบางอย่างไปให้กับประชาชน และองค์กรอื่นๆ เป็นผู้ร่วมรับผิดชอบ. ในการดำเนินงาน หรือรับไปดำเนินงานเองต่อไปทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขข้อตกลงต่างๆ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดขึ้น ซึ่งการนำเอาแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” มาประยุกต์ใช้เพื่อการปรับเปลี่ยน “วิธีการ” และ “วิถีคิด” ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จนสามารถที่จะยกระดับการบริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่ระดับ “เข้าใจ” ได้นั้น จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำการปรับเปลี่ยนการบริหารงานทั้งภายในและภายนอกองค์กรฯดังนี้

การปรับเปลี่ยนแนวทางการบริหารงานภายใน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำเป็นจะต้องปรับแนวคิด ทศนคติ ค่านิยม โครงการองค์กร และกฎหมาย รวมถึงระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานองค์กรให้สนับสนุนการบริหารงานแบบเปิดกว้าง หรือการเป็นองค์กรแบบเปิด ที่มีระบบการทำงานที่สนับสนุนการเข้ามาร่วมรับผิดชอบของประชาชนและองค์กรอื่นๆ ที่อยู่ภายนอกองค์กรให้ได้มากขึ้น ซึ่งการปรับแนวทางการบริหารงานลักษณะดังกล่าวจะช่วยให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถประหยัดการใช้งบประมาณและทรัพยากรทางการบริหารงานได้เป็นอย่างดี เนื่องจากการเปิดกว้างดังกล่าวจะช่วยให้องค์กรฯ ได้รับความช่วยเหลือในด้านต่างๆ

จากประชาชน และองค์กรภายนอก ในการบริหารงานด้านต่างๆ ภายในองค์กรเพิ่มมากขึ้น ซึ่งความช่วยเหลือดังกล่าวอาจจะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถประหยัดงบประมาณรายจ่ายประจำปีลงได้จำนวนหนึ่ง ซึ่งบางครั้งอาจจะมีเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานภายในองค์กรทางด้านอื่นๆ ที่องค์กรมีความต้องการได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ การที่มีประชาชนและองค์กรอื่นๆ เข้ามาร่วมรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ก็จะช่วยให้พนักงานในองค์กรไม่ต้องรับภาระหนักมากจนเกินไปในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งจะช่วยให้เกิดขวัญกำลังใจในการทำงานให้กับองค์กรเพิ่มขึ้น ซึ่งจะช่วยให้องค์กรมีการทำงานในลักษณะของการเป็นองค์กรที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีการทำงานอย่างมีความสุขเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย

การปรับเปลี่ยนแนวทางการบริหารงานภายนอก โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำเป็นจะต้องปรับเปลี่ยนการบริหารงานจากเดิมที่เป็นผู้ปฏิบัติงานแต่เพียงฝ่ายเดียว มาเป็นผู้ทำหน้าที่ในการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับประชาชนและทุกภาคส่วนในพื้นที่ โดยจะต้องปรับลดบทบาทหน้าที่ดังกล่าวลง แล้วแบ่งปันให้ประชาชนและองค์กรอื่นๆ เป็นผู้มาร่วมรับผิดชอบได้บ้าง โดยการปรับเปลี่ยนบทบาทดังกล่าว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีการปรับตัวเองในเงื่อนไขด้านต่างๆ เพื่อที่จะช่วยให้ประชาชนและองค์กรต่างๆ เหล่านั้น สามารถเข้ามาร่วมรับผิดชอบในการปฏิบัติงานได้ นอกจากนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนให้ประชาชนและองค์กรชุมชนในพื้นที่มีความรู้และความสามารถ พร้อมทั้งจะเข้าร่วมรับผิดชอบในการบริหารงานและการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิดนี้ด้วย โดยการปรับปรุงตามแนวทางนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจจะต้องมีการปรับปรุงบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของตนเองในประเด็นหลักๆ 2 ประเด็นด้วยกันคือ

(1) ทำการมอบหมายภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปให้กับชุมชนเป็นผู้ร่วมรับผิดชอบ ทั้งนี้ การดำเนินงานดังกล่าวให้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(2) ดำเนินการใช้อำนาจตามกฎหมายบางประการ เพื่อช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของประชาชนและองค์กรชุมชนในการเข้าร่วมรับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ การดำเนินงานดังกล่าวจะต้องไม่ขัดกับแนวปฏิบัติของกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

การปรับปรุงแนวทางการบริหารงานดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่า แนวคิดการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิด 1 ตำบล 1 แผนพัฒนานั้น สามารถที่จะช่วยให้เกิดการพัฒนาระดับการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ในระดับ “เข้าใจ” ทั้งนี้เพราะ จะทำให้เกิดการ “ปรับสมดุล” ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใหม่ เนื่องจาก แนวความคิดนี้สามารถทำให้เกิดการปรับเปลี่ยน “วิธีการ” บริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เน้นให้เกิดการบริหารงานแบบเปิดกว้าง ซึ่งจะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นลดทอนบทบาทหน้าที่ของ

ตนเองลงในส่วน ในขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้ประชาชนและองค์กรอื่นๆ ในพื้นที่ได้เข้ามาร่วมรับผิดชอบในการทำงาน ซึ่งจะส่งผลดีเนื่องจากจะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับทั้งในส่วน of ข้อมูลข่าวสารและทรัพยากรทางการบริหารเพิ่มเติมจากที่ตนเองมีอยู่ ซึ่งจะช่วยให้สามารถจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น ซึ่งนับว่าเป็นการ “สร้างภูมิคุ้มกัน” ให้เกิดขึ้นกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่จะช่วยป้องกันให้สามารถนำเอาแผนพัฒนาฯ ไปปฏิบัติให้เกิดผลลัพธ์ตามที่ต้องการได้เพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม

นอกจากนี้ แนวความคิดนี้สามารถจะช่วยให้เกิดการปรับเปลี่ยนในระดับที่สูงขึ้นของการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีกด้วย กล่าวคือการ “ปรับสมดุล” ทางด้านบทบาทหน้าที่ดังกล่าวจะช่วยปรับเปลี่ยน “วิธีคิด” ในการบริหารงานจากความเชื่อที่ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นศูนย์กลางของการบริหารงานในท้องถิ่นแต่เพียงผู้เดียว มาเป็นการสนับสนุนให้ประชาชนและองค์กรเครือข่ายต่างๆ ได้เข้ามาร่วมรับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น ซึ่งด้วยการปรับเปลี่ยนวิธีคิดที่ให้ความสำคัญกับการสร้าง “สมดุล” ในการบริหารงานระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนและองค์กรชุมชนดังกล่าว สามารถที่จะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถบริหารงานได้อย่าง “พอประมาณ” เนื่องจากไม่จำเป็นต้องใช้ข้อมูลข่าวสาร และทรัพยากรทั้งหมดไปในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเหมือนเช่นเดิมอีกต่อไป แต่สามารถใช้ข้อมูลข่าวสารและทรัพยากรของตนเองเพียงบางส่วน ในขณะเดียวกันก็สามารถนำเอาข้อมูลข่าวสารและทรัพยากรจากประชาชนและองค์กรภายนอกอื่นๆ ทดแทนได้ ซึ่งจะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำเอาทรัพยากรทางการบริหารงานในส่วนที่เหลือจากการ “ปรับสมดุล” ด้วยการแบ่งปันและถ่ายโอนภารกิจหน้าที่ไปยังประชาชนและองค์กรต่างๆ แล้ว ไปใช้ในการบริหารงานทางด้านอื่นๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์กรฯ และการให้บริการแก่ประชาชนในพื้นที่ได้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งการบริหารงานในลักษณะของการ “ปรับสมดุล” ดังกล่าวจะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถใช้ทรัพยากรทางการบริหารต่างๆ ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม และมีความ “พอประมาณ” เพิ่มมากขึ้น

ดังนั้น การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” ที่ให้ความสำคัญกับการ “ปรับสมดุล” จึงสามารถช่วยยกระดับการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้อยู่ในระดับ “เข้าใจ” หรือการเป็นองค์กรแห่งความสุขได้ ทั้งนี้เพราะการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิดนี้จะช่วยให้ได้แผนพัฒนาฯ ที่มีคุณภาพเพิ่มมากขึ้น ในขณะเดียวกันก็จะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถยกระดับการบริหารงานภายในให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสอดคล้องแนวทางการบริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ไปพร้อมกัน

อนึ่ง ผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่า การนำเอาแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” มาประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับการบริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนั้น ยังไม่สามารถที่จะยกระดับไปถึงขั้นสุดท้ายของการพัฒนาการบริหารงานฯ นั่นคือ ระดับ “เข้าถึง” หรือการเป็นองค์กรประโยชน์สุขได้ ทั้งนี้เพราะ แนวคิดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการที่จะปรับ “วิธีการ” และ “วิธีคิด” ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลักสำคัญ แต่การที่จะนำไปสู่การปรับ “วิธีชีวิต” ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการบริหารงานฯ ในระดับ “เข้าถึง” ซึ่งเน้นย้ำถึงความต่อเนื่องและความสำเร็จในการการบริหารงานฯ ที่จะต้องมีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานขององค์กร และให้ความสำคัญกับคุณภาพของผลการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องอยู่ในระดับที่สูงมากเกินกว่ามาตรฐานทั่วไปที่กำหนดไว้ ซึ่งการศึกษานี้ถือว่า การปรับวิถีชีวิตและความมีเหตุผลนั้นจะเป็นผลที่เกิดขึ้นในลำดับต่อไปที่ภายหลังจากที่ได้มีการปรับสมดุลทั้ง “วิธีการ” และ “วิธีคิด” ในการบริหารงานฯ แล้วนั่นเอง ซึ่งการศึกษานี้เสนอว่า การนำเอาแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” มาประยุกต์ใช้จะเป็นแนวทางการพัฒนาขั้นพื้นฐานที่สำคัญที่จะช่วยให้เกิดการพัฒนาระบบการบริหารทั้งภายในและภายนอกองค์กร ซึ่งจะช่วยให้เกิดการปรับเปลี่ยนแนวคิด ทักษะคติ และค่านิยมในการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหารฯ พนักงานเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนประชาชน และองค์กรภายนอกอื่นๆ ไปพร้อมๆ กันด้วย ซึ่งจะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเข้มแข็งในการบริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เพิ่มมากขึ้นตามลำดับ จนกระทั่งมีความพร้อมที่จะสามารถยกระดับการบริหารงานของตนเองขึ้นสู่ระดับการเป็นองค์กรประโยชน์สุข หรือการมีระดับการบริหารงานขององค์กรในระดับ “เข้าถึง” ได้ในที่สุด

ดังนั้น เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเพิ่มมากขึ้นในการนำเอาแนวคิด 1 ตำบล 1 แผนพัฒนา มาประยุกต์ใช้เพื่อการ “ปรับสมดุล” การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ขึ้นไปสู่ระดับ “เข้าใจ” ตามคุณลักษณะของการบริหารงานดังที่ได้นำเสนอไว้ข้างต้น การศึกษานี้ จะนำเสนอข้อเสนอต่างๆ มาทำการสังเคราะห์ เพื่อจัดทำเป็นแนวทางการปฏิบัติที่สามารถจะนำไปใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” ให้ประสบความสำเร็จตามที่คาดหวัง โดยจะแบ่งการนำเสนอผลการสังเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

5.4.1 หลักคิดสำคัญ

เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” ให้ประสบความสำเร็จ สามารถนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการออกแบบแนวทางการปฏิบัติงานให้แตกต่างไปจากเดิมที่เชื่อว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเพียงองค์กรหลักเพียงองค์กรเดียวที่มีเหมาะสมที่สุดที่จะเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานเท่านั้น ในขณะที่ประชาชนหรือองค์กรชุมชนเป็นเพียงผู้รอคอยเข้าไปมีส่วนร่วมตามที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชิญมาเท่านั้น และการมีส่วนร่วมดังกล่าวก็ยังคงถูกจำกัดการปฏิบัติงานให้มีได้เฉพาะในส่วนที่

หน่วยงานของรัฐได้กำหนดไว้เท่านั้น ไม่สามารถปฏิบัติงานในระหว่างที่เข้าไปมีส่วนร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือสามารถปฏิบัติงานที่ตนเองเห็นว่า เป็นสิ่งที่จำเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นได้ด้วยตนเอง แต่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ภายใต้การได้รับมอบหมายจากหน่วยงานของรัฐเท่านั้น ซึ่งพบว่า ได้ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการนำแผนไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จ

เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น มีความจำเป็นที่จะต้องปรับแนวคิดหลักจากเดิม โดยจะต้องให้ความสำคัญกับการเคารพในศักยภาพของประชาชนและองค์กรชุมชนในแต่ละพื้นที่ กล่าวคือต้องปรับแนวคิดมาเป็นการมอบให้ประชาชนและองค์กรชุมชนในพื้นที่ได้เข้ามาเป็นผู้ร่วมรับผิดชอบหลักในการดำเนินงานดังกล่าว ในขณะที่หน่วยงานของรัฐจะต้องปรับบทบาทหน้าที่มาเป็นผู้ให้การสนับสนุนและส่งเสริมการปฏิบัติงานของประชาชนและองค์กรชุมชน โดยจะต้องกระจายอำนาจในการตัดสินใจจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้กับประชาชนและองค์กรชุมชนให้สามารถเข้าร่วมดำเนินการได้ในทุกขั้นตอนของการจัดทำแผนฯ

กล่าวโดยสรุป การนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้สามารถเป็นแผนฯ ที่สามารถนำไปใช้ในการสร้างประโยชน์สุขให้เกิดขึ้นกับประชาชนในพื้นที่ได้นั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ของตนเอง โดยควรแบ่งออกเป็นภารกิจที่ต้องทำ และภารกิจที่สามารถมอบให้ประชาชนและองค์กรชุมชนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงาน ภายใต้การสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แทนที่จะเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมดเช่นเดียวกับที่เคยดำเนินการดังที่ผ่านมา

5.4.2 หลักการ

เพื่อให้สามารถนำเอาแนวคิดดังกล่าวข้างต้นไปปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม การจัดแบ่งภารกิจดังกล่าวข้างต้นควรอยู่บนหลักการพื้นฐานว่าด้วยการวางตัวผู้ที่อยู่ใกล้ปัญหาให้เข้ามาเป็นผู้ร่วมรับผิดชอบในการตัดสินใจและดำเนินการ โดยจะต้องพิจารณาว่า องค์กรหรือผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับปัญหามากที่สุดคือใคร จากนั้นจึงพิจารณาต่อไปว่า จะสามารถมอบภารกิจใดบ้างที่เหมาะสมกับองค์กรนั้นๆ ให้เข้าร่วมรับผิดชอบ ทั้งนี้ภารกิจที่มอบหมายให้มันจะต้องเป็นภารกิจที่ไม่มากเกินไปกว่าศักยภาพที่องค์กรเหล่านั้นจะดำเนินการได้ หรือบางครั้งอาจจะเป็นภารกิจที่สามารถส่งมอบได้ แต่ประชาชนหรือองค์กรชุมชนยังอาจไม่มีศักยภาพเพียงพอที่จะดำเนินการได้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องทำการพัฒนาพวกเขาให้มีความพร้อมที่จะดำเนินการก่อนส่งมอบภารกิจให้ต่อไป นอกจากนี้ยังอาจจะต้องติดตามสนับสนุนการปฏิบัติงานของประชาชนและองค์กรชุมชนเป็นระยะๆ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นและสามารถดำเนินการเข้าร่วมรับผิดชอบในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ด้วยตนเองต่อไปในระยะยาว

ภายใต้หลักการดังกล่าว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องทำการศึกษาเชิงเปรียบเทียบระหว่างภารกิจที่ควรจะมีมอบหมาย กับศักยภาพของประชาชนและองค์กรชุมชนแต่ละแห่ง โดยจะต้องพิจารณาว่า มีความพร้อมที่จะรับผิดชอบดำเนินงานในภารกิจใดบ้าง จากนั้นจึงทำการส่งมอบภารกิจที่พิจารณาแล้วว่าองค์กรชุมชนมีความพร้อมที่จะร่วมรับผิดชอบ ซึ่งการดำเนินงานตามวิธีการนี้อาจจะมีความจำเป็นที่จะต้องส่งมอบภารกิจใดๆ ไปให้กับประชาชนและองค์กรชุมชนรับผิดชอบเหมือนกันหมดทุกแห่ง โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจะกำหนดกรอบภารกิจต่างๆ ที่ต้องส่งมอบให้องค์กรชุมชนเป็นผู้ร่วมรับผิดชอบแทนเสียก่อน หลังจากนั้นจึงพิจารณาว่า ประชาชนและองค์กรชุมชนแต่ละแห่งมีศักยภาพเพียงพอที่จะรับมอบภารกิจทั้งหมดตามที่กำหนดหรือไม่ แล้วจึงเลือกส่งมอบภารกิจไปให้กับประชาชนและองค์กรชุมชนแต่ละแห่งตามศักยภาพที่มีอยู่ในขณะนั้น อย่างไรก็ตาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องส่งมอบภารกิจให้กับองค์กรชุมชนให้มากที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ โดยอาจจะต้องดำเนินการดังกล่าวควบคู่ไปกับการพัฒนาประชาชนและองค์กรชุมชนให้มีความพร้อมก่อนที่จะส่งมอบภารกิจด้วย

นอกจากนี้ ภายหลังจากที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ส่งมอบภารกิจบางประการหรือทั้งหมดไปให้กับประชาชน และองค์กรชุมชนรับไปดำเนินการแล้ว อาจจะต้องติดตามสนับสนุนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องให้สามารถปฏิบัติงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้ประสบความสำเร็จ เนื่องจาก ถึงแม้ในระยะแรกประชาชนและองค์กรชุมชนอาจจะมีศักยภาพเพียงพอที่จะดำเนินการได้ แต่อาจจะประสบกับปัญหาประการในระหว่างการปฏิบัติงาน และอาจเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการทำงาน ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจะต้องเข้ามาช่วยในบางประการให้สามารถแก้ไขปัญหาอุปสรรคดังกล่าวให้ปฏิบัติงานตามกำหนดไว้ได้

ภายใต้หลักการสำคัญดังกล่าวนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องทำการส่งมอบภารกิจที่ประชาชนและองค์กรชุมชนสามารถที่จะเข้าร่วมรับผิดชอบในกระบวนการจัดทำแผนให้มากที่สุด อย่างไรก็ตาม การส่งมอบภารกิจนั้นจะไม่เป็นเพียงแค่การดำเนินงานที่ทำเพียงแค่ครั้งเดียว แต่จะต้องมีการสร้างกระบวนการติดตามสนับสนุนการปฏิบัติงานขององค์กรชุมชนอย่างต่อเนื่องและจริงจัง โดยอาจจะดำเนินการติดตามสนับสนุนการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานหรือองค์กรอื่นๆ ที่อยู่ในพื้นที่ เพื่อที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานขององค์กรชุมชนมีศักยภาพเพียงพอที่จะสามารถแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงาน ซึ่งถ้าหากสามารถดำเนินการติดตามสนับสนุนได้อย่างต่อเนื่องและจริงจังแล้ว ก็จะสามารถทำให้องค์กรชุมชนแต่ละแห่งมีความเข้มแข็งที่จะปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบได้เป็นอย่างดีที่สุดในที่สุด

5.4.3 หลักปฏิบัติ

ภายใต้หลักคิด และหลักการสำคัญดังที่ได้นำเสนอไว้ข้างต้น การศึกษานี้ได้นำมาเป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานที่จะสามารถนำไปใช้ในการดำเนินงานเพื่อการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” ให้ประสบความสำเร็จได้ ควรจะต้องให้ความสำคัญกับการเปิดโอกาสและส่งเสริมให้องค์กรชุมชนและประชาชนในพื้นที่ให้สามารถเข้ามาร่วมรับผิชอบในการปฏิบัติงานจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้เพิ่มมากขึ้น โดยอาจจะต้องกำหนดภารกิจที่มอบหมายให้ประชาชนและองค์กรชุมชนสามารถเข้ามาร่วมรับผิชอบได้ หลังจากนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางสนับสนุนการปฏิบัติงานขององค์กรชุมชน เพื่อช่วยให้องค์กรชุมชนสามารถที่จะดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ จะต้องเป็นแนวทางการปฏิบัติที่กำหนดขึ้นโดยมีเป้าประสงค์ที่ต้องการจะส่งเสริมให้องค์กรชุมชน สามารถดำเนินงานด้วยตนเองได้อย่างมีอิสระ ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการแทรกแซงใดๆ จากหน่วยงานของรัฐ ที่อาจจะส่งผลต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของประชาชนและองค์กรชุมชนได้

ดังนั้น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสนับสนุนการดำเนินงานของประชาชนและองค์กรชุมชนให้มีเข้ามาร่วมรับผิชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างเข้มแข็ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรที่จะต้องมีการดำเนินงานต่างๆ 2 ประการด้วยกัน ได้แก่

1. การจัดทำ และปรับปรุงแก้ไขระเบียบข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรให้เอื้อต่อการเข้าร่วมรับผิชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การดำเนินงานดังกล่าวนี้ นับว่าเป็นหัวใจสำคัญของความสำเร็จในการดำเนินกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” ทั้งนี้เพราะ จะเป็นการเปิดพื้นที่ให้ประชาชนและองค์กรชุมชนสามารถปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าร่วมรับผิชอบในกระบวนการฯ ได้อย่างถูกต้อง ชอบธรรม

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ใหม่ ที่จะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มภารกิจนั้นคือ ภารกิจหลัก ได้แก่ การจัดทำและการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปจัดทำเป็นข้อบัญญัติงบประมาณ และภาระกิจรอง ได้แก่ การติดตามส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของประชาชนและองค์กรชุมชนให้มีความพร้อมที่จะเข้าร่วมรับผิชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะที่เป็นองค์กรหลักที่จะสามารถผลักดันให้แนวทางการปฏิบัติในลักษณะดังกล่าวนี้ให้บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม จึงควรพยายามที่จะปรับปรุงกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการเปิดโอกาสให้ประชาชนและองค์กรชุมชน ได้เข้ามาร่วมรับผิชอบในการดำเนินงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างศักยภาพของประชาชนและองค์กรชุมชนในด้านต่างๆ ในขณะเดียวกัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็

ควรจะติดตามสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของประชาชนและองค์กรชุมชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้แน่ใจว่าเมื่อพวกเขาได้รับการเสริมสร้างศักยภาพแล้ว จะสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการเข้าร่วมรับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ นอกจากนี้ ก็จะเป็นการติดตามรับฟังปัญหา และความต้องการอื่นๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปปรับปรุงแนวทางการพัฒนาศักยภาพของประชาชนและองค์กรชุมชนให้มีความเหมาะสม และเป็นประโยชน์ต่อการเข้ามาร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นภายใต้แนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” อย่างไรก็ดี การดำเนินงานดังกล่าวจะต้องอยู่ภายใต้กฎหมายและระเบียบข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และในขณะเดียวกันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ต้องเข้ามาทำหน้าที่ให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานของประชาชนและองค์กรชุมชน ไม่ว่าจะเป็นทางด้านงบประมาณ วิชาการ ทางด้านการปรับปรุงกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่จะช่วยให้องค์กรชุมชนสามารถที่จะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 8

สรุป และข้อเสนอแนะ

8.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการนำเอาหลักการสำคัญของศาสตร์พระราชา จำนวน 3 หลักการ ได้แก่ หลักภูมิสังคม หลักการระเบิดจากข้างใน และหลักการเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา มาศึกษาร่วมกับ แนวคิดการบริหารการปกครองท้องถิ่น (Local Governance) ที่ให้ความสำคัญกับ “การสร้างพื้นที่ กลาง หรือพื้นที่สาธารณะ” ที่ทุกฝ่ายในท้องถิ่นจะสามารถเข้ามาร่วมกับปฏิบัติงาน และรับผิดชอบ ร่วมกันในการปฏิบัติงานเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มาประกอบสร้างเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล โดยทำการศึกษาผ่านกรณีการนำเอา แนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” มาใช้ในการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยได้ นำเอาแนวคิดทั้ง 2 แนวคิดมาทำการยกร่าง “กรอบการปฏิบัติ” (Framework) ในการพัฒนา กระบวนการฯ และต้องการที่จะนำเอากรอบฯ ดังกล่าวไปทดลองใช้ในลักษณะของการ “วิจัยเชิง ปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม” (Participatory Action Research: PAR) โดยคณะผู้วิจัยและคณะ ผู้เข้าร่วมงานวิจัยจากทุกภาคส่วนในท้องถิ่นร่วมกันดำเนินการวิจัยตั้งแต่เริ่มต้น นั่นคือ การออกแบบ กรอบแนวทางการปฏิบัติ การนำเอากรอบฯไปทดลองใช้ การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อติดตามผลการใช้ การประเมินผลการใช้ และการร่วมกันปรับปรุง และพัฒนาผลการทดลองใช้เพื่อจัดทำเป็นกรอบการ ปฏิบัติงาน ในการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ที่ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็น พื้นที่เป้าหมายของการศึกษาค้นคว้านี้ สามารถมีรูปแบบการบริหารจัดการองค์กรของตนที่สอดคล้องกับ เป้าประสงค์ของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ได้มากที่สุด

การศึกษานี้จะใช้วิธีการเลือกพื้นที่วิจัยแบบเจาะจง โดยจะทำการคัดเลือกเอาองค์การบริหาร ส่วนตำบลและเทศบาลตำบลในจังหวัดต่างๆ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 4 จังหวัดๆ ละ 5 แห่ง ได้แก่ จังหวัดอำนาจเจริญ ศรีสะเกษ ยโสธร และบึงกาฬ โดยมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล กลุ่มองค์กรชุมชน และกลุ่มประชาชนที่เคยได้ เข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยจะทำการคัดเลือกบุคคลมาเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ แบบเจาะจง (Purposive Sampling) กลุ่มคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับวิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูลจะแบ่งออกเป็น 3 วิธี ได้แก่ การวิจัยเอกสาร การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มเฉพาะ ในส่วนของวิธีดำเนินการวิจัยจะแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนหลักคือ ขั้นตอนเตรียมการ ขั้นตอนดำเนินการ และขั้นตอนติดตามประเมินผล สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล จะใช้วิธีการวิเคราะห์ เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อแสดงให้เห็นถึงผลลัพธ์ของการดำเนินงาน และวิธีการ วิเคราะห์เชิง

บรรยาย (Descriptive Analysis) เพื่อแสดงให้เห็นถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน จากนั้นจะนำเอาข้อมูลที่ได้รับจากการวิเคราะห์ มาทำการสังเคราะห์ (Synthesis) เพื่อกำหนดและอธิบายถึงความเชื่อมโยงสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ที่ค้นพบอย่างเป็นระบบ

ภายใต้ระเบียบวิธีวิจัยหลักของการดำเนินการศึกษาดังกล่าว การศึกษานี้ เริ่มต้นจากการเก็บรวมข้อมูลลักษณะตำบลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะอธิบายถึงบริบทเฉพาะที่อาจมีผลต่อหรือเป็นผลมาจากการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมา ซึ่งจะช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจ เบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง (โดยจะนำเสนอผลการศึกษานี้ไว้ในภาคผนวกของรายงานการวิจัย) จากนั้นจะทำการประเมินผลเพื่อวัดระดับการบริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งว่าอยู่ในระดับใดในปัจจุบัน เพื่อที่จะนำเสนอข้อมูลที่จะช่วยสะท้อนให้เห็นถึงแนวทางการบริหารงานที่ผ่านมาว่า ได้มีการนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการปฏิบัติงานมากน้อยเพียงใด และในขั้นตอนสุดท้าย ผู้วิจัยจะนำผลการศึกษาทั้ง 2 ส่วนข้างต้นมากำหนดแนวทางการพัฒนาเพื่อยกระดับการนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้นหรืออาจจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปจนถึงขั้นสูงสุดที่การศึกษานี้คาดหวัง นั่นคือ สามารถยกระดับการบริหารงานให้อยู่ในระดับ “เข้าถึง” หรือเป็นองค์กรแห่งความสุข โดยสามารถแสดงสรุปผลการศึกษาในขั้นตอนต่างๆ ดังกล่าวได้ดังนี้

จากการศึกษาระดับของการบริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 20 แห่งของภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เป็นพื้นที่วิจัย พบว่า มีการนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารงานในระดับ “เข้าข่าย” มากที่สุด จำนวน 11 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 55 รองลงมาคือ ระดับ “เข้าใจ” จำนวน 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 15 และยังไม่เข้าข่าย จำนวน 6 แห่ง คิดเป็น ร้อยละ 30 โดยยังไม่มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใดเลยที่สามารถนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารงานจนถึงขั้นสูงสุด นั่นคือ ระดับ “เข้าถึง” หรือการเป็นองค์กรแห่งประโยชน์สุข

สำหรับผลการศึกษาการนำเอาแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” มาใช้เพื่อการยกระดับการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนั้น พบว่า ภายหลังจากที่องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลทุกแห่งได้มีการนำเอาการดำเนินงานจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิดนี้ไปปฏิบัติ ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับการบริหารงานที่ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหลายประการ โดยได้มีการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการปฏิบัติงานขององค์กรฯ โดยการเพิ่มความสัมพันธ์กับองค์กรชุมชนและประชาชนในพื้นที่ โดยพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ให้โอกาสองค์กรชุมชนและประชาชนเข้ามารับผิดชอบภารกิจในการจัดทำแผนพัฒนา

ท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น โดยการดำเนินงานดังกล่าวจะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลและให้คำแนะนำของหน่วยงานภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลที่เกี่ยวข้องกับภารกิจนั้นๆ ซึ่งสามารถแสดงผลของการเปลี่ยนแปลงโดยสังเขปได้ดังนี้

ประการที่แรก ทางด้านการใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงาน พบว่า ในการทำงานการพัฒนาชุมชนนั้น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีความพยายามที่จะปรับเปลี่ยนทัศนคติของคณะผู้บริหารและบุคลากรขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อออกแบบแนวทางการประสานงานระหว่างหน่วยงานภายในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในการสนับสนุนการเข้าร่วมรับผิชอบของประชาชน โดยไม่พยายามที่จะใช้ระเบียบข้อบังคับต่างๆ เป็นเครื่องมือหลักในการปฏิบัติงาน อย่างไรก็ตาม การประสานงานระหว่างหน่วยงานภายในนั้น มิได้เป็นการหลีกเลี่ยงระเบียบข้อบังคับต่างๆ แต่จะพยายามใช้ระเบียบของทางราชการเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการดำเนินงานอย่างเหมาะสม

ประการที่สอง ด้านการปรับปรุงโครงสร้างองค์กร พบว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการมอบหมายให้หน่วยงานภายในทั้งหมดมีหน้าที่ในการเป็นศูนย์ประสานงานระหว่างประชาชน และองค์กรชุมชนในพื้นที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และทำหน้าที่เป็นฝ่ายติดตามสนับสนุนการให้คำแนะนำในการทำงานขององค์กรชุมชนในพื้นที่ทางด้านการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งการกำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานภายในองค์กรฯ ใหม่ดังกล่าวนี้นี้ มีผลทำให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีการทำงานที่เปิดกว้างเพิ่มมากขึ้น และสามารถทำงานใกล้ชิดกับกับประชาชนได้มากขึ้นกว่าเดิม และมีส่วนช่วยให้เกิดการเข้าร่วมรับผิชอบระหว่างองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรมเพิ่มมากขึ้น

ประการที่สาม ด้านวัฒนธรรมการปฏิบัติงาน พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลได้ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานในระบบเปิด เป็นการทำงานที่ให้ความสำคัญกับการรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชน และเปิดโอกาสให้ประชาชนและองค์กรชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมรับผิชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ตลอดจนบริการสาธารณะเพิ่มมากขึ้น

จากผลการศึกษาดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การนำเอาหลักการสำคัญของศาสตร์พระราชาและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ภายใต้แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นภายใต้แนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” ของการศึกษานี้ ก่อให้เกิดผลสำเร็จได้เป็นอย่างดี สามารถนำมาใช้ในการเป็นแนวทางในการพัฒนาทัศนคติและมุมมองในการบริหารงานของคณะผู้บริหารงานและข้าราชการขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องพร้อมกับการบริหารงานองค์กรแบบเปิดกว้าง มีการยอมรับในศักยภาพของประชาชนและองค์กรชุมชน โดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนให้ประชาชนและองค์กรชุมชนในพื้นที่ มีความพร้อมที่จะเข้าร่วมรับผิชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งการนำเอาแนวคิดดังกล่าวมาปฏิบัติให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรมได้นั้น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องทำการมอบหมายภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปให้กับชุมชนเป็น

ผู้ร่วมรับผิดชอบ ทั้งนี้ การดำเนินงานดังกล่าวให้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยอาจจะต้องใช้อำนาจตามกฎหมายบางประการ เพื่อช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของประชาชนและองค์กรชุมชนในการเข้าร่วมรับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

กล่าวโดยสรุป การนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้สามารถเป็นแผนฯ ที่สามารถนำไปใช้ในการสร้างประโยชน์สุขให้เกิดขึ้นกับประชาชนในพื้นที่ได้นั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ของตนเอง โดยควรจะต้องแบ่งออกเป็นภารกิจที่ต้องทำ และภารกิจที่สามารถมอบให้ประชาชนและองค์กรชุมชนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงานภายใต้การสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แทนที่จะเป็นผู้ดำเนินงานเองทั้งหมดเช่นเดียวกับที่เคยดำเนินการดังที่ผ่านมา

เพื่อให้สามารถนำเอาแนวคิดดังกล่าวข้างต้นไปปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม การจัดแบ่งภารกิจดังกล่าวข้างต้น ควรอยู่บนหลักการพื้นฐานว่าด้วยการวางตัวผู้ที่อยู่ใกล้ปัญหาให้เข้ามาเป็นผู้ร่วมรับผิดชอบในการตัดสินใจและดำเนินการ โดยจะต้องพิจารณาว่า องค์กรหรือผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับปัญหามากที่สุดคือใคร จากนั้นจึงพิจารณาต่อไปว่า จะสามารถมอบภารกิจใดบ้างที่เหมาะสมกับองค์กรนั้นๆ เข้าร่วมรับผิดชอบ ทั้งนี้ภารกิจที่มอบหมายให้ นั้นจะต้องเป็นภารกิจที่ไม่มากเกินไปกว่าศักยภาพที่องค์กรเหล่านั้นจะดำเนินการได้ หรือบางครั้งอาจจะเป็นภารกิจที่สามารถส่งมอบได้ แต่ประชาชน หรือองค์กรชุมชนยังอาจไม่มีศักยภาพเพียงพอที่จะดำเนินการได้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องทำการพัฒนาพวกเขาให้มีความพร้อมที่จะดำเนินการก่อนส่งมอบภารกิจให้ต่อไป นอกจากนี้ ยังอาจจะต้องติดตามสนับสนุนการปฏิบัติงานของประชาชนและองค์กรชุมชนเป็นระยะๆ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นและสามารถดำเนินการเข้าร่วมรับผิดชอบในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ด้วยตนเองต่อไปในระยะยาว

สุดท้าย การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปิดโอกาสและส่งเสริมให้องค์กรชุมชนและประชาชนในพื้นที่ ให้สามารถเข้ามาร่วมรับผิดชอบในการปฏิบัติงานจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้นนั้น อาจจะต้องกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางสนับสนุนการปฏิบัติงานขององค์กรชุมชนขึ้นมา เพื่อช่วยทำให้องค์กรชุมชนสามารถที่จะดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรที่จะต้องมีการดำเนินงานต่างๆ 2 ประการด้วยกัน ได้แก่ การจัดทำและปรับปรุงแก้ไขระเบียบข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรให้เอื้อต่อการเข้าร่วมรับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและการปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ใหม่เป็น 2 กลุ่ม นั่นคือ ภารกิจหลัก ได้แก่ การจัดทำและการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปจัดทำเป็นข้อบัญญัติงบประมาณ และภาระกิจรอง ได้แก่ การติดตามส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของประชาชนและองค์กรชุมชนให้มีความพร้อมที่จะเข้าร่วมรับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

8.2 ตัวแบบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา”

จากผลการศึกษาการนำเอาแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” มาใช้เป็นกรอบในการพัฒนาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลดังที่นำเสนอไว้ในบทต่างๆ ที่ผ่านมา ผู้ศึกษาต้องการที่จะนำเสนอผลการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับทั้งหมด แล้วมาจัดทำเป็น “ตัวแบบการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิด 1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” แสดงให้ผู้สนใจนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในการทำงานในโอกาสต่อไป

เพื่อให้สามารถสังเคราะห์ข้อมูลจนจัดทำเป็นตัวแบบการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิดดังกล่าวนี้ ผู้ศึกษาจะเริ่มต้นจากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้รับ และจำแนกเป็นองค์ประกอบต่างๆ ที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลให้สามารถนำเอาแนวคิดดังกล่าวมาส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานที่สอดคล้องตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เพิ่มมากขึ้น จากนั้นจะนำเอาองค์ประกอบต่างๆ มาทำการเรียงลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานตั้งแต่วิธีขั้นตอนแรกจนถึงขั้นตอนสุดท้ายเพื่อให้สามารถแสดงผลการสังเคราะห์ข้อมูลให้สามารถสร้างความเข้าใจในตัวแบบที่จัดทำขึ้นให้มากที่สุด โดยสามารถแสดงผลการสังเคราะห์ข้อมูลเรียงตามลำดับปัจจัยและขั้นตอนตามกรอบการดำเนินงานดังกล่าวได้ดังนี้

(1) การร่วมกันสรุปบทเรียนและสร้างเป้าหมายของการพัฒนาท้องถิ่น ในองค์ประกอบนี้ เป็นขั้นตอนลำดับแรกของการดำเนินงานของการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ก่อนที่จะมีการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องร่วมกับประชาชนองค์กรชุมชนต่างๆ ในพื้นที่ ทำการถอดบทเรียนการพัฒนาท้องถิ่นที่ผ่านมาว่า ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวอย่างไร อะไรคือปัจจัยสำคัญของความสำเร็จหรือความล้มเหลวเหล่านั้น นั่นคือ ต้องให้ทุกฝ่ายทุกองค์กรได้เข้าใจปัญหาและสาเหตุร่วมกัน และกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาร่วมกันให้ได้เสียก่อน จึงจะดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

(2) การสร้างทุนทางสังคม เป็นขั้นตอนที่ดำเนินการภายหลังจากที่ทุกองค์กรได้มีความเห็นร่วมกันแล้วว่าจะต้องร่วมกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในขั้นตอนนี้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะร่วมกับประชาชนและองค์กรชุมชนจัดการประชุมอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างให้เกิด “ความไว้วางใจ” ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนและองค์กรชุมชนที่เข้าร่วมดำเนินงาน โดยเห็นเป้าหมายร่วมกันที่สำคัญว่า การดำเนินงานตามแนวคิดนี้ให้ประสบผลสำเร็จจะต้องสร้างทุนทางสังคมให้เกิดขึ้นเพื่อเสริมพลังความร่วมมือจากเครือข่ายองค์กรต่างๆ ในการเข้ามาร่วมรับผิดชอบกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงจะสามารถขับเคลื่อนการทำงานให้เกิดขึ้นได้ ดังนั้น การสร้างทุนทางสังคมให้เกิดขึ้นจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพราะจะสามารถช่วยขยายเครือข่ายองค์กรอื่นๆ ให้เข้า

มาร่วมกันเป็นภาคีดำเนินงานให้มากที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ ซึ่งจะมีผลต่อความสำเร็จในการร่วมกันดำเนินงานตามตัวแบบนี้ในระยะยาว

(3) การสนับสนุนการดำเนินงานของประชาชนและองค์กรชุมชนที่เข้าร่วมรับผิดชอบเป็นขั้นตอนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องกำหนดให้หน่วยงานภายในองค์กร ดำเนินการติดตามสนับสนุนการดำเนินงานของประชาชนและองค์กรชุมชนในการร่วมรับผิดชอบจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในทุกขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง โดยหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงคอยสนับสนุนทางวิชาการ และคอยติดตามสนับสนุนให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานของประชาชนและองค์กรชุมชน ในระหว่างการดำเนินการ กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้การเข้าร่วมรับผิดชอบของประชาชนและองค์กรชุมชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมีประสิทธิภาพมากขึ้น

(4) การร่วมกันจัดทำฐานข้อมูลเพื่อใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ภายหลังจากที่ได้มีการสร้างการเป้าหมายในการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนและองค์กรชุมชนได้แล้ว ทุกฝ่ายที่เข้าร่วมรับผิดชอบในการจัดทำแผนฯ จะร่วมมือกันในการรวบรวมข้อมูลที่ใช้สำหรับการนำมาใช้ เพื่อให้สามารถจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการได้ โดยในขั้นตอนนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องร่วมกับประชาชนและองค์กรชุมชนในการกำหนดข้อมูลที่ต้องนำมาใช้ จากนั้นจะร่วมกันเก็บรวบรวมข้อมูลเหล่านั้นด้วยวิธีการต่างๆ ข้อมูลที่จะถูกส่งมาให้คณะกรรมการที่ประกอบด้วยผู้แทนของหน่วยงานต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้แทนประชาชนและองค์กรชุมชนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่งตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ แปรผล และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ที่จะระบุได้ถึงสภาพปัญหาและความต้องการในการแก้ไขปัญหา หรือความต้องการในการพัฒนาด้านต่างๆ ของท้องถิ่นได้

การดำเนินงานในขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและทุกฝ่ายที่เข้ามาร่วมรับผิดชอบได้เห็นข้อมูลร่วมกัน ทำให้เกิดความเข้าใจสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ร่วมกัน ซึ่งจะเป็ประโยชน์ในการนำไปสู่การออกแบบแนวทางและกระบวนการแก้ไขปัญหาตลอดจนพัฒนาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกันตั้งแต่เริ่มต้น

(5) การร่วมกันรับรองข้อมูล เป็นขั้นตอนที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่ทุกองค์กรได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ร่วมกันแล้ว ในขั้นตอนนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะนำเอาข้อมูลที่ได้รับการวิเคราะห์แล้ว นำกลับไปยังพื้นที่ตั้งแต่ระดับหมู่บ้านเพื่อให้ประชาชนรับทราบข้อมูลและร่วมกันในการเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาและแนวทางการพัฒนาตามที่ปรากฏในข้อมูลที่น่าไปเสนอ เพื่อจัดทำเป็นชุดข้อเสนอระดับตำบล จากนั้นจึงนำกลับมายังคณะกรรมการฯ ในการสรุปและยกร่างเป็นแผนพัฒนาต่อไป

ในขั้นตอนนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการให้ประชาชนในทุกพื้นที่ได้เกิดการรับรู้ถึงสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านของตนเอง เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนได้เข้าร่วมคิดออกแบบแนวทางแก้ไขปัญหาหรือการพัฒนาต่างๆ ในพื้นที่ของตนเองเสนอต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งของการเริ่มสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานตั้งแต่ระดับหมู่บ้านขึ้นมาจนถึงระดับตำบล โดยที่มีหน่วยงานต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นพี่เลี้ยงทำหน้าที่ในการกระตุ้น และให้คำแนะนำแก่ประชาชนและองค์กรชุมชนให้สามารถร่วมกันคิดค้นข้อเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง และหน่วยงานต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะคอยเพิ่มเติมความรู้ความเข้าใจ ตามหลักการดำเนินงานให้กับประชาชนเป็นระยะ

(6) การร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ในขั้นตอนนี้เป็นการจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยคณะทำงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้น ประกอบด้วยตัวแทนของหน่วยงานต่างๆ ภายในองค์กรร่วมกับตัวแทนของประชาชนและองค์กรชุมชน จะนำเอาข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาต่างๆ ที่ได้รับจากการประชาชนในพื้นที่มาจัดทำเป็นร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น จากนั้นคณะทำงานดังกล่าวจะนำเอาร่างแผนพัฒนาฯ กลับลงไปในพื้นที่ เพื่อทำประชาคมในแต่ละหมู่บ้านเพื่อให้ประชาชนทุกหมู่บ้านได้รับทราบและแสดงความคิดเห็น ตลอดจนได้ร่วมลงมติรับรองร่างธรรมนูญประชาชนฯ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวนี้ ควรมีการดำเนินงานอย่างน้อย 2 รอบ นั่นคือ รอบรับฟังความคิดเห็นเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข และรอบการลงมติของประชาชนในแต่ละพื้นที่ ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวทำให้ประชาชนทั้งตำบลสามารถร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำข้อตกลงร่วมกันได้ผ่านการร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาตำบลภายใต้แนวคิด 1 ตำบล 1 แผนพัฒนา

การดำเนินงานในขั้นตอนนี้ มีวัตถุประสงค์สำคัญคือ ต้องการให้ประชาชนและองค์กรชุมชนจากทุกหมู่บ้านสามารถเข้ามาร่วมรับผิดชอบกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการ “สร้างข้อตกลงของการพัฒนาพื้นที่” ผ่านการร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งจะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและทุกภาคส่วนที่เข้าร่วมการทำงาน เกิดความผูกพันในการที่จะเข้ามามีส่วนร่วมผลักดันให้ผู้นำเอาแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติ เพื่อบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาท้องถิ่นตามที่ทุกฝ่ายได้ร่วมกันกำหนดไว้ได้ต่อไป

(7) สร้างความเชื่อมโยงกับกลุ่มองค์กรต่างๆ ในพื้นที่ ในขั้นตอนนี้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะนำเอาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เป็นผลมาจากการประมวลข้อเสนอในการพัฒนาจากระดับพื้นที่ ไปใช้ในการสร้างการรับรู้ให้กับองค์กรอื่นๆ นอกเครือข่าย และหน่วยงานราชการต่างๆ ในพื้นที่ เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าว และเชิญชวนให้หน่วยงานและองค์กรเหล่านี้มาร่วมกันพัฒนาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มีความสมบูรณ์เพิ่มมากขึ้น เพื่อนำไปใช้ในการขยายผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายของการพัฒนาท้องถิ่นตามที่กำหนดไว้ตั้งแต่เริ่มต้นต่อไป

การดำเนินงานในขั้นตอนนี้ จะเป็นการก่อรูปกระบวนการทำงานที่เป็นทางการเพิ่มมากขึ้น โดยนำเอาหน่วยงานราชการและองค์กรต่างๆ เช่น ภาครัฐกิจเอกชน องค์กรสาธารณะประโยชน์อื่นๆ เข้าร่วมกันจัดตั้ง “สภากลาง” เพื่อใช้เป็นพื้นที่กลางสำหรับให้ทุกภาคส่วนได้มาร่วมกันปรับปรุงร่างข้อเสนอการพัฒนาจังหวัดและท้องถิ่น ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับประชาชนและองค์กรชุมชนรับผิดชอบจัดทำขึ้น ให้มีความพร้อมที่จะนำมาประกาศใช้ต่อไป ประโยชน์อีกประการหนึ่งของการจัดตั้งสภากลางขึ้นมาคือ การใช้เป็นพื้นที่กลางที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคส่วนต่างๆ ทุกภาคส่วน ได้ใช้เป็นพื้นที่ในการร่วมกันออกแบบกระบวนการขับเคลื่อนการนำเอาแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติต่อไป อีกทั้งยังสามารถที่จะใช้เป็นพื้นที่กลางให้ทุกองค์กรได้เข้ามาร่วมปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นการสนับสนุนการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนตามแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” ให้สามารถดำเนินงานไปได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพอีกด้วย

(8) การกำหนดแนวทางการนำเอาแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติ เป็นขั้นตอนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะนำเอาแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ได้รับการประกาศใช้แล้วมาจัดทำเป็นข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือเทศบัญญัติ ซึ่งนับว่า เป็นกลไกสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการนำเอาแผนพัฒนาฯ ไปสู่การปฏิบัติ ทั้งนี้เพราะ ข้อบัญญัติ หรือเทศบัญญัติดีนั้นจะเป็นเครื่องมือทางการบริหารที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะได้มีการระบุว่าโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่ถูกกำหนดไว้ในแผนฯ จะได้รับการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนหรือไม่ มากน้อยเพียงใดและเพียงพอที่จะใช้ในการสนับสนุนการดำเนินงานหรือไม่ ในขั้นตอนนี้จะต้องมีตัวแทนของประชาชนและองค์กรชุมชนต่างๆ เข้าไปมีส่วนร่วมในการรับฟังผลการจัดทำข้อบัญญัติ หรือเทศบัญญัติ เพื่อที่จะได้ร่วมรับทราบและรับรองว่าแผนพัฒนาท้องถิ่นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนและองค์กรชุมชนรวมถึงภาคส่วนต่างๆ ที่ได้ร่วมกันรับผิดชอบจัดทำขึ้นนั้น จะถูกนำไปปฏิบัติเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาที่ทุกฝ่ายได้ร่วมกันกำหนดขึ้น ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อการร่วมมือกันในการออกแบบวิธีการบริหารงาน ทั้งในเชิงการพัฒนาระบบการบริหารงานภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการนำเอาแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ได้รับการจัดทำเป็นข้อบัญญัติ หรือเทศบัญญัติทำงานร่วมกันในอนาคต นอกจากนี้ จะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถนำไปใช้ในการสร้างความเข้าใจแก่กลุ่มบุคคลอื่นๆ หรือหน่วยงานอื่นๆ ให้มีความชัดเจนขึ้นถึงแนวทางการปฏิบัติงานขององค์กรฯ ซึ่งจะช่วยให้สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานหรือองค์กรอื่นๆ ได้ดียิ่งขึ้นต่อไป

(9) การนำเอาแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนและองค์กรชุมชน ภายหลังจากที่ประกาศใช้ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบัญญัติแล้วนั้น ขั้นตอนต่อไปคือ หน่วยงานราชการต่างๆ ภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องนำเอาข้อบัญญัติฯ หรือเทศบัญญัติดังกล่าวไปปฏิบัติ ทั้งนี้ รูปแบบหรือขั้นตอนในการนำไป

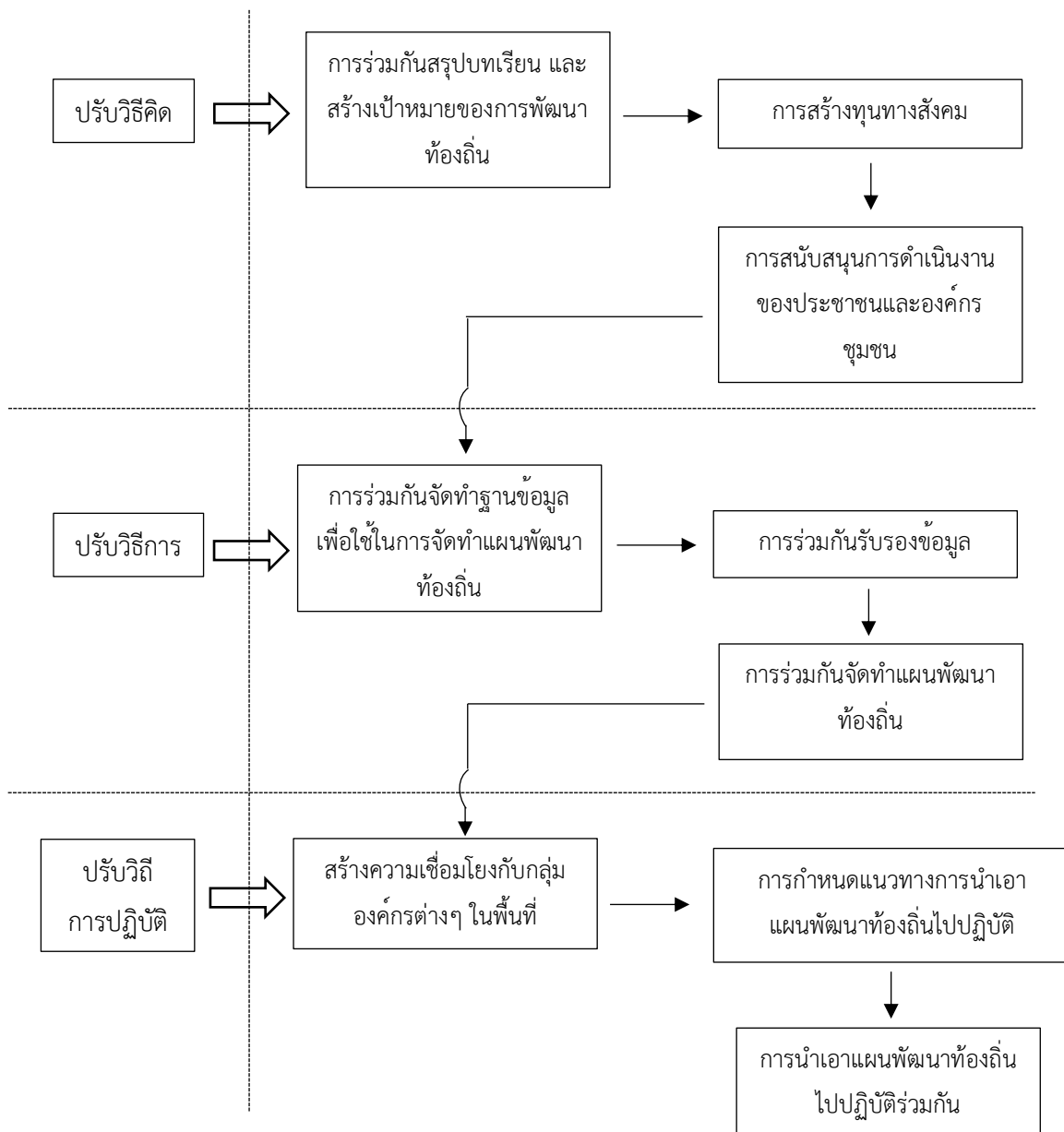
ปฏิบัติขึ้นอยู่กับระเบียบขั้นตอนการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงาน แต่หัวใจสำคัญของขั้นตอนนี้คือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนและองค์กรชุมชนได้เข้ามาร่วมรับผิดชอบในการนำเอาข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติไปปฏิบัติในรูปแบบต่างๆ ทั้งนี้ตามเงื่อนไขของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดขึ้น

การดำเนินงานในขั้นตอนนี้ จึงเป็นการแสดงให้เห็นถึงผลสำเร็จของการปกครองตนเองอย่างชัดเจนที่สุด ทั้งนี้เพราะ จะเป็นเครื่องบ่งชี้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำเอาปัญหาและความต้องการของประชาชนที่ได้แสดงออกมาแล้วนั้นไปปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของการที่เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการเอง หรือจะอนุญาตให้ประชาชนและองค์กรชุมชนเป็นผู้เข้ามาร่วมดำเนินงานก็ตาม แต่โดยนัยดังกล่าวนี้ จะสามารถแสดงให้เห็นได้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการเปลี่ยนแปลงการบริหารงานที่สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งนี้เพราะ สามารถทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารงานโดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง โดยการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารงานภายในองค์กรให้สอดคล้องกับแนวทางการบริหารงานเชิงพื้นที่ ซึ่งมีผลทำให้เป็นการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจากการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารงานบนพื้นฐานของการมีความเข้าใจในพื้นที่ได้ดีขึ้น ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการนำมาใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างตรงกับความเป็นจริงได้มากขึ้น นำไปสู่การกำหนดแนวทางการพัฒนาที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของประชาชนได้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะมีผลทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวโน้มที่จะพัฒนาการบริหารงานของตนเอง ให้มีระดับการบริการงานองค์กรที่สูงขึ้นตามลำดับต่อไปในอนาคต

จากการวิเคราะห์ปัจจัยและลำดับขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” ดังกล่าวข้างต้น สามารถนำมาสังเคราะห์เป็นตัวแบบการพัฒนาภายใต้แนวคิดกรอบวิจัยกลางของโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ทั่วประเทศที่การศึกษานี้ได้เสนอไว้⁶⁰ โดยจะทำการนำเสนอไว้ดังแผนภูมิที่ 5

⁶⁰ โปรตตุ อภิชัย พันธเสน. (2561). กรอบวิจัยกลางโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ทั่วประเทศไทย. เอกสารอัดสำเนา. มปท.

แผนภูมิที่ 5 ตัวแบบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” ภายใต้แนวคิดกรอบวิจัยกลางๆ

จากแผนภูมิที่ 5 เป็นการนำเสนอตัวแบบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” ที่ได้นำเอาแนวคิดกรอบวิจัยกลางๆ มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนา โดยได้นำเอาแนวคิดที่ว่า ด้วย “วิธีการ-วิธีคิด-วิถีชีวิต” มาใช้เป็นกรอบในการสังเคราะห์ผลการศึกษาทั้งหมดข้างต้น เรียงตามลำดับขั้นตอนจำแนกตามปัจจัยต่างๆ โดยจะนำมาประยุกต์ในลักษณะของการเรียงลำดับขั้นตอนการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงในลักษณะของความสัมพันธ์ในเชิง “เหตุ-ปัจจัย-ผล” ของกรอบแนวคิดฯ ที่เสนอไว้ว่า ถ้าต้องการจะให้ผลที่ดีจะต้องสร้างเหตุที่ดีและปัจจัยสนับสนุนที่ดีจึงจะได้ผลดี

ภายใต้การนำเอาแนวคิดของกรอบวิจัยกลางทั้ง 2 แนวคิดดังกล่าว มาจัดทำเป็นกรอบแนวทางในการสังเคราะห์ข้อมูลดังที่นำเสนอไว้ข้างต้นนั้น สามารถสรุปผลของการสังเคราะห์ข้อมูลเป็นตัวแบบการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิด 1 ตำบล 1 แผนพัฒนาภายใต้หลักการ “3 ปรับ 9 ขั้นตอน” ได้ดังนี้

ปรับที่ 1 ปรับวิธีคิด

ตัวแบบนี้ จะเริ่มต้นการให้ความสำคัญกับ “การปรับวิธีคิด” เป็นอันดับแรก เพราะตัวแบบนี้จะไม่มีทางสำเร็จได้ถ้าหากคณะผู้บริหารและข้าราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถที่จะปรับวิธีคิด ให้หันมาให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ประชาชนและองค์กรชุมชนต่างๆ ได้เข้ามาร่วมรับผิดชอบในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ได้เสียก่อน ซึ่งกระบวนการในการปรับวิธีคิดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จะประกอบด้วยขั้นตอนการปฏิบัติการ 3 ขั้นตอนด้วยกัน

เริ่มต้นจากการที่จะต้องให้ความสำคัญกับการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามา “ร่วมคิด” ตั้งแต่จุดเริ่มต้นของกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาฯ นั่นคือ แทนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเริ่มต้นจากการใช้ฐานข้อมูลของตนเองที่มีอยู่ และความต้องการของคณะผู้บริหารและข้าราชการของหน่วยงานต่างๆ ภายในองค์กรฯ หรือการใช้วิธีการดำเนินงานตามกรอบอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดเป็นจุดเริ่มต้นในการดำเนินการจัดทำแผนฯ การศึกษานี้เสนอว่า คณะผู้บริหารและข้าราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีความเข้าใจเบื้องต้นว่า ข้อมูลและความต้องการเหล่านั้น เป็นเพียงส่วนหนึ่งของสภาพความเป็นในสังคมเท่านั้น ไม่สามารถเป็นข้อมูลที่สะท้อนถึงสภาพความเป็นจริงทั้งหมดของสังคมได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกรอบวิจัยกลางว่าด้วยความหมายของคำว่า รอบรู้ รอบคอบ และระมัดระวัง ที่เสนอว่า

“... ไม่มีที่ใดเลยในคำอธิบายความหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นทางการจะมีคำว่า “ความรู้” ซึ่งเป็นคำที่ทำให้มีความเข้าใจคลาดเคลื่อน เพราะในความหมายจริงมีคำว่า **รอบรู้ รอบคอบ และระมัดระวัง** และคำว่า **สติปัญญา** คำว่า รอบรู้ คือ ปัญญา รอบคอบ คือ สติ และระมัดระวัง คือ สติ ดังนั้น จึงควรใช้คำว่า สติ ปัญญา แทนคำว่า “ความรู้” ซึ่งอาจจะทำให้ความเข้าใจคลาดเคลื่อน เพราะคำว่า “รอบรู้” หรือ ปัญญา ไม่ใช่เป็นเพียง “ความรู้” แต่เป็น “ความรู้จริง” หรือความรู้ตามความเป็นจริงของสิ่งต่างๆ อีกทั้ง “ความรู้” แต่เพียงอย่างเดียวถ้าไม่ถูกกำกับด้วย “สติ” อาจจะมีการนำความรู้ไปใช้ในทางที่ผิด ดังนั้น คำว่า “ความรู้” อย่างเดียวจึงไม่พอเพียง จะต้องเป็น สติ และ ปัญญา เพื่อให้สื่อความหมายชัดเจนตามคำจำกัดความ ในการนำเสนอต่อจากนี้ไปจะใช้คำว่า “สติปัญญา” แทนคำว่า ความรู้...”⁶¹

⁶¹ เฟิงอ้าง.

คณะผู้บริหารและข้าราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงควรนำเอาแนวคิดดังกล่าวมาใช้ในการปรับวิธีคิดของตนเอง โดยจะต้องเข้าใจว่า การใช้เพียงแค่ข้อมูลและความต้องการของตนเองแต่เพียงอย่างเดียวจึงอาจเป็นเพียงแค่ความรู้เท่านั้น แต่ไม่อาจเป็นสติปัญญาได้ ซึ่งการใช้เพียงแค่ความรู้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจส่งผลให้นำเอาความรู้เหล่านั้นไปใช้ในการกำหนดแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ไม่สามารถตอบสนองต่อสภาพความเป็นจริงในสังคมในขณะนั้นได้

ด้วยแนวคิดดังกล่าวข้างต้น การศึกษานี้เสนอว่า การให้ความสำคัญกับการเปิดโอกาสให้ประชาชนและองค์กรชุมชนในพื้นที่ได้เข้ามาร่วมรับผิดชอบในการสรุปทบทวนของการพัฒนาที่ผ่านมา จากนั้น จึงนำเอาผลของการสรุปทบทวนดังกล่าวมาใช้ในการสร้างเป้าหมายของการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกันกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จะเป็นการปรับเปลี่ยนวิธีคิดขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นที่สำคัญ และจะมีผลอย่างยิ่งต่อการสร้าง “สติปัญญา” อันเป็นปัจจัยนำเข้าไปสู่สำคัญประการหนึ่งตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เกิดเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้เพราะ การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าร่วมรับผิดชอบดังกล่าว จะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีโอกาสเปิดรับความคิดเห็น และข้อมูลข่าวสารอื่นๆ เพิ่มเติมจากข้อมูล และความต้องการของตนเองที่มีอยู่ ซึ่งบางครั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง ก็ไม่สามารถได้รับข้อมูลดังกล่าวด้วยวิธีการบริหารงานตามปกติทั่วไป ข้อมูลเหล่านั้นน่าจะมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำมาใช้เป็น “สติปัญญา” ในการกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาท้องถิ่น ให้สามารถนำไปใช้ในการกำหนดแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นได้อย่าง “มีสติ รอบรู้ และรอบคอบ” อันจะสามารถตอบสนองต่อสภาพปัญหา และความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในพื้นที่ได้ดีเพิ่มมากขึ้น

ขั้นตอนต่อไปของการปรับวิธีคิดกล่าวคือ นอกจากจะปรับทัศนคติให้เห็นถึงความสำคัญของการร่วมคิดของทุกภาคส่วนแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังจำเป็นต้องปรับวิธีคิดเกี่ยวกับการมองประชาชนและองค์กรชุมชนเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนาอีกด้วย กล่าวคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องคิดว่า ตนเองไม่สามารถดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ด้วยตนเองเพียงองค์กรเดียวอีกต่อไป แต่จำเป็นต้องมีความคิดว่าการจัดทำแผนพัฒนาฯ นั้น จำเป็นต้องมีองค์กรและภาคส่วนอื่นๆ เข้ามาเป็นหุ้นส่วนร่วมรับผิดชอบด้วย

การที่จะสามารถทำให้เกิดความเป็นหุ้นส่วนระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับองค์กรอื่นๆ ในพื้นที่ได้นั้น สิ่งสำคัญที่สุดที่จะต้องทำให้เกิดขึ้นให้ได้คือ การสร้างทุนทางสังคมให้เกิดขึ้น กล่าวคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องสามารถทำให้องค์กรอื่นๆ มีความไว้วางใจที่จะเข้าร่วมรับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การมีวิธีคิดเปิดกว้างที่จะรับข้อเสนอจากองค์กรต่างๆ และการทำให้องค์กรเหล่านั้นมีความเชื่อมั่นว่า ข้อเสนอต่างๆ ที่พวกเขาร่วมกันคิดและเสนอต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จะมีโอกาสถูกนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้จริง ซึ่งถ้าหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถทำให้องค์กรอื่นๆ มีความ

เชื่อมั่นและไว้วางใจเกิดขึ้นได้ ก็จะเป็นโอกาสที่สำคัญยิ่งที่จะนำไปสู่การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิด 1 ตำบล 1 แผนพัฒนาให้ประสบความสำเร็จในที่สุด

ขั้นตอนสุดท้ายของการปรับวิธีคิดคือ การปรับวิธีคิดจากเดิมที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของหน่วยงานภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลัก มาเป็นการให้ความสำคัญกับการคิดออกแบบพัฒนาศักยภาพในการเข้าร่วมรับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนและองค์กรชุมชนอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ทั้ง 2 ฝ่ายมีความพร้อมในการเข้าร่วมรับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิดนี้ให้ประสบความสำเร็จ

การปรับวิธีคิดในขั้นตอนนี้ นับเป็นความพยายามที่จะช่วยปรับการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น โดยการนำเอาทุนทางสังคมที่สร้างขึ้น มาใช้ในการรับทราบถึงความต้องการพัฒนาศักยภาพของประชาชนและองค์กรชุมชน ซึ่งจะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำไปใช้ในการกำหนดแนวทางการพัฒนาความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการดำเนินงานจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนและองค์กรอื่นๆ ที่จะเข้ามาร่วมรับผิดชอบในฐานะเป็นหุ้นส่วนในการดำเนินงานให้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งการปรับวิธีคิดในลักษณะนี้จะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหุ้นส่วนในการปฏิบัติงานที่มีศักยภาพสูงเพิ่มมากขึ้น อันจะช่วยลดภาระในการพัฒนาหน่วยงานภายในได้มากขึ้น เนื่องจากในบางภารกิจถ้าสามารถพัฒนาศักยภาพของประชาชนและองค์กรชุมชนให้เพิ่มขึ้นแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็อาจจะไม่จำเป็นต้องดำเนินการภารกิจเหล่านั้นเองก็ได้ แต่สามารถถ่ายโอนภารกิจดังกล่าวไปให้กับประชาชนและองค์กรชุมชนปฏิบัติหน้าที่ได้เอง โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจะทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงให้คำแนะนำและช่วยเหลือในบางประการเท่าที่จำเป็นนั้น ซึ่งการปรับวิธีคิดในลักษณะดังกล่าวนี้ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนฯ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย นอกจากนี้ ยังเป็นการช่วยเตรียมความพร้อมของทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและทุกภาคส่วน ในการที่จะร่วมมือกันดำเนินงานในขั้นตอนต่อไปได้เป็นอย่างดีอีกด้วย ซึ่งการปรับวิธีคิดในขั้นตอนนี้ดังกล่าวนี้ นับว่าสอดคล้องกับแนวความคิดว่าด้วยการแบ่งปัน⁶² ที่นำเสนอไว้ในกรอบวิจัยกลางดังนี้

“... การเอื้อเพื่อแบ่งปันที่ดีที่สุดคือ การสร้างประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นด้วยการให้ปัญญาคือช่วยให้ผู้อื่นได้เกิดเห็นหนทางหรือแนวทางในการแก้ปัญหาหรือปรับเปลี่ยนวิธีคิดวิธีการทำงานวิธีการดำเนินชีวิต แต่ถ้าให้ปัญญาอย่างเดียวไม่พอ อาจจะต้องให้วิธีการ รวมทั้งให้ทรัพยากรเพื่อให้เกิดวิธีการ เพื่อที่บุคคลที่ได้รับความช่วยเหลือสามารถเรียนรู้และช่วยตัวเองได้ในที่สุด ...”

⁶² อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ 34.

ปรับที่ 2 ปรับวิธีการ

ภายหลังจากที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปรับวิธีคิดให้เปลี่ยนจากการใช้องค์กรเป็นศูนย์กลางของการพัฒนามาเป็นใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งได้แล้ว แนวทางการดำเนินงานในลำดับต่อมาตามแนวคิดหลักของการพัฒนาตามตัวแบบนี้คือ การปรับวิธีการ โดยจะเน้นการปรับวิธีการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการปรับแนวคิดที่ได้ปรับเปลี่ยนไป กล่าวคือ การปรับวิธีการบริหารงานที่เน้นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นไปตามแนวคิด 1 ตำบล 1 แผนพัฒนาให้ได้มากที่สุด สำหรับกระบวนการจัดทำแผนภายใต้แนวคิดการปรับวิธีการนั้น จะประกอบด้วยขั้นตอนการปฏิบัติงาน 3 ขั้นตอนด้วยกันดังนี้

ขั้นตอนแรกของการดำเนินงาน ได้แก่ การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนและองค์กรชุมชน สามารถนำเอาข้อมูลข่าวสารที่เป็นสภาพปัญหาและความต้องการของพวกเขาได้เข้ามามีส่วนร่วมกับการใช้ข้อมูลและความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ได้มากที่สุด จะต้องปรับวิธีการดำเนินการจัดเก็บข้อมูลเสียใหม่โดยอาจจะไม่จำเป็นต้องใช้วิธีการทำประชาคมหมู่บ้านและประชาคมตำบลตามที่กฎหมายกำหนดแต่เพียงอย่างเดียว แต่อาจจะใช้วิธีการอื่นๆ อาทิเช่น การจัดเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ร่วมกับประชาชนจัดทำขึ้นเอง หรือการใช้ข้อมูลที่จัดทำขึ้นจากนักวิจัยในพื้นที่และนอกพื้นที่ซึ่งยังไม่มีหน่วยงานราชการใดใช้งานมาก่อนก็ได้ เป็นต้น ซึ่งการดำเนินการใช้แบบสอบถามเช่นนี้ อาจจะเป็นการดำเนินงานร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กับประชาชนและองค์กรชุมชนจัดเก็บข้อมูลในแต่ละหมู่บ้านควบคู่ไปกับการทำประชาคมก็ได้ ดังนั้น การปรับวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อส่งเสริมให้เกิดกระบวนการจัดทำฐานข้อมูลร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนและองค์กรชุมชน จะเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่จะช่วยปรับวิธีการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้เกิดการร่วมมือกันตั้งแต่ต้นกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ขั้นตอนต่อมาตามแนวคิดการปรับวิธีการในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ การเปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบและรับรองข้อมูลร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนและองค์กรชุมชน ซึ่งในขั้นตอนนี้จะเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ร่วมสอบถามความถูกต้องของข้อมูลที่ได้รับจากการร่วมกันจัดทำขึ้น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนและองค์กรชุมชนได้ให้การรับรองข้อมูลที่จัดทำขึ้นว่ามีความถูกต้องและตรงกับความเป็นจริงหรือไม่ ซึ่งการปรับวิธีการดำเนินงาน ในขั้นตอนนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการสร้าง “สติปัญญา” ที่จำเป็นต่อการนำไปใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ทั้งนี้เพราะ กระบวนการดังกล่าวจะทำให้เกิดเป็น “ความรู้จริง” หรือความรู้ตามความเป็นจริงของสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี อีกทั้ง การที่เปิดโอกาสให้ประชาชนและองค์กรชุมชนต่างๆ ในพื้นที่ได้ร่วมกับตรวจสอบและรับรองข้อมูล จะเป็นหลักประกันที่ดีในการที่จะสร้างสติให้เกิดขึ้นจากการนำเอาข้อมูลที่ถูกร่วมกันจัดทำขึ้น ทั้งนี้เพราะจะช่วยป้องกันไม่ให้

เกิดการนำเอาข้อมูลที่ผิดพลาดหรือไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริงไปใช้ในการจัดทำเป็นแผนพัฒนาท้องถิ่น ทำให้เกิดความรอบคอบในการนำเอาข้อมูลไปใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งจะช่วยให้แผนพัฒนาดังกล่าวสามารถถูกนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาและตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

ขั้นตอนสุดท้ายตามแนวคิดการปรับวิธีการคือ การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการรับรองแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยในขั้นตอนนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องออกแบบวิธีการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนและองค์กรชุมชนได้ร่วมพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำขึ้น โดยจะต้องนำเอาไปทำประชาคมในแต่ละหมู่บ้านและในระดับตำบล โดยให้มีประชาชนและตัวแทนองค์กรชุมชนต่างๆ เข้าร่วมกันพิจารณารับรองแผนพัฒนาท้องถิ่นเสียก่อน ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องนำเอาข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการทำประชาคมไปปรับปรุงแก้ไขให้เรียบร้อย ก่อนที่จะนำเอาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าวไปให้ประชาคมในระดับหมู่บ้านและตำบลรับรองอีกครั้ง ก่อนที่จะนำไปให้สภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับรอง

นอกจากนี้ ภายหลังจากที่สภาท้องถิ่นให้การรับรองแผนพัฒนาฯ ตลอดจนหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแลได้ให้ความเห็นชอบแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องร่วมกันจัดทำกรประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าว โดยจะต้องมีการจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมรับทราบผลการรับรองของสภาท้องถิ่น และประกาศใช้แผนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งการจัดกิจกรรมดังกล่าวนี้ จะเป็นการปรับวิธีการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีกประการหนึ่ง นั่นคือ จะต้องสร้างความเชื่อมั่นและความโปร่งใสให้เกิดขึ้นในกระบวนการนำเอาแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติ โดยจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นให้กับประชาชนและองค์กรชุมชนที่เข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นว่าแผนพัฒนาดังกล่าวจะถูกนำไปปฏิบัติอย่างซื่อตรง เพื่อให้แผนพัฒนาท้องถิ่นถูกนำไปปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่ถูกกำหนดไว้ร่วมกันไว้ตั้งแต่ขั้นตอนเริ่มต้นของกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาฯ ของตัวแบบนี้ โดยจะไม่พยายามจะเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาดังกล่าวเพื่อนำไปสู่การแสวงหาประโยชน์ของคณะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือพยายามหลีกเลี่ยงที่จะไม่นำเอาแผนพัฒนาดังกล่าวไปปฏิบัติ ซึ่งนับว่า เป็นการส่งเสริมให้เกิด “ความมีคุณธรรม” ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยนำเข้า (Input) ที่สำคัญตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เสนอไว้ในกรอบวิจัยกลางของการศึกษานี้

ปรับที่ 3 ปรับวิถีปฏิบัติ

การดำเนินการปรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้มีการบริหารงานตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประการสุดท้ายได้แก่ การปรับวิถีการปฏิบัติ ซึ่งนับว่า เป็นการปรับการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยก่อให้เกิด “ความยั่งยืน/สมดุล และมั่นคง” ในการนำเอาแผนพัฒนาท้องถิ่นที่จัดทำขึ้นตามแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” สำหรับดำเนินการปรับวิถีปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว ประกอบด้วยขั้นตอนของการปรับวิถีการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 3 ขั้นตอนด้วยกัน โดยมีรายละเอียดของการปรับวิถีการปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนแรก ได้แก่ การขยายเครือข่ายผู้เข้าร่วมดำเนินงานในการนำเอาแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ได้รับการประกาศใช้ร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนและองค์กรชุมชนแล้วไปปฏิบัติ ทั้งนี้เพราะการที่จะนำเอาแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่ทุกฝ่ายได้ร่วมกันกำหนดเอาไว้ได้นั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้อง ตระหนักว่า นอกเหนือจากตนเองและองค์กรภาคีที่เข้าร่วมรับผิดชอบในการจัดทำแผนแล้ว ในพื้นที่ยังมีอีกหลายหน่วยงานราชการและองค์กรอื่นๆ ในพื้นที่ อาทิเช่น โรงเรียน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล การศึกษาเอกชน โรงเรียน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ซึ่งบางครั้งอาจจะไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบโดยตรงในขั้นตอนของการจัดทำแผนพัฒนาฯ มากนัก แต่องค์กรเหล่านี้อาจจะมีความสำคัญต่อการส่งเสริมให้นำเอาแผนพัฒนาฯ ไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ เพราะฉะนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องนำเอาแผนพัฒนาท้องถิ่นไปชี้แจงทำความเข้าใจกับหน่วยงานราชการและองค์กรต่างๆ เหล่านี้ เพื่อให้ได้รับทราบและมีความเข้าใจถึงเป้าหมายและวิธีการดำเนินงานของแผนพัฒนาท้องถิ่น หลังจากนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะร่วมกับหน่วยงานราชการและองค์กรเหล่านี้ในการนำเอาแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับโครงการและกิจกรรมต่างๆ ที่ถูกกำหนดเอาไว้ในแผนพัฒนาฯ ว่า จะต้องมีการทำงานร่วมมือกับหน่วยงานราชการและองค์กรใดบ้างในพื้นที่

การทำให้หน่วยงานราชการและองค์กรต่างๆ ในพื้นที่เกิดการรับรู้และเข้าใจในเป้าหมายและวิธีการดำเนินงานของแผนพัฒนาท้องถิ่นนั้น จะก่อให้เกิด “ความสมดุล” ในการนำเอาแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” ไปปฏิบัติ ทั้งนี้เพราะ การทำความเข้าใจดังกล่าวจะช่วยทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินงานตามแผนพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะในบางโครงการ/กิจกรรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่จำเป็นต้องทุ่มเทดำเนินงานเกินกว่าศักยภาพที่ตนเองมี ซึ่งการที่มีหน่วยงานราชการและองค์กรอื่นๆ ในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ก็จะช่วยเสริมการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถ

ปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จได้ ซึ่งนับว่า เป็นการสร้างความสมดุลให้เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปด้วยนั่นเอง

ขั้นตอนที่สอง การร่วมกันในการกำหนดแนวทางการนำเอาแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติ ในขั้นตอนนี้ เป็นขั้นตอนของการนำเอาแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การจัดทำเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งจะเป็นขั้นตอนของการคัดเลือกโครงการเพื่อกำหนดวงเงินงบประมาณในแต่ละโครงการ ซึ่งในแต่ละปีงบประมาณจะมีโครงการต่างๆ ถูกคัดเลือกโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อกำหนดวงเงินงบประมาณสนับสนุนที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม ภารกิจ การจัดทำข้อบัญญัติฯ และเทศบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้แนวคิดการจัดทำแผนพัฒนาฯ แบบนี้ จะเสนอให้มีการเพิ่มบทบาทของประชาชนและองค์กรชุมชนให้เพิ่มมากขึ้น นอกเหนือจากการที่สามารถเข้าร่วมรับฟังผลการพิจารณาคัดเลือกโครงการเพื่อจัดทำข้อบัญญัติฯ และเทศบัญญัติเท่านั้น โดยไม่มีสิทธิที่จะร่วมตัดสินใจแต่อย่างใด ทั้งนี้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนแล้ว โดยตัวแบบนี้เสนอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรส่งเสริมบทบาทของประชาชนให้เพิ่มมากขึ้น ผ่านการกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกโครงการ โดยให้มีการนำเอาสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนที่ได้มีการร้องเรียน หรือเสนอไว้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระหว่างการทำประชาคม และช่วงเวลาอื่นๆ และมีผู้ร่วมลงชื่อรับรองเป็นจำนวนมาก มาประกอบใช้ในการพิจารณาร่วมกับหลักเกณฑ์อื่นๆ ได้แก่ นโยบายของคณะผู้บริหาร ความต้องการของหน่วยงานภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และนโยบายของรัฐบาล และหน่วยงานภายนอกอื่นๆ ควบคู่ไปด้วย โดยอาจกำหนดหลักเกณฑ์ให้มีการพิจารณาโดยการกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนของแต่ละส่วนประกอบการพิจารณาคัดเลือกโครงการมาใช้ในการจัดทำข้อบัญญัติฯ และเทศบัญญัติในแต่ละปีงบประมาณ โดยตัวแบบนี้เสนอสมการสำหรับการใช้ในการพิจารณาเลือกโครงการเพื่อนำไปใช้ในการจัดทำข้อบัญญัติ และเทศบัญญัติดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{โครงการที่ได้รับการคัดเลือก (100\%)} &= (\%) \text{ ความต้องการของประชาชน} \\
 &+ (\%) \text{ นโยบายของคณะผู้บริหาร} \\
 &+ (\%) \text{ ความต้องการของหน่วยงานภายในองค์กรปกครอง} \\
 &\quad \text{ส่วนท้องถิ่น} \\
 &+ (\%) \text{ นโยบายของรัฐบาล} \\
 &+ (\%) \text{ หน่วยงานภายนอก}
 \end{aligned}$$

ตัวแบบนี้เสนอว่า ในการพิจารณาคัดเลือกโครงการในแต่ละปีงบประมาณ ควรจะนำเอาสมการนี้ไปใช้ในการกำหนดกรอบการพิจารณา โดยกำหนดค่าถ่วงน้ำหนักในและองค์ประกอบควบคู่ไปด้วย โดยที่ตัวแบบนี้ไม่ได้กำหนดค่าถ่วงน้ำหนักไว้อย่างตายตัว แต่เสนอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งพิจารณาตามความเหมาะสมของแต่ละแห่ง แต่อย่างน้อยต้องมีการกำหนดค่าคะแนนถ่วงน้ำหนักในส่วนของการพิจารณาของประชาชนเอาไว้ด้วยทุกครั้ง ซึ่งทั้งนี้ หลักเกณฑ์การพิจารณาดังกล่าว จะต้องถูกนำไปใช้ในระหว่างที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความต้องการที่จะปรับปรุงแผนพัฒนาท้องถิ่นในปีงบประมาณต่อไป ด้วย นั่นคือ การเสนอโครงการใหม่ๆ เข้ามาในแผนจะต้องผ่านการพิจารณาโดยใช้หลักเกณฑ์นี้เช่นเดียวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นปกติตามที่กฎหมายบัญญัติ เพื่อเป็นหลักประกันว่า ความต้องการของประชาชนจะต้องเป็นส่วนสำคัญในการพิจารณาจัดทำข้อบัญญัติ และเทศบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การปรับวิธีการปฏิบัติตามขั้นตอนดังกล่าวนี้ นับว่า เป็นความพยายามที่สร้าง “ความสมดุล” ให้เกิดขึ้นในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น กล่าวคือ เป็นการที่จะไม่ทำให้ความต้องการของประชาชนถูกละเลยไป โดยอาศัยอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการไม่ให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการตัดสินใจจัดทำข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติ โดยพยายามที่จะเสนอให้มีการปรับสมดุลในกระบวนการพิจารณาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้นำเอาความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของประชาชน และฝ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเข้ามาพิจารณาร่วมกัน และไม่ให้ความต้องการของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งถูกละทิ้งไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งของฝ่ายประชาชนในพื้นที่ ซึ่งจะเป็นหลักประกันว่า ข้อบัญญัติท้องถิ่น หรือเทศบัญญัติที่ถูกจัดทำขึ้นนั้นจะสามารถใช้เป็นตัวแทนในการสนองตอบต่อความต้องการของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่วนของประชาชนได้อย่างครอบคลุมและโปร่งใส ซึ่งนับว่า จะช่วยสร้าง “สติปัญญา หรือรอบรู้และรอบคอบ” ให้เกิดขึ้นกับกระบวนการจัดทำข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละปีงบประมาณ เพราะจะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถอธิบายถึงเหตุผลของการคัดเลือกโครงการต่างๆ มาใช้ในการจัดข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติทำกับประชาชน องค์กรชุมชน และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้เป็นอย่างดี และมีเหตุผล

การปรับวิธีการปฏิบัติในขั้นตอนที่สาม ได้แก่ การปรับวิธีการนำเอาแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติ โดยในขั้นตอนนี้จะเป็นการปรับเพิ่มบทบาทหน้าที่ของประชาชนและองค์กรชุมชนในการเข้าไปร่วมรับผิดชอบในการนำเอาแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องปรับวิธีการบริหารงานของตนเอง โดยยึดหลักการจัดแบ่งภารกิจออกเป็น 3 กลุ่มภารกิจ ได้แก่ ภารกิจที่ต้องทำด้วยตนเอง ภารกิจที่อนุญาตให้ประชาชนและองค์กรชุมชนเข้ามาร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงาน และภารกิจที่อาจส่งมอบให้ประชาชนและองค์กรชุมชนดำเนินการเองได้ภายใต้การกำกับดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการเอง ได้แก่ กลุ่มภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย การบริหารงานภายในองค์กร และการจัดหา จัดเก็บ และใช้จ่ายเงินงบประมาณ และภารกิจบางอย่างที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงจากรัฐบาล และหน่วยงานราชการอื่นๆ

ภารกิจที่อาจมอบหมายให้ประชาชน องค์กรชุมชน และหน่วยงานราชการอื่นๆ ร่วมรับผิดชอบดำเนินงาน ได้แก่ โครงการพัฒนาในด้านต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งอาจมีความจำเป็นจะต้องได้รับความร่วมมือจากกลุ่มต่างๆ เหล่านี้ ในการดำเนินงาน ซึ่งการร่วมรับผิดชอบดังกล่าว จะต้องไม่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการเอง

ภารกิจที่อาจมอบหมายให้ประชาชนและองค์กรชุมชนดำเนินการ สำหรับภารกิจในกลุ่มนี้ ได้แก่ โครงการที่ปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่น และเป็นความต้องการของประชาชนและองค์กรชุมชนที่จะรับผิดชอบดำเนินโครงการเอง โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องพิจารณาว่า เข้าข่ายที่จะสามารถสนับสนุนได้หรือไม่ ถ้าหากมีกฎหมายอนุญาตให้ดำเนินการได้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็สามารถที่จะส่งมอบโครงการเหล่านั้นไปให้ประชาชนและองค์กรชุมชนดำเนินการได้ ทั้งนี้การดำเนินโครงการดังกล่าว จะต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลการบริหารโครงการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความผิดพลาดในการบริหารงานจนก่อให้เกิดผลกระทบต่อความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการได้

การปรับวิธีการปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว จะช่วยทำให้เกิด “ความยั่งยืน สมดุล และมั่นคง” ในการทำงานร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนและองค์กรชุมชน ทั้งนี้เพราะการปรับวิธีการปฏิบัติโดยอาศัยการแบ่งภารกิจหน้าที่รับผิดชอบระหว่างกันอย่างชัดเจน จะช่วยทำให้ประชาชนและองค์กรชุมชนรู้บทบาทหน้าที่ของตนเองว่าสิ่งใดสามารถดำเนินการได้ สิ่งใดไม่สามารถดำเนินการได้ ซึ่งความเข้าใจดังกล่าวจะก่อให้เกิดการประสานความร่วมมือในการนำเอาแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติได้อย่างสอดคล้องและราบรื่น นั่นคือมีความ “ยั่งยืน” และเกิดเป็นความ “สมดุล” เพราะมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนและองค์กรชุมชน อีกทั้งจะมีผลทำให้ทั้ง 2 ฝ่ายสามารถทำงานร่วมกันได้อย่าง “มั่นคง” นั่นคือ ไม่มีความขัดแย้งซึ่งกันและกัน เนื่องจากต่างฝ่ายต่างรู้จักหน้าที่รับผิดชอบของตนเองอย่างชัดเจนร่วมกันนั่นเอง

8.3 ตัวแบบการพัฒนาระบบการจัดทำแผนพัฒนา กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กล่าวโดยสรุป ตัวแบบการพัฒนาระบบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิด 1 ตำบล 1 แผนพัฒนาภายใต้หลักการ “3 ปรับ 9 ขั้นตอน” ดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นแนวทางที่มีความสอดคล้องกับหลักการสำคัญตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชาที่การศึกษานี้ได้นำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาตัวแบบ โดยสรุปได้ว่า

ในกระบวนการ “ปรับวิธีคิด” นับว่า เป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องกับศาสตร์พระราชาในเรื่อง “ระเบิดจากข้างใน” โดยพบว่า เป็นการปรับเปลี่ยนแนวความคิดในการบริหารงานที่โดยใช้อำนาจปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นศูนย์กลางในการดำเนินงานมาเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนและองค์กรชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงขั้นตอนสุดท้ายของการดำเนินงาน ซึ่งการปรับวิธีคิดดังกล่าว เป็นการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากภายในตัวองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยสมัครใจ ไม่ได้เป็นผลมาจากการสั่งการ หรือเป็นการปฏิบัติตามแนวทางที่ถูกส่งต่อมาจากหน่วยงานภายนอกแต่อย่างใด จากภายนอกองค์กรแต่อย่างใด

ในกระบวนการ “ปรับวิธีการ” นับว่า เป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องกับศาสตร์พระราชาที่ว่าด้วย “เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา” โดยพบว่า เป็นการดำเนินงานที่พยายามจะก่อให้เกิด “ความเข้าใจ” ร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับภาคส่วนต่างๆ เพื่อที่จะทำให้เกิดการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่สามารถนำไปใช้ในการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหา และตอบสนองต่อความต้องการในการพัฒนาในด้านต่างๆ ของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างแท้จริงมากขึ้น โดยการดำเนินงานในกระบวนการนี้จะให้ความสำคัญกับการพยายามให้ประชาชนและองค์กรชุมชนต่างๆ ในพื้นที่ได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มากที่สุด โดยจะเปิดโอกาสให้พวกเขาได้แสดงออกถึงสภาพปัญหาความต้องการของพวกเขามา เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถ “เข้าถึง” สภาพความเป็นจริงของพื้นที่ที่จะสามารถนำเอาไปใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่สามารถนำไปใช้ได้เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ให้ได้มากที่สุด และในขณะเดียวกัน ก็จะส่งเสริมให้ประชาชนและองค์กรชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมตรวจสอบ รับรองและประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นที่ถูกจัดทำขึ้น ซึ่งจะสามารถทำให้เกิดแนวทาง “การพัฒนา” ที่ได้รับการยอมรับว่า สามารถที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างตรงต่อความต้องการของพื้นที่ และสามารถถูกนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

ในกระบวนการ “ปรับวิถีการปฏิบัติ” นับว่า เป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องกับศาสตร์พระราชาที่สำคัญคือ “ภูมิสังคม” โดยพบว่า เป็นแนวทางการปฏิบัติที่พยายามจะปรับเปลี่ยนการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความยืดหยุ่นกับพื้นที่เพิ่มมากขึ้น กล่าวคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพยายามที่จะนำเอากลุ่มต่างๆ ในพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนร่วมรับรู้รับทราบและเข้าใจถึงเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานของแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ได้มากที่สุด โดยหวังว่าจะช่วยให้

สามารถนำเอาพลังทางสังคมที่มีอยู่ในพื้นที่ออกมาร่วมกันรับผิดชอบ ในการนำเอาแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จ นอกจากนี้ ยังมีความพยายามที่จะยึดโยงสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาในพื้นที่ให้เข้ามาสู่กระบวนการนำแผนปฏิบัติให้ได้มากที่สุด โดยได้มีความพยายามที่จะผลักดันให้ปัญหาและความต้องการของประชาชนได้รับการยอมรับพร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณมาสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เหมาะสมกับการนำมาใช้ในการดำเนินงาน นอกจากนี้ ยังมีความพยายามที่จะจัดแบ่งกลุ่มประเภทของภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความเหมาะสมกับการส่งเสริมให้ประชาชนและองค์กรชุมชนในพื้นที่ได้มีโอกาสในการเข้าร่วมรับผิดชอบกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรับผิดชอบด้วยตนเองในการนำเอาโครงการต่างๆ ในแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติ ซึ่งนับว่าเป็นการส่งเสริมให้สามารถนำเอาพลังทางสังคมที่มีอยู่ในพื้นที่ออกมาใช้ประโยชน์ให้ได้มากที่สุด ซึ่งในท้ายที่สุดแล้ว การดำเนินงานตามแนวคิดการปรับวิถีปฏิบัติทั้งหมดดังกล่าวนี้ จะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปรับตัวเองมาให้ความสำคัญกับการพัฒนาท้องถิ่นโดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งได้เพิ่มมากขึ้นต่อไป

7.4 ข้อเสนอแนะในการนำเอาตัวแบบการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปประยุกต์ใช้

จากแนวทางการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชดั่งกล่าวข้างต้น การศึกษานี้เสนอว่า เพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนและองค์กรชุมชนในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจะต้องมีการออกแบบกลไกทั้งในเชิงโครงสร้างหน้าที่และในเชิงสถาบันหรือระเบียบกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องเสียใหม่ โดยจะต้องออกแบบกลไกการทำงานเชิงสถาบันเพื่อสนับสนุนให้องค์กรทั้ง 2 ฝ่ายสามารถร่วมกันในการทำงานให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ ทั้งนี้เพราะจากข้อเสนอการปรับปรุงกลไกเชิงโครงสร้างหน้าที่ดังที่ตัวแบบฯ ได้เสนอไว้ข้างต้น นับว่า เป็นข้อเสนอเชิงแนวคิด ซึ่งถ้าหากไม่สามารถนำมากำหนดเป็นกฎหมาย หรือระเบียบข้อบังคับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะทำให้องค์กรทั้ง 2 ฝ่ายสามารถที่จะทำงานร่วมกันได้แล้ว ตัวแบบฯ นี้ ก็จะไม่สามารถนำมาปฏิบัติได้ ทั้งนี้เพราะ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานราชการ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดเท่านั้น ถ้าหากไม่มีกฎหมายกำหนดไว้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็อาจไม่สามารถดำเนินการ “ปรับวิธีคิด วิธีกร และวิถีการปฏิบัติ” ดังที่ตัวแบบฯ นี้กำหนดไว้ได้แต่อย่างใด

ดังนั้น เพื่อให้สามารถที่จะปรับปรุงและพัฒนากลไกเชิงสถาบันให้สามารถนำมาใช้ในการสนับสนุนให้แนวความคิดการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามตัวแบบนี้ ควรที่จะปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3 ประการ ดังนี้

(1) ปรับปรุง และแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของทั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล โดยควรกำหนดให้มีมาตราที่ระบุถึงการที่จะเอื้อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถที่จะเปิดโอกาสและส่งเสริมให้ประชาชนและองค์กรชุมชนได้เข้ามาร่วมรับผิชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวทางที่เสนอไว้ตามตัวแบบนี้ โดยอาจจะกำหนดไว้ในเนื้อหาส่วนที่เป็นอำนาจหน้าที่ของทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลว่า จะสามารถปรับปรุงการบริหารงานภายในอย่างไร จึงจะสามารถส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามาร่วมกันรับผิชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ตามที่ตัวแบบนี้เสนอไว้ ตัวอย่างเช่น อาจจะกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้การสนับสนุนการเข้าร่วมรับผิชอบของประชาชนและองค์กรชุมชนตั้งแต่ขั้นตอนแรกจนถึงขั้นตอนการจัดทำเป็นแผนพัฒนาฯ ฉบับสมบูรณ์ และเมื่อจัดทำแผนเสร็จแล้ว ก็สามารถที่จะมีส่วนร่วมในการจัดทำข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบัญญัติได้อีกด้วย รวมถึงการกำหนดให้สามารถส่งเสริมให้ประชาชนและองค์กรชุมชนสามารถเข้ามาร่วมรับผิชอบในการนำเอาแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติได้ตามศักยภาพของตนเอง ภายใต้การกำกับดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ซึ่งถ้าหากสามารถปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ ก็จะทำให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้โดยปราศจากอุปสรรคข้อขัดข้องทางกฎหมายในการที่จะพัฒนาระบบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” ให้สามารถเกิดขึ้นได้จริง

(2) การปรับปรุงระเบียบการบริหารงานภายในองค์กร โดยต้องกำหนดให้ทุกหน่วยงานภายในต้องมีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนการเข้าร่วมรับผิชอบของประชาชนและองค์กรชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อที่จะช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงค่านิยมและทัศนคติของประชาชนทั่วไปที่มีต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยจะต้องทำการแก้ไขระเบียบการบริหารงานภายในที่ระบุว่า ให้หน่วยงานภายในทุกองค์กรเป็นผู้รับผิชอบในการออกไปรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชนในชุมชน และการเข้าไปดำเนินการช่วยประชาชนและองค์กรชุมชนในการจัดเวทีประชาคมในรูปแบบของการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แก่คนในชุมชนให้ทราบเกี่ยวกับการประชุมในแต่ละครั้ง การใช้สื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ ภายในชุมชนเพื่อการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการทำเวทีประชาคมเพื่อการจัดทำและบริหารแผนชุมชนอย่างต่อเนื่อง โดยใช้สื่อรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นแผ่นพับ ป้ายประชาสัมพันธ์ในชุมชน และการใช้วิทยุชุมชน และทางโซเชียลมีเดียต่างๆ ตลอดจนจัดตั้งวงสนทนาเล็กๆ ในชุมชนเพื่อกระตุ้นให้ประชาชนในแต่ละชุมชนหันมาสนใจเข้าร่วมประชุมในการทำประชาคมในแต่ละครั้ง เป็นต้น

อย่างไรก็ดี การดำเนินงานเพื่อการสร้างการตระหนักรู้ของประชาชนในชุมชนนั้น ไม่ใช่เรื่องที่จะดำเนินการได้โดยง่ายและใช้ระยะเวลาอันสั้น แต่ต้องใช้ความมานะพยายามเป็นอย่างมาก ดังนั้น การดำเนินงานดังกล่าวข้างต้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจจะยังไม่สามารถก่อให้เกิดความสำเร็จในการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนส่วนใหญ่ในบางชุมชนได้มากนัก แต่การปรับปรุงแก้ไขระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการกับบทบาทและอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานภายในองค์กรฯ เพื่อให้ทุกหน่วยงานสามารถดำเนินงานดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง จะเป็นการเปิดโอกาสให้เกิดการรับรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในกลุ่มประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่อย่างกว้างขวาง นอกจากนี้ ยังจะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถทำงานได้อย่างชิดกับประชาชนได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งนับเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีสำหรับการนำไปขยายผลต่อในการสร้างความตื่นตัวในการเข้าร่วมประชุมประชาคมของประชาชนในชุมชนต่างๆ ต่อไป ซึ่งถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการให้ประชาชนส่วนใหญ่ในทุกพื้นที่ ได้หันมาให้ความสำคัญกับการเข้าร่วมประชุมประชาคมในชุมชนก็สามารถคาดหวังได้ว่าจะสามารถได้รับและนำเอาข้อมูลต่างที่เป็นปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในพื้นที่ไปใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ที่มีขีดความสามารถในการนำไปใช้เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้เพิ่มมากขึ้น

(3) ควรที่จะมีการทบทวนเรื่องการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรัฐบาลกลางและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจะให้ความสำคัญต่อการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการกำหนดและแก้ไขกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาข้อจำกัดและความไม่คล่องตัวด้วยตนเองเพื่อให้บริการแก่ประชาชนได้ตรงประเด็นมากขึ้น อันจะเป็นปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงานด้านต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะช่วยให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารจัดการตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับที่สูงขึ้นตั้งแต่การเป็น “องค์กรแห่งความยั่งยืน” ไปสู่การเป็น “องค์กรแห่งความสุข” จนกระทั่งสามารถปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานขององค์กรให้ไปสู่เป้าหมายสูงสุดของการพัฒนา นั่นคือ การเป็น “องค์กรประโยชน์สุข” นั่นคือ เป็นองค์กรที่ปฏิบัติอย่างมีเหตุผลหรือทำแต่ความดีจนเป็นวิถีชีวิตเพื่อนำไปสู่ความมั่นคงด้วยการสร้างประโยชน์สุข อันจะนำไปสู่ความร่มเย็นเป็นสุขสำหรับทุกคนหรือคนส่วนใหญ่ได้ในที่สุด

8.5 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

8.5.1 ควรมีการศึกษาประเมินผลความสำเร็จในการยกระดับการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้ดำเนินการผ่านกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาตามแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา”

8.5.2 ควรมีการศึกษาเพื่อทดสอบศักยภาพในการนำเอาตัวแบบการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” ไปประยุกต์ใช้ โดยควรทำการศึกษาในองค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาลตำบลแห่งอื่นๆ ที่มีสภาพบริบทแวดล้อมที่แตกต่างออกไป

8.5.3 ควรมีการศึกษาแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่มีผลต่อการนำมาใช้ในการปรับปรุงการบริหารงานภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถนำมาใช้ในการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิด “1 ตำบล 1 แผนพัฒนา” ให้ประสบความสำเร็จ

ภาคผนวก
รายละเอียดการวิเคราะห์ระดับการ
บริหารงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลและ
เทศบาลตำบล

เนื้อหาใน CD ที่แนบ

ภาคผนวก
รายละเอียดข้อมูลที่เกี่ยวข้องในตำบล
ขององค์การบริหารส่วนตำบล
และเทศบาลตำบล

เนื้อหาใน CD ที่แนบ

ภาคผนวก

สภาพและระดับของการบริหารงานตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ

1. องค์การบริหารส่วนตำบลกุดปลาทุก

ระดับการบริหารงานที่สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	คะแนนที่ได้รับ	เหตุผล
1	1.การบริหารงานอย่างโปร่งใส มีธรรมาภิบาลและไม่มีการทำผิดกฎหมาย	50	34	
	1.ไม่มีความพยายามที่จะร่วมมือกันหาผลประโยชน์ระหว่างนายก อบท. ปลัด อบท. หัวหน้าช่าง อบท. และหัวหน้าคลัง อบท.	10	10	นายก อบต. ปลัด หัวหน้าช่าง หัวหน้าคลัง หรือเจ้าหน้าที่ พนักงานทุกระดับ ไม่มีแนวความคิดที่ร่วมมือกันหาผลประโยชน์จากงานต่างๆที่ ทาง อบต. ดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความโปร่งใสมีการติดประกาศหรือประกาศทางเว็บไซต์ของ อบต.
	2.ไม่มีการดำเนินงานใดที่ผิดกฎหมายและไม่ถูกร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ หรือหน่วยงานที่สูงกว่าในระดับอำเภอและจังหวัดอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่นายก อบท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นเวลา 4 ปี	10	7	ไม่เคยดำเนินงานที่ผิดกฎหมายและไม่เคยถูกร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ อาจจะมีการประชาชนที่ไม่พอใจในการดำเนินงานบางส่วนที่ไม่ได้ตามความต้องการแต่ไม่ถึงขั้นร้องเรียน หรือฟ้องร้อง อบต.ในการดำรงตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเวลา 4 ปี

	3.ไม่มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบนับตั้งแต่นายก อบท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นเวลา 4 ปี	10	5	มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบการดำเนินงาน ของ อบต.ทุกปี
	4.เปิดประกวดราคาในโครงการอย่างโปร่งใสโดยตั้งราคาโครงการตามราคากลางเป็นระบบการประเมินที่ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่าโปร่งใส และมีเงินเหลือไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ของงบประมาณทั้งหมดของทุกโครงการ	20	12	มีการประกวดราคาการดำเนินโครงการของ อบต.โดยติดประกาศ และประกาศประกวดราคาผ่านเว็บไซต์ของ อบต. 1) มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารการประชุมสภาท้องถิ่น (2) มีการเปิดเผยข้อมูลแผนพัฒนาท้องถิ่น (3) มีการเปิดเผยข้อมูลการจัดหารายได้ และการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น (4) มีการเปิดเผยข้อบัญญัติ (5) มีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.	2.มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วม และประกาศให้ทุกภาคส่วนทราบล่วงหน้า เพื่อการตรวจสอบได้ (1) มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วมทั้ง 4 ฝ่าย แต่ภาคประชาชนมิได้ร่วมในการตัดสินใจในขั้นสุดท้าย	20	17	มีการวางแผนและจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วม ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนในการเสนอความคิดเห็น แต่ไม่ถึงขั้นร่วมตัดสินใจขั้นสุดท้ายของการจัดทำแผน
	(2) มีการจัดทำเทศบัญญัติที่ประกอบด้วยแผนพัฒนาประจำปีให้ภาคีทุกฝ่ายได้ทราบล่วงหน้า	12	9	
	(2) มีการจัดทำเทศบัญญัติที่ประกอบด้วยแผนพัฒนาประจำปีให้ประชาชนและหน่วยงานในพื้นที่ทุกฝ่ายได้ทราบล่วงหน้าโดยการตีประกาศ	8	8	
3.	3.มีงานโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพในท้องถิ่น ประกอบด้วย ถนน แหล่งน้ำเพื่อการบริโภคและอุปโภคไฟฟ้า และการสื่อสารคมนาคม (1) ถนน	15	11	มีถนนเข้าถึงทุกหมู่บ้านเพื่อเป็นการสัญจรไปมาของประชาชนได้รับความสะดวกสบาย และปลอดภัย มีโรงน้ำดื่มเพื่อให้บริการกับชุมชน น้ำได้รับรองมาตรฐานที่ปลอดภัย
	มีถนนเข้าถึงทุกหมู่บ้านและคนในหมู่บ้านมีความพึงพอใจ	3	2	
	(2) น้ำเพื่อการบริโภค	3		
	มีน้ำเพื่อการบริโภคทุกหมู่บ้าน		2	

	(3) แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค (การเกษตร) ● อปท. ส่งเสริมให้มีแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคมากกว่าร้อยละ 50 ของหมู่บ้าน (4) ไฟฟ้า ● อปท. ส่งเสริม หรือประสานให้หมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้ทุกหมู่บ้าน (5) โทรคมนาคม อปท. ส่งเสริมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีบริการโทรคมนาคมใช้ในหมู่บ้าน (รวมทั้งอินเทอร์เน็ตหมู่บ้าน) อย่างน้อย 1 หมู่บ้าน	3 3 3	2 3 2	มีแหล่งน้ำที่เพียงพอต่อการเกษตร อบต.มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการเกษตรเพื่อขุดบ่อน้ำในไรให้ประชาชน. ส่งเสริมให้มีแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคมากกว่าร้อยละ 50 ของหมู่บ้านที่มี อบต. ประสานให้หมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้ทุกหมู่บ้านเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับชุมชนและจัดหาไฟส่องสว่างตามถนนในหมู่บ้าน อบต.มีการส่งเสริมประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้าน ให้มีบริการโทรคมนาคมใช้ในหมู่บ้าน (รวมทั้งอินเทอร์เน็ตหมู่บ้าน) อย่างน้อย 1 หมู่บ้าน ซึ่งเป็นไปตามนโยบายของภาครัฐ
4.	4.มีการวางแผนการทำงานเพื่อส่งต่อจากฐานสู่รุ่น	15	12	
	(1) อปท. ส่งเสริมให้กลุ่มเยาวชนมากกว่า 1 กลุ่ม กำหนดนโยบายร่วมกับชาวบ้านและนำมาเป็นนโยบายของ อปท.		12	อบต. ส่งเสริมให้กลุ่มสภาเด็กและเยาวชนร่วมกำหนดนโยบายร่วมกับชาวบ้านและนำมาเป็นแผนงานของ อบต.
5.	5.การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งความสุข	50	39	

	(1) มีการจัดการความรู้ภายในองค์กรอยู่เป็นประจำ				
	● มีการจัดการความรู้อย่างสม่ำเสมออย่างน้อยเดือนละครั้ง และมีผลงานตามมาไม่น้อยกว่า 10 โครงการ	10	7	มีการจัดการความรู้ภายในองค์กรอย่างต่อเนื่องพร้อมทั้งส่งเสริมและยกระดับขีดความสามารถของบุคลากรและส่งเสริมสนับสนุนและให้ความรู้อย่างสม่ำเสมอทุกเดือน และมีการประเมินโครงการที่เกิดขึ้นเพื่อนำมาพัฒนาและต่อยอดต่อไป	
	(2) มีความรักสามัคคีในบรรดาผู้มีหน้าที่ร่วมกัน	10	5	มีความรักสามัคคีของเจ้าหน้าที่ พนักงาน ร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ไม่มีการแบ่งแยกเป็นฝักเป็นฝ่าย	
	● ไม่มีการแบ่งแยกเป็นฝักเป็นฝ่ายในบรรดาผู้ปฏิบัติงาน ● มีการอาสาช่วยทำงานระหว่างกันถึงแม้ไม่ได้มีการร้องขอ (อัตถจริยา)		5	ฝ่าย แต่ทำงานตามหน้าที่ของตนเองรับผิดชอบ	
	(3) มีพื้นฐานความมีมุทิตาจิตและอุเบกขาของบุคลากรในองค์กร	10		เจ้าหน้าที่ พนักงาน ทุกคนมีความยินดีต่อเพื่อนร่วมงานที่ได้รับผลงานจากการปฏิบัติหน้าที่การทำงาน	
	● สมาชิกทุกคนมีความยินดีต่อผลดีที่เพื่อนบุคลากรได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่การทำงาน ● ผู้ใหญ่ในที่ทำงานสามารถวางจิตให้เป็นอุเบกขาในสถานการณ์ที่จำเป็น		5	ผู้ใหญ่ในที่ทำงานสามารถวางใจให้ทำงานที่มีความรับผิดชอบสูง แต่ตัวเองก็ได้เขาไปช่วยเหลือ	
			5	อบต.ส่งเสริมการให้ การเสียสละ หรือการเอื้อเพื่อแบ่งปันของๆตนเพื่อประโยชน์แก่บุคคลอื่นการพูดจาด้วยถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน พูดด้วยความจริงใจ ไม่พูดหยาบคายก้าวร้าว การสร้างประโยชน์แก่ผู้อื่น	

	(4) มีผลการปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุในองค์กรอย่างครบถ้วน - มีหลักในเรื่องทานภายในองค์กร - มีหลักในเรื่องปิยะวาจาภายในองค์กร - มีหลักในเรื่องสมานัตตาภายในองค์กร (5) สมาชิกในองค์กรเป็นผู้ที่มีความสุข - มีความสุขจากบรรยากาศของการทำงานในที่ทำงานเหมือนกับเป็นบ้านหลังที่ - สมาชิกในองค์กรไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ไม่มีภาระหนี้สินและปลอดจากอบายมุข	10 10	5 4 2	เป็นผู้มีความสม่ำเสมอ เจ้าหน้าที่ พนักงาน ใน อบต. สามารถปฏิบัติได้ ร้อย ๖๐ เจ้าหน้าที่ พนักงาน ใน อบต.มีความสุขในการมาทำงานและไม่ติดการพนัน ไม่มีภาระหนี้สิน ประมาณ ร้อยละ 60ของพนักงาน
--	--	---------------------	----------------------------	---

6	6.งานโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม	20	14	
	(1) งานด้านการศึกษา มีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย มีจำนวนครูที่เหมาะสมและมีการจัดการเรียนการสอนให้สมองเด็กได้รับการพัฒนาสมวัยและมีความสุข	10	10	มีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย มีครูจำนวน 3 คน ซึ่งเหมาะสมกับจำนวนเด็ก และมีการจัดการเรียนการสอนให้เด็กได้รับการพัฒนาสมวัยและมีความสุข
	(2) งานด้านสุขอนามัยและขยะ (2.1) งานสุขอนามัย (2.1.1) มีการกำจัดขยะในพื้นที่อย่างได้ผล	10	4	อบต.มีการส่งเสริม งานด้านสุขอนามัย มีโครงการธนาคารขยะ เพิ่มช่องทางการลดขยะ สามารถเพิ่มรายได้ให้ชุมชนได้
7.	7.งานด้านส่งเสริมอาชีพการเกษตรและรัฐวิสาหกิจ	15	7.5	
	(1) งานส่งเสริมอาชีพการเกษตร (1.1) อบท. ส่งเสริมให้เกษตรกรรายบุคคลทำการเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง	7.5	2.5	อบท. ส่งเสริมให้เกษตรกรในหมู่บ้านเป็น ไม่ได้ส่งเสริมเป็นรายบุคคล
	(2) งานส่งเสริมอาชีพในรูปแบบวิสาหกิจชุมชน (2.1) อบท.ส่งเสริมให้ชาวบ้านจัดตั้งเป็นกลุ่มทำวิสาหกิจชุมชน พร้อมทั้งช่วยเหลือในด้านการตลาด อย่างน้อย 1 กลุ่ม	7.5	5	มีส่งเสริมให้ชาวบ้านจัดตั้งเป็นกลุ่มทำวิสาหกิจชุมชนทุกหมู่บ้านแต่ไม่ต่อเนื่อง เนื่องจากมีงบประมาณจำนวนจำกัด

8.	8.งานด้านสังคมและวัฒนธรรม (1) งานส่งเสริมด้านสังคมและวัฒนธรรม (1) อปท. ส่งเสริมให้มีกิจกรรมในข้อ รวมทั้งมีการจัดอบรมจิตใจให้ประชาชนในพื้นที่เป็นผู้ที่มีศีลธรรมและมีความประพฤติดี อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ทุกปี (15 คะแนน) แต่ถ้าจัดไม่ได้ครบถ้วนตามข้อ (1.1) หรือ (1.2) แต่มีจัดเฉพาะการอบรมจิตใจให้ประชาชนในพื้นที่เป็นผู้ที่มีศีลธรรมและมีความประพฤติดี อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ทุกปี แต่เพียงอย่างเดียว แต่ถ้ามีเพียงกิจกรรมดังกล่าวอย่างเดียว ปีละครั้ง	15	15	อบต.มีการส่งงานบุญประเพณีของชุมชน ทุกหมู่บ้านอย่างต่อเนื่องทุกปีเช่นโครงการถวายเทียนบรรพชาสืบสานวัฒนธรรมประเพณีจัดงานบุญบั้งไฟประเพณีลอยกระทง
9.	9.การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งประโยชน์สุข	30	20	

	(1) มีการประหยัดค่าใช้จ่ายด้านเงินเดือนและค่าจ้างบุคลากรประจำเพื่อมีเงินเหลือไปใช้จ่ายเพื่อการพัฒนาต่างๆ ในพื้นที่มากขึ้น (1.1) สำหรับ อปท. ที่มีรายได้ไม่เกินปีละ 10 ล้านบาท ใช้เงินเพื่อการดังกล่าวได้ไม่เกินร้อยละ 40 และสัดส่วนดังกล่าวจะลดลงร้อยละ 1 ทุกรายได้ที่เพิ่มขึ้น 5 ล้านบาท	20	10	อปท.มีแนวคิดในการจ้างพนักงานเท่าที่มีความจำเป็น และเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงาน เพื่อจะได้ผลงานที่ออกมามีคุณภาพ และลดค่าใช้จ่ายด้านค่าจ้างลงเพื่อมีเงินเหลือไปใช้จ่ายเพื่อการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างเต็มที่
	(1) มีการบริหารเพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลมาจากนายก อปท. ท่านปัจจุบันได้รับการเลือกเข้ามาทำหน้าที่อย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า 10 ปี /หรือมีระบบการคัดเลือกตามแนวทางประชาธิปไตยแบบสมานฉันท์	10	10	อบต.กุดปลาตุก มีการบริหารงานเพื่อให้ประชาชนได้ประโยชน์สูงสุดพยายามพัฒนาพื้นที่อย่างต่อเนื่อง อาจจะติดขัดในเรื่องของงบประมาณจึงไม่สามารถทำตามความต้องการของประชาชนได้ทั้งหมด ทำให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกุดปลาตุกท่านนี้ ยังไม่สามารถรับการเลือกเข้ามาได้ถึง 10 ปี
10	10.มีการจัดการศึกษา สาธารณสุข และการจัดการขยะในระดับที่สูงขึ้น	20	16	

	(1) การศึกษา	5	5	อปท. จัดให้มีการจัดการศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษาปฐมวัย หรือมีนวัตกรรมที่สร้างสรรค์ทางการศึกษาอื่นๆ เช่น พัฒนาทักษะการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กสนาม/ลานและเครื่องเล่นกลางแจ้งสำหรับเด็กโต
	(2) การสาธารณสุข	5	5	อปท. จัดให้มีการดูแลสุขภาพประชาชนในพื้นที่สูงกว่าการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคขั้นพื้นฐาน เช่น การให้ความรู้การดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ ผู้พิการ,การฝึกอบรมสัมมนาและดูงาน พัฒนาศักยภาพงานสาธารณสุข (ผู้นำ,อสม.),สนับสนุนการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า,รณรงค์ และสนับสนุนการควบคุม ป้องกันโรคไข้เลือดออกให้บริการปฏิบัติการฉุกเฉินเบื้องต้น (กู้ชีพ)ตลอดเวลา
	(3)การจัดการขยะ	10	6	อปท.ควรจัดหาที่ฝังกลบขยะที่ไม่สร้างปัญหาแก่สิ่งแวดล้อม มีเตาเผาขยะชุมชน จากขยะโดยไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ

11.	มีการจัดการเพื่อลดปัญหาทางสังคมและเพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้	30	24	อปท.มีการจัดการเพื่อลดปัญหาทางสังคมและเพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้ เพื่อความเท่าเทียมกัน
	1.การลดปัญหาทางสังคมต้องแก้ไขด้วยการช่วยลดอบายมุขในพื้นที่ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ประกอบด้วย การป้องกันและลดปัญหายาเสพติดที่ร้ายแรงและลดอบายมุขอื่นๆ	5	5	-มีนโยบายที่จะขจัดหรือลดสารเสพติดร้ายแรงเหล่านี้ในพื้นที่ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานตำรวจ -มีนโยบายและมาตรการที่จะขจัดหรือลดสารเสพติดเหล่านี้ในพื้นที่จนมีผู้เสพติดให้หมดไปในอนาคต
	2. ส่งเสริมให้มีการลด ละ เลิก การสูบบุหรี่และเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์	5	5	มีนโยบายที่ชัดเจนที่จะลดการสูบบุหรี่และการดื่มเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ในพื้นที่(โดยมีการจัดทำธรรมนูญตำบล ว่าด้วยการลด ละ เลิก การสูบบุหรี่และเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ อย่างชัดเจน)
	3. ส่งเสริมให้มีการลด ละ เลิก การพนันทุกชนิดในพื้นที่	5	2	มีนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนที่จะลด ละ เลิก การพนันทุกชนิดในพื้นที่ โดยมีการจัดทำธรรมนูญตำบล ว่าด้วยการลด ละ เลิก การสูบบุหรี่และเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ อย่างชัดเจน

	4.เพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้	15		
	(1) ลดปัญหาเยาวชนอายุ 18 ปี และต่ำกว่า มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร (2) ช่วยเหลือผู้ไร้บ้าน ไร้ที่พึ่ง ที่เป็นบุคคลทุพพลภาพ และคนชรา รวมทั้งคนจนที่มีชื่อในทะเบียนคนจนที่ยังคงขาดแคลน ให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ในชุมชน (2.1) กรณีผู้ไร้บ้าน (2.2) คนจนที่มีชื่อในทะเบียนคนจนที่ยังขาดแคลน	5 5 5 5	5 5 2	ช่วยเหลือผู้ไร้บ้าน ไร้ที่พึ่ง ที่เป็นบุคคลทุพพลภาพ และคนชรา รวมทั้งคนจนที่มีชื่อในทะเบียนคนจนที่ยังคงขาดแคลน ให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ในชุมชนมีแผนการช่วยเหลือในระยะสั้นเช่นระดมทุนช่วยเหลือผู้ไร้บ้าน ผู้ด้อยโอกาสต่างๆและมีแผนระยะยาวคือประสานงานกับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในการช่วยเหลือต่อไป
12	12.การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมให้ดียิ่งขึ้น (1) อบท. มีส่วนร่วมในการจัดให้มีแหล่งน้ำสาธารณะในหมู่บ้านต่างๆ (2) อบท. มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมให้แต่ละบ้านรักษาความสะอาด นำอยู่ และปลอดภัย (3) อบท. มีส่วนร่วมในการจัดหา หรือทำให้มีพื้นที่สาธารณะเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจของประชาชนให้มากขึ้น	20	14 4 2 2	(1) อบท. มีส่วนร่วมในการลด ป้องกัน หรือบรรเทาความทุกข์ยากของประชาชนในพื้นที่จากอุบัติเหตุ (น้ำท่วม โคลนถล่ม น้ำแล้ง ว่างภัย อัคคีภัย) (2) อบท. มีส่วนร่วมในการสร้างฝายชะลอน้ำหรือฝายแม้ว

	(4) อปท. ร่วมกับศาสนสถานต่างๆ จัดให้มีสถานที่ ปฏิบัติธรรมที่มีคุณภาพ		3	(3) อปท. มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการปลูก ต้นไม้หรือสร้างพื้นที่สีเขียวให้เพิ่มมากขึ้นใน พื้นที่
	(5) อปท. มีส่วนช่วยดูแลและป้องกันอุบัติเหตุทางถนน ภายในพื้นที่		3	
สรุป องค์การบริหารส่วนตำบลกุดปลาตุก อยู่ในระดับ “ไม่ผ่านเกณฑ์” เนื่องจากทั้งนี้ เพราะ ถึงแม้จะมีค่าระดับคะแนนผลการประเมินเท่ากับ 74 คะแนนก็ตาม แต่ผลรวมคะแนนของ ข้อ (ก) และ (ข) ต่ำกว่า 55 คะแนน จึงไม่ผ่านเกณฑ์ประเมินในระดับเข้าข่าย				

2. องค์การบริหารส่วนตำบลนาจิก

ระดับการบริหารงานที่สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	คะแนนที่ได้รับ	เหตุผล
1	การบริหารงานอย่างโปร่งใส มีธรรมาภิบาลและ ไม่มีการทำผิดกฎหมาย	50	44	
	1.ไม่มีความพยายามที่จะร่วมมือกันหาผลประโยชน์ ระหว่างนายก อบท. ปลัด อบท. หัวหน้าช่าง อบท. และหัวหน้าคลัง อบท.	10	10	-ไม่มีความพยายามหาผลประโยชน์ร่วมกันระหว่าง นายก อบต. ปลัด หัวหน้าช่าง หลังหน้าคลัง หรือ เจ้าหน้าที่ พนักงานระดับ -ดำเนินโครงการด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้
	2.ไม่มีการดำเนินงานใดที่ผิดกฎหมายและไม่ถูก ร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ หรือ หน่วยงานที่สูงกว่าในระดับอำเภอและจังหวัดอย่าง ต่อเนื่องนับตั้งแต่นายก อบท. ท่านปัจจุบันดำรง ตำแหน่งเป็นเวลา 4 ปี	10	10	-บุคลากรทุกคนในองค์กรปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบและ กฎหมายกำหนดอย่างเคร่งครัด -ไม่มีข้อร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ
	3.ไม่มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามา ตรวจสอบนับตั้งแต่นายก อบท. ท่านปัจจุบันดำรง ตำแหน่งเป็นเวลา 4 ปี	10	10	-มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบ การดำเนินงาน ของ อบต.ทุกปี

	4.เปิดประกวดราคาในโครงการอย่างโปร่งใสโดยตั้งราคาโครงการตามราคากลางเป็นระบบการประเมินที่ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่าโปร่งใสและมีเงินเหลือไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ของงบประมาณทั้งหมดของทุกโครงการ	20	14	-อบต.มีการประกาศประกวดราคาตามที่กฎหมายกำหนด -เป็นระบบการประเมินที่ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
2.	มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วมและประกาศให้ทุกภาคส่วนทราบล่วงหน้า เพื่อการตรวจสอบได้	20	18	- มีการวางแผนและจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วมภาคประชาชนเข้ามามีส่วนในการเสนอความคิดเห็นแต่ไม่ถึงขั้นร่วมตัดสินใจขั้นสุดท้ายของการจัดทำแผน
3.	3.มีงานโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพในท้องถิ่นประกอบด้วย ถนน แหล่งน้ำเพื่อการบริโภคและอุปโภค ไฟฟ้า และการสื่อสารคมนาคม	15	14	

	(1) ถนน			
	มีถนนเข้าถึงทุกหมู่บ้านและคนในทุกหมู่บ้านมีความพึงพอใจ	3	2	-อบต.จัดให้มี ถนนเข้าถึงทุกหมู่บ้าน แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของชุมชน
	(2) น้ำเพื่อการบริโภค			
	มีน้ำเพื่อการบริโภคทุกหมู่บ้าน	3	3	-อบต.จัดให้มีน้ำเพื่อการบริโภคที่เพียงพอด้วยการจัดให้มีศูนย์บริหารน้ำดื่มชุมชน ที่เพียงพอทุกชุมชน
	(3) แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค (การเกษตร)			
	อปท. ส่งเสริมให้มีแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคมากกว่าร้อยละ 50 ของหมู่บ้านที่มี	3	3	-อบต.ขุดลอกแหล่งน้ำในชุมชนที่ต้นเงินให้ลึกเพื่อจะสามารถรองรับปริมาณน้ำ ให้เพียงพอต่อความต้องการของชุมชน
	(4) ไฟฟ้า			
	อปท. ส่งเสริม หรือประสานให้หมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้ทุกหมู่บ้าน			
	(5) โทรคมนาคม			
	อปท. ส่งเสริมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีบริการโทรคมนาคมใช้ในหมู่บ้าน (รวมทั้งอินเทอร์เน็ตหมู่บ้าน) อย่างน้อย 1 หมู่บ้าน	3	3	-อบต.จัดให้มีไฟฟ้าใช้ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน
		3	3	-อบต.ส่งเสริมให้มีอินเทอร์เน็ตชุมชนครอบคลุมทุกหมู่บ้านและเพียงพอต่อความต้องการ

4.	4.มีการวางแผนการทำงานเพื่อส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น	15	12	
	(2) อปท. ส่งเสริมให้กลุ่มเยาวชนมากกว่า 1 กลุ่ม กำหนดนโยบายร่วมกับชาวบ้าน และนำมาเป็นนโยบายของ อปท.		12	-อปท. ส่งเสริมให้กลุ่มสภาเด็กและเยาวชนร่วมกำหนดนโยบายร่วมกับชาวบ้านและนำมาเป็นแผนงานของ อปท.
5.	5.การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งความสุข	50	44	
	(1) มีการจัดการความรู้ภายในองค์กรอยู่เป็นประจำ	10	7	มีการจัดการความรู้ภายในองค์กรอย่างต่อเนื่องพร้อมทั้งส่งเสริมและยกระดับขีดความสามารถของบุคลากร
	มีการจัดการความรู้อย่างสม่ำเสมออย่างน้อยเดือนละครั้ง และมีผลงานตามมาไม่น้อยกว่า 10 โครงการ			
	(2) มีความรักสามัคคีในบรรดาผู้มีหน้าที่ร่วมกัน	10		-บุคลากรในองค์กรมีความรักสามัคคี ร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ไม่มีการแบ่งแยกเป็นฝักเป็นฝ่าย
	ไม่มีการแบ่งแยกเป็นฝักเป็นฝ่ายในบรรดาผู้ปฏิบัติงาน		10	
	(3) มีการอาสาช่วยทำงานระหว่างกันถึงแม้ไม่ได้มีการร้องขอ (อัตถจริยา)	10	10	

	(4) มีพื้นฐานความมีจิตใจดีและอุเบกขาของบุคลากรในองค์กร • สมาชิกทุกคนมีความยินดีต่อผลดีที่เพื่อนบุคลากรได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่การงาน • ผู้ใหญ่ในที่ทำงานสามารถวางจิตให้เป็นอุเบกขาในสถานการณ์ที่จำเป็น (5) มีผลการปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุในองค์กรอย่างครบถ้วน • มีหลักในเรื่องทานภายในองค์กร • มีหลักในเรื่องปิยะวาจาภายในองค์กร • มีหลักในเรื่องสมานัตตาภายในองค์กร (6) สมาชิกในองค์กรเป็นผู้ที่มีความสุข • มีความสุขจากบรรยากาศของการทำงานในที่ทำงานเหมือนกับเป็นบ้านหลังที่ 2 • สมาชิกในองค์กรไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ไม่มีภาระหนี้สินและปลอดจากอบายมุข	10 10 10 10	10 7 6	-บุคลากรทุกคนมีความยินดีต่อเพื่อนร่วมงานที่ได้รับผลงานจากการปฏิบัติหน้าที่การงาน ผู้ใหญ่ในที่ทำงานสามารถวางใจให้ทำงานที่มีความรับผิดชอบสูง แต่ตัวเองก็ได้เข้าไปช่วยเหลือ -อบต.ส่งเสริมการให้ การเสียสละ หรือการเอื้อเพื่อแบ่งปันของๆตนเพื่อประโยชน์แก่บุคคลอื่นการพูดจาด้วยถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน พูดด้วยความจริงใจ ไม่พูดหยาบคายก้าวร้าว การสร้างประโยชน์แก่ผู้อื่น เป็นผู้มีความสม่ำเสมอ เจ้าหน้าที่ พนักงานใน อบต. สามารถปฏิบัติได้ ร้อย ๖๐ -เจ้าหน้าที่ พนักงาน ใน อบต.มีความสุขในการมาทำงาน -ยังพบพนักงานมีหนี้สิน
--	---	---	-----------------------------	--

6	6.งานโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม	20	18	
	(3) งานด้านการศึกษา	10	10	-มีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย มีจำนวนครูที่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนมีการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กและสุขอนามัยที่ดีของเด็ก
	● มีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย มีจำนวนครูที่เหมาะสมและมีการจัดการเรียนการสอนให้สมองเด็กได้รับการพัฒนาสมวัยและมีความสุข	10		
	(4) งานด้านสุขอนามัยและขยะ (2.1) งานสุขอนามัย (2.2) มีการจัดการกับขยะในระดับหนึ่ง		5 3	-อบต.มีการส่งเสริม งานด้านสุขอนามัย -มีโครงการธนาคารขยะ
7.	7.งานด้านส่งเสริมอาชีพการเกษตรและรัฐวิสาหกิจ	15	15	
	(1) งานส่งเสริมอาชีพการเกษตร (1.1) อบต. ส่งเสริมให้เกษตรกรรายบุคคลทำการเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง	7.5	7.5	-อบต.ส่งเสริมให้เกษตรกรในหมู่บ้านประกอบอาชีพเกษตรตามแนวพระปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

	(2) งานส่งเสริมอาชีพในรูปแบบวิสาหกิจชุมชน (2.1) อปท.ส่งเสริมให้ชาวบ้านจัดตั้งเป็นกลุ่มทำวิสาหกิจชุมชน พร้อมทั้งช่วยเหลือในด้านการตลาด อย่างน้อย 1 กลุ่ม	7.5	7.5	-มีส่งเสริมให้ชาวบ้านจัดตั้งเป็นกลุ่มทำวิสาหกิจชุมชนทุกหมู่บ้าน
--	---	-----	-----	--

8.	8.งานด้านสังคมและวัฒนธรรม (2) งานส่งเสริมด้านสังคมและวัฒนธรรม	15	15	-อบต.มีการส่งเสริมงานบุญประเพณีของชุมชน ทุกหมู่บ้าน อย่างต่อเนื่องทุกปี -มีการส่งเสริมให้ประชาชนรักบ้านเกิดร่วมกันอนุรักษ์วัฒนธรรมดีไว้ให้ลูกหลานได้ศึกษาและสืบสานต่อไป
----	---	----	----	--

ตัวชี้วัด ที่	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	คะแนนที่ได้รับ	เหตุผล
9.	9.การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่ง ประโยชน์สุข	30	20	
	(1) มีการประหยัดค่าใช้จ่ายด้านเงินเดือนและ ค่าจ้างบุคลากรประจำเพื่อมีเงินเหลือไปใช้ จ่ายเพื่อการพัฒนาต่างๆ ในพื้นที่มากขึ้น	20	10	-อบต.จ้างพนักงานในปริมาณที่พอดีกับปริมาณและความ รับผิดชอบ เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพงานที่พอดีและเกิดประโยชน์ สูงสุดต่อชุมชนและมีเงินเหลือเพื่อจัดโครงการพัฒนาชุมชน
	(2) มีการบริหารเพื่อประโยชน์ของประชาชนใน พื้นที่อย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลมาจากนายก อปท. ท่านปัจจุบันได้รับการเลือกเข้ามาทำ หน้าที่อย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 10 ปี /หรือมี ระบบการคัดเลือกตามแนวทางประชาธิปไตย แบบสมานฉันท์	10	10	-มีการบริหารงานเพื่อตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหา ชุมชนให้ครอบคลุมทุกปัญหา ทุกความต้องการ ทำให้นายกคน ปัจจุบันถูกคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งอย่างต่อเนื่อง -นายก อบต.คนปัจจุบันถูกคัดเลือกมาโดยประชาชนด้วย ระบอบประชาธิปไตย

10	10.มีการจัดการศึกษา สาธารณสุข และการจัดการ ขยะ ในระดับที่สูงขึ้น	20	16	
	(1) การศึกษา	5	5	-อปท. จัดให้มีการจัดการศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษาปฐมวัย หรือมีนวัตกรรมที่สร้างสรรค์ทางการศึกษาอื่นๆ เช่น พัฒนา ทักษะการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กสนาม/ลานและเครื่องเล่น กลางแจ้งสำหรับเด็กโต
	(2) การสาธารณสุข	5	5	-อปท. จัดให้มีการดูแลสุขภาพประชาชนในพื้นที่สูงกว่าการ ส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคขั้นพื้นฐาน –เพิ่ม กิจกรรม การดูแลสุขภาพชุมชนที่เข้าถึงชุมชนมากที่สุด เช่นการ ประสานงาน อสม.ให้ตรวจเยี่ยมคัดกรองกลุ่มเป้าหมาย ผู้สูงอายุ คนพิการ เป็นต้น
	(3)การจัดการขยะ	10	6	-อบต.ควรจัดหาที่ฝังกลบขยะที่ไม่สร้างปัญหาแกสิ่งแวดล้อม มีเตาเผาขยะชุมชน จากขยะโดยไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ

11.	11.มีการจัดการเพื่อลดปัญหาทางสังคมและเพิ่ม สวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้	30	17	
	1.การลดปัญหาทางสังคมต้องแก้ไขด้วยการ ช่วยลดรายจ่ายในพื้นที่ให้ได้มากที่สุดเท่าที่ จะทำได้ ประกอบด้วย การป้องกันและลด ปัญหาอาชญากรรมที่ร้ายแรงและลดรายจ่าย อื่นๆ	15	8	-มีนโยบายที่จะขจัดหรือลดสารเสพติดร้ายแรงเหล่านี้ในพื้นที่ ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานตำรวจ - มีนโยบายและมาตรการที่จะขจัดหรือลดสารเสพติดเหล่านี้ใน พื้นที่จนมีผู้เสพติดให้หมดไปในอนาคต
	2. ส่งเสริมให้มีการลด ละ เลิก การสูบบุหรี่และ เครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์	5	2	-มีนโยบายที่ชัดเจนที่จะลดการสูบบุหรี่และการดื่มเครื่องดื่มที่ ผสมแอลกอฮอล์ในพื้นที่ โดยมีการจัดทำธรรมนูญตำบล ว่าด้วย การลด ละ เลิก การสูบบุหรี่และเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ อย่างชัดเจน
	3. ส่งเสริมให้มีการลด ละ เลิก การพนันทุกชนิดใน พื้นที่	5	3	ครัวเรือนที่ยังมีการเล่นการพนันทุกชนิดมีไม่เกินร้อยละ 20 ของ ครัวเรือนทั้งหมด

	2. ส่งเสริมให้มีการลด ละ เลิก การสูบบุหรี่และเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ 3. ส่งเสริมให้มีการลด ละ เลิก การพนันทุกชนิดในพื้นที่	5 5	2 3	-มีนโยบายที่ชัดเจนที่จะลดการสูบบุหรี่และการดื่มเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ในพื้นที่ โดยมีการจัดทำธรรมนูญตำบล ว่าด้วยการลด ละ เลิก การสูบบุหรี่และเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์อย่างชัดเจน ครัวเรือนที่ยังมีการเล่นการพนันทุกชนิดมีไม่เกินร้อยละ 20 ของครัวเรือนทั้งหมด
	2.เพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้ลดปัญหาเยาวชนอายุ 18 ปีและต่ำกว่ามีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร	15	9	มีมาตรการที่จะลดปัญหาเยาวชนอายุ 18 ปีและต่ำกว่ามีเพศสัมพันธ์ก่อนเวลาอันสมควร

	3. ช่วยเหลือผู้ไร้บ้าน ไร้ที่พึ่ง ที่เป็นบุคคลทุพพลภาพ และคนชรา รวมทั้งคนจนที่มีชื่อในทะเบียนคนจนที่ยังคงขาดแคลน ให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ในชุมชน	13	8	-ช่วยเหลือผู้ไร้บ้าน ไร้ที่พึ่ง ที่เป็นบุคคลทุพพลภาพ และคนชรา รวมทั้งคนจนที่มีชื่อในทะเบียนคนจนที่ยังคงขาดแคลน ให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ในชุมชนมีแผนการช่วยเหลือในระยะสั้น เช่นระดมทุนช่วยเหลือผู้ไร้บ้าน ผู้ด้อยโอกาสต่างๆและมีแผนระยะยาวคือประสานงานกับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในการช่วยเหลือต่อไป -ไม่มีคนจนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนคนจนยังคงมีความขาดแคลนอยู่ในพื้นที่
--	--	----	---	--

12	12.การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น	20	20	(1) อบท. มีส่วนร่วมในการลด ป้องกัน หรือบรรเทาความทุกข์ยากของประชาชนในพื้นที่จากอุบัติเหตุ (น้ำท่วม โคลนถล่ม น้ำแล้ง วาตภัย อัคคีภัย) (2) อบท. มีส่วนร่วมในการสร้างฝายชะลอน้ำ หรือฝายแม้ว (3) อบท. มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการปลูกต้นไม้หรือสร้างพื้นที่สีเขียวให้เพิ่มมากขึ้นในพื้นที่ (4) อบท. มีส่วนร่วมในการจัดให้มีแหล่งน้ำสาธารณะในหมู่บ้านต่างๆ (5) อบท. มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมให้แต่ละบ้านรักษาความสะอาด น่ายุ่ และปลอดภัย (6) อบท. มีส่วนร่วมในการจัดหา หรือทำให้มีพื้นที่สาธารณะเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจของประชาชนให้มากขึ้น (7) อบท. ร่วมกับศาสนสถานต่างๆ จัดให้มีสถานที่ปฏิบัติธรรมที่มีคุณภาพ (8) อบท. มีส่วนช่วยเหลือและป้องกันอุบัติเหตุทางถนนภายในพื้นที่
สรุป องค์การบริหารส่วนตำบลนาจิก อยู่ในระดับ “เข้าใจ” เนื่องจากทั้งนี้เพราะเนื่องจากได้ตามเงื่อนไขคะแนนรวมได้ 173 และผ่านเงื่อนไขข้อ ก. เพราะอบต.นาจิก ได้ 44 คะแนนในข้อ ก. ของเกณฑ์ประเมินในระดับเข้าใจ				

3. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนหนามแท่ง

ระดับการบริหารงานที่สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	คะแนนที่ได้รับ	เหตุผล
1	การบริหารงานอย่างโปร่งใส มีธรรมาภิบาลและไม่มี การทำผิดกฎหมาย	50	42	
	1.ไม่มีความพยายามที่จะร่วมมือกันหาผลประโยชน์ ระหว่างนายก อบท. ปลัด อบท. หัวหน้าช่าง อบท. และหัวหน้าคลัง อบท.	10	10	นายก อบต. ปลัด หัวหน้าช่าง หลังหน้าคลัง หรือเจ้าหน้าที่ พนักงานทุกระดับ ไม่มีแนวความคิดที่ร่วมมือกันหา ผลประโยชน์จากงานต่างๆที่ทาง อบต.ดำเนินงาน เพื่อให้ เกิดความโปร่งใสมีการติดประกาศ หรือประกาศทางเว็บไซต์ ของ อบต.
	2.ไม่มีการดำเนินงานใดที่ผิดกฎหมายและไม่ถูก ร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ หรือ หน่วยงานที่สูงกว่าในระดับอำเภอและจังหวัดอย่าง ต่อเนื่องนับตั้งแต่นายก อบท. ท่านปัจจุบันดำรง ตำแหน่งเป็นเวลา 4 ปี	10	10	ไม่เคยดำเนินงานที่ผิดกฎหมายและไม่เคยถูกร้องเรียนต่อ หน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ อาจจะมีการประชาชนที่ ไม่พอใจในการดำเนินงานบางส่วนที่ไม่ได้ตามความ ต้องการแต่ไม่ถึงขั้นร้องเรียน หรือฟ้องร้อง อบต.ในการ ดำรงตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเวลา 4 ปี
	3.ไม่มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามา ตรวจสอบนับตั้งแต่นายก อบท. ท่านปัจจุบันดำรง ตำแหน่งเป็นเวลา 4 ปี	10	10	มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบการ ดำเนินงาน ของ อบต.ทุกปี

	4.เปิดประกวดราคาในโครงการอย่างโปร่งใสโดยตั้งราคาโครงการตามราคากลางเป็นระบบการประเมินที่ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่าโปร่งใสและมีเงินเหลือไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ของงบประมาณทั้งหมดของทุกโครงการ	20	12	มีการประกวดราคาการดำเนินโครงการของ อบต.โดยติดประกาศ และประกาศประกวดราคาผ่านเว็บไซต์ของ อบต. 1) มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารการประชุมสภาท้องถิ่น (2) มีการเปิดเผยข้อมูลแผนพัฒนาท้องถิ่น (3) มีการเปิดเผยข้อมูลการจัดหารายได้ และการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น (4) มีการเปิดเผยข้อบัญญัติ (5) มีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2.	มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วม และประกาศให้ทุกภาคส่วนทราบล่วงหน้า เพื่อการตรวจสอบได้	20	20	
	(1) มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วมทั้ง 4 ฝ่าย แต่ภาคประชาชนมิได้ร่วมในการตัดสินใจในขั้นสุดท้าย			มีการวางแผนและจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วม ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนในการเสนอความคิดเห็นแต่ไม่ถึงขั้นร่วมตัดสินใจขั้นสุดท้ายของการจัดทำแผน ดังนั้น ควรจะเป็นไปตามขั้นตอน 1.คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นมีบทบาทหน้าที่หลักในการกำหนดแนวทางพัฒนาท้องถิ่นมีองค์ประกอบจากภาคส่วนที่กำหนด (ไม่น้อยกว่า16 คน)ประกอบด้วย -ฝ่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 7-9 คน (ผู้บริหารท้องถิ่น, รองนายกทั้งหมด,ปลัดองค์กรปกครอง

				ส่วนท้องถิ่น, สมาชิกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จำนวน 3 คน) -ภาครัฐไม่น้อยกว่า 3 คน (โดยให้ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นฝ่ายคัดเลือก) -ภาคประชาชน 3 คน (โดยการเสนอชื่อจากฝ่ายบริหาร และผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารคัดเลือก 3 คน) 2.คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการจัดทำร่างแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นกำหนดมีองค์ประกอบเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับภาคประชาสังคม (ไม่น้อยกว่า 6 คน) -ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, หัวหน้าส่วนการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหัวหน้าส่วนที่มีหน้าที่จัดทำแผน, เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนหรือพนักงานที่ได้รับมอบหมาย -ภาคประชาชน 3 คน (ประชาคมเลือกกันเองให้มีความอยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้) ในขณะที่ประชาชนควรเข้าร่วมการประชุมประชาคมทุกครั้งที่มีการจัดประชุมประชาคม เพื่อทำ
--	--	--	--	--

				แผนพัฒนาพัฒนาท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นแผนพัฒนา 4 ปี หรือ 1 ปี ก็ตาม
	(2) มีการจัดทำเทศบัญญัติที่ ประกอบด้วย แผนพัฒนาประจำปีให้ภาคีทุกฝ่ายได้ทราบ ล่วงหน้า	8	8	มีการจัดทำเทศบัญญัติที่ประกอบด้วยแผนพัฒนาประจำปี ให้ประชาชนและหน่วยงานในพื้นที่ทุกฝ่ายได้ทราบ ล่วงหน้าโดยการติดประกาศ
3.	มีงานโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพในท้องถิ่น ประกอบด้วย ถนน แหล่งน้ำเพื่อการบริโภคและ อุปโภค ไฟฟ้า และการสื่อสารคมนาคม	15	14	
	(1) ถนน	3	3	มีถนนเข้าถึงทุกหมู่บ้านเพื่อเป็นการสัญจรไปมาของ ประชาชนได้รับความสะดวกสบาย และปลอดภัย
	(2) น้ำเพื่อการบริโภค	3	3	มีโรงน้ำดื่มเพื่อให้บริการกับชุมชน น้ำได้รับรองมาตรฐานที่ ปลอดภัย
	(3) แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค (การเกษตร)	3	3	มีแหล่งน้ำที่เพียงพอต่อการเกษตร อบต.มีการประสาน งานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการเกษตรเพื่อขุดบ่อน้ำ ในไรให้ประชาชน

	(4) ไฟฟ้า	3	3	อบต. ประสานให้หมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้ทุกหมู่บ้านเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับชุมชนและจัดหาไฟส่องสว่างตามถนนในหมู่บ้าน
	(5) โทรคมนาคม	3	2	อบต.มีการส่งเสริมประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้าน ให้มีบริการโทรคมนาคมใช้ในหมู่บ้าน (รวมทั้งอินเทอร์เน็ตหมู่บ้าน) อย่างน้อย 1 หมู่บ้าน ซึ่งเป็นไปตามนโยบายของภาครัฐ
4.	มีการวางแผนการทำงานเพื่อส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น	15	12	
	(3) อบต. ส่งเสริมให้กลุ่มเยาวชนมากกว่า 1 กลุ่ม กำหนดนโยบายร่วมกับชาวบ้านและนำมาเป็นนโยบายของ อบต. เป็นนโยบายของ อบต.		12	อบต. ส่งเสริมให้กลุ่มสภาเด็กและเยาวชนร่วมกำหนดนโยบายร่วมกับชาวบ้านและนำมาเป็นแผนงานของ อบต.
5.	5.การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งความสุข (1) มีการจัดการความรู้ภายในองค์กรอยู่เป็นประจำ	50	46	มีการจัดการความรู้ภายในองค์กรอย่างต่อเนื่องพร้อมทั้งส่งเสริมและยกระดับขีดความสามารถของบุคคลกรและส่งเสริมสนับสนุนและให้ความรู้อย่างสม่ำเสมอทุกเดือน และมีการประเมินโครงการที่เกิดขึ้นเพื่อนำมาพัฒนาและต่อยอดต่อไป

	(2) มีความรักสามัคคีในบรรดาผู้มีหน้าที่ร่วมกัน			มีความรักสามัคคีของเจ้าหน้าที่ พนักงาน ร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ไม่มีการแบ่งแยกเป็นฝักเป็นฝ่าย แต่ทำงานตามหน้าที่ของตนเองรับผิดชอบ
6	6.งานโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม	20	20	
	(5) งานด้านการศึกษา มีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย มีจำนวนครูที่เหมาะสมและมีการจัดการเรียนการสอนให้สมองเด็กได้รับการพัฒนาสมวัยและมีความสุข	10	10	มีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย มีครูจำนวน3คน ซึ่งเหมาะสมกับจำนวนเด็ก และมีการจัดการเรียนการสอนให้เด็กได้รับการพัฒนาสมวัยและมีความสุข
	(6) งานด้านสุขอนามัยและขยะ (2.1) งานสุขอนามัย (2.1.1) มีการจัดการกับขยะในระดับหนึ่ง	10	5 5	อบต.มีการส่งเสริม งานด้านสุขอนามัย มีโครงการธนาคารขยะเพิ่มช่องทางในการลดขยะ สามารถเพิ่มรายได้ให้ชุมชนได้
7.	7.งานด้านส่งเสริมอาชีพการเกษตรและรัฐวิสาหกิจ	15	15	
	(5) งานส่งเสริมอาชีพการเกษตร (1.1) อปท. ส่งเสริมให้เกษตรกรรายบุคคลทำการเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง	7.5	7.5	อปท. ส่งเสริมให้เกษตรกรในหมู่บ้านเป็น ไม่ได้ส่งเสริมเป็นรายบุคคล

	(6) งานส่งเสริมอาชีพในรูปแบบวิสาหกิจชุมชน (2.1) อปท.ส่งเสริมให้ชาวบ้านจัดตั้งเป็นกลุ่มทำวิสาหกิจชุมชน พร้อมทั้งช่วยเหลือในด้านการตลาด อย่างน้อย 1 กลุ่ม	7.5	7.5	มีส่งเสริมให้ชาวบ้านจัดตั้งเป็นกลุ่มทำวิสาหกิจชุมชน ทุกหมู่บ้านแต่ไม่ต่อเนื่อง เนื่องจากมีงบประมาณจำนวนจำกัด
8.	8.งานด้านสังคมและวัฒนธรรม (1) งานส่งเสริมด้านสังคมและวัฒนธรรม	15	15	อปท.มีการส่งงานบุญประเพณีของชุมชน ทุกหมู่บ้าน อย่างต่อเนื่องทุกปีเช่นโครงการถวายเทียนบรรพชา สืบสานวัฒนธรรมประเพณีจัดงานบุญบั้งไฟประเพณีลอยกระทง

9.	9.การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งประโยชน์สุข	30	20	
	(1) มีการประหยัดค่าใช้จ่ายด้านเงินเดือนและค่าจ้างบุคลากรประจำเพื่อมีเงินเหลือไปใช้จ่ายเพื่อการพัฒนาต่างๆ ในพื้นที่มากขึ้น (1.1) สำหรับ อปท. ที่มีรายได้ไม่เกินปีละ 10 ล้านบาท ใช้เงินเพื่อการดังกล่าวได้ไม่เกินร้อยละ 40 และสัดส่วนดังกล่าวจะลดลงร้อยละ 1 ทุกรายได้ที่เพิ่มขึ้น 5 ล้านบาท	20	10	อปท.มีแนวคิดในการจ้างพนักงานเท่าที่มีความจำเป็น และเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงาน เพื่อจะได้ผลงานที่ออกมามีคุณภาพ และลดค่าใช้จ่ายด้านค่าจ้างลงเพื่อมีเงินเหลือไปใช้จ่ายเพื่อการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างเต็มที่
	(2) มีการบริหารเพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลมาจากนายกอปท. ท่านปัจจุบันได้รับการเลือกเข้ามาทำหน้าที่อย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 10 ปี /หรือมีระบบการคัดเลือกตามแนวทางประชาธิปไตยแบบสมานฉันท์	10	10	มีการบริหารงานเพื่อให้ประชาชนได้ประโยชน์สูงสุดพยายามพัฒนาพื้นที่อย่างต่อเนื่อง อาจจะติดขัดในเรื่องของงบประมาณจึงไม่สามารถทำตามความต้องการของประชาชนได้ทั้งหมด ทำให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่านนี้ ยังไม่สามารถรับการเลือกเข้ามาไม่ถึง 10 ปี

10	10.มีการจัดการศึกษา สาธารณสุข และการจัดการ ขยะ ในระดับที่สูงขึ้น	20	20	
	(1) การศึกษา อปท. จัดให้มีการจัดการศึกษาในระดับที่สูงกว่า การศึกษาปฐมวัย หรือมีนวัตกรรมที่สร้างสรรค์ ทางการศึกษาอื่นๆ ให้แก่ประชาชนในพื้นที่เป็นที่ ประจักษ์	5	5	อปท. จัดให้มีการจัดการศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษา ปฐมวัย หรือมีนวัตกรรมที่สร้างสรรค์ทางการศึกษาอื่นๆ เช่น พัฒนาทักษะการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กสนาม/ ลานและเครื่องเล่นกลางแจ้งสำหรับเด็กโต
	(2) การสาธารณสุข อปท. จัดให้มีการดูแลสุขภาพประชาชนในพื้นที่สูงกว่า การส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคขั้นพื้นฐาน เช่น ดูแลโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลเอง หรือมีกิจกรรมดูแลสุขภาพบุคคลที่ต้องได้รับการดูแล เป็นพิเศษ เช่น ผู้สูงอายุ ผู้ที่ขาดผู้อุปการะ เป็นต้น หรือริเริ่มกิจกรรมในด้านสาธารณสุขอื่นๆ ที่เป็น นวัตกรรมใหม่ที่น่าสนใจอื่นๆ	5	5	อปท. จัดให้มีการดูแลสุขภาพประชาชนในพื้นที่สูงกว่าการ ส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคขั้นพื้นฐาน เช่น การให้ ความรู้การ ดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ ผู้พิการ,การฝึกอบรม สัมนนาและดูงาน พัฒนาศักยภาพงานสาธารณสุข (ผู้นำ ,อสม.),สนับสนุนการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า,รณรงค์ และ สนับสนุนการควบคุม ป้องกันโรคไข้เลือดออกให้บริการ ปฏิบัติการฉุกเฉินเบื้องต้น (กู้ชีพ)ตลอดเวลา
	(3) การจัดการขยะ	10	10	อปท. มีการจัดหาที่ฝังกลบขยะที่ไม่สร้างปัญหาแก่ สิ่งแวดล้อม มีเตาเผาขยะชุมชน โดยไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ

11.	11.มีการจัดการเพื่อลดปัญหาทางสังคมและเพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้	30	18	อปท.มีการจัดการเพื่อลดปัญหาทางสังคมและเพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้ เพื่อความเท่าเทียมกัน
	1.การลดปัญหาทางสังคมต้องแก้ไขด้วยการช่วยลดอบายมุขในพื้นที่ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ประกอบด้วย การป้องกันและลดปัญหายาเสพติดที่ร้ายแรงและลดอบายมุขอื่นๆ	15	9	-มีนโยบายที่จะขจัดหรือลดสารเสพติดร้ายแรงเหล่านี้ในพื้นที่ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานตำรวจ -มีนโยบายและมาตรการที่จะขจัดหรือลดสารเสพติดเหล่านี้ในพื้นที่จนมีผู้เสพติดให้หมดไปในอนาคต
	2.ส่งเสริมให้มีการลด ละ เลิก การสูบบุหรี่และเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์	5	2	มีนโยบายที่ชัดเจนที่จะลดการสูบบุหรี่และการดื่มเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ในพื้นที่(โดยมีการจัดทำธรรมนูญตำบลว่าด้วยการลด ละ เลิก การสูบบุหรี่และเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ อย่างชัดเจน)
	3.ส่งเสริมให้มีการลด ละ เลิก การพนันทุกชนิดในพื้นที่	5	3	ครัวเรือนที่ยังมีการเล่นการพนันทุกชนิดมีไม่เกินร้อยละ 20 ของครัวเรือนทั้งหมด

	2.เพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้	15	9	
	(2.1) ลดปัญหาเยาวชนอายุ 18 ปีและต่ำกว่า มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร	2	1	มีมาตรการที่จะลดปัญหาเยาวชนอายุ 18 ปีและต่ำกว่ามีเพศสัมพันธ์ก่อนเวลาอันสมควร
	(2.2) ช่วยเหลือผู้ไร้บ้าน ไร้ที่พึ่ง ที่เป็นบุคคลทุพพลภาพ และคนชรา รวมทั้งคนจนที่มีชื่อในทะเบียนคนจนที่ ยังคงขาดแคลน ให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ในชุมชน	13	8	- ช่วยเหลือผู้ไร้บ้าน ไร้ที่พึ่ง ที่เป็นบุคคลทุพพลภาพ และคนชรา รวมทั้งคนจนที่มีชื่อในทะเบียนคนจนที่ ยังคงขาดแคลน ให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ในชุมชนมีแผนการช่วยเหลือในระยะสั้นเช่นระดมทุนช่วยเหลือ ผู้ไร้บ้านผู้ด้อยโอกาสต่างๆและมีแผนระยะยาวคือประสานงานกับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในการช่วยเหลือต่อไป
	(2.3) คนจนที่มีชื่อในทะเบียนคนจนที่ยังขาดแคลน	2	1	-ไม่มีคนจนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนคนจนยังคงมีความขาดแคลนอยู่ในพื้นที่

12	12.การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมให้ดียิ่งขึ้น (1) อบท. มีส่วนร่วมในการลด ป้องกัน หรือบรรเทาความทุกข์ยากของประชาชนในพื้นที่จากอุบัติเหตุ (น้ำท่วม โคลนถล่ม น้ำแล้ง วาตภัย อัคคีภัย) (2) อบท. มีส่วนร่วมในการสร้างฝายชะลอน้ำ หรือฝายแม้ว (3) อบท. มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการปลูกต้นไม้ หรือสร้างพื้นที่สีเขียวให้เพิ่มมากขึ้นในพื้นที่ (4) อบท. มีส่วนร่วมในการจัดให้มีแหล่งน้ำสาธารณะในหมู่บ้านต่างๆ (5) อบท. มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมให้แต่ละบ้านรักษาความสะอาด นานอยู่ และปลอดภัย (6) อบท. มีส่วนร่วมในการจัดหา หรือทำให้มีพื้นที่สาธารณะเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจของประชาชนให้มากขึ้น (7) อบท. ร่วมกับศาสนสถานต่างๆ จัดให้มีสถานที่ปฏิบัติธรรมที่มีคุณภาพ (8) อบท. มีส่วนช่วยดูแลและป้องกันอุบัติเหตุทางถนนภายในพื้นที่	20	20	
----	--	----	----	--

สรุป องค์การบริหารส่วนตำบลโนนหนามแท่งอยู่ในระดับ “เข้าใจ” เนื่องจากได้ตามเงื่อนไข ข้อ ก.และข้อ ข.ได้ 55 คะแนนรวมได้ 177 และผ่านเงื่อนไข
ในข้อ ก. อบต.โนนหนามแท่ง ได้ 46 คะแนนในข้อ ก. ของเกณฑ์ประเมินระดับเข้าใจ

4. เทศบาลตำบลพระเหลา

(2) ระดับการบริหารงานที่สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	คะแนนที่ได้รับ	เหตุผล
1	1.การบริหารงานอย่างโปร่งใส มีธรรมาภิบาล และไม่มีการทำผิดกฎหมาย	50	45	
	1.ไม่มีความพยายามที่จะร่วมมือกันหาผลประโยชน์ระหว่างนายก อบท. ปลัด อบท. หัวหน้าช่าง อบท. และหัวหน้าคลัง อบท.	10	10	นายกเทศมนตรี ปลัด หัวหน้าช่าง หลังหน้าคลัง หรือเจ้าหน้าที่ พนักงานระดับ ไม่มีแนวความคิดที่ร่วมมือกันหาผลประโยชน์จากงานต่างๆที่ทาง อบต.ดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความโปร่งใสมีการติดประกาศ หรือประกาศทาง เว็บไซต์ของเทศบาล
	2.ไม่มีการดำเนินงานใดที่ผิดกฎหมายและไม่ถูกร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ หรือหน่วยงานที่สูงกว่าในระดับอำเภอและจังหวัดอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่นายก อบท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นเวลา 4 ปี	10	10	ไม่เคยดำเนินงานที่ผิดกฎหมายและไม่เคยถูกร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ อาจจะมีการประชาชนที่ไม่พอใจในการดำเนินงานบางส่วนที่ไม่ได้ตามความต้องการแต่ไม่ถึงขั้นร้องเรียน หรือฟ้องร้อง อบต.ในการดำรงตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเวลา 4 ปี
	3.ไม่มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบนับตั้งแต่นายก อบท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นเวลา 4 ปี	10	5	มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบการดำเนินงานของเทศบาลทุกปี

	4.เปิดประกวดราคาในโครงการอย่างโปร่งใสโดยตั้งราคาโครงการตามราคากลางเป็นระบบการประเมินที่ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่าโปร่งใส และมีเงินเหลือไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ของงบประมาณทั้งหมดของทุกโครงการ	20	20	มีการประกวดราคาการดำเนินโครงการของเทศบาลโดยติดประกาศ และประกาศประกวดราคาผ่านเว็บไซต์ มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารการประชุมสภาท้องถิ่น มีการเปิดเผยข้อมูลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีการเปิดเผยข้อมูลการจัดหารายได้ และการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น มีการเปิดเผยข้อบัญญัติ และ มีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2.	2.มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วมและประกาศให้ทุกภาคส่วนทราบล่วงหน้า เพื่อการตรวจสอบได้ (1) มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วมทั้ง 4 ฝ่าย แต่ภาคประชาชนมิได้ร่วมในการตัดสินใจในขั้นสุดท้าย (2) มีการจัดทำเทศบัญญัติที่ประกอบด้วยแผนพัฒนาประจำปีให้ภาคีทุกฝ่ายได้ทราบล่วงหน้า	20 12 8	17 9 7	มีการวางแผนและจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วมภาคประชาชนเข้ามามีส่วนในการเสนอความคิดเห็นแต่ไม่ถึงขั้นร่วมตัดสินใจขั้นสุดท้ายของการจัดทำแผน มีการจัดทำเทศบัญญัติที่ประกอบด้วยแผนพัฒนาประจำปีให้ประชาชนและหน่วยงานในพื้นที่ทุกฝ่ายได้ทราบล่วงหน้าโดยการติดประกาศ

3.	3.มีงานโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพใน ท้องถิ่น ประกอบด้วย ถนน แหล่งน้ำเพื่อการ บริโภคและอุปโภค ไฟฟ้า และการสื่อสาร คมนาคม	15	12	
----	--	----	----	--

	(1) ถนน ● มีถนนเข้าถึงทุกหมู่บ้านและคนในทุกหมู่บ้านมีความพึงพอใจ	3	3	มีถนนเข้าถึงทุกหมู่บ้านเพื่อเป็นการสัญจรไปมาของประชาชนได้รับความสะดวกสบาย และปลอดภัย
	(2) น้ำเพื่อการบริโภค ● มีน้ำเพื่อการบริโภคทุกหมู่บ้าน	3	2	มีโรงน้ำดื่มเพื่อให้บริการกับชุมชน น้ำได้รับรองมาตรฐานที่ปลอดภัย
	(3) แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค (การเกษตร)			
	(4) อปท. ส่งเสริมให้มีแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคมากกว่าร้อยละ 50 ของหมู่บ้านที่มี	3	2	มีแหล่งน้ำที่เพียงพอต่อการเกษตร มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการเกษตรเพื่อชุดบ่อน้ำในไรให้ประชาชน. ส่งเสริมให้มีแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคมากกว่าร้อยละ 50 ของหมู่บ้านที่มี
	(5) ไฟฟ้า ● อปท. ส่งเสริม หรือประสานให้หมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้ทุกหมู่บ้าน	3	3	ประสานให้หมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้ทุกหมู่บ้านเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับชุมชนและจัดหาไฟส่องสว่างตามถนนในหมู่บ้าน
	(6) โทรคมนาคม ● อปท. ส่งเสริมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีบริการโทรคมนาคมใช้ในหมู่บ้าน (รวมทั้งอินเทอร์เน็ตหมู่บ้าน) อย่างน้อย 1 หมู่บ้าน	3	2	มีการส่งเสริมประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้าน ให้มีบริการโทรคมนาคมใช้ในหมู่บ้าน (รวมทั้งอินเทอร์เน็ตหมู่บ้าน) อย่างน้อย 1 หมู่บ้าน ซึ่งเป็นไปตามนโยบายของภาครัฐ

ตัวชี้วัดที่	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	คะแนนที่ได้รับ	เหตุผล
4.	4.มีการวางแผนการทำงานเพื่อส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น	15	12	อบต. ส่งเสริมให้กลุ่มสภาเด็กและเยาวชนร่วมกำหนดนโยบายร่วมกับชาวบ้านและนำมาเป็นแผนงานของ อบต.
5.	5.การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งความสุข	50	39	
	(1) มีการจัดการความรู้ภายในองค์กรอยู่เป็นประจำ	10	4	มีการจัดการความรู้ภายในองค์กรอย่างต่อเนื่องพร้อมทั้งส่งเสริมและยกระดับขีดความสามารถของบุคคลกรและส่งเสริมสนับสนุนและให้ความรู้อย่างสม่ำเสมอทุกเดือน และมีการประเมินโครงการที่เกิดขึ้นเพื่อนำมาพัฒนาและต่อยอดต่อไป
	(2) มีความรักสามัคคีในบรรดาผู้มีหน้าที่ร่วมกัน	10	10	มีความรักสามัคคีของเจ้าหน้าที่ พนักงาน ร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ไม่มีการแบ่งแยกเป็นฝักเป็นฝ่าย แต่ทำงานตามหน้าที่ของตนเองรับผิดชอบ
	(3) มีพื้นฐานความมีมุทิตาจิตและอุเบกขาของบุคลากรในองค์กร	10	10	เจ้าหน้าที่ พนักงาน ทุกคนมีความยินดีต่อเพื่อนร่วมงานที่ได้รับผลงานจากการปฏิบัติหน้าที่การงาน ผู้ใหญ่ในที่ทำงานสามารถวางใจให้ทำงานที่มีความรับผิดชอบสูง
	(4) มีผลการปฏิบัติตามหลักสัจจกัตถ์ในองค์กรอย่างครบถ้วน	10	10	อบต.ส่งเสริมการให้ การเสียสละ หรือการเอื้อเพื่อแบ่งปันของๆตนเพื่อประโยชน์แก่บุคคลอื่นการพูดจาด้วยถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน พูดด้วยความจริงใจ ไม่พูดหยาบคาย

	(5) สมาชิกในองค์กรเป็นผู้ที่มีความสุข	10	10	ก้าวร้าว การสร้างประโยชน์แก่ผู้อื่น เป็นผู้มีความสม่ำเสมอ เจ้าหน้าที่ พนักงาน ใน อบต. สามารถปฏิบัติได้ ร้อย ๖๐ เจ้าหน้าที่ พนักงาน ใน อบต. มีความสุขในการมาทำงาน และไม่ติดการพนัน ไม่มีภาระหนี้สิน ประมาณร้อยละ 60 ของพนักงาน
6	6.งานโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม	20	20	
	(1) งานด้านการศึกษา มีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย มี จำนวนครูที่เหมาะสมและมีการจัดการเรียนการ สอนให้สมองเด็กได้รับการพัฒนาสมวัยและมี ความสุข (2) งานด้านสุขอนามัยและขยะ (2.1) งานสุขอนามัย (2.1.1) มีการจัดการกับขยะในระดับหนึ่ง	10 10	10 5 5	มีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย มีครูจำนวน 3 คน ซึ่งเหมาะสมกับจำนวนเด็ก และมีการจัดการเรียน การสอนให้เด็กได้รับการพัฒนาสมวัยและมีความสุข อบต. มีการส่งเสริม งานด้านสุขอนามัย มีโครงการธนาคาร ขยะเพิ่มช่องทางในการลดขยะ สามารถเพิ่มรายได้ให้ชุมชน ได้
7.	7.งานด้านส่งเสริมอาชีพการเกษตรและ รัฐวิสาหกิจ	15	10	

	(1) งานส่งเสริมอาชีพการเกษตร (1.1) อปท. ส่งเสริมให้เกษตรกร รายบุคคลทำการเกษตรตาม แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง	7.5	5	อปท. ส่งเสริมให้เกษตรกรในหมู่บ้านเป็น ไม่ได้ส่งเสริมเป็น รายบุคคล
	(2) งานส่งเสริมอาชีพในรูปแบบวิสาหกิจ ชุมชน (2.1) อปท.ส่งเสริมใช้ชาวบ้านจัดตั้งเป็น กลุ่มทำวิสาหกิจชุมชน พร้อมทั้ง ช่วยเหลือในด้านการตลาด อย่าง น้อย 1 กลุ่ม	7.5	5	มีส่งเสริมใช้ชาวบ้านจัดตั้งเป็นกลุ่มทำวิสาหกิจชุมชน ทุกหมู่บ้านแต่ไม่ต่อเนื่อง เนื่องจากมีงบประมาณจำนวน จำกัด
8.	งานด้านสังคมและวัฒนธรรม	15	15	อบต.มีการส่งงานบุญประเพณีของชุมชน ทุกหมู่บ้าน อย่าง ต่อเนื่องทุกปีเช่นโครงการถวายเทียนบรรพชา สืบสาน วัฒนธรรมประเพณีจัดงานบุญบั้งไฟประเพณี ลอยกระทง

9.	9.การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งประโยชน์สุข (1) มีการประหยัดค่าใช้จ่ายด้านเงินเดือนและค่าจ้างบุคลากรประจำเพื่อมีเงินเหลือไปใช้จ่ายเพื่อการพัฒนาต่างๆ ในพื้นที่มากขึ้น (2) มีการบริหารเพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลมาจากนายก อบท. ท่านปัจจุบันได้รับการเลือกเข้ามาทำหน้าที่อย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 10 ปี /หรือมีระบบการคัดเลือกตามแนวทางประชาธิปไตยแบบสมานฉันท์	30	20	
----	---	----	----	--

	(3) มีการประหยัดค่าใช้จ่ายด้านเงินเดือน และค่าจ้างบุคลากรประจำเพื่อมีเงิน เหลือไปใช้จ่ายเพื่อการพัฒนาต่างๆ ใน พื้นที่มากขึ้น	20	10	อปท.มีแนวคิดในการจ้างพนักงานเท่าที่มีความจำเป็น และเพิ่มประสิทธิภาพของคนทำงาน เพื่อจะได้ผลงานที่ ออกมามีคุณภาพ และลดค่าใช้จ่ายด้านค่าจ้างลงเพื่อมีเงิน เหลือไปใช้จ่ายเพื่อการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการ ของประชาชนได้อย่างเต็มที่
--	---	----	----	---

	(4) มีการบริหารเพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลมาจากนายก อบท. ท่านปัจจุบันได้รับการเลือกเข้ามาทำหน้าที่อย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 10 ปี /หรือมีระบบการคัดเลือกตามแนวทางประชาธิปไตยแบบสมานฉันท์	10	10	เทศบาลมีการบริหารงานเพื่อให้ประชาชนได้ประโยชน์สูงสุดพยายามพัฒนาพื้นที่อย่างต่อเนื่อง
10	10.มีการจัดการศึกษา สาธารณสุข และการจัดการขยะ ในระดับที่สูงขึ้น	20	16	
	(1) การศึกษา	5	5	อบท. จัดให้มีการจัดการศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษาปฐมวัย หรือมีนวัตกรรมที่สร้างสรรค์ทางการศึกษาอื่นๆ เช่น พัฒนาทักษะการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กสนาม/ลานและเครื่องเล่นกลางแจ้งสำหรับเด็กโต

	(2) การสาธารณสุข	5	5	อปท. จัดให้มีการดูแลสุขภาพประชาชนในพื้นที่สูงกว่าการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคขั้นพื้นฐาน เช่น การให้ความรู้การ ดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ ผู้พิการ,การฝึกอบรม สัมมนาและดูงาน พัฒนาศักยภาพงานสาธารณสุข (ผู้นำ ,อสม.),สนับสนุนการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า,รณรงค์ และ สนับสนุนการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออก ให้บริการ ปฏิบัติการฉุกเฉินเบื้องต้น (กู้ชีพ) ตลอดเวลา
	(3) การจัดการขยะ	10	6	อปท.จัดหาที่ฝังกลบขยะที่ไม่สร้างปัญหาแก่สิ่งแวดล้อม มีเตาเผาขยะชุมชนที่ไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ
11.	1.มีการจัดการเพื่อลดปัญหาทางสังคมและเพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้ (1) การลดปัญหาทางสังคมต้องแก้ไขด้วยการช่วยลดอบายมุขในพื้นที่ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ประกอบด้วย การป้องกันและลดปัญหายาเสพติดที่ร้ายแรงและลดอบายมุขอื่นๆ	30 15	17 9	อปท. มีการจัดการเพื่ ลดปัญหาทางสังคมและเพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้ เพื่อความเท่าเทียมกัน -มีนโยบายที่จะขจัดหรือลดสารเสพติดร้ายแรงเหล่านี้ในพื้นที่ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานตำรวจ -มีนโยบายและมาตรการที่จะขจัดหรือลดสารเสพติดเหล่านี้ในพื้นที่จนมิให้ผู้เสพติดให้หมดไปในอนาคต

	2. ส่งเสริมให้มีการลด ละ เลิก การสูบบุหรี่และเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์	5	3	มีนโยบายที่ชัดเจนที่จะลดการสูบบุหรี่และการดื่มเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ในพื้นที่โดยมีการจัดทำธรรมนูญตำบลว่าด้วยการลด ละ เลิก การสูบบุหรี่และเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ อย่างชัดเจน
	3 ส่งเสริมให้มีการลด ละ เลิก การพนันทุกชนิดในพื้นที่	5	2	ครัวเรือนที่ยังมีการเล่นการพนันทุกชนิดมีไม่เกินร้อยละ 20 ของครัวเรือนทั้งหมด

	2.เพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้	15	9	
12	การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมให้ดียิ่งขึ้น	20	20	(1) อปท. มีส่วนร่วมในการลด ป้องกัน หรือบรรเทาความทุกข์ยากของประชาชนในพื้นที่จากอุบัติเหตุ (น้ำท่วม โคลนถล่ม น้ำแล้ง วาตภัย อัคคีภัย) (2) อปท. มีส่วนร่วมในการสร้างฝายชะลอน้ำ หรือฝายแม้ว (3) อปท. มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการปลูกต้นไม้ หรือสร้างพื้นที่สีเขียวให้เพิ่มมากขึ้นในพื้นที่ (4) อปท. มีส่วนร่วมในการจัดให้มีแหล่งน้ำสาธารณะในหมู่บ้านต่างๆ (5) อปท. มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมให้แต่ละบ้านรักษาความสะอาด นำอยู่ และปลอดภัย (6) อปท. มีส่วนร่วมในการจัดหา หรือทำให้มีพื้นที่สาธารณะเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจของประชาชนให้มากขึ้น (7) อปท. ร่วมกับศาสนสถานต่างๆ จัดให้มีสถานที่ปฏิบัติธรรมที่มีคุณภาพ (8) อปท. มีส่วนช่วยดูแลและป้องกันอุบัติเหตุทางถนนภายในพื้นที่

สรุป เทศบาลตำบลพระเหลา อยู่ในระดับ **“เข้าข่าย”** เนื่องจากได้ตามเงื่อนไข ข้อ ก.และข้อ ข.ได้คะแนนรวม 86 คะแนน แต่ไม่ผ่านเงื่อนไขระดับเข้าใจ
เนื่องจาก เทศบาลตำบลพระเหลาได้ 39 คะแนนในข้อ ก. ของเกณฑ์ประเมินในระดับเข้าใจ ซึ่งต่ำกว่าที่กำหนดไว้

5. เทศบาลตำบลไถ่คำ

(2) ระดับการบริหารงานที่สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	คะแนนที่ได้รับ	เหตุผล
1	1.การบริหารงานอย่างโปร่งใส มีธรรมาภิบาลและ ไม่มีการทำผิดกฎหมาย	50	44	
	1.ไม่มีความพยายามที่จะร่วมมือกันหาผลประโยชน์ ระหว่างนายก อบท. ปลัด อบท. หัวหน้าช่าง อบท. และหัวหน้าคลัง อบท.	10	10	นายก อบต. ปลัด หัวหน้าช่าง หลังหน้าคลัง หรือ เจ้าหน้าที่ พนักงานทุกระดับ ไม่มีแนวความคิดที่ร่วมมือ กันหาผลประโยชน์จากงานต่างๆที่ทาง เทศบาล ดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความโปร่งใสมีการติดประกาศ หรือประกาศทางเว็บไซต์ของ เทศบาล
	2.ไม่มีการดำเนินงานใดที่ผิดกฎหมายและไม่ถูก ร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ หรือ หน่วยงานที่สูงกว่าในระดับอำเภอและจังหวัดอย่าง ต่อเนื่องนับตั้งแต่นายก อบท. ท่านปัจจุบันดำรง ตำแหน่งเป็นเวลา 4 ปี	10	10	ไม่เคยดำเนินงานที่ผิดกฎหมายและไม่เคยถูกร้องเรียน ต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ อาจจะมีการ ประชาชนที่ไม่พอใจในการดำเนินงานบางส่วนที่ไม่ได้ ตามความต้องการแต่ไม่ถึงขั้นร้องเรียน หรือฟ้องร้อง เทศบาล
	3.ไม่มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามา ตรวจสอบนับตั้งแต่นายก อบท. ท่านปัจจุบันดำรง ตำแหน่งเป็นเวลา 4 ปี	10	10	มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามา ตรวจสอบการดำเนินงานของเทศบาลทุกปี

	4.เปิดประกวดราคาในโครงการอย่างโปร่งใสโดยตั้งราคาโครงการตามราคากลางเป็นระบบการประเมินที่ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่าโปร่งใสและมีเงินเหลือไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ของงบประมาณทั้งหมดของทุกโครงการ	20	14	มีการประกวดราคาการดำเนินโครงการของเทศบาล โดยติดประกาศ และประกาศประกวดราคาผ่านเว็บไซต์ของ กลมบัญชีกลางและเว็บไซต์เทศบาล 1) มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารการประชุมสภาท้องถิ่น (2) มีการเปิดเผยข้อมูลแผนพัฒนาท้องถิ่น (3) มีการเปิดเผยข้อมูลการจัดการรายได้ และการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น (4) มีการเปิดเผยข้อบัญญัติ (5) มีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2.	2.มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วม และประกาศให้ทุกภาคส่วนทราบล่วงหน้า เพื่อการตรวจสอบได้	20	20	
	(1) มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วมทั้ง 4 ฝ่าย แต่ภาคประชาชนมิได้ร่วมในการตัดสินใจในขั้นสุดท้าย	12	12	มีการวางแผนและจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วม ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนในการเสนอความคิดเห็น 1.คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นมีบทบาทหน้าที่หลักในการกำหนดแนวทางพัฒนาท้องถิ่นมีองค์ประกอบจากภาคส่วนที่กำหนด (ไม่น้อยกว่า16คน) ประกอบด้วย

				-ฝ่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น7-9คน (ผู้บริหารท้องถิ่น, รองนายกทั้งหมด,ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, สมาชิกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จำนวน 3คน) -ภาครัฐไม่น้อยกว่า3คน (โดยให้ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นฝ่ายคัดเลือก) -ภาคประชาชน3คน (โดยการเสนอชื่อจากฝ่ายบริหาร และผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารคัดเลือก3คน) 2.คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการจัดทำร่างแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นกำหนดมีองค์ประกอบเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับภาคประชาสังคม (ไม่น้อยกว่า6คน) -ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, หัวหน้าส่วนการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหัวหน้าส่วนที่มีหน้าที่จัดทำแผน, เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนหรือพนักงานที่ได้รับมอบหมาย
--	--	--	--	--

				-ภาคประชาชน3คน (ประชาคมเลือกกันเองให้มีการอยู่ในตำแหน่งคราวละ2ปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้) ในขณะที่ประชาชนควรเข้าร่วมการประชุมประชาคมทุกครั้งที่มีการจัดประชุมประชาคม เพื่อทำแผนพัฒนาพัฒนาท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นแผนพัฒนา 4 ปี หรือ 1 ปี ก็ตาม
	(2) มีการจัดทำเทศบัญญัติที่ประกอบด้วยแผนพัฒนาประจำปีให้ภาคีทุกฝ่ายได้ทราบล่วงหน้า	8	8	-มีการจัดทำเทศบัญญัติที่ประกอบด้วยแผนพัฒนาประจำปี -มีการจัดทำร่างเทศบัญญัติและส่งไปยังภาคีที่เกี่ยวข้องทราบก่อนจัดทำเล่มเทศบัญญัติเล่มสมบูรณ์
3.	3.มีงานโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพในท้องถิ่นประกอบด้วย ถนน แหล่งน้ำเพื่อการบริโภคและอุปโภค ไฟฟ้า และการสื่อสารคมนาคม	15	13	
	(1) ถนน	3	2	-มีถนนเข้าถึงทุกหมู่บ้านเพื่อเป็นการสัญจรไปมาของประชาชนได้รับความสะดวกสบาย และปลอดภัย
	(2) น้ำเพื่อการบริโภค	3	2	-มีโรงน้ำดื่มเพื่อให้บริการกับชุมชน น้ำได้รับรองมาตรฐานที่ปลอดภัย

	(1)แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค (การเกษตร)	3	2	-มีแหล่งน้ำที่เพียงพอต่อการเกษตร ทั้งน้ำจากแหล่งธรรมชาติ และที่เทศบาลร่วมกับประชาชนสร้างขึ้น
	(2)ไฟฟ้า	3	2	-เทศบาลมีการจัดให้มีไฟฟ้าส่องสว่างทั่วให้เพียงพอต่อความต้องการของชุมชน
	(3) โทรคมนาคม	3	3	-มีการส่งเสริมประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้าน ให้มีบริการโทรคมนาคมใช้ในหมู่บ้าน (รวมทั้งอินเทอร์เน็ตหมู่บ้าน) อย่างน้อย 1 หมู่บ้าน ซึ่งเป็นไปตามนโยบายของภาครัฐ
4.	4.มีการวางแผนการทำงานเพื่อส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น	15	13	-เทศบาลส่งเสริมให้กลุ่มสภาเด็กและเยาวชนร่วมสังเกตการณ์ทำงานของเทศบาล และเปิดรับนักศึกษาฝึกงานเพื่อศึกษาการทำงานของเทศบาล
5.	5.การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งความสุข (1) มีการจัดการความรู้ภายในองค์กรอยู่เป็นประจำ	50 10	49 10	-มีการจัดการความรู้ภายในองค์กรอย่างต่อเนื่องพร้อมทั้งส่งเสริมและยกระดับขีดความสามารถของบุคลากรและส่งเสริมสนับสนุนและให้ความรู้อย่างสม่ำเสมอทุกเดือน และมีการประเมินโครงการที่เกิดขึ้นเพื่อนำมาพัฒนาและต่อยอดต่อไป

	(2) มีความรักสามัคคีในบรรดาผู้มีหน้าที่ ร่วมกัน	10	10	-มีความรักสามัคคีของเจ้าหน้าที่ พนักงาน ร่วมมือ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ไม่มีการแบ่งแยกเป็นฝักเป็น ฝ่าย แต่ทำงานตามหน้าที่ของตนเองรับผิดชอบ
	(3) มีพื้นฐานความมีมูทิตาจิตและอุเบกขาของ บุคลากรในองค์กร	10	10	-เจ้าหน้าที่ พนักงาน ทุกคนมีความยินดีต่อเพื่อน ร่วมงานที่ได้รับผลงานจากการปฏิบัติหน้าที่การทำงาน ผู้ใหญ่ในที่ทำงานสามารถวางใจให้ทำงานที่มีความ รับผิดชอบสูง
	(4) มีผลการปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุใน องค์กรอย่างครบถ้วน	10	10	-เทศบาลส่งเสริมการให้ การเสียสละ หรือการเอื้อเพื่อ แบ่งปันของๆตนเพื่อประโยชน์แก่บุคคลอื่นการพูดจา ด้วยถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน พูดด้วยความจริงใจ ไม่พูดหยาบคายก้าวร้าว การสร้างประโยชน์แก่ผู้อื่น เป็นผู้มีความสม่ำเสมอ
	(5) สมาชิกในองค์กรเป็นผู้ที่มีความสุข	10	9	-เจ้าหน้าที่ พนักงาน ใน เทศบาลมีความสุขในการมา ทำงานและไม่ติดการพินัน ไม่มีภาระหนี้สิน ประมาณ ร้อยละ 60ของพนักงาน
6	งานโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม	20	20	
	(1) งานด้านการศึกษา	10	10	-มีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย มีอัตราการจัด ครูที่เหมาะสมกับนักเรียน

	(2) งานด้านสุขอนามัยและขยะ	10	10	-เทศบาลมีการส่งเสริม งานด้านสุขอนามัย มีโครงการ ธนาคารขยะเพิ่มช่องทางการลดขยะ สามารถเพิ่ม รายได้ให้ชุมชนได้
7.	งานด้านส่งเสริมอาชีพการเกษตรและรัฐวิสาหกิจ	15	15	
	(1) งานส่งเสริมอาชีพการเกษตร	7.5	7.5	-เทศบาลส่งเสริมให้เกษตรกรในหมู่บ้านประกอบ อาชีพตามแนวพระราชบัญญัติเศรษฐกิจพอเพียง มีการปลูกพืชแบบผสมผสาน
	(2) งานส่งเสริมอาชีพในรูปแบบวิสาหกิจ ชุมชน	7.5	7.5	-มีส่งเสริมให้ชาวบ้านจัดตั้งเป็นกลุ่มทำวิสาหกิจชุมชน ทุกหมู่บ้าน เพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนสู่การ รวมกลุ่มแบบวิสาหกิจชุมชน

8.	งานด้านสังคมและวัฒนธรรม (1) งานส่งเสริมด้านสังคมและวัฒนธรรม	15	15	-เทศบาลมีการส่งงานบุญประเพณีของชุมชน ทุกหมู่บ้าน อย่างต่อเนื่องทุกปีเช่นโครงการถวายเทียนพรรษา สืบสานวัฒนธรรมประเพณีจัดงานบุญบั้งไฟ ประเพณี ลอยกระทง -มีการจัดโครงการเพื่อเป็นการพัฒนาจิตใจของประชาชน เช่นโครงการค่ายพุทธธรรม
----	--	----	----	--

9.	9.การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งประโยชน์สุข	30	20	
	(1) มีการประหยัดค่าใช้จ่ายด้านเงินเดือนและค่าจ้างบุคลากรประจำเพื่อมีเงินเหลือไปใช้จ่ายเพื่อการพัฒนาต่างๆในพื้นที่มากขึ้น (2) มีการบริหารเพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลมาจากนายก อบท. ท่านปัจจุบันได้รับการเลือกเข้ามาทำหน้าที่อย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 10 ปี /หรือมีระบบการคัดเลือกตามแนวทางประชาธิปไตยแบบสมานฉันท์	20 10	10 10	-เทศบาลจ้างพนักงานเท่าที่มีความจำเป็น และมีกิจกรรมพัฒนาคุณภาพพนักงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ผลงานที่ออกมามีคุณภาพ และลดค่าใช้จ่ายด้านค่าจ้างลงเพื่อมีเงินเหลือไปใช้จ่ายเพื่อการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างเต็มที่ -เทศบาลมีการบริหารจัดการงานในองค์กรเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน -นายกเทศมนตรีมีผลงานด้านการพัฒนาที่ชัดเจนทำให้ท่านดำรงตำแหน่งดังกล่าวอย่างต่อเนื่องด้วยความไว้วางใจของชุมชน -นายกมาจากการคัดเลือกในแบบประชาธิปไตย

10	10.มีการจัดการศึกษา สาธารณสุข และการจัดการขยะ ในระดับที่สูงขึ้น	20	20	
	(1) การศึกษา อปท. จัดให้มีการจัดการศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษาปฐมวัย หรือมีนวัตกรรมที่สร้างสรรค์ทางการศึกษาอื่นๆ ให้แก่ประชาชนในพื้นที่เป็นที่ประจักษ์ (2) การสาธารณสุข อปท. จัดให้มีการดูแลสุขภาพประชาชนในพื้นที่สูงกว่าการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคขั้นพื้นฐาน เช่น ดูแลโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลเอง หรือมีกิจกรรมดูแลสุขภาพบุคคลที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ เช่น ผู้สูงอายุ ผู้ที่ขาดผู้อุปการะ เป็นต้น หรือริเริ่มกิจกรรมในด้านสาธารณสุขอื่นๆ ที่เป็นนวัตกรรมใหม่ที่น่าสนใจอื่นๆ	5	5	-เทศบาล จัดให้มีการจัดการศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษาปฐมวัย และเพิ่มการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งเชิงทฤษฎีและเชิงปฏิบัติ เพื่อเพิ่มศักยภาพของผู้เรียน -จัดให้มีการดูแลสุขภาพประชาชนในพื้นที่สูงกว่าการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคขั้นพื้นฐาน เช่น การให้ความรู้การ ดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ ผู้พิการ,การฝึกอบรมสัมมนาและดูงาน พัฒนาศักยภาพงานสาธารณสุข (ผู้นำ,อสม.),สนับสนุนการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า,รณรงค์ และสนับสนุนการควบคุม ป้องกันโรคไข้เลือดออกให้บริการปฏิบัติการฉุกเฉินเบื้องต้น (กู้ชีพ)ตลอดเวลา

	(3) การจัดการขยะ มีการจัดการขยะที่ไม่สร้างปัญหาแก่สิ่งแวดล้อม เช่น มีการเก็บขยะและมีการฝังกลบแบบถูกสุขอนามัย หรือมีเตาเผาขยะ หรือมีการผลิตไฟฟ้าจากขยะโดยไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ	10	10	-เทศบาลมีบริการการเก็บขยะ 1 วัน ต่อ 3 รอบ และมีการจัดตั้งขยะขึ้นทุกหมู่บ้านเพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางและรู้คุณค่าของสิ่งของที่ไม่ใช้แล้วให้นำกลับมาใช้ใหม่ได้
11.	มีการจัดการเพื่อลดปัญหาทางสังคมและเพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้ 1.การลดปัญหาทางสังคมต้องแก้ไขด้วยการช่วยลดรายจ่ายในพื้นที่ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ประกอบด้วย การป้องกันและลดปัญหายาเสพติดที่ร้ายแรงและลดรายจ่ายอื่นๆ 2.ส่งเสริมให้มีการลด ละ เลิก การสูบบุหรี่ และเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ 3. ส่งเสริมให้มีการลด ละ เลิก การพนันทุกชนิดในพื้นที่	30 15 5 5	20 1 2 3	-เทศบาลมีการจัดการเพื่อลดปัญหาทางสังคมและเพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้ เพื่อความเท่าเทียมกัน -มีนโยบายที่จะจัดหรือลดสารเสพติดร้ายแรงเหล่านี้ในพื้นที่โดยการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา -มีการแก้ไขปัญหาาร่วมกันของหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการรณรงค์เพื่อป้องกันปัญหาดังกล่าว

				-เทศบาลควรมีแนวทางแก้ไขปัญหาในเชิงรุกเพื่อลด อบายมุขในชุมชน
	2.เพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้	15	9	
	(2.1) ลดปัญหาเยาวชนอายุ 18 ปีและต่ำกว่า มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร	2	1	-มีการจัดโครงการให้ความรู้เรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อน วัยอันควร
	(2.2) ช่วยเหลือผู้ไร้บ้าน ไร้ที่พึ่ง ที่เป็นบุคคล ทุพพลภาพ และคนชรา รวมทั้งคนจนที่มี ชื่อในทะเบียนคนจนที่ยังคงขาดแคลน ให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ในชุมชน	3	2	-มีการประสานหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือ คนไร้บ้าน ไม่ว่าจะเป็น พอช. พมจ. อบจ.
	(2.3) คนจนที่มีชื่อในทะเบียนคนจนที่ยังขาด แคลน	2	1	-ยังคงมีคนจนในทะเบียนคนจนและยังคงต้องการความ ช่วยเหลือ

12	12.การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมให้ดียิ่งขึ้น (1) อปท. ร่วมกับศาสนสถานต่างๆ จัดให้มีสถานที่ปฏิบัติธรรมที่มีคุณภาพ อปท. มีส่วนช่วยดูแลและป้องกันอุบัติเหตุทางถนนภายในพื้นที่	20	20	(1) อปท. มีส่วนร่วมในการลด ป้องกัน หรือบรรเทาความทุกข์ยากของประชาชนในพื้นที่ จากอุบัติเหตุ (น้ำท่วม โคลนถล่ม น้ำแล้ง วาตภัย อัคคีภัย) (2) อปท. มีส่วนร่วมในการสร้างฝายชะลอน้ำ หรือฝายแม้ว (3) อปท. มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการปลูกต้นไม้ หรือสร้างพื้นที่สีเขียวให้เพิ่มมากขึ้นในพื้นที่ (4) อปท. มีส่วนร่วมในการจัดให้มีแหล่งน้ำสาธารณะในหมู่บ้านต่างๆ (5) อปท. มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมให้แต่ละบ้านรักษาความสะอาด น่าอยู่ และปลอดภัย (6) อปท. มีส่วนร่วมในการจัดหา หรือทำให้มีพื้นที่สาธารณะเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจของประชาชนให้มากขึ้น
สรุป เทศบาลตำบลโกคำ อยู่ในระดับ “เข้าใจ” เนื่องจากได้คะแนนรวมตามเงื่อนไข ข้อ ก.และข้อ ข.เท่ากับ 181 คะแนน และผ่านเงื่อนไขในข้อ ก. โดย ทต.โกคำ ได้ 49 คะแนนในข้อ ก.				

สภาพและระดับของการบริหารงานตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร

1. เทศบาลตำบลภูเขียว

(2) ระดับการบริหารงานที่สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	คะแนนที่ได้รับ	เหตุผล
1	การบริหารงานอย่างโปร่งใส มีธรรมาภิบาลและ ไม่มีการทำผิดกฎหมาย 1.ไม่มีความพยายามที่จะร่วมมือกันหาผลประโยชน์ระหว่างนายก อบท. ปลัด อบท. หัวหน้าช่าง อบท. และหัวหน้าคลัง อบท.	50 10	35 10	ไม่มีความพยายามที่จะร่วมมือกันหาผลประโยชน์ระหว่างนายก อบท. ปลัด อบท. หัวหน้าช่าง อบท. และหัวหน้าคลัง อบท. -มีการตรวจสอบถ่วงดุลระหว่างฝ่ายบริหารกับฝ่ายสภาฯ อย่างชัดเจนและไม่พบข้อมูลการทุจริตหรือการเรียกรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์จากบุคคลภายนอก -มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารผ่านกระบวนการตรวจสอบตามขั้นตอนและเปิดให้ประชาชนและหน่วยงานในพื้นที่เข้ามามีส่วนงานพัฒนาตำบลด้านต่างๆ เช่นการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล การเข้ามาเป็นกรรมการตรวจสอบ และตรวจรับโครงการพื้นฐาน เช่น ถนน ในหมู่บ้าน ประชาชนจะเข้ามาเป็นกรรมการในการติดตามและตรวจสอบทุกโครงการ

	2.ไม่มีการดำเนินงานใดที่ผิดกฎหมายและไม่ถูกร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ หรือหน่วยงานที่สูงกว่าในระดับอำเภอและจังหวัดอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่นายก อปท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	10	5	ไม่มีการดำเนินงานใดที่ผิดกฎหมายและไม่ถูกร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ หรือหน่วยงานที่สูงกว่าในระดับอำเภอและจังหวัดอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่นายก อปท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นเวลา 2 ปี
	3.ไม่มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบนับตั้งแต่นายก อปท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	10	5	ไม่มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบนับตั้งแต่นายก อปท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นเวลา 2 ปี
	4.เปิดประกวดราคาในโครงการอย่างโปร่งใสโดยตั้งราคาโครงการตามราคากลาง	20	15	เป็นระบบการประเมินที่ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่าโปร่งใส และมีเงินเหลือไม่ต่ำกว่าร้อยละ 30 ของงบประมาณทั้งหมดของทุกโครงการ
2.	มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วมและประกาศให้ทุกภาคส่วนทราบล่วงหน้า เพื่อการตรวจสอบได้	20	15	
	(1) มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วม	12	9	มีการวางแผนและจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วมทั้ง 4 ฝ่าย และภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในขั้นสุดท้าย

	(1) มีการประกาศแผนพัฒนาประจำปีให้ภาคี ทุกฝ่ายได้ทราบแผนในเทศบัญญัติ ล่วงหน้า	8	6	มีประกาศแผนพัฒนาประจำปีให้ภาคีทุกฝ่ายได้ทราบ ล่วงหน้า
3.	มีงานโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพในท้องถิ่น ประกอบด้วย ถนน แหล่งน้ำเพื่อการบริโภคและ อุปโภค ไฟฟ้า และการสื่อสารคมนาคม	15	11	
	3.1 ถนน	3	2	มีถนนเข้าถึงทุกหมู่บ้าน
	3.2 น้ำเพื่อการบริโภค	3		ประชาชนทุกหมู่บ้านมีความพึงพอใจในคุณภาพน้ำ บริโภค
	3.3 แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค (การเกษตร)	3	3	อปท. ส่งเสริมให้มีแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคทุกหมู่บ้าน
	3.4 ไฟฟ้า	3	3	อปท. ส่งเสริม หรือ ประสานให้หมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้ ทุกหมู่บ้าน
	3.5 โทรคมนาคม	3	3	อปท. ส่งเสริมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีบริการ โทรคมนาคมใช้ในหมู่บ้าน (รวมทั้งอินเทอร์เน็ตหมู่บ้าน) 2 หมู่บ้านขึ้นไป

4	มีการวางแผนการทำงานเพื่อส่งต่อจากฐานสู่ฐาน	15	10	อปท. ส่งเสริมให้กลุ่มเยาวชนอย่างน้อย 1 กลุ่ม กำหนดนโยบายร่วมกับชาวบ้านและนำมาเป็นนโยบายของ อปท. และอปท. ส่งเสริมให้กลุ่มเยาวชนมากกว่า 2 กลุ่ม ทำงานตามความสนใจและมีจิตอาสา
---	--	----	----	--

5	การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งความสุข	50	35.5	-มีการจัดการความรู้อย่างสม่ำเสมออย่างน้อยเดือนละครั้ง และมีผลงานตามมาไม่น้อยกว่า 10 โครงการ -มีการอาสาช่วยทำงานระหว่างกันถึงแม้ไม่ได้มีการร้องขอ (อัตถจริยา) -สมาชิกทุกคนมีความยินดีต่อผลดีที่เพื่อนบุคลากรได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่การงาน -มีหลักในเรื่องทานภายในองค์กร -มีหลักในเรื่องปิยะวาจาภายในองค์กร -มีหลักในเรื่องสมานัตตาภายในองค์กร -สมาชิกในองค์กรมากกว่าร้อยละ 60 ไม่มีหนี้สินและปลอดจากอบายมุข -มีความสุขจากบรรยากาศของการทำงานในที่ทำงานเหมือนกับเป็นบ้านหลังที่ 2
---	---	----	------	---

6	งานโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม	20	15	-มีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยและมีจำนวนครูเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน -มีการกำจัดขยะ ป้องกันการระบาดของหนูและพาหะนำโรคทุกชนิดมาสู่ชุมชนอย่างได้ผล -มีการกำจัดขยะในพื้นที่อย่างได้ผล
7	งานด้านส่งเสริมอาชีพการเกษตรและวิสาหกิจชุมชน	15	7.5	-อปท. ส่งเสริมให้มีการตั้งกลุ่มเกษตรกรทำการเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง -อปท.ส่งเสริมให้ชาวบ้านเป็นรายบุคคลจัดทำวิสาหกิจชุมชน พร้อมทั้งช่วยเหลือในด้านการตลาด
8	งานด้านสังคมและวัฒนธรรม	15	10	-อปท. ส่งเสริมให้มีกิจกรรม และจัดให้มีงานบุญประเพณีเป็นการใหญ่ประจำปีที่มีผู้เข้าร่วมงานทั้งในและนอกพื้นที่ไม่ต่ำกว่า 2 ครั้ง ต่อปี
9	การบริหารงานภายในองค์กรแห่งประโยชน์สุข	30	15	-สำหรับ อปท. ที่มีรายได้ไม่เกินปีละ 10 ล้านบาท ใช้เงินเพื่อการดังกล่าวได้ไม่เกินร้อยละ 35 และสัดส่วนดังกล่าวจะลดลงร้อยละ 1 ทุกรายได้ที่เพิ่มขึ้น 5 ล้านบาท

10	มีการจัดการศึกษา สาธารณสุข และการจัดการ ขยะในระดับที่สูงขึ้น	20	14	-อปท. จัดให้มีการจัดการศึกษาในระดับที่สูงกว่า การศึกษาปฐมวัย หรือมีนวัตกรรมที่สร้างสรรค์ทางการ ศึกษาอื่นๆ ให้แก่ประชาชนในพื้นที่เป็นที่ประจักษ์ -อปท. จัดให้มีการดูแลสุขภาพประชาชนในพื้นที่สูงกว่า การส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคขั้นพื้นฐาน เช่น ดูแลโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลเอง หรือมี กิจกรรมดูแลสุขภาพบุคคลที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ เช่น ผู้สูงอายุ ผู้ที่ขาดผู้อุปการะ เป็นต้น หรือริเริ่ม กิจกรรมในด้านสาธารณสุขอื่นๆ ที่เป็นนวัตกรรมใหม่ที่ น่าสนใจอื่นๆ -มีการจัดการขยะที่ไม่สร้างปัญหาแก่สิ่งแวดล้อม เช่น มี การเก็บขยะและมีการฝังกลบแบบถูกสุขอนามัย หรือมี เตาเผาขยะ หรือมีการผลิตไฟฟ้าจากขยะโดยไม่ก่อให้เกิด มลภาวะ
----	---	----	----	---

11	มีการจัดการเพื่อลดปัญหาทางสังคมและเพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้	30	20	-มีนโยบายและมาตรการที่จะขจัดหรือลดสารเสพติดเหล่านี้ในพื้นที่จนมีผู้เสพติดไม่เกินร้อยละ 1 ของประชากรทั้งหมด - มีมาตรการที่จะลดการเสพติดสิ่งเหล่านี้ - ครั้วเรือนที่ยังมีการเล่นการพนันทุกชนิดมีไม่เกินร้อยละ 10 ของครั้วเรือนทั้งหมด -ไม่มีเยาวชนอายุ 18 ปีและต่ำกว่า มีเพศสัมพันธ์ก่อนเวลาอันสมควรในพื้นที่ - มีนโยบายและมาตรการที่จะช่วยเหลือคนไร้บ้านในพื้นที่ให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ -มีนโยบายและมาตรการที่จะช่วยเหลือบุคคลทุพพลภาพและคนชราที่ไร้ที่พึ่ง -มีมาตรการอุดหนุนเพิ่มเติมให้แก่คนจนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนคนจนที่ยังคงขาดแคลน
----	--	----	----	--

12	การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมให้ดียิ่งขึ้น	20	20	อปท. มีส่วนร่วมในการลด ป้องกัน หรือบรรเทาความทุกข์ยากของประชาชนในพื้นที่จากอุบัติเหตุ (น้ำท่วม โคลนถล่ม น้ำแล้ง วาตภัย อัคคีภัย) อปท. มีส่วนร่วมในการสร้างฝายชะลอน้ำ หรือฝายแม้ว อปท. มีส่วนร่วมในการจัดให้มีแหล่งน้ำสาธารณะในหมู่บ้านต่างๆ อปท. มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมให้แต่ละบ้านรักษาความสะอาด น่ายุ่ และปลอดภัย อปท. ร่วมกับศาสนสถานต่างๆ จัดให้มีสถานที่ปฏิบัติธรรมที่มีคุณภาพ อปท. มีส่วนร่วมในการจัดหา หรือทำให้มีพื้นที่สาธารณะเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจของประชาชนให้มากขึ้น
สรุป เทศบาลตำบลกุตเชียงหมี่ มีผลการประเมินในระดับ “ไม่ผ่านเกณฑ์” ทั้งนี้เพราะ ถึงแม้จะมีค่าระดับคะแนนผลการประเมินเท่ากับ 71 คะแนนก็ตาม แต่ผลรวมคะแนนของข้อ (ก) และ (ข) ต่ำกว่า 55 คะแนน จึง “ไม่ผ่าน” เกณฑ์ประเมินที่จะเข้าสู่ระดับเข้าข่ายได้				

2. เทศบาลตำบลบึงคำ^๕

(2) ระดับการบริหารงานที่สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	คะแนนที่ได้รับ	เหตุผล
1	การบริหารงานอย่างโปร่งใส มีธรรมาภิบาล และไม่มีการทำผิดกฎหมาย	50	41	
	1.ไม่มีความพยายามที่จะร่วมมือกันหาผลประโยชน์ระหว่างนายก อบท. ปลัด อบท. หัวหน้าช่าง อบท. และหัวหน้าคลัง อบท.	10	10	ไม่มีความพยายามที่จะร่วมมือกันหาผลประโยชน์ระหว่างนายก อบท. ปลัด อบท. หัวหน้าช่าง อบท. และหัวหน้าคลัง อบท. -มีการตรวจสอบถ่วงดุลระหว่างฝ่ายบริหารกับฝ่ายสภาอย่างชัดเจน และไม่พบข้อมูลการทุจริตหรือการเรียกรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์จากบุคคลภายนอก -มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารผ่านกระบวนการตรวจสอบตามขั้นตอน และเปิดให้ประชาชนและหน่วยงานในพื้นที่เข้ามามีส่วนงานพัฒนา ตำบลด้านต่างๆ เช่นการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล การเข้ามาเป็นกรรมการตรวจสอบ และตรวจรับโครงการพื้นฐาน เช่นถนน ในหมู่บ้าน ประชาชนจะเข้ามาเป็นกรรมการในการติดตามและตรวจสอบทุกโครงการ

	2.ไม่มีการดำเนินงานใดที่ผิดกฎหมายและไม่ถูกร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบหรือหน่วยงานที่สูงกว่าในระดับอำเภอและจังหวัดอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่นายก อปท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	10	8	ไม่มีการดำเนินงานใดที่ผิดกฎหมายและไม่ถูกร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ หรือหน่วยงานที่สูงกว่าในระดับอำเภอและจังหวัดอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่นายก อปท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นเวลา 2 ปี
	3.ไม่มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบนับตั้งแต่นายก อปท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	10	8	ไม่มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบนับตั้งแต่นายก อปท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นเวลา 2 ปี
	4.เปิดประกวดราคาในโครงการอย่างโปร่งใสโดยตั้งราคาโครงการตามราคากลาง	20	15	เป็นระบบการประเมินที่ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่าโปร่งใส และมีเงินเหลือไม่ต่ำกว่าร้อยละ 30 ของงบประมาณทั้งหมดของทุกโครงการ
2.	มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วมและประกาศให้ทุกภาคส่วนทราบล่วงหน้าเพื่อการตรวจสอบได้	20	17	

	(2) มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วม	12	9	มีการวางแผนและจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วมทั้ง 4 ฝ่าย และภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในขั้นสุดท้าย (9 คะแนน)
	(2) มีการประกาศแผนพัฒนาประจำปีให้ภาคีทุกฝ่ายได้ทราบแผนในเทศบาลฯ ล่วงหน้า	8	8	มีการจัดทำเทศบัญญัติที่ประกอบด้วยแผนพัฒนาประจำปีให้ภาคีทุกฝ่ายได้ทราบล่วงหน้า
3.	มีงานโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพในท้องถิ่น ประกอบด้วย ถนน แหล่งน้ำเพื่อการบริโภคและอุปโภค ไฟฟ้า และการสื่อสารคมนาคม	15	12	
	3.1 ถนน	3	3	มีถนนเข้าถึงทุกหมู่บ้านและคนในทุกหมู่บ้านมีความพึงพอใจ
	3.2 น้ำเพื่อการบริโภค	3	3	อปท. ส่งเสริมให้มีแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคทุกหมู่บ้าน และประชาชนทุกหมู่บ้านมีความพึงพอใจในคุณภาพน้ำบริโภค
	3.3 แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค (การเกษตร)	3	3	อปท. ส่งเสริมให้มีแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคทุกหมู่บ้าน
	3.4 ไฟฟ้า	3	3	อปท. ส่งเสริม หรือประสานให้หมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้ทุกหมู่บ้าน
	3.5 โทรคมนาคม	3	3	อปท. ส่งเสริมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีบริการโทรคมนาคมใช้ในหมู่บ้าน (รวมทั้งอินเทอร์เน็ตหมู่บ้าน) 2 หมู่บ้านขึ้นไป

4	มีการวางแผนการทำงานเพื่อส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น	15	7	อปท. ส่งเสริมให้กลุ่มเยาวชนมากกว่า 2 กลุ่ม ทำงานตามความสนใจ และมีจิตอาสา
5	การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งความสุข	50	35.5	-มีการจัดการความรู้อย่างสม่ำเสมออย่างน้อยเดือนละครั้ง และมีผลงานตามมาไม่น้อยกว่า 10 โครงการ -มีการอาสาช่วยทำงานระหว่างกันถึงแม้ไม่ได้มีการร้องขอ (อัตถจริยา) -สมาชิกทุกคนมีความยินดีต่อผลดีที่เพื่อนบุคลากรได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่การงาน -มีหลักในเรื่องทานภายในองค์กร -มีหลักในเรื่องปิยะวาจาภายในองค์กร -มีหลักในเรื่องสมานัตตาภายในองค์กร -สมาชิกในองค์กรมากกว่าร้อยละ 60 ไม่มีหนี้สินและปลอดจากอบายมุข -มีความสุขจากบรรยากาศของการทำงานในที่ทำงานเหมือนกับเป็นบ้านหลังที่ 2

6	งานโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม	20	13	-มีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยและมีจำนวนครูเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน -มีการกำจัดขยะ ป้องกันการระบาดของหนูและพาหะนำโรคทุกชนิดมาสู่ชุมชนอย่างได้ผล -มีการจัดการกับขยะในระดับหนึ่ง
7	งานด้านส่งเสริมอาชีพการเกษตรและวิสาหกิจชุมชน	15	10	-อปท. ส่งเสริมให้มีการตั้งกลุ่มเกษตรกรทำการเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง -อปท.ส่งเสริมให้ชาวบ้านจัดตั้งเป็นกลุ่มทำวิสาหกิจชุมชน พร้อมทั้งช่วยเหลือในด้านการตลาด อย่างน้อย 1 กลุ่ม
8	งานด้านสังคมและวัฒนธรรม	15	10	-อปท. ส่งเสริมให้มีกิจกรรมในข้อ (1.1) และจัดให้มีงานบุญประเพณีเป็นการใหญ่ประจำปีที่มีผู้เข้าร่วมงานทั้งในและนอกพื้นที่ไม่ต่ำกว่า 2 ครั้ง ต่อปี

9	การบริหารงานภายในองค์กรแห่งประโยชน์สุข	30	25	-สำหรับ อบท. ที่มีรายได้ไม่เกินปีละ 10 ล้านบาท ใช้เงินเพื่อการดังกล่าวได้ไม่เกินร้อยละ 35 และสัดส่วนดังกล่าวจะลดลงร้อยละ 1 ทุกรายได้ที่เพิ่มขึ้น 5 ล้านบาท -มีการบริหารเพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลมาจากนายก อบท. ท่านปัจจุบันได้รับการเลือกเข้ามาทำหน้าที่อย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 10 ปีโดยปัจจุบันนายกดำรงตำแหน่งมารวมเป็นเวลา 13 ปีต่อเนื่อง
---	--	----	----	--

10	มีการจัดการศึกษา สาธารณสุข และการจัดการ ขยะในระดับที่สูงขึ้น	20	14	-อปท. จัดให้มีการจัดการศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษาปฐมวัย หรือ มีนวัตกรรมที่สร้างสรรค์ทางการศึกษาอื่นๆ ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ เป็นที่ประจักษ์ -อปท. จัดให้มีการดูแลสุขภาพประชาชนในพื้นที่สูงกว่าการส่งเสริม สุขภาพและการป้องกันโรคขั้นพื้นฐาน เช่น ดูแลโรงพยาบาลส่งเสริม สุขภาพประจำตำบลเอง หรือมีกิจกรรมดูแลสุขภาพบุคคลที่ต้องได้รับ การดูแลเป็นพิเศษ เช่น ผู้สูงอายุ ผู้ที่ขาดผู้อุปการะ เป็นต้น หรือริเริ่ม กิจกรรมในด้านสาธารณสุขอื่นๆ ที่เป็นนวัตกรรมใหม่ที่น่าสนใจอื่นๆ -มีการจัดการขยะที่ไม่สร้างปัญหาแก่สิ่งแวดล้อม เช่น มีการเก็บขยะ และมีการฝังกลบแบบถูกสุขอนามัย หรือมีเตาเผาขยะ หรือมีการผลิต ไฟฟ้าจากขยะโดยไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ
----	---	----	----	--

11	มีการจัดการเพื่อลดปัญหาทางสังคมและเพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้	30	17	- มีนโยบายและมาตรการที่จะขจัดหรือลดสารเสพติดเหล่านี้ในพื้นที่จนมีผู้เสพติดไม่เกินร้อยละ 1 ของประชากรทั้งหมด - มีมาตรการที่จะลดการเสพติดสิ่งเหล่านี้ - ครั้วเรือนที่ยังมีการเล่นการพนันทุกชนิดมีไม่เกินร้อยละ 10 ของครั้วเรือนทั้งหมด - มีนโยบายและมาตรการที่จะช่วยเหลือคนไร้บ้านในพื้นที่ให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ - มีนโยบายและมาตรการที่จะช่วยเหลือบุคคลทุพพลภาพและคนชราที่ไร้ที่พึ่ง - มีมาตรการอุดหนุนเพิ่มเติมให้แก่คนจนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนคนจนที่ยังคงขาดแคลน
----	--	----	----	--

12	การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น	20	20	อปท. มีส่วนร่วมในการลด ป้องกัน หรือบรรเทาความทุกข์ยากของประชาชนในพื้นที่จากอุบัติภัย (น้ำท่วม โคลนถล่ม น้ำแล้ง วาตภัย อัคคีภัย) อปท. มีส่วนร่วมในการสร้างฝายชะลอน้ำ หรือฝายแม้ว อปท. มีส่วนร่วมในการจัดให้มีแหล่งน้ำสาธารณะในหมู่บ้านต่างๆ อปท. มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมให้แต่ละบ้านรักษาความสะอาด น่าอยู่ และปลอดภัย อปท. ร่วมกับศาสนสถานต่างๆ จัดให้มีสถานที่ปฏิบัติธรรมที่มีคุณภาพ อปท. มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการปลูกต้นไม้หรือสร้างพื้นที่สีเขียวให้เพิ่มมากขึ้นในพื้นที่
สรุป เทศบาลตำบลบึงคล้า มีผลการประเมินในระดับ “ไม่ผ่านเกณฑ์” ทั้งนี้เพราะ ถึงแม้จะมีค่าระดับคะแนนผลการประเมินอยู่ระหว่าง 78 คะแนน แต่มีค่าคะแนนรวมผลการประเมินข้อ (ก) ละ (ข) เท่ากับ 52 คะแนน ซึ่งต่ำกว่า 55 คะแนน จึงไม่ผ่านเกณฑ์ประเมินในระดับเข้าข่าย				

3. เทศบาลตำบลคำน้ำสร้าง

(2) ระดับการบริหารงานที่สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	คะแนนที่ได้รับ	เหตุผล
1	การบริหารงานอย่างโปร่งใส มีธรรมาภิบาลและ ไม่มีการทำผิดกฎหมาย	50	42	

	1.ไม่มีความพยายามที่จะร่วมมือกันหาผลประโยชน์ระหว่างนายก อบท. ปลัด อบท. หัวหน้าช่าง อบท. และหัวหน้าคลัง อบท.	10	10	ไม่มีความพยายามที่จะร่วมมือกันหาผลประโยชน์ระหว่างนายก อบท. ปลัด อบท. หัวหน้าช่าง อบท. และหัวหน้าคลัง อบท. -มีการตรวจสอบถ่วงดุลระหว่างฝ่ายบริหารกับฝ่ายสภาอย่างชัดเจนและไม่พบข้อมูลการทุจริตหรือการเรียกรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์จากบุคคลภายนอก -มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารผ่านกระบวนการตรวจสอบตามขั้นตอนและเปิดให้ประชาชนและหน่วยงานในพื้นที่เข้ามามีส่วนงานพัฒนาตำบลด้านต่างๆ เช่นการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล การเข้ามาเป็นกรรมการตรวจสอบ และตรวจรับโครงการพื้นฐาน เช่นถนน ในหมู่บ้าน ประชาชนจะเข้ามาเป็นกรรมการในการติดตามและตรวจสอบทุกโครงการ
--	---	----	----	---

	2.ไม่มีการดำเนินงานใดที่ผิดกฎหมายและไม่ถูกร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ หรือหน่วยงานที่สูงกว่าในระดับอำเภอและจังหวัดอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่นายก อปท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	10	10	-ไม่มีการดำเนินงานใดที่ผิดกฎหมายและไม่ถูกร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ หรือหน่วยงานที่สูงกว่าในระดับอำเภอและจังหวัดอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่นายก อปท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นเวลา 4 ปี -ดำเนินทุกอย่างตามกรอบระเบียบที่กฎหมายกำหนด
	3.ไม่มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบนับตั้งแต่นายก อปท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	10	7	ไม่มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบนับตั้งแต่นายก อปท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นเวลา 3 ปี
	4.เปิดประกวดราคาในโครงการอย่างโปร่งใสโดยตั้งราคาโครงการตามราคากลาง	20	15	เป็นระบบการประเมินที่ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่าโปร่งใส และมีเงินเหลือไม่ต่ำกว่าร้อยละ 30 ของงบประมาณทั้งหมดของทุกโครงการ
2.	มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วม และประกาศให้ทุกภาคส่วนทราบล่วงหน้า เพื่อการตรวจสอบได้	20	17	
	1.มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วม	12	9	มีการวางแผนและจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วมทั้ง 4 ฝ่าย แต่ภาคประชาชนไม่ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจขั้นสุดท้าย

	2.มีการประกาศแผนพัฒนาประจำปีให้ภาคีทุกฝ่ายได้ทราบแผนในเทศบัญญัติล่วงหน้า	8	8	มีการจัดทำเทศบัญญัติที่ประกอบด้วยแผนพัฒนาประจำปีให้ภาคีทุกฝ่ายได้ทราบล่วงหน้า
3.	มีงานโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพในท้องถิ่นประกอบด้วย ถนน แหล่งน้ำเพื่อการบริโภคและอุปโภค ไฟฟ้า และการสื่อสารคมนาคม	15	13	
	3.1 ถนน	3	2	มีถนนเข้าถึงทุกหมู่บ้าน
	3.2 น้ำเพื่อการบริโภค	3	2	มีน้ำเพื่อการบริโภคทุกหมู่บ้าน
	3.3 แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค (การเกษตร)	3	3	อปท. ส่งเสริมให้มีแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคทุกหมู่บ้าน
	3.4 ไฟฟ้า	3	3	อปท. ส่งเสริม หรือประสานให้หมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้ทุกหมู่บ้าน
	3.5 โทรคมนาคม	3	3	อปท. ส่งเสริมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีบริการโทรคมนาคมใช้ในหมู่บ้าน (รวมทั้งอินเทอร์เน็ตหมู่บ้าน) 2 หมู่บ้านขึ้นไป
4	มีการวางแผนการทำงานเพื่อส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น	15	9	อปท. ส่งเสริมให้มีกลุ่มเยาวชนรวมกลุ่มทำงานตามความสนใจอย่างน้อย 1 กลุ่ม และอปท. ส่งเสริมให้กลุ่มเยาวชนมากกว่า 2 กลุ่ม ทำงานตามความสนใจและมีจิตอาสา .

5	การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งความสุข	50	37	-มีการจัดการความรู้อย่างสม่ำเสมออย่างน้อยเดือนละครั้ง และมีผลงานตามมาไม่น้อยกว่า 10 โครงการ -มีการอาสาช่วยทำงานระหว่างกันถึงแม้ไม่ได้มีการร้องขอ (อรรถจริยา) -สมาชิกทุกคนมีความยินดีต่อผลดีที่เพื่อนบุคลากรได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่การงาน -มีหลักในเรื่องทานภายในองค์กร -มีหลักในเรื่องปิยะวาจาภายในองค์กร -มีหลักในเรื่องสมานัตตาภายในองค์กร -สมาชิกในองค์กรมากกว่าร้อยละ 60 ไม่มีหนี้สินและปลอดจากอบายมุข
6	งานโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม	20	11	-มีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยและมีจำนวนครูเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน -มีการกำจัดขยะและป้องกันการระบาดของหนู -มีการจัดการกับขยะในระดับหนึ่ง
7	งานด้านส่งเสริมอาชีพการเกษตรและวิสาหกิจชุมชน	15	12.5	-อปท. ส่งเสริมให้มีการตั้งกลุ่มเกษตรกรทำการเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งสนับสนุนให้มีศูนย์เรียนรู้

				-อปท.ส่งเสริมให้ชาวบ้านจัดตั้งเป็นกลุ่มทำวิสาหกิจชุมชน พร้อมทั้งช่วยเหลือในด้านการตลาด อย่างน้อย 1 กลุ่ม
8	งานด้านสังคมและวัฒนธรรม	15	10	-อปท. ส่งเสริมให้มีกิจกรรม และจัดให้มีงานบุญประเพณี เป็นการใหญ่ประจำปีที่มีผู้เข้าร่วมงานทั้งในและนอกพื้นที่ ไม่ต่ำกว่า 2 ครั้ง ต่อปี
9	การบริหารงานภายในองค์กรแห่งประโยชน์สุข	30	10	-สำหรับ อปท. ที่มีรายได้ไม่เกินปีละ 10 ล้านบาท ใช้เงินเพื่อการดังกล่าวได้ไม่เกินร้อยละ 40 และสัดส่วนดังกล่าว จะลดลงร้อยละ 1 ทุกรายได้ที่เพิ่มขึ้น 5 ล้านบาท
10	มีการจัดการศึกษา สาธารณสุข และการจัดการขยะ ในระดับที่สูงขึ้น	20	4	-มีการจัดการขยะที่ไม่สร้างปัญหาแก่สิ่งแวดล้อม เช่น มีการเก็บขยะและมีการฝังกลบแบบถูกสุขอนามัย หรือมีเตาเผาขยะ หรือมีการผลิตไฟฟ้าจากขยะโดยไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ

11	มีการจัดการเพื่อลดปัญหาทางสังคมและเพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้	30	17	-มีนโยบายและมาตรการที่จะขจัดหรือลดสารเสพติดเหล่านี้ในพื้นที่จนมีผู้เสพติดไม่เกินร้อยละ 1 ของประชากรทั้งหมด - มีมาตรการที่จะลดการเสพติดสิ่งเหล่านี้ - ครั้วเรือนที่ยังมีการเล่นการพนันทุกชนิดมีไม่เกินร้อยละ 10 ของครั้วเรือนทั้งหมด -ครั้วเรือนที่ยังมีการเล่นการพนันทุกชนิดมีไม่เกินร้อยละ 10 ของครั้วเรือนทั้งหมด -ไม่มีเยาวชนอายุ 18 ปีและต่ำกว่า มีเพศสัมพันธ์ก่อนเวลาอันสมควรในพื้นที่ - มีนโยบายและมาตรการที่จะช่วยเหลือคนไร้บ้านในพื้นที่ให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ -มีนโยบายและมาตรการที่จะช่วยเหลือบุคคลทุพพลภาพและคนชราที่ไร้ที่พึ่ง
----	--	----	----	--

12	การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น	20	17	อปท. มีส่วนร่วมในการลด ป้องกัน หรือบรรเทาความทุกข์ยากของประชาชนในพื้นที่จากอุบัติเหตุ (น้ำท่วม โคลนถล่ม น้ำแล้ง วาตภัย อัคคีภัย) อปท. มีส่วนร่วมในการสร้างฝายชะลอน้ำ หรือฝายแม้ว อปท. มีส่วนร่วมในการจัดให้มีแหล่งน้ำสาธารณะในหมู่บ้านต่างๆ อปท. มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมให้แต่ละบ้านรักษาความสะอาด น่าอยู่ และปลอดภัย อปท. ร่วมกับศาสนสถานต่างๆ จัดให้มีสถานที่ปฏิบัติธรรมที่มีคุณภาพ
สรุป เทศบาลตำบลค่าน้ำสร้าง มีผลการประเมินในระดับ “ผ่านเกณฑ์ ” ประเมินในระดับ “เข้าข่าย” ทั้งนี้เพราะมีค่าระดับคะแนนผล การประเมินอยู่ที่ 81 คะแนน และมีค่าคะแนนรวมผลการประเมินข้อ (ก) ละ (ข) ไม่ต่ำกว่า 55 คะแนน				

4. องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส

(2) ระดับการบริหารงานที่สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	คะแนนที่ได้รับ	เหตุผล
1	การบริหารงานอย่างโปร่งใส มีธรรมาภิบาลและ ไม่มีการทำผิดกฎหมาย 1.ไม่มีความพยายามที่จะร่วมมือกันหา ผลประโยชน์ระหว่างนายก อบท. ปลัด อบท. หัวหน้าช่าง อบท. และหัวหน้าคลัง อบท.	50 10	30 10	ไม่มีความพยายามที่จะร่วมมือกันหาผลประโยชน์ระหว่าง นายก อบท. ปลัด อบท. หัวหน้าช่าง อบท. และหัวหน้าคลัง อบท. -มีการตรวจสอบถ่วงดุลระหว่างฝ่ายบริหารกับฝ่ายสภาฯ อย่างชัดเจนและไม่พบข้อมูลการทุจริตหรือการเรียกรับ ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์จากบุคคลภายนอก -มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารผ่านกระบวนการตรวจสอบตาม ขั้นตอนและเปิดให้ประชาชนและหน่วยงานในพื้นที่เข้ามามี ส่วนงานพัฒนาตำบลด้านต่างๆ เช่นการมีส่วนร่วมในการ จัดทำแผนพัฒนาตำบล การเข้ามาเป็นกรรมการตรวจสอบ และตรวจรับโครงการพื้นฐาน เช่นถนน ในหมู่บ้าน ประชาชนจะเข้ามาเป็นกรรมการในการติดตามและ ตรวจสอบทุกโครงการ

	2.ไม่มีการดำเนินงานใดที่ผิดกฎหมายและไม่ถูกร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ หรือหน่วยงานที่สูงกว่าในระดับอำเภอและจังหวัดอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่นายก อปท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	10	5	ไม่มีการดำเนินงานใดที่ผิดกฎหมายและไม่ถูกร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ หรือหน่วยงานที่สูงกว่าในระดับอำเภอและจังหวัดอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่นายก อปท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นเวลา 4 ปี
	3.ไม่มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบนับตั้งแต่นายก อปท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	10	5	-ไม่มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบนับตั้งแต่นายก อปท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นเวลา 2 ปี
	4.เปิดประกวดราคาในโครงการอย่างโปร่งใสโดยตั้งราคาโครงการตามราคากลาง	20	10	เป็นระบบการประเมินที่ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่าโปร่งใส แต่ไม่มีเงินเหลือจากการประมูล
2.	มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วมและประกาศให้ทุกภาคส่วนทราบล่วงหน้า เพื่อการตรวจสอบได้	20	11	
	(1) มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วม	12	5	มีการวางแผนและจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วมทั้ง 4 ฝ่าย แต่ภาคประชาชนมิได้ร่วมในการตัดสินใจในขั้นสุดท้าย

	(2) มีการประกาศแผนพัฒนาประจำปีให้ ภาคีทุกฝ่ายได้ทราบแผนในเทศ บัญญัติล่องหน้า	8	6	มีประกาศแผนพัฒนาประจำปีให้ภาคีทุกฝ่ายได้ทราบ ล่องหน้า
3.	มีงานโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพในท้องถิ่น ประกอบด้วย ถนน แหล่งน้ำเพื่อการบริโภคและ อุปโภค ไฟฟ้า และการสื่อสารคมนาคม	15	14	
	3.1 ถนน	3		มีถนนเข้าถึงทุกหมู่บ้านและคนในหมู่บ้านมีความพึงพอใจ
	3.2 น้ำเพื่อการบริโภค	3	3	ประชาชนทุกหมู่บ้านมีความพึงพอใจในคุณภาพน้ำบริโภค
	3.3 แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค (การเกษตร)	3	3	อปท. ส่งเสริมให้มีแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคทุกหมู่บ้าน
	3.4 ไฟฟ้า	3	3	อปท. ส่งเสริม หรือประสานให้หมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้ทุกหมู่บ้าน
	3.5 โทรคมนาคม	3	3	อปท. ส่งเสริมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีบริการ โทรคมนาคมใช้ในหมู่บ้าน (รวมทั้งอินเทอร์เน็ตหมู่บ้าน) 2 หมู่บ้านขึ้นไป

4	มีการวางแผนการทำงานเพื่อส่งต่อจากฐานสู่รุ่น	15	10	อปท. ส่งเสริมให้กลุ่มเยาวชนอย่างน้อย 1 กลุ่ม กำหนดนโยบายร่วมกับชาวบ้านและนำมาเป็นนโยบายของ อปท. และอปท. ส่งเสริมให้กลุ่มเยาวชนมากกว่า 2 กลุ่ม ทำงานตามความสนใจและมีจิตอาสา
5	การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งความสุข	50	30	-มีการจัดการความรู้อย่างสม่ำเสมออย่างน้อยเดือนละครั้ง และมีผลงานตามมาไม่น้อยกว่า 10 โครงการ -มีการอาสาช่วยทำงานระหว่างกันถึงแม้ไม่ได้มีการร้องขอ (อัตถจริยา) -สมาชิกทุกคนมีความยินดีต่อผลดีที่เพื่อนบุคลากรได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่การทำงาน -มีหลักในเรื่องทานภายในองค์กร -มีหลักในเรื่องปิยะวาจาภายในองค์กร -มีหลักในเรื่องสมานัตตาภายในองค์กร -สมาชิกในองค์กรไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ไม่มีภาระหนี้สิน และปลอดจากอบายมุข -มีความสุขจากบรรยากาศของการทำงานในที่ทำงาน เหมือนกับเป็นบ้านหลังที่ 2

6	งานโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม	20	11	-มีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยและมีจำนวนครูเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน -มีการกำจัดขยะและป้องกันการระบาดของหนู -มีการจัดการกับขยะในระดับหนึ่ง
7	งานด้านส่งเสริมอาชีพการเกษตรและวิสาหกิจชุมชน	15	12.5	-อปท. ส่งเสริมให้มีการตั้งกลุ่มเกษตรกรทำการเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งสนับสนุนให้มีศูนย์เรียนรู้ -อปท. ส่งเสริมให้ชาวบ้านจัดตั้งเป็นกลุ่มทำวิสาหกิจชุมชน พร้อมทั้งช่วยเหลือในด้านการตลาด อย่างน้อย 1 กลุ่ม
8	งานด้านสังคมและวัฒนธรรม	15	10	-อปท. ส่งเสริมให้มีกิจกรรม และจัดให้มีงานบุญประเพณีเป็นการใหญ่ประจำปีที่มีผู้เข้าร่วมงานทั้งในและนอกพื้นที่ไม่ต่ำกว่า 2 ครั้ง ต่อ
9	การบริหารงานภายในองค์กรแห่งประโยชน์สุข	30	15	-สำหรับ อปท. ที่มีรายได้ไม่เกินปีละ 10 ล้านบาท ใช้เงินเพื่อการดังกล่าวได้ไม่เกินร้อยละ 35
10	มีการจัดการศึกษา สาธารณสุข และการจัดการขยะในระดับที่สูงขึ้น	20	9	-มีการจัดการขยะที่ไม่สร้างปัญหาแก่อสิ่งแวดล้อม เช่น มีการเก็บขยะและมีการฝังกลบแบบถูกสุขอนามัย หรือมีเตาเผาขยะ หรือมีการผลิตไฟฟ้าจากขยะโดยไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ

11	มีการจัดการเพื่อลดปัญหาทางสังคมและเพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้	30	16	- มีนโยบายและมาตรการที่จะขจัดหรือลดสารเสพติดเหล่านี้ในพื้นที่จนมีผู้เสพติดไม่เกินร้อยละ 1 ของประชากรทั้งหมด - มีมาตรการที่จะลดการเสพติดสิ่งเหล่านี้ - ครั้วเรือนที่ยังมีการเล่นการพนันทุกชนิดมีไม่เกินร้อยละ 10 ของครั้วเรือนทั้งหมด - ไม่มีเยาวชนอายุ 18 ปีและต่ำกว่า มีเพศสัมพันธ์ก่อนเวลาอันสมควรในพื้นที่ - มีนโยบายและมาตรการที่จะช่วยเหลือคนไร้บ้านในพื้นที่ให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ - มีนโยบายและมาตรการที่จะช่วยเหลือบุคคลทุพพลภาพและคนชราที่ไร้ที่พึ่ง - มีมาตรการอุดหนุนเพิ่มเติมให้แก่คนจนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนคนจนที่ยังคงขาดแคลนมีมาตรการอุดหนุนเพิ่มเติมให้แก่คนจนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนคนจนที่ยังคงขาดแคลน
----	--	----	----	--

12	การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมให้ดียิ่งขึ้น			(1) อปท. มีส่วนร่วมในการลด ป้องกัน หรือบรรเทา ความทุกข์ยากของประชาชนในพื้นที่จากอุบัติเหตุ (น้ำท่วม โคลนถล่ม น้ำแล้ง วาตภัย อัคคีภัย) (2) อปท. มีส่วนร่วมในการสร้างฝายชะลอน้ำ หรือฝายแม้ว (3) อปท. มีส่วนร่วมในการจัดให้มีแหล่งน้ำสาธารณะใน หมู่บ้านต่างๆ (4) อปท. มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมให้แต่ละบ้าน รักษาความสะอาด นำอยู่ และปลอดภัย (5) อปท. ร่วมกับศาสนสถานต่างๆ จัดให้มีสถานที่ ปฏิบัติธรรมที่มีคุณภาพ (6) อปท. มีส่วนช่วยดูแลและป้องกันอุบัติเหตุทางถนน ภายในพื้นที่ (7) อปท. มีส่วนร่วมในการลด ป้องกัน หรือบรรเทา ความทุกข์ยากของประชาชนในพื้นที่จากอุบัติเหตุ (น้ำท่วม โคลนถล่ม น้ำแล้ง วาตภัย อัคคีภัย) (8) อปท. มีส่วนร่วมในการสร้างฝายชะลอน้ำ หรือฝายแม้ว (9) อปท. มีส่วนร่วมในการจัดให้มีแหล่งน้ำสาธารณะใน หมู่บ้านต่างๆ
----	---	--	--	--

				(10)อปท. มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมให้แต่ละบ้าน รักษาความสะอาด นำอยู่ และปลอดภัย (11)อปท. ร่วมกับศาสนสถานต่างๆ จัดให้มีสถานที่ ปฏิบัติธรรมที่มีคุณภาพ (12)อปท. มีส่วนช่วยดูแลและป้องกันอุบัติเหตุทางถนน ภายในพื้นที่
--	--	--	--	--

สรุป องค์การบริหารส่วนตำบลนาโเส มีผลการประเมินในระดับ “ไม่ผ่านเกณฑ์ ” ประเมิน ทั้งนี้เพราะ ถึงแม้จะมีค่าระดับคะแนนผลการประเมินเท่ากับ 65 คะแนน และมีผลรวมคะแนนของข้อ (ก) และ (ข) ต่ำกว่า 55 คะแนนอีกด้วย จึง “ไม่ผ่าน” เกณฑ์ประเมินที่จะเข้าสู่ระดับเข้าข่ายได้

5. เทศบาลตำบลโนนเปือย

(2) ระดับการบริหารงานที่สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	คะแนนที่ได้รับ	เหตุผล
1	การบริหารงานอย่างโปร่งใส มีธรรมาภิบาลและ ไม่มีการทำผิดกฎหมาย 1.ไม่มีความพยายามที่จะร่วมมือกันหาผลประโยชน์ระหว่างนายก อบท. ปลัด อบท. หัวหน้าช่าง อบท. และหัวหน้าคลัง อบท.	50 10	32 10	ไม่มีความพยายามที่จะร่วมมือกันหาผลประโยชน์ระหว่างนายก อบท. ปลัด อบท. หัวหน้าช่าง อบท. และหัวหน้าคลัง อบท. -มีการตรวจสอบถ่วงดุลระหว่างฝ่ายบริหารกับฝ่ายสภาฯ อย่างชัดเจนและไม่พบข้อมูลการทุจริตหรือการเรียกรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์จากบุคคลภายนอก -มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารผ่านกระบวนการตรวจสอบตามขั้นตอนและเปิดให้ประชาชนและหน่วยงานในพื้นที่เข้ามามีส่วนงานพัฒนาตำบลด้านต่างๆ เช่นการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล การเข้ามาเป็นกรรมการตรวจสอบ และตรวจรับโครงการพื้นฐาน เช่น ถนน ในหมู่บ้าน ประชาชนจะเข้ามาเป็นกรรมการในการติดตามและตรวจสอบทุกโครงการ

	2.ไม่มีการดำเนินงานใดที่ผิดกฎหมายและไม่ถูกร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ หรือหน่วยงานที่สูงกว่าในระดับอำเภอและจังหวัดอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่นายก อปท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	10	5	ไม่มีการดำเนินงานใดที่ผิดกฎหมายและไม่ถูกร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ หรือหน่วยงานที่สูงกว่าในระดับอำเภอและจังหวัดอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่นายก อปท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นเวลา 4 ปี
	3.ไม่มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบนับตั้งแต่นายก อปท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	10	5	ไม่มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบนับตั้งแต่นายก อปท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นเวลา 4 ปี
	4.เปิดประกวดราคาในโครงการอย่างโปร่งใสโดยตั้งราคาโครงการตามราคากลาง	20	12	เป็นระบบการประเมินที่ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่าโปร่งใส และมีเงินเหลือไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ของงบประมาณทั้งหมดของทุกโครงการ
2.	มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วมและประกาศให้ทุกภาคส่วนทราบล่วงหน้า เพื่อการตรวจสอบได้	20	13	
	(5) มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วม	12	5	มีการวางแผนและจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วมทั้ง 4 ฝ่าย แต่ภาคประชาชนมิได้ร่วมในการตัดสินใจในขั้นสุดท้าย

	(5) มีการประกาศแผนพัฒนาประจำปีให้ภาคี ทุกฝ่ายได้ทราบแผนในเทศบัญญัติ ล่วงหน้า	8	8	มีการจัดทำเทศบัญญัติที่ประกอบด้วยแผนพัฒนา ประจำปีให้ภาคีทุกฝ่ายได้ทราบล่วงหน้า
3.	มีงานโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพในท้องถิ่น ประกอบด้วย ถนน แหล่งน้ำเพื่อการบริโภคและ อุปโภค ไฟฟ้า และการสื่อสารคมนาคม	15	13	
	3.1ถนน	3		มีถนนเข้าถึงทุกหมู่บ้าน
	3.2 น้ำเพื่อการบริโภค	3	2	อปท. ส่งเสริมให้มีแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคทุกหมู่บ้าน
	3.3แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค (การเกษตร)	3	3	อปท. ส่งเสริมให้มีแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคทุกหมู่บ้าน
	3.4ไฟฟ้า	3	3	อปท. ส่งเสริม หรือประสานให้หมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้ทุก หมู่บ้าน
	3.5 โทรคมนาคม	3	3	อปท. ส่งเสริมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีบริการ โทรคมนาคมใช้ในหมู่บ้าน (รวมทั้งอินเทอร์เน็ตหมู่บ้าน) 2 หมู่บ้านขึ้นไป

4	มีการวางแผนการทำงานเพื่อส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น	15	10	อปท. ส่งเสริมให้กลุ่มเยาวชนอย่างน้อย 1 กลุ่ม กำหนดนโยบายร่วมกับชาวบ้านและนำมาเป็นนโยบายของอปท.และอปท. ส่งเสริมให้กลุ่มเยาวชนมากกว่า 2 กลุ่มทำงานตามความสนใจและมีจิตอาสา
5	การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งความสุข	50	36	-มีการจัดการความรู้อย่างสม่ำเสมออย่างน้อยเดือนละครั้ง และมีผลงานตามมาไม่น้อยกว่า 10 โครงการ -มีการอาสาช่วยทำงานระหว่างกันถึงแม้ไม่ได้มีการร้องขอ (อัตถจริยา) -สมาชิกทุกคนมีความยินดีต่อผลดีที่เพื่อนบุคลากรได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่การงาน -มีหลักในเรื่องทานภายในองค์กร -มีหลักในเรื่องปิยะวาจาภายในองค์กร -มีหลักในเรื่องสมานัตตาภายในองค์กร -สมาชิกในองค์กรไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ไม่มีภาระหนี้สินและปลอดจากอบายมุข -มีความสุขจากบรรยากาศของการทำงานในที่ทำงานเหมือนกับเป็นบ้านหลังที่ 2

6	งานโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม	20	11	-มีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยและมีจำนวนครูเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน -มีการกำจัดขยะและป้องกันการระบาดของหนู -มีการจัดการกับขยะในระดับหนึ่ง
7	งานด้านส่งเสริมอาชีพการเกษตรและวิสาหกิจชุมชน	15	12.5	-อปท. ส่งเสริมให้มีการตั้งกลุ่มเกษตรกรทำการเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งสนับสนุนให้มีศูนย์เรียนรู้ -อปท. ส่งเสริมให้ชาวบ้านจัดตั้งเป็นกลุ่มทำวิสาหกิจชุมชน พร้อมทั้งช่วยเหลือในด้านการตลาด อย่างน้อย 1 กลุ่ม
8	งานด้านสังคมและวัฒนธรรม	15	10	-อปท. ส่งเสริมให้มีกิจกรรม และจัดให้มีงานบุญประเพณีเป็นการใหญ่ประจำปีที่มีผู้เข้าร่วมงานทั้งในและนอกพื้นที่ไม่ต่ำกว่า 2 ครั้ง ต่อปี
9	การบริหารงานภายในองค์กรแห่งประโยชน์สุข	30	15	-สำหรับ อปท. ที่มีรายได้ไม่เกินปีละ 10 ล้านบาท ใช้เงินเพื่อการดังกล่าวได้ไม่เกินร้อยละ 35

10	มีการจัดการศึกษา สาธารณสุข และการจัดการ ขยะในระดับที่สูงขึ้น	20	11	-อปท. มีการจัดให้ หรือส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการแยก ขยะ และจัดให้มีธนาคารขยะ -อปท. จัดให้มีการจัดการศึกษาในระดับที่สูงกว่า การศึกษาปฐมวัย หรือมีนวัตกรรมที่สร้างสรรค์ทางการ ศึกษาอื่นๆ ให้แก่ประชาชนในพื้นที่เป็นที่ประจักษ์
11	มีการจัดการเพื่อลดปัญหาทางสังคมและเพิ่ม สวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้	30	16	-มีนโยบายและมาตรการที่จะขจัดหรือลดสารเสพติด เหล่านี้ในพื้นที่จนมีผู้เสพติดไม่เกินร้อยละ 1 ของ ประชากรทั้งหมด - มีมาตรการที่จะลดการเสพติดสิ่งเหล่านี้ - ครั้วเรือนที่ยังมีการเล่นการพนันทุกชนิดมีไม่เกินร้อยละ 10 ของครัวเรือนทั้งหมด -ไม่มีเยาวชนอายุ 18 ปีและต่ำกว่า มีเพศสัมพันธ์ก่อน เวลาอันสมควรในพื้นที่ - มีนโยบายและมาตรการที่จะช่วยเหลือคนไร้บ้านใน พื้นที่ให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ -มีนโยบายและมาตรการที่จะช่วยเหลือบุคคลทุพพลภาพ และคนชราที่ไร้ที่พึ่ง

12	การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมให้ดียิ่งขึ้น	20	20	อปท. มีส่วนร่วมในการลด ป้องกัน หรือบรรเทาความทุกข์ยากของประชาชนในพื้นที่จากอุบัติเหตุ (น้ำท่วม โคลนถล่ม น้ำแล้ง วาตภัย อัคคีภัย) อปท. มีส่วนร่วมในการสร้างฝายชะลอน้ำ หรือฝายแม้ว อปท. มีส่วนร่วมในการจัดให้มีแหล่งน้ำสาธารณะในหมู่บ้านต่างๆ อปท. มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมให้แต่ละบ้านรักษาความสะอาด น่าอยู่ และปลอดภัย อปท. ร่วมกับศาสนสถานต่างๆ จัดให้มีสถานที่ปฏิบัติธรรมที่มีคุณภาพ อปท. มีส่วนช่วยเหลือและป้องกันอุบัติเหตุทางถนนภายในพื้นที่
สรุป เทศบาลตำบลโนนเปือย มีผลการประเมินในระดับ “ไม่ผ่านเกณฑ์ ” ประเมิน ทั้งนี้เพราะ ถึงแม้จะมีค่าระดับคะแนนผลการประเมินเท่ากับ 68 คะแนน ต่ำกว่าเกณฑ์ประเมิน และมีผลรวมคะแนนของข้อ (ก) และ (ข) ต่ำกว่า 55 คะแนนอีกด้วย จึง “ไม่ผ่าน” เกณฑ์ประเมินที่จะเข้าสู่ระดับเข้าข่ายได้				

สภาพและระดับของการบริหารงานตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดบึงกาฬ

1. เทศบาลตำบลบึงโขงหลง

(2) ระดับการบริหารงานที่สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัด ที่	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	คะแนนที่ได้รับ	เหตุผล
1	การบริหารงานอย่างโปร่งใส มีธรรมาภิบาลและไม่มี การทำผิดกฎหมาย 1.ไม่มีความพยายามที่จะร่วมมือกันหาผลประโยชน์ ระหว่างนายก อบท. ปลัด อบท. หัวหน้าช่าง อบท. และ หัวหน้าคลัง อบท.	50 10	42 10	ไม่มีความพยายามที่จะร่วมมือกันหาผลประโยชน์ระหว่าง นายก อบท. ปลัด อบท. หัวหน้าช่าง อบท. และหัวหน้า คลัง อบท.และมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารผ่าน กระบวนการตรวจสอบตามขั้นตอนและไม่ปรากฏว่ามีการ เรียกรับหรือรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ร่วมกัน -เปิดเผยข้อมูลให้ประชาชนและหน่วยงานในพื้นที่เข้ามา มีส่วนในการตรวจสอบ และทางเทศบาลเองมีการจัดทำ ควบคุมภายใน เพื่อควบคุมการทุจริตต่างๆ -และชาวบ้านจะมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการต่างๆ ร่วมกับท้องถิ่น ตลอดจนการตรวจสอบโครงการที่ได้รับ งบประมาณสนับสนุนทั้งภายในและภายนอก

2.ไม่มีการดำเนินงานใดที่ผิดกฎหมายและไม่ถูกร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ หรือหน่วยงานที่สูงกว่าในระดับอำเภอและจังหวัดอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่นายก อปท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	10	7	ไม่มีการดำเนินงานใดที่ผิดกฎหมายและไม่ถูกร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ หรือหน่วยงานที่สูงกว่าในระดับอำเภอและจังหวัดอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่นายก อปท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นเวลา 2 ปี -การดำเนินงานได้มีการตรวจสอบอย่างโปร่งใสจากคณะกรรมการภายในและภายนอกและมีการดำเนินการตามแผนที่บรรจุไว้ในข้อบัญญัติอย่างเคร่งครัด -เป็นองค์กรที่ไม่ทำงานนอกเหนือจากกฎหมายที่มอบอำนาจให้ทำ -มีกลไกตรวจสอบการใช้อำนาจตามกฎหมาย และใช้กลไกดังกล่าวอย่างเคร่งครัด
3.ไม่มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบนับตั้งแต่นายก อปท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	10	5	ไม่มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบนับตั้งแต่นายก อปท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นเวลา 2 ปี -ดำเนินงานและกิจกรรมโครงการต่างๆตามระเบียบกฎหมายที่กำหนดอย่างเคร่งครัด ด้วยความสุจริตและโปร่งใส

	4.เปิดประกวดราคาในโครงการอย่างโปร่งใสโดยตั้งราคาโครงการตามราคากลาง	20	20	เป็นระบบการประเมินที่ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่าโปร่งใส -ในการดำเนินกิจกรรมโครงการต่างๆ รวมถึงการจัดซื้อจัดจ้างต่างๆจะใช้ฐานข้อมูลจากระบบบัญชีกลางทุกโครงการ -ดำเนินกิจกรรมโครงการตามที่กฎหมายกำหนดอย่างเคร่งครัด
2.	มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วม และประกาศให้ทุกภาคส่วนทราบล่วงหน้า เพื่อการตรวจสอบได้ (1) มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วม	20 12	20 12	-มีการวางแผนและจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วมทั้ง 4 ภาคประชาชนร่วมในการตัดสินใจขั้นสุดท้ายและร่วมสนับสนุนทรัพยากร -มีการจัดให้มีโครงการเทศบาลเคลื่อนที่เพื่อพบปะกับประชาชนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อรับฟังปัญหาข้อร้องเรียนรวมถึงความต้องการของประชาชนทั้ง 12 ชุมชน -มีการออกแบบแผนพัฒนาตำบลแบบมีส่วนร่วม ผ่านกระบวนการกลั่นกรองจากชาวบ้านในทุกๆเวลา

				-จัดเวทีสรุปแผนชุมชนโดยชุมชนทุกครั้งหลังมีการพบปะประชาชนในพื้นที่ โดยตัวแทนชุมชนละ 5-10 ท่าน -มีการทบทวนแผนชุมชน ให้ประชาชนได้ทราบถึงโครงการกิจกรรมที่ได้ดำเนินการแล้วในปีงบประมาณที่ผ่านมา
	(2) มีการประกาศแผนพัฒนาประจำปีให้ภาคีทุกฝ่ายได้ทราบแผนในเทศบัญญัติล่วงหน้า	8	8	-มีการจัดทำเทศบัญญัติที่ประกอบด้วยแผนพัฒนาประจำปีให้ภาคีทุกฝ่ายได้ทราบล่วงหน้า -มีการจัดทำรายงานแผนการพัฒนา เป็นรูปเล่มให้แต่ละชุมชนและรายงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถึงแผนพัฒนาของชุมชนนั้นๆ -มีการสรุปแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณตามแผนงานที่มีในเทศบัญญัติที่ชุมชนร่วมกันเสนอเข้ามา
3.	มีงานโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพในท้องถิ่น ประกอบด้วย ถนน แหล่งน้ำเพื่อการบริโภคและอุปโภค ไฟฟ้า และการสื่อสารคมนาคม	15	15	

	3.1ถนน	3	3	-มีถนนเข้าถึงทุกหมู่บ้านและคนในทุกหมู่บ้านมีความพึงพอใจ -เทศบาลตำบลบึงโขงหลงมีการทำถนน คสล.ให้ชุมชนได้มีการเข้าถึงจำนวนไม่น้อยกว่า 100 เส้น ทำให้ประชาชนมีความพอใจในการได้รับความสะดวกในการสัญจร
	3.2 น้ำเพื่อการบริโภค	3	3	-ประชาชนทุกหมู่บ้านมีความพึงพอใจในคุณภาพน้ำบริโภค -ชุมชนเทศบาลตำบลบึงโขงหลงมีโรงน้ำดื่มพระราชวังจำนวน 4 จุด -ชุมชนเทศบาลตำบลบึงโขงหลง มีน้ำปะปาชุมชนทั้ง 12 ชุมชน และมีประปาส่วนภูมิภาคใช้ครอบคลุมทุกชุมชน ทำให้มีน้ำเพียงพอต่อการบริโภค

	3.3แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค (การเกษตร)	3	3	-อปท. ส่งเสริมให้มีแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคทุกหมู่บ้าน -เขตชุมชนเทศบาลตำบลบึงโขงหลง มีแหล่งน้ำที่เอื้อต่อการเกษตรอยู่หลายจุด เช่น อ่างเก็บน้ำบึงโขงหลงหนองสิม ฝายน้ำล้นบ้านดงสว่าง ลำห้วยทราย ที่พาดผ่านหลายๆชุม ทำให้ประชาชนในชุมชนมีน้ำเพื่อการเกษตรได้ตลอดปี
	3.4ไฟฟ้า	3	3	-อปท. ส่งเสริม หรือประสานให้หมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้ทุกหมู่บ้าน -เทศบาลตำบลบึงโขงหลง มีแผนการขยายไฟฟ้าทุกปีเพื่อให้ชุมชนมีไฟฟ้าส่องสว่างใช้เพียงพอ ทั้งไฟฟ้าในที่อยู่ออาศัย การสัญจร ตลอดจนการเกษตร

	3.5 โทรคมนาคม	3	3	-อปท. ส่งเสริมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีบริการโทรคมนาคมใช้ในหมู่บ้าน (รวมทั้งอินเทอร์เน็ตหมู่บ้าน) 2 หมู่บ้านขึ้นไป -เทศบาลตำบลบึงโขงหลง ร่วมกับ ICT จัดตั้ง “ศูนย์เรียนรู้ชุมชน ICT ตำบลบึงโขงหลงชั้น 1 แห่ง” ทำให้ประชาชนเข้าถึงการใช้บริการอินเทอร์เน็ตชุมชน -มีจุดบริการเน็ตชุมชนอีก 1 แห่งที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนบ้านดงสว่าง
4	มีการวางแผนการทำงานเพื่อส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น	15	12	-เทศบาลตำบลบึงโขงหลง มีการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชน ในพื้นที่ เพื่อดำเนินงานกิจกรรมต่างๆร่วมกับชุมชน อาทิเช่น กิจกรรม อพม.น้อย กิจกรรมนักสังคมสงเคราะห์น้อย กิจกรรมผู้นำเยาวชนท้องถิ่นน้อย และเปิดโอกาสให้น้องๆที่สนใจงานบริการประชาชนได้มาร่วมสังเกตการณ์ ในช่วงปีภาคเรียน -เปิดรับสมัครนักเรียนฝึกงานจากสถาบันการศึกษาต่างๆ เพื่อศึกษาและเรียนรู้ทุกปี

5	การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งความสุข 1.มีการจัดการความรู้ภายในองค์กรอยู่เป็นประจำ	50	23	-มีการจัดการความรู้อย่างสม่ำเสมออย่างน้อยเดือนละครั้ง และมีผลงานตามมาไม่น้อยกว่า 10 โครงการ -เทศบาลตำบลบึงโขงหลงมีการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการทำงาน เช่น ความพอประมาณ ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น มีความยินดีกับเพื่อนร่วมงาน ไม่มีการอิจฉาริษยากันในองค์กร ความมีเหตุผล มีเหตุผลในการทำงาน ไม่ใช้ความรู้สึกส่วนตัวในการให้บริการและการปฏิบัติหน้าที่ การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว มีการเรียนรู้และกระตือรือร้นตลอดเวลาเพื่อรับการเปลี่ยนแปลงและเมื่อเจอปัญหาอุปสรรคในการทำงาน
	2.มีความรักสามัคคีในบรรดาผู้มีหน้าที่ร่วมกัน	10	5	

3.มีพื้นฐานความมีมูจิตาจิตและอุเบกขาของบุคลากรในองค์กร	10	5	-ผู้ใหญ่ในที่ทำงานสามารถวางจิตให้เป็นอุเบกขา. ในสถานการณ์ที่จำเป็นและมีใจที่เป็นกลางต่อลูกน้องไม่เอนเอียงฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง -ปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว -รู้จักวางเฉยและมีเหตุผลเสมอในการดำเนินงาน รับฟังข้อคิดเห็นจากเพื่อนร่วมงาน -มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันในองค์กรเพื่อพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน
4.มีผลการปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุในองค์กรอย่างครบถ้วน	10	5	-มีการนำหลักสังคหวัตถุ มาใช้ในการบริหารงานร่วมกันในองค์กร เพื่อการขับเคลื่อนงานแบบมีส่วนร่วมของทุกคนทั้งท้องถิ่นและท้องถิ่น
5.สมาชิกในองค์กรเป็นผู้ที่มีความสุข	10	6	-เทศบาลตำบลบึงโขงหลงมีการสร้างบรรยากาศในการทำงาน ให้เอื้อต่อสุขภาพจิตที่ดีของผู้ปฏิบัติงานและผู้มาติดต่องานตลอดเวลา -สมาชิกในองค์กรไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ไม่มีภาระหนี้สินและปลอดจากอบายมุข

6	งานโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม	20	18	
	1.งานด้านการศึกษา	10	10	-เทศบาลตำบลบึงโขงหลงมีโรงเรียนในสังกัด 1 โรงเรียน คือโรงเรียนอนุบาลบึงโขงหลง และมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 5 ศูนย์ มีการจัดจำนวนครูที่เหมาะสมและมีการจัดการเรียนการสอนให้สมองเด็กได้รับการพัฒนา สมวัยและมีความสุข -มีการจัดแผนการเรียนการสอนที่ชัดเจนอยู่ตลอด -มีการสนับสนุนเครือข่ายทางการศึกษาในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง และมีการบูรณาการการศึกษาร่วมกัน จัดเป็น ศูนย์สามวัยร่วมด้วย

	2.งานด้านสุขอนามัยและขยะ	10	8	-มีการกำจัดยุงลาย ป้องกันการระบาดของหนูและพาหะนำโรคทุกชนิดมาสู่ชุมชนอย่างได้ผลแบบมีส่วนร่วมทั้งชุมชน อสม. รพ.สต. ศูนย์สุขภาพชุมชน และโรงพยาบาล ช่วยคัดกรอง รักษา และร่วมป้องกันการระบาดในพื้นที่ -เทศบาลตำบลบึงโขงหลง มีการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง ด้วยการส่งเสริมการจัดตั้งธนาคารขยะทั้ง 12 ชุมชน ซึ่งกิจกรรมก็จะมีทั้งการคัดแยกขยะ การรับซื้อขยะ และการจัดสวัสดิการ
7	งานด้านส่งเสริมอาชีพการเกษตรและรัฐวิสาหกิจชุมชน 1.งานส่งเสริมอาชีพการเกษตร	15 7.5	15 7.5	-อปท. ส่งเสริมให้มีการตั้งกลุ่มเกษตรกรทำการเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งสนับสนุนให้มีศูนย์เรียนรู้ที่ ศูนย์พัฒนาอาชีพบ้านหนองสิม -อปท.จัดพื้นที่เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ๆไม่มีที่ทำกินได้มีพื้นที่ในการทำการเกษตร เช่นการปลูกผัก เลี้ยงปลา เลี้ยงไก่ -อปท.ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตจากการเกษตร ให้เป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน เช่นการแปรรูปกล้วย การแปรรูปปลา เป็นต้น

	2.งานส่งเสริมอาชีพในรูปแบบวิสาหกิจชุมชน	7.5	7.5	-อปท.ส่งเสริมให้ชาวบ้านจัดตั้งเป็นกลุ่มทำวิสาหกิจชุมชน พร้อมทั้งช่วยเหลือในด้านการตลาด มากกว่า 1 กลุ่มขึ้นไป -เปิดโอกาสให้กลุ่มต่างๆในชุมชน มีการจัดแจ้งเป็นสินค้า OTOP เพื่อส่งเสริมการขาย เช่น กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านโพธิ์หมากแข้ง กลุ่มสานหมวกจากตนกบ้านดงสว่าง กลุ่มทอเสื่อกกบ้านโนนสวรรค์ กลุ่มจักสานบ้านโนนหนามแท่ง
8	งานด้านสังคมและวัฒนธรรม	15	15	-เทศบาลตำบลบึงโขงหลงมีการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น อยู่เป็นประจำ เช่นการออกระเบียบให้เจ้าหน้าที่ในองค์กรแต่งชุดประจำถิ่นมาปฏิบัติงาน -ส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อสืบสาน เช่น วัฒนธรรมบุญเดือนสาม ของชุมชน ต.โพธิ์หมากแข้ง และชุมชนตำบลบึงโขงหลง -จัดประเพณีท้องถิ่นเป็นประจำทุกปี เช่นประเพณี สงกรานต์ ประเพณีบุญบั้งไฟ และสนับสนุนการแห่เทียนพรรษา

9	การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งประโยชน์สุข 1.มีการประหยัดค่าใช้จ่ายด้านเงินเดือนและค่าจ้างบุคลากรประจำเพื่อมีเงินเหลือไปใช้จ่ายเพื่อการพัฒนาต่างๆ ในพื้นที่มากขึ้น	30	25	-เทศบาลตำบลบึงโขงหลง มีการออกแบบการใช้จ่ายงบประมาณในทุกไตรมาส -มีการวางแผนการใช้จ่ายประมาณที่ชัดเจน มีการใช้จ่ายที่เหมาะสมกับสถานการณ์การคลังของเทศบาล -มีการใช้จ่ายงบประมาณโครงการในการจัดซื้อจัดจ้างตามราคากลาง -ทำให้มีเงินเหลือจ่ายเพื่อพัฒนาพื้นที่ และสามารถโอนงบประมาณเพื่อตั้งจ่ายรายการใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน -มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาคี เพื่อขอรับงบประมาณสนับสนุนโครงการต่างๆ เช่น พมจ. สสส. พอช. สปสช. อบจ. กรมทรัพย์ฯ กรมชลประทานฯ กระทรวงวัฒนธรรม หอการค้า กระทรวงแรงงาน เป็นต้น
---	--	----	----	--

	2.มีการบริหารเพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลมาจากนายก อบท. ท่านปัจจุบันได้รับการเลือกเข้ามาทำหน้าที่อย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 10 ปี /หรือมีระบบการคัดเลือกตามแนวทางประชาธิปไตยแบบสมานฉันท์	10	10	-นายกเทศมนตรีตำบลบึงโขงหลง เป็นนายกที่มาจากการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย และมีการดำรงตำแหน่งยาวนานถึง 10 ปี
10	มีการจัดการศึกษา สาธารณสุข และการจัดการขยะในระดับที่สูงขึ้น	20	20	
	1.การศึกษา	5	5	-อบท. จัดให้มีการจัดการศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษาปฐมวัย หรือมีนวัตกรรมที่สร้างสรรค์ทางการศึกษาอื่นๆ ให้แก่ประชาชนในพื้นที่เป็นที่ประจักษ์
	2.การสาธารณสุข	5	5	อบท. จัดให้มีการดูแลสุขภาพประชาชนในพื้นที่สูงกว่าการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคขั้นพื้นฐาน เช่น ดูแลโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลเอง หรือมีกิจกรรมดูแลสุขภาพบุคคลที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ เช่น ผู้สูงอายุ ผู้ที่ขาดผู้อุปการะ ผู้ที่อยู่ในภาวะพึ่งพิง เป็นต้น -จัดให้มี อพส.ดูแลผู้สูงอายุ และผู้ที่อยู่ในภาวะพึ่งพิง -มีผู้ดูแลคนพิการในชุมชน

	3.การจัดการขยะ	10	10	-เทศบาลตำบลบึงโขงหลง ส่งเสริมกิจกรรมการคัดแยกขยะ อย่างต่อเนื่อง -มีการเพิ่มมูลค่าขยะด้วยการนำมารีไซเคิล เป็นผลิตภัณฑ์ เช่นการประดิษฐ์ดอกไม้จากถุงน้ำยาปรับผ้านุ่ม -จัดให้มีการประกวดหมู่บ้านต้นแบบในการจัดการขยะ เป็นการสนับสนุนให้ชุมชนเป็นชุมชนจัดการตนเองได้ด้านขยะมูลฝอยในชุมชน
11	มีการจัดการเพื่อลดปัญหาทางสังคมและเพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้	30	18	
	1.การลดปัญหาทางสังคมต้องแก้ไขด้วยการช่วยลดอบายมุขในพื้นที่ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ประกอบด้วย การป้องกันและลดปัญหายาเสพติดที่ร้ายแรงและลดอบายมุขอื่นๆ	15	11	-มีการส่งเสริมให้ประชาชนในหมู่บ้านจัดตั้งกฎกติกาในหมู่บ้านและร่วมดำเนินการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด แต่ก็ยังพบว่าปัญหาทางสังคมที่ในบางครั้งต้องประสานให้เจ้าหน้าที่ทางการดำเนินการตามกฎหมาย

	1.1 ขจัดหรือลดยาเสพติดร้ายแรงในพื้นที่ อันประกอบด้วย ยาบ้า ยาไอซ์ ยาอี โคเคน และน้ำกระท่อม+สารเคมีที่เป็นพิษร้ายแรง	5	3	-ในพื้นที่เทศบาล ยังคงพบว่ามีเรื่องของยาเสพติดในพื้นที่อยู่ -จึงมีนโยบายและมาตรการที่จะขจัดหรือลดสารเสพติดเหล่านี้ในพื้นที่ ด้วยการร่วมมือกันในหน่วยงานภาคี เช่น สถานีตำรวจภูธรอำเภอบึงโขงหลง ปกครองบึงโขงหลง โรงพยาบาลบึงโขงหลง ฝ่ายงานป้องกันเทศบาลตำบลบึงโขงหลง -และยังมีการตรวจเลือดเพื่อหาสารเคมีในร่างกายของเกษตรกร ยังพบว่าประชากรมีสารเคมีในร่างกายอยู่หลายกลุ่ม เช่นกลุ่ม เกษตรกรชาวสวนยาง กลุ่มผู้ปลูกข้าว นาปราง -เทศบาลจึงมีการประชาสัมพันธ์ลัทธิณรงค์ให้ลดการใช้สารเคมีที่ก่อให้เกิดการสะสมในร่างกายตลอดเวลา
--	---	---	---	---

1.2ส่งเสริมให้มีการลด ละ เลิก การสูบบุหรี่และ เครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์	5	3	-เทศบาลร่วมกับวัดและสสส. จัดให้มีการประกวด หมู่บ้านศีล 5 -และมีการสนับสนุนงานศพปลอดเหล้าในชุมชน -แต่ก็ยังพบว่าประชาชนร้อยละ 40 ของพื้นที่ มีการสูบ บุหรี่ และดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
1.3ส่งเสริมให้มีการลด ละ เลิก การพนันทุกชนิดในพื้นที่	5	5	-เทศบาลตำบลบึงโขงหลง ยังพบว่ามีการเล่นการพนันใน ชุมชนถึงร้อยละ 50 ของพื้นที่ -เทศบาลมีการรณรงค์ ให้ชุมชนลดละเลิกการพนันทุก ชนิดในพื้นที่
2.เพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้ 2.1 ลดปัญหาเยาวชนอายุ 18 ปี และต่ำกว่า มี เพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร	15 2	6 1	-จากการขึ้นทะเบียนเด็กแรกเกิดในเขตเทศบาลตำบลบึง โขงหลง ทำให้พบว่ามีอัตราการเพิ่มปริมาณของคุณแม่ วัยใสถึงร้อยละ 2/ปี -เทศบาลร่วมกับหน่วยงานภาคี จัดโครงการ -โครงการอุ่นไอรักจากครอบครัว -โครงการ STOP TREEEN MOM -โครงการป้องกันการท้องไม่พร้อมในวัยรุ่น

	2.2ช่วยเหลือผู้ไร้บ้าน ไร้ที่พึ่ง ที่เป็นบุคคลทุพพลภาพ และคนชรา รวมทั้งคนจนที่มีชื่อในทะเบียนคนจนที่ยังคงขาดแคลน ให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ในชุมชน			
	2..2.1กรณีผู้ไร้บ้าน	5	2	-มีนโยบายและมาตรการที่จะช่วยเหลือคนไร้บ้านในพื้นที่ให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ -มีโครงการที่จะช่วยในการแก้ไขปัญหาพร้อมกับหน่วยงานอื่น เช่น พมจ. อบจ. พอช. ในรูปแบบโครงการ 1.โครงการบ้านมั่นคงชนบทฯ 2.โครงการบ้านพอเพียง 3.โครงการปรับสภาพบ้านผู้สูงอายุ 4.โครงการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยคนพิการ

	2.2.2กรณีผู้ไร้ที่พึ่งที่เป็นบุคคลทุพพลภาพและคนชรา	5	2	-มีนโยบายและมาตรการที่จะช่วยเหลือบุคคลทุพพลภาพและคนชราที่ไร้ที่พึ่ง ด้วยการจับมือกับหน่วยงานภาคี เช่น ศปก.จังหวัด พมจ. พอช. ด้วยการจัดกิจกรรมสำรวจข้อมูลคนไร้ที่พึ่ง การขอสนับสนุนงบประมาณช่วยเหลือ ผู้ประสบปัญหาทางสังคม เป็นต้น
	2.3คนจนที่มีชื่อในทะเบียนคนจนที่ยังขาดแคลน	3	1	-มีการจัดฝึกอบรมอาชีพให้กับคนจน เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นสามารถพึ่งพาตนเองได้ -มีการช่วยเหลือในกรณีที่หนัก เช่น ขอเงินส่งเสริมการประกอบอาชีพ เงินสนับสนุนการดำรงชีพ เป็นต้น

12	การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น	20	20	-อปท. มีส่วนร่วมในการลด ป้องกัน หรือบรรเทาความทุกข์ยากของประชาชนในพื้นที่จากอุบัติเหตุ -อปท. มีส่วนร่วมในการสร้างฝายกักเก็บน้ำไว้ใช้ -อปท. มีการจัดกิจกรรม 5 ส. ปลูกป่าเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลเป็นประจำทุกปีหรืออย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง -อปท. มีการส่งเสริมการอนุรักษ์แหล่งน้ำทางธรรมชาติ เพื่อส่งเสริมการเกษตร -อปท. มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมให้แต่ละบ้านรักษาความสะอาด น้ำอยู่ และปลอดภัยและเป็นชุมชนต้นแบบ -อปท. มีส่วนช่วยเหลือและป้องกันอุบัติเหตุทางถนนภายในพื้นที่ทั้งช่วงเวลากฎตามสถานที่ๆมีคนหนาแน่น เช่น ตลาดนัด ตลาดไนท์ และช่วงเทศกาลต่างๆ อาทิ เช่นโครงการเจ็ดวันอันตราย -อปท. มีส่วนร่วมในการจัดวางผังเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย ที่ทำการเกษตร และพื้นที่สำหรับกิจกรรมต่างๆ พร้อมทั้งป้องกันการบุกรุกจากภายนอก เพื่อความยั่งยืนของประชาชนในพื้นที่ในระยะยาว มีการจัดพื้นที่ให้ทำการเกษตรแบบพอเพียงฟรี ที่ศูนย์พัฒนาอาชีพบ้านหนองสิม
----	---	----	----	---

สรุป เทศบาลตำบลบึงโขงหลง มีผลการประเมินในระดับ “ผ่านเกณฑ์ ” ประเมินในระดับ “เข้าข่าย” ทั้งนี้เพราะมีค่าระดับคะแนนผล การประเมินอยู่
ระหว่าง 89 คะแนน และมีค่าคะแนนรวมผลการประเมินข้อ (ก) ละ (ข) ไม่ต่ำกว่า 55 คะแนน

2. เทศบาลตำบลปากคาด

(2) ระดับการบริหารงานที่สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	คะแนนที่ได้รับ	เหตุผล
1	การบริหารงานอย่างโปร่งใส มีธรรมาภิบาลและ ไม่มีการทำผิดกฎหมาย	50	32	
	1.ไม่มีความพยายามที่จะร่วมมือกันหาผลประโยชน์ระหว่างนายก อบท. ปลัด อบท. หัวหน้าช่าง อบท. และหัวหน้าคลัง อบท. 2.ไม่มีการดำเนินงานใดที่ผิดกฎหมายและไม่ถูกร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ หรือหน่วยงานที่สูงกว่าในระดับอำเภอและจังหวัดอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่นายก อบท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	10 10	10 5	-ไม่มีความพยายามที่จะร่วมมือกันหาผลประโยชน์ระหว่างนายก อบท. ปลัด อบท. หัวหน้าช่าง อบท. และหัวหน้าคลัง อบท. จากกิจกรรมโครงการที่ อบท. จัดหรือดำเนินการ ซึ่งจะมาการรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณทุกโครงการ พร้อมติดประกาศให้ประชาชนทั่วไปรับทราบเพื่อความโปร่งใส -ไม่มีการดำเนินงานใดที่ผิดกฎหมายและไม่ถูกร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ หรือหน่วยงานที่สูงกว่าในระดับอำเภอและจังหวัดอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่นายก อบท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นเวลา 2 ปี -พนักงานทุกคนในองค์กรปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบข้อกฎหมายกำหนดอย่างเคร่งครัด

	3.ไม่มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบนับตั้งแต่นายก อบท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	10	5	-มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบสถานะทางการเงินทุกปี ตามอำนาจหน้าที่ แต่ไม่พบข้อทุจริต ร้องเรียนเกี่ยวกับเงินทอง
	4.เปิดประกวดราคาในโครงการอย่างโปร่งใสโดยตั้งราคาโครงการตามราคากลาง	20	12	-ในการจัดทำดำเนินโครงการต่างๆจะใช้ราคากลางเป็นเกณฑ์มาตรฐาน -มีการเปิดประกวดราคาก่อนมีการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้สามารถตรวจได้ และมีความโปร่งใส -มีการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างท้องถิ่น
2.	มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วม และประกาศให้ทุกภาคส่วนทราบล่วงหน้า เพื่อการตรวจสอบได้	20	17	
	(6) มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วม	12	9	-จัดกิจกรรม เทศบาลเคลื่อนที่ในช่วงฤดูทำแผนชุมชนและทบทวนแผน เพื่อให้ชุมชนมีโอกาสเสนอข้อปัญหาหรือความต้องการ ตลอดจนหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน

	(6) มีการประกาศแผนพัฒนาประจำปีให้ภาคี ทุกฝ่ายได้ทราบแผนในเทศบัญญัติล่วงหน้า	8	8	-หลักจากมีการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อทำแผนพัฒนาจากทุก ชุมชนและทุกหน่วยงานภาคี ได้มีการประกาศใช้แผนให้ หน่วยงานภาคีทราบ เพื่อร่วมแก้ไขและปฏิบัติตามแผนใน ส่วนที่เกี่ยวข้อง -มีการจัดทำแผนชุมชนในลักษณะรูปเล่ม แจกคืนให้กับชุมชน ทุกชุมชน -มีการรายงานผลการจัดทำแผนให้หน่วยงานภาคีหรือระดับที่ สูงกว่าทราบทุกครั้ง
3.	มีงานโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพในท้องถิ่น ประกอบด้วย ถนน แหล่งน้ำเพื่อการบริโภคและ อุปโภค ไฟฟ้า และการสื่อสารคมนาคม 3.1 ถนน	15 3	12 2	-เทศบาลตำบลปากคาดมีการสร้างถนน คสล.ในพื้นที่ชุมชน เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงการบริการที่สะดวกในการสัญจรไปมา มากขึ้น -แต่ก็ยังไม่ครบทุกเส้น ยังพบว่ามีถนนบางเส้นยังเป็นถนน ดินแดง -มีแผนที่จะสร้างถนนให้ครอบคลุมทั้งชุมชน
	3.2 น้ำเพื่อการบริโภค	3	3	-ประชาชนทุกหมู่บ้านมีความพึงพอใจในคุณภาพน้ำบริโภค -มีโรงน้ำดื่มชุมชนเพียงพอต่อความต้องการ

	3.3 แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค (การเกษตร)	3	2	-อปท. ส่งเสริมให้มีแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคมากกว่าร้อยละ 50 ของหมู่บ้านที่มี -เทศบาลจัดให้มีปะปาชุมชนบริการให้ทั่วถึงทุกชุมชน
	3.4 ไฟฟ้า	3	3	-อปท. ส่งเสริม หรือประสานให้หมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้ทุกหมู่บ้าน -ประชาชนพอใจในการมีไฟฟ้าส่องสว่างที่ครบทุกชุมชน
	3.5 โทรคมนาคม	3	2	-ยังไม่มีอินเทอร์เน็ตชุมชน -อินเทอร์เน็ตประชารัฐก็ยังไม่ทั่วถึง
4	มีการวางแผนการทำงานเพื่อส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น	15	10	-เทศบาลมีการส่งเสริมให้กลุ่มสภาเด็กและเยาวชนร่วมกำหนดนโยบายร่วมกับชาวบ้านและนำมาเป็นแผนงานของเทศบาล
5	การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งความสุข	50	31	
	1.มีการจัดการความรู้ภายในองค์กรอยู่เป็นประจำ	10	10	-มีการจัดการความรู้ภายในองค์กรอย่างต่อเนื่องพร้อมทั้งส่งเสริมและยกระดับขีดความสามารถของบุคคลากร -ส่งเสริมสนับสนุนและให้ความรู้อย่างสม่ำเสมอทุกเดือน และมีการประเมินโครงการที่เกิดขึ้นเพื่อนำมาพัฒนาและต่อยอดต่อไป

	2.มีความรักสามัคคีในบรรดาผู้มีหน้าที่ร่วมกัน	10	5	-มีการอาสาช่วยทำงานระหว่างกันถึงแม้ไม่ได้มีการร้องขอ -บุคลากรในองค์กรสามารถปฏิบัติหน้าที่แทนกันได้มีการ บูรณาการดำเนินงานร่วมกันแบบเป็นองค์กรรวม
	3.มีพื้นฐานความมีมุทิตาจิตและอุเบกขาของ บุคลากรในองค์กร	10	5	-ผู้ใหญ่ในที่ทำงานสามารถวางจิตให้เป็นอุเบกขาใน สถานการณ์ที่จำเป็น
	4.มีผลการปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุในองค์กรอย่าง ครบถ้วน	10	5	-มีการนำเอาหลักสังคหวัตถุมาปรับใช้ในการทำงาน แต่ก็ไม่ สามารถนำมาใช้ได้ข้อ
	5.สมาชิกในองค์กรเป็นผู้ที่มีความสุข	10	6	-ในองค์กรยังพบว่าบุคลากรบางท่านมีหนี้สินล้นพ้นตัว ซึ่งส่งผลเสียบางครั้งในการทำงาน เนื่องจากสุขภาพจิตของ บุคลาการดังกล่าวไม่ดีนัก มีความวิตกกังวล
6	งานโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม	20	20	
	1.งานด้านการศึกษา	10	10	-มีการการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย มีจำนวนครูที่ เหมาะสมและมีการจัดการเรียนการสอนให้สมองเด็กได้รับการ พัฒนาสมวัยและมีความสุข
	2.งานด้านสุขอนามัยและขยะ	10	10	-มีการกำจัดขยะ ป้องกันการระบาดของพาหะนำโรคทุก ชนิดมาสู่ชุมชนอย่างได้ผล -มีการกำจัดขยะในพื้นที่อย่างได้ผล

7	งานด้านส่งเสริมอาชีพการเกษตรและรัฐวิสาหกิจชุมชน	15	15	
	1.งานส่งเสริมอาชีพการเกษตร	7.5	7.5	-เทศบาลมีการจัดโครงการฝึกอบรมอาชีพต่างๆตามความต้องการของชุมชน เช่น -ฝึกอบรมอาชีพและ/หรือจัดตั้งกลุ่ม -ฝึกอบรมการทำปุ๋ยและยาฆ่าแมลงชีวภาพ -ฝึกอบรมและส่งเสริมการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ตามพระราชดำริ
	2.งานส่งเสริมอาชีพในรูปแบบวิสาหกิจชุมชน	7.5	7.5	-ส่งเสริมการฝึกอบรมอาชีพและ/หรือจัดตั้งกลุ่ม
8	งานด้านสังคมและวัฒนธรรม	15	10	
	1.งานส่งเสริมด้านสังคมและวัฒนธรรม	15	10	-อบต.มีการส่งงานบุญประเพณีของชุมชน ทุกหมู่บ้าน อย่างต่อเนื่องทุกปีเช่นโครงการถวายเทียนบรรพชาสืบสานวัฒนธรรมประเพณีจัดงานบุญบั้งไฟประเพณี ลอยกระทง
9	การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งประโยชน์สุข	30	25	
	1.มีการประหยัดค่าใช้จ่ายด้านเงินเดือนและค่าจ้างบุคลากรประจำเพื่อมีเงินเหลือไปใช้จ่ายเพื่อการพัฒนาต่างๆ ในพื้นที่มากขึ้น	20	15	-อปท.มีแนวคิดในการจ้างพนักงานเท่าที่มีความจำเป็น และเพิ่มประสิทธิภาพของคนทำงาน เพื่อให้ได้ผลงานที่ออกมามีคุณภาพ และลดค่าใช้จ่ายด้านค่าจ้างลงเพื่อมีเงินเหลือไปใช้

				จ่ายเพื่อการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างเต็มที่
	2.มีการบริหารเพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลมาจากนายก อบท. ท่านปัจจุบันได้รับการเลือกเข้ามาทำหน้าที่อย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า 10 ปี /หรือมีระบบการคัดเลือกตามแนวทางประชาธิปไตยแบบสมานฉันท์	10	10	-มีการบริหารงานเพื่อให้ประชาชนได้ประโยชน์สูงสุด -พยายามพัฒนาพื้นที่อย่างต่อเนื่อง อาจจะติดขัดในเรื่องของงบประมาณจึงไม่สามารถทำตามความต้องการของประชาชนได้ทั้งหมด
10	มีการจัดการศึกษา สาธารณสุข และการจัดการขยะ ในระดับที่สูงขึ้น	20	16	
	1.การศึกษา	5	5	-สนับสนุนเครือข่ายทางการศึกษา -หลักสูตรของโรงเรียนเทศบาลปากคาด ได้รับการปรับปรุงให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น -เด็กนักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านให้ดียิ่งขึ้น - โรงเรียนเทศบาลได้มีระบบอินเทอร์เน็ต ใช้ในการเรียนการสอนและติดต่อสื่อสาร

	2.การสาธารณสุข	5	5	-เทศบาลมีการส่งเสริมเรื่องของสาธารณสุขชุมชนด้วยวิธีการต่างๆไม่ว่าจะเป็นการจัดโครงการ การร่วมหน่วยงานภาคีในการแก้ไขปัญหাসุภาพชุมชน การจัดระเบียบชุมชน เช่น -โครงการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับโรคไม่ติดต่อที่เป็นแล้วป่วยเรื้อรัง (NCDs) -โครงการทัศนศึกษาดูงานนอกสถานที่เกี่ยวกับงานด้านสาธารณสุขมูลฐานและสิ่งแวดล้อม
	3.การจัดการขยะ	10	6	-อปท.ควรมีการจัดการขยะตั้งแต่ ต้นทาง เพื่อลดปัญหาขยะในชุมชน และควรมีการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอย
11	มีการจัดการเพื่อลดปัญหาทางสังคมและเพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้	30	20	
	1.การลดปัญหาทางสังคมต้องแก้ไขด้วยการช่วยลดอบายมุขในพื้นที่ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ประกอบด้วย การป้องกันและลดปัญหายาเสพติดที่ร้ายแรงและลดอบายมุขอื่นๆ	15	11	-เทศบาลควรมีโครงการอย่างต่อเนื่องเพื่อแก้ไขปัญหอบายมุขในชุมชน เช่นโครงการหมู่บ้านศีล 5 งานศพปลอดเหล้า. เป็นต้น

1.1 จัดหรือลดยาเสพติดร้ายแรงในพื้นที่ อันประกอบด้วย ยาบ้า ยาไอซ์ ยาอี โคเคน และน้ำกระท่อม+สารเคมีที่เป็นพิษร้ายแรง	5	4	-มีนโยบายที่จะจัดหรือลดสารเสพติดร้ายแรงเหล่านี้ในพื้นที่ -มีนโยบายและมาตรการที่จะจัดหรือลดสารเสพติดเหล่านี้ในพื้นที่จนมีผู้เสพติดให้หมดไปในอนาคต
1.2 ส่งเสริมให้มีการลด ละ เลิก การสูบบุหรี่และเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์	5	4	-มีนโยบายที่ชัดเจนที่จะลดการสูบบุหรี่และการดื่มเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ในพื้นที่(โดยมีการจัดทำธรรมนูญตำบล ว่าด้วยการลด ละ เลิก การสูบบุหรี่และเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ อย่างชัดเจน)
1.3 ส่งเสริมให้มีการลด ละ เลิก การพนันทุกชนิดในพื้นที่	5	3	-ควรจัดให้มีการป้องกันและปราบปรามอย่างจริงจังในชุมชน -สร้างจิตสำนึกที่ดีต่อคนในชุมชน -หากิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
2.เพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้ 2.1 ลดปัญหาเยาวชนอายุ 18 ปี และต่ำกว่า. มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร	15 5	1	-มีนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนที่จะลดปัญหาเยาวชนอายุ 18 ปีและต่ำกว่า มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร -ส่งเสริมกิจกรรม TO BE NUMBER ONE เป็นโครงการช่วยเชื่อมโยงและพัฒนาการใช้เวลาว่างของเด็ก
2.2 ช่วยเหลือผู้ไร้บ้าน ไร้ที่พึ่ง ที่เป็นบุคคลทุพพลภาพ และคนชรา รวมทั้งคนจนที่มีชื่อในทะเบียนคน	5	5	-มีนโยบายในการช่วยเหลือหรือจัดสรรที่ให้อาศัยอยู่สำหรับคนไร้บ้าน

	จนที่ยังคงขาดแคลน ให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ในชุมชน			-มีการประสานหน่วยงานภาคีเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ลดน้อยลงในชุมชน
	2.3 กรณีผู้ไร้ที่พึ่งที่เป็นบุคคลทุพพลภาพและคนชรา	5	2	-มีนโยบายและมาตรการที่จะช่วยเหลือบุคคลทุพพลภาพและคนชราที่ไร้ที่พึ่ง
12	การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมให้ดียิ่งขึ้น	20	20	-อปท. มีส่วนร่วมในการลด ป้องกัน หรือบรรเทาความทุกข์ยากของประชาชนในพื้นที่ -อปท. มีส่วนร่วมในการลด ป้องกัน หรือบรรเทาความทุกข์ยากของประชาชนในพื้นที่จากอุบัติเหตุ (น้ำท่วม โคลนถล่ม น้ำแล้ง วาตภัย อัคคีภัย) -อปท. มีส่วนร่วมในการจัดให้มีแหล่งน้ำสาธารณะในหมู่บ้านต่างๆ -อปท. ร่วมกับศาสนสถานต่างๆ จัดให้มีสถานที่ปฏิบัติธรรมที่มีคุณภาพ -อปท. มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมให้แต่ละบ้านรักษาความสะอาด นานอยู่ และปลอดภัย

สรุป เทศบาลตำบลปากคาด อยู่ในระดับ “เข้าข่าย” เนื่องจากได้ คะแนนรวม 74 คะแนน และคะแนนรวมในข้อ ก.และ ข รวม 59 คะแนน ซึ่งผ่านเงื่อนไข
คะแนนในข้อ ก. และ ข. รวมกันไม่ต่ำกว่า 55 คะแนน

3. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองทุ่ม

(2) ระดับการบริหารงานที่สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	คะแนนที่ได้รับ	เหตุผล
1	การบริหารงานอย่างโปร่งใส มีธรรมาภิบาลและ ไม่มีการทำผิดกฎหมาย	50	37	
	1.ไม่มีความพยายามที่จะร่วมมือกันหาผลประโยชน์ ระหว่างนายก อบท. ปลัด อบท. หัวหน้าช่าง อบท. และหัวหน้าคลัง อบท.	10	10	-นายก อบต. ปลัด หัวหน้าช่าง หัวหน้าคลัง หรือเจ้าหน้าที่ พนักงานทุกระดับ ไม่มีแนวความคิดที่ร่วมมือกันหาผลประโยชน์ จากงานต่างๆที่ทาง อบต.ดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความ โปร่งใสมีการตีประกาศ หรือประกาศทางเว็บไซต์ของ อบต.
	2.ไม่มีการดำเนินงานใดที่ผิดกฎหมายและไม่ถูก ร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ หรือ หน่วยงานที่สูงกว่าในระดับอำเภอและจังหวัดอย่าง ต่อเนื่องนับตั้งแต่นายก อบท. ท่านปัจจุบันดำรง ตำแหน่ง	10	7	-ไม่เคยดำเนินงานที่ผิดกฎหมายและไม่เคยถูกร้องเรียนต่อ หน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ อาจจะมีการประชาชนที่ไม่ พอใจในการดำเนินงานบางส่วนที่ไม่ได้ตามความต้องการแต่ ไม่ถึงขั้นร้องเรียน หรือฟ้องร้อง อบต.ในการดำรงตำแหน่ง ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเวลา 4 ปี

	3.ไม่มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบนับตั้งแต่นายก อบท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	10	5	-มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบการดำเนินงาน ของ อบต.ทุกปีตามอำนาจหน้าที่และภารกิจ
	4.เปิดประกวดราคาในโครงการอย่างโปร่งใสโดยตั้งราคาโครงการตามราคากลาง	20	15	-อบต.มีการเปิดประกวดราคาในโครงการอย่างโปร่งใสโดยตั้งราคาโครงการตามราคากลาง -มีระบบการประเมินที่ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่าโปร่งใส -ไม่มีปัญหาเงินทอน
2.	มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วม และประกาศให้ทุกภาคส่วนทราบล่วงหน้า เพื่อการตรวจสอบได้ มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วม	20 12	17 9	-มีการวางแผนและจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วม ภาคประชาชน เข้ามามีส่วนในการเสนอความคิดเห็น แต่ไม่ถึงขั้นร่วมตัดสินใจขั้นสุดท้ายของการจัดทำแผน
	(2) มีการประกาศแผนพัฒนาประจำปีให้ภาคีทุกฝ่ายได้ทราบแผนในเทศบัญญัติล่วงหน้า	8	8	-เมื่อมีการจัดแผนชุมชนและรวบรวมข้อมูล ข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากชุมชนเรียบร้อยแล้ว ทางอบต.มีการจัดทำสรุปเล่มสรุปแผนแต่ละหมู่บ้านและแผนรวมของ อบท.และจัดส่งรายงานให้หน่วยงานภาคีทราบเป็นลำดับต่อไป

3.	มีงานโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพในท้องถิ่น ประกอบด้วย ถนน แหล่งน้ำเพื่อการบริโภคและอุปโภค ไฟฟ้า และการสื่อสารคมนาคม	15	12	
	3.1 ถนน	3	3	-อบต.หนองหุ้ม จัดให้มีถนนเข้าถึงและเพียงพอต่อความต้องการของชุมชน
	3.2 น้ำเพื่อการบริโภค	3	3	-ประชาชนมีโรงน้ำดื่มในชุมชน ทำให้ประชาชนไม่ขาดแคลนน้ำในการบริโภค
	3.3 แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค (การเกษตร)	3	2	-ถึงแม้ เขตพื้นที่ อบต.หนองหุ้มจะมีทั้ง “เบ็งเค็ง” ที่เป็นแหล่งน้ำขนาดใหญ่และมีแม่น้ำสงครามไหลผ่าน แต่ยังคงพบว่า น้ำในการทำเกษตรยังคงไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร -อบต.จึงมีนโยบายขุดลอกหนองบึงเค็งเพื่อให้มีขนาดใหญ่และลึกเพื่อรองรับปริมาณน้ำฝนได้ในปริมาณที่สูงขึ้น และเกษตรกรสามารถผันน้ำขึ้นไปใช้เพื่อการเกษตรได้ตลอดปี

	3.4 ไฟฟ้า	3	3	-เทศบาลมีการจัดให้มีไฟฟ้าส่องสว่างให้เพียงพอต่อความต้องการของชุมชน ทุกชุมชน
	3.5 โทรคมนาคม	3	3	-อปท. ส่งเสริมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีบริการโทรคมนาคมใช้ในหมู่บ้าน (รวมทั้งอินเทอร์เน็ตหมู่บ้าน) 2 หมู่บ้านขึ้นไป
4	มีการวางแผนการทำงานเพื่อส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น	15	12	-อบต.มีกลุ่มสภาเด็กที่ฯ คอยช่วยเหลืองานและส่วนร่วมในการทำงาน
5	การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งความสุข	50	43	
	1.มีการจัดการความรู้ภายในองค์กรอยู่เป็นประจำ	10	7	-มีการจัดการความรู้อย่างสม่ำเสมออย่างน้อยเดือนละครั้ง และมีผลงานตามมาไม่น้อยกว่า 10 โครงการ
	2.มีความรักสามัคคีในบรรดาผู้มีหน้าที่ร่วมกัน	10	10	-ในการทำงานไม่มีการแบ่งแยกฝ่าย บุคลากรทำงานด้วยความเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน -มีการอาสาช่วยทำงานระหว่างกันถึงแม้ไม่ได้มีการร้องขอ
	3.มีพื้นฐานความมีมุทิตาจิตและอุเบกขาของบุคลากรในองค์กร	10	10	-เจ้าหน้าที่ พนักงาน ทุกคน มีความยินดีต่อเพื่อนร่วมงานที่ได้รับผลงานหรือการยกย่องจากการปฏิบัติหน้าที่การงาน ผู้ใหญ่ในที่ทำงานสามารถวางใจให้ทำงานที่มีความรับผิดชอบสูง

	4.มีผลการปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุในองค์กรอย่างครบถ้วน	10	10	-มีหลักการนำหลักสังคหวัตถุ มาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อลดการขัดแย้งในองค์กร
	5.สมาชิกในองค์กรเป็นผู้ที่มีความสุข	10	6	-ยังมีบุคลากรบางท่านในองค์กรมีภาระหนี้สิน -พบว่ามือบายमुख เช่นดื่มสุรา หรือการพนันบ้างในบางครั้ง
6	งานโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม	20	16	
	1.งานด้านการศึกษา	10	10	-มีการจัดการการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย มีจำนวนครูที่เหมาะสม -มีการจัดการเรียนการสอนให้สมองเด็กได้รับการพัฒนาสมวัยและมีความสุข -เด็กในพื้นที่มีโภชนาการที่ดี
	2.งานด้านสุขอนามัยและขยะ	10	6	-มีการกำจัดขยะและป้องกันการระบาดของโรคติดต่อในชุมชนอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง -มีการจัดการกับขยะในระดับหนึ่ง -ยังพบปัญหาขยะเกลื่อนกลาดในชุมชนบางจุด ซึ่งแก้ไขได้บ้างเป็นครั้งคราว

7.	งานด้านส่งเสริมอาชีพการเกษตรและรัฐวิสาหกิจชุมชน	15	12.5	
	1.งานส่งเสริมอาชีพการเกษตร	7.5	7.5	-อบต.หนองทุ่ม มีการจัดกิจกรรมโครงการด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพอยู่เป็นประจำ อาทิเช่น 1.โครงการฝึกอาชีพจักสานให้กับผู้สูงอายุและประชาชนทั่วไป 2.โครงการพัฒนาอาชีพให้กับคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ
	2.งานส่งเสริมอาชีพในรูปแบบวิสาหกิจชุมชน	7.5	5	-อบต.หนองทุ่มมีการรวมกลุ่ม ในรูปแบบวิสาหกิจชุมชนแค่กลุ่มเดียวคือกลุ่มทอผ้าคราม
8	งานด้านสังคมและวัฒนธรรม	15	10	
	1.งานส่งเสริมด้านสังคมและวัฒนธรรม	15	10	-อบต. มีการส่งงานบุญประเพณีของชุมชน ทุกหมู่บ้าน อย่างต่อเนื่องทุกปีเช่นโครงการแข่งเรือ บุญบั้งไฟ ลอยกระทง สงกรานต์

9	การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งประโยชน์สุข	30	20	
	1.มีการประหยัดค่าใช้จ่ายด้านเงินเดือนและค่าจ้างบุคลากรประจำเพื่อมีเงินเหลือไปใช้จ่ายเพื่อการพัฒนาต่างๆ ในพื้นที่มากขึ้น	20	10	-อบต.หนองทุ่มควรมีแนวคิดในการจ้างพนักงานเท่าที่มีความจำเป็น และเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงาน เพื่อจะได้ผลงานที่ออกมามีคุณภาพ และลดค่าใช้จ่ายด้านค่าจ้างลงเพื่อมีเงินเหลือไปใช้จ่ายเพื่อการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างเต็มที่
	2.มีการบริหารเพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลมาจากนายก อบท. ท่านปัจจุบันได้รับการเลือกเข้ามาทำหน้าที่อย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 10 ปี /หรือมีระบบการคัดเลือกตามแนวทางประชาธิปไตยแบบสมานฉันท์	10	10	-มีการบริหารเพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลมาจากนายก อบท. ท่านปัจจุบันได้รับการเลือกเข้ามาทำหน้าที่อย่างต่อเนื่องและมีระบบการคัดเลือกตามแนวทางประชาธิปไตยแบบสมานฉันท์
10	มีการจัดการศึกษา สาธารณสุข และการจัดการขยะในระดับที่สูงขึ้น	20	14	
	1.การศึกษา	5	5	-อบต.หนองทุ่มมีการส่งเสริมการเรียนการสอนที่ชัดเจน -มีแผนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน -มีครูในอัตราส่วนเท่าที่กระทรวงการศึกษากำหนด -มีการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ

	2.การสาธารณสุข	5	5	-อบต.หนองทุ่ม มีการจัดการด้านสาธารณสุขอย่างเป็นรูปธรรม ไม่ว่าจะเป็นตลาดสดน้ำซ้อย
	3.การจัดการขยะ	10	4	-มีการจัดการขยะที่ไม่สร้างปัญหาแก่อสิ่งแวดล้อม เช่น มีการเก็บขยะและมีการฝังกลบแบบถูกสุขอนามัย หรือมีเตาเผาขยะ หรือมีการผลิตไฟฟ้าจากขยะโดยไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ
11	มีการจัดการเพื่อลดปัญหาทางสังคมและเพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้	30	18	
	1.การลดปัญหาทางสังคมต้องแก้ไขด้วยการช่วยลดอบายมุขในพื้นที่ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ประกอบด้วย การป้องกันและลดปัญหายาเสพติดที่ร้ายแรงและลดอบายมุขอื่นๆ	15	9	-มีนโยบายที่จะขจัดหรือลดสารเสพติดร้ายแรงเหล่านี้ในพื้นที่ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานตำรวจ - มีนโยบายและมาตรการที่จะขจัดหรือลดสารเสพติดเหล่านี้ในพื้นที่จนมีผู้เสพติดให้หมดไปในอนาคต
	1.1ขจัดหรือลดยาเสพติดร้ายแรงในพื้นที่ อันประกอบด้วย ยาบ้า ยาไอซ์ ยาอี โคเคน และน้ำกระท่อม+สารเคมีที่เป็นพิษร้ายแรง	5	3	-จากการสำรวจยังพบที่มีการเสพยาเสพติดในชุมชน -อบต.ควรมีนโยบายและมาตรการที่จะขจัดหรือลดสารเสพติดเหล่านี้ในพื้นที่
	1.2ส่งเสริมให้มีการลด ละ เลิก การสูบบุหรี่และเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์	5	3	-จากการสำรวจและการลงพื้นที่ยังพบว่า ยังมีการสูบบุหรี่อยู่หลายคน และมีกลุ่มผู้ติดสุราเรื้อรัง

	1.3ส่งเสริมให้มีการลด ละ เลิก การพนันทุกชนิดในพื้นที่	5	3	- อบต.ควร หามาตรการเด็ดขาดเพื่อส่งเสริมให้มีการลด ละ เลิก การพนันทุกชนิด - หาพื้นที่ในการแสดงออกหรือส่งเสริมอาชีพเพื่อให้มีการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
	2.เพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้	15	9	
	2.1ลดปัญหาเยาวชนอายุ 18 ปี และต่ำกว่า มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร	5	1	- ในพื้นที่ อบต.หนองทุ่ม ยังพบว่ามีอัตราการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรอยู่มาก - หน่วยงานภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีมาตรการที่เด็ดขาดในการลดปริมาณลง เพราะอัตราสูงขึ้นทุกเดือน
	2.2 ช่วยเหลือผู้ไร้บ้าน ไร้ที่พึ่ง ที่เป็นบุคคลทุพพลภาพ และคนชรา รวมทั้งคนจนที่มีชื่อในทะเบียนคนจนที่ยังคงขาดแคลน ให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ในชุมชน	5		
	2..2.1 กรณีผู้ไร้บ้าน	5	2	-ทาง อบต.หนองทุ่ม ร่วมกับ หน่วยงานภาคี เช่น พอช. พมจ. อบจ. ในการสนับสนุนงบประมาณสร้างบ้านให้กับผู้ยากไร้ แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อผู้เดือดร้อน
	2.3 กรณีผู้ไร้ที่พึ่งที่เป็นบุคคลทุพพลภาพและคนชรา	3	2	-อบต.ได้มีการช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง แต่ยังคงพบว่ามีบุคคลเหล่านี้อีกจำนวนมาก

12	การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น -กิจกรรมในข้อย่อยๆ เหล่านี้จะต้องมีคะแนนรวมกันไม่เกิน 20 คะแนน ถ้าได้เกิน 20 คะแนน ให้นับคะแนนรวมเพียง 20 คะแนน	20	20	-อปท. มีส่วนร่วมในการลด ป้องกัน หรือบรรเทาความทุกข์ยากของประชาชนในพื้นที่จากอุบัติเหตุ (น้ำท่วม น้ำแล้ง วาตภัย อัคคีภัย) -อปท. มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการปลูกต้นไม้หรือสร้างพื้นที่สีเขียวให้เพิ่มมากขึ้นในพื้นที่ -อปท. มีส่วนร่วมในการจัดให้มีแหล่งน้ำสาธารณะในหมู่บ้านต่างๆ -อปท. มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมให้แต่ละบ้านรักษาความสะอาด นำอยู่ และปลอดภัย -อปท. มีส่วนร่วมในการจัดหา หรือทำให้มีพื้นที่สาธารณะเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจของประชาชนให้มากขึ้น -อปท. ร่วมกับศาสนสถานต่างๆ จัดให้มีสถานที่ปฏิบัติธรรมที่มีคุณภาพ -อปท. มีส่วนช่วยเหลือและป้องกันอุบัติเหตุทางถนนภายในพื้นที่
สรุป องค์การบริหารส่วนตำบลหนองทุ่ม อยู่ในระดับ “เข้าข่าย” เนื่องจากได้คะแนนรวม 74 และคะแนนรวมในข้อ ก. และ ข. 62 คะแนน ซึ่งผ่านเงื่อนไขคะแนนในข้อ ก. และ ข. รวมกันไม่ต่ำกว่า 55 คะแนน				

4. องค์การบริหารส่วนตำบลวังชมภู

(2) ระดับการบริหารงานที่สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	คะแนนที่ได้รับ	เหตุผล
1	การบริหารงานอย่างโปร่งใส มีธรรมาภิบาลและไม่มีการทำผิดกฎหมาย	50	32	
	1.ไม่มีความพยายามที่จะร่วมมือกันหาผลประโยชน์ระหว่างนายก อบท. ปลัด อบท. หัวหน้าช่าง อบท. และหัวหน้าคลัง อบท.	10	10	-นายก อบต. ปลัด หัวหน้าช่าง หลังหน้าคลัง หรือเจ้าหน้าที่ พนักงานทุกระดับ ไม่มีแนวความคิดที่ร่วมมือกันหาผลประโยชน์จากงานต่างๆที่ทาง อบต.ดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความโปร่งใสมีการติดประกาศ หรือประกาศทางเว็บไซต์ของ อบต.
	2.ไม่มีการดำเนินงานใดที่ผิดกฎหมายและไม่ถูกร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ หรือหน่วยงานที่สูงกว่าในระดับอำเภอและจังหวัดอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ นายก อบท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	10	7	-พบมีการร้องเรียนบ้างบางเรื่องเช่นเรื่องน้ำท่วมขัง

	3.ไม่มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบนับตั้งแต่นายก อบท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	10	5	-มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบการดำเนินงาน ของ อบต.ทุกปี
	4.เปิดประกวดราคาในโครงการอย่างโปร่งใส โดยตั้งราคาโครงการตามราคากลาง	20	10	-มีการเปิดเผยการประกวดราคาในโครงการอย่างโปร่งใส โดยตั้งราคากลางตามระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ
2.	มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วม และประกาศให้ทุกภาคส่วนทราบล่วงหน้า เพื่อการตรวจสอบได้	20	13	
	(1) มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วม	12	5	-มีการจัด อบต.เคลื่อนที่เพื่อพบปะกับประชาชนเพื่อทบทวนแผน และรับฟังความต้องการของชุมชนร่วมกัน -ให้ประชาชนเป็นคนออกแบบแนวทางแก้ไขปัญหาแล้วจัดเวทีถกแถลงโครงการเพื่อได้แผนที่มีคุณภาพ
	(2) มีการประกาศแผนพัฒนาประจำปีให้ภาคีทุกฝ่ายได้ทราบแผนในเทศบัญญัติล่วงหน้า	8	8	-มีการจัดทำรูปเล่มเพื่อรายงานแผนให้ภาคีทุกฝ่ายทราบ -มีการประกาศใช้แผนตามที่ได้บันจุลงในเทศบัญญัติแล้ว

3.	มีงานโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพในท้องถิ่น ประกอบด้วย ถนน แหล่งน้ำเพื่อการบริโภคและอุปโภค ไฟฟ้า และการสื่อสารคมนาคม	15	11	
	3.1 ถนน	3	2	-มีถนนเข้าถึงชุมชนแต่ยังไม่ครอบคลุมทั้งชุมชน
	3.2 น้ำเพื่อการบริโภค	3	2	-มีโรงน้ำดื่มเพื่อให้บริการกับชุมชน น้ำได้รับรองมาตรฐานที่ปลอดภัย
	3.3 แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค (การเกษตร)	3	2	-มีแหล่งน้ำที่เพียงพอต่อการเกษตร อบต.มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการเกษตรเพื่อขุดบ่อน้ำในไร้ให้ประชาชน. ส่งเสริมให้มีแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคมากกว่าร้อยละ 50 ของหมู่บ้านที่มี
	3.4 ไฟฟ้า	3	3	-อบต. ประสานให้หมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้ทุกหมู่บ้านเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับชุมชนและจัดหาไฟส่องสว่างตามถนนในหมู่บ้าน
	3.5 โทรคมนาคม	3	2	-อบต. มีการส่งเสริมประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้าน ให้มีบริการโทรคมนาคมใช้ในหมู่บ้าน (รวมทั้งอินเทอร์เน็ตหมู่บ้าน) อย่างน้อย 1 หมู่บ้าน ซึ่งเป็นไปตามนโยบายของภาครัฐ
4	มีการวางแผนการทำงานเพื่อส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น	15	7	-อบต. ส่งเสริมให้กลุ่มสภาเด็กและเยาวชน มีส่วนร่วมกำหนดนโยบายร่วมกับชาวบ้านและนำมาเป็นแผนงานของ อบต.

5	การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กร แห่งความสุข	50	38	
	1.มีการจัดการความรู้ภายในองค์กรอยู่เป็น ประจำ	10	7	-มีการจัดการความรู้ภายในองค์กรอย่างต่อเนื่องพร้อมทั้งส่งเสริม และยกระดับขีดความสามารถของบุคลากรและ ส่งเสริมสนับสนุนและให้ความรู้อย่างสม่ำเสมอทุกเดือน และมีการ ประเมินโครงการที่เกิดขึ้นเพื่อนำมาพัฒนาและต่อยอดต่อไป
	2.มีความรักสามัคคีในบรรดาผู้มีหน้าที่ ร่วมกัน	10	5	-มีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสามัคคี มีจิตใจเอื้อเฟื้อต่อกัน ไม่มี การแบ่งแยก
	3.มีพื้นฐานความมีมูทิตาจิตและอุเบกขาของ บุคลากรในองค์กร	10	5	-สมาชิกทุกคนมีความยินดีต่อผลดีที่เพื่อนบุคลากรได้รับจากการ ปฏิบัติหน้าที่การทำงานไม่มีความอิจฉาริษยากัน
	4.มีผลการปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุใน องค์กรอย่างครบถ้วน	10	5	-มีการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุเพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีในการ ทำงานร่วมกันหลายฝ่าย
	5.สมาชิกในองค์กรเป็นผู้ที่มีความสุข	10	6	-มีความสุขจากบรรยากาศของการทำงานในที่ทำงานเหมือนกับ เป็นบ้านหลังที่ 2 -แต่ยังพบว่าพนักงานส่วนมากมีหนี้สิน และเกี่ยวข้องกับบอขายมูข

6	งานโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม	20		
	1.งานด้านการศึกษา	10	10	-มีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย -มีจำนวนครูที่เหมาะสมและมีการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานกฎกระทรวงกำหนดไว้
	2.งานด้านสุขอนามัยและขยะ	10	6	-มีการกำจัดมูลฝอยและป้องกันการระบาดในพื้นที่แต่ยังพบการระบาดในเวลาต่อมา -มีการจัดการกับขยะในระดับหนึ่ง
7	งานด้านส่งเสริมอาชีพการเกษตรและวิสาหกิจชุมชน	15	10	
	1.งานส่งเสริมอาชีพการเกษตร	7.5	5.0	-อปท. ส่งเสริมให้มีการตั้งกลุ่มเกษตรกรทำการเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงแต่ยังมีจำนวนการรวมตัวกันเป็นกลุ่มที่น้อย
	2.งานส่งเสริมอาชีพในรูปแบบวิสาหกิจชุมชน	7.5	5.0	-มีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่โดดเด่น แต่ยังไม่ได้รับการพัฒนาต่อยอดเท่าที่ควร
8	งานด้านสังคมและวัฒนธรรม	15	6	-อบต.วังชมพู ส่งเสริมงานประเพณีและร่วมรักษาวัฒนธรรมตามโอกาส -อบต.วังชมพูควรมีการสนับสนุนที่เด่นชัดและต่อเนื่องเพื่อให้เป็นอัตลักษณ์ของท้องถิ่น

9	การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กร แห่งประโยชน์สุข	30	20	
	1.มีการประหยัดค่าใช้จ่ายด้านเงินเดือนและ ค่าจ้างบุคลากรประจำเพื่อมีเงินเหลือไปใช้ จ่ายเพื่อการพัฒนาต่างๆ ในพื้นที่มากขึ้น	20	10	-อบต. ควรจ้างงานในอัตราที่เหมาะสม คือจ้างคนให้พอดีกับงาน ไม่จ้างคนจนล้นงานทำให้ อบต.แบกรับภาระค่าจ้างไว้มาก แต่ปริมาณงานไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร
	2.มีการบริหารเพื่อประโยชน์ของประชาชน ในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลมาจาก นายก อบต. ท่านปัจจุบันได้รับการเลือกเข้า มาทำหน้าที่อย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 10 ปี / หรือมีระบบการคัดเลือกตามแนวทาง ประชาธิปไตยแบบสมานฉันท์	10	10	-อบต.วังชมพู มีการบริหารงานเพื่อให้ประชาชนได้ประโยชน์สูงสุด พยายามพัฒนาพื้นที่อย่างต่อเนื่อง อาจจะติดขัดในเรื่องของ งบประมาณจึงไม่สามารถทำตามความต้องการของประชาชนได้ ทั้งหมด แต่นายกก็ได้รับคัดเลือกมาด้วยระบบประชาธิปไตย
10	มีการจัดการศึกษา สาธารณสุข และการ จัดการขยะ ในระดับที่สูงขึ้น	20	16	
	1.การศึกษา	5	5	-อบต. จัดให้มีการจัดการศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษาปฐมวัย หรือมีนวัตกรรมการสร้างสรรค์ทางการศึกษาอื่นๆ เช่น พัฒนาทักษะ การปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กสนาม/ลานและเครื่องเล่นกลางแจ้ง สำหรับเด็กโต

	2.การสาธารณสุข	5	5	-อปท. จัดให้มีการดูแลสุขภาพประชาชนในพื้นที่สูงกว่าการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคขั้นพื้นฐาน เช่น การให้ความรู้การ ดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ ผู้พิการ,การฝึกอบรมสัมมนาและดูงาน พัฒนา ศักยภาพงานสาธารณสุข (ผู้นำ,อสม.),สนับสนุนการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า,รณรงค์ และสนับสนุนการควบคุม ป้องกันโรคไข้เลือดออก ให้บริการปฏิบัติการฉุกเฉินเบื้องต้น (กู้ชีพ)ตลอดเวลา
	3.การจัดการขยะ	10	3	-อปท.ควรจัดหาที่ฝังกลบขยะที่ไม่สร้างปัญหาแกสิ่งแวดล้อม มีเตาเผาขยะชุมชน จากขยะโดยไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ
11	มีการจัดการเพื่อลดปัญหาทางสังคมและเพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้	30	13	
	1.การลดปัญหาทางสังคมต้องแก้ไขด้วยการช่วยลดรายจ่ายในพื้นที่ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ประกอบด้วย การป้องกันและลดปัญหายาเสพติดที่ร้ายแรงและลดรายจ่ายอื่นๆ	15	7	-มีนโยบายที่จะขจัดหรือลดสารเสพติดร้ายแรงเหล่านี้ในพื้นที่ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานตำรวจ

	1.1 จัดหรือลดยาเสพติดร้ายแรงในพื้นที่ อันประกอบด้วย ยาบ้า ยาไอซ์ ยาอี โคเคน และน้ำกระท่อม+สารเคมีที่เป็นพิษร้ายแรง	5	3	-มีนโยบายและมาตรการที่จะจัดหรือลดสารเสพติดเหล่านี้ในพื้นที่ แต่ก็ยังพบว่าปริมาณที่สูงในชุมชน
	1.2 ส่งเสริมให้มีการลด ละ เลิก การสูบบุหรี่ และเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์	5	2	-มีนโยบายที่ชัดเจนที่จะลดการสูบบุหรี่และการดื่มเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ในพื้นที่ -แต่ก็ยังมียอดอัตราการติดยาเรื้อรังในพื้นที่
	1.3 ส่งเสริมให้มีการลด ละ เลิก การพนันทุกชนิดในพื้นที่	5	2	-มีนโยบายในการแก้ไขปัญหาการพนันในพื้นที่ แต่ก็ยังพบว่างานศพยังมีคนเล่นการพนันในงาน
	2. เพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้	15		
	2.1 ลดปัญหาเยาวชนอายุ 18 ปีและต่ำกว่า มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร	5	1	-อัตราการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นมีเพิ่มขึ้นทุกวัน -อบต.ควรจับมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ปัญหาย่างจริงจัง
	2.2 ช่วยเหลือผู้ไร้บ้าน ไร้ที่พึ่ง ที่เป็นบุคคลทุพพลภาพ และคนชรา รวมทั้งคนจนที่มีชื่อในทะเบียนคนจนที่ยังคงขาดแคลน ให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ในชุมชน	10	6	

	2.2.1กรณีผู้ไร้บ้าน	5	2	-อบต.มีการขอสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภาคีเพื่อสร้างบ้านให้กับกลุ่มคนเหล่านี้เช่น พอช. พมจ. อบจ เป็นต้น -แต่ยังพบว่ามีกลุ่มผู้เดือดร้อนอีกมากมายทำให้การช่วยเหลือเป็นแบบค่อยเป็นค่อยไป
	2.2.2กรณีผู้ไร้ที่พึ่งที่เป็นบุคคลทุพพลภาพ และคนชรา	3	2	-มีนโยบายและมาตรการที่จะช่วยเหลือบุคคลทุพพลภาพและคนชราที่ไร้ที่พึ่งด้วยการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับเงินสนับสนุนการยังชีพบ้าน เงินทุนประกอบอาชีพบ้าง แต่ก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ทั้งหมด
	2.3คนจนที่มีชื่อในทะเบียนคนจนที่ยังขาดแคลน	2	1	-พบยังไม่มีมีการแก้ปัญหาอย่างจริงจัง -แต่มีนโยบายจะพัฒนาอาชีพ ฝึกอาชีพ และอุดหนุนเงินทุนประกอบอาชีพให้
12	การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ และสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น	20	20	-อปท. มีส่วนร่วมในการลด ป้องกัน หรือบรรเทาความทุกข์ยากของประชาชนในพื้นที่จากอุบัติภัย อย่างเด่นชัด -อปท. มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการปลูกต้นไม้หรือสร้างพื้นที่สีเขียวให้เพิ่มมากขึ้นในพื้นที่เพื่อเพิ่มแหล่งอาหารให้กับประชาชนและสร้างสถานที่ปลอดภัยให้ชุมชนได้มีที่หายใจเพิ่มขึ้น -อปท. มีส่วนร่วมในการจัดให้มีแหล่งน้ำสาธารณะในหมู่บ้านต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการน้ำเพื่อการเกษตรของชุมชน

				-อปท. มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมให้แต่ละบ้านรักษาความสะอาด น่าอยู่ และปลอดภัยเพื่อมุ่งเน้นให้ชุมชนเป็นชุมชนจัดการตนเอง -อปท. มีส่วนร่วมในการจัดหา หรือทำให้มีพื้นที่สาธารณะเพื่อการพักผ่อนหย่อนในของประชาชนให้มากขึ้นส่งเสริมให้ปรับปรุงสถานที่ให้ประชาชนมีสถานที่สาธารณะที่ดี มีสิ่งแวดล้อมที่ดีเป็นจุดรวมพลของคนในชุมชน -อปท. ร่วมกับศาสนสถานต่างๆ จัดให้มีสถานที่ปฏิบัติธรรมที่มีคุณภาพ สามารถเป็นที่พักสงฆ์และเป็นที่ปฏิบัติธรรมที่เหมาะสมทั้งด้านการบริหารจัดการและการต้อนรับที่ดี ประชาชนมีที่รวมความศรัทธา -อปท. มีส่วนร่วมในการจัดวางผังเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย ที่ทำการเกษตร และพื้นที่สำหรับกิจกรรมต่างๆ พร้อมทั้งป้องกันการบุกรุกจากภายนอก เพื่อความยั่งยืนของประชาชนในพื้นที่ในระยะยาว
สรุป อบต.หนองทุ่ม มีผลการประเมินในระดับ “เข้าข่าย” ทั้งนี้เพราะ มีค่าระดับคะแนนผลการประเมินอยู่ที่ 80 คะแนน และมีผลรวมคะแนนของข้อ (ก) และ (ข) มากกว่า 55 คะแนน จึงผ่านเกณฑ์ประเมินที่จะเข้าสู่ระดับเข้าข่ายได้				

5.องค์การบริหารส่วนตำบลปากคาด

(2) ระดับการบริหารงานที่สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	คะแนนที่ได้รับ	เหตุผล
1	การบริหารงานอย่างโปร่งใส มีธรรมาภิบาลและ ไม่มีการทำผิดกฎหมาย	50	34	
	1.ไม่มีความพยายามที่จะร่วมมือกันหาผลประโยชน์ ระหว่างนายก อบท. ปลัด อบท. หัวหน้าช่าง อบท. และหัวหน้าคลัง อบท.	10	10	-นายก อบต. ปลัด หัวหน้าช่าง หัวหน้าคลัง หรือเจ้าหน้าที่ พนักงานทุกระดับ - ไม่มีแนวความคิดที่ร่วมมือกันหาผลประโยชน์จากงานต่างๆ ที่ทาง อบต.ดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความโปร่งใสมีการติด ประกาศ หรือประกาศทางเว็บไซต์ของ อบต.
	2.ไม่มีการดำเนินงานใดที่ผิดกฎหมายและไม่ถูก ร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ หรือ หน่วยงานที่สูงกว่าในระดับอำเภอและจังหวัดอย่าง ต่อเนื่องนับตั้งแต่นายก อบท. ท่านปัจจุบันดำรง ตำแหน่ง	10	7	-ไม่มีการดำเนินงานใดที่ผิดกฎหมายและไม่ถูกร้องเรียนต่อ หน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ หรือหน่วยงานที่สูงกว่าใน ระดับอำเภอและจังหวัดอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่นายก อบท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นเวลา 3 ปี
	3.ไม่มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามา ตรวจสอบนับตั้งแต่นายก อบท. ท่านปัจจุบันดำรง ตำแหน่ง	10	5	-มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบการ ดำเนินงาน ของ อบต.ทุกปี

	4.เปิดประกวดราคาในโครงการอย่างโปร่งใสโดยตั้งราคาโครงการตามราคากลาง	20	12	-มีการประกวดราคาการดำเนินโครงการของ อบต.โดยติดประกาศ และประกาศประกวดราคาผ่านเว็บไซต์ของ อบต. 1) มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารการประชุมสภาท้องถิ่น (2) มีการเปิดเผยข้อมูลแผนพัฒนาท้องถิ่น (3) มีการเปิดเผยข้อมูลการจัดหารายได้ และการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น (4) มีการเปิดเผยข้อบัญญัติ (5) มีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2.	มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วม และประกาศให้ทุกภาคส่วนทราบล่วงหน้า เพื่อการตรวจสอบได้	20	13	
	(1) มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วม	12	5	มีการวางแผนและจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วมทั้ง 4 ฝ่าย แต่ภาคประชาชนมิได้ร่วมในการตัดสินใจในขั้นสุดท้าย
	(8) มีการประกาศแผนพัฒนาประจำปีให้ภาคีทุกฝ่ายได้ทราบแผนในเทศบัญญัติล่วงหน้า	8	8	-มีการจัดทำเทศบัญญัติที่ประกอบด้วยแผนพัฒนาประจำปีให้ภาคีทุกฝ่ายได้ทราบล่วงหน้าทุกปี -มีการประกาศใช้เทศบัญญัติโดยแจ้งให้หน่วยงานภาคีทราบทุกครั้ง

3.	มีงานโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพในท้องถิ่นประกอบด้วย ถนน แหล่งน้ำเพื่อการบริโภคและอุปโภค ไฟฟ้า และการสื่อสารคมนาคม	15	11	
	3.1 ถนน	3	2	-มีถนนเข้าถึงทุกหมู่บ้าน แต่พบว่ายังไม่เพียงพอ
	3.2 น้ำเพื่อการบริโภค	3	2	-มีน้ำเพื่อการบริโภคทุกหมู่บ้าน แต่พบว่ายังมีไม่ครบทุกซอย
	3.3 แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค (การเกษตร)	3	2	-มีแหล่งน้ำที่เพียงพอต่อการเกษตร อบต.มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการเกษตรเพื่อขุดบ่อน้ำในไรให้ประชาชน
	3.4 ไฟฟ้า	3	3	-อบต. ประสานให้หมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้ทุกหมู่บ้านเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับชุมชนและจัดหาไฟส่องสว่างตามถนนในหมู่บ้าน
	3.5 โทรคมนาคม	3	2	-อบต. ส่งเสริมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีบริการโทรคมนาคมใช้ในหมู่บ้าน
4	มีการวางแผนการทำงานเพื่อส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น	15	7	-อบต.มีการส่งเสริมให้สภาเด็กและเยาวชนเป็นภาคีร่วมในการดำเนินโครงการต่างร่วมกับ อบต.เพื่อให้เยาวชนมีการเรียนรู้การปฏิบัติงานต่างๆ และสนใจที่จะทำงานร่วมกันต่อไปในอนาคต

5	การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งความสุข	50	31	
	1.มีการจัดการความรู้ภายในองค์กรอยู่เป็นประจำ	10	7	-มีการจัดการความรู้ภายในองค์กรอย่างต่อเนื่องพร้อมทั้งส่งเสริมและยกระดับขีดความสามารถของบุคลากรและส่งเสริมสนับสนุนและให้ความรู้อย่างสม่ำเสมอทุกเดือน และมีการประเมินโครงการที่เกิดขึ้นเพื่อนำมาพัฒนาและต่อยอดต่อไป
	2.มีความรักสามัคคีในบรรดาผู้มีหน้าที่ร่วมกัน	10	5	-บุคลากรมีความรักสามัคคีกัน - ร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน -ไม่มีการแบ่งแยกเป็นฝักเป็นฝ่าย
	3.มีพื้นฐานความมีมูทิตาจิตและอุเบกขาของบุคลากรในองค์กร	10	5	-สมาชิกทุกคนมีความยินดีต่อผลดีที่เพื่อนบุคลากรได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่การงาน
	4.มีผลการปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุในองค์กรอย่างครบถ้วน	10	5	-มีการนำหลักสังคหวัตถุมาปรับใช้ในการทำงานแต่เพียงบางข้อเท่านั้น
	5.สมาชิกในองค์กรเป็นผู้ที่มีความสุข	10	9	-บุคลากรมีความสุขจากการทำงานแบบมีส่วนร่วม แต่ยังไม่พบว่ามีบุคลากรบางท่านมีหนี้สิน

6	งานโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม	20	18	
	1.งานด้านการศึกษา	10	10	-มีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย มีจำนวนครูที่เหมาะสมและมีการจัดการเรียนการสอนให้สมองเด็กได้รับการพัฒนาสมวัยและมีความสุข
	2.งานด้านสุขอนามัยและขยะ	10	8	-มีการกำจัดโรคระบายในชุมชนอย่างได้ผล -มีการจัดการกับขยะในระดับหนึ่ง
7	งานด้านส่งเสริมอาชีพการเกษตรและรัฐวิสาหกิจชุมชน	15	12.5	
	1.งานส่งเสริมอาชีพการเกษตร	7.5	7.5	-อบต.มีการส่งเสริมการประกอบอาชีพต่างๆในชุมชนตลอดจนการฝึกอาชีพ พัฒนาอาชีพให้กับผู้ที่ว่างงานและสนใจ
	2.งานส่งเสริมอาชีพในรูปแบบวิสาหกิจชุมชน	7.5	5	-อาชีพในชุมชนถึงจะมีมากแต่ ก็ขาดการรวมกลุ่ม ยังเป็นการทำอาชีพแบบรายบุคคลเป็นส่วนใหญ่มีการรวมกลุ่ม แค่ 1-2 กลุ่มเท่านั้น
8	งานด้านสังคมและวัฒนธรรม	15	10	-อบต.ส่งเสริมและสนับสนุนประเพณีวัฒนธรรมของชุมชน เช่น บุญเดือนสาม บุญบั้งไฟ แข่งเรือ การออกกฐนให้พนักงานต่างชุดพื้นเมืองในการมาปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมภูมิปัญญา และผลิตภัณฑ์ชุมชน

9	การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่ง ประโยชน์สุข	30	25	
	1.มีการประหยัดค่าใช้จ่ายด้านเงินเดือนและค่าจ้าง บุคลากรประจำเพื่อมีเงินเหลือไปใช้จ่ายเพื่อการ พัฒนาต่างๆ ในพื้นที่มากขึ้น	20	15	-มีกานำเอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในเรื่องของการ รู้จัก พอประมาณ มาปรับใช้ในการบริหารงานด้านบุคลากร จ้างคนให้พอดีกับงาน แต่ก็ยังพบว่าม้อัตรานักงานที่เกิน งานในองค์กร
	2.มีการบริหารเพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ อย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลมาจากนายก อบท. ท่าน ปัจจุบันได้รับการเลือกเข้ามาทำหน้าที่อย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า 10 ปี /หรือมีระบบการคัดเลือกตาม แนวทางประชาธิปไตยแบบสมานฉันท์	10	10	-มีการบริหารเพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่อย่าง ต่อเนื่อง อันเป็นผลมาจากนายก อบท. ท่านปัจจุบันได้รับ การเลือกเข้ามาทำหน้าที่อย่างต่อเนื่องมี-การเลือกนายกตาม ประชาธิปไตยแบบสมานฉันท์
10	มีการจัดการศึกษา สาธารณสุข และการจัดการ ขยะ ในระดับที่สูงขึ้น	20	16	
	2.การสาธารณสุข	5	5	-อบท. จัดให้มีการดูแลสุขภาพประชาชนในพื้นที่สูงกว่าการ ส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคขั้นพื้นฐาน เช่น ดูแล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลเอง หรือมีกิจกรรม ดูแลสุขภาพบุคคลที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ เช่น

				ผู้สูงอายุ ผู้ที่ขาดผู้อุปการะ เป็นต้น หรือริเริ่มกิจกรรมในด้าน สาธารณสุขอื่นๆ ที่เป็นนวัตกรรมใหม่ที่น่าสนใจอื่นๆ
	3.การจัดการขยะ	10	6	-อปท. มีการจัดให้ หรือส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการแยก ขยะ และจัดให้มีธนาคารขยะ แต่ก็แก้ไขปัญหาได้เพียง ระดับหนึ่ง
11	มีการจัดการเพื่อลดปัญหาทางสังคมและเพิ่ม สวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้	30	18	
	1.การลดปัญหาทางสังคมต้องแก้ไขด้วยการช่วยลด อบายมุขในพื้นที่ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ประกอบด้วย การป้องกันและลดปัญหายาเสพติดที่ ร้ายแรงและลดอบายมุขอื่นๆ	15		
	1.1 ขจัดหรือลดยาเสพติดร้ายแรงในพื้นที่ อัน ประกอบด้วย ยาบ้า ยาไอซ์ ยาอี โคเคน และน้ำ กระท่อม+สารเคมีที่เป็นพิษร้ายแรง	5	3	--มีนโยบายที่จะขจัดหรือลดสารเสพติดร้ายแรงเหล่านี้ใน พื้นที่ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานตำรวจ -มีนโยบายและมาตรการที่จะขจัดหรือลดสารเสพติดเหล่านี้ ในพื้นที่จนมีผู้เสพติดให้หมดไปในอนาคต
	1.2 ส่งเสริมให้มีการลด ละ เลิก การสูบบุหรี่และ เครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์	5	3	-มีนโยบายที่ชัดเจนที่จะลดการสูบบุหรี่และการดื่มเครื่องดื่ม ที่ผสมแอลกอฮอล์ในพื้นที่

1.3ส่งเสริมให้มีการลด ละ เลิก การพนันทุกชนิดในพื้นที่	5	3	-ครัวเรือนที่ยังมีการเล่นการพนันทุกชนิดมีไม่เกินร้อยละ 20 ของครัวเรือนทั้งหมด
2.เพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้	15		
2.1 ลดปัญหาเยาวชนอายุ 18 ปี และต่ำกว่า มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร	5	1	-มีมาตรการที่จะลดปัญหาเยาวชนอายุ 18 ปีและต่ำกว่ามีเพศสัมพันธ์ก่อนเวลาอันสมควรแต่ยังพบว่าสถานการณ์ดังกล่าวเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ
2.2 ช่วยเหลือผู้ไร้บ้าน ไร้ที่พึ่ง ที่เป็นบุคคลทุพพลภาพ และคนชรา รวมทั้งคนจนที่มีชื่อในทะเบียนคนจนที่ยังคงขาดแคลน ให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ในชุมชน	13	8	-ช่วยเหลือผู้ไร้บ้าน ไร้ที่พึ่ง ที่เป็นบุคคลทุพพลภาพ และคนชรา รวมทั้งคนจนที่มีชื่อในทะเบียนคนจนที่ยังคงขาดแคลน ให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ในชุมชนมีแผนการช่วยเหลือในระยะสั้นเช่นระดมทุนช่วยเหลือผู้ไร้บ้าน ผู้ด้อยโอกาสต่างๆและมีแผนระยะยาวคือประสานงานกับสำนักงาน
2.2.1 กรณีผู้ไร้บ้าน	5	5	พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในการช่วยเหลือต่อไป
2.2.2กรณีผู้ไร้ที่พึ่งที่เป็นบุคคลทุพพลภาพและคนชรา	5	2	
2.3กรณีผู้ไร้ที่พึ่งที่เป็นบุคคลทุพพลภาพและคนชรา	3	1	

12	การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น -กิจกรรมในข้อย่อยๆ เหล่านี้จะต้องมีคะแนนรวมกันไม่เกิน 20 คะแนน ถ้าได้เกิน 20 คะแนน ให้นับคะแนนรวมเพียง 20 คะแนน	20	20	-อปท. มีส่วนร่วมในการลด ป้องกัน หรือบรรเทาความทุกข์ยากของประชาชนในพื้นที่ -อปท. มีส่วนร่วมในการลด ป้องกัน หรือบรรเทาความทุกข์ยากของประชาชนในพื้นที่จากอุบัติเหตุ (น้ำท่วม โคลนถล่ม น้ำแล้ง วาตภัย อัคคีภัย) -อปท. มีส่วนร่วมในการจัดให้มีแหล่งน้ำสาธารณะในหมู่บ้านต่างๆ -อปท. ร่วมกับศาสนสถานต่างๆ จัดให้มีสถานที่ปฏิบัติธรรมที่มีคุณภาพ -อปท. มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมให้แต่ละบ้านรักษาความสะอาด น่าอยู่ และปลอดภัย
สรุป องค์การบริหารส่วนตำบลปากคาด มีผลการประเมินในระดับ “ไม่ผ่านเกณฑ์ ” ประเมิน ทั้งนี้เพราะ ถึงแม้จะมีค่าระดับคะแนนผลการประเมินอยู่ระหว่าง 65 คะแนนก็ตาม แต่ผลรวมคะแนนของข้อ (ก) และ (ข) ได้ 47 คะแนน ซึ่งต่ำกว่า 55 คะแนน จึง “ไม่ผ่าน” เกณฑ์ประเมินที่จะเข้าสู่ระดับเข้าข่ายได้				

สภาพและระดับของการบริหารงานตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดศรีสะเกษ

1. เทศบาลตำบลโดด

(2) ระดับการบริหารงานที่สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	คะแนนที่ได้รับ	เหตุผล
1	การบริหารงานอย่างโปร่งใส มีธรรมาภิบาลและไม่มีการทำผิดกฎหมาย	50	50	
	1.ไม่มีความพยายามที่จะร่วมมือกันหาผลประโยชน์ระหว่างนายก อบท. ปลัด อบท. หัวหน้าช่าง อบท. และหัวหน้าคลัง อบท.	10	10	มีการบริหารงานอย่างโปร่งใส โดยมีการตรวจสอบทั้งภายในและภายนอกอย่างต่อเนื่องอีกทั้งยังการเปิดโอกาสให้ประชาชนและสาธารณะได้รับทราบข้อมูลข่าวสารของท้องถิ่นและที่ผ่านมายังไม่พบข้อมูลการทุจริตในองค์กร
	2.ไม่มีการดำเนินงานใดที่ผิดกฎหมายและไม่ถูกร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ หรือหน่วยงานที่สูงกว่าในระดับอำเภอและจังหวัดอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่นายก อบท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	10	10	ไม่มีการดำเนินงานใดที่ผิดกฎหมายและไม่ถูกร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ อีกทั้งในการบริหารองค์กรมีการตรวจสอบทั้งภายในคือฝ่ายสภาและภายนอกคือประชาชนในพื้นที่
	3.ไม่มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบนับตั้งแต่นายก อบท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	10	10	ไม่พบข้อมูลการทุจริตและไม่มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบนับตั้งแต่นายก อบท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ซึ่งส่งผลต่อความเชื่อมั่นของประชาชนในทิศทางที่ดีในระบบธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

	4.เปิดประกวดราคาในโครงการอย่างโปร่งใสโดยตั้ง ราคาโครงการตามราคากลาง	20	20	เป็นระบบการประเมินที่ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่าโปร่งใส และมีเงินเหลือไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ของงบประมาณทั้งหมดของทุกโครงการ เป็นระบบการประเมินที่ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่าโปร่งใส แต่ไม่มีเงินเหลือจากการประมูล(การประกวดราคาเป็นไปตามระเบียบมท.ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2535 (อบจ.เทศบาล.อบต.)โดยยึดหลักเปิดเผย โปร่งใส เป็นธรรมและตรวจสอบได้และไม่ปรากฏว่ามีการเรียกรับหรือรับทรัพย์สินผลประโยชน์จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อตนเองและผู้อื่นโดยมิชอบ อีกทั้งมีการร่วมกับทุกฝ่ายสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พัสดุ/ผู้เกี่ยวข้องให้พัฒนางานเป็นวิชาชีพมากขึ้น
--	--	----	----	---

2.	มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วม และ ประกาศให้ทุกภาคส่วนทราบล่วงหน้า เพื่อการ ตรวจสอบได้	20	20	
	(1) มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วน ร่วม	12	12	-มีการจัดประชุมเพื่อพบปะกับประชาชน และกลุ่มองค์กร ต่างๆ ในพื้นที่อย่างน้อย 2 เดือน/ครั้ง -มีกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นผ่านการประชาคมระดับหมู่บ้านแต่เนิ่นๆหาข้อ ความสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์จัดทำแผนแบบมีส่วนร่วม ร่วมได้ มีการส่งเสริมให้ตัวแทนของกลุ่มต่างๆ ได้เข้าร่วมในการ กำหนด และจัดทำโครงการพัฒนาต่างๆ -มีกลไกรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่หลากหลายวิธี และเข้าถึงประชาชนกลุ่มต่างๆได้อย่างครอบคลุม มีการวางแผนและจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วมทั้ง 4 ฝ่าย ภาค ประชาชนร่วมในการตัดสินใจขั้นสุดท้ายและร่วมสนับสนุน ทรัพยากร เปิดโอกาส

	(2) มีการประกาศแผนพัฒนาประจำปีให้ภาคีทุกฝ่ายได้ทราบแผนในเทศบัญญัติล่วงหน้า	8	8	-มีการจัดทำเทศบัญญัติที่ประกอบด้วยแผนพัฒนาประจำปีให้ภาคีทุกฝ่ายได้ทราบล่วงหน้า -มีการติดประกาศแผนงาน/โครงการ ที่ท้องถิ่น และศาลาประชาคมของหมู่บ้าน ตามระเบียบราชการ -มีการประกาศแจ้งแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้สาธารณชนรับทราบอย่างเปิดเผย -มีการอนุญาตให้กลุ่มต่างๆ สามารถติดตามรายงานการใช้จ่ายงบประมาณอย่างสม่ำเสมอ
3.	มีงานโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพในท้องถิ่น ประกอบด้วย ถนน แหล่งน้ำเพื่อการบริโภคและอุปโภค ไฟฟ้า และการสื่อสารคมนาคม	15	15	
	3.1ถนน	3	3	มีถนนเข้าถึงทุกหมู่บ้านและคนในหมู่บ้านมีความพึงพอใจ
	3.2 น้ำเพื่อการบริโภค	3	3	ประชาชนทุกหมู่บ้านมีความพึงพอใจในคุณภาพน้ำบริโภค
	3.3แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค (การเกษตร)	3	3	อปท. ส่งเสริมให้มีแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคทุกหมู่บ้าน
	3.4ไฟฟ้า	3	3	อปท. ส่งเสริม หรือประสานให้หมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้ทุกหมู่บ้าน

	3.5 โทรคมนาคม	3	3	อปท. ส่งเสริมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีบริการโทรคมนาคมใช้ในหมู่บ้าน (รวมทั้งอินเทอร์เน็ตหมู่บ้าน) 2 หมู่บ้านขึ้นไป
4	มีการวางแผนการทำงานเพื่อส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น	15	10	อปท. ส่งเสริมให้กลุ่มเยาวชนอย่างน้อย 1 กลุ่ม กำหนดนโยบายร่วมกับชาวบ้านและนำมาเป็นนโยบายของ อปท.
5	การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งความสุข	50	27	
	1.มีการจัดการความรู้ภายในองค์กรอยู่เป็นประจำ	10	7	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการความรู้ในองค์กร โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยเดือนละครั้ง และมีการประเมินผลผ่านการทำงานในแต่ละปี
	2.มีความรักสามัคคีในบรรดาผู้มีหน้าที่ร่วมกัน	10	5	มีการอาสาช่วยทำงานระหว่างกันถึงแม้ไม่ได้มีการร้องขอ) และมีการทำงานทดแทนกันได้ในกรณีที่กำลังคนไม่เพียงพอต่อภารกิจ

	3.มีพื้นฐานความมีมูทิตาจิตและอุเบกขาของบุคลากรในองค์กร	10	5	-ผู้ใหญ่ในที่ทำงานสามารถวางจิตให้เป็นอุเบกขาในสถานการณ์ที่จำเป็น -มีการใช้เงื่อนไขที่จำเป็นของบุคลากรท้องถิ่น นอกจากความโปร่งใสแล้วคือ การส่งเสริมให้บุคลากรมีคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตอดทน อดกลั้น รับฟังความคิดเห็น เอื้ออาทร ส่วนคุณธรรม ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่มีการนำไปประยุกต์ใช้ส่งผลต่อการยกระดับการพัฒนาที่สูงขึ้น
	4.มีผลการปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุในองค์กรอย่างครบถ้วน	10	5	มีการนำแนวทางนโยบายพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในความมีเหตุผลมาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการที่ดีควรมีการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายอย่างมีเหตุผล เช่น การแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม และสม่ำเสมอให้แก่ทุกคนในองค์กร การบริหารจัดการที่มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ การปฏิบัติต่อผู้บริหารและข้าราชการรวมทั้งประชาชนเสมือนคนในครอบครัว พร้อมทั้งช่วยพัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

	5.สมาชิกในองค์กรเป็นผู้ที่มีความสุข	10	10	มีการวิเคราะห์ด้านวัฒนธรรมองค์กร -อุดมการณ์การตั้งมั่นความเป็นธรรม เชื่อมั่นในคุณค่าของคนและถือนั่นต่อความรับผิดชอบต่อชุมชน -อปท.ให้ความสำคัญกับการหลอมรวมพนักงานให้มีความเป็นหนึ่งเดียว โดยมีวัฒนธรรมองค์กรที่ดีและเข้มแข็งและพนักงานถือปฏิบัติอย่างมีเอกภาพ -อปท.ให้ความสำคัญกับจรรยาบรรณที่ให้เป็นธรรม การวางตัวเป็นกลางทางการเมือง การปฏิบัติต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างเสมอภาค -อปท.ให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีม มีระบบการประสานงานและการสื่อสารที่ดีระหว่างพนักงานในองค์กร -อปท.ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงองค์กรตลอดเวลา เพื่อให้องค์กรอยู่รอดท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงต่างๆ -การคัดเลือก การแต่งตั้ง โยกย้าย การเลื่อนขั้น การกำหนดค่าตอบแทน สวัสดิการ การประเมินผลปฏิบัติงานของพนักงานใช้ปัจจัยทางด้านจรรยาบรรณในการประเมินร่วมกับความสามารถและผลปฏิบัติงาน ฯลฯ มีความโปร่งใสเป็นธรรมหรือไม่
--	-------------------------------------	----	----	--

				-อปท.ให้การสนับสนุนหรือส่งเสริมให้บุคลากรมีคุณธรรม จริยธรรมและส่งเสริมการมีน้ำใจ ช่วยเหลือเกื้อกูลเอาใจใส่ ชึ่งกันและกันทั้งในด้านการทำงานและส่วนตัว -สมาชิกในองค์กรมากกว่าร้อยละ 60 ไม่มีหนี้สินและปลอด จากอบายมุข
--	--	--	--	---

6	งานโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม	20	20	
	1.งานด้านการศึกษา	10	10	มีการจัดการการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย มีจำนวนครูที่เหมาะสมและมีการจัดการเรียนการสอนให้สมองเด็กได้รับการพัฒนาสมวัยและมีความสุข
	2.งานด้านสุขอนามัยและขยะ	10	10	-มีการกำจัดขยะ ป้องกันการระบาดของหนูและพาหะนำโรคทุกชนิดมาสู่ชุมชนอย่างได้ผล -มีการกำจัดขยะในพื้นที่อย่างได้ผล
7	งานด้านส่งเสริมอาชีพการเกษตรและรัฐวิสาหกิจชุมชน	15	15	
	1.งานส่งเสริมอาชีพการเกษตร	7.5	7.5	อปท. ส่งเสริมให้มีการตั้งกลุ่มเกษตรกรรทำการเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงรวมทั้งสนับสนุนให้มีศูนย์เรียนรู้เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ขยายผลให้ครอบคลุม
	2.งานส่งเสริมอาชีพในรูปแบบวิสาหกิจชุมชน	7.5	7.5	อปท.ส่งเสริมให้ชาวบ้านจัดตั้งเป็นกลุ่มทำวิสาหกิจชุมชน พร้อมทั้งช่วยเหลือในด้านการตลาด มากกว่า 1 กลุ่มขึ้นไป

8	งานด้านสังคมและวัฒนธรรม	15	15	
	1.งานส่งเสริมด้านสังคมและวัฒนธรรม	15	15	อปท. ส่งเสริมให้มีกิจกรรมในข้อ (1.1) และ (1.2) รวมทั้งมีการจัดอบรมจิตใจให้ประชาชนในพื้นที่เป็นผู้ที่มีศีลธรรมและมีความประพฤติดี อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ทุกปี (15 คะแนน) แต่ถ้าจัดไม่ได้ครบถ้วนตามข้อ (1.1) หรือ (1.2) แต่มีจัดเฉพาะการอบรมจิตใจให้ประชาชนในพื้นที่เป็นผู้ที่มีศีลธรรมและมีความประพฤติดี อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ทุกปี แต่เพียงอย่างเดียว
9	การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งประโยชน์สุข	30	20	
	1.มีการประหยัดค่าใช้จ่ายด้านเงินเดือนและค่าจ้างบุคลากรประจำเพื่อมีเงินเหลือไปใช้จ่ายเพื่อการพัฒนาต่างๆ ในพื้นที่มากขึ้น	20	20	มีการปรับปรุงกระบวนการบริหารงานภายในเพื่อใช้ในการสนับสนุนการจัดทำแผนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง มีการวิเคราะห์ข้อมูลระบบโครงสร้างระบบงานและการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น -สัดส่วนและจำนวนของบุคลากร เจ้าหน้าที่และพนักงานมีความสอดคล้องกับภาระกิจงานและสอดคล้องกับการนำเอาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง(หลายอปท.มีการลดและปรับจำนวนอัตราพนักงานให้มีความเหมาะสม)

				-การคัดเลือก การแต่งตั้ง โยกย้าย การเลื่อนชั้น การกำหนดค่าตอบแทน สวัสดิการ การประเมินผลปฏิบัติงานของพนักงานใช้ปัจจัยทางด้านจรรยาบรรณในการประเมินร่วมกับความสามารถและผลปฏิบัติงาน ฯลฯ มีความโปร่งใสเป็นธรรม -มีการตั้งงบประมาณให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงานจริง -มีการแก้ไขปัญหาการเบิกจ่ายงบประมาณที่มีกฎระเบียบที่ซับซ้อนหรือยุ่งยากเกินความจำเป็น -โครงการที่เกินกำลังของท้องถิ่น จะใช้การประสานงานการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก
	2.มีการบริหารเพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลมาจากนายก อบท. ท่านปัจจุบันได้รับการเลือกเข้ามาทำหน้าที่อย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า 10 ปี /หรือมีระบบการคัดเลือกตามแนวทางประชาธิปไตยแบบสมานฉันท์	10		มีการบริหารงานเพื่อประโยชน์ของประชาชน โดยฝ่ายบริหารและฝ่ายสภาฯได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาพื้นที่โดยมุ่งยึดเอาประชาชนเป็นตัวตั้ง และใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการพัฒนาพื้นที่

10	มีการจัดการศึกษา สาธารณสุข และการจัดการ ขยะ ในระดับที่สูงขึ้น	20	14	
	1.การศึกษา	5	5	อปท. จัดให้มีการจัดการศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษา ปฐมวัย หรือมีนวัตกรรมที่สร้างสรรค์ทางการศึกษาอื่นๆ ให้แก่ประชาชนในพื้นที่เป็นที่ประจักษ์
	2.การสาธารณสุข	5	5	อปท. จัดให้มีการดูแลสุขภาพประชาชนในพื้นที่สูงกว่าการ ส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคขั้นพื้นฐาน เช่น ดูแล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลเอง หรือมีกิจกรรม ดูแลสุขภาพบุคคลที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ เช่น ผู้สูงอายุ ผู้ที่ขาดผู้อุปการะ เป็นต้น หรือริเริ่มกิจกรรมในด้าน สาธารณสุขอื่นๆ ที่เป็นนวัตกรรมใหม่ที่น่าสนใจอื่นๆ
	3.การจัดการขยะ	10	4	มีการจัดการขยะที่ไม่สร้างปัญหาแกสิ่งแวดล้อม เช่น มีการ เก็บขยะและมีการฝังกลบแบบถูกสุขอนามัย หรือมีเตาเผา ขยะ หรือมีการผลิตไฟฟ้าจากขยะโดยไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ

11	มีการจัดการเพื่อลดปัญหาทางสังคมและเพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้	30	25	
	1.การลดปัญหาทางสังคมต้องแก้ไขด้วยการช่วยลดอบายมุขในพื้นที่ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ประกอบด้วย การป้องกันและลดปัญหายาเสพติดที่ร้ายแรงและลดอบายมุขอื่นๆ	15	15	มีการส่งเสริมให้ประชาชนช่วยกันเฝ้าระวังและสอดส่องปัญหาที่เกิดจากเยาวชนและบุคคลอื่นๆอีกทั้งยังมีมาตรการป้องกันโดยให้แต่ละหมู่บ้านจัดตั้งกฎกติกาในชุมชน ซึ่งเป็นการบอกติกาการอยู่ร่วมกันในชุมชนและเป็นการแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นในเบื้องต้นก่อนจะส่งต่อไปทางกฎหมายดำเนินการต่อไป
	1.1 จัดหรือลดยาเสพติดร้ายแรงในพื้นที่ อันประกอบด้วย ยาบ้า ยาไอซ์ ยาอี โคเคน และน้ำกระท่อม+สารเคมีที่เป็นพิษร้ายแรง	5	2	-มีนโยบายที่จะจัดหรือลดสารเสพติดร้ายแรงเหล่านี้ในพื้นที่ - มีนโยบายและมาตรการที่จะจัดหรือลดสารเสพติดเหล่านี้ในพื้นที่จนมีผู้เสพติดไม่เกินร้อยละ 1 ของประชากรทั้งหมด
	1.2 ส่งเสริมให้มีการลด ละ เลิก การสูบบุหรี่และเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์	5	2	มีนโยบายที่ชัดเจนที่จะลดการสูบบุหรี่และการดื่มเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ในพื้นที่(โดยมีการจัดทำธรรมนูญตำบล ว่าด้วยการลด ละ เลิก การสูบบุหรี่และเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ อย่างชัดเจน)
	1.3ส่งเสริมให้มีการลด ละ เลิก การพนันทุกชนิดในพื้นที่		2	มีนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนที่จะลด ละ เลิก การพนันทุกชนิดในพื้นที่(โดยมีการจัดทำธรรมนูญตำบล ว่าด้วยการ

				ลด ละ เลิก การสูบบุหรี่และเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์อย่างชัดเจน)
	2.เพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้	15	10	
	2.1ลดปัญหาเยาวชนอายุ 18 ปีและต่ำกว่า มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร	5	1	มีมาตรการที่จะลดปัญหาเยาวชนอายุ 18 ปีและต่ำกว่ามีเพศสัมพันธ์ก่อนเวลาอันสมควรและมีการจัดกิจกรรมให้ข้อมูลความรู้อย่างต่อเนื่อง
	2.2ช่วยเหลือผู้ไร้บ้าน ไร้ที่พึ่ง ที่เป็นบุคคลทุพพลภาพ และคนชรา รวมทั้งคนจนที่มีชื่อในทะเบียนคนจนที่ยังคงขาดแคลน ให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ในชุมชน	13	5	มีแผนการช่วยเหลือในระยะสั้นเช่นระดมทุนช่วยเหลือผู้ไร้บ้าน ผู้ด้อยโอกาสต่างๆและมีแผนระยะยาวคือประสานงานกับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในการช่วยเหลือต่อไป
	2..2.1กรณีผู้ไร้บ้าน	5	2	มีนโยบายและมาตรการที่จะช่วยเหลือคนไร้บ้านในพื้นที่ให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ โดยมีแผนงานการช่วยเหลือทั้งระยะสั้นและระยะยาว เช่นการระดมทุนบริจาคและส่งต่อให้หน่วยงานที่รับผิดชอบต่อไป

	2.2.2กรณีผู้ไร้ที่พึ่งที่เป็นบุคคลทุพพลภาพและคนชรา	3	2	มีนโยบายและมาตรการที่จะช่วยเหลือบุคคลทุพพลภาพและคนชราที่ไร้ที่พึ่งเช่นการจัดตั้งกลุ่มชมรมผู้สูงอายุเพื่อดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์
12	การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมให้ดียิ่งขึ้น -กิจกรรมในข้อย่อยๆ เหล่านี้จะต้องมีคะแนนรวมกันไม่เกิน 20 คะแนน ถ้าได้เกิน 20 คะแนน ให้นับคะแนนรวมเพียง 20 คะแนน	20	14	-อปท. มีส่วนร่วมในการลด ป้องกัน หรือบรรเทาความทุกข์ยากของประชาชนในพื้นที่จากอุบัติเหตุ (น้ำท่วม โคลนถล่ม น้ำแล้ง วาตภัย อัคคีภัย) -อปท. มีส่วนร่วมในการจัดให้มีแหล่งน้ำสาธารณะในหมู่บ้านต่างๆ -อปท. ร่วมกับศาสนสถานต่างๆ จัดให้มีสถานที่ปฏิบัติธรรมที่มีคุณภาพ -อปท. มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมให้แต่ละบ้านรักษาความสะอาด น่านอยู่ และปลอดภัย
สรุปได้ว่า เทศบาลตำบลโดด มีผลการประเมินอยู่ในระดับ “เข้าข่าย” เนื่องจากได้คะแนนรวม 95 คะแนน และคะแนนรวมในข้อ ก. และ ข. 70 คะแนน ซึ่งไม่ผ่านเงื่อนไขคะแนนในข้อ ก. และ ข. รวมกันไม่ต่ำกว่า 55 คะแนน				

2. องค์การบริหารส่วนตำบลจิกสังข์ทอง

(2) ระดับการบริหารงานที่สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	คะแนนที่ได้รับ	เหตุผล
1	การบริหารงานอย่างโปร่งใส มีธรรมาภิบาลและไม่มีการทำผิดกฎหมาย	50	50	
	1.ไม่มีความพยายามที่จะร่วมมือกันหาผลประโยชน์ระหว่างนายก อปท. ปลัด อปท. หัวหน้าช่าง อปท. และหัวหน้าคลัง อปท.	10	10	ไม่มีความพยายามที่จะร่วมมือกันหาผลประโยชน์ระหว่างนายก อปท. ปลัด อปท. หัวหน้าช่าง อปท. และหัวหน้าคลัง อปท.และมีการติดตามตรวจสอบถ่วงดุลกันระหว่างฝ่ายบริหารกับฝ่ายสภาอย่างเคร่งครัด
	2.ไม่มีการดำเนินงานใดที่ผิดกฎหมายและไม่ถูกร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ หรือหน่วยงานที่สูงกว่าในระดับอำเภอและจังหวัดอย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่นายก อปท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	10	10	ไม่ปรากฏว่ามีเรียกรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์จากบุคคลภายนอก อีกทั้งยังมีการตรวจสอบการดำเนินงานโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง ไม่มีการดำเนินงานใดที่ผิดกฎหมายและไม่ถูกร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ หรือหน่วยงานที่สูงกว่าในระดับอำเภอและจังหวัดอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่นายก อปท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่ง เป็นเวลา 4 ปี

	3.ไม่มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบนับตั้งแต่นายก อบท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	10	10	ไม่มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบนับตั้งแต่นายก อบท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่ง เป็นเวลา 2 ปี
	4.เปิดประกวดราคาในโครงการอย่างโปร่งใสโดยตั้งราคาโครงการตามราคากลาง	20	20	เป็นระบบการประเมินที่ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่าโปร่งใส แต่ไม่มีเงินเหลือจากการประมูล(การประกวดราคาเป็นไปตามระเบียบมท.ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2535 (อบจ. เทศบาล.อบต.)โดยยึดหลักเปิดเผย โปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้และไม่ปรากฏว่ามีการเรียกรับหรือรับทรัพย์สินผลประโยชน์จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อตนเองและผู้อื่นโดยมิชอบ อีกทั้งมีการร่วมกับทุกฝ่ายสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พัสดุ/ผู้เกี่ยวข้องให้พัฒนางานเป็นวิชาชีพมากขึ้น -เปิดให้ประชาชนและหน่วยงานในพื้นที่เข้ามามีส่วนงานพัฒนาตำบลด้านต่างๆ เช่นการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล การเข้ามาเป็นกรรมการตรวจสอบ และตรวจรับโครงการพื้นฐาน เช่นถนน ในหมู่บ้าน ประชาชนจะเข้ามาเป็นกรรมการในการติดตามและตรวจสอบทุกโครงการ
2.	มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วม และประกาศให้ทุกภาคส่วนทราบล่วงหน้า เพื่อการตรวจสอบได้	20	20	

	(1) มีการวางแผนและจัดทำแผน อย่างมีส่วนร่วม	12	12	-มีการวางแผนและจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วมทั้ง 4 ฝ่าย ภาคประชาชน ร่วมในการตัดสินใจขั้นสุดท้ายและร่วมสนับสนุนทรัพยากร การส่งเสริมการมีส่วนร่วม -อนุญาตให้ประชาชนได้ใช้สิทธิในการเสนอความคิดเห็นและร่วม ตัดสินใจในการบริหารงานของท้องถิ่นตามความต้องการของตน -มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนส่งตัวแทนเข้าร่วมตัดสินใจและทำงาน ร่วมกับอปท.ในโครงการต่างๆตามที่พวกเขาต้องการ การบริหารงานโดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง -แผนพัฒนาท้องถิ่นในปีที่ผ่านมามีโครงการมากกว่า60%ที่มีที่มาจาก ปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ -มีการจัดประชุมเพื่อพบปะกับประชาชนและกลุ่มองค์กรต่างๆในพื้นที่ อย่างน้อย 2 เดือน/ครั้ง -มีกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เสนอปัญหาและความ ต้องการของตนเองแก่อปท.ที่มีขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจนและ ปฏิบัติได้จริง เคารพในความหลากหลาย -มีกลไกรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่หลากหลายวิธีและเข้าถึง ประชาชนกลุ่มต่างๆได้อย่างครอบคลุม -มีการส่งเสริมให้ตัวแทนของกลุ่มต่างๆได้เข้าร่วมกำหนดและจัดทำ โครงการพัฒนาต่างๆ
--	---	----	----	---

				-มีโครงการพัฒนาที่สามารถปรับใช้ได้อย่างเหมาะสมกับประชาชนกลุ่มต่างๆในท้องถิ่น
	(10)มี การประกาศแผนพัฒนาประจำปีให้ภาคีทุกฝ่ายได้ทราบแผนในเทศบัญญัติล่วงหน้า	8	8	มีการจัดทำเทศบัญญัติที่ประกอบด้วยแผนพัฒนาประจำปีให้ภาคีทุกฝ่ายได้ทราบล่วงหน้า มีการประกาศแผนงาน/โครงการพัฒนาต่างๆของอปท.ให้สาธารณะรับทราบอย่างเปิดเผย -มีการประกาศแจ้งแผนการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้สาธารณะรับทราบอย่างเปิดเผย -มีการอนุญาตให้กลุ่มต่างๆสามารถติดตามรายงานการใช้จ่ายงบประมาณสม่ำเสมอ
3.	มีงานโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพในท้องถิ่น ประกอบด้วย ถนน แหล่งน้ำเพื่อการบริโภคและอุปโภค ไฟฟ้า และการสื่อสารคมนาคม	15	15	
	3.1 ถนน	3	3	มีถนนเข้าถึงทุกหมู่บ้านและคนในทุกหมู่บ้านมีความพึงพอใจ

	3.2 น้ำเพื่อการบริโภค	3	3	ประชาชนทุกหมู่บ้านมีความพึงพอใจในคุณภาพน้ำบริโภค โดยทางท้องถิ่นได้ส่งเสริมให้มีการจัดส่งน้ำดื่มที่มีความสะอาดให้กับประชาชนในทุกหมู่บ้าน
	3.3 แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค (การเกษตร)	3	3	อปท. ส่งเสริมให้มีแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคทุกหมู่บ้าน แต่แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรยังมีไม่เพียงพอ ต้องอาศัยน้ำเพื่อทำการเกษตรจากฤดูฝนเท่านั้น
	3.4 ไฟฟ้า	3	3	อปท. ส่งเสริม หรือประสานให้หมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้ทุกหมู่บ้าน โดยประสานงานกับการไฟฟ้าในระดับอำเภอให้ช่วยดำเนินการจนครอบคลุมประชาชนในพื้นที่
	3.5 โทรคมนาคม	3	3	อปท. ส่งเสริมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีบริการโทรคมนาคมใช้ในหมู่บ้าน (รวมทั้งอินเทอร์เน็ตหมู่บ้าน) 2 หมู่บ้านขึ้นไปและทางท้องถิ่นก็มีจุดบริการเครือข่ายทางอินเทอร์เน็ตไว้สำหรับบริการประชาชนอย่างทั่วถึง
4	มีการวางแผนการทำงานเพื่อส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น	15	12	อปท. ส่งเสริมให้กลุ่มเยาวชนมากกว่า 1 กลุ่ม กำหนดนโยบายร่วมกับชาวบ้านและนำมาเป็นนโยบายของ อปท. และส่งเสริมให้สภาเยาวชนมีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

5	การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็น องค์กรแห่งความสุข	50	25	
	1.มีการจัดการความรู้ภายในองค์กรอยู่ เป็นประจำ	10	5	มีการจัดการความรู้อย่างสม่ำเสมออย่างน้อยเดือนละครั้ง และมีผลงาน ตามมาไม่น้อยกว่า 10 โครงการ มีการถอดบทเรียนองค์กรอย่าง ต่อเนื่องโดยการเชิญวิทยากรจากภายนอกไปอบรมให้ความรู้บุคลากร อย่างน้อยปีละ2ครั้ง
	2.มีความรักสามัคคีในบรรดาผู้มีหน้าที่ ร่วมกัน	10	5	มีการอาสาช่วยทำงานระหว่างกันถึงแม้ไม่ได้มีการร้องขอ (อัตถจริยา) มีการชื่นชมยินดีในความสำเร็จร่วมกันและมีความรักใคร่สามัคคีใน องค์กร
	3.มีพื้นฐานความมีมูทิตาจิตและอุเบกขา ของบุคลากรในองค์กร	10	5	ผู้ใหญ่ในที่ทำงานสามารถวางจิตให้เป็นอุเบกขาในสถานการณ์ที่จำเป็น การทำงานเน้นระบบอาวุโสในการทำงานองค์กรโดยได้วางระบบคิด เป็นบ้านหลังใหญ่ที่ทุกคนเป็นสมาชิกในครอบครัว

	4.มีผลการปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุในองค์กรอย่างครบถ้วน	10	5	-มีหลักในเรื่องทานภายในองค์กร -มีหลักในเรื่องปิยะวาจาภายในองค์กร -มีหลักในเรื่องสมานัตตาภายในองค์กร มีการใช้หลักหลักสังคหวัตถุที่เป็นเครื่องมือหลักในการช่วยประสานบุคลากรในองค์กรอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข บุคลากรมีความรักใคร่สามัคคีและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีมนุษยสัมพันธ์ร่วมกัน รู้จักการวางตัวให้เหมาะสมปฏิบัติต่อคนอื่นอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน สามารถร่วมทุกข์ร่วมสุข ร่วมแก้ไขปัญหากับเพื่อนร่วมงานในองค์กร
	5.สมาชิกในองค์กรเป็นผู้ที่มีความสุข	10	5	ทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวทางในการส่งเสริมให้มีการนำหลักคิดท้องถิ่นมีแนวทางในการส่งเสริมให้มีการนำหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติทั้งในที่ทำงานและครอบครัวโดยให้มีการรายงานผลในการประชุมประจำเดือน ซึ่งปรากฏว่าได้ผลในทางที่ดีในระดับหนึ่ง สมาชิกในองค์กรมากกว่าร้อยละ 60 ไม่มีหนี้สินและปลอดจากอบายมุข
6	งานโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม	20	20	
	1.งานด้านการศึกษา	10	10	มีการจัดการการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย มีจำนวนครูที่เหมาะสมและมีการจัดการเรียนการสอนให้สมองเด็กได้รับการพัฒนาสมวัยและมีความสุข

	2.งานด้านสุขอนามัยและขยะ	10	10	-มีการกำจัดขยะ ป้องกันการระบาดของหนูและพาหะนำโรคทุกชนิด มาสู่ชุมชนอย่างได้ผล -มีการกำจัดขยะในพื้นที่อย่างได้ผล -มีการกระจายและมอบหมายหน้าที่ด้านสุขภาพให้กับบอสม.ดำเนินการ อย่างต่อเนื่อง
7	งานด้านส่งเสริมอาชีพการเกษตรและ วิสาหกิจชุมชน	15	15	
	1.งานส่งเสริมอาชีพการเกษตร	7.5	7.5	อปท. ส่งเสริมให้มีการตั้งกลุ่มเกษตรกรทำการเกษตรตามแนวทาง เศรษฐกิจพอเพียงรวมทั้งสนับสนุนให้มีศูนย์เรียนรู้ -มีการสร้างเครือข่ายเกษตรกรให้มีการรวมกลุ่มแปรรูปสินค้า การเกษตรและผลักดันให้เกิดตลาดในชุมชน
	2.งานส่งเสริมอาชีพในรูปแบบวิสาหกิจ ชุมชน	7.5	7.5	-อปท.ส่งเสริมให้ชาวบ้านจัดตั้งเป็นกลุ่มทำวิสาหกิจชุมชน พร้อมทั้ง ช่วยเหลือในด้านการตลาด มากกว่า 1 กลุ่มขึ้นไป(ตลาดเขียว) -อปท.ส่งเสริมให้ชาวบ้านจัดตั้งเป็นกลุ่มทำวิสาหกิจชุมชนโดยสนับสนุน ให้เกิดการเข้าถึงโอกาสแหล่งงบประมาณเพื่อให้เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ สินค้าของชุมชนได้รับมาตรฐาน
8	งานด้านสังคมและวัฒนธรรม	15	15	อปท. ส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมผ่านกิจกรรมในชุมชน รวมทั้งมีการจัดอบรมจิตใจให้ประชาชนในพื้นที่เป็นผู้ที่มีศีลธรรมและมี

				ความประพฤติดี อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่บุคลากรในองค์กรรักษาวัฒนธรรมด้วยการแต่งกายชุดพื้นถิ่นเวลามาปฏิบัติงาน
9	การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งประโยชน์สุข	30	25	
	1.มีการประหยัดค่าใช้จ่ายด้านเงินเดือนและค่าจ้างบุคลากรประจำเพื่อมีเงินเหลือไปใช้จ่ายเพื่อการพัฒนาต่างๆ ในพื้นที่มากขึ้น	20	15	มีแผนงานในการกระจายบทบาทหน้าที่(บางแผนงาน)ที่สามารถที่สามารถโอนภาระกิจให้กับภาคประชาชนดำเนินการได้ เช่นแผนงานด้านสาธารณสุข แผนงานด้านสิ่งแวดล้อม หรือการจัดประชาคมผ่านกลไกสภาองค์กรชุมชนตำบลมากขึ้น สำหรับ อบท. ที่มีรายได้ไม่เกินปีละ 10 ล้านบาท ใช้เงินเพื่อการดังกล่าวได้ไม่เกินร้อยละ 35

	2.มีการบริหารเพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลมาจากนายก อบท. ท่านปัจจุบันได้รับการเลือกเข้ามาทำหน้าที่อย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 10 ปี /หรือมีระบบการคัดเลือกตามแนวทางประชาธิปไตยแบบสมานฉันท์	10	10	มีการบริหารเพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลมาจากนายก อบท. ท่านปัจจุบันได้รับการเลือกเข้ามาทำหน้าที่อย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 10 ปี /หรือมีระบบการคัดเลือกตามแนวทางประชาธิปไตยแบบสมานฉันท์ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีระบบบริหารจัดการองค์กรที่ดี บริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ประหยัดและมีประสิทธิภาพไม่มีการดำเนินการในลักษณะที่ผิดกฎหมายต้องใช้สติปัญญาในการทำงาน พร้อมทั้งคุณธรรม คือความซื่อสัตย์สุจริตเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนประกอบด้วยฝ่ายการเมือง ฝ่ายสภาข้าราชการประจำและภาคประชาชน ซึ่งพิจารณาจากการจัดทำแผนพัฒนาประจำปีของท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคีที่เกี่ยวข้องและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงานการพัฒนาของท้องถิ่น ในเรื่องของความโปร่งใสดูได้จากที่ไม่มีการดำเนินการใดที่ผิดกฎหมาย ไม่ถูกร้องเรียนต่อหน่วยงานควบคุมว่ามีพฤติกรรมที่ไม่โปร่งใสและมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารทั้งเรื่องแผนงานโครงการและการใช้จ่ายงบประมาณให้ประชาชนรับทราบทั้งก่อนและหลังอย่างเป็นทางการ
--	--	----	----	---

10	มีการจัดการศึกษา สาธารณสุข และการจัดการขยะ ในระดับที่สูงขึ้น	20	16	
	1.การศึกษา	5	5	อปท. จัดให้มีการจัดการศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษาปฐมวัย หรือ มีนวัตกรรมที่สร้างสรรค์ทางการศึกษาอื่นๆ ให้แก่ประชาชนในพื้นที่เป็นที่ประจักษ์(การศึกษาทางเลือก)
	2.การสาธารณสุข	5	5	อปท. จัดให้มีการดูแลสุขภาพประชาชนในพื้นที่สูงกว่าการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคขั้นพื้นฐาน เช่น ดูแลโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลเอง หรือมีกิจกรรมดูแลสุขภาพบุคคลที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ เช่น ผู้สูงอายุ ผู้ที่ขาดผู้อุปการะ เป็นต้น หรือริเริ่มกิจกรรมในด้านสาธารณสุขอื่นๆ ที่เป็นนวัตกรรมใหม่ที่น่าสนใจอื่นๆ
	3.การจัดการขยะ	10	6	อปท. มีการจัดให้ หรือส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการแยกขยะ และจัดให้มีธนาคารขยะในระดับหมู่บ้าน
11	มีการจัดการเพื่อลดปัญหาทางสังคมและเพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้	30	20	

	1.การลดปัญหาทางสังคมต้องแก้ไขด้วยการช่วยลดอบายมุขในพื้นที่ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ประกอบด้วย การป้องกันและลดปัญหายาเสพติดที่ร้ายแรงและลดอบายมุขอื่นๆ	15		สนับสนุนให้ประชาชนร่วมสอดส่องและเฝ้าระวังดูแลพฤติกรรมของประชาชนในพื้นที่และรายงานให้กับหน่วยงานที่รับผิดชอบและส่งเสริมให้ประชาชนจัดตั้งกฎกติกา-ระเบียบของชุมชนเพื่อใช้เป็นเกราะกำบังแก้ปัญหาในเบื้องต้น
	1.1 จัดหรือลดยาเสพติดร้ายแรงในพื้นที่อันประกอบด้วย ยาบ้า ยาไอซ์ ยาอี โคเคน และน้ำกระท่อม+สารเคมีที่เป็นพิษร้ายแรง	5	4	มีนโยบายและมาตรการที่จะขจัดหรือลดสารเสพติดเหล่านี้ในพื้นที่จนมีผู้เสพติดไม่เกินร้อยละ 1 ของประชากรทั้งหมด มีการประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เข้ามาตรวจสอบพื้นที่อย่างต่อเนื่อง มีแผนงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาอย่างต่อเนื่อง เช่นการเฝ้าระวัง การรณรงค์ให้เยาวชนเล็งเห็นโทษของยาเสพติดชนิดต่างๆ
	1.2 ส่งเสริมให้มีการลด ละ เลิก การสูบบุหรี่และเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์	5	4	-ส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกหมู่บ้านลดละเลิก ในงานบุญประเพณีต่างๆ และเข้มงวดร้านค้าในการจำหน่ายให้กับเด็กเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่ากฎหมายกำหนด -จำนวนผู้ที่สูบบุหรี่และเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ในพื้นที่ที่มีไม่ถึงร้อยละ 10 ของประชากรที่มีอายุระหว่าง 12-60 ปี

1.3ส่งเสริมให้มีการลด ละ เลิก การพนัน ทุกชนิดในพื้นที่	5	3	มีมาตรการที่ส่งเสริมให้ประชาชนลด ละ เลิก การพนันทุกชนิดในพื้นที่ และส่งเสริมให้มีจัดตั้งกฎกติกาห้ามเล่นการพนันในทุกหมู่บ้าน ครัวเรือนที่ยังมีการเล่นการพนันทุกชนิดมีไม่เกินร้อยละ 20 ของ ครัวเรือนทั้งหมด
2.เพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถ ทำได้	15	15	
2.1ลดปัญหาเยาวชนอายุ 18 ปีและต่ำกว่า มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร	5	1	-มีมาตรการที่จะลดปัญหาเยาวชนอายุ 18 ปีและต่ำกว่ามีเพศสัมพันธ์ ก่อนเวลาอันสมควร และให้การศึกษาในข้อมูลที่ถูกต้องกับเยาวชน -มีมาตรการที่จะลดปัญหาเยาวชนอายุ 18 ปีและต่ำกว่ามีเพศสัมพันธ์ ก่อนเวลาอันสมควร โดยการให้การศึกษาและข้อมูลทั้งในระบบ การศึกษาและนอกระบบ
2.2ช่วยเหลือผู้ไร้บ้าน ไร้ที่พึ่ง ที่เป็นบุคคล ทุพพลภาพ และคนชรา รวมทั้งคนจนที่มีชื่อ ในทะเบียนคนจนที่ยังคงขาดแคลน ให้ สามารถดำรงชีพอยู่ได้ในชุมชน	10	7	มีการช่วยเหลือผู้ยากลำบาก ผู้ด้อยโอกาสโดยการสำรวจข้อมูลให้เป็น ปัจจุบันและดำเนินการช่วยเหลือตามขีดศักยภาพของท้องถิ่น

	2..2.1กรณีผู้ไร้บ้าน	5	5	อปท. ได้แก้ไขปัญหามิมีคนไร้บ้านในพื้นที่เช่นจัดสร้างบ้าน เทิดพระเกียรติ บ้านพอเพียงให้กับผู้ไร้บ้าน
	2.2.2กรณีผู้ไร้ที่พึ่งที่เป็นบุคคลทุพพลภาพ และคนชรา	5	2	มีนโยบายและมาตรการที่จะช่วยเหลือบุคคลทุพพลภาพและคนชราที่ไร้ที่ พึ่ง มีการส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มของผู้สูงอายุเพื่อทำกิจกรรมทางสังคม
12	การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและ สภาพแวดล้อมให้ดียิ่งขึ้น -กิจกรรมในข้อย่อยๆ เหล่านี้จะต้องมี คะแนนรวมกันไม่เกิน 20 คะแนน ถ้าได้ เกิน 20 คะแนน ให้นำคะแนนรวมเพียง 20 คะแนน	20	20	-อปท. มีส่วนร่วมในการลด ป้องกัน หรือบรรเทาความทุกข์ยากของ ประชาชนในพื้นที่จากอุบัติเหตุ (น้ำท่วม โคลนถล่ม น้ำแล้ง วาตภัย อัคคีภัย) -อปท. มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการปลูกต้นไม้หรือสร้างพื้นที่สีเขียวให้ เพิ่มมากขึ้นในพื้นที่ -อปท. มีส่วนร่วมในการจัดให้มีแหล่งน้ำสาธารณะในหมู่บ้านต่างๆ -อปท. มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมให้แต่ละบ้านรักษาความสะอาด น้ำอยู่ และปลอดภัย -อปท. มีส่วนร่วมในการจัดหา หรือทำให้มีพื้นที่สาธารณะเพื่อการ พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนให้มากขึ้น -อปท. มีส่วนช่วยเหลือและป้องกันอุบัติเหตุทางถนนภายในพื้นที่

				-อปท. มีส่วนร่วมในการจัดวางผังเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย ที่ทำการเกษตร และพื้นที่สำหรับกิจกรรมต่างๆ พร้อมทั้งป้องกันการบุกรุกจากภายนอก เพื่อความยั่งยืนของประชาชนในพื้นที่ในระยะยาว
สรุปได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลจิกสังข์ทอง มีผลการประเมินอยู่ในระดับ “เข้าข่าย” เนื่องจากได้คะแนนรวม 97 คะแนน และคะแนนรวมในข้อ ก. และ ข. 70 คะแนน ซึ่งผ่านเงื่อนไขคะแนนในข้อ ก. และ ข. รวมกันไม่ต่ำกว่า 55 คะแนน				

3. องค์การบริหารส่วนตำบลพยุห์

(2) ระดับการบริหารงานที่สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	คะแนนที่ได้รับ	เหตุผล
1	การบริหารงานอย่างโปร่งใส มีธรรมาภิบาลและไม่มีการทำผิดกฎหมาย	50	50	
	1.ไม่มีความพยายามที่จะร่วมมือกันหาผลประโยชน์ระหว่างนายก อบท. ปลัด อบท. หัวหน้าช่าง อบท. และหัวหน้าคลัง อบท.	10	10	-ไม่มีความพยายามที่จะร่วมมือกันหาผลประโยชน์ระหว่างนายก อบท. ปลัด อบท. หัวหน้าช่าง อบท. และหัวหน้าคลัง อบท.และมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารผ่านกระบวนการตรวจสอบตามขั้นตอนและไม่ปรากฏว่ามีการเรียกรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ร่วมกัน -เปิดให้ประชาชนและหน่วยงานในพื้นที่เข้ามามีส่วนงานพัฒนาตำบลด้านต่างๆ เช่นการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล การเข้ามาเป็นกรรมการตรวจสอบ และตรวจรับโครงการพื้นฐาน เช่นถนน ในหมู่บ้าน ประชาชนจะเข้ามาเป็นกรรมการในการติดตามและตรวจสอบทุกโครงการ
	2.ไม่มีการดำเนินงานใดที่ผิดกฎหมายและไม่ถูกร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ หรือหน่วยงานที่สูงกว่าในระดับอำเภอและจังหวัดอย่างต่อเนื่อง	10	10	ไม่มีการดำเนินงานใดที่ผิดกฎหมายและไม่ถูกร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ หรือหน่วยงานที่สูงกว่าในระดับอำเภอและจังหวัดอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่นายก อบท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่ง การดำเนินงานได้มีการตรวจสอบอย่าง

นับตั้งแต่นายก อปท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่ง			โปร่งใสจากคณะกรรมการภายในและภายนอกและมีการดำเนินการตามแผนที่บรรจุไว้ในข้อบัญญัติ เป็นองค์กรที่ไม่ทำงานนอกเหนือกว่ากฎหมายที่มอบอำนาจให้ทำ -มีกลไกตรวจสอบการใช้อำนาจตามกฎหมาย และใช้กลไกดังกล่าวอย่างเคร่งครัด
3.ไม่มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบนับตั้งแต่นายก อปท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	10	10	ไม่มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบนับตั้งแต่นายก อปท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่ง -ดำเนินทุกอย่างตามกรอบระเบียบที่กฎหมายกำหนด
4.เปิดประกวดราคาในโครงการอย่างโปร่งใสโดยตั้งราคาโครงการตามราคากลาง	20	20	-มีระบบการตรวจสอบค่าใช้จ่าย เช่น ฐานข้อมูลราคากลาง ฯลฯ ที่ช่วยให้สามารถใช้งบประมาณได้อย่างคุ้มค่า -มีคณะติดตามและตรวจสอบการใช้จ่าย ในการประมูลโครงการ แต่ละครั้งมีการประมูลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือโครงการขนาดเล็กก็มีการเปรียบเทียบราคาก่อนดำเนินโครงการ เป็นระบบการประเมินที่ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่าโปร่งใส แต่ไม่มีเงินเหลือจากการประมูล(การประกวดราคาเป็นไปตามระเบียบมท.ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2535 (อบจ. เทศบาล.อบต.)โดยยึดหลักเปิดเผย โปร่งใส เป็นธรรมและตรวจสอบได้และไม่ปรากฏว่ามีการเรียกรับหรือรับทรัพย์สินผลประโยชน์จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อ

				ตนเองและผู้อื่นโดยมิชอบ อีกทั้งมีการร่วมกับทุกฝ่ายสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พัสดุ/ผู้เกี่ยวข้องให้พัฒนางานเป็นวิชาชีพมากขึ้น -ดำเนินทุกอย่างตามกรอบระเบียบที่กฎหมายกำหนด
2.	มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วม และประกาศให้ทุกภาคส่วนทราบล่วงหน้า เพื่อการตรวจสอบได้	20	20	
	(1) มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วม	12	12	-มีการจัดประชุมเพื่อพบปะกับประชาชน และกลุ่มองค์กรต่างๆ ในพื้นที่อย่างน้อย 2 เดือน/ครั้ง -มีกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นผ่านการประชาคมระดับหมู่บ้านแต่เนิ่นๆหาข้อคิดเห็นเพื่อใช้ในการวิเคราะห์จัดทำแผนแบบมีส่วนร่วมได้ -มีการวางแผนและจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วมทั้ง 4 ฝ่าย ภาคประชาชนร่วมในการตัดสินใจขั้นสุดท้ายและร่วมสนับสนุนทรัพยากร มีการส่งเสริมให้ตัวแทนของกลุ่มต่างๆ ได้เข้าร่วมในการกำหนดและจัดทำโครงการพัฒนาต่างๆ -มีกลไกรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่หลากหลายวิธี และเข้าถึงประชาชนกลุ่มต่างๆได้อย่างครอบคลุม

				-เปิดให้ประชาชนและหน่วยงานในพื้นที่เข้ามามีส่วนงานพัฒนาตำบลด้านต่างๆ เช่นการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล การเข้ามาเป็นกรรมการตรวจสอบ และตรวจรับโครงการพื้นฐาน เช่นถนน ในหมู่บ้าน ประชาชนจะเข้ามาเป็นกรรมการในการติดตามและตรวจสอบทุกโครงการ -แผนพัฒนาท้องถิ่น ในปีที่ผ่านมา มีโครงการ มากกว่า 50% ที่มีที่มาจากปัญหา และความต้องการของประชาชนในพื้นที่
	(2) มีการประกาศแผนพัฒนาประจำปีให้ภาคีทุกฝ่ายได้ทราบแผนในเทศบัญญัติล่วงหน้า	8	8	-มีการจัดทำเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติที่ประกอบด้วยแผนพัฒนาประจำปีให้ภาคีทุกฝ่ายได้ทราบล่วงหน้า มีการติดประกาศแผนงาน/โครงการ ที่ท้องถิ่น และศาลาประชาคมของหมู่บ้าน ตามระเบียบราชการ -มีการประกาศแจ้งแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้สาธารณะรับทราบอย่างเปิดเผย -มีการอนุญาตให้กลุ่มต่างๆ สามารถติดตามรายงานการใช้จ่ายงบประมาณอย่างสม่ำเสมอ
3.	มีงานโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพในท้องถิ่น ประกอบด้วย ถนน แหล่งน้ำเพื่อการบริโภคและอุปโภค ไฟฟ้า และการสื่อสารคมนาคม	15	15	

	3.1ถนน	3	3	มีถนนเข้าถึงทุกหมู่บ้านและคนในทุกหมู่บ้านมีความพึงพอใจ
	3.2 น้ำเพื่อการบริโภค	3	3	ประชาชนทุกหมู่บ้านมีความพึงพอใจในคุณภาพน้ำบริโภคและทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการให้บริการน้ำดื่มที่สะอาดปลอดภัยอีกทั้งยังมีการตรวจสอบโรงงานน้ำดื่มที่จำหน่ายในรอบๆพื้นที่อย่างเคร่งครัด
	3.3แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค (การเกษตร)	3	3	อปท. ส่งเสริมให้มีแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคทุกหมู่บ้านแต่ก็ยังมีปริมาณไม่เพียงพอเพราะพื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่อยู่นอกเขตชลประทานต้องอาศัยน้ำจากฤดูกาลเท่านั้น
	3.4ไฟฟ้า	3	3	อปท. ส่งเสริม หรือประสานให้หมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้ทุกหมู่บ้านและประชาชนมีความพึงพอใจ (ยกเว้นการไฟฟ้าการเกษตรที่ยังไม่ครอบคลุม)
	3.5 โทรคมนาคม	3	3	อปท. ส่งเสริมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีบริการโทรคมนาคมใช้ในหมู่บ้าน (รวมทั้งอินเทอร์เน็ตหมู่บ้าน)
4	มีการวางแผนการทำงานเพื่อส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น	15	15	-มีการสนับสนุนกิจกรรมของสภาเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่องและเปิดโอกาสให้เยาวชนได้มีพื้นที่การแสดงออกอย่างเหมาะสม -รับบุคลากรใหม่จากเยาวชนจัดตั้งเหล่านี้ให้มาทำงานให้ อปท. เพื่อสืบทอดงานของ อปท. จากรุ่นสู่รุ่น

5	การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็น องค์กรแห่งความสุข	50	40	
	1.มีการจัดการความรู้ภายในองค์กรอยู่ เป็นประจำ	10	10	มีนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับทุกส่วนราชการและ ทุกกิจกรรมด้วยการบริหารจัดการที่มีการปฏิบัติ โดยตั้งอยู่บน พื้นฐานทางสายกลางและความไม่ประมาทมีความพอเพียง โดยเฉพาะด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลโดยจัดสรรกำลัง บุคลากรที่เหมาะสมเกิดประสิทธิภาพในการทำงาน ด้าน ทรัพยากรที่มีอยู่ในองค์กรโดยการคัดเลือกใช้ วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีระบบสื่อสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพประหยัดและ คุ้มค่าเหมาะสมกับการใช้งานและศักยภาพของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น และพัฒนาบุคลากรขององค์กรให้สามารถพึ่งตนเองได้เพื่อที่จะใช้ ความสามารถและพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ใช้ชีวิต ปกติเรียบง่ายตามกำลังความสามารถตนเองไม่ฟุ้งเฟ้อเพื่อเป็น แบบอย่างขยายสู่ชุมชนต่อไป ซึ่งจะส่งผลต่อการบริหารจัดการ องค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการความรู้ในองค์กรโดย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยเดือนละ ครั้ง และมีการประเมินผลผ่านการทำงานในแต่ละปี

	2.มีความรักสามัคคีในบรรดาผู้มีหน้าที่ร่วมกัน	10	5	มีการอาสาช่วยทำงานระหว่างกันถึงแม้ไม่ได้มีการร้องขอ (อัตถจริยา) และมีการทำงานทดแทนกันได้ในกรณีที่กำลังคนไม่เพียงพอต่อภาระกิจ
	3.มีพื้นฐานความมีมูทิตาจิตและอุเบกขาของบุคลากรในองค์กร	10	10	มีการใช้เงื่อนไขที่จำเป็นของบุคลากรท้องถิ่น นอกจากความโปร่งใสแล้วคือ การส่งเสริมให้บุคลากรมีคุณธรรมความซื่อสัตย์ สุจริตอดทน อดกลั้น รับฟังความคิดเห็น เอื้ออาทร ส่วนคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่มีการนำไปประยุกต์ใช้ ส่งผลต่อการยกระดับการพัฒนาที่สูงขึ้น โดยที่ความขยันหมั่นเพียร ความสามารถพึ่งตนเองได้ คือ การที่คนสามารถช่วยเหลือตนเองได้โดยไม่เป็นภาระของคนอื่นมากเกินไปในทุกด้าน โดยมีความสมดุล ความพอดีในชีวิตและต้องสอดคล้องกันระหว่าง เทคโนโลยี เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติ จิตใจ สังคม และวัฒนธรรม ดังนั้นการพึ่งตนเองเป็นการเสริมสร้าง แรงงานให้ดำรงชีวิตได้ด้วยตนเอง เป็นการจัดการกับ ชีวิตให้เหมาะสมกับสิ่งต่างๆ เช่น คน สังคม ธรรมชาติ โดยไม่มุ่งเน้นในการแข่งขัน แต่มุ่งความเป็นอิสระ ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การพึ่งตนเองเป็นการมองปัญหาต่างๆ และคอยตัดสินใจแก้ไขด้วยตนเอง นอกจากนี้การพึ่ง ตนเองไม่ได้หมายถึง คนๆ เดียวหรือกลุ่มเดียวจะพึ่งตนเองได้โดยสมบูรณ์ต้องพึ่งกลุ่มอื่นด้วย

				-ผู้ใหญ่ในที่ทำงานสามารถวางจิตให้เป็นอุเบกขาในสถานการณ์ที่จำเป็น และเจ้าหน้าที่บุคลากรมีความชื่นชมยินดีกับความสำเร็จของเพื่อนร่วมองค์กรและไม่พบว่ามี การแบ่งฝักแบ่งฝ่ายในองค์กร ทุกคนสามารถทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี
	4.มีผลการปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุในองค์กรอย่างครบถ้วน	10	5	มีการใช้หลักหลักสังคหวัตถุในการเป็นตัวเชื่อมโยงบุคลากรในองค์กรและในการให้บริการประชาชนบุคลากร
	5.สมาชิกในองค์กรเป็นผู้ที่มีความสุข	10	5	ทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวทางในการส่งเสริมให้มีการนำหลักคิดท้องถิ่นมีแนวทางในการส่งเสริมให้มีการนำหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติทั้งในที่ทำงานและครอบครัวโดยให้มีการรายงานผลในการประชุมประจำเดือน ซึ่งปรากฏว่าได้ผลในทางที่ดีในระดับหนึ่ง คือสมาชิกในองค์กรมากกว่าร้อยละ 60 ไม่มีหนี้สินและปลอดจากอบายมุข
6	งานโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม	20	20	
	1.งานด้านการศึกษา	10	10	มีการจัดการการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย มีจำนวนครูที่เหมาะสม และมีการจัดการเรียนการสอนให้สมองเด็กได้รับการพัฒนาสมวัย และมีความสุข -มีการสนับสนุนเครือข่ายการศึกษาในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

	2.งานด้านสุขอนามัยและขยะ	10	10	-มีการมอบหมายภารกิจด้านสุขอนามัยให้กับเครือข่ายอสม. ดำเนินการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและโรงพยาบาลส่งเสริม สุขภาพตำบลสนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง -มีการกำจัดขยะ ป้องกันการระบาดของหนูและพาหะนำโรค ทุกชนิดมาสู่ชุมชนอย่างได้ผล -มีการกำจัดขยะในพื้นที่อย่างได้ผล
7	งานด้านส่งเสริมอาชีพการเกษตรและ วิสาหกิจชุมชน	15	15	
	1.งานส่งเสริมอาชีพการเกษตร	7.5	7.5	อปท. ส่งเสริมให้มีการตั้งกลุ่มเกษตรกรทำการเกษตรตามแนวทาง เศรษฐกิจพอเพียงรวมทั้งสนับสนุนให้มีศูนย์เรียนรู้ต้นแบบ -มีการสร้างเครือข่ายเกษตรกรให้มีการรวมกลุ่มแปรรูปสินค้า การเกษตรและผลักดันให้เกิดตลาดในชุมชน
	2.งานส่งเสริมอาชีพในรูปแบบวิสาหกิจ ชุมชน	7.5	7.5	อปท.ส่งเสริมให้ชาวบ้านจัดตั้งเป็นกลุ่มทำวิสาหกิจชุมชนโดย สนับสนุนให้เกิดการเข้าถึงโอกาสแหล่งงบประมาณเพื่อให้การ พัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าของชุมชนได้รับมาตรฐาน พร้อมทั้ง ช่วยเหลือในด้านการตลาด มากกว่า 1 กลุ่มขึ้นไป
8	งานด้านสังคมและวัฒนธรรม	15	10	อปท. ส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมผ่านกิจกรรมใน ชุมชนรวมทั้งมีการจัดอบรมจิตใจให้ประชาชนในพื้นที่เป็นผู้ที่มี

				ศีลธรรมและมีความประพฤติดี อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่บุคลากรในองค์กรรักษาวินัยธรรมด้วยการแต่งกายชุดพื้นถิ่นเวลามาปฏิบัติงาน
9	การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งประโยชน์สุข	30	20	
	1.มีการประหยัดค่าใช้จ่ายด้านเงินเดือนและค่าจ้างบุคลากรประจำเพื่อมีเงินเหลือไปใช้จ่ายเพื่อการพัฒนาต่างๆ ในพื้นที่มากขึ้น	20	10	-มีแผนงานในการกระจายบทบาทหน้าที่(บางแผนงาน)ที่สามารถที่สามารถโอนภาระกิจให้กับภาคประชาชนดำเนินการได้ เช่น แผนงานด้านสาธารณสุข แผนงานด้านสิ่งแวดล้อม หรือการจัดประชาคมผ่านกลไกสภาองค์กรชุมชนตำบลมากขึ้น -ใช้งบประมาณในการบริหารงานอย่างเหมาะสม โดยมีสัดส่วนงบประจำ กับงบเพื่อการพัฒนาอยู่ที่ 40:60 -มีกลไกการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดความคุ้มค่า และนำมาใช้งานจริง(คณะกรรมการในการอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณโดยผ่านสภาท้องถิ่น และมีคณะกรรมการในการเบิกจ่ายตามแผนงานโครงการ) -มีการใช้จ่ายงบประมาณในการบริหารมากกว่างบพัฒนาแต่ได้ประสานงานกับแหล่งทุนภายนอกมาหนุนเสริมภาระกิจเช่น สสส. สสนก. พมจ. พอช. เป็นต้น

	2.มีการบริหารเพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลมาจากนายก อบท. ท่านปัจจุบันได้รับการเลือกเข้ามาทำหน้าที่อย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 10 ปี /หรือมีระบบการคัดเลือกตามแนวทางประชาธิปไตยแบบสมานฉันท์	10	10	มีการบริหารเพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลมาจากนายก อบท. ท่านปัจจุบันได้รับการเลือกเข้ามาทำหน้าที่อย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 10 ปี /หรือมีระบบการคัดเลือกตามแนวทางประชาธิปไตยแบบสมานฉันท์
10	มีการจัดการศึกษา สาธารณสุข และ การจัดการขยะ ในระดับที่สูงขึ้น	20	14	
	1.การศึกษา	5	5	อบท. จัดให้มีการจัดการศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษาปฐมวัย หรือมีนวัตกรรมที่สร้างสรรค์ทางการศึกษาอื่นๆ ให้แก่ประชาชนในพื้นที่
	2.การสาธารณสุข	5	5	อบท. จัดให้มีการดูแลสุขภาพประชาชนในพื้นที่ที่สูงกว่าการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคขั้นพื้นฐาน เช่น ดูแลโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลเอง หรือมีกิจกรรมดูแลสุขภาพบุคคลที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ เช่น ผู้สูงอายุ ผู้ที่ขาดผู้อุปการะ เป็นต้น หรือริเริ่มกิจกรรมในด้านสาธารณสุขอื่นๆ ที่เป็นนวัตกรรมใหม่ที่น่าสนใจอื่นๆ

	3.การจัดการขยะ	10	4	มีการจัดการขยะที่ไม่สร้างปัญหาแก่สิ่งแวดล้อม เช่น มีการเก็บขยะและมีการฝังกลบแบบถูกสุขอนามัย หรือมีเตาเผาขยะ หรือมีการผลิตไฟฟ้าจากขยะโดยไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ
11	มีการจัดการเพื่อลดปัญหาทางสังคมและเพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้	30	26	
	1.การลดปัญหาทางสังคมต้องแก้ไขด้วยการช่วยลดอบายมุขในพื้นที่ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ประกอบด้วย การป้องกันและลดปัญหายาเสพติดที่ร้ายแรงและลดอบายมุขอื่นๆ	15	15	มีการส่งเสริมให้ประชาชนในหมู่บ้านจัดตั้งกฎกติกาในหมู่บ้านและร่วมดำเนินการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดแต่ก็ยังพบว่ามีปัญหาทางสังคมที่ในบางครั้งต้องประสานให้เจ้าหน้าที่ทางการดำเนินการตามกฎหมาย
	1.1จัดหรือลดยาเสพติดร้ายแรงในพื้นที่อันประกอบด้วย ยาบ้า ยาไอซ์ ยาอี โคเคน และน้ำกระท่อม+สารเคมีที่เป็นพิษร้ายแรง	5	3	มีนโยบายและมาตรการที่จะขจัดหรือลดสารเสพติดเหล่านี้ในพื้นที่โดยการปลูกฝังจิตสำนึกให้กับประชาชนและเยาวชน
	1.2ส่งเสริมให้มีการลด ละ เลิก การสูบบุหรี่และเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์	5	3	มีมาตรการที่จะลดการเสพติดสิ่งเหล่านี้โดยการปลูกฝังจิตสำนึกให้กับประชาชนและเยาวชน

1.3ส่งเสริมให้มีการลด ละ เลิก การพนัน ทุกชนิดในพื้นที่	5	3	ครัวเรือนที่ยังมีการเล่นการพนันทุกชนิดมีไม่เกินร้อยละ 20 ของ ครัวเรือนทั้งหมด
2.เพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถ ทำได้	15	11	มีกองทุนสวัสดิการชุมชนในระดับตำบล ซึ่งเป็นกองทุนที่สามารถ ดูแลและจัดสวัสดิการให้กับสมาชิกในตำบลได้
2.1ลดปัญหาเยาวชนอายุ 18 ปีและต่ำ กว่า มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร	5	3	มีมาตรการที่จะลดปัญหาเยาวชนอายุ 18 ปี และต่ำกว่ามี เพศสัมพันธ์ก่อนเวลาอันสมควร โดยการให้การศึกษาและข้อมูล ทั้งในระบบการศึกษาและนอกระบบ
2.2ช่วยเหลือผู้ไร้บ้าน ไร้ที่พึ่ง ที่เป็ นบุคคลทุพพลภาพ และคนชรา รวมทั้งคน จนที่มีชื่อในทะเบียนคนจนที่ยังคงขาด แคลน ให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ในชุมชน	5	4	มีแผนงานการช่วยเหลือทั้งระยะสั้นและระยะยาวโดยในระยะสั้น จะมีการระดมทุนบริจาคสิ่งของช่วยเหลือและในระยะยาวจะ ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการช่วยเหลือต่อไป
2..2.1กรณีผู้ไร้บ้าน	5	2	มีนโยบายและมาตรการที่จะช่วยเหลือคนไร้บ้านในพื้นที่ให้ สามารถดำรงชีพอยู่ได้
2.3กรณีผู้ไร้ที่พึ่งที่เป็นบุคคลทุพพลภาพ และคนชรา	3	2	มีนโยบายและมาตรการที่จะช่วยเหลือบุคคลทุพพลภาพและคนชรา ที่ไร้ที่พึ่ง

12	การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมให้ดียิ่งขึ้น	20	20	-อปท. มีส่วนร่วมในการลด ป้องกัน หรือบรรเทาความทุกข์ยากของประชาชนในพื้นที่จากอุบัติเหตุ (น้ำท่วม โคลนถล่ม น้ำแล้ง วาตภัย อัคคีภัย) -อปท. มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการปลูกต้นไม้หรือสร้างพื้นที่สีเขียวให้เพิ่มมากขึ้นในพื้นที่ -อปท. มีส่วนร่วมในการจัดให้มีแหล่งน้ำสาธารณะในหมู่บ้านต่างๆ -อปท. มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมให้แต่ละบ้านรักษาความสะอาด นานอยู่ และปลอดภัย -อปท. มีส่วนร่วมในการจัดหา หรือทำให้มีพื้นที่สาธารณะเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจของประชาชนให้มากขึ้น -อปท. ร่วมกับศาสนสถานต่างๆ จัดให้มีสถานที่ปฏิบัติธรรมที่มีคุณภาพ -อปท. มีส่วนช่วยดูแลและป้องกันอุบัติเหตุทางถนนภายในพื้นที่
----	---	----	----	--

สรุปได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลจิกสังข์ทอง มีผลการประเมินอยู่ในระดับ “เข้าข่าย” เนื่องจากได้คะแนนรวม 97 คะแนน และคะแนนรวมในข้อ ก. และ ข. 70 คะแนน ซึ่งผ่านเงื่อนไขคะแนนในข้อ ก. และ ข. รวมกันไม่ต่ำกว่า 55 คะแนน

4. เทศบาลตำบลเมืองจันทร์

(2) ระดับการบริหารงานที่สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	คะแนนที่ได้รับ	เหตุผล
1	การบริหารงานอย่างโปร่งใส มีธรรมาภิบาลและไม่มี การทำผิดกฎหมาย	50	50	
	1.ไม่มีความพยายามที่จะร่วมมือกันหาผลประโยชน์ ระหว่างนายก อบท. ปลัด อบท. หัวหน้าช่าง อบท. และหัวหน้าคลัง อบท.	10	10	-มีการตรวจสอบถ่วงดุลระหว่างฝ่ายบริหารกับฝ่ายสภา อย่างชัดเจนและไม่พบข้อมูลการทุจริตหรือการเรียกรับ ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์จากบุคคลภายนอก -มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารผ่านกระบวนการตรวจสอบ ตามขั้นตอนและเปิดให้ประชาชนและหน่วยงานในพื้นที่ เข้ามามีส่วนงานพัฒนาตำบลด้านต่างๆ เช่นการมีส่วนร่วม ในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล การเข้ามาเป็นกรรมการ ตรวจสอบ และตรวจรับโครงการพื้นฐาน เช่นถนน ใน หมู่บ้าน ประชาชนจะเข้ามาเป็นกรรมการในการติดตาม และตรวจสอบทุกโครงการ
	2.ไม่มีการดำเนินงานใดที่ผิดกฎหมายและไม่ถูก ร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ หรือ หน่วยงานที่สูงกว่าในระดับอำเภอและจังหวัดอย่าง ต่อเนื่องนับตั้งแต่นายก อบท. ท่านปัจจุบันดำรง ตำแหน่ง	10	10	ไม่มีการดำเนินงานใดที่ผิดกฎหมายและไม่ถูกร้องเรียนต่อ หน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ หรือหน่วยงานที่สูงกว่าใน ระดับอำเภอและจังหวัดอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่นายก อบท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่ง เป็นเวลา 4 ปี -ดำเนินทุกอย่างตามกรอบระเบียบที่กฎหมายกำหนด

3.ไม่มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบนับตั้งแต่นายก อปท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	10	10	ไม่มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบนับตั้งแต่นายก อปท. เป็นเวลา 4 ปี
4.เปิดประกวดราคาในโครงการอย่างโปร่งใสโดยตั้งราคาโครงการตามราคากลาง	20	20	-มีระบบการตรวจสอบค่าใช้จ่าย เช่น ฐานข้อมูลราคากลาง ฯลฯ ที่ช่วยให้สามารถใช้งบประมาณได้อย่างคุ้มค่า -มีคณะติดตามและตรวจสอบการใช้จ่าย ในการประมูลโครงการแต่ละครั้งมีการประมูลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์หรือโครงการขนาดเล็กก็มีการเปรียบเทียบราคาก่อนดำเนินโครงการ เป็นระบบการประเมินที่ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่าโปร่งใส แต่ไม่มีเงินเหลือจากการประมูล(การประกวดราคาเป็นไปตามระเบียบมท.ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2535 (อบจ.เทศบาล.อบต.)โดยยึดหลักเปิดเผย โปร่งใส เป็นธรรมและตรวจสอบได้และไม่ปรากฏว่ามีการเรียกรับหรือทรัพย์สินผลประโยชน์จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อตนเองและผู้อื่นโดยมิชอบ อีกทั้งมีการร่วมกับทุกฝ่ายสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พัสดุ/ผู้เกี่ยวข้องให้พัฒนางานเป็นวิชาชีพมากขึ้น

2.	มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วม และ ประกาศให้ทุกภาคส่วนทราบล่วงหน้า เพื่อการ ตรวจสอบได้	20	20	
	(1) มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วน ร่วม	12	12	-มีการจัดประชุมเพื่อพบปะกับประชาชน และกลุ่มองค์กร ต่างๆ ในพื้นที่อย่างน้อย 2 เดือน/ครั้ง -มีกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นผ่านการประชาคมระดับหมู่บ้านแต่เนื้อหายังขาด ความสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์จัดทำแผนแบบมีส่วน ร่วมได้ -มีการวางแผนและจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วมทั้ง 4 ฝ่าย ภาคประชาชนร่วมในการตัดสินใจขั้นสุดท้ายและร่วม สนับสนุนทรัพยากร -มีการส่งเสริมให้ตัวแทนของกลุ่มต่างๆ ได้เข้าร่วมในการ กำหนด และจัดทำโครงการพัฒนาต่างๆ -มีกลไกรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่หลากหลาย วิธี และเข้าถึงประชาชนกลุ่มต่างๆ ได้อย่างครอบคลุม -เปิดให้ประชาชนและหน่วยงานในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วม ในงานพัฒนาตำบลด้านต่างๆ เช่นการมีส่วนร่วมในการ จัดทำแผนพัฒนาตำบล การเข้ามาเป็นกรรมการตรวจสอบ

				และตรวจรับโครงการพื้นฐาน เช่น ถนน ในหมู่บ้าน ประชาชนจะเข้ามาเป็นกรรมการในการติดตามและ ตรวจสอบทุกโครงการ -มีการวางแผนและจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วมทั้ง 4 ฝ่าย ภาคประชาชนร่วมในการตัดสินใจขั้นสุดท้ายและร่วม สนับสนุนทรัพยากร -แผนพัฒนาท้องถิ่น <u>ในปีที่ผ่านมา</u> มีโครงการ มากกว่า <u>50%</u> ที่มีที่มาจากปัญหา และความต้องการของประชาชน ในพื้นที่
	(2) มีการประกาศแผนพัฒนาประจำปีให้ภาคี ทุกฝ่ายได้ทราบแผนในเทศบัญญัติ ล่วงหน้า	8	8	-มีการจัดทำข้อบัญญัติที่ประกอบด้วยแผนพัฒนาประจำปี ให้ภาคีทุกฝ่ายได้ทราบล่วงหน้าซึ่งถือเป็นการ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้กับประชาชนในพื้นที่ -มีการตีตประกาศแผนงาน/โครงการ ที่ท้องถิ่น และศาลา ประชาคมของหมู่บ้าน ตามระเบียบราชการ -มีการประกาศแจ้งแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีให้สาธารณะรับทราบอย่างเปิดเผย -มีการอนุญาตให้กลุ่มต่างๆ สามารถติดตามรายงานการใช้ จ่ายงบประมาณอย่างสม่ำเสมอ

3.	มีงานโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพในท้องถิ่นประกอบด้วย ถนน แหล่งน้ำเพื่อการบริโภคและอุปโภค ไฟฟ้า และการสื่อสารคมนาคม	15	13	
	3.1 ถนน	3	2	มีถนนเข้าถึงทุกหมู่บ้านและประชาชนมีความพึงพอใจ
	3.2 น้ำเพื่อการบริโภค	3	3	ประชาชนทุกหมู่บ้านมีความพึงพอใจในคุณภาพน้ำบริโภค โดยท้องถิ่นสนับสนุนให้ประชาชนมีน้ำดื่มที่สะอาดปลอดภัยและมีจำนวนที่เพียงพอ
	3.3 แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค (การเกษตร)	3	2	อปท. ส่งเสริมให้มีแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคทุกหมู่บ้านแต่ยังมีปัญหาเรื่องแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรเพราะพื้นที่ต้องการใช้น้ำที่มีปริมาณมาก
	3.4 ไฟฟ้า	3	3	อปท. ส่งเสริม หรือประสานให้หมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้ทุกหมู่บ้านยกเว้นกรณีไฟฟ้าการเกษตรที่ยังไม่ครอบคลุม
	3.5 โทรคมนาคม	3	3	อปท. ส่งเสริมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีบริการโทรคมนาคมใช้ในหมู่บ้าน (รวมทั้งอินเทอร์เน็ตหมู่บ้าน) 2 หมู่บ้านขึ้นไป

4	มีการวางแผนการทำงานเพื่อส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น	15	10	อปท. ส่งเสริมให้กลุ่มเยาวชนอย่างน้อย 1 กลุ่ม กำหนดนโยบายร่วมกับชาวบ้านและนำมาเป็นนโยบายของ อปท. และสนับสนุนกิจกรรมของสภาเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้มีพื้นที่การแสดงออกอย่างเหมาะสม
5	การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งความสุข	50	30	
	1.มีการจัดการความรู้ภายในองค์กรอยู่เป็นประจำ	10	10	-มีการจัดการความรู้อย่างสม่ำเสมออย่างน้อยเดือนละครั้ง โดยท้องถิ่นจะให้ความสำคัญเรื่องความรู้ที่เกิดจากการดำเนินงานทั้งในระบบสำนักงานและกิจกรรมร่วมกับชุมชนโดยมีผลงานตามมาไม่น้อยกว่า 10 โครงการ ในแต่ละปี - มีการสร้างเครือข่ายชุมชน และผู้นำ ชุมชน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์จากการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติแล้ว เพื่อหาจุดเด่นจุดด้อย ปัญหาอุปสรรค และแนวทางการแก้ไข โดยการรวมเป็นองค์ความรู้ (KM) ให้เครือข่ายและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ศึกษาค้นคว้า

				-มีการส่งเสริมแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยการประชาสัมพันธ์ การให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน การจัดทำโครงการ/กิจกรรมเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน -มีการอบรมหรือการประชุมให้ความรู้ และการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในองค์กรและชุมชน
	2.มีความรักสามัคคีในบรรดาผู้มีหน้าที่ร่วมกัน	10	5	มีการอาสาช่วยทำงานระหว่างกันถึงแม้ไม่ได้มีการร้องขอ เป็นการทำงานที่มีลักษณะทดแทนกันได้ถึงแม้จะเป็นงานนอกภาระกิจ
	3.มีพื้นฐานความมีเมตตาจิตและอุเบกขาของบุคลากรในองค์กร	10	5	ผู้ใหญ่ในที่ทำงานสามารถวางจิตให้เป็นอุเบกขาในสถานการณ์ที่จำเป็น และสามารถเป็นบุคคลสำคัญในการปกครองหรือการอยู่อาศัยในองค์กรร่วมกัน
	4.มีผลการปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุในองค์กรอย่างครบถ้วน	10	5	มีหลักในเรื่องปิยะวาจาภายในองค์กร สังเกตจากการต้อนรับประชาชนที่เข้าไปรับบริการจากท้องถิ่นและการสนทนาร่วมกันในองค์กร

	5.สมาชิกในองค์กรเป็นผู้ที่มีความสุข	10	5	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวทางการส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่บุคลากรใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักในการทำงานและการดำรงชีวิตและให้มีการรายงานผลในที่ประชุมประจำเดือน เพื่อการสร้างแรงบันดาลใจในหมู่คณะ
6	งานโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม	20	20	
	1.งานด้านการศึกษา	10	10	มีการการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย มีจำนวนครูที่เหมาะสมและมีการจัดการเรียนการสอนให้สมองเด็กได้รับการพัฒนาสมวัยและมีความสุข
	2.งานด้านสุขอนามัยและขยะ	10	10	-มีการกำจัดขยะ ป้องกันการระบาดของหนูและพาหะนำโรคทุกชนิดมาสู่ชุมชนอย่างได้ผล -มีการกำจัดขยะในพื้นที่อย่างได้ผล -มีการมอบหมายภารกิจด้านสุขอนามัยให้กับเครือข่ายอสม.ดำเนินการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง
7	งานด้านส่งเสริมอาชีพการเกษตรและรัฐวิสาหกิจชุมชน	15	15	

	1.งานส่งเสริมอาชีพการเกษตร	7.5	7.5	อปท. ส่งเสริมให้มีการตั้งกลุ่มเกษตรกรทำการเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงรวมทั้งสนับสนุนให้มีศูนย์เรียนรู้ต้นแบบให้ขยายผลและมีการสร้างเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ในระดับหมู่บ้านและตำบล
	2.งานส่งเสริมอาชีพในรูปแบบวิสาหกิจชุมชน	7.5	7.5	-มีการสร้างเครือข่ายเกษตรกรให้มีการรวมกลุ่มแปรรูปสินค้าการเกษตรและผลักดันให้เกิดตลาดในชุมชน -อปท.ส่งเสริมให้ชาวบ้านจัดตั้งเป็นกลุ่มทำวิสาหกิจชุมชน พร้อมทั้งช่วยเหลือในด้านการตลาด
8	งานด้านสังคมและวัฒนธรรม	15	15	
	1.งานส่งเสริมด้านสังคมและวัฒนธรรม	15	15	-ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่บุคลากรในองค์กรรักษาวัฒนธรรมด้วยการแต่งกายชุดพื้นถิ่นเวลามาปฏิบัติงาน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมในกิจกรรมของชุมชน อย่างต่อเนื่อง

9	การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่ง ประโยชน์สุข	30	30	
	1.มีการประหยัดค่าใช้จ่ายด้านเงินเดือนและค่าจ้าง บุคลากรประจำเพื่อมีเงินเหลือไปใช้จ่ายเพื่อการพัฒนา ต่างๆ ในพื้นที่มากขึ้น	20	20	-มีการนำนโยบายพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัตินั้น พบว่า การบริหารงาน บุคคลได้มีการจัดวางระบบการบริหารงานบุคคล โดยยึด หลักระบบคุณธรรมตั้งแต่กระบวนการสรรหา การพัฒนา การรักษาไว้ และการใช้ประโยชน์ของพนักงาน เพื่อสร หาคนดีมีความสามารถ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ ของ พนักงานตามความเหมาะสม การสร้างความรู้สึกรักและเป็น อันหนึ่งอันเดียวกับองค์กร รวมถึง การใช้ประโยชน์จาก พนักงานโดยยึดหลัก ความรู้ความสามารถตามความ ชำนาญและเชี่ยวชาญ การปฏิบัติงานที่ทดแทนกันได้เพื่อ ลดงบประมาณ ในการสรรหาบุคลากรเพิ่มเติม ส่วนการ ส่งเสริม สนับสนุนผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้เสียเข้ามามีส่วน ร่วมในการดำเนินภารกิจขององค์กร โดยประกอบด้วย ภาคประชาชน หน่วยงานส่วนราชการองค์กร และ พนักงานเจ้าหน้าที่ โดยให้มีการบริหารจัดการระบบภาคี ร่วมพัฒนา การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมมีการติดตาม ประเมินผลความสำเร็จในการน้อมนำของปรัชญา

				เศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในภาพรวม เพื่อการสะท้อนกลับไปสู่การปรับปรุงนโยบายขององค์กร องค์กรมีการใช้หลักของปรัชญาเป็นแนวทางลักษณะสำคัญ คือ 1) พอประมาณ: รายจ่ายสมดุลกับรายรับ ซึ่งพิจารณาทั้งด้านรายรับและรายจ่ายโดยทั่วไปจะพบว่าการใช้จ่ายรายจ่ายจะสามารถทำได้ดีโดยมีรายจ่ายน้อยกว่ารายรับรวมถึงมีความเสี่ยงน้อยกว่าเพราะสามารถจะพิจารณาด้วยตนเองได้ว่ารายจ่ายใดสามารถลดได้โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น 2) มีเหตุผล : มีความรอบคอบในการใช้จ่าย ไม่ใช้จ่ายเกินอัตราภาพ ใช้จ่ายของคุ้มค่า ไม่เป็นผู้บริโภคนิยม 3) ภูมิคุ้มกัน : การมีเงินออม มีความเอื้อเพื่อเผื่อแผ่ เพราะจะทำให้มีผู้ช่วยเหลือยามยาก รวมทั้งการดูแลสุขภาพเพื่อลดความเสี่ยงจากโรคภัยไข้เจ็บ 4) ความรู้คุณธรรม : มีความรอบรู้ในการใช้ชีวิตและการทำงาน ประกอบอาชีพที่สุจริตด้วยความขยันหมั่นเพียร ใช้สติปัญญาในการตัดสินใจต่าง ๆ เพื่อให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง
--	--	--	--	---

	2.มีการบริหารเพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลมาจากนายก อบท. ท่านปัจจุบันได้รับการเลือกเข้ามาทำหน้าที่อย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 10 ปี /หรือมีระบบการคัดเลือกตามแนวทางประชาธิปไตยแบบสมานฉันท์	10	10	มีการบริหารเพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลมาจากนายก อบท. ท่านปัจจุบันได้รับการเลือกเข้ามาทำหน้าที่อย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 10 ปี /หรือมีระบบการคัดเลือกตามแนวทางประชาธิปไตยแบบสมานฉันท์
10	มีการจัดการศึกษา สาธารณสุข และการจัดการขยะในระดับที่สูงขึ้น	20	18	
	1.การศึกษา	5	5	อบท. จัดให้มีการจัดการศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษาปฐมวัย หรือมีนวัตกรรมที่สร้างสรรค์ทางการศึกษาอื่นๆ ให้แก่ประชาชนในพื้นที่เป็นที่ประจักษ์
	2.การสาธารณสุข	5	5	อบท. จัดให้มีการดูแลสุขภาพประชาชนในพื้นที่สูงกว่าการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคขั้นพื้นฐาน เช่น ดูแลโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลเอง หรือมีกิจกรรมดูแลสุขภาพบุคคลที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ เช่น ผู้สูงอายุ ผู้ที่ขาดผู้อุปการะ เป็นต้น หรือริเริ่มกิจกรรมในด้านสาธารณสุขอื่นๆ ที่เป็นนวัตกรรมใหม่ที่น่าสนใจอื่นๆ

	3.การจัดการขยะ	10	8	-มีการจัดการขยะที่ไม่สร้างปัญหาแก่สิ่งแวดล้อม เช่น มีการเก็บขยะและมีการฝังกลบแบบถูกสุขอนามัย หรือมีเตาเผาขยะ หรือมีการผลิตไฟฟ้าจากขยะโดยไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ -อปท. มีการจัดให้ หรือส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการแยกขยะ และจัดให้มีธนาคารขยะ
11	มีการจัดการเพื่อลดปัญหาทางสังคมและเพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้	30	25	
	1.การลดปัญหาทางสังคมต้องแก้ไขด้วยการช่วยลดอบายมุขในพื้นที่ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ประกอบด้วย การป้องกันและลดปัญหายาเสพติดที่ร้ายแรงและลดอบายมุขอื่นๆ	15	15	ส่งเสริมให้ประชาชนเฝ้าระวังสอดส่องพฤติกรรมของเยาวชนและมีมาตรการให้จัดตั้งกฎกติกาในชุมชน มีการส่งเสริมให้ประชาชนในหมู่บ้านจัดตั้งกฎกติกาในหมู่บ้านและร่วมดำเนินการตามกฎกติกาอย่างเคร่งครัดแต่ก็ยังพบว่ามีปัญหาทางสังคมที่ในบางครั้งต้องประสานให้เจ้าหน้าที่ทางการดำเนินการตามกฎหมาย
	1.1ขจัดหรือลดยาเสพติดร้ายแรงในพื้นที่ อันประกอบด้วย ยาบ้า ยาไอซ์ ยาอี โคเคน และน้ำกระท่อม+สารเคมีที่เป็นพิษร้ายแรง	5	4	-มีนโยบายที่จะขจัดหรือลดสารเสพติดร้ายแรงเหล่านี้ในพื้นที่ -มีการส่งเสริมให้ประชาชนในหมู่บ้านจัดตั้งกฎกติกาในหมู่บ้านและร่วมดำเนินการตามกฎกติกาอย่างเคร่งครัดแต่

				ก็ยังพบว่ามีปัญหาทางสังคมที่ในบางครั้งต้องประสานให้เจ้าหน้าที่ทางการดำเนินการตามกฎหมาย
	1.2ส่งเสริมให้มีการลด ละ เลิก การสูบบุหรี่และเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์	5	2	มีนโยบายและมาตรการที่จะจัดหรือลดสารเสพติดเหล่านี้ในพื้นที่ -มีการส่งเสริมให้ประชาชนในหมู่บ้านจัดตั้งกฎกติกาในหมู่บ้านและร่วมดำเนินการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดแต่ก็ยังพบว่ามีปัญหาทางสังคมที่ในบางครั้งต้องประสานให้เจ้าหน้าที่ทางการดำเนินการตามกฎหมาย
	1.3ส่งเสริมให้มีการลด ละ เลิก การพนันทุกชนิดในพื้นที่	5	4	-มีนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนที่จะลด ละ เลิก การพนันทุกชนิดในพื้นที่ -มีการส่งเสริมให้ประชาชนในหมู่บ้านจัดตั้งกฎกติกาในหมู่บ้านและร่วมดำเนินการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดแต่ก็ยังพบว่ามีปัญหาทางสังคมที่ในบางครั้งต้องประสานให้เจ้าหน้าที่ทางการดำเนินการตามกฎหมาย

	2.เพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้	15	11	
	2.1ลดปัญหาเยาวชนอายุ 18 ปี และต่ำกว่า มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร	5	2	มีมาตรการที่จะลดปัญหาเยาวชนอายุ 18 ปีและต่ำกว่ามีเพศสัมพันธ์ก่อนเวลาอันสมควรโดยการให้การศึกษาและข้อมูลทั้งในระบบการศึกษาและนอกระบบแต่ยังมีปัญหามีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรซึ่งจะต้องป้องกันและแก้ไข ต่อไป
	2.2ช่วยเหลือผู้ไร้บ้าน ไร้ที่พึ่ง ที่เป็นบุคคลทุพพลภาพและคนชรา รวมทั้งคนจนที่มีชื่อในทะเบียนคนจนที่ยังคงขาดแคลน ให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ในชุมชน	11	5	มีมาตรการช่วยเหลือผู้ยากไร้ โดยการจัดเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการช่วยเหลือทั้งระยะสั้นและระยะยาวต่อไป ในมาตรการระยะสั้นได้ระดมทุนด้วยการบริจาคเพื่อช่วยเหลือและระยะยาวได้ส่งมอบให้กับหน่วยงานที่รับผิดชอบช่วยเหลือต่อไป
	2.2.1กรณีผู้ไร้บ้าน	5	2	มีแผนงานการช่วยเหลือทั้งระยะสั้นและระยะยาวโดยในระยะสั้นจะมีการระดมทุนบริจาคสิ่งของช่วยเหลือและในระยะยาวจะประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการช่วยเหลือต่อไป
	2.3กรณีผู้ไร้ที่พึ่งที่เป็นบุคคลทุพพลภาพและคนชรา	3	2	มีนโยบายและมาตรการที่จะช่วยเหลือบุคคลทุพพลภาพและคนชราที่ไร้ที่พึ่งโดยสนับสนุนให้มีสม.ทำหน้าที่ดูแล

				และเก็บข้อมูลเบื้องต้นแล้วนำมาวางแผนช่วยเหลือทั้งระยะสั้นและระยะยาว -ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มชมรมผู้สูงอายุเพื่อดำเนินกิจกรรมทางสังคม
12	การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมให้ดียิ่งขึ้น -กิจกรรมในข้อย่อยๆ เหล่านี้จะต้องมีคะแนนรวมกันไม่เกิน 20 คะแนน ถ้าได้เกิน 20 คะแนน ให้นับคะแนนรวมเพียง 20 คะแนน	20	15	-อปท. มีส่วนร่วมในการลด ป้องกัน หรือบรรเทาความทุกข์ยากของประชาชนในพื้นที่จากอุบัติเหตุ (น้ำท่วม โคลนถล่ม น้ำแล้ง วาตภัย อัคคีภัย) -อปท. มีส่วนร่วมในการจัดให้มีแหล่งน้ำสาธารณะในหมู่บ้านต่างๆ -อปท. มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมให้แต่ละบ้านรักษาความสะอาด น่าอยู่ และปลอดภัย -อปท. ร่วมกับศาสนสถานต่างๆ จัดให้มีสถานที่ปฏิบัติธรรมที่มีคุณภาพ -อปท. มีส่วนช่วยเหลือและป้องกันอุบัติเหตุทางถนนภายในพื้นที่
สรุปได้ว่า เทศบาลตำบลเมืองจันทร์ มีผลการประเมินอยู่ในระดับ “เข่าขาย” เนื่องจากได้คะแนนรวม 93 คะแนน และคะแนนรวมในข้อ ก. และ ข. 70 คะแนน ซึ่งผ่านเงื่อนไขคะแนนในข้อ ก. และ ข. รวมกันไม่ต่ำกว่า 55 คะแนน				

5. เทศบาลตำบลสำโรงตาเจ็น

(2) ระดับการบริหารงานที่สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	คะแนนที่ได้รับ	เหตุผล
1	การบริหารงานอย่างโปร่งใส มีธรรมาภิบาลและไม่มีการทำผิดกฎหมาย	50	50	
	1.ไม่มีความพยายามที่จะร่วมมือกันหาผลประโยชน์ระหว่างนายก อบท. ปลัด อบท. หัวหน้าช่าง อบท. และหัวหน้าคลัง อบท.	10	10	-มีการตรวจสอบถ่วงดุลระหว่างฝ่ายบริหารกับฝ่ายสภาอย่างชัดเจนและไม่พบข้อมูลการทุจริตหรือการเรียกรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์จากบุคคลภายนอก -มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารผ่านกระบวนการตรวจสอบตามขั้นตอนและเปิดให้ประชาชนและหน่วยงานในพื้นที่เข้ามามีส่วนงานพัฒนาตำบลด้านต่างๆ เช่นการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล การเข้ามาเป็นกรรมการตรวจสอบ และตรวจรับโครงการพื้นฐาน เช่นถนน ในหมู่บ้าน ประชาชนจะเข้ามาเป็นกรรมการในการติดตามและตรวจสอบทุกโครงการ

2.ไม่มีการดำเนินงานใดที่ผิดกฎหมายและไม่ถูกร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ หรือหน่วยงานที่สูงกว่าในระดับอำเภอและจังหวัดอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่นายก อปท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	10	10	ไม่มีการดำเนินงานใดที่ผิดกฎหมายและไม่ถูกร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ หรือหน่วยงานที่สูงกว่าในระดับอำเภอและจังหวัดอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่นายก อปท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่ง เป็นเวลา 4 ปี -ดำเนินทุกอย่างตามกรอบระเบียบที่กฎหมายกำหนด
3.ไม่มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบนับตั้งแต่นายก อปท. ท่านปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	10	10	ไม่มีเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบนับตั้งแต่นายก อปท. เป็นเวลา 4 ปี
4.เปิดประกวดราคาในโครงการอย่างโปร่งใสโดยตั้งราคาโครงการตามราคากลาง	20	20	-มีระบบการตรวจสอบค่าใช้จ่าย เช่น ฐานข้อมูลราคากลาง ฯลฯ ที่ช่วยให้สามารถใช้งบประมาณได้อย่างคุ้มค่า -มีคณะติดตามและตรวจสอบการใช้จ่าย ในการประมูลโครงการแต่ละครั้งมีการประมูลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือโครงการขนาดเล็กก็มีการเปรียบเทียบราคาก่อนดำเนินโครงการ เป็นระบบการประเมินที่ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่าโปร่งใส แต่ไม่มีเงินเหลือจากการประมูล (การประกวดราคาเป็นไปตามระเบียบมท.ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

				พ.ศ.2535 (อบจ. เทศบาล.อบต.)โดยยึดหลักเปิดเผย โปร่งใส เป็นธรรมและตรวจสอบได้และไม่ปรากฏว่ามี การเรียกหรือรับทรัพย์สินผลประโยชน์จากผู้มีส่วน เกี่ยวข้องเพื่อตนเองและผู้อื่นโดยมิชอบ อีกทั้งมีการ ร่วมกับทุกฝ่ายสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่พัสดุ/ผู้เกี่ยวข้องให้พัฒนางานเป็นวิชาชีพมาก ขึ้น
2.	มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วม และ ประกาศให้ทุกภาคส่วนทราบล่วงหน้า เพื่อการ ตรวจสอบได้	20	20	
	(1) มีการวางแผนและจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วม	12	12	-มีการจัดประชุมเพื่อพบปะกับประชาชน และกลุ่ม องค์กรต่างๆ ในพื้นที่อย่างน้อย 2 เดือน/ครั้ง -มีกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดง ความ คิดเห็นผ่านการประชาคมระดับหมู่บ้านแต่เนิ่นๆหา ยัง ชาติความสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์จัดทำแผน แบบมีส่วนร่วมได้ -มีการวางแผนและจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วมทั้ง 4 ฝ่าย ภาคประชาชนร่วมในการตัดสินใจขั้นสุดท้ายและร่วม สนับสนุนทรัพยากร

			-มีการส่งเสริมให้ตัวแทนของกลุ่มต่างๆ ได้เข้าร่วมในการกำหนด และจัดทำโครงการพัฒนาต่างๆ -มีกลไกรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่หลากหลายวิธี และเข้าถึงประชาชนกลุ่มต่างๆได้อย่างครอบคลุม -เปิดให้ประชาชนและหน่วยงานในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในงานพัฒนาตำบลด้านต่างๆ เช่นการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล การเข้ามาเป็นกรรมการตรวจสอบ และตรวจรับโครงการพื้นฐาน เช่นถนน ในหมู่บ้าน ประชาชนจะเข้ามาเป็นกรรมการในการติดตาม และตรวจสอบทุกโครงการ -มีการวางแผนและจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วมทั้ง 4 ฝ่าย ภาคประชาชนร่วมในการตัดสินใจขั้นสุดท้ายและร่วมสนับสนุนทรัพยากร -แผนพัฒนาท้องถิ่น <u>ในปีที่ผ่านมา</u> มีโครงการ <u>มากกว่า 50%</u> ที่มีที่มาจากปัญหา และความต้องการของประชาชนในพื้นที่
--	--	--	--

	(2) มีการประกาศแผนพัฒนาประจำปีให้ภาคีทุกฝ่ายได้ทราบแผนในเทศบัญญัติล่วงหน้า	8	8	-มีการจัดทำข้อบัญญัติที่ประกอบด้วยแผนพัฒนาประจำปีให้ภาคีทุกฝ่ายได้ทราบล่วงหน้าซึ่งถือเป็นการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้กับประชาชนในพื้นที่ -มีการติดประกาศแผนงาน/โครงการ ที่ท้องถิ่น และศาลาประชาคมของหมู่บ้าน ตามระเบียบราชการ -มีการประกาศแจ้งแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้สาธารณะรับทราบอย่างเปิดเผย -มีการอนุญาตให้กลุ่มต่างๆ สามารถติดตามรายงานการใช้จ่ายงบประมาณอย่างสม่ำเสมอ
3.	มีงานโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพในท้องถิ่น ประกอบด้วย ถนน แหล่งน้ำเพื่อการบริโภคและอุปโภคไฟฟ้า และการสื่อสารคมนาคม	15	13	
	3.1 ถนน	3	2	มีถนนเข้าถึงทุกหมู่บ้านและประชาชนมีความพึงพอใจ
	3.2 น้ำเพื่อการบริโภค	3	3	ประชาชนทุกหมู่บ้านมีความพึงพอใจในคุณภาพน้ำบริโภค โดยท้องถิ่นสนับสนุนให้ประชาชนมีน้ำดื่มที่สะอาดปลอดภัยและให้มีจำนวนที่เพียงพอ

	3.3แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค (การเกษตร)	3	2	อปท. ส่งเสริมให้มีแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคทุกหมู่บ้าน แต่ยังมีปัญหาเรื่องแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรเพราะพื้นที่ ต้องการใช้น้ำที่มีปริมาณมาก
	3.4ไฟฟ้า	3	3	อปท. ส่งเสริม หรือประสานให้หมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้ทุก หมู่บ้านยกเว้นกรณีไฟฟ้าการเกษตรที่ยังไม่ครอบคลุม
	3.5 โทรคมนาคม	3	3	อปท. ส่งเสริมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีบริการ โทรคมนาคมใช้ในหมู่บ้าน (รวมทั้งอินเทอร์เน็ตหมู่บ้าน) 2 หมู่บ้านขึ้นไป
4	มีการวางแผนการทำงานเพื่อส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น	15	10	อปท. ส่งเสริมให้กลุ่มเยาวชนอย่างน้อย 1 กลุ่ม กำหนด นโยบายร่วมกับชาวบ้านและนำมาเป็นนโยบายของ อปท. และสนับสนุนกิจกรรมของสภาเด็กและเยาวชน อย่างต่อเนื่อง เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้ มีพื้นที่การแสดงออกอย่างเหมาะสม
5	การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่ง ความสุข	50	30	
	1.มีการจัดการความรู้ภายในองค์กรอยู่เป็นประจำ	10	10	-มีการจัดการความรู้อย่างสม่ำเสมออย่างน้อยเดือนละ ครั้ง โดยท้องถิ่นจะให้ความสำคัญเรื่องความรู้ที่เกิดจาก การดำเนินงานทั้งในระบบสำนักงานและกิจกรรม

				ร่วมกับชุมชนโดยมีผลงานตามมาไม่น้อยกว่า 10 โครงการ ในแต่ละปี - มีการสร้างเครือข่ายชุมชน และผู้นำ ชุมชน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์จากการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติแล้ว เพื่อหาจุดเด่นจุดด้อย ปัญหาอุปสรรค และแนวทางการแก้ไข โดยการรวมเป็นองค์ความรู้ (KM) ให้เครือข่ายและผู้สนใจได้ศึกษาค้นคว้า -มีการส่งเสริมแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง โดยการประชาสัมพันธ์ การให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ประชาชน การจัดทำโครงการ/กิจกรรมเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน -มีการอบรมหรือการประชุมให้ความรู้ และการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ในองค์กรและชุมชน
	2.มีความรักสามัคคีในบรรดาผู้มีหน้าที่ร่วมกัน	10	5	มีการอาสาช่วยทำงานระหว่างกันถึงแม้ไม่ได้มีการร้องขอ เป็นการทำงานที่มีลักษณะทดแทนกันได้ถึงแม้จะเป็นงานนอกภาระกิจ

	3.มีพื้นฐานความมีมูทิตาจิตและอุเบกขาของบุคลากรในองค์กร	10	5	ผู้ใหญ่ในที่ทำงานสามารถวางจิตให้เป็นอุเบกขาในสถานการณ์ที่จำเป็น และสามารถเป็นบุคคลสำคัญในการปกครองหรือการอยู่อาศัยในองค์กรร่วมกัน
	4.มีผลการปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุในองค์กรอย่างครบถ้วน	10	5	มีหลักในเรื่องปิยะวาจาภายในองค์กร สังเกตจากการต้อนรับประชาชนที่เข้าไปรับบริการจากท้องถิ่นและการสนทนาร่วมกันในองค์กร
	5.สมาชิกในองค์กรเป็นผู้ที่มีความสุข	10	5	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวทางการส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่บุคลากรใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักในการทำงานและการดำรงชีวิตและให้มีการรายงานผลในที่ประชุมประจำเดือน เพื่อการสร้างแรงบันดาลใจในหมู่คณะ
6	งานโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม	20	20	
	1.งานด้านการศึกษา	10	10	มีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย มีจำนวนครูที่เหมาะสมและมีการจัดการเรียนการสอนให้สมองเด็กได้รับการพัฒนาสมวัยและมีความสุข

	2.งานด้านสุขอนามัยและขยะ	10	10	-มีการกำจัดขยะ ป้องกันการระบาดของหนูและพาหะนำโรคทุกชนิดมาสู่ชุมชนอย่างได้ผล -มีการกำจัดขยะในพื้นที่อย่างได้ผล -มีการมอบหมายภารกิจด้านสุขอนามัยให้กับเครือข่ายอสม.ดำเนินการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง
7	งานด้านส่งเสริมอาชีพการเกษตรและรัฐวิสาหกิจชุมชน	15	15	
	1.งานส่งเสริมอาชีพการเกษตร	7.5	7.5	อปท. ส่งเสริมให้มีการตั้งกลุ่มเกษตรกรทำการเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงรวมทั้งสนับสนุนให้มีศูนย์เรียนรู้ต้นแบบให้ขยายผลและมีการสร้างเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ในระดับหมู่บ้านและตำบล
	2.งานส่งเสริมอาชีพในรูปแบบวิสาหกิจชุมชน	7.5	7.5	-มีการสร้างเครือข่ายเกษตรกรให้มีการรวมกลุ่มแปรรูปสินค้าการเกษตรและผลักดันให้เกิดตลาดในชุมชน -อปท.ส่งเสริมให้ชาวบ้านจัดตั้งเป็นกลุ่มทำวิสาหกิจชุมชน พร้อมทั้งช่วยเหลือในด้านการตลาด

8	งานด้านสังคมและวัฒนธรรม	15	15	
	1.งานส่งเสริมด้านสังคมและวัฒนธรรม	15	15	-ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่บุคลากรในองค์กรรักษาวัฒนธรรม ด้วยการแต่งกายชุดพื้นถิ่นเวลามาปฏิบัติงาน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรมในกิจกรรมของชุมชน อย่างต่อเนื่อง
9	การบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่ง ประโยชน์สุข	30	30	
	1.มีการประหยัดค่าใช้จ่ายด้านเงินเดือนและค่าจ้าง บุคลากรประจำเพื่อมีเงินเหลือไปใช้จ่ายเพื่อการพัฒนา ต่างๆ ในพื้นที่มากขึ้น	20	20	-มีการนำนโยบายพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ นั้น พบว่า การบริหารงาน บุคคลได้มีการจัดวางระบบการบริหารงานบุคคล โดย ยึดหลักระบบคุณธรรมตั้งแต่กระบวนการสรรหา การ พัฒนา การรักษาไว้ และการใช้ประโยชน์ของพนักงาน เพื่อสรรหาคณะที่มีความสามารถ ส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพ ของพนักงานตามความเหมาะสม การสร้าง ความรู้สึก และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับองค์กร รวมถึง การใช้ประโยชน์จากพนักงานโดยยึดหลัก ความรู้ ความสามารถตามความชำนาญและเชี่ยวชาญ การ ปฏิบัติงานที่ทดแทนกันได้เพื่อลดงบประมาณ ในการ สรรหาบุคลากรเพิ่มเติม ส่วนการส่งเสริม สนับสนุน

				ผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้เสียเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินภารกิจขององค์กร โดยประกอบด้วยภาคประชาชน หน่วยงานส่วนราชการองค์กร และพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยให้มีการบริหารจัดการระบบภาคีร่วมพัฒนา การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมมีการติดตามประเมินผลความสำเร็จในการน้อมนำของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในภาพรวม เพื่อการสะท้อนกลับไปสู่การปรับปรุงนโยบายขององค์กร องค์กรมีการใช้หลักของปรัชญาเป็นแนวทางลักษณะสำคัญ คือ 1) พอประมาณ: รายจ่ายสมดุลกับรายรับ ซึ่งพิจารณาทั้งด้านรายรับและรายจ่ายโดยทั่วไปจะพบว่า การใช้จ่ายรายจ่ายจะสามารถทำได้ดีโดยมีรายจ่ายน้อยกว่ารายรับรวมถึงมีความเสี่ยงน้อยกว่า เพราะสามารถจะพิจารณาด้วยตนเองได้ว่ารายจ่ายใดสามารถลดได้โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น 2) มีเหตุผล : มีความรอบคอบในการใช้จ่าย ไม่ใช้จ่ายเกินอัตรา ใช้จ่ายคุ้มค่า ไม่เป็นผู้บริโภคนิยม 3) ภูมิคุ้มกัน : การมีเงินออม มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เพราะจะทำให้มีผู้ช่วยเหลือยามยาก รวมทั้งการดูแลสุขภาพเพื่อลดความเสี่ยงจากโรคภัยไข้เจ็บ 4) ความรู้คู่คุณธรรม : มี
--	--	--	--	--

				ความรอบรู้ในการใช้ชีวิตและการงาน ประกอบอาชีพที่ สุจริตด้วยความขยันหมั่นเพียร ใช้สติปัญญาในการ ตัดสินใจต่าง ๆ เพื่อให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง
	2.มีการบริหารเพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่อย่าง ต่อเนื่อง อันเป็นผลมาจากนายก อบท. ท่านปัจจุบันได้รับ การเลือกเข้ามาทำหน้าที่อย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 10 ปี / หรือมีระบบการคัดเลือกตามแนวทางประชาธิปไตยแบบ สมานฉันท์	10	10	มีการบริหารเพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่อย่าง ต่อเนื่อง อันเป็นผลมาจากนายก อบท. ท่านปัจจุบัน ได้รับการเลือกเข้ามาทำหน้าที่อย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 10 ปี /หรือมีระบบการคัดเลือกตามแนวทาง ประชาธิปไตยแบบสมานฉันท์
10	มีการจัดการศึกษา สาธารณสุข และการจัดการขยะ ใน ระดับที่สูงขึ้น	20	18	
	1.การศึกษา	5	5	อบท. จัดให้มีการจัดการศึกษาในระดับที่สูงกว่า การศึกษาปฐมวัย หรือมีนวัตกรรมที่สร้างสรรค์ทางการ ศึกษาอื่นๆ ให้แก่ประชาชนในพื้นที่เป็นที่ประจักษ์

	2.การสาธารณสุข	5	5	อปท. จัดให้มีการดูแลสุขภาพประชาชนในพื้นที่สูงกว่า การส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคขั้นพื้นฐาน เช่น ดูแลโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลเอง หรือมี กิจกรรมดูแลสุขภาพบุคคลที่ต้องได้รับการดูแลเป็น พิเศษ เช่น ผู้สูงอายุ ผู้ที่ขาดผู้อุปการะ เป็นต้น หรือ ริเริ่มกิจกรรมในด้านสาธารณสุขอื่นๆ ที่เป็นนวัตกรรม ใหม่ที่น่าสนใจอื่นๆ
	3.การจัดการขยะ	10	8	-มีการจัดการขยะที่ไม่สร้างปัญหาแก่สิ่งแวดล้อม เช่น มี การเก็บขยะและมีการฝังกลบแบบถูกสุขอนามัย หรือมี เตาเผาขยะ หรือมีการผลิตไฟฟ้าจากขยะโดยไม่ ก่อให้เกิดมลภาวะ -อปท. มีการจัดให้ หรือส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการ แยกขยะ และจัดให้มีธนาคารขยะ
11	มีการจัดการเพื่อลดปัญหาทางสังคมและเพิ่มสวัสดิการ ทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้	30	25	
	1.การลดปัญหาทางสังคมต้องแก้ไขด้วยการช่วยลด อบายมุขในพื้นที่ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้	15	15	ส่งเสริมให้ประชาชนเฝ้าระวังสอดส่องพฤติกรรมของ เยาวชนและมีมาตรการให้จัดตั้งกฎกติกาในชุมชน

	ประกอบด้วย การป้องกันและลดปัญหายาเสพติดที่ร้ายแรงและลดอบายมุขอื่นๆ			มีการส่งเสริมให้ประชาชนในหมู่บ้านจัดตั้งกฎกติกาในหมู่บ้านและร่วมดำเนินการตามกฎกติกาอย่างเคร่งครัด แต่ก็ยังพบว่ายังมีปัญหาทางสังคมที่ในบางครั้งต้องประสานให้เจ้าหน้าที่ทางการดำเนินการตามกฎหมาย
	1.1 จัดหรือลดยาเสพติดร้ายแรงในพื้นที่ อันประกอบด้วย ยาบ้า ยาไอซ์ ยาอี โคเคน และน้ำกระท่อม+ สารเคมีที่เป็นพิษร้ายแรง	5	4	-มีนโยบายที่จะจัดหรือลดสารเสพติดร้ายแรงเหล่านี้ในพื้นที่ -มีการส่งเสริมให้ประชาชนในหมู่บ้านจัดตั้งกฎกติกาในหมู่บ้านและร่วมดำเนินการตามกฎกติกาอย่างเคร่งครัด แต่ก็ยังพบว่ายังมีปัญหาทางสังคมที่ในบางครั้งต้องประสานให้เจ้าหน้าที่ทางการดำเนินการตามกฎหมาย
	1.2 ส่งเสริมให้มีการลด ละ เลิก การสูบบุหรี่และเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์	5	2	มีนโยบายและมาตรการที่จะจัดหรือลดสารเสพติดเหล่านี้ในพื้นที่ -มีการส่งเสริมให้ประชาชนในหมู่บ้านจัดตั้งกฎกติกาในหมู่บ้านและร่วมดำเนินการตามกฎกติกาอย่างเคร่งครัด แต่ก็ยังพบว่ายังมีปัญหาทางสังคมที่ในบางครั้งต้องประสานให้เจ้าหน้าที่ทางการดำเนินการตามกฎหมาย

1.3ส่งเสริมให้มีการลด ละ เลิก การพนันทุกชนิดในพื้นที่	5	4	-มีนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนที่จะลด ละ เลิก การพนันทุกชนิดในพื้นที่ -มีการส่งเสริมให้ประชาชนในหมู่บ้านจัดตั้งกฎกติกาในหมู่บ้านและร่วมดำเนินการตามกฎกติกาอย่างเคร่งครัด แต่ก็ยังพบว่ามีปัญหาทางสังคมที่ในบางครั้งต้องประสานให้เจ้าหน้าที่ทางการดำเนินการตามกฎหมาย
2.เพิ่มสวัสดิการทางสังคมเท่าที่สามารถทำได้	15	11	
2.1ลดปัญหาเยาวชนอายุ 18 ปีและต่ำกว่า มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร	5	2	มีมาตรการที่จะลดปัญหาเยาวชนอายุ 18 ปีและต่ำกว่า มีเพศสัมพันธ์ก่อนเวลาอันสมควรโดยการให้การศึกษา และข้อมูลทั้งในระบบการศึกษาและนอกระบบแต่ยังมีปัญหามีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรซึ่งจะต้องป้องกันและแก้ไข ต่อไป
2.2ช่วยเหลือผู้ไร้บ้าน ไร้ที่พึ่ง ที่เป็นบุคคลทุพพลภาพ และคนชรา รวมทั้งคนจนที่มีชื่อในทะเบียนคนจนที่ยังคงขาดแคลน ให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ในชุมชน	11	5	มีมาตรการช่วยเหลือผู้ยากไร้ โดยการจัดเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการช่วยเหลือทั้งระยะสั้นและระยะยาวต่อไป ในมาตรการระยะสั้นได้ระดมทุนด้วยการบริจาคเพื่อช่วยเหลือและระยะยาวได้ส่งมอบให้กับหน่วยงานที่รับผิดชอบช่วยเหลือต่อไป

	2..2.1กรณีผู้ไร้บ้าน	5	2	มีแผนงานการช่วยเหลือทั้งระยะสั้นและระยะยาวโดยในระยะสั้นจะมีการระดมทุนบริจาคสิ่งของช่วยเหลือและในระยะยาวจะประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการช่วยเหลือต่อไป
	2.3กรณีผู้ไร้ที่พึ่งที่เป็นบุคคลทุพพลภาพและคนชรา	3	2	มีนโยบายและมาตรการที่จะช่วยเหลือบุคคลทุพพลภาพและคนชราที่ไร้ที่พึ่งโดยสนับสนุนให้มีอสม.ทำหน้าที่ดูแลและเก็บข้อมูลเบื้องต้นแล้วนำมาวางแผนช่วยเหลือทั้งระยะสั้นและระยะยาว -ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มชมรมผู้สูงอายุเพื่อดำเนินกิจกรรมทางสังคม

12	การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมให้ดียิ่งขึ้น -กิจกรรมในข้อย่อยๆ เหล่านี้จะต้องมีคะแนนรวมกันไม่เกิน 20 คะแนน ถ้าได้เกิน 20 คะแนน ให้นำคะแนนรวมเพียง 20 คะแนน	20	15	-อปท. มีส่วนร่วมในการลด ป้องกัน หรือบรรเทาความทุกข์ยากของประชาชนในพื้นที่จากอุบัติเหตุ (น้ำท่วม โคลนถล่ม น้ำแล้ง วาตภัย อัคคีภัย) -อปท. มีส่วนร่วมในการจัดให้มีแหล่งน้ำสาธารณะในหมู่บ้านต่างๆ -อปท. มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมให้แต่ละบ้านรักษาความสะอาด น้าอยู่ และปลอดภัย -อปท. ร่วมกับศาสนสถานต่างๆ จัดให้มีสถานที่ปฏิบัติธรรมที่มีคุณภาพ -อปท. มีส่วนช่วยดูแลและป้องกันอุบัติเหตุทางถนนภายในพื้นที่
สรุปได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลสำโรงตาเจ็น มีผลการประเมินอยู่ในระดับ “เข้าข่าย” เนื่องจากได้คะแนนรวม 93 คะแนน และคะแนนรวมในข้อ ก. และ ข. 70 คะแนน ซึ่งผ่านเงื่อนไขคะแนนในข้อ ก. และ ข. รวมกันไม่ต่ำกว่า 55 คะแนน				